DOUGLAS KENNEDY

o relație specială

roman

«Un roman captivant despre dragoste, destin și vieți care se destramă.»
Mail on Sunday

3
TREI

Cuprins

Unu
Doi
Trei
Patru
Cinci
Șase
Șapte
Opt
Nouă
Zece
Unsprezece
Doisprezece
Treisprezece
Paisprezece
Cincisprezece
Mulțumiri

Douglas Kennedy

O relaţie specială

Traducere din engleză de
Lidia Grădinaru

Titlul original: *A Special Relationship*, 2003

Editura Trei, 2008

Versiune ebook v1.0, decembrie 2015

din nou pentru Max şi Amelia
din nou pentru Grace

În uriaşul meu oraş e noapte,
Când din casa-mi adormită ies,
Şi oamenii cred că poate sunt o fiică
sau o soţie,
dar în minte am numai un singur
gând: noapte.

— Elaine Feinstein, *Insomnie*

Unu

La vreo oră după ce l-am cunoscut, Tony Hobbs mi-a salvat viaţa.

Ştiu că sună cam melodramatic, dar acesta este adevărul. Sau, cel puţin, este la fel de adevărat ca orice îţi va spune un jurnalist.

Mă aflam în Somalia – o ţară în care nu mai fusesem până în momentul în care, în Cairo fiind, am primit un telefon şi m-am pomenit brusc expediată acolo. Era o după-amiază de vineri – ziua sfântă a musulmanilor. La fel ca majoritatea corespondenţilor străini din capitala egipteană, profitam de ziua oficială de odihnă pentru a mă relaxa. Stăteam la soare lângă piscina de la Gezira Club – fostul loc frecventat de ofiţerii britanici în timpul domniei regelui Farouk, acum domeniul lumii bune din Cairo şi al diverşilor străini veniţi în capitala egipteană. Deşi în Egipt soarele reprezintă un bun permanent, este ceva pe care corespondenţii acreditaţi acolo ajung rareori să îl vadă. Mai ales dacă, asemenea mie, desfăşoară, la preţ redus, operaţiuni care acoperă întregul Orient Mijlociu şi tot estul Africii. De aceea am primit acel telefon în acea după-amiază de vineri.

— Sally Goodchild? a întrebat un glas american pe care nu-l mai auzisem.

— Corect, am spus, ridicându-mă în capul oaselor şi ţinând celularul lipit de ureche, într-o încercare de a amortiza flecăreala unui cvartet de matroane egiptene care stăteau lângă mine. Cine e la telefon?

— Dick Leonard de la ziar.

M-am ridicat în picioare, luând la repezeală din geantă un carnet şi un pix. Apoi, m-am dus într-un colţ liniştit al verandei. „Ziarul” era patronul meu. Cunoscut şi ca *Boston Post.* Iar dacă ei mă sunau pe celular, era clar că se întâmpla ceva.

— Sunt nou la redacţia de externe, a spus Leonard, şi astăzi vorbesc în numele lui Charlie Geiken. Sunt sigur că ai auzit despre inundaţiile din Somalia.

Regula numărul unu a jurnalismului: să nu recunoşti niciodată că ai pierdut contactul cu lumea în general, chiar şi cinci minute. Aşa că tot ce am spus a fost:

— Câţi morţi?

— Conform CNN, până acum nu există o numărătoare finală a cadavrelor. Şi, după toate rapoartele, inundaţiile astea fac ca potopul din ’97 să pară o burniţă.

— Unde anume în Somalia?

— În Juba River Valley. Cel puţin patru sate au fost acoperite de ape. Redactorul vrea pe cineva acolo. Poţi să pleci imediat?

Şi aşa m-am pomenit într-un avion cu destinaţia Mogadishu, la doar patru ore după primirea telefonului de la Boston. Să ajungi acolo înseamnă să ai de-a face cu excentricităţile Ethiopian Airlines şi să schimbi avionul în Addis Abeba, înainte de a ateriza în Mogadishu exact după miezul nopţii. Am păşit în umeda noapte africană şi am încercat să găsesc un taxi spre oraş. În cele din urmă, a apărut unul, dar şoferul conducea ca un pilot kamikaze şi a mai şi luat-o pe un drum lateral către centrul oraşului – un drum care era nepavat şi, pe deasupra, în mare parte pustiu. Când l-am întrebat de ce alesese să ne abatem de la drumul urmat, doar a râs. Aşa că am scos mobilul, am format nişte numere şi i-am spus recepţionerului de la Central Hotel din Mogadishu să sune imediat la poliţie şi să anunţe că am fost răpită de un şofer de taxi, numărul de înmatriculare al maşinii… (şi, da, chiar mi-am notat numărul de pe plăcuţa de înmatriculare a taxiului înainte de a mă urca în el). Imediat, şoferul şi-a cerut scuze, virând înapoi spre drumul

principal, implorându-mă să nu-l bag în bucluc şi spunându-mi:

— Zău, era doar o scurtătură.

— În toiul nopţii, când nu e trafic?

— O să mă aştepte poliţia la hotel?

— Dacă mă duci acolo, îmi retrag plângerea.

A virat înapoi spre drumul principal şi am ajuns intactă la Central Hotel din Mogadishu – şoferul de taxi încă mai cerându-şi scuze când am coborât din maşina lui. După patru ore de somn, am reuşit să iau legătura cu Crucea Roşie Internaţională din Somalia şi i-am convins să mă ia într-unul dintre elicopterele lor, care se îndrepta spre zona inundată.

Tocmai trecuse de nouă dimineaţa când elicopterul a decolat de pe un aerodrom militar din afara oraşului. Înăuntru nu erau scaune. Am stat împreună cu alţi trei membri ai Crucii Roşii pe podeaua rece de oţel. Elicopterul era cam vechi şi asurzitor. Când s-a ridicat de la pământ, s-a înclinat periculos spre dreapta – şi am fost cu toţii azvârliţi în centurile din ţesătură groasă, fixate în pereţii cabinei, pe care ni le prinseserăm înainte de decolare. O dată ce pilotul a redobândit controlul şi ne-am echilibrat, tipul aşezat vizavi de mine pe podea a zâmbit larg şi a spus:

— Ei bine, ăsta a fost un început bun.

Deşi era greu să auzi ceva în larma paletelor de motor, am reuşit să disting că individul avea accent englezesc. Atunci, m-am uitat mai bine la el şi am intuit că nu era nicidecum lucrător sanitar. Nu era vorba doar de sângele rece când părea că ne-am putea prăbuşi. Nu era vorba numai de cămaşa lui albastră din denim, de jeanşii albaştri din denim şi de ochelarii de soare moderni, cu ramă de os. Nici de faţa lui bronzată – care, asociată cu părul încă blond, îi dădea un anumit farmec bătut de vânturi, dacă îţi plăcea acel aspect de veşnic nedormit. Nu – ce m-a convins, de fapt, că nu era de la Crucea Roşie a fost felul istovit, uşor flirtant în care mi-a

zâmbit după experienţa în care puţin a lipsit ca să murim. În acel moment, am fost sigură că e jurnalist.

Am văzut că mă cercetează, evaluându-mă şi, de asemenea, concluzionând, probabil, că nici eu nu am stofă de lucrător în activităţi de ajutorare. Bineînţeles că mă întrebam cum sunt percepută. Am una dintre acele feţe din New England gen Emily Dickinson – ascuţită, cam suplă, cu un ten permanent alb, rezistent la contactul prelungit cu soarele. Un bărbat care a vrut cândva să se însoare cu mine – şi să mă transforme în exact genul de mamă a unei echipe de fotbal, ceea ce eram hotărâtă să nu devin niciodată – mi-a spus că sunt „frumoasă într-un fel interesant”. După ce m-am oprit din râs, mi s-a părut că a fost în neconcordanţă cu şcoala „pertinentă” a complimentelor cu dublu înţeles. Mi-a mai spus că admiră felul în care mă îngrijesc. Cel puţin, nu a zis că mă „ţin bine”. Totuşi, e drept că faţa mea interesantă nu prea are zbârcituri sau riduri de bătrâneţe şi părul meu şaten deschis (tuns destul de scurt) nu e încă înspicat cu argintiu. Aşa că, deşi bat bine spre vârsta mijlocie, pot să mă dau drept abia trecută de treizeci de ani.

Toate aceste gânduri banale au fost brusc întrerupte când elicopterul s-a rotit spre stânga, în timp ce pilotul a accelerat la maximum şi am ţâşnit cu viteză spre o altitudine mai mare. Această ascensiune neaşteptată, convulsivă – a cărei forţă gravitaţională ne-a aruncat iarăşi, pe toţi, în chingile noastre ţesute –, a fost însoţită de zgomotul distinctiv de foc antiaerian. Imediat, britanicul a băgat mâna în rucsacul său, scoţând un binoclu. În ciuda protestelor unuia dintre lucrătorii de la Crucea Roşie, şi-a desfăcut cataramele chingilor şi s-a răsucit să se uite pe un hublou.

— S-ar părea că încearcă să ne omoare cineva, a strigat el peste larma motorului. Dar glasul lui era calm, sugerând chiar amuzamentul.

— Cine „cineva”? i-am strigat.

— Obişnuiţii nemernici din miliţie, a spus el, cu ochii tot lipiţi de binoclu. Aceiaşi vrăjitori care au făcut prăpăd la ultima inundaţie.

— Dar de ce trag într-un elicopter al Crucii Roşii? am întrebat.

— Pentru că pot, a spus el. Trag în tot ce e străin şi mişcă. Pentru ei, e un sport.

S-a întors spre trioul de sanitari ai Crucii Roşii prinşi în curele alături de mine.

— Presupun că amicul vostru din carlingă ştie ce face, a spus el. Nu i-a răspuns niciunul dintre ei – fiindcă erau toţi albi de spaimă. Atunci mi-a aruncat un zâmbet profund răutăcios, făcându-mă să mă gândesc: tipul chiar savurează toate astea.

I-am întors zâmbetul. Pentru mine, asta era o problemă de mândrie – să nu arăt niciodată că mi-e frică în bătaia gloanţelor. Ştiam din experienţă că, în astfel de situaţii, tot ce poţi să faci este să inspiri foarte adânc, să-ţi păstrezi cumpătul şi să speri că ai să ieşi cu bine din asta. Aşa că am ales un punct din podeaua cabinei şi m-am uitat fix la el, în tot acest timp spunându-mi în gând: *O să fie bine. O să fie…*

Şi atunci, elicopterul s-a mai răsucit o dată şi britanicul a fost azvârlit de la hublou, dar a reuşit să se prindă de curelele din apropiere şi să evite să fie aruncat în cealaltă parte a cabinei.

— Eşti bine? am întrebat.

Încă un zâmbet de-al lui.

— Acum sunt, a spus.

Alte trei răsuciri agitatoare de stomac la dreapta, urmate de încă o accelerare rapidă, şi păream să fi ieşit din zona periculoasă. Au urmat zece minute încordate, apoi am virat în jos. Am întins gâtul, m-am uitat pe fereastră şi am tras aer în piept. Înaintea mea era un peisaj inundat – Potopul lui Noe. Apa înghiţise totul. Case şi vite pluteau în apropiere. Apoi am zărit primul cadavru – cu faţa în jos în apă, urmat de încă patru cadavre, dintre

care două erau atât de mici, încât, chiar şi din aer, am fost sigură că sunt copii.

Toţi din elicopter se uitau acum pe fereastră, apreciind proporţia calamităţii. Elicopterul a virat iar, îndepărtându-se de nucleu şi ajungând rapid peste un teren mai înalt. În depărtare, am văzut o mulţime de jeepuri şi vehicule militare. O inspecţie mai atentă a dovedit că încercam să aterizăm în mijlocul haosului dintr-o tabără a armatei somaleze, cu mai multe zeci de soldaţi care se învârteau în jurul învechitului echipament militar, răspândit pe câmp. Mai aproape, am văzut trei jeepuri albe cu steagul Crucii Roşii. În jur de paisprezece lucrători sanitari stăteau în picioare lângă jeepuri, făcându-ne frenetic cu mâna. Era o problemă însă. Un grup de soldaţi somalezi era poziţionat la o sută de metri de echipa Crucii Roşii – şi făceau simultan, cu armele, gesturi de chemare înspre noi.

— Asta ar trebui să fie distractiv, a spus britanicul.

— Nu dacă e ca ultima dată, a spus unul din echipa Crucii Roşii.

— Ce s-a întâmplat ultima dată? am întrebat.

— Au încercat să ne prade, a spus el.

— Asta s-a întâmplat şi cu mult timp în urmă, în ’97, a zis britanicul.

— Ai fost aici în ’97? l-am întrebat.

— Oh, da, a spus el, aruncându-mi încă un zâmbet. Încântător loc, Somalia! Mai ales sub apă.

Am survolat soldaţii şi jeepurile Crucii Roşii. Dar lucrătorii sanitari de la sol păreau să cunoască jocul pe care îl făceam noi, căci au sărit în jeepuri, au schimbat direcţia şi au început să gonească spre terenul pustiu, unde coboram. M-am uitat în fugă la britanic. Era cu binoclul lipit de fereastră, şi zâmbetul ăla sardonic al lui se lărgea cât ai clipi.

— S-ar părea că o să fie o mică întrecere pentru întâmpinarea noastră, a spus el.

M-am uitat pe fereastra mea şi am văzut o duzină de soldaţi somalezi care alergau în direcţia noastră.

— Înţeleg ce vrei să spui, i-am strigat în timp ce am aterizat cu o izbitură.

Simţind pământul sub picioare, omul de la Crucea Roşie, de lângă mine, s-a ridicat, smucind în sus mânerul care ţinea uşa cabinei. Ceilalţi s-au îndreptat spre compartimentul de bagaje din fundul cabinei, desfăcând chingile care ţineau lăzile cu materiale şi hrană uscată.

— Aveţi nevoie de ajutor? l-a întrebat britanicul pe unul dintre tipii de la Crucea Roşie.

— Ne descurcăm, a răspuns el. Dar ar fi bine s-o luaţi din loc înainte să apară armata.

— Unde e cel mai apropiat sat?

— *Era* cam la un kilometru la sud de aici. Dar nu mai e acolo.

— Corect, a spus britanicul. Apoi s-a întors spre mine şi a întrebat: vii?

Am dat din cap, dar apoi m-am întors iar spre bărbatul de la Crucea Roşie şi l-am întrebat:

— Ce o să faceţi privitor la soldaţi?

— Ce facem de obicei. Îi ducem cu vorba cât pilotul ia legătura, prin radio, cu comandamentul central somalez – dacă se poate numi aşa – şi cere să vină un ofiţer aici, să-i ia din cârca noastră. Dar ar fi bine să o ştergeţi amândoi de aici, acum. Soldaţii chiar nu înţeleg rostul jurnaliştilor.

— Am plecat, am spus. Mulţumesc pentru drum.

Am ieşit cu britanicul din cabină. De îndată ce am luat contactul cu solul, m-a bătut pe umăr şi a arătat către cele trei jeepuri ale Crucii Roşii. Aplecându-ne mult, am luat-o la fugă în direcţia lor, fără să privim în urmă, până am fost în spatele lor. S-a dovedit că asta a fost o mişcare inteligentă din punct de vedere strategic, deoarece reuşiserăm să evităm atenţia soldaţilor somalezi, care acum înconjuraseră elicopterul. Patru dintre ei aveau armele îndreptate spre echipa Crucii Roşii. Unul

dintre soldaţi a început să strige la lucrătorii sanitari – însă ei nu păreau deloc fâstâciţi şi au început acţiunea „tragerii de timp”. Deşi nu auzeam mare lucru din cauza larmei motorului, era limpede că tipii de la Crucea Roşie mai jucaseră acest joc periculos şi ştiau exact ce să facă. Britanicul m-a atins cu cotul.

— Vezi pâlcul de copaci de-acolo? a întrebat el arătând către un petic mic cu eucalipţi, aflat la vreo cincizeci de metri de noi.

Am dat din cap. După o ultimă privire rapidă spre soldaţi – care acum spărgeau o cutie cu materiale medicale –, am ţâşnit într-acolo. Nu putea să ne fi luat mai mult de douăzeci de secunde să străbatem cei cincizeci de metri, dar Dumnezeu a făcut să mi se pară mult. Ştiam că, dacă soldaţii vedeau două siluete care fugeau să se ascundă, reacţia lor firească ar fi fost să ne împuşte. Când am ajuns la locul împădurit, ne-am ghemuit după un copac. Niciunul dintre noi n-a fost adulmecat – însă, când m-am uitat la britanic, am prins în ochii lui cea mai scurtă licărire de încordare alimentată de adrenalină. Când şi-a dat seama că am zărit-o, şi-a băgat în priză zâmbetul sardonic.

— Bravo! a şoptit el. Crezi că poţi să ajungi acolo fără să fii împuşcată?

M-am uitat în direcţia în care arăta – altă pădurice rară care dădea spre râul acum revărsat. I-am înfruntat zâmbetul provocator.

— Până acum n-am mai fost împuşcată, am spus.

Apoi am ieşit în fugă dintre copaci, luând-o nebuneşte de-a dreptul spre următoarea ascunzătoare. Această alergare a luat în jur de un minut – timp în care lumea a amuţit şi tot ce am auzit au fost picioarele mele gonind prin iarba înaltă. Eram cu adevărat încordată. Dar la fel ca în acel moment din elicopter când am fost supuşi prima dată tirului, am încercat să mă concentrez pe

ceva abstract precum respiraţia mea. Britanicul era în faţa mea. Dar de îndată ce a ajuns la copaci, ceva l-a făcut să se oprească brusc. M-am oprit în loc când l-am văzut mergând de-a-ndăratelea, cu braţele sus în aer. Dintre copaci, ieşea un soldat somalez tânăr. Nu putea să aibă mai mult de cincisprezece ani. Avea puşca aţintită asupra britanicului, care încerca liniştit să iasă din această situaţie, ducându-l cu vorba. Soldatul m-a văzut dintr-odată – şi, când a întors arma spre mine, am făcut o disperată greşeală de judecată. În loc să fac imediat pe docila – oprindu-mă, ridicând mâinile deasupra capului şi nefăcând nicio mişcare bruscă (cum fusesem instruită) –, m-am trântit la pământ, convinsă că o să tragă în mine. Asta l-a făcut să răcnească la mine, în vreme ce încerca acum să mă ia în cătare. Apoi, pe neaşteptate, britanicul s-a năpustit asupra lui, doborându-l la pământ. Acum eram iar în picioare, alergând spre locul faptei. Britanicul a ridicat pumnul strâns şi l-a izbit pe soldat în stomac, tăindu-i răsuflarea. Puştiul a gemut, iar britanicul a călcat tare cu bocancul pe mâna care ţinea strâns arma. Puştiul a ţipat.

— Dă drumul armei! a poruncit britanicul.

— Du-te dracului! a urlat puştiul. Aşa că britanicul l-a călcat şi mai tare pe mână. De data asta, soldatul a dat drumul armei, pe care britanicul a ridicat-o repede şi, în câteva secunde, o şi avea aţintită asupra soldatului.

— Urăsc impoliteţea, a spus britanicul, ridicând trăgaciul. Puştiul a început acum să plângă în hohote, ghemuit în poziţie fetală, implorând îndurare. M-am întors spre britanic şi am spus:

— Nu poţi…

Însă el s-a uitat la mine şi mi-a făcut cu ochiul. Apoi, întorcându-se iar spre soldatul-copil, a spus:

— Ai auzit-o pe prietena mea? Nu vrea să te împuşc.

Puştiul nu a spus nimic. Doar s-a strâns şi mai tare, făcându-se ghem, plângând ca un copil

înspăimântat, ceea ce şi era.

— Cred că ar trebui să-i ceri scuze, nu? a spus britanicul.

Am văzut arma tremurând în mâinile lui.

— Scuze, scuze, scuze, a spus puştiul, cu glasul sugrumat de plâns.

— Îi accepţi scuzele? a întrebat el. Am dat din cap.

Britanicul mi-a făcut semn cu capul, apoi s-a întors iar spre puşti şi a întrebat:

— Ce-ţi face mâna?

— Mă doare.

— Îmi pare rău, a spus el. Acum poţi să pleci, dacă vrei.

Încă tremurând, puştiul s-a ridicat în picioare. Avea faţa brăzdată de lacrimi şi în jurul prohabului său era o pată umedă: făcuse pe el de frică. S-a uitat la noi cu groază în ochi – încă sigur că o să fie împuşcat. Spre cinstea lui, britanicul a pus o mână liniştitoare pe umărul soldatului.

— E în regulă, a spus el domol. N-ai să păţeşti nimic. Dar trebuie să-mi promiţi un lucru: n-ai voie să spui nimănui din compania ta că te-ai întâlnit cu noi. Ai să faci asta?

Soldatul a aruncat o privire spre arma care era tot în mâinile britanicului şi a dat din cap. De multe ori.

— Bun. O ultimă întrebare. Există patrule ale armatei mai încolo, pe râu?

— Nu. Baza noastră a fost inundată. Am fost despărţit de ceilalţi.

— Cum e satul cel mai apropiat?

— N-a mai rămas nimic din el.

— Toţi oamenii au fost luaţi de ape?

— Unii au reuşit să ajungă la un deal.

— Unde e dealul?

Soldatul a arătat spre o cărare năpădită de iarbă, printre copaci.

— Cât e până acolo, pe jos?

— O jumătate de oră.

Britanicul s-a uitat la mine şi a spus:

— Ăsta e articolul nostru.

— N-am nimic împotrivă, am spus, înfruntându-i privirea.

— Acum, valea! i-a spus britanicul soldatului.

— Arma mea…

— Scuze, dar rămâne la mine.

— Am să intru în mare belea fără ea.

— Spune că a luat-o apa. Şi nu uita: sper să te ţii de promisiunea pe care mi-ai făcut-o. Nici nu ne-ai văzut. Ai priceput?

Puştiul se uită la armă, apoi iarăşi la britanic.

— Promit.

— Bun flăcău. Acum, du-te.

Soldatul-băiat a dat din cap şi a ţâşnit dintre copaci, în direcţia generală a elicopterului. Când s-a pierdut din vedere, britanicul a închis ochii, a inspirat adânc şi a spus:

— Nenorocită situaţie.

— Şi asta o spunem toţi.

A deschis ochii şi s-a uitat la mine.

— Eşti bine? a întrebat.

— Da… dar mă simt ca o zdreanţă.

A rânjit.

— *Erai* o zdreanţă… dar se mai întâmplă. Mai ales când eşti surprins de un puşti cu o armă. Din care motiv…

A făcut semn cu degetul mare că trebuie s-o întindem. Ceea ce am şi făcut – croindu-ne drum prin desişul pădurii, găsind cărarea năpădită de iarbă, strecurându-ne către marginea câmpurilor inundate. Am mers non-stop cincisprezece minute, fără să scoatem o vorbă. Britanicul mergea în faţă. Eu eram la câţiva paşi în urma lui. M-am uitat la tovarăşul meu de drum când am pătruns mai adânc în acest teren acoperit de apă. Era foarte concentrat asupra sarcinii de a ne duce cât mai departe de soldaţi. Era şi extrem de atent la zgomotele neregulate care proveneau din acest teren deschis. S-a oprit de două ori şi s-a întors spre mine,

ducându-şi degetul la buze când i s-a părut că aude ceva. Am pornit din nou doar când a fost sigur că nu ne urmăreşte nimeni. Mă intriga felul în care ţinea arma soldatului. În loc să o ducă pe umăr, o ducea în mâna dreaptă, cu ţeava aţintită în jos, cu patul puştii ţinut departe de corp. Şi eram sigură că nu l-ar fi împuşcat pe acel soldat. Pentru că se vedea foarte limpede că nu se simţea deloc în largul lui ţinând o armă.

După vreo cincisprezece minute, a arătat câţiva bolovani aflaţi lângă râu. Ne-am aşezat, dar o clipă n-am scos o vorbă, căci continuam să măsurăm tăcerea, încercând să desluşim în depărtare paşi care se apropiau. După o clipă, a vorbit el.

— După socotelile mele, dacă puştiul ar fi vorbit despre noi, tovarăşii lui ar fi fost aici până acum.

— Nu încape îndoială că l-ai speriat, făcându-l să creadă că ai să-l împuşti.

— Trebuia speriat. Pentru că te-ar fi împuşcat fără remuşcare.

— Ştiu. Mulţumesc.

— Face parte din serviciu. Apoi a întins mâna şi a spus: Tony Hobbs. Pentru cine scrii?

— *Boston Post.*

Un zâmbet amuzat i-a fluturat pe buze.

— Pe bune?

— Da, am spus. *Pe bune.* Chiar avem corespondenţi externi.

— *Pe bune?* a spus el, imitându-mi accentul. Aşadar, eşti corespondent extern?

— *Pe bune,* am spus, încercând să-i imit accentul.

Spre cinstea lui, a râs. Şi a spus:

— Meritam asta.

— Da. Meritai.

— Şi de unde *corespondezi*? a întrebat el.

— Din Cairo. Şi lasă-mă să ghicesc. Scrii pentru *Sun*?

— Pentru *Chronicle,* de fapt.

Am încercat să nu mă arăt impresionată.

— *Chronicle,* de fapt, *pe bune*?

— Nu rămâi niciodată datoare.

— Face parte din condiţia de corespondent al unui ziar mititel. Trebuie să te iei la întrecere cu mahării aroganţi.

— Oh, ai hotărât deja că sunt arogant?

— Mi-am dat seama de asta la două minute după ce te-am văzut prima oară în elicopter. Ai baza la Londra?

— La Cairo, de fapt.

— Dar îl cunosc pe tipul de la *Chronicle* de acolo. Henry…

— Bartlett. S-a îmbolnăvit. Ulcer. Aşa că m-au chemat de la Tokyo acum vreo zece zile.

— Acum patru ani, am fost corespondent la Tokyo.

— Ei bine, este limpede că mă ţin după tine.

Am auzit zgomot de paşi în apropiere. Ne-am încordat amândoi. Tony a luat puşca pe care o rezemase de piatră. Apoi, am auzit paşii mai aproape. În timp ce ne ridicam, o tânără somaleză a apărut alergând pe potecă, cu un copil în braţe. Femeia nu putea să aibă mai mult de douăzeci de ani; copilul nu avea mai mult de două luni. Mama era piele şi os; copilul nu mai mişca. De cum ne-a văzut, tânăra a început să ţipe într-un dialect pe care niciunul dintre noi nu îl înţelegea, făcând gesturi sălbatice către arma din mâna lui Tony. Tony s-a prins imediat. A aruncat arma în apele învolburate ale râului – adăugând-o la resturile îngrămădite duse de curent. Gestul a părut să o mire pe femeie. Dar când s-a întors spre mine şi a reînceput să gesticuleze stăruitor, picioarele i s-au înmuiat. Am apucat-o cu Tony şi am ţinut-o să nu cadă. M-am uitat la copilul fără viaţă, pe care încă îl mai ţinea strâns în braţe. Am ridicat privirea spre britanic. A făcut semn cu capul în direcţia elicopterului Crucii Roşii. Am petrecut fiecare un braţ pe după mijlocul ei vlăguit şi am început

anevoiosul drum de întoarcere spre luminişul unde aterizaserăm mai devreme.

Când am ajuns la el, am fost uşurată să văd că mai multe jeepuri ale armatei somaleze opriseră în apropierea elicopterului şi că soldaţii, care anterior prădau, fuseseră aduşi la ordine. Am escortat-o pe lângă soldaţi şi ne-am dus întins la elicopterul Crucii Roşii. Doi dintre lucrătorii sanitari cu care veniserăm încă mai descărcau proviziile.

— Care de pe aici este doctorul? am întrebat.

Unul dintre tipi a ridicat privirea, a văzut femeia şi copilul şi a sărit să acţioneze, în timp ce colegii lui ne-au spus politicos să ne cărăm.

— Acum nu mai puteţi să faceţi nimic.

Şi, după cum s-a dovedit, nici nu mai aveam vreo şansă să ni se îngăduie să o luăm înapoi pe potecă spre satul inundat, căci armata somaleză o blocase acum. Când l-am găsit pe medicul-şef de la Crucea Roşie şi i-am spus despre sătenii cocoţaţi pe un deal la vreo doi kilometri de aici, a zis (cu cel mai tăios accent elveţian):

— Ştim totul despre asta. Şi vom trimite elicopterul de îndată ce armata ne dă cale liberă.

— Lăsaţi-ne să venim cu voi, am spus.

— Nu se poate. Armata va lăsa doar trei din echipa noastră să zboare cu ei…

— Spune-le că facem parte din echipă, a zis Tony.

— Trebuie să trimitem sanitari.

— Trimiteţi doi, a spus Tony, şi unul dintre noi să…

Dar am fost întrerupţi de sosirea unui ofiţer de armată. L-a bătut pe Tony pe umăr.

— Tu – actele.

Pe urmă, m-a bătut pe umăr pe mine.

— Şi tu.

Am înmânat paşapoartele respective.

— Actele de la Crucea Roşie, a cerut el, poruncitor. Când Tony a început să inventeze o poveste cusută cu aţă albă, cum că le uitaserăm,

ofiţerul şi-a dat ochii peste cap şi a rostit un cuvânt acuzator: jurnalişti.

Apoi s-a întors spre soldaţii lui şi a spus:

— Trimiteţi-i înapoi la Mogadishu cu următorul elicopter.

Ne-am întors în capitală practic sub pază armată. Când am aterizat pe alt aerodrom militar de la periferia capitalei, eram pe deplin convinsă că o să fim luaţi în primire şi arestaţi. Dar, în schimb, unul dintre soldaţii din elicopter m-a întrebat dacă am dolari americani.

— Poate, am spus, şi pe urmă, mergând la noroc, l-am întrebat dacă poate să aranjeze, contra zece dolari, să fim duşi cu o maşină la Central Hotel.

— Dai douăzeci, capeţi maşina.

Ba chiar a rechiziţionat un jeep să ne ducă acolo. Pe drum, eu şi Tony am vorbit pentru prima dată de când fuseserăm puşi sub paza armată.

— Nu e mare lucru de scris, nu-i aşa? am spus.

— Sunt sigur că vom reuşi amândoi să stoarcem ceva din asta.

Am găsit două camere la acelaşi etaj şi am căzut de acord să ne întâlnim după ce transmiteam materialul respectiv. Cam două ore mai târziu – la scurt timp după ce expediasem prin e-mail şapte sute de cuvinte despre zăpăceala generală din Juba River Valley priveliştea cadavrelor care pluteau pe râu, haosul infrastructural şi experienţa de a fi fost ţinta focului forţelor rebele, într-un elicopter al Crucii Roşii – s-a auzit o bătaie în uşă.

Tony stătea în faţa în uşii, cu o sticlă de whisky şi două pahare.

— Arată promiţător, am spus. Intră.

N-a mai plecat până dimineaţa următoare, la şapte – când am părăsit hotelul pentru a prinde zborul de dimineaţă spre Cairo. Din clipa în care l-am văzut în elicopter, am ştiut că o să ajungem inevitabil în pat, dacă se iveşte prilejul. Pentru că aşa era jocul ăsta. Corespondenţii externi rareori

aveau soţi sau soţii sau pe „cineva important” – şi cei mai mulţi oameni pe care îi cunoşteai pe teren nu erau nicidecum genul cu care vrei să împărţi un pat zece minute, darămite o noapte.

Dar când m-am trezit alături de Tony, m-a izbit gândul: *el trăieşte de fapt unde trăiesc eu.* Ceea ce a dus la un alt gând extrem de neobişnuit pentru mine: *şi chiar mi-ar plăcea să-l revăd. De fapt, mi-ar plăcea să-l văd diseară.*

Doi

Niciodată nu m-am considerat genul sentimental. Dimpotrivă, mereu am recunoscut în mine o anumită atitudine de a fugi mâncând pământul când vine vorba de idilă – lucru pe care singurul meu logodnic mi-a l-a spus cu vreo şapte ani în urmă, când am rupt-o cu el. Se numea Richard Pettiford. Era avocat în Boston – deştept, erudit, dinamic. Şi chiar îmi plăcea. Problema era că îmi plăcea şi munca mea.

— Veşnic fugi, mi-a zis el după ce i-am spus că urma să fiu corespondentul *Post*-ului la Tokyo.

— Asta e o mare mutare profesională, am spus.

— Aşa ai zis şi când ai plecat la Washington.

— A fost doar o detaşare de şase luni – şi ne-am văzut în fiecare weekend.

— Dar tot fugă a fost.

— A fost o mare oportunitate. La fel ca plecarea la Tokyo.

— Dar şi eu sunt o mare oportunitate.

— Ai dreptate, am spus. Eşti. Dar şi eu sunt. Aşa că vino cu mine la Tokyo.

— Dar dacă fac asta, n-am să ajung asociat.

— Iar dacă rămân eu, n-am să ajung o soţie foarte bună de asociat.

— Dacă m-ai iubi cu adevărat, ai rămâne.

Am râs. Şi am spus:

— Atunci, cred că nu te iubesc.

Ceea ce a cam pus capăt pe loc legăturii noastre de doi ani – fiindcă atunci când recunoşti un lucru ca ăsta nu prea există cale de întoarcere. Deşi eram sincer mâhnită că n-am putut „să facem o reuşită din asta” (ca să împrumut o expresie pe care Richard o folosea cam prea des), ştiam şi că n-aş fi putut juca rolul periferic pe care mi-l oferea. Oricum, dacă aş fi acceptat un astfel de rol, paşaportul meu ar fi conţinut doar câteva ştampile de vacanţă din Insulele Bermude şi alte locuri

turistice, în loc de cele douăzeci de pagini pline până la refuz de vizele pe care am reuşit să le obţin de-a lungul anilor. Şi, în mod cert, n-aş fi ajuns într-un avion pe ruta Addis Abeba – Cairo, cherchelindu-mă în mod plăcut cu un britanic absolut fermecător, absolut cinic, cu care tocmai îmi petrecusem noaptea.

— Chiar n-ai fost niciodată măritată? m-a întrebat Tony în timp ce semnalele centurilor de siguranţă se stingeau.

— Nu te mira aşa, am spus. Nu mă pierd uşor.

— Am să ţin minte, a spus el.

— Corespondenţii externi nu sunt genul care se căsătoresc.

— Zău? Nu observasem.

Am râs, apoi am întrebat:

— Şi tu?

— Probabil că glumeşti.

— N-ai fost niciodată aproape?

— Toată lumea e o dată aproape. Exact ca tine.

— De unde ştii că am fost aproape?

— Fiindcă toată lumea e o dată aproape.

— N-ai spus tocmai asta?

— Touché. Şi, lasă-mă să ghicesc – nu te-ai măritat cu tipul, fiindcă tocmai ţi se oferise prima mutare în străinătate…

— Vai, vai, ce intuiţie ai! am spus.

— Nu prea, a spus el. Doar că aşa e mereu.

Fireşte, avea dreptate. Şi era destul de deştept ca să nu-mi pună prea multe întrebări despre amicul în cauză sau vreun alt aspect al aşa-zisului meu trecut romantic, sau chiar unde am crescut. La drept vorbind, chiar faptul că nu a insistat asupra subiectului (altfel decât să se convingă că şi eu evitasem cu succes căsătoria) m-a impresionat. Pentru că asta însemna că – spre deosebire de majoritatea corespondenţilor externi pe care îi cunoscusem – nu mă trata ca pe o fătucă transferată de la rubrica de modă în linia frontului. Nici nu a încercat să mă impresioneze cu

acreditările lui de mare oraş – şi cu faptul că ziarul *Chronicle* din Londra avea un impact internaţional mai mare decât *Boston Post.* La drept vorbind, a discutat cu mine de la egal la egal. A vrut să ştie despre contactele pe care le stabilisem în Cairo (deoarece era nou acolo) şi să facem schimb de poveşti despre relatările din Japonia. Mai presus de toate, a vrut să mă facă să râd, ceea ce a şi reuşit cu o uşurinţă fantastică. După cum descopeream repede, Tony nu era doar un vorbitor grozav, era şi un povestitor extraordinar.

Am vorbit non-stop tot drumul de întoarcere la Cairo. Ca să spun adevărul, nu conteniserăm să vorbim de când ne treziserăm alături în acea dimineaţă. Între noi a existat o dezinvoltură imediată – nu doar fiindcă aveam atâta teren profesional în comun, ci şi pentru că părea să avem concepţii similare despre lume: uşor uzate, înverşunat independente, având în substrat o pătimaşă dăruire cu privire la meseria noastră. În plus, amândoi recunoşteam că a fi corespondent extern e o joacă de copii, în care cei mai mulţi dintre cei care practică această meserie sunt consideraţi bine uzaţi când ajung la cincizeci de ani.

— Ceea ce face să mai am opt ani până la movila de cenuşă, a spus Tony undeva, deasupra Sudanului.

— Eşti aşa de tânăr? am spus. Eu chiar credeam că eşti cu cel puţin zece ani mai mare.

Mi-a aruncat o privire trăsnet, amuzată. Şi a spus:

— Prinzi repede.

— Încerc.

— Oh, te descurci foarte bine… pentru un reporter provincial.

— Două puncte, am spus, înghiontindu-l cu cotul.

— Ţinem scorul, nu?

— Oh, da.

Mi-am dat seama că nu-l deranja deloc acest gen de tachinare. Îi plăcea replica spirituală – nu doar pentru strategia în jocurile verbale, ci şi pentru că îi permitea să se eschiveze de la lucrurile serioase sau orice putea fi autodemascant. De fiecare dată când conversaţia noastră din timpul zborului vira spre cele personale, comuta repede în stilul glumeţ. Asta nu mă deconcerta. La urma urmelor, abia ne cunoscuserăm şi încă ne cântăream unul pe celălalt. Totuşi, am observat această tactică diversionistă şi m-am întrebat dacă ea avea să mă împiedice să-l cunosc pe tip – deoarece, spre marea mea mirare, Tony Hobbs era primul bărbat, dintre cei pe care îi întâlnisem în vreo patru ani, pe care voiam să ajung să-l cunosc.

Nu că aveam de gând să-i dezvălui acest fapt. Pentru că (a) asta putea să-l îndepărteze şi (b) niciodată n-am vânat pe cineva. Aşa că, atunci când am ajuns în Cairo, am împărţit un taxi până la Zamalek (sediul relativ select al expatriaţilor, unde locuiesc cam toţi corespondenţii externi şi genul specializat pe afaceri internaţionale). După cum s-a dovedit, locuinţa lui Tony era la doar două străzi de-a mea. Însă el a insistat să mă lase mai întâi pe mine acasă. Când taxiul a încetinit pentru a face o haltă în faţa uşii mele, a băgat mâna în buzunar şi mi-a dat cartea lui de vizită.

— Uite unde mă găseşti, a spus.

Am scos şi eu o carte de vizită şi am mâzgălit un număr pe spatele ei.

— Şi uite numărul meu de acasă.

— Mulţam, a spus el luând-o. Deci mă suni, da?

— Nu, tu faci prima mutare, am spus.

— Suntem de modă veche, nu? a spus el, înălţând sprâncenele.

— Deloc. Dar nu eu fac prima mişcare. Bine?

S-a aplecat spre mine şi m-a sărutat foarte lung.

— Bine, a spus el, apoi a adăugat: a fost distractiv.

— Da. A fost.

O pauză apăsătoare. Mi-am adunat lucrurile.

— Ne mai vedem, cred, am spus.

— Da, a zis el cu un zâmbet. Ne mai vedem.

De îndată ce am ajuns sus, în apartamentul meu pustiu, cufundat în tăcere, mi-am dat palme că am făcut pe dama dură. *Nu, tu faci prima mutare.* Un lucru mai tâmpit nici că puteam să spun! Fiindcă ştiam că nu mă intersectam zilnic cu tipi ca Tony Hobbs.

Totuşi, singurul lucru pe care mai puteam să-l fac acum era să-mi scot din minte toată afacerea. Aşa că mi-am petrecut cea mai mare parte dintr-o oră relaxându-mă în apa din cadă, apoi m-am târât în pat şi am dormit dusă aproape zece ore – deoarece nu mai dormisem de două nopţi. M-am trezit abia după şapte dimineaţa. Mi-am pregătit micul dejun. Am deschis laptopul. Am fabricat săptămânala mea „Scrisoare din Cairo", în care am relatat năucitorul zbor cu un elicopter al Crucii Roşii sub focul miliţiei somaleze. Când, pe la nouă, a sunat telefonul, am sărit să răspund.

— Bună, a spus Tony. Asta e prima mutare.

După zece minute a venit să mă ia la masă. N-am mai ajuns la restaurant. N-am să spun că l-am târât în patul meu – fiindcă a venit cu mare plăcere. E suficient să menţionez că, din clipa în care am deschis uşa, am fost grămadă pe el. Şi el pe mine.

Mult mai târziu, în pat, s-a întors spre mine şi a spus:

— Deci cine face a doua mutare?

Ar fi un clişeu romantic să spun că din acel moment am fost nedespărţiţi. Cu toate astea, pot socoti acea după-amiază ca fiind începutul nostru oficial – când fiecare a început să devină o parte esenţială a vieţii celuilalt. Ce m-a surprins cel mai mult a fost următorul lucru: a fost aproape cea mai uşoară tranziţie imaginabilă. Sosirea lui Tony Hobbs în existenţa mea nu a fost marcată de îndoieli, întrebări, îngrijorări, ca să nu mai vorbesc

de extremele vădit romantice asociate cu un *coup de foudre.* Faptul că amândoi eram genul independent – obişnuit să se bazeze pe propriile resurse – însemna că eram deprinşi fiecare cu firea liberă a celuilalt. În plus, părea să ne amuze ciudăţeniile naţionale ale celuilalt. Deseori, el ridiculiza cu tandreţe o anumită scrupulozitate americană pe care chiar o am – o nevoie de a pune tot timpul întrebări, de a analiza cam prea mult situaţiile. Exact cum mă amuzam eu pe seama nevoii lui neîncetate de a găsi dedesubturi frivole tuturor situaţiilor. În plus, era absolut neînfricat când era vorba de practica jurnalistică. Am văzut asta la prima mână cam la o lună după ce ne-am cuplat, când într-o seară am primit un telefon că un autocar plin cu turişti germani fusese mitraliat de fundamentaliştii islamici pe când vizitau piramidele de la Giza. Am sărit imediat în maşina mea şi ne-am îndreptat în direcţia Sfinxului. Când am ajuns la locul masacrului de la Giza, Tony a reuşit să-şi croiască drum pe lângă mai mulţi soldaţi egipteni şi să ajungă chiar până la autocarul împroşcat de sânge – deşi existau temeri că era posibil ca teroriştii să fi aruncat în el grenade înainte de a dispărea. În după-amiaza următoare, la conferinţa de presă de după atac, ministrul egiptean al turismului a încercat să-i acuze de atac pe teroriştii străini… moment în care Tony l-a întrerupt, arătând o declaraţie, care fusese trimisă prin fax direct la biroul lui, în care Frăţia Musulmană din Cairo îşi asuma întreaga responsabilitate pentru atac. Tony nu doar că a citit cu glas tare declaraţia într-o arabă aproape perfectă, ci s-a şi întors apoi spre ministru şi l-a întrebat: „Vreţi să fiţi acum aşa amabil să ne explicaţi de ce ne minţiţi?”

Tony era veşnic defensiv privitor la un lucru: înălţimea lui… deşi, cum l-am asigurat nu doar o dată, statura lui foarte mică n-avea nicio importanţă pentru mine. Dimpotrivă, găseam că e

destul de înduioşător că acest bărbat foarte educat şi nostim arogant este atât de vulnerabil privitor la statura sa fizică. Am ajuns să-mi dau seama că mare parte din bravada lui Tony – nevoia lui de a pune toate întrebările dure, faptul că era veşnic în întrecere pentru un subiect-bombă, nesăbuinţa cu care se expunea la pericol – izvora din sentimentul că este scund. În sinea lui se considera neadecvat: veşnicul spectator cu nasul lipit de fereastră, uitându-se la o lume din care se simte exclus. Mi-a luat ceva timp să detectez ciudatul complex de inferioritate al lui Tony, întrucât era mascat în spatele unei superiorităţi mucalite. Dar apoi, într-o zi, l-am văzut în acţiune cu un coleg britanic – un corespondent de la *Daily Telegraph* –, pe nume Wilson. Deşi nu avea mai mult de treizeci şi cinci de ani, Wilson îşi pierduse deja o mare parte din păr şi începuse să dezvolte un fel de corpolenţă răscoaptă care (vorba lui Tony) îl făcea să arate ca o roată de Camembert lăsată afară la soare. Personal, n-aveam nimic cu el – chiar dacă vocalele lui moi şi guşa prematură (ca să nu mai vorbesc de vesta cu centură şi buzunare, ajustată absurd pe corp, pe care o purta tot timpul cu o cămaşă Viyella, în carouri) îi dădeau un anumit aer grotesc. Deşi era cât se poate de amabil în compania lui Wilson, Tony nu putea să-l sufere – mai ales după o întâlnire întâmplătoare pe care am avut-o cu el la Gezira Club. Wilson se bronza lângă piscină. Era dezbrăcat până la brâu şi purta o pereche de bermude ecosez, pantofi din piele întoarsă şi şosete. Nu era o privelişte frumoasă. După ce ne-a salutat, l-a întrebat pe Tony:

— Mergi acasă de Crăciun?

— Anul ăsta, nu.

— Eşti băiat de Londra, aşa-i?

— De Buckinghamshire, de fapt.

— De unde?

— Amersham.

— Ah, da, Amersham. Capătul lui Metropolitan Line, nu? Un pahar?

Faţa lui Tony s-a înăsprit, dar Wilson nu a părut să observe. În schimb, a chemat un chelner, a comandat trei pahare de gin cu apă tonică, apoi s-a scuzat pentru a se duce la toaletă. De îndată ce a ieşit din raza auditivă, Tony a şuierat:

— Bou cretin!

— Uşurel, Tony… am spus, surprinsă de această răbufnire necaracteristică de mânie.

— „Capătul lui Metropolitan Line, nu?" a spus el, imitând accentul fleşcăit al lui Wilson. Trebuia să spună asta, nu-i aşa? Trebuia să împungă el puţin. Trebuia să puncteze.

— Hei, tot ce a spus a fost…

— Ştiu ce a spus. Şi fiecare cuvânt nenorocit a fost spus cu intenţie…

— Ce intenţie?

— Nu înţelegi.

— Cred că totul e cam prea nuanţat pentru mine, am spus pe un ton uşuratic. Sau poate sunt doar o americancă tâmpită care nu înţelege Anglia.

— Nimeni nu înţelege Anglia.

— Nici dacă eşti englez?

— Mai ales dacă eşti englez.

Am avut impresia că afirmaţia asta ascundea o parte din adevăr. Pentru că Tony înţelegea prea bine Anglia. La fel cum înţelegea (şi mi-a explicat) şi poziţia lui în ierarhia socială. Amersham era plictisitor la culme. Cu adevărat mic-burghez. Îl ura, deşi singura lui soră – pe care nu o mai văzuse de mulţi ani – rămăsese acolo, locuind împreună cu părinţii pe care nu putuse să-i părăsească. Tatăl lui – acum mort, mulţumită unui amor de-o viaţă cu Benson şi Hedges – lucrase pentru consiliul local la Biroul de Registratură (de la a cărui conducere s-a retras în cele din urmă cu cinci ani înainte de a muri). Mama lui – moartă şi ea – a lucrat ca recepţioneră la cabinetul unui doctor,

cabinet aflat peste drum de modesta căsuţă de periferie, în care a crescut el.

Deşi Tony era hotărât să fugă din Amersham şi să nu privească niciodată în urmă, s-a abătut din drum pentru a-i face pe plac tatălui său împuşcând un loc la York University. Dar când a absolvit (cu distincţii înalte, cum s-a dovedit – deşi, în stilul flegmatic caracteristic lui Tony, i-a luat mult să recunoască faptul că a primit un premiu întâi la engleză), s-a hotărât să evite piaţa muncii cam un an. În schimb, a şters-o cu doi prieteni spre Kathmandu. Însă, cumva, au ajuns la Cairo. În două luni, Tony lucra la un ziar dubios de limbă engleză, *Egyptian Gazette.* După şase luni de relatat accidente de circulaţie, infracţiuni minore şi chestii neînsemnate, a început să-şi ofere serviciile în Anglia, ca liber-profesionist stabilit la Cairo. Într-un an, furniza lui *Chronicle* un şuvoi constant de articole scurte – iar când corespondentul lor în Egipt a fost rechemat la Londra, ziarul i-a oferit lui postul. Din acel moment a fost omul *Chronicle*-lui. Cu excepţia unei scurte întreruperi de şase luni petrecute la Londra la mijlocul anilor optzeci (când a ameninţat că îşi dă demisia dacă nu e trimis iar pe teren), Tony a reuşit să se deplaseze dintr-un loc fierbinte în altul. Firește că în ciuda poveştilor lui despre activitatea în linia frontului şi totala independenţă profesională, a trebuit totuşi să accepte compromisul comun şi să facă vreo câteva întreruperi ca băiat de birou la Frankfurt, Tokyo şi Washington D.C. (un oraş pe care îl ura cu zel). Dar în ciuda acestor puţine concesii făcute prozaicului, Tony Hobbs s-a străduit din greu să eludeze toate potenţialele capcane ale vieţii de familie şi vieţii profesionale, care îi ademenesc pe cei mai mulţi oameni. Exact ca mine.

— Ştii, întotdeauna sfârşesc prin a fugi mâncând pământul de lucrurile astea, i-am spus lui Tony cam la o lună după ce am început să ne vedem.

— Oh, deci asta e treaba.

— Ştii ce vreau să spun.

— Că n-ar trebui să mă las într-un genunchi şi să te cer de nevastă – pentru că ai de gând să-mi frângi inima?

Am râs şi am spus:

— Chiar n-am de gând să fac asta.

— Atunci, vrei să spui… ce?

— Vreau să spun…

M-am întrerupt, simţindu-mă proastă până în măduva oaselor.

— Ce voiai să spui? a întrebat Tony, tot un zâmbet.

— Problema e că… am continuat, al naibii de nesigură. Cred că uneori sufăr de boala „datului cu băţul în baltă". Şi n-ar fi trebuit să fac niciodată un aşa comentariu tâmpit.

— Nu e nevoie să te scuzi, a spus el.

— Nu mă scuz, am spus cam iritată, apoi am zis brusc: De fapt, mă scuz. Pentru că…

Doamne, chiar eram stânjenită şi împiedicată la limbă! Tony s-a mulţumit să zâmbească în continuare, amuzat. Apoi a spus:

— Aşadar, n-ai de gând să fugi mâncând pământul?

— Mai deloc. Pentru că… ăă… ah, vrei să mă asculţi…

— Sunt numai urechi.

— Pentru că… sunt al naibii de fericită cu tine, şi, însuşi faptul că mă simt aşa, mă uimeşte la culme, fiindcă zău că nu m-am mai simţit aşa de mult timp, şi sper din toată inima să te simţi şi tu aşa, fiindcă nu vreau să-mi pierd timpul cu cineva care nu simte acelaşi lucru, pentru că…

M-a întrerupt, aplecându-se şi sărutându-mă lung. Când a terminat, a spus:

— Asta îţi răspunde la întrebare?

— Păi…

Cred că faptele sunt mai grăitoare decât vorbele – totuşi voiam să-l aud spunând ce tocmai spusesem eu. Pe de altă parte, dacă eu nu mă prea

pricepeam să exprim în cuvinte problemele inimii, ajunsesem să-mi dau seama că Tony era şi mai taciturn cu privire la astfel de teme. De asta am fost sincer uimită când a spus:

— Sunt foarte mulţumit că nu fugi mâncând pământ.

Era o declaraţie de dragoste? Fireşte că am sperat că este. În acel moment, am ştiut că sunt îndrăgostită de el. Tot aşa cum am ştiut că şi recunoaşterea bâlbâită a fericirii mele era cam până unde aş fi mers cu mărturisirea unui adevăr sentimental atât de important. Astfel de recunoaşteri au fost mereu dificile pentru mine. Cum dificile au fost şi pentru părinţii mei, profesori – care erau cum nu se poate mai ocrotitori şi încurajatori când era vorba de cei doi copii ai lor, dar care erau şi profund formalişti şi rezervaţi când era vorba de manifestările publice ale afecţiunii.

— Ştii, îmi amintesc că i-am văzut o singură dată pe părinţii noştri sărutându-se, mi-a spus sora mea mai mare, Sandy, la scurtă vreme după ce au murit într-un accident de maşină. Şi, în mod sigur, nu stăteau grozav nici la capitolul tactil.

— Nu, am spus. Deloc.

În care punct Sandy a cedat de tot şi a plâns atât de tare, încât durerea ei părea aproape insuportabilă. Eu am avut puţine manifestări publice de durere vie în urma morţii lor. Poate pentru că eram prea amorţită de şocul întregii întâmplări ca să plâng. A fost în anul 1988. Aveam douăzeci şi unu de ani. Tocmai terminasem ultimul an la Mount Holyoke College – şi în câteva săptămâni trebuia să încep să lucrez la *Boston Post.* Tocmai găsisem, cu două prietene, un apartament în zona Back Bay a oraşului. Tocmai îmi cumpărasem prima maşină (un jaf de Volkswagen Beetle, cu o mie de dolari) şi tocmai aflasem că urma să-mi iau diploma cu magna cum laude. Părinţii mei n-ar fi putut să fie mai încântaţi.

În acel weekend, când au venit să mă vadă luându-mi diploma, erau într-o formă atât de neobişnuit de exuberantă, încât au mers chiar şi la o mare petrecere de după acordarea diplomelor, din campus. Am vrut să rămână peste noapte, dar a trebuit să se întoarcă în acea seară la Worcester pentru nu ştiu ce mare eveniment bisericesc de a doua zi (asemeni multor liberali din New England, erau unitarieni serioşi). Chiar înainte de a se urca în maşină, tata m-a îmbrăţişat călduros, lucru neobişnuit pentru el, şi mi-a spus că mă iubeşte.

Două ore mai târziu, în timp ce se îndreptau spre sud, a aţipit la volan pe autostradă. Maşina a scăpat de sub control, a trecut prin balustrada centrală de protecţie şi s-a răsturnat chiar în calea unei maşini care venea – un Ford break. În el se afla o familie de cinci persoane. Doi dintre ocupanţi – o mamă tânără şi bebeluşul ei – au murit. La fel şi părinţii mei.

În urma morţii lor, Sandy se tot aştepta să mă prăbuşesc (cum făcea ea constant). Ştiu că o supăra şi o îngrijora faptul că nu cedam cu o durere zgomotoasă, exteriorizată (cu toate că toţi cei care m-au văzut la acea vreme şi-au dat seama că eram în pragul unei traume majore). Pe de altă parte, Sandy a fost mereu montagne russe-ul emoţional din familie. Aşa cum a fost şi singurul punct cardinal fix din viaţa mea – cineva care să vegheze asupra mea (cum am vegheat eu asupra ei). Dar n-am fi putut fi caractere mai diferite. În timp ce eu îmi afirmam veşnic independenţa, Sandy era tipul casnic. I-a urmat pe părinţii mei în meseria de profesor de liceu, s-a măritat cu un profesor de educaţie fizică, s-a mutat în suburbiile din Boston şi, la treizeci de ani, avea deja trei copii. Pe parcurs, şi-a permis şi să devină cam rotunjoară – până în punctul în care bătea spre optzeci de kilograme (un aspect deloc frumos la o femeie care avea doar un metru cincizeci înălţime) şi părea să aibă predilecţia asta de a mânca tot

timpul. Deşi i-am sugerat când şi când că ar putea să se gândească să pună lacăt la frigider, n-am insistat prea tare asupra problemei. Nu era stilul meu să o dojenesc pe Sandy – era foarte vulnerabilă la toate criticile, foarte sinceră şi foarte de treabă.

Ea a fost şi singura persoană cu care am fost mereu deschisă referitor la tot ce se petrecea cu mine – cu excepţia perioadei imediat următoare morţii părinţilor mei când m-am închis şi nimeni nu a putut să ajungă la mine. Noua slujbă de la *Post* mi-a fost de ajutor. Deşi şeful meu de la departamentul de ştiri locale nu se aştepta să mă apuc de treabă imediat, am insistat să încep munca la ziar la doar zece zile după ce părinţii mei au fost înmormântaţi. Am plonjat direct. Zilele de douăsprezece ore erau specialitatea mea. M-am oferit şi pentru sarcini suplimentare, tratând toate subiectele cu putinţă – şi m-am ales repede cu renumele de persoană obsedată de muncă, pe care te poţi baza.

Apoi, la vreo patru luni de când intrasem în pâine, eram într-o seară în drum spre casă, când am trecut pe lângă un cuplu cam de vârsta părinţilor mei, care mergea mână în mână pe Bolyston Street. Cuplul ăsta nu avea nimic neobişnuit. Nu semănau cu mama sau cu tata. Erau doar un soţ şi o soţie la vreo cincizeci şi cinci de ani, care arătau obişnuit şi se ţineau de mână. Poate că asta m-a dat gata – faptul că, spre deosebire de multe cupluri aflate în acest stadiu de căsătorie, păreau mulţumiţi că sunt împreună… exact cum părinţii mei păreau întotdeauna mulţumiţi că se află unul în compania celuilalt. Indiferent de motiv, m-am pomenit rezemată de un stâlp de iluminat plângând violent. Nu mă puteam opri, nu mă puteam feri de valul disperat de durere cu care, în sfârşit, mă ciocnisem. Nu m-am mişcat mult timp, agăţându-mă de stâlp pentru stabilitate, adâncimea tristeţii mele fiind dintr-odată

insondabilă, de nemăsurat. A apărut un poliţai. Şi-a pus mâna mare pe umărul meu şi m-a întrebat dacă am nevoie de ajutor.

„Vreau doar la mami şi la tati” mi-a venit să ţip, întorcându-mă la fiinţa de şase ani pe care toţi o purtăm cu noi, veşnic disperaţi după ocrotirea părintească în cele mai cumplite momente ale vieţii. În loc de asta, am reuşit să explic că doar mă confrunt cu o pierdere grea şi că nu am nevoie decât de un taxi care să mă ducă acasă. Poliţaiul a oprit unul (treabă deloc uşoară în Boston – dar să nu uităm că era poliţist). M-a ajutat să mă urc în el, spunându-mi (în felul lui morocănos, măgulitor şi amabil) că „«plânsu'» e singura cale de a «izgoni» durerea”. I-am mulţumit şi, pe drumul de întoarcere, m-am ţinut în frâu. Dar când am ajuns în apartamentul meu, m-am prăbuşit pe pat şi am capitulat iarăşi în faţa galopului sălbatic al durerii. Nu-mi aminteam cât am plâns, doar că s-a făcut dintr-odată două dimineaţa şi eram ghemuită în pat în poziţie fetală, complet epuizată şi imens de recunoscătoare că ambele colege de cameră erau plecate în acea seară. Nu voiam să mă vadă nimeni în starea asta.

A doua zi, când m-am trezit devreme, eram încă umflată la faţă, aveam încă ochii roşii şi corpul meu era epuizat până la ultima fibră. Dar lacrimile n-au mai pornit. Ştiam că nu-mi puteam permite încă o coborâre în iadul emoţional. Aşa că mi-am luat o mască de hotărâre rigidă şi m-am întors la muncă – ceea ce este tot ce poţi să faci în astfel de situaţii. Toate decesele accidentale sunt concomitent absurde şi tragice. După cum i-am spus lui Tony, unica şi singura dată când i-am relatat această poveste, atunci când îi pierzi pe cei mai importanţi oameni din viaţa ta – părinţii – în cea mai întâmplătoare dintre împrejurări, ajungi să-ţi dai seama destul de repede că totul e fragil; că aşa-zisa „siguranţă” nu e decât un furnir subţire care se poate crăpa fără avertizare.

— Atunci te-ai hotărât că vrei să fii corespondent de război? m-a întrebat el mângâindu-mă pe faţă.

— Te-ai prins din prima.

De fapt, mi-a luat şase ani buni să-mi croiesc drum de la departamentul de ştiri locale la articole de fond până la o expunere concisă pe pagina editorială. Apoi, în sfârşit, am primit prima detaşare temporară la Washington. Dacă Richard ar fi găsit o cale de a se transfera la Tokyo, poate m-aş fi măritat pe loc cu el.

— Doar că pe tine te interesa ceva mai mult Tokyo, a spus Tony.

— Hei, dacă m-aş fi măritat cu Richard, aş fi trăit într-o suburbie confortabilă precum Wellesley. Aş fi avut probabil doi copii, un jeep Cherokee şi aş fi scris articole de lifestyle pentru *Post*... şi n-ar fi fost o viaţă rea. Dar n-aş fi trăit în diferite părţi nebune ale lumii şi n-aş fi avut niciun sfert din aventurile pe care le-am avut şi pentru care am fost plătită.

— Şi nu m-ai fi cunoscut, a spus Tony.

— Aşa e, am spus sărutându-l. Nu m-aş fi îndrăgostit de tine.

Pauză. Eram chiar mai interzisă decât el de acea ultimă remarcă.

— Cum de mi-a scăpat asta? am întrebat.

S-a aplecat şi m-a sărutat apăsat.

— Mă bucur că ţi-a scăpat, a spus. Pentru că şi eu simt la fel.

Eram uimită să mă descopăr îndrăgostită… şi iubirea să-mi fie împărtăşită de cineva care era exact genul de bărbat peste care sperasem în taină să dau, dar care nu credeam că există cu adevărat (majoritatea jurnaliştilor fiind ca vai de lume).

O anumită precauţie înnăscută mă făcea totuşi să vreau să înaintez cu prudenţă. Exact cum nu voiam să mă gândesc dacă o să mai fim împreună după o săptămână, o lună, indiferent cât. Am sesizat asta şi la Tony. N-am putut să scot mare

lucru de la el despre trecutul lui romantic – deşi a pomenit că o dată a fost cât pe ce să se însoare („dar totul a dat chix… şi poate că e mai bine că a fost aşa"). Am vrut să-l presez să-mi dea şi alte amănunte (la urma urmelor, eu îi povestisem despre Richard), dar el a evitat repede subiectul. Am lăsat-o baltă, socotind că până la urmă o să se dea pe brazdă şi o să-mi spună întreaga poveste. Sau poate că nici eu n-am încercat să-l presez prea tare – pentru că, după două săptămâni cu Tony Hobbs, am înţeles foarte bine că e cineva căruia nu-i place deloc să fie încolţit sau să i se ceară să se explice.

Niciunul dintre noi nu a considerat important să le dea de ştire colegilor noştri jurnalişti din Cairo că deveniserăm un cuplu. Nu că ne-ar fi fost frică de bârfe – ci mai degrabă pentru că nu credeam că e treaba cuiva. Aşa că, în public, ne întâlneam întâmplător tot ca tovarăşi în ale profesiei.

Sau, cel puţin, aşa credeam eu. Până când Wilson – tipul obez de la *Daily Telegraph* – a dat de înţeles contrariul. Mă sunase la birou să-mi propună să luăm prânzul împreună, spunându-mi că se cam făcuse vremea să avem o discuţie extinsă. A spus asta în stilul ăla uşor pompos al lui – ceea ce a făcut ca treaba să sune ca o invitaţie regală sau că îmi făcea o favoare scoţându-mă la restaurantul din Semiramaris Hotel. După cum s-a dovedit, s-a folosit de prânz pentru a stoarce de la mine informaţii despre diverşi miniştri din guvernul egiptean şi pentru a obţine cât mai multe dintre contactele mele locale. Însă când l-a adus brusc în discuţie pe Tony, am fost uşor luată prin surprindere… din cauza grijii pe care o avuseserăm noi să ţinem lucrurile departe de ochiul public. Asta a fost culmea naivităţii, dat fiind faptul că jurnaliştii dintr-un loc precum Cairo ştiu întotdeauna ce mănâncă la micul dejun colegii lor. Dar tot nu eram pregătită să-l aud întrebând:

— Cum se simte domnul Hobbs zilele astea?

— Presupun că e bine.

Sesizându-mi reticenţa, Wilson a zâmbit.

— Presupui…?

— Nu răspund de sănătatea lui.

Încă un zâmbet alunecos de-al lui.

— Înţeleg.

— Dar dacă te interesează chiar atât de mult binele lui, ai putea să suni la el la birou.

A ignorat acest comentariu şi, în schimb, a spus:

— Interesant flăcău, Hobbs.

— În ce fel?

— Oh, faptul că e vestit pentru nesăbuinţa lui legendară şi incapacitatea de a-şi menţine şefii mulţumiţi.

— Nu ştiam asta.

— La Londra e un lucru destul de ştiut că Hobbs e întru câtva un dezastru politic când e vorba de jocul puterii politice. Un adevărat pericol – dar un reporter foarte talentat, ceea ce explică de ce e tolerat de atâta timp.

S-a uitat la mine aşteptând un răspuns. N-am spus nimic. A zâmbit iar – hotărând că tăcerea mea era o dovadă în plus a stării mele de disconfort (avea dreptate). Apoi a adăugat:

— Şi sunt sigur că ştii că, atunci când e vorba de încurcături sentimentale, e întotdeauna un fel de… ei, cum să mă exprim discret?… un fel de taur furios. Dă iama în femei ca…

— Comentariul ăsta are vreun rost? am întrebat cu seninătate.

Acum a fost rândul lui să pară uimit – deşi a făcut-o într-un mod semiteatral.

— Făceam doar conversaţie, a spus el cu o indignare prefăcută. Şi, desigur, făceam schimb de bârfe. Şi poate cea mai mare bârfă despre domnul Anthony Hobbs este felul în care o femeie a frânt în cele din urmă inima flăcăului. Nota bene, e o bârfă veche, dar…

S-a întrerupt, lăsând în mod deliberat povestea în aer. Am întrebat, ca o proastă:

— Cine era femeia?

Atunci mi-a povestit Wilson despre Elaine Plunkett. Am ascultat cu un interes înfrigurat şi cu silă crescândă. Wilson vorbea pe un ton scăzut, conspirativ, deşi la suprafaţă tonul lui era amuzat, frivol. Treaba asta era ceva ce am început să observ la un anumit tip de britanic, mai ales când era faţă în faţă cu un american (sau, şi mai rău, *o americancă).* Ne considerau aşa de serioşi, aşa de chiţibuşari în tot ce întreprindem, încât încercau să ne surclaseze seriozitatea cu o ironie uşoară ca fulgul, în care nimic din ce spuneau nu părea încărcat de importanţă… deşi tot ce-ţi spuneau se voia important.

Fără îndoială, ăsta era stilul lui Wilson – şi unul care era susţinut de o notă de răutate. Totuşi, am ascultat cu atenţie tot ce mi-a spus. Pentru că vorbea despre Tony – de care eram în acest moment îndrăgostită.

Acum, mulţumită lui Wilson, descopeream că şi altă femeie – o jurnalistă irlandeză, pe nume Elaine Plunkett, care lucra la Washington – frânsese inima lui Tony. Dar asta nu mă îndurera nicicum – fiindcă nu voiam să joc rolul tâmpitei geloase, gândindu-mă la nesfârşit la faptul că această Plunkett ar fi putut să fie cea care a scăpat… sau, şi mai rău, iubirea vieţii lui. Ceea ce chiar simţeam era o silă profundă faţă de jocul pe care îl făcea Wilson – şi am hotărât că merita să fie pălmuit. Tare. Dar am aşteptat momentul potrivit din monologul lui pentru a lovi.

— …fireşte, după ce Hobbs a izbucnit în lacrimi în faţa flăcăului nostru din Washington… îl ştii pe Christopher Perkins? Fantastic de indiscret… oricum, Hobbs a cam dat apă la şoareci în timp ce se abţiguia cu Perkins. În douăzeci şi patru de ore, povestea s-a răspândit în toată Londra. Nimănui nu i-a venit să creadă. Durul Hobbs devenind zdreanţă din cauza unei jurnaliste oarecare…

— Ca mine, vrei să spui?

Wilson a râs fals, dar nu a spus nimic în replică.

— Ei bine, hai – răspunde la întrebare, am spus cu un glas tare, amuzat.

— Care întrebare?

— Sunt ca această Elaine Plunkett?

— De unde să ştiu eu? Adică, n-am întâlnit-o niciodată.

— Da – dar sunt jurnalistă, exact ca ea. Şi mă şi culc cu Tony Hobbs, exact ca ea.

Pauză lungă. Wilson a încercat să nu arate încurcat. Nu a reuşit.

— N-am ştiut… a spus el.

— Mincinosule! am spus râzând.

Cuvântul l-a lovit ca o palmă peste faţă.

— Ce-ai spus?

I-am acordat un zâmbet enorm. Şi am spus:

— Te-am făcut mincinos. Ceea ce şi eşti.

— Pe bune, cred…

— Ce? Că poţi să mă prosteşti aşa şi să scapi basma curată?

Şi-a foit fundul mare pe scaun şi a frământat o batistă în mână.

— Chiar n-am vrut să te jignesc.

— Ba da, ai vrut.

Ochii lui au început să cerceteze încăperea, în căutarea chelnerului.

— Chiar trebuie să plec.

M-am aplecat spre el, până am ajuns cu faţa la un centimetru de a lui. Şi, păstrându-mi tonul jovial, neutru, am spus:

— Ştii ceva? Eşti exact ca toţi fanfaronii pe care i-am cunoscut în viaţa mea. Îţi pui coada pe spinare şi fugi de îndată ce eşti provocat la duel.

S-a ridicat şi a plecat, dar nu şi-a cerut scuze. Englezii nu îşi cer niciodată scuze.

— Sunt convins că americanii nu sunt chiar înclinaţi spre scuze, a spus Tony când i-am împărtăşit această constatare.

— Sunt mai educaţi decât voi.

— Asta pentru că ei cresc cu toată vinovăţia aia puritană latentă… şi cu ideea că totul are un preţ.

— În timp ce britanicii…

— Noi credem că putem să scăpăm basma curată cu toate… poate.

Am fost tentată să-i spun despre conversaţia cu Wilson. Dar am hotărât că n-ar fi ieşit nimic bun din faptul că el ar fi ştiut că acum eram bine informată cu privire la Elaine Plunkett. Dimpotrivă, mă temeam că s-ar fi putut simţi expus… sau, şi mai rău, stânjenit (singura stare emoţională de care se tem toţi britanicii). Oricum, n-am vrut să-i spun că, de fapt, povestea cu Elaine Plunkett mă făcea să-l iubesc şi mai mult. Deoarece aflasem că era la fel de delicat ca noi ceilalţi. Şi îmi plăcea asta. Fragilitatea lui era ciudat de liniştitoare; o aluzie că avea capacitatea şi de a suferi.

Două săptămâni mai târziu, mi s-a oferit prilejul de a-l cântări pe Tony pe terenul său natal – când, din senin, m-a întrebat:

— Ai chef să dăm o fugă până la Londra pentru câteva zile?

A explicat că fusese rechemat pentru o şedinţă la *Chronicle.*

— Nimic sinistru – doar prânzul meu anual cu redactorul-şef, a spus el, neglijent. Te-ar deranja două zile la Savoy?

N-a fost nevoie de argumente în plus ca să mă convingă. Fusesem la Londra o singură dată. Asta a fost în anii optzeci, anterior detaşării mele în străinătate – şi a fost una dintre alergăturile alea nebune de două săptămâni prin diverse capitale europene, care a inclus patru zile la Londra. Dar mi-a plăcut ce am văzut. Nota bene, tot ce am văzut au fost diverse monumente şi muzee, două piese de teatru interesante şi un crâmpei din genul de viaţă rezidenţială selectă pe care o duceau cei care-şi permiteau o casă în Chelsea. Cu alte

cuvinte, imaginea mea despre Londra era selectivă, ca să nu spun mai mult.

Şi-apoi, o cameră la Savoy nici nu-ţi oferă exact o imagine deprimantă şi murdară a Londrei. Dimpotrivă, am fost cam impresionată de apartamentul care ni s-a dat, cu vedere la Tamisa, şi de sticla de şampanie care ne aştepta într-o frapieră.

— Aşa îşi tratează de obicei *Chronicle* corespondenţii externi? am întrebat.

— Trebuie că glumeşti, a spus Tony. Dar directorul mi-e prieten bun. Ne-am împrietenit pe când administra Intercontinentalul din Tokyo, aşa că ori de câte ori sunt în oraş are grijă de mine.

— Ei bine, asta-i o uşurare, am spus.

— Ce anume?

— Faptul că nu ai încălcat o regulă de bază a jurnalismului – niciodată să nu plăteşti pentru ceva tu.

A râs şi m-a tras în pat. Mi-a turnat un pahar de şampanie.

— Nu vreau. Sunt pe antibiotice.

— De când?

— De ieri, când am fost la doctorul de la ambasadă pentru o infecţie în gât.

— Ai infecţie în gât?

Am deschis gura mare.

— Hai, aruncă o privire.

— Nu, mulţumesc, a spus el. De asta nu ai băut în avion?

— Băutura şi antibioticele nu se amestecă.

— Trebuia să-mi spui.

— De ce? E doar o infecţie în gât.

— Dumnezeule, eşti domnişoara Dură.

— Chiar sunt.

— Ei bine, trebuie să spun că sunt dezamăgit. Cu cine naiba am să beau în următoarele zile?

În realitate, asta era întru câtva o întrebare retorică, deoarece Tony a avut o grămadă de oameni cu care să bea în cele trei zile pe care le-

am petrecut la Londra. Aranjase să ieşim în fiecare seară cu diverşi colegi jurnalişti şi prieteni. Fără excepţie, mi-au plăcut prietenii lui. A fost Kate Medford – o colegă de demult de la *Chronicle,* care acum prezenta marele program de ştiri de după-amiază la BBC Radio 4 şi care a dat im mic dineu pentru noi (cu soţul ei oncolog, Roger), în casa ei dintr-o suburbie cu multă vegetaţie numită Chiswick. A fost o noapte în oraş cu extrem de multă băutură (pentru Tony, oricum) cu un coleg jurnalist pe nume Dermont Fahy, care era editorialist la *Independent* şi mare palavragiu. Era şi mare crai, şi şi-a petrecut o mare parte din seară uitându-se pofticios la mine, spre hazul lui Tony (cum mi-a spus după aceea „Dermont face asta cu toate femeile", la care a trebuit să replic „O, mulţumesc mult!"). Pe urmă, ne-am mai întâlnit cu un fost jurnalist de la *Telegraph,* pe nume Robert Matthews, care făcuse ceva bani de pe urma primului său thriller stil Robert Ludlum. A insistat să ne invite la o masă ridicol de scumpă la Ivy, să comande sticle de vin de şaizeci de lire, să bea mult prea mult şi să ne regaleze pe scurt cu poveşti de un umor negru despre recentul lui divorţ – poveşti pe care le-a spus într-un stil strălucitor, autoironie, cu o faţă lipsită de expresie, dar care sugera o cumplită durere ascunsă.

Toţi prietenii lui Tony erau maeştri în arta conversaţiei, cărora le plăcea să stea până târziu şi să bea trei pahare de vin în plus şi (asta m-a impresionat al naibii de tare) să nu vorbească efectiv despre ei. Deşi Tony nu-i mai văzuse pe aceşti oameni cam de un an, munca a fost doar cu frivolitate menţionată („Nu te-a împuşcat încă Jihadul Islamic, Tony?", treburi de genul ăsta), şi niciodată pe larg. Dacă s-au ridicat probleme personale – precum divorţul lui Robert –, lucrurile au fost prezentate cu o anumită denaturare sardonică. Chiar şi atunci când Tony a întrebat încetişor de fiica adolescentă a lui Kate (care, cum

s-a dovedit, îşi revenea dintr-o confruntare aproape fatală cu anorexia), Kate a zis: „Mă rog, totul e cam ce a spus Rossini despre operele lui Wagner: există câteva sferturi de oră splendide".

Apoi subiectul a fost abandonat.

Ceea ce intriga la acest stil de conversaţie era felul în care fiecare difuza suficiente informaţii ca să le permită celorlalţi să ştie cum stăteau lucrurile în viaţa lui – dar, inevitabil, ori de câte ori discuţia vira spre latura personală, ea era iute deviată înapoi la probleme mai puţin personale. Am sesizat repede că se considera că nu se face să vorbeşti pe larg despre ceva personal într-o adunare de mai mult de două persoane… mai ales în prezenţa unui străin ca mine. Totuşi, mi-a plăcut mult acest stil de conversaţie – şi faptul că zeflemeaua era considerată o străduanie meritorie. Ori de câte ori erau puse în discuţie evenimentele serioase ale zilei, ele erau întotdeauna străbătute la bază de o notă de acreală şi absurditate. Nimeni nu îmbrăţişa genul de seriozitate care caracterizează atât de des dezbaterile americane de la masa de seară. Pe de altă parte, cum mi-a spus Tony odată, marea diferenţă dintre yankei şi britanici este că americanii cred că viaţa e serioasă, dar fără speranţă, pe câtă vreme englezii cred că viaţa e fără speranţă, dar nu serioasă.

Trei zile de şuetă la masă în Londra m-au convins de acel adevăr, exact cum m-au convins şi că pot concura cu uşurinţă în sânul unei astfel de zeflemele. Tony mi-i prezenta pe prietenii lui – şi părea încântat că m-am integrat atât de repede în cercul lor. Exact cum eu eram mulţumită că se dădea mare cu mine. Am vrut şi eu să mă grozăvesc cu Tony – dar singura mea prietenă din Londra, Margaret Campbell, era atunci plecată din oraş. În timp ce Tony lua prânzul cu redactorul-şef, am sărit în metroul de Hampstead, şi am rătăcit pe înstăritele străzi rezidenţiale periferice, şi am petrecut o oră hoinărind prin Heath, în tot acest

timp spunând în sinea mea: e foarte plăcut. Poate că asta avea legătură cu faptul că, după neîntrerupta nebunie urbană din Cairo, Londra a apărut iniţial ca un model de ordine şi curăţenie. Fireşte, în prima zi de stat acolo, am observat şi murdăria de pe străzi, graffiti, populaţia nevoiaşă care dormea sub cerul liber şi traficul ce-şi arăta colţii. Dar aceste atribute civice dezordonate mi s-au părut doar o componentă esenţială a vieţii metropolitane.

Şi apoi, faptul că eram la Londra cu Tony făcea ca oraşul să arate şi mai frumos. Chiar şi Tony a recunoscut acelaşi lucru, spunându-mi că, pentru prima dată după mulţi ani, a „prins" din nou, cu adevărat, ideea Londrei.

A fost destul de discret cu privire la prânzul cu redactorul-şef – spunând doar că a mers bine. Dar apoi, după două zile mi-a dat şi alte detalii despre acea întâlnire. Zburam de o oră spre Cairo când s-a întors spre mine şi a spus:

— Trebuie să discut ceva cu tine.

— Pare un lucru serios, am spus, punând jos romanul pe care îl citeam.

— Nu e serios. Doar interesant.

— Adică…?

— Ei bine, n-am vrut să vorbesc despre asta cât am fost la Londra, pentru că n-am vrut să ne petrecem ultimele două zile de stat acolo discutând.

— Discutând despre ce anume?

— Discutând despre faptul că, în timpul mesei, redactorul-şef mi-a oferit un post nou.

— Ce post nou?

— Redactor-şef pe probleme externe.

Mi-a trebuit o clipă să asimilez vestea.

— Felicitări, am spus. Ai acceptat?

— Bineînţeles că n-am acceptat. Pentru că…

— Da?

— Păi… pentru că am vrut mai întâi să vorbesc cu tine.

— Fiindcă asta înseamnă un transfer înapoi la Londra?

— Aşa e.

— Vrei postul?

— Zi aşa: Excelenţa sa mi-a sugerat cu tărie că ar trebui să-l accept. A mai sugerat că, după aproape douăzeci de ani pe teren, e vremea să mă limitez la sediu. Sigur, puteam să mă lupt împotriva întoarcerii, dar nu cred că aş fi câştigat. Oricum, funcţia de redactor-şef pe probleme externe nu e chiar o retrogradare…

Pauză. Am spus:

— Deci ai să iei postul?

— Cred că trebuie. Dar… ăă… asta nu înseamnă că trebuie să mă întorc singur la Londra.

Altă pauză, cât m-am gândit la acel ultim comentariu. În cele din urmă, am spus:

— Şi eu am o veste. Şi am de făcut o mărturisire.

S-a uitat neliniştit la mine.

— Şi care-i mărturisirea asta?

— Nu sunt pe antibiotice. Pentru că n-am infecţie în gât. Dar tot nu pot să beau acum… pentru că întâmplarea face să fiu însărcinată.

Trei

Tony a primit bine vestea. Nu s-a cutremurat, nici nu s-a făcut pământiu. A fost un moment de uimire buimacă, urmat de câteva clipe de reflecţie. Însă pe urmă mi-a luat mâna şi a strâns-o şi a spus:

— Asta-i o veste bună.

— Chiar crezi asta?

— Absolut. Şi eşti sigură…?

— Două teste de sarcină, sigură, am spus.

— Vrei să-l ţii?

— Am treizeci şi şapte de ani, Tony. Ceea ce înseamnă că am intrat pe tărâmul lui acum ori niciodată. Dar, doar pentru că s-ar putea să vreau să-l ţin, nu înseamnă că trebuie să fii şi tu acolo. Mi-ar plăcea să fii, bineînţeles. Totuşi…

A dat din umeri.

— Vreau să fiu acolo, a spus.

— Eşti sigur?

— Întru totul. Şi vreau să vii cu mine la Londra.

Acum a fost rândul meu să pălesc un pic.

— Eşti bine? a întrebat el.

— Surprinsă.

— De…?

— Cursul pe care îl ia această conversaţie.

— Eşti îngrijorată?

Eufemismul anului. Deşi reuşisem să-mi ţin în fundal neliniştea în timpul zilelor petrecute la Londra (ca să nu mai spun de săptămâna dinainte, când primul test de sarcină s-a întors pozitiv de la doctorul meu din Cairo), era totuşi omniprezentă. Şi pe bună dreptate. Deşi o parte din mine era discret bucuroasă că sunt însărcinată, exista o parte la fel de importantă a făpturii mele intime care era îngrozită de această perspectivă. Poate că asta avea legătură cu faptul că niciodată nu m-am aşteptat cu adevărat să rămân însărcinată. Deşi existau obişnuitele impulsuri hormonale, acestea erau

inevitabil negate de faptul că viaţa mea fericit autonomă nu putea să includă uriaşul angajament care e maternitatea.

Aşa că descoperirea că *sunt* însărcinată m-a năucit de tot. Dar oamenii au întotdeauna capacitatea să te surprindă. Tony în mod sigur a făcut-o. Restul zborului spre Cairo, m-a informat că el credea că această sarcină e un lucru foarte bun; că, în asociere cu transferul lui înapoi la Londra, parcă soarta intervenise pentru a ne impulsiona să luăm nişte decizii importante. Asta se întâmplase la momentul potrivit. Pentru că ne potriveam aşa de bine. Deşi s-ar fi putut ca amândoi să trebuiască să facem anumite ajustări pentru a trăi sub acelaşi acoperiş ca soţ şi soţie – şi să facem muncă de birou (era sigur că aveam puterea de convingere pentru a ajunge la secţia londoneză a Post-ului) –, oare nu era vremea să capitulăm în faţa inevitabilului şi să ne aşezăm la casa noastră?

— Tu vorbeşti aici de căsătorie? l-am întrebat după ce şi-a terminat micul discurs.

S-a ferit să-mi întâlnească privirea, totuşi a spus:

— Păi, da, eu, ăă, da, presupun că da.

Am simţit dintr-odată nevoia unei votci foarte mari şi am regretat profund că nu puteam să mă ating de aşa ceva.

— Va trebui să mă gândesc la toate astea.

Spre marea cinste a lui Tony, a abandonat subiectul. Nici nu m-a presat în vreun fel în săptămâna următoare. Pe de altă parte, ăsta nici nu era stilul lui Tony. Aşa că, în primele zile după ce ne-am întors de la Londra, ne-am acordat unul altuia un timp de gândire. Rectific: el mi-a acordat un timp de gândire. Da, am vorbit la telefon de două ori pe zi, şi chiar am luat împreună un prânz amuzant, în timpul căruia n-am pomenit nici măcar o dată marea chestiune a „elefantului din debara”, care atârna deasupra noastră… deşi, la sfârşit, eu am întrebat:

— Ai anunţat *Chronicle* de hotărârea ta?

— Nu – încă mai aştept un răspuns de la cineva.

A schiţat un zâmbet când a spus asta. Cu toate că era presat să ia o decizie, refuza să mă preseze pe mine. Şi eu nu puteam decât să compar abordarea lui rezervată cu cea a lui Richard Pettiford. Când încerca să mă constrângă să mă mărit cu el, a sărit peste cal în mai multe ocazii, tratându-mă până la urmă (în autentic stil avocăţesc) ca pe un jurat şovăielnic care trebuia să fie convins să adopte punctul lui de vedere. Cu Tony nu era nevoie nici măcar să răspund la comentariul lui precum că „aşteaptă un răspuns de la cineva". Ştia că îmi cerea să iau o decizie importantă, aşa că tot ce l-am întrebat în replică a fost:

— Totuşi, nu trebuia să te duci înapoi după trei luni?

— Da, dar redactorul-şef trebuie să ştie până la sfârşitul săptămânii ce decizie am luat.

Şi a lăsat-o aşa.

Pe lângă faptul că m-am gândit serios, am dat şi câteva telefoane importante, dintre care primul lui Thomas Richardson, redactorul-şef de la *Post,* persoană cu care am avut întotdeauna o relaţie cordială, deşi distantă. Ca yankeu de şcoală veche, şi el aprecia sinceritatea. Aşa că, atunci când mi-a întors telefonul, am fost foarte directă cu el, explicându-i că mă măritam cu un jurnalist de la *Chronicle* şi că aveam de gând să mă mut în Anglia. I-am mai spus că *Post* e casa mea şi, în mod sigur, vreau să rămân la ziar, dar faptul că sunt însărcinată înseamnă că o să am nevoie de un concediu de maternitate de douăsprezece săptămâni, care să înceapă cam peste şapte luni.

— Eşti însărcinată? a spus el părând sincer surprins.

— Aşa se pare.

— Dar asta e o veste minunată, Sally! Şi înţeleg pe deplin de ce vrei să naşti copilul la Londra.

— Treaba e că, după trei luni, o să ne mutăm acolo.

— Ei bine, sunt sigur că putem rezolva ceva la sediul nostru din Londra. Unul dintre corespondenţii noştri vorbeşte de întoarcerea la Boston, aşa că sincronizarea nu putea fi mai bună.

Exista o parte din mine care era alarmată de faptul că şeful meu îmi uşurase voiajul profesional la Londra. Acum nu mai aveam niciun motiv să nu-l urmez pe Tony. Însă când l-am informat că transferul meu la secţia din Londra a *Post*-ului părea sigur, i-am spus şi că această uriaşă schimbare de situaţie mă îngrozea. Încă o dată, replica lui (deşi previzibil frivolă) a fost şi liniştitoare – mi-a spus că nu era ca şi cum aş fi mers pe şest. Nici nu urma să ne mutăm la Ulan Bator. Şi voi avea o slujbă. Şi dacă noi constatam că nu putem suporta să stăm la birou, în spaţii închise… ei bine, cine spune că suntem legaţi prin contract cu Londra pentru restul vieţii noastre?

— Oricum, nu suntem genul de oameni care să devenim temnicerul celuilalt, nu-i aşa? a spus el.

— Nicio şansă, am spus.

— Mă bucur să aud asta, a spus el râzând. Aşadar, nu cred că va fi sfârşitul lumii dacă ne căsătorim în următoarele săptămâni, nu?

— De când eşti atât de romantic? am întrebat.

— De acum câteva zile, când am avut o discuţie cu un tip de la consulatul nostru.

Ce i-a spus acest „tip” lui Tony a fost că transbordarea mea în Marea Britanie – atât profesional, cât şi personal – ar fi fost mult mai rapidă dacă eram soţ şi soţie. În vreme ce, dacă alegeam să rămân celibatară, m-aş fi confruntat cu multe luni de birocraţie a imigraţiei. Am fost din nou uimită de ritmul în care se desfăşura viaţa mea. Aşa e destinul, nu? Îţi vezi de drum, gândindu-te că traiectoria vieţii tale va urma un anumit curs (mai ales când te apropii de vârsta mijlocie). Însă, pe urmă, cunoşti pe cineva, laşi

treaba să progreseze, te pomeneşti traversând în vârful picioarelor acel teren primejdios numit „iubire”. Până să bagi de seamă, eşti angajată într-o convorbire telefonică la mare distanţă cu singurul membru rămas în viaţă al familiei tale, spunându-i nu doar că eşti însărcinată, ci şi pe cale să…

— Te măriţi? a întrebat Sandy părând sincer şocată.

— E o treabă practică.

— Vrei să spui, la fel cum e să rămâi însărcinată pentru prima dată la treizeci şi şapte de ani?

— Crede-mă, a fost absolut accidental.

— Oh te cred. Pentru că eşti cam ultima persoană care m-aş fi aşteptat să rămână gravidă în mod intenţionat. Cum a reacţionat Tony la asta?

— Foarte bine. Mai bine decât mine, de fapt. Adică, a folosit chiar şi îngrozitoarele cuvinte „să ne aşezăm la casa noastră”, şi încă la modul pozitiv.

— Poate că el înţelege ceea ce tu încă nu pricepi…

— Vrei să spui faptul că toţi trebuie să ne aşezăm la casa noastră într-o zi? am zis cu un uşor sarcasm. Deşi Sandy îmi susţinuse întotdeauna cariera ambulantă, de multe ori mi-a făcut capul mare că mă îndrept spre o bătrâneţe singuratică, şi că, dacă evit chestiunea legată de copil, o să-mi pară rău mai târziu. Nonconformismul meu avea ceva care o întorcea pe dos. Nu mă înţelegeţi greşit – nu era invidioasă. Dar motivul pentru care era aşa de încântată de vestea mea era în parte că – o dată ce deveneam mamă – urma să avem preocupări similare. Şi eu aveam să fiu, în sfârşit, readusă cu picioarele pe pământ.

— Acum, îndură – nu eu ţi-am spus să rămâi însărcinată, nu?

— Nu – tu doar ţi-ai petrecut ultimii zece ani întrebându-mă când o să se întâmple.

— Şi acum s-a întâmplat. Şi mă bucur nespus pentru tine. Şi abia aştept să-l cunosc pe Tony.

— Vino săptămâna viitoare la Cairo, la nuntă.

— Săptămâna viitoare? a întrebat ea şocată. De ce aşa de repede?

I-am explicat că voiam să evităm permisele de muncă şi rezidenţă înainte de a ne muta la Londra în mai puţin de trei luni.

— Dumnezeule, toate astea sunt cam ca o vijelie!

— Nu mai spune!

Ştiam că Sandy nu o să poată să ajungă la nuntă. Nu doar că nu avea timpul sau banii necesari, dar, pentru ea, tot ce depăşea graniţele Statelor Unite era Ţara indienilor. De aceea, chiar dacă ar fi avut cele necesare să ajungă în Egipt, sunt sigură că ar fi găsit o cale de a evita călătoria. Cum a recunoscut cu mai multe ocazii în faţa mea: „Eu nu sunt ca tine – n-am niciun interes pentru *acolo afară*”. Acesta era unul dintre numeroasele lucruri care îmi plăceau mult la sora mea – nu era deloc fiţoasă. „Sunt limitată”, mi-a spus odată; comentariu pe care l-am găsit inutil de autoflagelant – mai ales că era o femeie foarte deşteaptă, foarte cultă, care a reuşit să-şi ţină viaţa sub control după ce soţul ei a părăsit-o cu trei ani în urmă.

În numai o lună de la plecarea lui seismică, Sandy îşi găsise un post de profesoară de istorie la o mică şcoală particulară din Medford – şi reuşea cumva să acopere ipoteca şi să hrănească, totodată, copiii. Ceea ce (cum i-am spus) dovedea mult mai mult curaj decât să plonjezi şi-apoi să fugi din diverse iaduri din Orientul Mijlociu. Dar acum urma să aflu totul despre viaţa pe frontul domestic – şi chiar şi pe o linie telefonică pârâitoare din Egipt, Sandy mi-a simţit repede frica.

— Ai să te descurci, mi-a spus ea. Mai bine decât satisfăcător. Oricum, nu e ca şi cum ai renunţa la slujba ta sau ai fi trimisă la Lawrence

(poate cel mai urât oraş din Massachusetts). Şi, hei, e vorba de Londra, corect? Şi după toate zonele alea de război pe care le-ai acoperit, maternitatea n-o să ţi se pară mult prea diferită.

Am râs. Şi m-am şi întrebat: oare spune adevărul?

Dar următoarele săptămâni nu prea mi-au dat prilejul să reflectez la apropiatele schimbări din viaţa mea. Mai ales că Orientul Mijlociu punea la cale obişnuitele lui trucuri nebuneşti. În Israel a fost o criză de cabinet, apoi o tentativă de asasinat asupra unui important ministru din guvernul egiptean, iar pe Nil, în nordul Sudanului, s-a răsturnat un feribot, toţi cei o sută cincizeci de pasageri de la bord pierzându-şi viaţa. Faptul că sufeream de o criză prelungită de greţuri matinale în timp ce scriam despre aceste diverse subiecte nu făcea decât să accentueze banalitatea stării mele în comparaţie cu astfel de nenorociri omeneşti majore. La fel a făcut şi numărul mare de cărţi despre creşterea copilului, care îmi fuseseră expediate urgent de amazon.com şi pe care le-am devorat cu nesaţul obsesiv al cuiva căruia tocmai i s-a spus că e pe cale să pornească într-un voiaj complicat şi caută cu disperare ghidul potrivit care să-i arate cum s-o scoată cu bine la capăt. Aşa că mă întorceam acasă după ce scrisesem despre spaima de o epidemie de holeră în delta Nilului, şi mă apucam să citesc despre colici şi alimentaţie nocturnă şi bonete şi o gamă de alte cuvinte şi terminologii noi din vocabularul de îngrijire a copilului.

— Ştii ce-mi va lipsi cel mai mult legat de Orientul Mijlociu? i-am spus lui Tony în noaptea dinaintea nunţii noastre. Faptul că e atât de extrem, atât de imprevizibil.

— În timp ce Londra o să se rezume doar la fleacurile de zi cu zi.

— N-am spus asta.

— Dar eşti îngrijorată de *asta.*

— Puţin, da. Tu nu?

— *Va* fi o schimbare.

— Mai ales că vei avea bagaj suplimentar la remorcă.

— Nu cumva te referi la tine?

— Câtuşi de puţin.

— Ei bine, sunt încântat de bagajul suplimentar.

L-am sărutat.

— Sunt bucuroasă că eşti încântat…

— O să fie o adaptare, dar ne descurcăm. Şi, crede-mă, Londra are nebunia ei aparte.

Mi-am adus aminte de acest comentariu şase săptămâni mai târziu, când zburam spre Heathrow. Mulţumită *Chronicle,* noul redactor-şef pe probleme externe era repatriat împreună cu proaspăta lui soţie la clasa business. Mulţumită *Chronicle,* urma şi să fim instalaţi pentru şase săptămâni într-un apartament al companiei în apropierea birourilor din Wapping ale ziarului, cât vânam o casă. Mulţumită *Chronicle,* toate lucrurile noastre fuseseră expediate cu o săptămână înainte cu vaporul din Cairo şi aveau să fie păstrate în magazie până găseam un loc permanent în care să trăim. Şi mulţumită *Chronicle,* un Mercedes mare şi negru ne-a luat de la aeroport şi a început să înainteze ca melcul prin traficul orei de vârf de seară, spre centrul Londrei.

În timp ce maşina se târa pe autostradă, m-am întins şi am luat mâna lui Tony – observând, cum încă făceam, verighetele lucioase, din platină, care ne împodobeau mâna stângă, amintindu-mi de ilara ceremonie civilă în care am fost căsătoriţi la oficiul de stare civilă din Cairo – o adevărată casă de nebuni fără acoperiş, unde ofiţerul, care ne-a unit ca soţ şi soţie, semăna cu o versiune egipteană a lui Groucho Marx. Şi iată-ne acum – la doar câteva luni de la acea nebunie de douăzeci şi patru de ore din Somalia – rulând pe M4 către…

Wapping.

Wapping a fost întru câtva o surpriză. Taxiul ieşise de pe autostradă şi se îndrepta spre sud, prin zone rezidenţiale de cărămidă roşie. Acestea au făcut loc în cele din urmă unui talmeş-balmeş de stiluri arhitectonice, în care se întâlneau de-a valma cel victorian şi cel edwardian şi cel al bodegilor din Varşovia. Era după-amiaza târziu, la începutul iernii. Lumina era slabă. În ciuda slabei lumini naturale, prima privelişte a Londrei pe care am avut-o ca femeie măritată mi-a arătat că era un extins exerciţiu de dezorientare scenică; un peisaj urban ca un meniu chinezesc, care avea puţină coerenţă vizuală, în care prisosul şi lipsa erau vecini alăturaţi. Sigur, observasem acest aspect de ghiveci al oraşului la prima mea vizită aici cu Tony. Dar, ca orice turist, îmi concentrasem atenţia asupra a ceea ce era plăcut… şi, ca orice turist, evitasem tot sudul Londrei. Mai la obiect, petrecusem aici doar câteva zile – şi cum nu eram la datorie, antenele mele de jurnalist erau scoase din funcţiune. Dar acum – *acum* – oraşul acesta era pe cale să devină casa mea. Aşa că mi-am lipit nasul de geamul Mercedesului şi m-am uitat afară la trotuarele ude, la coşurile de gunoi care dădeau pe-afară, la mănunchiurile de fast-food-uri, la semiluna ocazională de case elegante, la marele petic de parc verde (Clapham Common, m-a informat Tony), la încâlcitura de străzi sărăcăcioase de mahala (Stockwell şi Vauxhall), care ceda în faţa blocurilor de birouri, apoi la spectaculoasa privelişte a Casei Parlamentului, apoi la alte clădiri anonime din cărămidă roşie, apoi la surprinzătoarea apariţie a Tower Bridge, apoi la un tunel, iar apoi la… Wapping.

Zone de apartamente noi, insipide, vechiul depozit folosit din când în când, câteva blocuri-turn de birouri şi un vast complex industrial turtit, ascuns după ziduri înalte de cărămidă şi sârmă ghimpată.

— Ce e asta? am întrebat. Închisoarea locală?

Tony a râs.

— Aici lucrez eu.

Cam la un sfert de milă după acest complex, şoferul a oprit în faţa unei clădiri moderne de vreo opt etaje. Am luat ascensorul până la etajul patru. Coridorul avea un tapet de un crem anemic, iar podeaua era acoperită cu un covor de un cafeniu neutru. Am ajuns la o uşă de lemn furniruit. Şoferul a scos două chei şi ne-a dat câte una fiecăruia.

— Fă tu onorurile, a spus Tony.

Am deschis uşa şi am intrat într-un apartament mic, pătrăţos, de două camere. Era mobilat într-un stil universal de Holiday Inn, cu vedere spre o alee din spate.

— Ce să zic, am spus, cuprinzând cu privirea totul, acesta ne va face să găsim repede o casă.

Buna mea prietenă din colegiu, Margaret Campbell, a fost cea care a accelerat procesul de vânare a unei case. Când, înainte de a părăsi Cairo, am sunat-o şi i-am explicat că sunt pe cale să devin locuitoare cu normă întreagă a Londrei, dar şi că sunt proaspăt măritată şi însărcinată, pe deasupra, a întrebat:

— Altceva?

— Din fericire, *nu.*

— Ei bine, va fi minunat să te am aici – şi, crede-mă, până la urmă, îţi va plăcea acest oraş.

— Ce vrei să spui cu „până la urmă”?

— E nevoie doar de un fel de adaptare, atâta tot. Dar, hei, vino la mine la masă de îndată ce soseşti şi am să-ţi explic toate rosturile. Şi sper că ai mulţi bani lichizi. Pentru că, prin comparaţie cu locul ăsta, Zürich pare ieftin şi vesel.

Sigur, Margaret nu avea o situaţie chiar dezavantajată – ea şi familia ei locuiau într-o casă cu trei niveluri în South Kensington. I-am telefonat în dimineaţa de după sosirea noastră la Londra – şi, ţinându-se de cuvânt, ne-a invitat la ea în acea după-amiază. Devenise ceva mai domnoasă de

când o văzusem ultima dată – genul de femeie care acum etala o eşarfă Hermes şi purta seturi. Renunţase la un post serios de director la Citibank, pentru a juca rolul post-feminist de mamă care stă acasă, şi sfârşise în Londra după ce soţul ei avocat fusese transferat aici pe o perioadă de doi ani. Dar în ciuda acestei acceptări a stilului soţie de profesie, era tot buna prietenă cu limba ascuţită, pe care o cunoscusem în anii de colegiu.

— Am senzaţia că asta e cam în afara domeniului nostru, am spus, uitându-mă prin casa ei.

— Hei, dacă firma n-ar fi plătit chiria de şaizeci de miare…

— Şaizeci de mii de *lire?* am spus sincer şocată.

— Păi, suntem în South Ken. Dar ce naiba, o garsonieră modestă în cea mai modestă zonă te duce la o chirie de o mie de lire pe lună… ceea ce e o nebunie. Dar acesta e preţul de intrare aici. De asta voi chiar ar trebui să vă gândiţi să cumpăraţi undeva.

Cum cei doi copii ai ei erau la şcoală toată ziua – şi cum slujba mea la *Post* începea abia după o lună –, Margaret s-a hotărât să mă ia la vânătoare de case. Fireşte, Tony a fost încântat să mă lase să mă ocup de această sarcină. A fost surprinzător de optimist cu privire la ideea de a cumpăra o locuinţă în Londra, mai ales că toţi colegii lui de la *Chronicle* îi spuneau că acela care ezită în jocul imobiliar din Londra e pierdut. Dar cum repede am descoperit, chiar şi cea mai modestă casă terasată de la capătul unei linii de metrou era exorbitantă. Tony mai avea încă partea lui de o sută de mii de lire din vânzarea casei părinţilor lui, din Amersham. Eu aveam echivalentul a altor douăzeci de mii de lire, graţie diverselor mici economii pe care le acumulasem în ultimii zece ani. Iar Margaret – asumându-şi imediat rolul de consultant imobiliar – a început să înroşească telefoanele şi a hotărât că o zonă pe nume Putney e

destinul nostru. În timp ce ne îndreptam spre sud cu BMW-ul ei, i-a făcut reclamă.

— Ansamblu imobiliar privat mare, toate înlesnirile de care ai nevoie, e chiar pe fluviu, iar linia districtuală merge direct la Tower Bridge – ceea ce e perfect pentru biroul lui Tony. Acum există părţi în Putney unde îţi trebuie peste unu-virgulă-cinci să pui un picior în uşă…

— Unu-virgulă-cinci *milioane*? am întrebat.

— Nu e un preţ neobişnuit în oraşul ăsta.

— Sigur, în Kensington sau Chelsea. Dar *Putney*? E aproape suburbie, nu?

— Suburbie *internă.* Dar, hei, e la doar şase sau şapte mile de Hyde Park… ceea ce nu se consideră deloc a fi o distanţă în afurisita asta de suprafaţă mare. Oricum, unu-virgulă-cinci este preţul cerut pentru o casă mare în West Putney. Locul de care-ţi vorbesc e chiar la sud de Lower Richmond Road. Străduţe drăguţe, care duc direct la Tamisa. Şi o fi casa cam mică – doar două dormitoare –, dar există posibilitatea extinderii pe verticală…

— De când ai devenit agent imobiliar? am întrebat râzând.

— Chiar de când m-am mutat în oraşul ăsta. Îţi spun, or fi toţi britanicii taciturni şi distanţi când îi cunoşti – dar pune-i să vorbească despre proprietăţi şi, dintr-odată, nu se mai opresc din trăncăneală. Mai ales când e vorba de preţul caselor din Londra – ceea ce este principala şi continua obsesie metropolitană.

— Ţi-a luat ceva timp să te acomodezi aici?

— Cel mai neplăcut lucru la Londra e că nimeni nu se acomodează cu adevărat. Înţelege treaba asta, şi o să te simţi rezonabil de bine aici. Exact cum îţi ia şi ceva timp să înţelegi faptul că – dacă, asemenea mie, chiar îţi place să trăieşti aici – e mai bine să etalezi un aer de anglofobie.

— De ce?

— Fiindcă britanicii se tem de oricine pare să-i placă.

Totuşi, în mod ciudat, Margaret nu a jucat cartea anglofobiei cu agentul imobiliar cam slugarnic care ne-a condus prin casa de pe Sefton Street din Putney. De fiecare dată când el încerca să poleiască un defect – precum covorul cu modele scoţiene, baia înghesuită şi tapetul aşchie de lemn, care ascundea în mod evident o multitudine de greşeli de tencuire –, ea izbucnea într-unul din şabloanele ei „Probabil că glumeşti?", jucând în mod deliberat rolul americancei zgomotoase, în încercarea de a-l tulbura.

— Chiar ceri patru sute patruzeci de mii pe *asta*?

Agentul imobiliar – în costum negru, cămaşă roz, desfăcută la guler, şi cu cravată Liberty – a zâmbit slab.

— Ei bine, Putney a fost întotdeauna foarte râvnit.

— Mda… dar, Dumnezeule, sunt numai două dormitoare! Şi uită-te în ce stare e casa asta!

— Recunosc că decorul e cam obosit.

— Obosit? Încearcă arhaic. Adică, a murit cineva aici, aşa-i?

Agentul imobiliar a redevenit sfios.

— Casa e vândută de nepotul foştilor proprietari.

— Ce ţi-am spus? a zis Margaret întorcându-se spre mine. Casa asta n-a mai fost atinsă din anii şaizeci. Şi sunt sigură că e la vânzare de…

Agentul imobiliar i-a evitat privirea.

— Hai, mărturiseşte, a spus Margaret.

— *Câteva* săptămâni. Şi ştiu bine că vânzătorul ar accepta o ofertă.

— Sunt sigură, a spus Margaret, apoi s-a întors spre mine şi a şoptit: Ce zici?

— Prea multă muncă pentru preţul acesta, am şoptit. Apoi l-am întrebat pe agent: n-ai ceva ca

această casă, dar care ar putea fi doar un pic mai renovată?

— Deocamdată, nu. Dar am să păstrez la dosar numărul dumneavoastră.

Probabil că am auzit aceeaşi frază de zeci de ori în următoarele zile. Jocul de-a vânătoarea de case era pentru mine *terra incognita.* Însă Margaret s-a dovedit a fi un ghid bun. În fiecare dimineaţă, după ce îşi expedia copiii la şcoală, mă ducea cu maşina prin diverse cartiere. Avea fler la zonele care erau promiţătoare şi la cele care meritau să fie evitate. În acea primă săptămână am văzut aproape douăzeci de proprietăţi – şi am continuat să fim năpasta fiecărui agent imobiliar pe care l-am întâlnit. „Americancele urâte" ne spuneam noi… veşnic politicoase, dar punând mult prea multe întrebări, vorbind direct despre cusururile pe care le vedeam, contestând în mod constant preţul cerut şi (în cazul lui Margaret) ştiind mult mai multe despre complexul mozaic al proprietăţilor din Londra decât era de aşteptat de la yankei. Presată fiind să găsesc ceva înainte de a începe lucrul, această căutare a avut un anumit aspect „contra cronometru". Şi, de aceea, am folosit, în această căutare, obişnuitele abilităţi jurnalistice – vrând să spun prin asta că am câştigat majoritatea informaţiilor cuprinzătoare (însă cu desăvârşire superficiale) despre acest subiect în cel mai scurt timp posibil. După-amiaza, când Margaret era acasă cu copiii, eu săream în metrou şi mă duceam să verific o zonă. Cercetam locurile din apropierea spitalelor, şcolilor, parcurilor şi a tuturor celorlalte „obiective de interes matern" (cum le numea în mod ironic Margaret) care acum trebuiau să fie luate în calcul.

— Nu asta e ideea mea de distracţie, i-am spus lui Sandy la telefon după câteva zile de vânat case. Mai ales că oraşul e al naibii de mare. Adică, nici vorbă de o simplă plimbare de la un capăt la altul

al oraşului. Totul aici e o expediţie – şi am uitat să-mi pun în bagaj casca de cercetaş.

— Asta o să te facă să te evidenţiezi în mulţime.

— Puţin probabil. Ăsta e creuzetul de la capătul tuturor creuzetelor – ceea ce înseamnă că aici nimeni nu iese în evidenţă. Spre deosebire de Boston…

— Oh, fii atentă la fata de oraş mare! Sunt sigură că Bostonul e mai prietenos.

— Bine-nţeles. Pentru că e mic. Pe când Londra nu trebuie să fie prietenoasă…

— Fiindcă e aşa de-al naibii de mare?

— Da – şi, în plus, pentru că e Londra.

Acesta era lucrul care intriga cel mai mult la Londra – răceala ei. Poate că avea legătură cu temperamentul reticent al localnicilor. Poate că de vină era faptul că oraşul era atât de vast, atât de eterogen, atât de contradictoriu. Indiferent de motiv, în primele mele săptămâni la Londra, m-am pomenit gândind: oraşul acesta e ca unul dintre romanele acelea masive, victoriene în care viaţa înaltei societăţi şi viaţa celor de jos se întrepătrund la nesfârşit şi în care naraţiunea se întinde întotdeauna în aşa măsură, încât niciodată nu te confrunţi cu adevărat cu intriga.

— Asta cam aşa e, a spus Margaret când i-am expus această teorie câteva zile mai târziu. Aici nimeni nu e cu adevărat important. Pentru că Londra face să pară mici chiar şi cele mai mari euri. Le scade tuturor importanţa. Mai ales fiindcă toţi britanicii dispreţuiesc lăudăroşenia.

Viaţa londoneză mai avea o contradicţie ciudată – felul în care puteai să confunzi rezerva englezească cu aroganţa. De fiecare dată când deschideam un ziar şi citeam vreo relatare zguduitoare despre o celebritate locală fără prea mare importanţă amestecată într-un scandal cu nişte cocaină şi sex cu minore, îmi era foarte clar că această societate era una care înfiera pe oricine comitea păcatul fuduliei. Totodată, însă, foarte

mulţi dintre agenţii imobiliari cu care am avut de-a face se comportau cu o infatuare care le dezicea originile de clasă de mijloc, în general… mai ales când contestai preţurile absurde pe care le cereau pentru proprietăţi inferioare. „Asta cere piaţa, doamnă" era obişnuitul răspuns dispreţuitor – cu un anumit accent arogant pe cuvântul *doamnă,* ca să te facă să-i simţi respectul condescendent.

— *Respect condescendent,* a spus Margaret, repetând cu glas tare vorbele mele, în timp ce plecam de la ea de acasă spre sud. Îmi place – chiar dacă e un oximoron absolut. Pe de altă parte, până să trăiesc în Londra, n-am fost niciodată în stare să deosebesc două emoţii contradictorii care pândesc în spatele unei propoziţii aparent nevinovate. Englezii au un adevărat talent când e vorba să spună un lucru şi să aibă în vedere…

Nu a apucat să termine acea frază, deoarece un microbuz alb a apărut de nicăieri şi a fost cât pe ce să ne izbească din lateral. Şoferul – un tip de douăzeci şi ceva de ani, tuns scurt şi cu dinţi stricaţi – a venit ca o vijelie spre noi. Radia agresiune.

— Ce dracu' avusei în cap? a spus el.

Margaret nu a părut câtuşi de puţin fâstâcită de aerul lui bătăios, darămite de gramatica lui proastă.

— Să nu vorbeşti aşa cu mine, a spus ea, cu detaşare şi stăpânire.

— Vorbesc cum vreau, javră!

— Idiotule! i-a întors ea, înscriind maşina înapoi în trafic, lăsându-l pe tip în drum, gesticulând furios la ea.

— Fermecător, am spus.

— Acesta a fost un exemplar dintr-o specie inferioară cunoscută ca Omul de Microbuz Alb, a spus ea. Originar din Londra şi veşnic cu chef de scandal. Mai ales dacă eşti la volanul unei maşini decente.

— Ai avut un sânge rece impresionant.

— Iată încă un mic sfat privitor la viaţa în acest oraş. Niciodată să nu cauţi să te acomodezi, niciodată să nu cauţi să fii *împăciuitoare.*

— Am să ţin minte, am spus, apoi am adăugat: dar zău că nu cred că jigodia aia spunea una şi avea în vedere alta.

Am traversat Putney Bridge şi am cotit în Lower Richmond Road, îndreptându-ne înapoi spre Sefton Street – prima noastră escală în acest maraton de vânătoare de case. Primisem un telefon de la agentul imobiliar care ne arătase acea primă casă, prin care mă informa că tocmai ieşise pe piaţă o proprietate asemănătoare.

— Nu e în cel mai plăcut stil decorativ, a recunoscut el la telefon.

— Adică e *obosită*? am spus.

Şi-a dres glasul.

— Un picuţ obosită, da. Dar din punct de vedere structural, a fost considerabil modernizată. Şi, deşi preţul cerut e de patru sute treizeci şi cinci, sunt convins că vânzătorul va accepta o ofertă.

Fără îndoială agentul imobiliar spunea adevărul în privinţa decoraţiunii interioare ponosite. Şi da, casa era clar gen vilă – cu două camere mici de primire la parter. Dar în spate se adăugase o bucătărie, şi, deşi toate dulapurile şi aparatura casnică erau învechite, eram destul de convinsă că o bucătărie de-a gata, de undeva precum IKEA, putea fi instalată fără costuri mari. Cele două dormitoare de la etaj aveau un tapet cu imprimeu de casă funerară şi un covor roz, la fel de dătător de fiori, pe toată suprafaţa podelei. Însă agentul imobiliar m-a asigurat că, sub această podoabă de polistiren, scândurile din duşumea erau bune (lucru confirmat o săptămână mai târziu de un fel de inspector) şi că tapetul aşchie de lemn de pe holuri putea fi jupuit şi pereţii retencuiţi. Baia avea o cumplită garnitură roz-somon. Dar măcar încălzirea centrală era în întregime nouă. La fel şi instalaţia electrică. Exista şi spaţiu considerabil

pentru un birou în pod. Eram sigură că, o dată ce toate ororile decorative erau înlăturate, casa putea fi luminoasă şi aerisită. Pentru prima dată în viaţa mea veşnic în tranzit, m-am pomenit gândindu-mă la un lucru surprinzător de domestic: casa aceasta chiar putea fi un cămin.

În timp ce făceam turul casei, nici eu, nici Margaret n-am spus nimic. Însă, odată ce ne-am aflat afară, ea s-a întors spre mine şi a întrebat:

— Aşadar?

— Straie urâte, oase bune, am spus. Dar potenţialul e fantastic.

— Exact asta e şi părerea mea. Şi dacă vânzătorul cere patru sute treizeci şi cinci…

— Eu ofer trei sute optzeci şi cinci… dacă Tony îşi dă acordul.

Mai târziu, în acea seară, am petrecut cea mai mare parte din convorbirea telefonică de o jumătate de oră cu Sandy turuind liric despre posibilităţile vilei şi farmecul autentic al cartierului – mai ales poteca din faţa Tamisei, care era chiar în capătul străzii mele.

— Doamne Dumnezeule! a spus ea. Chiar pari domesticită.

— Foarte nostim, am zis. Dar după toate chestiile îngrozitoare pe care le-am văzut, e o uşurare să găsesc o casă care chiar ar putea fi făcută locuibilă.

— Mai ales cu toate planurile à la Martha Stewart pe care le ai.

— Chiar te distrează treaba asta, nu-i aşa?

— Al naibii de corect. Nu m-am aşteptat niciodată să te aud vorbind precum cineva abonat la *Better Homes and Gardens.*

— Crede-mă, eu mă tot şochez singură. Nu m-am gândit niciodată că am să-l studiez cu atenţie pe dr. Spock, de parcă ar fi Sfânta Scriptură.

— Ai ajuns la capitolul în care îţi spune cum s-o ştergi din ţară în timpul colicilor?

— Da – chestia cu paşapoartele false e grozavă.

— Şi stai să vezi când ai să ai prima noapte distrusă…

— Cred că acum am să închid.

— Felicitări pentru casă.

— Păi, încă nu-i a noastră. Mai trebuie s-o vadă şi Tony.

— Îl convingi tu s-o luaţi.

— Asta fără doar şi poate. Fiindcă în câteva săptămâni reiau lucrul, şi nu îmi permit, ca timp, încă un raid extins de vânătoare de case.

Dar Tony era atât de absorbit de viaţa de la *Chronicle,* încât a reuşit să ajungă în Sefton Street abia după cinci zile. Era pe la sfârşitul unei dimineţi de sâmbătă şi am ajuns cu metroul, traversând Putney Bridge, apoi cotind chiar în Lower Richmond Road. În loc să ne continuăm drumul pe această arteră principală, am luat-o, la iniţiativa mea, spre potecă, urmând cursul şerpuitor, spre est, al Tamisei. Era prima dată când Tony vedea zona ziua, şi mi-am dat seama că i-a plăcut ideea de a avea o promenadă la râu practic la uşă. Apoi l-am îndrumat spre întinderea frumoasă şi verde a Putney Common, aflată chiar în spatele viitoarei noastre străzi. A fost chiar încântat de magazinele de lux şi de barurile care împodobeau Lower Richmond Road. Dar când am cotit în Sefton Street, l-am văzut uitându-se lung la numărul considerabil de jeepuri şi Land Rover-uri parcate acolo, lucru ce indica faptul că zona asta făcea parte dintre acelea descoperite şi populate de clasele de profesionişti… de genul care priveau aceste vilişoare fermecătoare ca prime case de familie, ca până la urmă să fie schimbate (după cum mă informase Margaret) cu reşedinţe mai încăpătoare când sosea cel de al doilea copil şi se ivea o slujbă mai importantă.

În timp ce făceam turul zonei şi treceam pe lângă o procesiune aparent nesfârşită de cărucioare-sport de copii şi landouri şi maşini Volvo break cu scaune pentru bebeluşi, am început

să ne aruncăm între noi priviri de neîncredere amuzată… ca pentru a spune: „Cum oare am ajuns până la urmă să jucăm acest joc?”

— E Valea Țâncilor, a spus în cele din urmă Tony cu un râs caustic. Chiar tinere familii. O să părem boşorogi când ne mutăm aici.

— Vorbeşte în numele tău, am spus, înghiontindu-l.

Când am ajuns la casă şi ne-am întâlnit cu agentul imobiliar am început să ne plimbăm prin fiecare cameră, l-am urmărit cum se uită cu luare-aminte la toate, încercând să-i cântăresc reacţia.

— Seamănă exact cu casa în care am crescut, a spus el în cele din urmă, apoi a adăugat: dar sunt sigur că putem să-i aducem îmbunătăţiri.

M-am lansat într-un monolog tip revistă de design interior, în care am zugrăvit imagini verbale extinse despre marele potenţial al casei o dată ce toate chestiile adezive de prost gust, de după război, erau înlăturate.

Transformarea podului a fost cea care l-a convins. Mai ales după ce i-am spus că aş putea, probabil, ataca micul fond de la bursă pe care îl aveam în Statele Unite pentru a face rost de cele şapte mii de lire necesare amenajării biroului pe care şi-l dorea atât, pentru a scrie cărţile care, spera el, aveau să-l elibereze de ziarul care îi tăiase aripile.

Sau, cel puţin, asta simţeam eu că gândea Tony după primele noastre două săptămâni în Londra. Poate era de vină şocul de a face o muncă de birou după aproape douăzeci de ani pe teren. Sau descoperirea că viaţa la ziar în Wapping era un întins câmp minat al politicii interne. Poate faptul că recunoştea, fără tragere de inimă, că funcţia de redactor pe probleme externe era, în general, un „exerciţiu de eşalon superior în birocraţie”. Indiferent de motiv, aveam sentimentul clar că Tony nu se adapta deloc la noua lui viaţă legată de birou, în care fusese azvârlit. Ori de câte ori

abordam subiectul, el insista că totul e bine… că, pur şi simplu, are multe pe cap şi că încearcă să se descurce în aceste împrejurări schimbate. Sau făcea haz de proaspăt descoperita noastră viaţă de familie. Ca de pildă, atunci când ne-am dres într-un bar după ce am văzut casa, şi el a spus:

— Uite ce e, dacă toată treaba devine copleşitoare din punct de vedere financiar sau ne simţim prea strânşi cu uşa de ratele lunare, atunci ducă-se naibii – ne retragem din afacere şi vindem afurisita de casă şi ne găsim slujbe undeva unde e ieftin şi vesel, ca de pildă la *The Kathmandu Chronicle.*

— Chiar aşa.

În acea seară, am ajuns în sfârşit să-mi etalez bărbatul în faţa singurei mele prietene din Londra – deoarece Margaret ne-a invitat la ea la cină. A început bine – cu multă flecăreală despre viitoarea noastră casă şi cum ne acomodam cu Londra. La început, Tony a reuşit să fie fermecător – cu toate că dădea pe gât cantităţi considerabile de vin cu o vehemenţă deliberată pe care nu o mai văzusem. Însă, deşi eram cam îngrijorată de această manifestare de băut în forţă, ea nu a părut iniţial să-i afecteze capacitatea de a amuza, mai ales când era vorba de povestit istorioare despre experienţele lui în zonele aflate în conflict din Lumea a Treia. De asemenea, distra pe toată lumea cu observaţiile lui critice, ambigue pe tema englezismului. De fapt, a cucerit-o pe Margaret – până când conversaţia a luat o turnură politică şi, *hooopa!,* s-a lansat într-o tiradă antiamericană care l-a făcut pe Alexander, soţul lui Margaret, să intre în defensivă şi a sfârşit prin a-i îndepărta pe toţi. În drum spre casă, s-a întors spre mine şi a spus:

— Cred că a mers *nemaipomenit* de bine, nu-i aşa?

— De ce naiba ai făcut asta?

Tăcere. Urmată de un ridicat indiferent din umeri de-al lui. Urmat de alte douăzeci de minute

de tăcere, în timp ce taxiul se îndrepta spre Wapping. Urmate tot de tăcere, în timp ce ne pregăteam de culcare. Urmată, dimineaţă, de sosirea micului dejun la pat, prin bunăvoinţa lui Tony, şi de un sărut pe creştet.

— Am întocmit o mică scrisoare de mulţumire pentru Margaret, a spus el. Am lăsat-o pe masa din bucătărie… pune-o la poştă, dacă vrei… bine?

Apoi a plecat la birou.

Scrisoarea era scrisă cu hieroglifele indescifrabile ale lui Tony, dar la a doua încercare am reuşit să sparg codul.

Dragă Margaret

Minunat că te-am cunoscut. Mâncare extraordinară. Şuetă extraordinară. Şi spune-i soţului tău că mi-a plăcut tare mult ciocnirea noastră pe probleme politice. Sper că n-a fost prea înfierbântată pentru toţi cei implicaţi. Invoc „in vino stupidus".

Dar ce-ar fi viaţa fără o dispută înflăcărată?

Sper să răsplătesc ospitalitatea.

Al tău…

Firește, am pus-o la poștă. Firește, Margaret m-a sunat a doua zi, când a primit-o, şi a spus:

— Pot să vorbesc deschis?

— Dă-i bătaie!

— Ei bine, în ce mă priveşte, biletul lui dă un sens nou expresiei „jigodie fermecătoare". Dar sunt sigură că am spus asta din cauza şocului.

Nu m-a deranjat. Pentru că Margaret mai formulase un adevăr emergent despre Tony – faptul că avea o latură arţăgoasă… una pe care în mare parte o ţinea ascunsă, dar care putea să-şi facă apariţia brusc, pe neaşteptate, doar pentru a deveni iar invizibilă. Putea să fie doar un comentariu rapid, mânios, despre un coleg de la

ziar sau o lungă tăcere exasperantă dacă mă întindeam cam prea mult cu subiectul vânătorii de case. Apoi, după câteva minute, se purta de parcă nu se întâmplase nimic.

— Hei, pe fiecare om îl mai apucă toanele, aşa-i? a spus Sandy când i-am povestit despre periodicele momente negre ale soţului meu. Şi când te gândeşti la schimbările cu care vă confruntaţi voi…

— Ai dreptate, ai dreptate, am spus.

— Adică, nu e ca şi cum ai fi descoperit că e maniaco-depresiv.

— Cu siguranţă că nu.

— Şi nu vă certaţi chiar tot timpul.

— Rareori ne certăm.

— Şi n-are colţi, şi nici nu doarme în sicriu?

— Nu – dar ţin la îndemână, sub pat, un căţel de usturoi şi un crucifix.

— Un obicei conjugal bun. Dar, hei, de unde stau eu, se pare că, în esenţă, nu te descurci prea rău pentru primele două luni de căsnicie… care, de obicei, reprezintă perioada când te gândeşti că ai făcut cea mai mare greşeală din viaţa ta.

Cu siguranţă nu simţeam asta. Doar că doream ca Tony să fie ceva mai explicit cu privire la ce simţea cu adevărat.

Numai că, dintr-odată, n-am mai avut destul timp să mă gândesc la sentimentele mele privind viaţa noastră de modă nouă. Pentru că, la două zile după cina la Margaret, ne-a fost acceptată oferta pentru casă. După ce am plătit acontul, eu am fost cea care a organizat inspectarea casei şi a aranjat împrumutul ipotecar, a găsit un antreprenor pentru pod şi munca decorativă extinsă, a ales ţesăturile şi culorile, şi-a făcut veacul la IKEA şi Habitat şi Heals şi s-a mai şi certat cu instalatorii şi zugravii. Între aceste activităţi de construire a cuibului, mă mai confruntam şi cu sarcina mea în veşnică expansiune – care, acum că greţurile de dimineaţă

trecuseră de mult, nu era chiar disconfortul la care mă aşteptasem.

O dată în plus, Margaret s-a dovedit genială când a fost vorba să-mi răspundă la potopul constant de întrebări despre starea de a fi însărcinată. Mi-a vândut şi pontul despre cum să găsesc în cele din urmă o bonă, o dată ce mi se termina concediul de maternitate şi mă întorceam la muncă. Şi mi-a explicat şi funcţionarea asistenţei medicale naţionale, şi cum să mă înregistrez la cabinetul doctorului meu din Putney. Acesta s-a dovedit a fi un cabinet colectiv, unde recepţionera m-a pus să completez diferite formulare şi apoi m-a informat că sunt repartizată la o anume dr. Sheila McCoy.

— Vreţi să spuneţi că nu pot să-mi aleg doctorul? am întrebat-o pe recepţioneră.

— Ba sigur că puteţi. Orice doctor din cabinet doriţi. Dacă nu vreţi să mergeţi la dr. McCoy…

— N-am spus asta. Doar că nu ştiu dacă e doctorul potrivit pentru mine.

— Păi, de unde să ştiţi până nu mergeţi la ea?

N-am putut să combat această logică, însă, după cum s-a dovedit, chiar mi-a plăcut doctoriţa McCoy – o irlandeză plăcută, practică, la patruzeci şi ceva de ani. M-a consultat câteva zile mai târziu, mi-a pus o grămadă de întrebări serioase, practice, şi m-a informat că o să mi se „repartizeze” un obstetrician… şi că, dacă nu mă deranja să traversez râul în Fulham, ea avea să mă plaseze în grija unui bărbat pe nume Hughes.

— Foarte experimentat, foarte respectat, cu un cabinet particular în Harley Street, iar munca de asistenţă medicală naţională o face la Mattingly… ceea ce cred că o să vă placă, deoarece spitalul este unul dintre cele mai noi din Londra.

Când i-am reprodus lui Margaret acest comentariu din urmă, a râs.

— Acesta a fost felul ei de a-ţi spune că nu vrea să vă îngrozească pe tine şi nevoia ta de noutate

trimiţându-te la unul dintre cele mai sumbre spitale victoriene de prin oraş.

— De ce a crezut că am o nevoie de noutate?

— Pentru că eşti yankee. Şi se presupune că nouă ne place tot ce e nou şi strălucitor. Sau, cel puţin, asta crede toată lumea de-aici. Dar, hei, când e vorba de spitale, mie să-mi dai numai unul nou şi strălucitor.

— Şi nu sunt nici impresionată de faptul că mi s-a „repartizat" un obstetrician. Crezi că tipul ăsta, Hughes, e oarecum de mâna a doua?

— Ei bine, doctoriţa ta ţi-a spus că are cabinet particular pe Harley Street…

— Ceea ce-l face să pară un domn de mahala, nu-i aşa?

— Mie-mi spui? Adică, eu când am auzit prima dată că la cabinetul doctorului meu de aici i se spunea chirurgie…

— Ai crezut că se şi operează acolo?

— Ce pot să spun? Sunt o americancă nouă, strălucitoare. Dar, ascultă, Harley Street este locul tuturor specialiştilor importanţi din oraş. Şi toţi tipii aceia fac şi muncă de asistenţă medicală naţională – aşa că probabil ai nimerit la un obstetrician de top. Oricum, eşti mai câştigată dacă naşti la asistenţa medicală naţională. Doctorii sunt aceiaşi, şi îngrijirea e probabil mai bună… mai ales dacă un lucru merge prost. Numai să nu te atingi de mâncare.

Cu siguranţă, domnul Desmond Hughes nu avea nimic nou sau strălucitor. Când l-am cunoscut o săptămână mai târziu într-un cabinet din Mattingly Hospital, m-au frapat imediat subţirimea lui de trestie, nasul coroiat, comportarea lui rece şi practică şi faptul că, la fel ca tuturor specialiştilor britanici, nu i se spunea niciodată Dr. (cum am aflat mai târziu, în ţara asta tuturor chirurgilor li se spunea în mod tradiţional *Dl* – pentru că, pe vremea când medicina era mai puţin avansată, nu erau consideraţi doctori propriu-zis; mai degrabă,

măcelari de frunte). Hughes era şi o mărturie a excelentei croitorii britanice, deoarece era îmbrăcat cu un costum cu dungi albe, minunat croit, o cămaşă albastru-deschis, cu manşete franţuzeşti impresionante, şi cravată neagră cu buline. Prima consultaţie a fost alertă. A cerut o ecografie, o analiză de sânge, mi-a pipăit stomacul, mi-a spus că totul părea „să meargă conform planului".

M-a cam mirat că nu mi-a pus nicio întrebare specifică despre starea mea fizică (pe lângă un general „totul pare în regulă?"). Aşa că, atunci când am ajuns la capătul scurtei consultaţii, am ridicat această problemă. În mod politicos, desigur.

— Nu vreţi să ştiţi de greţurile mele matinale? am întrebat.

— Suferiţi de ele?

— Nu mai sufăr…

S-a uitat ironic la mine.

— Atunci, greţurile matinale nu sunt o problemă acum?

— Dar ar trebui să fiu îngrijorată că, din când în când, mi-e greaţă?

— Ce înţelegeţi prin „din când în când"?

— De două sau de trei ori pe săptămână.

— Dar fizic nu sunteţi bolnavă?

— Nu… am doar o senzaţie vagă de greaţă.

— Păi atunci, eu aş zice că asta înseamnă că *periodic* vă e greaţă.

— Doar atât?

M-a bătut uşurel pe mână.

— Nu e câtuşi de puţin sinistru. Corpul dumneavoastră trece acum printr-o mică schimbare. Altceva vă supără?

Am clătinat din cap, simţindu-mă uşor (dar foarte ferm) pedepsită.

— Prea bine, atunci, a spus el, închizând dosarul meu şi ridicându-se în picioare. Ne revedem peste câteva săptămâni. Şi… ăă… lucraţi, da?

— Exact. Sunt jurnalistă.

— Frumos. Dar arătaţi cam palidă… aşa că nu exageraţi cu munca, bine?

Mai târziu în acea seară, când i-am relatat lui Tony toată conversaţia, a râs.

— Acum tocmai ai descoperit două adevăruri generale despre specialiştii din Harley Street: urăsc toate întrebările şi le tratează întotdeauna de sus.

Totuşi, Hughes a observat în mod corect un lucru: eram obosită. Şi cauza nu era doar sarcina, ci şi multele eforturi de încercare de a găsi casa, de a pune la cale toată lucrarea de construcţie şi, simultan, de a mă obişnui cu Londra. Primele patru săptămâni s-au evaporat într-o negură de preocupări. Apoi, prima mea lună la Londra s-a terminat… şi a trebuit să mă apuc iar de lucru.

Redacţia *Boston Post*-ului nu era decât o încăpere în clădirea Reuters de pe Fleet Street. Colegul meu corespondent era un tip de douăzeci şi şase de ani, pe nume Andrew DeJarnette Hamilton. Îşi semna materialul A.D. Hamilton şi era genul de absolvent bătrânicios, care reuşea cumva să lege fiecare conversaţie de faptul că fusese la Harvard şi mai şi dădea de înţeles că ziarul nostru era doar o etapă în triumfătoarea lui ascensiune spre *New York Times* sau *Washington Post.* Şi, mai rău, era unul dintre acei anglofili hotărâţi ale căror vocale devin, cu voia lor, cam prea moi şi care începuse să poarte cămăşi roz de pe Jermyn Street. Mai era şi soiul de nesuferit de pe Coasta de Est, care scotea acelaşi fel de zgomote dispreţuitoare cu privire la oraşul meu natal, Worcester, asemănătoare celor pe care le scosese scârba aia grasă de Wilson, legat de locul de naştere suburban al lui Tony. Însă dat fiind faptul că A.D. Hamilton şi cu mine eram nevoiţi să lucrăm împreună într-un birou mic, m-am hotărât, pur şi simplu, să-mi dau toată silinţa să îl ignor. Măcar am căzut de acord ca eu să mă ocup de majoritatea materialelor socio-politice, în timp ce el să monopolizeze cultura, modul de viaţă şi toate

articolele despre celebrităţi, pe care le putea trimite redactorului-şef din Boston. Lucrul ăsta îmi permitea să lipsesc de la birou în mod regulat – şi să încep lunga şi dificila sarcină de a stabili contacte la Westminster, încercând, totodată, să înţeleg bizantina structură socială a Angliei. Mai era şi mica problemă a limbii – şi a felului în care alegerea incorectă a cuvintelor putea să ducă la interpretări greşite. Pentru că, aşa cum îi plăcea lui Tony să remarce, în Anglia, toate conversaţiile sau interacţiunile sociale sunt accentuate de complexităţile de clasă.

Ba chiar am scris pentru ziar un articol scurt, moderat de comic, intitulat „Când şervetul nu e categoric şerveţel" – în care explicam cât e de încărcată limba de pe această insulă. A.D. Hamilton a sărit în sus când a citit articolul, acuzându-mă că îi uzurp teritoriul.

— Eu sunt individul responsabil de cultură în biroul ăsta.

— Adevărat – dar întrucât articolul meu vorbea despre nuanţele de clasă, a fost un articol politic. Şi eu sunt individa cu politica în acest birou…

— Pe viitor ar trebui să te consulţi cu mine înainte de a scrie ceva de genul acesta.

— Nu eşti şeful biroului, amice.

— Dar eu sunt corespondentul cu vechime aici.

— Oh, mă laşi? Am mult mai multă vechime la ziar decât tine.

— Iar eu sunt de doi ani în acest birou, ceea ce înseamnă că, la Londra, eu am rangul mai mare.

— Scuze, dar nu răspund în faţa băieţeilor.

După acest schimb de replici, A.D. Hamilton şi cu mine ne-am dat peste cap ca să ne evităm. N-a fost aşa de greu cum mi-am închipuit, pentru că eu şi Tony a trebuit să eliberăm apartamentul companiei din Wapping şi să ne mutăm în Sefton Street. M-am hotărât să încep să-mi scriu articolele de acasă, folosind ca pretext pentru faptul că lucram în Putney sarcina mea avansată. Nu că la

noi ar fi fost locul ideal pentru scris, deoarece interiorul casei era în construcţie. Covoarele fuseseră scoase şi podelele parţial şmirgheluite, dar mai era nevoie să fie izolate şi băiţuite. Camera de zi se retencuia. Toate dulapurile şi aparatura electrocasnică noi fuseseră instalate în bucătărie, dar podeaua de dedesubt era beton rece. Camera de zi era o catastrofă. La fel şi podul – a cărui transformare avea să fie acum întârziată, deoarece constructorul fusese rechemat la Belfast să se ocupe de mama sa care era pe moarte. Măcar decoratorii dăduseră prioritate camerei copilului, terminând-o în a doua noastră săptămână de domiciliere acolo. Şi, mulţumită lui Margaret şi Sandy, mă dumirisem ce pătuţ şi portbebe să cumpăr, ca să nu mai spun de toate celelalte accesorii pentru bebeluşi. Astfel, pătuţul de pin, cu dungi, se armoniza bine cu tapetul roz cu stele – iar un suport pentru schimbat şi un ţarc erau deja pe poziţie, gata de a fi folosite. Însă o astfel de atenţie excesivă nu fusese acordată şi camerei de oaspeţi, în care erau stivuite până sus cutii. La fel, băii noastre îi lipseau câteva lucruri de primă necesitate precum gresia şi faianţa. Şi cu toate că dormitorul nostru fusese zugrăvit, încă mai aşteptam să fie instalate dulapurile de haine, ceea ce însemna că încăperea era ticsită de diverse cuiere.

Cu alte cuvinte, casa era o mărturie a întârzierilor şi a haosului domestic general – şi poate unul dintre motivele pentru care, acum, nu-l prea vedeam pe Tony. Nota bene, era fantastic de ocupat – se părea că nu reuşea niciodată să-şi înceapă paginile înainte de ora opt în cele mai multe seri – şi, în această fază timpurie a noii lui slujbe, mai trebuia şi să stea până târziu la şuetă cu personalul său sau să înroşească telefonul discutând cu diverşii lui corespondenţi răspândiţi pe planetă. Însă cu toate că am acceptat acest interes deosebit al lui pentru slujbă, mă supăra

totuşi că se eschiva de la orice responsabilitate când era vorba de tratat cu decoratorii şi constructorii.

— Dar voi, americanii, vă pricepeţi mult mai bine să ameninţaţi oamenii, a spus el.

Acest comentariu nu mi s-a părut nemaipomenit de amuzant. Însă m-am hotărât să-l ignor, spunând în schimb:

— Ar trebui să ne întâlnim cu unii dintre prietenii tăi.

— Doar nu propui să-i chemăm aici, nu-i aşa? a întrebat Tony uitându-se la harababura din bucătăria pe jumătate terminată.

— Ştiu, iubitule – poate sunt bătută-n cap, dar nu tâmpită.

— Nu spun că eşti, a zis el aerian.

— Şi sigur nu propuneam să îi aducem în această zonă calamitată. Dar ar fi plăcut să ne întâlnim cu unii dintre oamenii pe care i-am cunoscut când am venit de la Cairo.

Tony a dat din umeri.

— Sigur, dacă aşa vrei tu.

— Entuziasmul tău e impresionant.

— Ascultă, dacă ai chef să-i suni, sună-i neapărat.

— N-ar fi mai bine dacă invitaţia ar veni de la tine?

— Invitaţia la *ce?*

— Să ieşim să facem ceva. Adică, trăim în această uimitoare capitală culturală, corect? Cele mai bune teatre din lume. Cea mai bună muzică clasică. Artă grozavă. Şi amândoi am fost atât de prinşi cu munca şi cu afurisita asta de casă, încât n-am avut ocazia să vedem ceva din toate astea…

— Chiar vrei să mergi la teatru? a întrebat el formulând întrebarea în aşa fel încât suna ca şi cum tocmai propusesem să intrăm în cine ştie ce cult religios zănatic.

— Da, vreau.

— De fapt, nu e specialitatea mea.

— Dar ar putea să fie specialitatea lui Kate şi Rogers? am întrebat, menţionând cuplul care ne invitase la ei la cină când fusesem prima dată cu Tony la Londra.

— Cred că ai putea să-i întrebi, a spus el, cu o undă de exasperare în glas. O undă care apărea ori de câte ori spuneam ceva care… cum să zic, îl *exaspera,* cred.

Totuşi, a doua zi am sunat-o pe Kate Medford. Am dat de căsuţa vocală şi am lăsat un mesaj vesel, în care spuneam că eu şi Tony ne-am stabilit la Londra, că devenisem o mare fană a programului ei de la Radio 4 şi că amândurora ne-ar plăcea tare mult să-i vedem. A durat cam patru zile până mi-a răspuns. Dar când a făcut-o, a fost extrem de prietenoasă – într-un fel repezit.

— A fost minunat să primesc veşti de la tine, a spus ea, linia cu pârâituri indicându-mi că vorbea cu mine pe mobil. Am auzit că te-ai mutat aici cu Tony.

— Şi poate ai auzit şi că aşteptăm un copil peste doar trei luni.

— Da, sigur că radio-şanţul a recepţionat ştirea asta. Felicitări – mă bucur mult pentru amândoi.

— Mulţumesc.

— Şi cred că până la urmă Tony se va acomoda cu viaţa din Wapping.

Asta mi-a luat piuitul.

— Ai vorbit cu Tony?

— Am luat masa împreună săptămâna trecută. Nu ţi-a spus?

— Zilele acestea mintea mea a fost în altă parte, mai din pricina slujbei, mai din pricina sarcinii, mai din pricina încercării de a termina casa…

— A, da, casa. Putney, am auzit.

— Corect.

— Tony Hobbs în Putney. Cine-ar fi crezut.

— Roger e bine? am întrebat, schimbând subiectul.

— Teribil de ocupat, ca întotdeauna. Şi voi? V-aţi instalat?

— Suntem în curs. Dar, fii atentă… casa noastră nu e încă într-o stare corespunzătoare pentru vite, darămite pentru prieteni…

Ea a râs. Eu am continuat:

— Poate ne-am putea întâlni toţi într-o seară, să mergem la teatru, poate.

— Teatru? a spus ea, rostogolind cuvântul pe limbă. Nu mai ţin minte când am făcut ultima dată asta…

— A fost doar o sugestie, am spus, înciudată de tonul de stânjeneală ce se furişa în glasul meu.

— Şi încă una minunată. Doar că amândoi suntem acum foarte ocupaţi. Dar ar fi minunat să ne vedem. Poate reuşim să luăm masa împreună într-o duminică în viitorul apropiat.

— Ar fi grozav.

— Păi, lasă-mă să discut cu Roger şi te sun iar. Acum trebuie să-mi iau zborul. Mă bucur tare mult că v-aţi stabilit aici. Pa.

Şi conversaţia noastră s-a terminat.

Când, în acea seară, Tony a ajuns în sfârşit acasă – era trecut bine de zece – am spus:

— N-am ştiut că ai luat masa cu Kate Medford săptămâna trecută.

Şi-a turnat o vodcă şi a spus:

— Da. Am luat masa cu Kate Medford săptămâna trecută.

— Dar de ce nu mi-ai spus?

— Trebuie să-ţi spun lucruri din astea?

— Doar că… ştiai că aveam de gând să o sun s-o întreb despre ieşirea în patru în oraş…

— Şi?

— Dar când am pomenit de asta acum câteva zile, te-ai purtat de parcă n-ai mai fi vorbit cu ea de când ne-am mutat în Londra.

— Zău? a spus el cu glasul încă temperat. Şi ce a spus Kate la ideea ta cu privire la o seară la teatru?

— A propus un prânz de duminică, am spus cu glasul egal, cu zâmbetul neschimbat.

— Serios? Ce drăguţ! a spus el.

Câteva zile mai târziu chiar m-am dus la teatru… cu Margaret. Am văzut la National Theatre o foarte bine jucată, foarte bine regizată şi *foarte lungă* reluare a lui *Rosmersholm* de Ibsen. A fost un spectacol de seară, şi ajunsesem la capătul unei zile care începuse cu sosirea tencuitorilor la opt dimineaţa. Şi se încheiase cu performanţa mea de a termina două articole şi de a reuşi să ajung peste râu chiar înainte de ridicarea cortinei. Piesa avusese parte de cronici foarte măgulitoare – de aceea am ales-o. Dar la vreo douăzeci de minute de la începerea ei, mi-am dat seama că eu şi Margaret ne angajaserăm la un lung sejur de trei ore la o sobră tristeţe scandinavă. În pauză, Margaret s-a întors spre mine şi a spus:

— Asta e chiar o mizerie.

Apoi, la jumătatea actului doi am adormit – doar ca să mă trezesc tresărind când au izbucnit aplauzele pentru chemarea la rampă.

— Ce s-a întâmplat la sfârşit? am întrebat-o pe Margaret în timp ce ieşeam din teatru.

— Soţul şi soţia au sărit de pe un pod şi s-au sinucis.

— *Pe bune?* am spus, sincer înspăimântată. De ce?

— Oh, ştii tu – iarna din Norvegia, nimic mai bun de făcut…

— Slavă Domnului că nu l-am adus pe Tony. Ar fi înaintat pe loc actele de divorţ.

— Soţul tău nu e mare fan al lui Ibsen?

— Nu vrea deloc să aibă de-a face cu cultura. Ceea ce, după experienţa mea, e o treabă tipică de jurnalist filistin. Adică, am propus să mergem la o piesă cu doi prieteni de-ai lui…

Apoi i-am relatat conversaţia mea cu Tony şi telefonul primit de mine, ulterior, de la Kate Medford.

— Te asigur că nu o să te sune cel puţin patru luni, a spus Margaret când am terminat de povestit. Apoi, din senin, vei primi acest telefon. Va fi toată numai prietenie, îţi va spune ce „înfiorător de ocupată" a fost şi că i-ar plăcea tare mult să vă vadă pe tine şi pe Tony şi copilul şi aţi putea să fiţi liberi pentru o masă de duminică de acum în şase săptămâni? Iar tu ai să spui în sinea ta: *aşa merge aici?…* şi *face asta numai fiindcă se simte obligată?* Iar răspunsul la ambele întrebări va fi un *da* mare şi răsunător. Pentru că, aici chiar şi prietenele tale bune sunt, într-o anumită măsură, distante. Nu pentru că nu vor să fie în preajma ta… ci pentru că ele cred că nu trebuie să te deranjeze şi, de asemenea, că probabil tu nu vrei cu adevărat să stai prea mult de vorbă cu ele. Şi, indiferent cât te-ai strădui să le convingi de contrariu, acel sâmbure de reticenţă va exista. Pentru că aşa e aici. Englezii au nevoie de un an sau doi să se deprindă cu prezenţa ta înainte de a se hotărî să fiţi prieteni. Când sunt prieteni, *sunt* prieteni, însă vor păstra totuşi distanţa. Toată lumea din ţara asta e învăţată să facă lucrul ăsta de la o vârstă fragedă.

— Niciunul dintre vecinii mei nu s-a deranjat să se prezinte.

— N-o fac niciodată.

— Şi oamenii sunt foarte nepoliticoşi între ei, în magazine.

Margaret a zâmbit cu gura până la urechi.

— Oh, ai observat asta!!

Într-adevăr, observasem – mai ales la tipul care avea chioşcul de ziare din zona mea. Se numea domnul Noor – şi întotdeauna avea o zi proastă. În săptămânile în care cumpărasem ziarele de dimineaţă de la chioşcul lui, nu îl văzusem niciodată acordându-mi mie (sau vreunui alt client) un zâmbet. Încercasem de multe ori să-i smulg un rânjet sau măcar să-l angajez într-o conversaţie elementară, dar civilizată, însă el refuzase cu fermitate să se clintească din poziţia lui de

neîntreruptă mizantropie. Iar jurnalista din mine se întreba mereu care era sursa supărării lui? O copilărie violentă în Lahore? Un tată care îl bătea fără rost pentru cea mai mică greşeală? Sau de vină era sentimentul de dislocare, provenit din faptul că fusese smuls din Pakistan şi abandonat în umiditatea rece a Londrei la mijlocul anilor şaptezeci – după care a descoperit că e un pakistanez, un asiatic, un permanent intrus într-o societate care îi dispreţuieşte prezenţa.

Bineînţeles, când i-am formulat odată o versiune a acestui scenariu lui Karim – tipul care are prăvălia din colţ, de lângă chioşcul domnului Noor – a râs cu poftă.

— Individu'? N-a fost în viaţa lui în Pakistan, mi-a spus Karim. Şi nu cred că se poartă aşa cu dumneavoastră că aţi făcut ceva. Aşa se poartă el cu toată lumea. Şi n-are legătură cu nimic. E un păduche nefericit, atâta tot.

Spre deosebire de domnul Noor, Karim părea să aibă mereu o zi bună. Chiar şi în cele mai mohorâte dimineţi – când de o săptămână ploua non-stop, şi temperatura abia depăşea pragul îngheţului, iar toată lumea se întreba dacă soarele avea să mai iasă vreodată –, Karim reuşea cumva să-şi păstreze o faţă publică mulţumită. Poate că asta avea vreo legătură cu faptul că el şi fratele său mai mare, Faisal, erau deja afacerişti de succes, cu alte două prăvălii în acest colţ al sudului Londrei şi o mulţime de planuri pentru expansiunea ulterioară. Iar eu mă întrebam dacă optimismul şi afabilitatea lui înnăscute îşi aveau rădăcina în faptul că, deşi britanic din naştere, avea aspiraţii – şi un ciudat sentiment american de încredere în sine.

Dar în dimineaţa de după seara mea Ibsen în oraş cu Margaret, nu mi-a trebuit nimic de la prăvălia lui Karim – aşa că primul meu contact public al zilei a fost cu dezastruosul domn Noor. Ca de obicei, era într-o formă efervescentă.

Apropiindu-mă de tejghea cu *Chronicle* şi *Independent* în mână, am spus:

— Cum vă simţiţi azi, domnule Noor?

Mi-a evitat privirea şi a răspuns:

— O liră şi zece.

Nu i-am dat banii. În loc de asta, m-am uitat direct la el şi am repetat întrebarea.

— Şi cum vă simţiţi azi, domnule Noor?

— O liră şi zece, a spus el părând supărat.

Am continuat să zâmbesc, hotărâtă să obţin un răspuns de la el.

— Sunteţi tot bine, domnule Noor?

A întins mâna după bani, şi atât. Am repetat din nou întrebarea.

— Sunteţi tot bine, domnule Noor?

A expirat zgomotos.

— Sunt bine.

L-am onorat cu un zâmbet foarte larg.

— Încântată să aud asta.

Am dat banii şi mi-am luat la revedere dând din cap. În spatele meu era o femeie la patruzeci şi ceva de ani, care aştepta să plătească *Guardian*-ul pe care îl ţinea în mână. Cum am ieşit din prăvălie m-a şi ajuns din urmă.

— Bine i-aţi făcut. Merita asta de ani de zile.

A întins mâna.

— Julia Frank. Locuiţi la numărul 27, nu-i aşa?

— Exact, am spus şi m-am prezentat.

— Eu stau chiar peste drum, la numărul 32. Mă bucur să vă cunosc.

Aş fi zăbovit, încercând să o angajez într-o şuetă, dacă n-aş fi întârziat la o întâlnire cu un fost membru IRA devenit romancier, aşa că am spus doar: „Veniţi pe la mine odată”. Mi-a răspuns cu un zâmbet plăcut… ceea ce era, poate, felul ei de a spune „da” sau doar încă un exemplu al reticenţei înnebunitoare a acestui oraş. Dar însuşi faptul că s-a oprit să se prezinte (şi să mă felicite că am înfruntat cu mult curaj Şcoala Domnului Farmec) m-a făcut să fiu bine dispusă aproape toată ziua.

— Aşadar, o vecină *chiar* a vorbit cu tine? a spus Sandy când am sunat-o în acea zi, mai târziu. Mă mir că n-am văzut pe CNN un flash informativ despre asta.

— Da, e o chestie destul de importantă. Şi, să ştii asta – chiar şi soarele a ieşit azi.

— Dumnezeule, ce mai urmează? Să nu-mi spui că ţi-a zâmbit cineva pe stradă!

— De fapt, cineva a făcut-o. A fost pe poteca de lângă râu. Un bărbat care îşi plimba câinele.

— Ce fel de câine?

— Un câine de aport, auriu.

— Câinii aceştia au, de obicei, stăpâni de treabă.

— Te cred pe cuvânt. Dar aici nu ştii ce plăcută e poteca aia de lângă râu. Şi e doar la trei minute de uşa mea. Şi ştiu că nu e mare scofală, dar în timp ce mă plimbam pe lângă Tamisa, m-am pomenit gândind: poate că, la urma urmei, am să mă obişnuiesc aici.

În acea seară, am exprimat sentimente identice în faţa lui Tony, după ce l-am văzut uitându-se în treacăt la molozul în mijlocul căruia trăiam.

— Nu dispera, am spus, până la urmă totul se va termina.

— Nu disper, a spus el, cu un glas ce suna nenorocit.

— Va fi o casă minunată.

— Sunt sigur.

— Ei, haide, Tony, lucrurile se vor îmbunătăţi.

— Totul e bine, a spus el, cu glasul lipsit de entuziasm.

— Aş vrea să cred că vorbeşti serios.

— Chiar vorbesc serios.

Cu asta, s-a cărat în altă cameră.

Dar apoi, în acea dimineaţă, la cinci, m-am trezit pentru a descoperi că totul nu era bine.

Deoarece corpul meu îmi juca dintr-odată feste ciudate.

Şi în acele prime momente de uluială, când mi-am dat seama că era ceva în neregulă, am dat nas

în nas cu o emoţie cu care nu mă mai întâlnisem de ani de zile.

Frica.

Patru

Era ca şi cum m-ar fi atacat în timpul nopţii un batalion de ploşniţe. Dintr-odată, toată pielea mă ardea de ceea ce ar putea fi descris doar ca mâncărime virulentă – de care nu puteam să scap oricât m-aş fi scărpinat.

— Nu văd nicio erupţie, a spus Tony, după ce m-a descoperit goală în baie, scărpinându-mă cu unghiile.

— Nu inventez asta, am spus supărată, crezând că mă acuză de căderea în cine ştie ce stare psihosomatică.

— Nu spun că inventezi, doar că…

M-am întors şi m-am uitat în oglindă. Avea dreptate. Singurele semne pe pielea mea erau cele făcute de scărpinatul meu frenetic.

Tony mi-a pregătit o baie fierbinte şi m-a ajutat să intru în cadă. Pe moment, apa opărită a fost cumplită, dar o dată ce m-am obişnuit cu fierbinţeala ei, a avut un efect calmant. Tony şedea lângă cadă, ţinându-mă de mână şi spunându-mi încă o poveste amuzantă de-a lui, de război – cum luase păduchi în timp ce era în Eritrea şi scria despre o hărţuială între triburi şi a trebuit să fie ras în cap de un bărbier dintr-un sat.

— Individul a făcut-o cu cel mai murdar brici neascuţit ce se poate imagina. Şi, n-ai vrea să ştii, nu avea cea mai sigură mână – aşa că, atunci când a terminat, nu eram numai chel, ci arătam de parcă aş fi avut nevoie de copci. Chiar şi atunci – după ce îmi fusese înlăturat tot părul, până la ultimul fir – capul tot mă mânca de-mi venea să mă sui pe pereţi. Atunci bărbierul mi-a înfăşurat capul într-un prosop înmuiat în apă clocotită. Mi-a vindecat imediat mâncărimea – şi mi-a provocat şi arsuri de gradul întâi.

Mi-am trecut degetele prin părul lui, foarte mulţumită că stătea aici cu mine, ţinându-mă de mână, ajutându-mă să trec cu bine prin toate astea. Când, după o oră, am ieşit în sfârşit din cadă, mâncărimea trecuse. Tony n-ar fi putut să fie mai dulce. M-a şters cu un prosop. M-a dat cu pudră de talc pentru bebeluşi. M-a băgat la loc în pat. Şi chiar am adormit repede, trezindu-mă speriată la amiază – căci mâncărimea o luase de la capăt.

La început m-am gândit că mă aflu încă în toiul unui vis hiperactiv – ca unul dintre acele coşmaruri cu prăbuşiri, în care ştii că plonjezi într-o prăpastie, până aterizezi pe pernă. Chiar înainte de a mă trezi de-a binelea, am fost sigură că acel escadron de insecte dăunătoare îşi stabiliseră domiciliul sub pielea mea. Dar mâncărimea era de două ori mai intensă decât noaptea trecută. M-a cuprins o panică pură. Repezindu-mă în baie, mi-am smuls pantalonii de pijama şi tricoul, şi m-am verificat peste tot în căutare de erupţii cu umflături sau orice alt semn de inflamaţie epidermică – mai ales pe burta umflată. Nimic. Aşa că mi-am pregătit încă o baie foarte fierbinte şi m-am prăbuşit în ea. La fel ca noaptea trecută, apa opărită a avut un efect salutar imediat – arzându-mi pielea până la un fel de amorţeală care a curmat mâncărimea împrăştiată peste tot.

Dar, îndată ce am ieşit din baie, o oră mai târziu, mâncărimea a reînceput. Acum m-am speriat cu-adevărat. M-am frecat bine cu talc pentru bebeluşi. Asta nu a făcut decât să sporească disconfortul. Aşa că am deschis robinetele să mai fac o baie. M-am opărit încă o dată, şi n-am mai putut iar de mâncărime de îndată ce am ieşit din cadă.

Mi-am pus la repezeală un halat de baie. Am sunat-o pe Margaret.

— Cred că am să-mi ies din minţi, i-am spus – apoi i-am povestit despre războiul care avea loc sub pielea mea, şi că eram îngrijorată că se putea ca totul să fie în mintea mea.

— Dacă chiar te mănâncă aşa, nu poate să fie pe fond psihic, a spus Margaret.

— Dar nu se vede nimic.

— Poate ai o erupţie internă.

— Există aşa ceva?

— Nu sunt vraci – aşa că de unde naiba să ştiu. Dar, în locul tău, n-aş mai trata treaba asta ca o adeptă a cultului Ştiinţa Creştină şi m-aş duce repede la doctor.

Am urmat sfatul lui Margaret şi am sunat la cabinetul din zonă. Dar doctoriţa mea avea toată după-amiaza programări, aşa că mi s-a stabilit o întrevedere cu un anume doctor Rogers: un generalist pedant şi plicticos, trecut de patruzeci şi cinci de ani, cu părul rărit şi un fel rece de a fi, de parcă veghea la căpătâiul cuiva. Mi-a cerut să-mi scot hainele. Mi-a inspectat fugitiv pielea. Mi-a spus să mă îmbrac iar şi mi-a oferit diagnosticul lui: aveam probabil o reacţie alergică *subclinică* la ceva ce am mâncat. Dar când i-am explicat că în ultimele câteva zile n-am mâncat nimic neobişnuit, a spus:

— Ei bine, corpul reacţionează întotdeauna ciudat la sarcină.

— Dar mâncărimea mă scoate din minţi.

— Mai aşteptaţi douăzeci şi patru de ore.

— Nu îmi puteţi prescrie ceva care să o oprească?

— Nu chiar, dacă nu se vede nimic pe piele. Încercaţi cu aspirină – sau ibuprofen – dacă durerea devine prea mare.

Când, jumătate de oră mai târziu, i-am relatat toate astea lui Margaret, a devenit belicoasă.

— Vraci englez tipic! Ia două aspirine, şi îţi înţepeneşte buza de sus.

— Generalista mea e mult mai bună.

— Atunci, pune iar mâna pe telefon şi cere să o vezi. Şi mai bine, insistă să facă o vizită la domiciliu. Doctorii fac asta, dacă sunt constrânşi.

— Poate a avut dreptate. Poate e o reacţie alergică minoră…

— Ce e asta? După doar două luni la Londra, adopţi deja o atitudine „zâmbeşte şi rabdă”?

Într-un fel, Margaret avea dreptate. Nu voiam să mă văicăresc de starea mea – mai ales că nu eram bolnăvicioasă de felul meu, darămite să mă apuce mâncărimi nebune. Aşa că am căutat să-mi fac de lucru desfăcând mai multe cutii cu cărţi şi încercând să citesc câteva numere din urmă ale *New Yorker*. Am rezistat tentaţiei de a-l suna pe Tony la ziar ca să-i spun ce rău mă simt. În cele din urmă, mi-am scos iar toate hainele şi am început să mă scarpin atât de tare încât chiar mi-a dat sângele pe la umeri. M-am refugiat în baie.

Am slobozit un ţipăt de pură şi clară frustrare şi de durere, în timp ce aşteptam să se umple cada. După ce m-am opărit a treia oară, l-am sunat, în sfârşit, pe Tony la ziar şi i-am spus:

— Cred că chiar am dat de dracu’.

— Atunci vin imediat.

A fost acasă într-o oră. M-a găsit dârdâind în cadă, cu toate că apa era încă aproape clocotită. M-a îmbrăcat. M-a ajutat să urc în maşină şi a luat-o direct peste Wandsworth Bridge, apoi pe Fulham Road şi a parcat chiar peste drum de Mattingly Hospital. În câteva clipe am fost în Secţia de Urgenţă – iar când Tony a văzut că sala de aşteptare era ticsită, a discutat cu sora de la triere, insistând că, întrucât eram însărcinată, trebuia să fiu văzută imediat.

— Mă tem că va trebui să aşteptaţi, la fel ca toţi ceilalţi de aici.

Tony a încercat să protesteze, dar cu sora nu i-a mers.

— Vă rog să luaţi loc, domnule. Nu puteţi sări peste rând decât dacă…

Chiar în clipa aceea am furnizat acel *decât dacă* necesar, deoarece mâncărimea constantă s-a transformat dintr-odată într-o convulsie majoră.

Până să-mi dau seama ce se întâmplă, m-am înclinat în faţă şi lumea s-a întunecat.

Când mi-am revenit, eram întinsă pe un pat de fier, de spital, şi din braţe îmi ieşeau mai multe tuburi intravenoase. Mă simţeam cumplit de ameţită – de parcă tocmai mă trezisem dintr-un profund somn narcotic. Preţ de o clipă sau două, m-a străfulgerat gândul: *unde mă aflu*? Până când lumea a devenit clară şi m-am pomenit într-un salon lung – unul cu vreo duzină de femei, împresurate de tuburi, aparate de respiraţie, monitoare de urmărire a fetuşilor şi alte accesorii medicale. Am reuşit să mă concentrez asupra ceasului situat în capătul salonului: 3:23 p. m… cu o lumină verzuie vizibilă după perdelele subţiri de spital. 3:23 *p. m?* Eu şi Tony sosiserăm la spital seara trecută, în jur de opt. Era cu putinţă să fi fost leşinată… cât?… *şaptesprezece ore*?

Am reuşit să-mi adun forţele suficient ca să apăs butonul de chemare, de la marginea patului. În timp ce făceam asta, am clipit involuntar şi am fost invadată dintr-odată de un val uriaş de durere în jumătatea de sus a feţei. Mi-am dat seama şi de faptul că aveam nasul bandajat. Îmi simţeam şi zona din jurul ochilor învineţită şi bătucită. Am apăsat şi mai tare pe buton. În cele din urmă, o soră afro-caraibiană micuţă a sosit la căpătâiul meu. Când m-am chinuit să-i citesc ecusonul – *Howe* – mi-am simţit iar faţa pulverizată.

— Bine ai revenit, a spus ea cu un zâmbet cuminte.

— Ce s-a întâmplat?

Sora a întins mâna după fişa de la capătul patului şi a citit însemnările.

— Se pare că ai avut un mic interval de leşin la recepţie. Ai noroc că nu ţi-ai spart nasul. Şi n-ai pierdut niciun dinte.

— Şi copilul?

O lungă tăcere neliniştită în timp ce sora Howe scana iar însemnările.

— Fii fără grijă. Copilul e bine. Însă tu eşti motiv de îngrijorare.

— În ce fel?

— Domnul Hughes, specialistul, o să te vadă la vizita de seară.

— Am să pierd copilul?

A scanat iar fişa, apoi a spus:

— Suferi de o dereglare cauzată de hipertensiune. Ar putea fi preeclanusie – dar nu vom şti până ce facem nişte analize de sânge şi un test de urină.

— Asta poate să pună în pericol sarcina?

— Poate… dar vom încerca s-o ţinem sub control. Şi o grămadă de lucruri o să depindă de tine. Ar fi bine să fii pregătită să duci o viaţă foarte liniştită în următoarele săptămâni.

Grozav. Exact ce aveam nevoie să aud. M-a cuprins dintr-odată un val de oboseală. Poate din cauza medicamentelor pe care mi le dădeau. Poate era o reacţie la cele şaptesprezece ore ale mele de pierdere a cunoştinţei. Sau poate era o combinaţie dintre cele două, cuplată cu proaspăt descoperita mea hipertensiune. Indiferent ce era, m-am simţit deodată fără energie. Atât de epuizată şi de devitalizată, încât n-am avut putere nici să mă ridic. Pentru că aveam o nevoie urgentă, disperată să fac pipi. Dar până să apuc să formulez această nevoie – până să apuc să cer o ploscă sau sprijin până la cea mai apropiată toaletă –, partea de jos a corpului meu a fost dintr-odată încercuită de o baltă caldă, în expansiune, de lichid.

— Oh, fir-ar să fie…! am spus cu glas tare, disperat.

— Nu e nimic, a spus sora Howe. Întinzând mâna după aparatul de emisie-recepţie, a chemat ajutor. În câteva clipe, doi infirmieri solizi au fost lângă pat. Unul dintre ei era ras în cap şi purta ostentativ un cercel; celălalt era un indian slab şi musculos.

— Îmi pare tare rău… îmi pare tare rău… am reuşit să îngân în timp ce cei doi infirmieri mă ajutau să mă ridic în capul oaselor.

— Nu-ţi face griji, iubito, a spus capul ras. E cel mai firesc lucru din lume.

— Nu mi s-a mai întâmplat, am spus în timp ce mă ridicau de pe salteaua udă şi mă aşezau într-un scaun cu rotile. Cămaşa de noapte de spital îmi era lipită de corp.

— Pentru prima dată, pe bune? a întrebat Cap-Ras. Uite-l pe prietenul meu, aici de faţă. El face tot timpul în pantaloni, nu-i aşa?

— Nu-l asculta pe colegul meu, a spus indianul. Vorbeşte prostii.

— *Coleg*? a spus Cap-Ras. Parcă eram prietenul tău.

— Nu când mă acuzi că fac în pantaloni, a spus indianul, începând să mă împingă prin salon. Cap-Ras mergea pe lângă el, amândoi ciondănindu-se în glumă non-stop.

— Asta-i problema cu voi, indienii – nu aveţi simţul umorului.

— Oh, eu râd tot timpul… când e ceva amuzant. Dar nu când un mârlan…

— Mă faci mârlan?

— Nu, fac o generalizare despre mârlan. Aşa că, te rog, încearcă să n-o iei personal…

— Dar dacă tu face o gene… cuprinzătoare…

— Dacă tu *faci* o generalizare cuprinzătoare… a spus indianul, corectându-l.

— Ştii cine se crede prietenul… scuze, *colegul* – meu? m-a întrebat Cap-Ras. Henry Higgins.

— Şi de ce nu-şi învaţă englezii copiii să vorbească? a spus indianul.

— Tacă-ţi fleanca!

Era ca şi cum aş fi ascultat un cuplu de bătrâni căsătoriţi, aflat în toiul genului de ciorovăială amuzantă ce continuă, fără întrerupere, de douăzeci de ani. Dar, de asemenea, mi-am dat seama că-i dădeau înainte cu acest schimb de

replici pentru mine – ca să-mi abată atenţia de la situaţia umilitoare în care eram şi să mă facă să nu mă mai simt fetiţa rea care a făcut pe ea şi acum e într-o stare neajutorată.

Când am ajuns la baie, cei doi infirmieri m-au ajutat să mă ridic din scaunul cu rotile, apoi m-au pus în picioare, rezemată de chiuvetă, şi au aşteptat până a venit o soră. Când ea a apărut, ei au plecat. Sora era o femeie masivă, veselă, care bătea spre cincizeci de ani şi avea un accent care te trimitea cu gândul la Yorkshire. Mi-a scos uşurel peste cap cămaşa de noapte făcută fleaşcă.

— Te fac curată cât ai zice peşte, a spus ea, în timp ce pregătea o baie cu apă caldă, puţin adâncă. Deasupra chiuvetei era o oglindă. Am ridicat privirea şi am îngheţat. Femeia care mă privea din oglindă părea victima abuzului conjugal. Nasul ei – înfăşurat în fâşii de leucoplast – era umflat de ajunsese de două ori mai mare decât mărimea lui normală şi căpătase o culoare uşor purpurie. Ambii ochi se învineţiseră, iar zona din jurul pleoapelor era şi ea vineţie şi umflată.

— Leziunea la nas pare întotdeauna mai rea decât e, a spus sora, dându-şi seama imediat de nefericirea mea. Şi întotdeauna se vindecă foarte repede. Aşteaptă trei, patru zile şi ai să fii iar frumoasă ca înainte.

A trebuit să râd – nu doar fiindcă niciodată nu m-am considerat frumoasă… ci şi pentru că, la acel moment, arătam de parcă eram dintr-un spectacol cu monştri.

— Americancă, aşa-i? m-a întrebat ea.

Am dat din cap.

— N-am cunoscut niciodată un american care să nu-mi placă, a spus ea. Ia aminte, în toată viaţa am cunoscut doar doi yankei. Ce cauţi să trăieşti aici?

— Soţul meu este englez.

— Da’ ştiu că eşti fată deşteaptă! a spus ea, râzând.

M-a băgat în apa caldă şi m-a frecat uşurel cu buretele, dându-mi şerveţelul înflorat când a fost vorba de zona intimă. Apoi m-a ajutat să ies din cadă, m-a şters şi m-a îmbrăcat cu o cămaşă de noapte curată. În tot acest timp, nu i-a tăcut o clipă gura. Un mod foarte englezesc de a rezolva o situaţie jenantă… şi unul care mi-a plăcut. Deoarece, în felul ei grosolan, chiar era bună cu mine.

Când m-a dus înapoi în salon, cearşafurile ude fuseseră deja luate şi înlocuite cu lenjerie de pat curată. Ajutându-mă să mă urc în pat, a spus:

— Să nu te-ngrijorezi de nimic, iubire. Ai să te faci bine.

Am capitulat în faţa cearşafurilor răcoroase şi apretate, uşurată că sunt iar uscată. A venit sora Howe şi m-a informat că e nevoie de o probă de urină.

— Am fost şi am făcut, am spus râzând.

Am coborât iar din pat şi m-am dus la baie, unde am umplut o eprubetă cu puţinul pipi pe care îl mai aveam în rezervă. Apoi, când eram iar în pat, a venit altă soră şi a tras o seringă mare de sânge. Sora Howe s-a întors ca să-mi spună că tocmai sunase Tony. Îl informase că domnul Hughes avea să fie aici diseară la opt şi îi sugerase să încerce să fie şi el atunci la spital.

— Soţul tău a spus că o să-şi dea toată silinţa şi a întrebat cum te simţi.

— Să nu-i spui nimic despre faptul că am udat…

— Nu fi toantă, a spus râzând uşor sora Howe, apoi m-a informat că nu trebuie să mă instalez prea confortabil, deoarece domnul Hughes (după ce a fost prevenit de starea mea) ordonase o ecografie înainte de sosirea lui. Între urechile mele au început să zbârnâie sonerii de alarmă.

— Atunci, chiar crede că pruncul e în pericol? am întrebat.

— Gândeşte-te că nu-ţi face deloc bine…

— Trebuie să ştiu dacă există riscul să pierd…

— Riscul există, dacă te tot frământi. Hipertensiunea nu e cauzată doar de factori fiziologici. Are legătură şi cu stresul. De asta ai căzut aseară în nas.

— Dar dacă am doar hipertensiune, de ce a ordonat o ecografie?

— Vrea doar să elimine…

— Ce să elimine? am vrut să ştiu.

— E o procedură normală.

Treaba asta nu era câtuşi de puţin liniştitoare. Cât a ţinut ecografia, m-am tot uitat la conturul vag de pe monitor, întrebând-o pe tehniciană (o australiancă tânără, ce nu părea să aibă mai mult de douăzeci şi trei de ani) dacă putea să-şi dea seama dacă era ceva grav.

— Fiţi fără grijă. O să fiţi bine.

— Dar copilul…?

— Nu aveţi de ce să vă…

Dar n-am auzit ultima parte a acelei fraze, deoarece mâncărimea a reînceput dintr-odată. Numai că, de data asta, zona cea mai afectată era cea de la mijloc şi pelvisul… exact unde fusesem unsă cu gelul pentru ultrasunete. Într-un minut, mâncărimea a fost insuportabilă, şi m-am pomenit spunându-i tehnicienei că trebuie să mă scarpin pe burtă.

— Nicio problemă, a spus ea, înlăturând vergeaua mare pentru ultrasunete pe care o aplicase pe stomacul meu. Imediat, am început să-mi sfâşii pielea. Tehniciana se uita cu ochii mari.

— Luaţi-o uşor, bine? a spus ea.

— Nu pot. Mă înnebuneşte.

— Dar o să vă faceţi rău şi dumneavoastră… şi copilului.

Mi-am retras mâinile. Mâncărimea s-a intensificat. Mi-am muşcat buza atât de tare, încât aproape mi-a dat sângele. Am închis ochii, dar au început să mă usture. Dintr-odată, faţa mi s-a acoperit de lacrimi – acţiunea de închidere a

ochilor supărând toţi muşchii lezaţi din partea de sus a feţei.

— Sunteţi bine? a întrebat tehniciana.

— Nu.

— Aşteptaţi aici o secundă, a spus ea. Şi indiferent ce faceţi, nu vă mai scărpinaţi pe burtă.

Mi s-a părut că i-a luat o oră să se întoarcă la mine – deşi, când mi-am aruncat privirea spre ceas, trecuseră doar cinci minute. Dar când tehniciana s-a întors cu sora Howe, eu mă ţineam bine de marginile patului, pe punctul de a ţipa.

— Ia spune… a zis sora Howe.

Când i-am explicat că îmi venea să-mi râcâi stomacul, să-l fac fărâme – sau orice altceva care să oprească mâncărimea –, m-a examinat, apoi a pus mâna pe telefon şi a dat nişte ordine. S-a aplecat asupra mea şi mi-a strâns braţul.

— Ajutorul e pe drum.

— Ce aveţi de gând să faceţi?

— Să-ţi dăm ceva care să oprească mâncărimea.

— Dar să zicem că totul e în capul meu, am spus, glasul meu tinzând spre o uşoară isterie.

— *Crezi* că e în capul tău? a întrebat sora Howe.

— Nu ştiu.

— Dacă te scarpini în halul ăsta, *nu e* în capul tău.

— Eşti sigură?

A zâmbit şi a spus:

— Nu eşti prima femeie însărcinată care are o mâncărime ca asta.

A sosit o infirmieră, împingând o măsuţă pe rotile cu medicamente. A şters gelul pentru ultrasunete. Apoi, cu ceva care semăna cu o pensulă sterilă, mi-a acoperit stomacul cu o substanţă roz, calcaroasă – loţiune cu calamină. Ea mi-a alinat pe loc mâncărimea. Sora Howe mi-a întins două pilule şi o cănuţă cu apă.

— Ce sunt astea? am întrebat.

— Un sedativ slab.

— N-am nevoie de sedativ.

— Eu cred că ai.

— Dar nu vreau să fiu ameţită când ajunge soţul meu aici.

— Asta nu te va ameţi. Doar te va calma.

— Dar *sunt* calmă.

Sora Howe n-a spus nimic. În schimb, a aşezat cele două pilule în palma mea deschisă şi mi-a întins un pahar cu apă. Cu reţinere, am dat pilulele pe gât şi m-am lăsat ajutată să mă aşez într-un scaun cu rotile şi transportată înapoi în salon.

Tony a sosit chiar înainte de opt cu câteva ziare sub braţ şi un buchet de flori înfiorător. Pilulele îşi făcuseră pe deplin efectul – şi deşi sora Howe nu minţise cu privire la lipsa ameţelii, nu mi-a spus nimic despre felul în care mi-au curmat toată agitaţia nervoasă, făcându-mă să mă simt fără vlagă, inertă, mumifiată… dar şi foarte conştientă de felul în care Tony încerca să-şi mascheze neliniştea provocată de starea mea.

— Arăt chiar atât de îngrozitor? am întrebat încet când s-a apropiat de pat.

— Nu mai vorbi prostii! a spus el, aplecându-se să mă sărute în fugă pe cap.

— Să-l fi văzut pe tipul celălalt! am spus, apoi m-am auzit râzând fals.

— După cum te-ai prăbuşit aseară, mă aşteptam la mult mai rău.

— E reconfortant să aud asta. De ce nu m-ai sunat azi?

— Pentru că, după spusele sorei de salon, n-ai fost cu noi până după trei…

— Dar după trei…

— Conferinţe, termene-limită, de scos paginile mele. Se cheamă muncă.

— Vrei să spui, ca mine? Eu sunt acum pentru tine muncă, aşa-i?

Tony a inspirat adânc, supărat; un mod de a mă informa că nu-i plăcea cursul pe care îl lua această conversaţie. Dar în ciuda stării mele de apatie, indusă de medicamente, am continuat să fac pe

vexata. Pentru că, în acel moment, eram foarte furioasă pe toţi şi pe toate – mai ales pe bărbatul sfios care şedea pe marginea patului meu, care mă băgase în beleaua asta lăsându-mă gravidă. Rahatul egoist. Javra. Un…

Şi eu credeam că pilulele astea te calmează de tot…

— Ai putea să mă întrebi dacă fătul e bine, am spus, glasul meu având un ton de un calm indiferent.

Tony a inspirat iarăşi adânc, exasperat. Fără doar şi poate, număra minutele până putea s-o şteargă din locul ăsta şi să scape de mine încă o noapte. Apoi, dacă nu-l părăsea norocul, mâine s-ar fi putut să cad iarăşi în nas şi aş fi fost încarcerată încă vreo două zile.

— Am fost îngrijorat pentru tine, să ştii, a spus el.

— Bineînţeles că ştiu. Fiindcă radiezi îngrijorare, Tony.

— Aceasta e ceea ce se cheamă „şoc posttraumatic”?

— O, ce să spun! Încerci să mă etichetezi. Domnişoara cu sticleţi la cap. Blestemi ziua în care m-ai cunoscut.

— Ce dracu’ ţi-au dat?

Un glas din spatele lui Tony a spus:

— Valium, dacă tot aţi întrebat. Şi din ce tocmai am auzit fără să vreau, nu are efectul dorit.

Domnul Desmond Hughes stătea în picioare la capătul patului, cu fişa mea în mână, ochelarii lui cu lentile bifocale odihnindu-i-se pe vârful nasului.

— Copilul e bine, domnule doctor? am întrebat.

Domnul Hughes nu şi-a ridicat privirea din fişă.

— Şi bună-seara, doamnă Goodchild. Şi, da, totul pare în regulă. S-a întors spre Tony. Dumneavoastră trebuie să fiţi domnul Goodchild.

— Tony Hobbs.

— Oh, aşa-i, a spus Hughes, singura confirmare a numelui lui Tony fiind un dat din cap abia

perceptibil. Apoi s-a întors iar spre mine şi a întrebat: şi cum ne simţim astă-seară? Douăzeci şi patru de ore cam mizerabile, am înţeles.

— Vorbiţi-mi despre copil, domnule doctor.

— Din ce am putut să văd pe ecografii, copilul nu a păţit nimic. Am înţeles că s-a adeverit că suferiţi de colestază.

— Ce e aia? am întrebat.

— Mâncărime cronică. Nu e ceva neobişnuit la femeile gravide… şi deseori apare în tandem cu preeclampsia, care, aşa cum poate ştiţi, e…

— Presiune mare a sângelui?

— Foarte bine… deşi, clinic vorbind, noi preferăm să-i spunem hipertensiune. Acum vestea bună e că preeclampsia se caracterizează de multe ori printr-un nivel ridicat de acid uric. Dar proba dumneavoastră de urină a fost relativ normală – de asta consider că *nu* suferiţi de preeclampsie. Dar tensiunea dumneavoastră e periculos de mare. Dacă nu e ţinută sub control, ar putea să vă joace oarece feste atât dumneavoastră, cât şi copilului. De aceea vă prescriu un betablocant care să vă stabilizeze tensiunea, precum şi o antihistamină, numită Piriton care să vă uşureze colestaza. Şi aş vrea să luaţi şi 5 mg de Valium, de trei ori pe zi.

— Nu mai iau Valium.

— Şi de ce?

— Pentru că nu-mi place.

— Există o mulţime de lucruri în viaţă care nu ne plac, doamnă Goodchild… cu toate că sunt benefice…

— Ca spanacul, vreţi să spuneţi?

Tony a tuşit nervos.

— Ăă, Sally…

— Ce?

— Dacă domnul Hughes crede că Valiumul o să-ţi facă bine…

— Să-mi facă bine? Tot ce face e să mă amuţească.

— Serios? a spus domnul Hughes.

— Foarte amuzant, am spus.

— Nu căutam să fiu amuzant, doamnă Goodchild…

— *Domnişoară* Goodchild, am spus. El e Hobbs, eu sunt Goodchild.

Un schimb rapid de priviri între Tony şi doctor. Oh, Doamne, de ce mă port aşa de *ciudat*?

— Scuze, domnişoară Goodchild. Şi, desigur, nu vă pot forţa să luaţi o substanţă pe care nu vreţi să o luaţi. Totuşi, părerea mea bazată pe observaţiile clinice e că vă va micşora într-o anumită măsură stresul…

— În timp ce părerea mea *imediată* este că Valiumul îmi face ceva rău la cap. Aşa că, *nu*… nu mă mai ating de el.

— E dreptul dumneavoastră – dar înţelegeţi, vă rog, eu cred că nu e înţelept.

— Am notat, am spus încet.

— Dar Piritonul îl veţi lua?

Am dat din cap.

— În fine, măcar e ceva, a spus Hughes. Şi vom continua să tratăm colestaza cu loţiune de calamină.

— Bine, am spus iar.

— Oh, un ultim lucru, a spus Hughes. Trebuie să înţelegeţi că hipertensiunea este extrem de periculoasă – şi ar putea duce la pierderea copilului. De aceea, până veţi fi adus această sarcină la termen, este esenţial să vă feriţi de orice solicitare emoţională sau fizică.

— Adică…? am întrebat.

— Adică, nu puteţi să lucraţi până după…

L-am întrerupt.

— *Nu pot* să lucrez? Sunt jurnalistă – *corespondent.* Am responsabilităţi…

— Da, aveţi, a spus Hughes, întrerupându-mă. Responsabilităţi faţă de dumneavoastră şi copilul dumneavoastră. Însă, deşi vom putea să tratăm boala dumneavoastră pe cale *chimică,* esenţa problemei este că numai odihna completă la pat vă

va feri de pericol. Şi de aceea o să vă ţinem în spital pe durata…

M-am uitat lung la el, uluită.

— Pe durata sarcinii? am întrebat.

— Mă tem că da.

— Dar asta înseamnă încă aproape trei săptămâni. Şi pur şi simplu nu pot să renunţ la muncă…

Tony a pus o mână liniştitoare pe umărul meu, oprindu-mă să spun mai multe.

— Ne vedem mâine, la vizită, domnişoară Goodchild, a spus Hughes. Salutându-l din cap pe Tony, a trecut la următoarea pacientă.

— Nu cred, am spus.

Tony doar a dat din umeri.

— O vom rezolva noi, a spus. Apoi şi-a aruncat privirea la ceas şi a zis că trebuie să se întoarcă la ziar.

— Dar parcă spuneai că ţi-ai dat deja paginile la tipar?

— N-am spus asta. Oricum, cât ai fost în stare de inconştienţă, viceprim-ministrul rus a fost descoperit ca fiind implicat într-o reţea de pornografie cu minori, şi între facţiunile rivale din Sierra Leone a izbucnit un mic război…

— Ai un om la faţa locului în Freetown?

— Un fustangiu. Jenkins. Nu e rău, pentru un neserios. Dar dacă treaba explodează într-un război în toată legea, cred că va trebui să trimitem un om de-al nostru.

— Tu, poate?

— În vis.

— Dacă vrei să te duci, du-te. Nu mă lăsa să te opresc.

— N-aş vrea, crede-mă.

Tonul lui era liniştit, dar tăios. Era prima dată când îşi exprima clar sentimentele de îngrădire. Sau, cel puţin, aşa am interpretat eu.

— Ei bine, îţi mulţumesc că ai clarificat lucrurile, am spus.

— Ştii la ce mă refer.

— Nu, de fapt, nu ştiu.

— Sunt redactorul-şef pe probleme externe – şi redactorii-şefi pe probleme externe nu se duc să scrie despre un rahat de încăierare cu arme în Sierra Leone. Însă ei chiar trebuie să se întoarcă la birou să-şi dea paginile la tipărit.

— Atunci, du-te. Nu mă lăsa să te opresc.

— Este a doua oară în seara asta când spui lucrul acesta. A pus pe marginea patului ziarele şi florile ofilite aduse în dar. Apoi m-a sărutat iarăşi în fugă pe frunte.

— Mă întorc mâine.

— Sper.

— Am să te sun dimineaţă la prima oră şi să văd dacă pot să ajung aici înainte de a mă duce la muncă.

Dar nu m-a sunat. Când, la opt şi jumătate, am sunat acasă, nu a răspuns nimeni. Când am sunat, la nouă şi jumătate, la ziar, Tony nu era la birou. Iar când l-am căutat pe mobil, am fost conectată la căsuţa lui vocală. Aşa că am lăsat un mesaj lapidar: „Stau aici, deja plictisită de moarte, şi mă întreb unde naiba eşti? Şi de ce nu răspunzi la telefon? Te rog să mă suni de-ndată, şi chiar aş vrea să ştiu pe unde umblă soţul meu”.

După vreo două ore, a sunat telefonul de la căpătâiul patului. Tony părea la fel de neutru ca Elveţia.

— Bună, a spus el. Scuze că n-am fost disponibil mai devreme.

— Ştii, te-am sunat acasă la opt şi jumătate dimineaţa şi am descoperit că nu e nimeni acasă.

— Ce zi e azi?

— Miercuri.

— Şi ce fac eu în fiecare miercuri?

Nu a fost nevoie să-i furnizez un răspuns, fiindcă ştia că eu cunosc răspunsul: lua micul dejun cu directorul-şef al ziarului. Un mic dejun la Savoy care începea întotdeauna la nouă. Ceea ce

însemna că Tony pleca inevitabil de acasă în jur de opt. *Tâmpito, tâmpito, tâmpito… de ce-l cauţi pe dracu'?*

— Îmi pare rău, am spus.

— Nu-ţi face griji, a zis el, pe un ton tot foarte detaşat, aproape dezinteresat. Cum te simţi?

— Mă simt tot ca un rahat. Dar mâncărimea e sub control, mulţumită loţiunii cu calamină.

— Este mare lucru, cred. Când e programul de vizită?

— Chiar acum.

— Păi, trebuie să iau masa cu individul care este responsabil cu problemele din Africa la Ministerul de Externe. Dar pot să anulez.

M-am întrebat imediat: de ce nu mi-a spus ieri de masa asta? Poate că nu a vrut să-mi dea de ştire, pe loc, că nu o să mă poată vizita dimineaţă. Poate că masa a fost o treabă de ultim moment, dată fiind situaţia din Sierra Leone. Sau poate că… oh, Doamne, nu ştiu. Asta era chestiunea majoră cu Tony: *Nu ştiam.* Părea să trăiască după un văl. Sau erau de vină oboseala mea provocată de hipertensiune, ca să nu mai vorbesc de *colestaza mea,* şi toate celelalte care făceau acum parte integrantă din această sarcină de toată minunea? Oricum, nu eram gata să ridic iar temperatura emoţională stârnind un tărăboi pe tema imposibilităţii lui de a ajunge aici imediat. Pentru că nu plecam nicăieri.

— Nu e nevoie, am spus. Ne vedem diseară.

— Eşti sigură? m-a întrebat el.

— Am să o sun pe Margaret, să văd dacă poate să-mi facă o vizită după-amiază.

— Îţi aduc ceva?

— Ia ceva bun de la Marks and Spencer.

— N-am să întârzii prea mult.

— Asta-i bine.

Fireşte, Margaret a fost la spital într-o jumătate de oră de la telefonul meu. A încercat să nu-şi trădeze şocul când m-a văzut, dar nu a reuşit.

— Trebuie să ştiu un lucru, a spus ea.

— Nu – nu Tony mi-a făcut asta.

— Nu trebuie să-l aperi, să ştii.

— Nu îl apăr – *sincer*. Apoi i-am povestit despre mica mea interacţiune fermecătoare cu Hughes şi cum am refuzat să devin cetăţean al Naţiunii Valium.

— Ai făcut al naibii de bine să refuzi chestia aia, dacă îţi provoacă agitaţie, a spus ea.

— Poţi fi sigură că de la Valium devin agresivă.

— Cum a tratat Tony toate astea?

— Într-un fel foarte englezesc, foarte flegmatic. Între timp, încep încetişor să intru în panică… nu doar la gândul odihnei la pat, impusă, de trei săptămâni aici, ci şi fiindcă îmi dau seama că ziarului nu o să-i placă faptul că sunt scoasă din funcţiune.

— De bună seamă, *Post* nu te poate lăsa pe-afară.

— Pui pariu? Financiar, e strâns cu uşa, ca toate ziarele în ziua de azi. Umblă zvonul că oamenii din conducere se gândesc să reducă secţiile din străinătate. Şi sunt convinsă că, odată ieşită din peisaj în următoarele câteva săptămâni, nu vor ezita o clipă să mă dea afară.

— Dar, de bună seamă, vor trebui să-ţi ofere o rezolvare de vreun fel.

— Nu dacă sunt la Londra.

— Te repezi să tragi concluzii.

— Nu – sunt doar o yankee realistă, ca de obicei. Exact cum ştiu şi că, din cauza ipotecii şi a renovărilor, banii de rezervă or să se topească.

— Păi, atunci, lasă-mă să fac ceva ca să-ţi mai uşurez puţin viaţa în spital. Lasă-mă să plătesc o rezervă personală aici, pe următoarele câteva săptămâni.

— Ai voie să accezi la o rezervă personală?

— Am făcut-o când am avut copii înscrişi la serviciul medical de stat. Şi nici nu e aşa de

scump. În jur de patruzeci de lire pe noapte, maxim.

— Totuşi, în trei săptămâni sunt o grămadă de bani.

— Lasă-mă pe mine să-mi fac griji pentru asta. Important e că acum trebuie să fii cât mai ferită de stres… iar faptul că vei fi singură într-o rezervă va ajuta în mod sigur.

— Adevărat – dar să zicem că mândriei mele nu-i place ideea de a accepta pomană de la tine?

— Nu e pomană. E un dar. Un dar înainte de a-mi lua adio de la acest oraş.

Asta m-a dat gata.

— Ce tot spui acolo? am întrebat.

— Suntem transferaţi înapoi la New York. Alexander a auzit vestea abia ieri.

— Când anume? am întrebat.

— Peste două săptămâni. La firmă s-a făcut o mare epurare, şi Alexander a fost făcut partener senior, şeful departamentului de litigii. Şi cum anul şcolar e la mijloc, ne expediază pe toţi o dată.

Acum m-a cuprins neliniştea. Margaret era singura mea prietenă din Londra.

— Nasol! am spus.

— Cam aşa e, a zis ea. Pentru că, aşa mult cum mă plâng eu la Londra, ştiu că o să-i duc dorul de îndată ce ne instalăm iar în suburbii, şi mă transform într-o mamă amatoare de fotbal, şi încep să îi urăsc pe toţi încuiaţii pe care-i întâlnesc în Chappaqua, şi mă tot întreb de ce toată lumea arată la fel.

— Alexander nu poată să ceară să mai rămână aici?

— Nicio şansă. Nu te pui cu firma. Crede-mă, de acum în trei săptămâni am să te invidiez *enorm.* Cu toate că oraşul ăsta poate să fie absolut înnebunitor, e întotdeauna interesant.

Când a ajuns Tony, în seara aceea, la spital, fusesem deja transferată într-o rezervă cât se poate de agreabilă. Însă când soţul meu m-a întrebat cum

s-a produs promovarea – şi i-am povestit despre largheţea lui Margaret –, reacţia lui a fost neaşteptată şi negativă.

— Şi de ce naiba face ea asta?

— E un dar. Pentru mine.

— Ce ai făcut, ţi-ai recunoscut sărăcia în faţa ei?

— Tony, nu e nevoie să…

— Asta ai făcut?

— Chiar crezi că aş fi făcut aşa ceva?

— Ce să zic, e clar că i-a fost aşa de milă de tine încât…

— Cum am spus: *e un dar.* Felul ei foarte amabil de a mă ajuta…

— Nu-l acceptăm.

— Dar de ce?

— Fiindcă nu accept pomană de la o americancă bogată…

— Nu e *pomană.* E prietena mea şi…

— Am să plătesc eu rezerva.

— Tony, factura e deja achitată. Deci, care-i marea problemă?

Tăcere. Ştiam că marea problemă era mândria lui Tony. Oricum el nu avea să recunoască aşa ceva. A spus doar:

— Aş fi vrut să discuţi cu mine, amănunţit, treaba asta.

— Ei bine, n-am primit veşti de la tine toată ziua – şi până am fost mutată aici, unde e un telefon lângă pat, mi-a fost cam greu să mă ridic să dau telefoane. Mai ales că mi s-a poruncit să nu mă prea mişc.

— Cum te simţi?

— Cu mâncărimea e ceva mai bine. Şi sunt multe motive să fiu mulţumită că am plecat din salonul ăla prăpădit.

Pauză. Tony mi-a evitat privirea.

— Pe cât timp a plătit Margaret rezerva?

— Trei săptămâni.

— Ei bine, după aceea am să plătesc eu tot.

— Grozav, am spus încet, eschivându-mă de la tentaţia de a adăuga: orice te face pe *tine* fericit, Tony. În loc de asta, am arătat spre punga de la Marks and Spencer's, din mâna lui, şi am întrebat: cina, sper?

În seara aceea, Tony a stat o oră – destul de mult ca să se uite cum înfulecam sendvişul şi salata pe care mi le-a adus. În plus, m-a informat că îl sunase pe A.D. Hamilton la *Post* pentru a-i face cunoscut că fusesem dusă în grabă la spital seara trecută.

— Sunt sigură că părea nefericit, am spus.

— Ce să zic, n-aş putea spune că radia o îngrijorare colosală…

— I-ai spus ceva despre faptul că în următoarele câteva săptămâni am să fiu scoasă din funcţiune? am întrebat.

— Nu sunt chiar atât de tâmpit.

— O să trebuiască să-l sun personal pe redactorul-şef.

— Aşteaptă câteva zile până te simţi puţin mai bine. Eşti zdruncinată.

— Ai dreptate. Sunt. Şi tot ce vreau acum este să adorm şi să mă trezesc peste trei săptămâni, şi atunci să descopăr că nu mai sunt însărcinată.

— O să fii bine, a spus el.

— Sigur – o dată ce n-am să mai arăt ca o nevastă bătută.

— Oricum, nimeni n-ar crede treaba cu „nevasta bătută".

— De ce?

— Fiindcă eşti mai voinică decât mine.

Am reuşit să râd, remarcând abilitatea soţului meu de a-mi distrage atenţia, cu umor, ori de câte ori viram spre ceartă sau când simţea că devin excesiv de îngrijorată cu privire la ceva. Însă, deşi acum mă îngrijorau o mulţime de lucruri, eram prea obosită pentru a începe să înşir tot ce mă preocupa – de la starea fizică şi teama mea de a pierde copilul până la cum avea să reacţioneze

Post la absenţa mea medicală prelungită, ca să nu mai spun de amănuntele domestice banale, precum starea casei noastre, pe jumătate terminată. M-a cuprins un val de epuizare, şi i-am spus lui Tony că ar fi mai bine să mă culc. M-a sărutat oarecum indiferent pe frunte şi a zis că o să treacă mâine dimineaţă înainte de a se duce la lucru.

— Adu toate cărţile pe care le găseşti, am spus. Trei săptămâni aici or să fie lungi.

Apoi am dormit zece ore-n şir, trezindu-mă abia după ce s-a crăpat de ziuă, cu un amestec de veselie moleşită şi uimire pură că dormisem atât de mult. M-am dat jos din pat. Am intrat în baia rezervei. M-am uitat la faţa diformă din oglindă. Am simţit ceva vecin cu disperarea. Am făcut un pipi. Mâncărimea a reînceput. M-am întors în pat şi am chemat sora. A venit şi m-a ajutat să îmi trag în sus cămaşa de noapte, apoi mi-a întins pe burtă loţiune ce conţinea calamină. Am luat două tablete de Piriton şi am întrebat-o pe soră dacă e cu putinţă să primesc o cană de ceai şi o felie sau două de pâine prăjită.

— Nicio problemă, a spus ea, ieşind să-mi aducă.

Cât am aşteptat să sosească micul dejun, m-am uitat pe fereastră. Nu ploua, dar la ora şase şi trei minute era încă beznă. M-am pomenit deodată gândindu-mă că, oricât ne-am strădui, niciodată nu putem să avem cu adevărat prea mult control asupra traiectoriei vieţii noastre. Ne putem amăgi cu gândul că suntem căpitanul care stă la cârmă şi direcţionează cursul destinului nostru… dar hazardul specific tuturor lucrurilor ne împinge în locuri şi situaţii în care niciodată nu ne-am aşteptat să ne găsim.

Ca aceasta.

Tony a sosit în acea dimineaţă la ora nouă, aducând ziarele, trei cărţi şi laptopul meu. Am stat numai douăzeci de minute împreună, întrucât se grăbea să ajungă la ziar. Totuşi, a fost drăguţ, deşi

într-un fel grăbit, şi, din fericire, nu a mai spus nimic despre mica noastră ceartă de ieri, pe tema afacerii cu rezerva. A stat pe marginea patului şi m-a ţinut de mână. Mi-a pus toate întrebările potrivite despre cum mă simt. Părea mulţumit să mă vadă. Iar când l-am implorat să menţină presiunea asupra constructorilor şi decoratorilor (deoarece ultimul lucru pe care mi-l doream era să mă întorc pe un şantier de construcţii cu un copil în braţe), m-a asigurat că o să aibă grijă să se ţină toţi de treabă.

Când a plecat, am simţit clar o undă de invidie. El se ducea în lumea de toate zilele, pe când mie îmi era interzis să fac ceva productiv. Odihnă totală la pat. Absolut nicio activitate fizică. Nimic stresant care să îmi urce tensiunea la niveluri stratosferice. Pentru prima dată în viaţa mea de adult, eram ţinută la pat. Şi eram deja plictisită de încarcerarea mea.

Totuşi, aveam o treabă foarte importantă de rezolvat. Aşa că în acea dimineaţă, mai târziu, i-am trimis un e-mail lui Thomas Richardson, redactorul-şef de la *Post,* în care i-am explicat situaţia mea medicală şi că am să stau pe tuşă până la sosirea copilului. De asemenea, l-am asigurat că situaţia asta era cauzată în întregime de împrejurări mai presus de controlul meu, că am să mă întorc la post de îndată ce mi se termină concediul de maternitate, şi că, în calitate de persoană care şi-a petrecut întreaga viaţă profesională vânând teme de reportaje, nu-mi pică prea bine să fiu închisă ca într-un ţarc într-o rezervă de spital.

Am citit de mai multe ori, cu atenţie, e-mail-ul, asigurându-mă că scrisesem exact ce trebuie, accentuând faptul că voiam să mă întorc imediat la muncă. De asemenea, am alăturat numărul de telefon al spitalului, în caz că ar fi vrut să mă contacteze. După ce l-am expediat pe acesta, i-am scris un scurt mesaj lui Sandy, spunându-i că Legea lui Murphy tocmai se adeverise în cazul

sarcinii mele şi detaliind evenimentele pline de haz din ultimele patruzeci şi opt de ore. I-am dat şi numărul de la Mattingly. „Toate telefoanele sunt acceptate cu recunoştinţă, mai ales că sunt condamnată la trei săptămâni *la pat”,* am scris.

Am expediat mesajul. Trei ore mai târziu a sunat telefonul şi, la celălalt capăt al firului, era sora mea.

— Doamne sfinte, a spus Sandy, chiar te pricepi să-ţi complici viaţa.

— Crede-mă, aici nu a fost vorba de încăpăţânare.

— Şi ţi-ai pierdut şi renumitul simţ al umorului.

— Oare cum s-o fi întâmplat?

— Dar să nu te joci cu asta. Preeclampsia e chestie serioasă.

— Este preeclampsie *la limită.*

— Totuşi, e destul de periculoasă. Aşa că, prima dată în viaţa ta, ar fi bine să nu o mai faci pe Fata de acţiune şi să asculţi ce-ţi spune doctorul. Cum face faţă Tony la asta?

— Nu rău.

— Oare detectez o notă de nesiguranţă în glasul tău?

— Poate. Pe de altă parte, e foarte ocupat.

— Adică…?

— Nimic, nimic. Probabil că în clipa de faţă sunt doar excesiv de sensibilă la toate.

— Încearcă să iei cu uşurinţă lucrurile, bine?

— Nici nu prea pot să fac altceva.

Mai târziu în acea după-amiază, am primit un telefon de la secretara lui Thomas Richardson. Mi-a spus că el era plecat cu treburi la New York şi că avea să lipsească vreo câteva zile. Dar îi citise e-mail-ul meu, şi el voia să ştiu că e îngrijorat de starea mea, şi că acum nu trebuie să mă gândesc la nimic, decât să mă fac bine. Când am întrebat dacă pot să vorbesc personal cu domnul Richardson după întoarcerea sa, ea a tăcut o clipă, apoi a spus:

— Sunt sigură că o să ia el legătura cu dumneavoastră.

Acel comentariu m-a sâcâit toată ziua. Seara, în timpul vizitei lui Tony, l-am întrebat dacă detectează ceva sinistru în spatele răspunsului ei.

— Adică, de ce n-a spus direct: „Ştiu că vrea să vă concedieze”? a spus el.

— Cam aşa ceva, da.

— Fiindcă probabil *nu* are de gând să te concedieze.

— Dar felul în care a spus *„Sunt sigură că o să ia el legătura cu dumneavoastră“* a sunat al naibii de prevestitor de rău.

— Dar nu ţi-a spus că Richardson ţi-a transmis să nu te gândeşti la nimic altceva acum?

— Da, dar…

— Ei bine, are dreptate. N-ar trebui să te gândeşti deloc la asta. Fiindcă nu o să-ţi facă bine şi, în plus, chiar şi dacă se întâmplă ceva sinistru, nu poţi să faci nimic.

Asta era adevărat. Acum nu puteam să fac absolut nimic, în afară de a zăcea în pat şi a aştepta sosirea copilului. Era cea mai ciudată, cea mai absurdă senzaţie – să fii închis şi să fii silit să nu faci nimic. De când începusem să muncesc, lucrasem aproape zi-lumină, nepermiţându-mi perioade prelungite de timpi morţi – bunii timpi morţi de altădată –, darămite o săptămână sau două de trândăvie pură. Trebuia mereu să fiu activă, trebuia mereu să realizez ceva – dependenţa mea de muncă fiind susţinută de frica încetinirii ritmului, pierderii avântului. Această dorinţă de a fi veşnic în mişcare nu îşi avea rădăcinile în vreo nevoie psihologică de a evita autoexaminarea sau de a *fugi de adevărata eu.* Pur şi simplu, îmi plăcea să fiu activă. Îmi pria să am un scop – să am un tipar şi un obiectiv pentru ziua respectivă.

Dar acum, timpul se dilatase brusc. Îndepărtată de toate solicitările profesionale şi casnice, fiecare zi în spital părea mult prea vastă ca să fie pe placul

meu. Nu existau nici termene-limită, nici întâlniri de respectat. În schimb, prima săptămână se strecura în următoarea. Aveam un şuvoi constant de cărţi de citit. Puteam să ajung la zi cu numerele din ultimele patru luni ale *New Yorker*. Şi am devenit repede dependentă de Radio 3 şi Radio 4, ascultând cu aviditate emisiuni care tratau serios probleme obscure de grădinărit sau prezentau o dezbatere spirituală şi documentată despre toate versiunile existente ale Simfoniei a unsprezecea a lui Şostakovici. Şi era telefonul zilnic de la Sandy. Margaret – binecuvântată fie ea – reuşea să ajungă la spital de patru ori pe săptămână. Iar Tony venea la mine în fiecare seară. Sosirea lui, după program, era unul dintre punctele de maximă luminozitate ale zilei mele de spital, altfel prozaice. Se străduia mereu să stea o oră – dar de multe ori era nevoit s-o şteargă înapoi la birou sau să se ducă la vreo cină de interes profesional. Dacă nu părea preocupat, era amuzant şi afectuos în limite rezonabile. Ştiam că tipul era foarte presat la ziar. Şi ştiam că drumul din Wapping până în Fulham îi mânca o oră din timp. Şi cu toate că nu voia să recunoască deschis, simţeam că se întreba în gând în ce naiba se vârâse – cum, în mai puţin de un an, viaţa lui, odinioară autonomă, de corespondent extern se transformase în una plină ochi de acelaşi fel de preocupări cotidiene caracteristice vieţii majorităţii oamenilor. Însă el a vrut asta, *corect*? El a fost cel care a adus toate argumentele convingătoare în privinţa venirii la Londra şi a traiului sub acelaşi acoperiş ca soţ şi soţie. Iar după îndoielile de la început, am acceptat întru totul acele argumente. Pentru că am vrut.

Însă acum…

Acum încă mai voiam toate astea. Dar voiam şi un sentiment de implicare din partea soţului meu – de preocupări comune împărtăşite. Totuşi, ori de câte ori îl întrebam dacă îl îngrijorează ceva, făcea ca-ntotdeauna: mă asigura că *„Totul e bine*”. Şi pe urmă schimba subiectul.

Totuşi, când era în formă, Tony era cea mai bună companie existentă. Până trebuia să vorbim despre ceva domestic şi serios. Ca de pildă situaţia mea de la *Boston Post.*

La vreo zece zile după ce i-am trimis acel prim e-mail lui Thomas Richardson, am devenit tot mai îngrijorată de faptul că încă nu mă sunase – cu toate că şi Margaret, şi Sandy m-au asigurat că nu voia să îmi tulbure convalescenţa.

— Concentrează-te doar pe a te simţi mai bine, mi-a spus Sandy.

— Dar *mă simt* mai bine, am spus, şi nu minţeam. Nu numai că mâncărimea dispăruse, în sfârşit, dar îmi şi recăpătăm echilibrul (şi fără ajutorul Valiumului). Mai grăitor, betablocantele îşi făceau treaba, deoarece tensiunea îmi scăzuse treptat – până în punctul în care, la sfârşitul celei de-a doua săptămâni, era doar puţin peste limitele normale. Lucrul acesta l-a încântat enorm pe Hughes. Când m-a văzut în vizitele lui bisăptămânale – şi s-a uitat în treacăt la noile niveluri de tensiune de pe fişa mea – mi-a spus că, se pare, fac „progrese splendide".

— Este evident că v-aţi dorit stăruitor să vă faceţi bine, a spus el.

— Cred că se cheamă hotărâre tipic americană, am zis, un comentariu care a reuşit să smulgă de la Hughes un zâmbet.

— Indiferent ce e, recuperarea dumneavoastră este remarcabilă.

— Aşadar, credeţi că sarcina nu mai este în zona de pericol?

— Ei, n-am spus chiar asta, nu? Cert este că acum ştim că sunteţi predispusă la hipertensiune. Aşa că trebuie să fim vigilenţi, mai ales că vă vine foarte curând sorocul să naşteţi. Şi trebuie să căutaţi să evitaţi orice stres.

— Îmi dau toată silinţa.

Dar apoi, după două zile, m-a sunat Richardson.

— Suntem cu toţii profund îngrijoraţi de starea ta… a spus el, începând cu obişnuitul său jargon paternal.

— Ce să spun, totul mergând bine, o să mă întorc la slujbă în maximum şase luni – şi asta include şi cele trei luni de concediu de maternitate.

Pe linia telefonică transatlantică a urmat o pauză şi am ştiut că sunt condamnată.

— Mă tem că suntem nevoiţi să facem câteva schimbări la secţiile noastre din străinătate – cei de la finanţe insistă să mai strângem cureaua. De aceea, am hotărât să transformăm secţia din Londra într-una cu un singur corespondent. Şi cum sănătatea ta te-a scos din peisaj…

— Dar, cum am spus, mă voi întoarce în şase luni.

— A.D. este corespondentul senior al secţiei. Mai la obiect, el *este* la treabă acum…

Iar eu eram absolut sigură că A.D. pusese la cale pieirea mea încă de când telefonasem că sunt bolnavă.

— Asta înseamnă că mă concediaţi, domnule Richardson? am întrebat.

— Sally, *te rog!* Noi suntem *Post,* nu vreun multinaţional fără inimă. Noi avem grijă de ai noştri. În următoarele trei luni, îţi vei primi salariul întreg. Apoi, dacă vrei să te întorci la noi, îţi vom găsi un post.

— La Londra?

Altă pauză transatlantică enervantă.

— Cum spuneam, secţia de la Londra va avea acum un singur corespondent.

— Ceea ce înseamnă că, dacă vreau o slujbă, va trebui să mă întorc în Boston?

— Exact.

— Dar ştiţi că în momentul de faţă îmi este cu neputinţă. Adică, sunt măritată de doar câteva luni, şi cum aştept un copil…

— Îţi înţeleg foarte bine situaţia. Dar trebuie să o înţelegi şi tu pe a mea. A fost decizia ta să te

muţi la Londra – iar noi am înlesnit acea decizie. Acum ai nevoie de un concediu de boală prelungit, iar noi suntem dispuşi nu numai să-ţi dăm salariul întreg pe trei luni, ci să-ţi şi garantăm o slujbă când ai să poţi să lucrezi iar. Faptul că slujba nu o să fie la Londra… ei bine, tot ce pot să spun e: lucrurile se mai schimbă.

Am încheiat politicos convorbirea, mulţumindu-i pentru plata pe trei luni şi spunând că va trebui să mă gândesc la oferta lui – cu toate că amândoi ştiam că nu am cum să o accept. Fapt care, la rândul lui, însemna că tocmai fusesem pusă pe liber de patronul meu din ultimii şaisprezece ani.

Tony a fost mulţumit să audă că, cel puţin, puteam să contribui la ipotecă în următoarele câteva luni. Însă eu mă întrebam îngrijorată cum o să reuşim să ne acoperim multiplele cheltuieli dintr-un singur venit, o dată ce bani de la *Post* nu mai erau.

— Găsim noi o soluţie, a fost răspunsul lui prea puţin liniştitor.

Şi Margaret mi-a spus să nu mai îmi fac griji cu problema banilor.

— Dat fiind numărul de ziare din acest oraş, sunt sigură că până la urmă ai să găseşti o colaborare. Dar numai când o să fie necesar. Tony are dreptate – ai un termen de graţie de trei luni. În momentul de faţă, trebuie să te gândeşti numai să treci cu bine de următoarea săptămână. O să ai destule de învins o dată ce soseşte copilul. Apropo, te-ar interesa o menajeră? O cheamă Cha, e la noi chiar de când am venit la Londra, e extrem de pricepută la ce face, şi acum caută muncă suplimentară.

— Dă-mi numărul ei şi am să discut cu Tony. Va trebui, de asemenea, să revăd bugetul casnic înainte de…

— Lasă-mă să plătesc eu pentru ea.

— Nici gând! După ce ai aranjat treaba cu rezerva, mă faci să mă simt ca un „caz social”.

— Hei, sunt o victimă uşoară pentru cauzele bune!

— Nu pot să accept.

— Ei bine, va trebui. Pentru că e darul meu de adio. Şase luni de Cha, de două ori pe săptămână. Şi n-ai ce să faci în privinţa asta.

— Şase luni? Eşti nebună!

— Nu – doar bogată, a spus ea râzând.

— Mă simt stânjenită.

— Asta-i o tâmpenie.

— Va trebui să discut cu Tony.

— El nu trebuie să ştie că e un dar.

— Prefer să fiu cinstită cu el. Mai ales când e vorba de un astfel de lucru. Adică, nu a fost chiar încântat când a aflat că ai plătit pentru rezervă.

— Ei bine, din experienţa mea, „să fii cinstită" nu e niciodată cea mai iscusită strategie conjugală… mai ales când este implicat eul masculin.

— Fie că acceptă sau nu darul, eşti cea mai bună prietenă care se poate imagina. Şi n-ar trebui să pleci.

— Asta e problema când eşti soţie corporatistă. Cei care-ţi plătesc bani grei îţi şi dictează unde să trăieşti. Cred că e ceea ce se cheamă larg faustian.

— Eşti singura mea amică de aici.

— Cum ţi-am spus, asta se va schimba… până la urmă. Şi, hei, voi fi întotdeauna la capătul firului dacă ai nevoie de o ureche în care să urli… deşi eu sunt cea care se va îneca în temniţa de îngheţată de vanilie a Westchester County, şi tu cea care va primi telefoane transatlantice isterice.

Două zile mai târziu a părăsit oraşul. În acea seară, mi-am făcut în sfârşit curaj să-l informez pe Tony de darul de adio al lui Margaret.

— Nu vorbeşti serios, a spus el, părând supărat.

— Cum am spus, a fost ideea ei.

— Aş vrea să pot să cred asta.

— Tu chiar gândeşti că aş face ceva atât de mitocănesc precum să o conving să ne dea o

menajeră pe şase luni.

— Coincidenţa e cam suspectă, mai ales după…

— Ştiu, ştiu – a plătit rezerva asta nenorocită. Şi nu suporţi ideea că există cineva care chiar îmi face viaţa puţin mai uşoară.

— Nu asta e problema – şi o ştii.

— Atunci, care e problema, Tony?

— Putem să ne permitem foarte bine să plătim o afurisită de menajeră, atâta tot.

— Nu crezi că Margaret *ştie* asta? A fost pur şi simplu un dar. Şi, *da,* unul mult prea generos – de aceea am spus că nu-l accept până nu discut cu tine. Pentru că aveam eu o mică bănuială că ai să reacţionezi exact aşa.

Pauză. Mi-a evitat privirea mânioasă.

— Cum o cheamă pe menajeră? a întrebat.

I-am întins hârtia pe care Margaret scrisese numele lui Cha şi numărul de telefon la care putea fi găsită.

— Am să o sun să aranjez cu ea să înceapă de săptămâna viitoare. Pe cheltuiala noastră.

N-am spus nimic. În cele din urmă, a vorbit iar.

— Redactorul-şef ar vrea să plec mâine la Haga. O călătorie rapidă de o singură noapte, să scriu un articol despre tribunalul crimelor de război. Ştiu că e posibil să naşti în orice clipă. Dar e vorba doar de Haga. Pot să fiu aici într-o oră, dacă e nevoie.

— Sigur, am spus plat. Du-te.

— Mersi.

Apoi, a schimbat subiectul şi mi-a spus o poveste destul de amuzantă despre un coleg de la ziar, care îşi falsificase cheltuielile. Mi-am învins tentaţia de a-mi arăta amuzamentul… deoarece eram încă supărată după mica noastră ceartă… şi nu îmi plăcea că, încă o dată, Tony apela la obişnuitele lui trucuri „potoleşte-o cu umor”. Cum nu am reacţionat la povestea lui, a spus:

— Ce-i cu faţa asta indignată?

— La ce te aştepţi, Tony?

— Nu te înţeleg…

— Ei, hai, cearta pe care tocmai am avut-o…

— Aia nu a fost ceartă. A fost doar un schimb de păreri. Oricum, e poveste veche acum.

— Nu pot să trec peste asta cum…

S-a aplecat şi m-a sărutat.

— Am să te sun mâine din Haga. Şi nu uita – mă găseşti pe mobil dacă…

După ce a plecat, mi-am petrecut, probabil, aproape o oră reluând în minte mica noastră ciorovăială, descompunând, bucată cu bucată, cearta. Asemeni unui critic literar postmodernist, încercam să scot la lumină toate *implicaţiile absconse* ale certei – şi mă întrebam care o fi înţelesul fundamental. Sigur, la un nivel, această dispută izvorâse din nou din vanitatea lui Tony. Dar ce nu puteam să-mi scot din minte era înţelegerea implicită, mai cuprinzătoare a faptului că mă măritasem cu cineva cu care nu aveam un limbaj comun. Oh, amândoi vorbeam englezeşte. Dar în cazul nostru, nu era vorba doar de simple diferenţe anglo-americane de accent. Era vorba de ceva mai profund, mai neliniştitor – teama că nu o să găsim niciodată un teren emoţional comun; că o să fim veşnic nişte străini ajunşi împreună din întâmplare.

— Cine cunoaşte pe cineva? mi-a spus Sandy în timpul convorbirii noastre telefonice din acea seară. Dar când am recunoscut că începea să-mi fie din ce în ce mai greu să-l înţeleg pe Tony, a spus:

— Ei bine, uită-te la mine. Mereu l-am considerat pe Dean un tip de treabă, stabil, uşor plicticos. Dar i-am acceptat felul cuviincios de a fi plicticos, fiindcă mi-am zis: *măcar o să pot conta pe el. Va fi întotdeauna gata să mă ajute.* Iar când l-am cunoscut, exact asta căutam. Şi, ce să vezi?! După zece ani de decenţă constantă şi trei copii, hotărăşte că urăşte totul la viaţa noastră sigură şi stabilă din suburbii. Aşa că o cunoaşte pe Fata-Natură a visurilor lui – o nenorocită de pădurăreasă din Maine – şi o şterge să trăiască cu

ea într-o cabană din Baxter State Park. Dacă acum îi vede pe copii de patru ori pe an, e un eveniment. Aşa că, hei, măcar tu îţi dai seama deja că ai de-a face cu un tip dificil. Ceea ce, după părerea mea, e un avantaj. Dar îţi spun o chestie pe care deja o ştii.

Poate că avea dreptate. Trebuia doar să las totul să se aşeze şi să intru pe tărâmul *acceptării* şi al altor clişee optimiste. Ca în *priveşte partea luminoasă, uită de necazuri, capul sus…* genul ăla de chestie tâmpită, încrezătoare.

Am repetat şi am tot repetat aceste mantre optimiste şi naive. Am încercat şi am tot încercat să-mi iau o mină fericită. Până când, în cele din urmă, oboseala m-a forţat să sting lumina. În timp ce mă cufundam într-un somn subţirel ca o pojghiţă, un gând ciudat îmi tot zbârnâia în minte: *Sunt învinsă.*

Apoi, mi-a venit alt gând: *De ce e totul atât de fleaşcă?*

În acel moment, m-am trezit tresărind. În primele câteva secunde de după aceea, m-am gândit absentă: ăsta e ceea ce se cheamă *vis ud*[1]. Pe urmă m-am chiorât în direcţia ferestrei şi am observat că afară e lumină. M-am uitat la ceasul de pe noptieră şi am văzut că arăta 6:48 a.m. Pe urmă, gândul dinainte a reapărut în mintea mea:

De ce e totul atât de fleaşcă?

M-am ridicat în şezut, dintr-odată trează de-a binelea. Înnebunită, am dat la o parte pilota. Patul era complet fleaşcă. Mi se rupsese apa.

Cinci

Nu am intrat în panică. Nu am cedat tremuratului sau uimirii speriate. Am întins pur şi simplu mâna spre butonul de apel. Apoi am ridicat receptorul şi am format numărul de mobil al lui Tony. Era ocupat, aşa că am telefonat pe linia lui directă de la ziar şi i-am lăsat un mesaj scurt pe căsuţa vocală.

— Bună, sunt eu, am spus, cu glas calm, încă. Se întâmplă… aşa că te rog să vii la Mattingly de îndată ce ajungi înapoi la Londra. Treaba e clară.

În timp ce puneam jos receptorul, a apărut o moaşă. A aruncat o privire spre aşternuturile ude şi a întins mâna după telefon. Puţin după aceea au sosit doi infirmieri. Au ridicat lateralele patului, i-au deblocat roţile şi m-au scos din rezervă, străbătând diverse coridoare înainte de a mă lăsa în sala de naşteri. Pe drum, am început să simt o contracţie care se tot intensifica. Până când uşile batante s-au închis în urma mea, durerea se intensificase în aşa măsură, încât mă simţeam de parcă un extraterestru îmi strângea, ca într-un cleşte, măruntaiele, cu pumnul lui noduros, hotărât să îmi arate noi frontiere ale chinului. La faţa locului a venit imediat o moaşă – o femeie mignonă de origine asiatică. De pe o măsuţă mobilă din apropiere a înhăţat un pachet cu mănuşi chirurgicale, a rupt ambalajul, şi-a pus mănuşile şi m-a informat că o să facă o inspecţie rapidă cervixului meu. Deşi sunt convinsă că încerca să fie cât se poate de blândă, degetele ei tot erau ca nişte gheare foarte ascuţite. Am reacţionat corespunzător.

— Vă supără foarte tare, da? a întrebat ea.

Am dat din cap.

— Am să chem un doctor să vă vadă de îndată ce…

— Copilul e bine?

— Sunt sigură că totul e…

Încă o contracţie înnebunitoare. Am reacţionat zgomotos, apoi am întrebat:

— Mi se poate face o anestezie epidurală acum?

— Până nu vă consultă doctorul…

— *Te rog…*

— Am să văd ce pot să fac.

Dar au trecut zece minute cumplite până s-a întors cu o brancardă… moment în care chinurile mele erau atât de mari, încât aş fi semnat un document în care recunoşteam că sunt cauza tuturor lucrurilor, de la Revoluţia Franceză la încălzirea globală.

— Unde ai fost? am întrebat cu glasul brutal şi strident.

— Liniştiţi-vă, vă rog, a spus ea. Mai avem trei femei înaintea dumneavoastră, care aşteaptă ecografie.

— Nu vreau ecografie. Vreau o anestezie epidurală.

Dar am fost trimisă repede direct la ecograf, unde burta mi-a fost unsă cu gel, şi pe piele mi s-au aplicat două tampoane mari. În încăpere a intrat un bărbat masiv, obez, cu jachetă albă. Pe sub jachetă purta o cămaşă Viyella în carouri şi cravată tricotată. Era încălţat cu cizme de cauciuc, verzi. Fără jachetă, ar fi putut să treacă drept un membru al boierimii rurale. Cu excepţia faptului că avea cizmele împroşcate cu sânge.

— Eu sunt domnul Kerr, a spus el, vioi. Azi sunt locţiitorul domnului Hughes. Suntem cu inima cât un purice, aşa-i?

Dar a fost brusc întrerupt de tehnicianul de la ecograf, care a spus acea frază pe care niciodată nu vrei să auzi un tehnician sanitar spunându-i-o unui doctor:

— Cred că ar trebui să vedeţi asta, domnule.

Domnul Kerr s-a uitat pe ecran, făcând pentru o clipă ochii mari, apoi s-a îndepărtat şi a trecut cu

calm la acţiune. A vorbit repede cu o soră – şi, spre marea mea groază, l-am auzit rostind vorbele: „Resuscitatorul de copii”.

— Ce se petrece? am întrebat.

Domnul Kerr s-a apropiat de mine şi a spus:

— Trebuie să te consult chiar acum. S-ar putea să fie cam neplăcut.

Şi-a introdus degetele în mine şi a început să apese şi să sondeze. Eram pe cale să cer informaţii despre ce naiba se petrecea, dar alt val de durere m-a făcut să ţip cât mă ţinea gura.

— Anestezistul o să fie aici cât ai zice peşte, a spus domnul Kerr. Pentru că trebuie să facem o cezariană de urgenţă.

Până să apuc să reacţionez la asta, mi-a explicat că ecografia arătase că era posibil să fie cordonul ombilical în jurul gâtului copilului.

— Copilul va muri? am întrebat, întrerupându-l.

— La ecograf se vede o bătaie regulată a inimii. Totuşi, trebuie să ne mişcăm repede, pentru că…

Nu a apucat să termine fraza, căci uşile s-au deschis şi au intrat în grabă doi infirmieri cu nişte cărucioare-brancardă. Primul a fost tras lângă mine. Apoi a sosit o indiancă micuţă de statură, în halat alb, şi a venit lângă pat.

— Sunt doctor Chaterjee, medicul anestezist, a spus ea. Încă puţin şi scăpaţi.

Mi-a şters dosul mâinii stângi cu un ghemotoc de vată.

— Acum, o mică înţepătură, a spus ea, în timp ce înfigea un ac în mâna mea. Acum începeţi să număraţi de la zece în jos.

Am făcut ce mi s-a spus, îngânând: *zece, nouă, opt…*

Şi pe urmă lumea s-a înnegrit.

E ciudat să fii înlăturat din lume, un răstimp, pe cale chimică. Sub anestezie nu visezi, şi nici nu ai măcar noţiunea trecerii timpului. Ai intrat în împărăţia nimicului, unde toate gândurile, temerile şi grijile nu-ţi pot invada psihicul. Spre deosebire

de acea stare uşor de pătruns, numită somn, eşti menţinut în viaţă suspendată chimic. Ceea ce – după chinul cumplit din ultima oră – mi-a convenit de minune.

Până m-am trezit.

Mi-au trebuit câteva clipe să-mi dau seama unde mă aflu – mai ales că prima privelişte a lumii pe care am avut-o a fost o pereche de tuburi fluorescente, strălucitoare, aflate deasupra mea. Aveam ochii pe jumătate lipiţi, fapt care făcea ca totul să pară înceţoşat, neclar. Mai grăitor, capul îmi era înfăşurat într-un giulgiu de ceaţă ciudată – ceea ce făcea ca toate glasurile să pară de plumb, apăsătoare, determinându-mă să mă întreb (în primele câteva minute de când mi-am recăpătat cunoştinţa) unde naiba mă aflu. Treptat, piesele puzzle-ului au început să se îmbine: spital, salon, pat, durere de cap, corp suferind, copil…

— Soră! am urlat, chinuindu-mă să ajung la butonul de la marginea patului, în timp ce făceam asta, mi-am dat seama că din ambele braţe îmi ieşeau nişte furtunaşe, iar partea de jos a corpului era tot amorţită.

— Soră!

După câteva clipe, la patul meu a sosit o femeie drăgălaşă, afro-caraibiană.

— Bine aţi revenit, a spus ea.

— Copilul meu?

— Băiat. Trei kilograme, şase sute cincizeci şi şapte grame. Felicitări.

— Pot să-l văd acum?

— E la Terapie intensivă. E doar o treabă de rutină, după o naştere complicată.

— *Vreau* să-l văd. Acum. Apoi, am adăugat: te rog.

Sora m-a privit cu atenţie.

— Am să văd ce pot să fac.

S-a întors după câteva minute.

— Domnul Kerr vine să vă vadă.

— Reuşesc să-mi văd copilul?

— Vorbiţi cu domnul Kerr.

Tocmai atunci a sosit şi el. Aceeaşi jachetă albă, aceeaşi cămaşă, aceleaşi cizme de cauciuc – numai că de data asta mai pătate de sânge ca înainte… fără doar şi poate, mulţumită mie.

— Cum te simţi acum?

— Îmi spuneţi despre fiul meu?

— O cezariană absolut simplă… Iar cordonul din jurul gâtului lui nu era atât de strâns cum m-am temut. Aşa că, pe total…

— Atunci de ce e la Terapie intensivă?

— Terapie postoperatorie standard – mai ales pentru un nou-născut după o naştere dificilă. A trebuit să-l ventilăm imediat după naştere…

— Să-l ventilaţi?

— Să-i dăm oxigen. A sosit cam moale, totuşi a răspuns bine la ventilaţie…

— Aşadar, e posibil ca acel cordon din jurul gâtului să-i fi afectat creierul?

— Cum spuneam înainte, am fost încântat să descopăr că nu se înfăşurase strâns în jurul gâtului fiului dumitale. Dar i-am făcut deja o ecografie pentru a ne asigura că nu exista sânge pe creier…

— Era?

— Nu, ecografia a fost total negativă. Mai la obiect, scorul APGAR al lui a fost complet normal.

— Ce anume?

— APGAR-ul este un fel de listă de control pe care i-o întocmim fiecărui copil nou-născut, măsurând lucruri precum pulsul, reflexele, respiraţia şi aspectul general. Cum spuneam, fiul dumitale s-a încadrat uşor în limitele normale. Şi, într-o zi sau două, o să-i facem o EEG şi un RMN, doar ca să ne asigurăm că la nivel neurologic totul funcţionează corespunzător. Dar, în clipa de faţă, eu aş căuta să nu-mi fac griji pentru astfel de lucruri.

Mă laşi?…

— Trebuie să-l văd.

— Sigur. Dar cred că-ţi dai seama că s-ar putea ca înfăţişarea lui de acum să te tulbure. La urma urmei, secţia de Terapie intensivă pediatrică nu e cel mai plăcut loc.

— Am să mă descurc.

— În regulă. Dar te rog să înţelegi că, o săptămână sau două, va trebui să iei lucrurile foarte uşor. Tocmai ai făcut o operaţie serioasă.

S-a întors şi a dat să plece. Dar apoi s-a întors brusc şi a spus:

— Oh, apropo – felicitări. Tatăl nu a dat încă niciun semn?

— Nu a sunat la spital? am întrebat-o pe soră.

— N-am auzit, a spus ea. Dar am să le întreb pe colegele mele. Şi dacă îmi scrieţi numărul lui, am să-l sun eu din nou.

M-am uitat la ceasul din perete. Şase şi un sfert.

— N-aş putea să îl sun eu?

Dar în timp ce spuneam asta, au apărut doi infirmieri, trăgând după ei un scaun cu rotile. Acesta era construit anume pentru a transporta un pacient conectat la diverse tuburi de dren, deoarece era prevăzut cu un cadru de care puteau fi atârnate flacoane cu plasmă şi glucoză.

— Lăsaţi că-l sun eu, a spus sora. Tipii ăştia vor avea iar nevoie de scaun în scurtă vreme. Nu-i aşa?

— Întotdeauna e cerere mare de cele mai bune dintre scaunele noastre cu rotile, a spus unul dintre infirmieri adăugând: haide, iubire. Să te ducem sus să-ţi vezi copilul.

Sora mi-a întins un carnet şi un pix. Am scris repede numărul lui Tony de la muncă, numărul de mobil şi numărul telefonului nostru de acasă. Mi-a promis că o să lase mesaje la toate cele trei numere, dacă nu reuşea să dea de el direct. Apoi infirmierii au trecut la muncă, mutându-mă din pat în scaun. Mă aşteptasem să fiu deconectată de la diversele tuburi, ca pe urmă să fiu nevoită să îndur să mi se reintroducă firele în vene. Însă tipii – amândoi arătând de parcă făceau parte dintr-o

echipă de lupte greco-romane – n-ar fi putut fi mai îndemânatici când a fost vorba să mă ridice din pat şi să mă aşeze în scaun, timp în care am rămas conectată la diversele tuburi. De îndată ce am fost aşezată, m-a cuprins o combinaţie de epuizare şi şoc postoperator. Capul mi se învârtea, lumea a început să se rotească ameţitor, stomacul mi se frământa. Dar după un atac de sforţări nereuşite de a voma, n-am mai rămas decât cu un gust rău în gură şi ochii înlăcrimaţi.

Sora mi-a curăţat faţa cu un tampon mare de vată.

— Sunteţi sigură că vreţi să faceţi asta chiar acum? m-a întrebat ea.

Am dat din cap. Sora a ridicat din umeri şi le-a făcut semn tipilor să mă ducă unde voiam.

M-au împins prin salonul maternităţii, trecând pe lângă şase femei, toate cu bebeluşi în pătuţuri aşezate lângă paturile lor. Apoi am străbătut un coridor lung, până am ajuns la un ascensor de serviciu. Când uşa s-a deschis, am văzut că avem companie – o femeie în vârstă conectată la diverse monitoare şi pungi cu glucoză, a cărei respiraţie era un hârâit de om gata să-şi dea sufletul. Ochii ni s-au întâlnit o clipă – şi i-am văzut panica, groaza. Singurul gând care mi-a venit în minte a fost: o viaţă ia sfârşit, o viaţă începe. Aceasta dacă fiul meu avea să scape.

Ascensorul a urcat două etaje. Uşile s-au deschis şi ne-am aflat chiar în faţa unui set de uşi duble, lângă care era o plăcuţă pe care scria: *Terapie intensivă pediatrică.* Infirmierul mai vorbăreţ s-a aplecat şi mi-a şoptit la ureche:

— În locul tău, iubire, aş sta cu ochii în jos până ajungem lângă copilul tău. Ascultă-mă pe mine, acolo înăuntru poate să fie cam dureros.

I-am urmat sfatul şi m-am uitat în jos în timp ce ne-am furişat prin salon. Cu toate că nu am ridicat privirea, ce m-a izbit imediat a fost lumina albastră intensă care domnea peste tot (cum am aflat mai

târziu, ea era menită să-i ajute pe acei copii care aveau icter). Apoi absenţa totală a glasurilor omeneşti… Singurul sunet existent era furnizat de semnalele electronice ale echipamentului medical; ritmul constant, de metronom, indicând că o inimă mică funcţiona.

Cam după un minut, scaunul s-a oprit. În acest moment, ochii mei erau strâns închişi. Dar apoi, infirmierul vorbăreţ m-a atins cu blândeţe pe umăr şi a spus:

— Am ajuns, iubire.

O parte din mine voia să rămân cu ochii închişi şi să cer să facem stânga-mprejur să fiu dusă înapoi în rezerva mea. Fiindcă mă întrebam dacă am să fiu în stare să suport ce văd. Însă ştiam că trebuie să-l văd – indiferent de cât de tulburătoare putea fi starea lui. Aşa că am ridicat capul. Am deschis ochii. Şi…

L-am văzut.

Ştiam că o să fie într-un incubator – ceea ce însemna că era făcut să pară mai mic decât sarcofagul de plexiglas în care fusese pus. Şi ştiam că or să fie fire şi tuburi. Dar ce m-a şocat a fost priveliştea unei întregi reţele de fire şi tuburi care ieşeau din tot corpul lui – inclusiv două tuburi de plastic care îi fuseseră vârâte în nări şi un contor de oxigen care îi ieşea din buric. Arăta ciudat, aproape ca din altă lume – şi extrem de vulnerabil. Dar un alt gând cumplit m-a izbit: *o fi cu adevărat fiul meu*? Se spune că eşti copleşit de o iubire necondiţionată în clipa în care îţi vezi prima dată copilul… şi că *procesul ataşamentului* începe imediat. Dar cum puteam să mă ataşez de acest străin minuscul, care în prezent arăta ca un înspăimântător experiment medical?

În clipa în care aceste gânduri cumplite mi-au trecut prin minte, am simţit o ruşine profundă, stăruitoare – o imediată şi îngrozitoare conştientizare a faptului că, poate, eram incapabilă de iubire maternă. Dar în aceeaşi fracţiune de

secundă, în creierul meu s-a furişat alt glas, care mi-a spus să mă liniştesc.

Suferi de traumă postoperatorie, m-a informat acest glas raţional, liniştitor. Copilul tău ar putea fi grav bolnav, tu ai fost pompată din plin cu chimicale, ai pierdut mult sânge… aşa că, fireşte, totul e denaturat. Se numeşte şoc *– şi cel mai rău şoc dintre toate e să-ţi vezi copilul abia născut într-o stare atât de dureroasă. Aşa că eşti îndreptăţită să te simţi de parcă lumea s-a întors cu susul în jos. Pentru că, de fapt, aşa e.*

Aşa că am încercat să mă liniştesc, şi m-am uitat din nou la fiul meu, şi am aşteptat să mă inunde acel torent de ataşament. Dar uitându-mă lung în incubator, tot ce am simţit a fost frică. Groază pură – fiindcă mă întrebam nu doar dacă îi fusese afectat creierul, ci şi dacă am să fiu în stare să fac faţă la toate astea. Îmi venea să plâng de mila lui – şi de a mea. Îmi venea să fug din încăpere.

Infirmierul cel vorbăreţ a părut să simtă asta, deoarece m-a atins cu blândeţe pe umăr şi a şoptit:

— Să te ducem înapoi în pat, iubire.

Am reuşit să dau din cap – şi pe urmă m-am pomenit înăbuşindu-mi un hohot de plâns.

M-au dus înapoi în rezervă. M-au ridicat cu blândeţe şi m-au pus în pat şi au reinstalat deasupra mea diversele mele flacoane. Pe noptieră era o oglindă. Am luat-o. Faţa avea o culoare cenuşie. Am încercat să-mi mişc muşchii faciali, dar am constatat că sunt ţepeni – de parcă se blocaseră sau rămăseseră sub vraja anestezicelor care alergau încă prin sistemul meu circulator. Arătam ca unul dintre acei oameni pe care-i vezi la ştiri, care au reuşit să scape de explozia unei bombe – cu faţa paralizată de şoc. Am pus jos oglinda. M-am lăsat la loc pe perna apretată, tare, de spital. M-am pomenit gândind: *Aceea e precum căderea liberă… mă prăvălesc în gol, dar mintea mi-e prea rătăcită ca să-mi pese.*

Apoi, din senin, am început să plâng. Plânsul avea o gamă aproape animalică – zgomotos, dojenitor şi demoralizant de forţat. Sora care a venit în fugă trebuie să fi crezut că reacţionam la starea copilului meu – şi mă dădeam în obişnuitul montagne russe postcezarian. Însă realitatea era că nu ştiam de ce plâng. Pentru că nu simţeam nimic. Lumea mea emoţională amorţise. Totuşi, simţeam nevoia să ţip.

— Gata, gata, a spus sora luându-mi ambele mâini. Sunt sigură că a fost cam şocant să-ţi vezi copilul…

Dar am acoperit-o urlând şi mai tare… cu toate că nu avusesem intenţia să mă dezlănţui aşa. Nici nu ştiam ce fac… în afară de a plânge de dragul plânsului. Şi nu puteam să mă opresc.

— Sally… *Sally…*

Am ignorat-o pe soră, dându-i la o parte mâinile, ghemuindu-mă în poziţia fetusului, îngropându-mi faţa într-o pernă şi muşcând-o în încercarea de a-mi înăbuşi urletele, însă deşi perna a înăbuşit zgomotele, nu a pus capăt plânsului. Sora mi-a pus pe umăr o mână liniştitoare, pe cea liberă folosind-o pentru a vorbi la aparatul de emisie-recepţie, pe care îl purta de obicei la cingătoare.

— Numai puţin – ajutorul o să fie aici într-o clipă.

Ajutorul era altă soră, care împingea o măsuţă pe rotile încărcată cu accesorii medicale. Era însoţită de medicul de gardă. Sora care stătuse de pază la căpătâiul meu a vorbit repede cu colegii ei. Doctorul a luat fişa mea, s-a uitat peste ea, a vorbit iar cu surorile, apoi a plecat. După o clipă, am simţit o mână ridicându-mi mâneca stângă de la cămaşa de noapte, în timp ce prima soră a spus:

— Doctorul crede că asta ar putea să te ajute să te relaxezi puţin, Sally.

N-am spus nimic – fiindcă muşcam încă perna. Dar pe urmă a venit împunsătura ascuţită a unui

ac, urmată de o senzaţie de căldură care mi se revărsa în vene.

Apoi pistonul a fost tras, şi luminile s-au stins.

Când am revenit la realitate, n-am mai avut acelaşi şoc convulsiv care a însoţit redeşteptarea mea după naştere. Nu, aceasta a fost o intrare progresivă mai lentă – însoţită de o gură uscată ca Sahara şi de genul de obscuritate mentală care mă făcea să mă întreb dacă mă trezisem într-un ţinut de vată. Primul lucru pe care l-am observat a fost o carafă mică de apă, lângă pat. Am luat-o şi am golit-o în vreo zece secunde. Apoi, am simţit o nevoie urgentă de a face pipi. Dar tăieturile şi tuburile îmi restricţionau mişcările, aşa că am întins mâna spre buton şi am chemat-o pe soră.

Numai că de data asta a venit altă soră – o femeie slabă, năsoasă, la vreo patruzeci şi cinci de ani, cu accent nord-irlandez şi cu un fel de a fi care putea fi cu indulgenţă descris ca sever. Pe ecusonul ei scria: Dowling.

— Ce e? a întrebat ea.

— Trebuie să merg la baie.

— E urgent?

— Foarte urgent.

A scos un oftat mic, dar grăitor, de dezgust, a băgat mâna sub pat, a scos o ploscă albă, din tablă emailată, şi a spus:

— Ridică-ţi fundul.

Am încercat să fac ce mi s-a spus, dar n-am avut destulă putere nici măcar pentru această sarcină simplă.

— Cred că o să trebuiască să mă ajuţi.

Încă un mic oftat de nemulţumire. A dat la o parte aşternuturile. Şi-a băgat mâna sub fundul meu şi l-a ridicat, apoi mi-a tras în sus cămaşa de noapte şi a împins plosca sub fundul meu.

— În regulă, a spus ea, dă-i bătaie.

Dar era imposibil să-i „dau bătaie” în poziţia mea actuală – deoarece mă simţeam ca o persoană

aşezată într-o poziţie sexuală anormală. Oricum, cine naiba poate să facă pipi culcat?

— Trebuie să mă ajuţi să mă ridic, am spus.

— Eşti istovitoare, a spus ea.

Îmi venea să-i strig ceva, însă ceaţa era prea stăruitoare ca să-mi permită să mă angajez într-o ceartă. În plus, nu puteam să mă mai ţin mult.

— Bine, atunci, a spus ea plictisită, apucându-mă de umăr şi trăgându-mă în sus. M-a sprijinit în acea poziţie şi, în sfârşit, i-am dat drumul. Urina era caldă sub mine şi avea o duhoare de chimicale atât de puternică, încât sora a strâmbat din imediat din nas, de scârbă.

— Ce ai băut? m-a întrebat ea, fără cea mai mică urmă de ironie. Dar atunci, un glas din spatele ei a întrebat:

— Întotdeauna vorbeşti aşa cu pacientele?

Tony.

L-am văzut cercetându-mă cu atenţie – observând nu doar jenanta mea poziţie *călare pe ploscă,* ci şi tenul meu anemic, ochii şocaţi şi starea mea generală distrată. A schiţat un zâmbet şi m-a salutat repede, dând din cap, dar apoi şi-a îndreptat iar atenţia spre soră. Ca orice tiran meschin, ea a trecut dintr-odată în defensivă şi s-a intimidat când a fost prinsă asupra faptului.

— N-am vrut să jignesc, zău.

— Ba da, a spus el, uitându-se intenţionat lung şi insistent la ecusonul ei. Am văzut ce grosolană ai fost cu ea.

Femeii i-a căzut faţa. S-a întors spre mine şi a spus:

— Chiar îmi pare rău. Am o zi proastă şi n-am vrut să-mi vărs necazul pe…

Tony i-a retezat-o.

— Ia plosca şi lasă-ne.

A făcut ce i s-a poruncit, apoi m-a coborât uşurel pe perne şi m-a învelit bine cu păturile.

— Pot să vă aduc ceva acum? a întrebat ea, agitată.

— Nu – dar aş vrea numele şefei dumitale, a spus Tony.

Femeia a şters-o în grabă, arătând cu adevărat speriată.

— Aşadar, cum ţi-a plăcut piesa, doamnă Lincoln? m-a întrebat el. Şi ce face băiatul nostru?

— Prost, am spus.

— Mie nu asta mi s-a spus aseară.

— Ai fost aseară aici?

— Da – în timp ce dormeai. Sora a spus că ai fost…

— Puţin instabilă, poate? Sau poate a spus ceva cu adevărat englezesc şi eufemistic. Precum „soţia dumneavoastră s-a ţăcănit de tot".

— Asta crezi, Sally?

— Nu mă lua pe tonul ăsta raţional, nenorocit, *Anthony.*

L-am văzut încordându-se – nu doar din cauza dispoziţiei mele ilogice, ci şi din cauză că, acum, mă apucase pe neaşteptate plânsul.

— Ai vrea să vin mai târziu? m-a întrebat el încet.

Am clătinat din cap. Am inspirat adânc. Am reuşit să-mi stăpânesc lacrimile. Am spus:

— Aşadar, *ai fost* aici aseară?

— Da. Am sosit chiar înainte de unsprezece – direct de la aeroport. Şi m-am dus direct sus, să te văd. Însă mi s-a spus…

— …că am fost sedată fiindcă plângeam excesiv?

— …că treceai prin momente grele, aşa că ţi-au dat ceva care să te ajute să dormi.

— Aşadar, ai fost aici la unsprezece?

— Asta am spus mai înainte. De două ori de fapt.

— Dar de ce n-ai fost aici mai devreme?

— Fiindcă eram în nenorocita de Haga, după cum bine ştii. Acum, putem să vorbim despre lucruri mai importante… precum Jack.

— Cine e Jack?

S-a uitat la mine cu ochii mari.

— Fiul nostru.

— Nu mi-am dat seama că a şi primit un nume.

— Am discutat despre asta acum patru luni.

— Ba nu, n-am discutat.

— În weekendul ăla în Brighton, când ne plimbam pe promenadă…

Mi-am adus brusc aminte de acea conversaţie. Ne duseserăm la Brighton pentru un „weekend de evadare din toate” (cuvintele lui Tony), în timpul căruia a plouat non-stop, iar Tony s-a ales cu o uşoară toxiinfecţie alimentară după ce a mâncat nişte stridii suspecte într-un local cu specific marin şi preţuri exagerate, şi eu mă tot gândeam că acest oraş de la malul mării e un ciudat amestec de eleganţă şi ruină – de aceea, probabil, le place englezilor atât de mult. Dar înainte ca Tony să-nceapă să vomite în apartamentul oferit gratis la The Grand, am făcut o scurtă plimbare, uzi leoarcă, pe faleză, în timpul căreia el a spus că Jack ar fi un nume frumos, în cazul în care copilul se va dovedi a fi băiat. La care eu am spus (şi îmi amintesc asta precis): „Da, Jack nu e deloc rău”.

Dar vorbele mele nu s-au voit a fi interpretate ca o aprobare tacită a numelui Jack.

— Tot ce am spus a fost…

— …că îţi place numele Jack. Lucru pe care eu l-am luat drept acceptare din partea ta. Scuze.

— Nu contează. Adică, deocamdată nu e legal şi obligatoriu.

Tony s-a foit stingher pe marginea patului.

— Ei bine, realitatea e…

— *Ce?*

— Azi-dimineaţă am fost la primăria din Chelsea şi am completat formele de înregistrare a lui. Jack Edward Hobbs… Edward pentru tata, desigur.

M-am uitat la el, îngrozită.

— Nu aveai niciun drept. Absolut niciun drept…

— Nu ridica glasul.

— Nu-mi spune mie să nu ridic glasul când tu…

— Nu putem să ne întoarcem la subiectul Jack?

— *Nu e* Jack. *Pricepi?* Refuz să permit să fie numit Jack…

— Sally, numele lui nu e legal până nu semnezi şi tu formularul de înregistrare. Aşa că vrei, te rog, să…?

— Ce? Să fiu rezonabilă? Să mă port ca o englezoaică gomoasă şi rece când fiul meu e sus, pe moarte…

— Nu e pe moarte.

— *Este* pe moarte – iar mie nu-mi pasă. Pricepi asta? *Nu* îmi pasă.

În care punct am căzut la loc pe perne, mi-am tras păturile peste cap şi am fost apucată de încă un acces de plâns prelungit. La fel ca accesul de plâns de ieri, şi acesta a fost punctat de o îngrozitoare lipsă de substanţă. În câteva clipe, la faţa locului a sosit o soră. Am auzit o mulţime de şoapte în tir rapid… şi fraze precum *„am mai văzut aşa ceva”, „de multe ori se întâmplă după o naştere dificilă”, „biata fiinţă trebuie să fie îngrozitor de obosită”* şi (cea mai rea dintre toate) *„în câteva zile o să fie foarte bine”*.

Deşi eram cu păturile trase peste cap, m-am retras iar în poziţia fetusului şi am muşcat din nou perna în încercarea de a-mi înăbuşi hohotele. La fel ca noaptea trecută, nu m-am zbătut când m-am simţit apucată de umăr de o mână fermă în timp ce altcineva a dat aşternuturile la o parte, mi-a suflecat mâneca şi mi-a înţepat braţul cu o seringă.

Numai că de data asta n-am fost expediată în lumea viselor. Nu, de data asta am fost adusă într-o stare de imobilitate transcendentală. Mă simţeam de parcă eram suspendată chiar deasupra acestei încăperi, uitându-mă la permanentul du-te-vino al pacientelor şi personalului medical. Aveam indiferenţa senină a unei turiste întâmplătoare care reuşise cumva să ajungă în acest *cartier* ciudat, şi

ar fi preferat în mod sigur să fie în altă parte, însă băuse aşa de multă şampanie franţuzească ieftină, încât era incapabilă, de beată ce era, să ştie ce se petrece, aşa că era absolut fericită să tot plutească în aer. Nici adormită, nici pe deplin conştientă… doar *acolo.*

Am rămas în această stare euforică, narcotică până a doua zi dimineaţă – când săgeţile nemiloase ale soarelui au pătruns prin ferestre, iar creierul meu era la fel de întunecat ca o negură şi mă simţeam ciudat de odihnită, cu toate că nu ştiam dacă dormisem.

De fapt, în primele zece secunde de conştienţă, am savurat acea stare de transcendenţă, în care nu există trecut sau prezent… darămite viitor.

Apoi lumea s-a prăvălit peste mine. Am bâjbâit după butonul de apel. Aceeaşi soră nord-irlandeză cu faţă severă era de gardă – numai că acum, după mustrarea lui Tony, era numai miere.

— Bună dimineaţa, domnişoară Goodchild. Se pare că aţi dormit fantastic de bine. Şi aţi văzut ce a sosit în timp ce dormeaţi?

Ochilor mei le-au trebuit câteva clipe să se concentreze asupra celor trei mari aranjamente florale care împodobeau diverse colţuri ale rezervei. Sora a adunat cărţile de vizită care însoţeau darurile şi mi le-a întins. Un buchet era de la redactorul-şef de la *Chronicle.* Unul de la echipa lui Tony de la paginile de externe. Unul de la Margaret şi Alexander.

— Sunt frumoase, nu-i aşa? a spus sora Dowling.

M-am uitat lung la aranjamentele florale, neavând absolut nicio părere despre ele. Erau flori, atâta tot.

— Aş putea să vă aduc acum o cană de ceai? a întrebat sora Dowling. Poate un mic dejun?

— Ai idee ce face fiul meu?

— Sincer, nu ştiu, dar aş putea afla imediat.

— Ar fi foarte drăguţ. Şi dacă aş putea… ăă…

Sora Dowling a ştiut exact despre ce vorbeam. Apropiindu-se de pat, a scos plosca din dulăpiorul noptierei, m-a ajutat să o încalec şi a luat-o după ce am umplut-o cu încă jumătate de galon de urină urât mirositoare.

— Doamne, ce putoare! am spus în timp ce sora Dowling mă aşeza la loc pe perne.

— E din cauza medicamentelor, a spus ea. Dar o dată ce nu o să mai luaţi, veţi scăpa de mirosul ăla urât. Cum e astăzi cu copcile?

— Durerea există încă.

— O să dureze cel puţin o săptămână până să dispară. Între timp, am să vă aduc un lighean cu apă, ca să vă înviorаţi şi să vă spălaţi pe dinţi.

Un serviciu de cinci stele. I-am mulţumit sorei şi am întrebat-o din nou dacă poate să afle ce face Jack.

— Oh, i-aţi ales deja un nume, a spus ea.

— Da, am spus. Jack Edward.

— Straşnic nume! a spus ea. Şi mă întorc imediat cu ceaiul şi eventualele veşti despre Jack.

Jack. Jack. Jack.

Am simţit deodată cel mai rău val de ruşine imaginabil. *„E pe moarte – iar mie nu-mi pasă. Pricepi asta*? *Nu îmi pasă.”*

Cum am putut să spun asta? Îmi ieşisem atât de tare din fire, încât chiar îmi exprimasem indiferenţa faţă de viaţa fiului meu? În loc să-mi găsesc scuze – spunându-mi că de vină erau numai stresul postoperator şi reacţia corpului la toate medicamentele care fuseseră pompate în mine –, m-am angajat imediat într-un proces serios de autoflagelare. Nu eram potrivită să fiu mamă, soţie, membru al rasei umane. Aruncasem peste bord tot ce era important pentru mine – copilul meu nou-născut şi pe soţul meu – într-o răbufnire nebunească de furie. Meritam toate relele care aveau să mi se întâmple acum.

Însă furia bizară, inexplicabilă, de ieri dispăruse cu desăvârşire. Singurul meu gând era acum:

trebuie să fiu cu Jack.

Sora Dowling s-a întors cu o tavă cu micul dejun şi nişte veşti.

— Am aflat că micuţul dumneavoastră face bine. Sunt cu adevărat mulţumiţi de progresele pe care le face şi va fi probabil mutat de la reanimare în două zile.

— Pot să-l văd în dimineaţa asta?

— Nicio problemă.

Am ciugulit din micul dejun – în mare parte fiindcă bruma de poftă de mâncare pe care o aveam era temperată de o nevoie la fel de urgentă de a vorbi cu Tony. Voiam să exprim un imens *mea culpa* pentru purtarea mea nebunească de ieri, să-i cer să mă ierte şi, de asemenea, să-i spun că el şi Jack sunt cele mai bune lucruri care mi s-au întâmplat vreodată. Şi, desigur, să semnez documentul de înregistrare pe numele Jack Edward. Pentru că… pentru că… pentru…

Oh, la naiba, nu asta…

Plânsul se pornise iar. Încă un acces de bocit zgomotos, insuportabil. *Haide, las-o dracului*! mi-am spus. Dar cum am descoperit repede, asta era o idee absurdă pentru că m-am năruit din nou. Numai că de data asta eram destul de informată asupra acestui colaps subit pentru a fi cu adevărat speriată de el. Mai ales că mă temeam că personalul medical ar fi putut să înceapă să mă eticheteze ca fiind nebună şi demnă de mai mult tratament chimic intensiv. Aşa că mi-am îndesat iar perna în gură, m-am ţinut strâns de ea ca de un colac de salvare şi am început să număr în gând de la o sută înapoi, spunându-mi că trebuie să mă am sub control când ajung la zero. Dar în timpul acestei numărători inverse, mi-am simţit glasul devenind tot mai tare – cu toate că nu vorbeam deloc. Încordarea la care erau supuşi ochii mei a devenit de neîndurat. Presiunea din spatele lor era atât de mare, încât eram sigură că o să-mi sară din cap în orice clipă. Dar tocmai când credeam că

sunt pe cale să cedez cu totul, a apărut sora Dowling însoţită de infirmier. I-am simţit mâna pe umărul meu, am auzit-o strigându-mă pe mine, întrebându-mă ce se întâmplase. Cum nu i-am răspuns, am auzit-o întorcându-se spre infirmier şi spunând ceva despre aducerea sorei-şefe pe secţie. În care punct tocmai ajunsesem la *treizeci şi nouă* şi m-am auzit strigând brusc: *„Treizeci şi nouă!”*

Lucrul acesta a uluit pe toată lumea – mai ales pe sora Dowling, care s-a uitat la mine cu ochii mari, de parcă îmi ieşisem de tot din minţi. Ceea ce era foarte aproape de adevăr.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat ea.

Nu ştiam răspunsul la acea întrebare, aşa că tot ce am spus a fost:

— Un vis urât.

— Dar eraţi trează.

— Ba nu, am minţit. Am adormit iar.

— Sunteţi sigură că vă simţiţi bine?

— Absolut, am spus atingându-mi faţa foarte udă şi încercând să şterg urmele plânsului. A fost doar un mic coşmar.

La patul meu a sosit sora-şefă, tocmai la timp ca să audă acest comentariu din urmă. Era o afro-caraibiană formidabilă, până în patruzeci şi cinci de ani – şi mi-am dat seama că nu credea o iotă.

— Poate că ai nevoie de încă un sedativ, Sally.

— Mă simt foarte bine, am spus, cu glas nervos. Pentru că ultimul lucru pe care îl voiam în clipa de faţă era încă o excursie într-o lume de vise narcotice. De aceea era vital să mă controlez.

— Aş vrea să te cred, a spus sora-şefă, dar fişa ta arată că ai mai avut două incidente de acest fel. Lucru care, trebuie să-ţi spun, nu e deloc neobişnuit după o naştere traumatizantă fizic. Însă e un motiv de îngrijorare. Şi dacă persistă…

— Nu va persista, am spus foarte hotărâtă.

— Nu caut deloc să te ameninţ, Sally. De fapt, vreau doar să-ţi atrag atenţia că ai o problemă medicală justificată, pe care o vom trata dacă…

— Cum am spus, a fost doar un coşmar mic. Promit că n-o să se mai întâmple. Promit, *zău.*

O privire rapidă între sora-şefă şi sora Dowling.

Sora-şefă a ridicat din umeri.

— Bine, a spus ea. Deocamdată vom rămâne la medicaţia de până acum. Dar dacă mai ai un incident…

— *Nu voi mai avea* niciun incident.

Vocea mea urcase cu o octavă sau două. Încă o privire grăitoare între sora-şefă şi sora Dowling. Deminează situaţia, demineaz-o *acum.*

— Însă tare aş vrea să-mi văd fiul, pe Jack, am spus cu glasul revenit pe un teritoriu rezonabil.

— Lucrul ăsta o să fie posibil după ce trece domnul Hughes pe aici, în vizita de dimineaţă.

— Trebuie să aştept până atunci?

— Mai e doar în jur de o oră…

— Oh, fir-ar să fie! am spus ridicând iarăşi glasul. Când am văzut altă privire grăitoare între sora-şefă şi sora Dowling am ştiut că trebuie să mă împac cu situaţia şi să aştept ora respectivă.

— Îmi pare rău, îmi pare rău, am spus cam prea repede. Ai dreptate, desigur. Am să aştept până apare domnul Hughes.

— Bine, a spus sora-şefă privindu-mă drept în ochi. Şi nu trebuie să te îngrijorezi prea tare de ce se petrece acum. Ai trecut prin multe.

A zâmbit, m-a atins pe braţ, apoi a plecat. Sora Dowling a spus:

— Să vă mai aduc ceva?

— Dacă ai putea doar să-mi dai telefonul, te rog.

Mi l-a adus la pat, apoi a plecat. Am format numărul de acasă. Nu a răspuns nimeni… ceea ce m-a cam supărat, deoarece era doar opt-treizeci dimineaţă, şi Tony era renumit pentru faptul că dormea până târziu. Pe urmă l-am sunat pe mobil şi l-am prins imediat. Am fost uşurată să-l aud în trafic.

— Îmi pare rău, am spus. Îmi pare nespus de rău pentru…

— E în regulă, Sally, a spus Tony.

— Ba nu – nu e. Ce am spus ieri…

— Nu a însemnat nimic.

— Am fost îngrozitoare.

— Erai în stare de şoc. Se mai întâmplă.

— Asta totuşi nu scuză ce am spus despre Jack…

O pauză grăitoare.

— Aşadar, acum îţi place numele?

— Da, îmi place. Şi îmi placi şi tu. Mai mult decât pot spune.

— Ei, nu e nevoie să fii aşa de sentimentală cu mine. Care e ultima veste despre băiatul nostru?

— Nu ştiu nimic până îşi face Hughes vizita. Tu când vii?

— Pe la ora ceaiului.

— Tony…

— Am nişte pagini de terminat…

— Şi ai şi un adjunct. Redactorul-şef a fost cu siguranţă extrem de amabil…

— Ai primit florile de la el?

— Da – şi un buchet de la Margaret. Ai sunat-o?

— Păi, e cea mai bună prietenă a ta.

— Mulţumesc.

— Şi am vorbit şi cu Sandy. I-am explicat faptul că a fost o naştere complicată şi că te-ai simţit cam rău şi i-am spus că ar fi bine dacă nu te-ar suna câteva zile. Firește, de atunci m-a sunat de trei ori să vadă ce faci.

— Ce i-ai spus?

— Că faci progrese constante.

Sandy fiind Sandy, am fost sigură că nu a crezut o vorbă din asigurările lui Tony – şi acum era înnebunită de grijă pentru starea mea. Ştia al naibii de bine că, dacă nu putea să stea de vorbă cu mine, se petrecea ceva destul de serios. Dar îi eram recunoscătoare lui Tony că o ţinea la distanţă. Deşi

îmi adoram sora, nu voiam ca ea să audă ce fragilă eram în momentul de faţă.

— I-ai spus ce trebuia, am zis.

— Ascultă, acum trebuie să fug, a spus Tony. Am să încerc să ajung diseară devreme, bine?

— Bine, am spus, deşi nu gândeam asta – deoarece chiar îl voiam acum la căpătâiul meu pentru puţin sprijin emoţional necesar.

Dar ce om întreg la minte ar fi vrut să fie cu mine în momentul respectiv? Mă transformasem într-o nebună, care-şi pierduse de tot simţul măsurii şi scuipa fiere de fiecare dată când deschidea gura. Nu era de mirare că Tony voia să mă evite.

Ora următoare, am stat şi m-am uitat în tavan. Mă tot obseda un gând: *Jack are creierul afectat*? Nici nu puteam să-mi imaginez ce fel de mamă am să fiu dacă asta era situaţia. Cum aveam să facem faţă? Ce iad fără fund, inepuizabil avea să ne aştepte?

Domnul Hughes a sosit prompt la zece. Era însoţit de sora-şefă. Ca întotdeauna, purta un costum reiat bine croit, o cămaşă roz cu guler răsfrânt şi cravată neagră cu buline. Se purta ca un cardinal care vizitează o parohie săracă. M-a salutat dând din cap, dar nu a spus nimic până nu a citit atent însemnările de pe clipboardul atârnat de cadrul patului.

— Aşadar, doamnă…

S-a uitat iar pe clipboard.

— …Goodchild. Îmi închipui că n-au fost cele mai plăcute zile.

— Cum se simte fiul meu?

Hughes şi-a dres glasul. Detesta să fie întrerupt. Şi şi-a arătat nemulţumirea uitându-se în fişă în timp ce vorbea cu mine.

— Tocmai am trecut pe la el, la Terapie intensivă. Toate semnele vitale sunt bune. Şi am vorbit cu pediatrul care îl îngrijeşte, doctorul Reynolds. Mi-a spus că electroencefalograma pe

care i-a făcut-o azi-dimineaţă nu a indicat anomalii neurologice. Dar, firește, pentru a fi siguri că totul funcţionează aşa cum trebuie, îi va face un RMN azi, pe la prânz. Până diseară o să aibă rezultatele – şi sunt sigur că va dori să vă vadă atunci.

— Credeţi că i-a fost afectat creierul?

— Doamnă Goodchild… deşi vă înţeleg pe deplin îngrijorarea – care mamă n-ar fi îngrijorată în situaţia dată? –, pur şi simplu nu sunt în măsură să fac speculaţii cu privire la astfel de probleme. Pentru că este teritoriul doctorului Reynolds.

— Dar credeţi că rezultatele electroencefalogramei…?

— Da, dau un motiv de optimism. Acum, v-ar supăra dacă m-aş uita la lucrarea domnului Kerr?

Sora de salon a tras draperiile din jurul patului meu şi m-a ajutat să îmi ridic cămaşa de noapte şi să îmi cobor lenjeria intimă. Pe urmă a îndepărtat bandajele. Nu-mi văzusem rănile de la naştere şi m-au şocat: o succesiune de şine de cale ferată încrucişate, reliefate ca şi contur şi grosolane ca execuţie.

Deşi îmi dădeam toată silinţa să-mi înăbuş emoţiile, nu m-am putut abţine să scot un mic strigăt ascuţit. Domnul Hughes a binevoit să-mi zâmbească precum un unchi şi a spus:

— Ştiu că acum arată destul de sinistru – o adevărată rană de război –, dar vă promit că, odată copcile scoase, soţul dumneavoastră nu va avea de ce să se plângă.

Mi-a venit să spun: *La naiba cu soţul meu! Eu sunt cea care am să trăiesc cu semnul ăsta hâd.* Dar mi-am ţinut gura. Nu îmi puteam permite să-mi agravez problemele.

— Bănuiesc că aţi trecut printr-o mică, ăă, să spunem, agitaţie emoţională.

— Da – dar s-a terminat.

— Cu toate că a trebuit să fiţi sedată ieri?

— Dar asta a fost ieri. Acum mă simt bine.

Sora de salon s-a aplecat şi a şoptit ceva la urechea lui Hughes. El şi-a ţuguiat buzele, apoi s-a întors iar spre mine şi a spus:

— Conform spuselor personalului de aici, azi-dimineaţă aţi avut o criză mică.

— N-a fost nimic.

— Să ştiţi că nu e nicio ruşine să te şubrezeşti puţin după ce ai născut. De fapt, e ceva foarte obişnuit, dat fiind faptul că hormonii sunt cam peste tot. Şi chiar cred că o cură de antidepresive…

— N-am nevoie de nimic, domnule doctor – doar să-mi văd fiul.

— Da, da – înţeleg. Şi sunt sigur că sora, aici de faţă, poate să aranjeze să fiţi dusă sus o dată ce vom fi terminat. Oh – şi sigur ştiţi că veţi mai rămâne la noi cel puţin şase sau şapte zile. Vrem să ne asigurăm că vă simţiţi bine înainte de a vă retrimite în lume.

A mâzgălit nişte însemnări pe fişa mea, a vorbit repede cu sora de salon, apoi s-a întors iar spre mine, dând din cap în semn de rămas-bun.

— O zi bună, doamnă Goodchild – şi încercaţi să nu vă faceţi griji.

Ţie ţi-e uşor să vorbeşti, amice.

O jumătate de oră mai târziu – după ce mi s-au schimbat pansamentele – eram sus la Terapie intensivă pediatrică. Am urmat din nou sfatul acelui infirmier binevoitor şi am stat cu ochii aţintiţi în linoleum în timp ce eram transportată cu scaunul cu rotile. Când în cele din urmă am ridicat privirea, ochii m-au usturat la vederea lui Jack. Nu că starea lui ar fi suferit vreo schimbare. Era tot înfăşurat în tuburi medicinale, tot micşorat de incubatorul din plexiglas. Numai că acum simţeam nevoia disperată de a-l ţine în braţe, de a-l legăna. La fel cum aveam şi o teamă deznădăjduită că l-aş putea pierde. Sau că va trebui să treacă prin viaţă cu o cumplită debilitate mintală. Dintr-odată, am ştiut că orice i s-ar fi întâmplat – orice grozăvii ar

fi dezvăluit RMN-ul – m-aş fi descurcat. Sau, cel puţin, aş fi tratat problema aşa cum tratezi cele mai neaşteptate şi al naibii de complicate încercări ale vieţii. Însă, oh, Doamne, ce mult îmi doream să nu se întâmple asta! Acum aş fi făcut orice ca el să fie sănătos… însă ştiam că nu am nicio putere să mai schimb ceva. Ce s-a întâmplat *s-a întâmplat.* Acum nu eram decât măscăricii soartei – şi ostatici ai ceea ce ne ieşea în cale.

Am început iar să plâng. Totuşi, de data asta, n-am mai simţit goliciunea emoţională care caracterizase ultimele zile. De data asta, am plâns pur şi simplu pentru Jack – şi pentru ce s-ar fi putut alege de el.

Infirmierul a păstrat distanţa cât am plâns. Dar, după aproximativ un minut, s-a apropiat de mine cu o cutie de şerveţele şi a spus:

— Poate ar fi mai bine dacă ne-am întoarce.

Şi m-a dus înapoi în rezervă.

— Veşti bune, a spus sora Dowling după ce am fost ajutată să ajung iar în pat. Domnul Hughes spune că vă puteţi lipsi de acele infiltraţii neplăcute – aşa că s-ar părea că nu o să mai aveţi tuburi. Primii paşi spre libertate, aşa-i? Ce face micuţul?

— Nu ştiu, am spus încet.

— Sunt sigură că se va face bine, a spus ea, glasul ei monoton şi plat sunând acum ca nişte unghii pe o tablă. Ce pot să vă aduc la masa de prânz?

Însă am refuzat mâncarea, am refuzat închirierea unui televizor, am refuzat oferta unei spălări cu buretele. Nu voiam decât să fiu lăsată în pace – să zac în pat cu păturile trase până la bărbie, izolată de cacofonia lumii.

Aşa mi-am petrecut ziua – numărând orele până când Tony, în sfârşit, a sosit, iar pediatrul ne-a prezentat dovada *empirică* a stării fiului nostru. Eram conştientă, dar intenţionat detaşată de tot ce era în jurul meu. Sau, cel puţin, credeam că e o

detaşare deliberată din partea mea. Dar, la răstimpuri, chiar mă simţeam de parcă o forţă de ocupaţie se instalase în creierul meu, încurajându-mă să dau la o parte lumea şi complicaţiile ei.

Pe urmă s-a făcut ora şase. Spre marea mea uimire, Tony a apărut exact când a spus că o să apară, având un buchet de flori şi o nervozitate pe care am îndrăgit-o imediat.

— Dormeai? a întrebat el, aşezându-se pe marginea patului şi sărutându-mă pe frunte.

— Un pui de somn, am spus, căznindu-mă să mă ridic în capul oaselor.

— Cum te simţi?

— Oh! Ştii tu – Ziua Morţilor Vii.

— Vreo veste de sus?

Am clătinat din cap. Şi am spus:

— Pari încordat.

Tony doar a schiţat un zâmbet ţeapăn şi s-a cufundat în tăcere. Fiindcă nu era nimic de spus până îşi făcea apariţia pediatrul. Sau, poate, fiindcă orice am fi spus ar fi sunat irelevant şi lipsit de conţinut. Neliniştea noastră comună era atât de palpabilă, încât a nu spune nimic era cea mai inteligentă opţiune.

Din fericire, această tăcere a durat doar în jur de un minut, deoarece a venit altă soră şi a spus că doctorul Reynolds ar vrea să stea de vorbă cu noi într-o altă sală de consultaţie de la etajul cinci, lângă cabinetele pentru RMN. Eu şi Tony am schimbat o privire neliniştită. Cererea lui de a se întâlni cu noi într-un cabinet retras nu putea să însemne decât veşti proaste.

Am fost din nou ajutată să mă aşez într-un scaun cu rotile. Numai că de data asta m-a împins Tony. Am ajuns la ascensor. Am urcat trei etaje. Am luat-o pe un coridor lung. Am trecut pe lângă şirul de încăperi inscripţionate RMN şi am fost conduşi într-un cabinet mic de consultaţii, în care nu erau decât un birou, trei scaune şi un panou luminos, pentru raze X. Infirmierul a plecat. Tony a tras un

scaun lângă scaunul meu cu rotile şi a făcut ceva ce nu mai făcuse: mi-a luat mâna. Oh, ne mai ţinuserăm de mână ocazional – adică de două sau de trei ori maximum. Acum era altfel. Tony încerca să-mi ofere sprijin – şi, făcând asta, îmi arăta cât de speriat era.

După o clipă, a intrat doctorul Reynolds, cu o mapă şi un plic mare, supradimensionat, din hârtie maro. Era un bărbat înalt, cu voce joasă, care se apropia de patruzeci de ani. Am încercat să-i descifrez faţa – aşa cum un om judecat încearcă să descifreze faţa primului jurat înainte de transmiterea verdictului. Însă el nu lăsa să se vadă nimic.

— Îmi pare rău că v-am ţinut pe amândoi… a spus el, deschizând plicul şi prinzând filmul RMN de panoul luminos. Cum vă simţiţi, domnişoară Goodchild?

— Nu rău, am spus încet.

— Mă bucur să aud asta, a spus el, îndatorându-mă cu un zâmbet compătimitor, care dădea de înţeles că era la curent cu recentele mele prostii.

— Cum se simte fiul nostru, domnule doctor? a întrebat Tony.

— Da, tocmai voiam să ajung la asta. Ei bine… asta este o poză a creierului fiului dumneavoastră, a spus el, arătând filmul RMN… care, pentru ochiul meu ignorant semăna cu o secţiune transversală printr-o ciupercă. Şi după ce m-am consultat atât cu neurologul pediatru, cât şi cu radiologul, am ajuns cu toţii la aceeaşi concluzie: este un creier absolut normal de copil. Ceea ce, la rândul lui, înseamnă că, bazându-ne pe acest RMN – şi pe electroencefalograma recentă –, *considerăm* că nu s-a produs nicio vătămare a creierului.

Tony mi-a strâns tare mâna şi nu a părut să observe că era o mână rece şi umedă. Abia atunci mi-am dat seama că aveam capul plecat şi ochii

bine închişi, precum cineva care aşteaptă o lovitură fizică. Am deschis ochii şi am întrebat:

— RMN-ul nu oferă o dovadă convingătoare?

Încă un zâmbet compătimitor din partea lui Reynolds.

— Creierul este un organ misterios. Şi după o naştere traumatizantă – în care, iniţial, s-a pus întrebarea dacă a fost creierul lipsit de oxigen – nu poţi să fii sută la sută sigur că nu s-a produs nicio vătămare. Totuşi, toate dovezile clinice indică un rezultat pozitiv…

— Aşadar, există un motiv de îngrijorare, am spus, devenind agitată.

— În locul dumneavoastră, aş merge înainte cu optimism.

— Dar *nu* sunteţi în locul meu, domnule doctor. Şi deoarece faceţi mai mult decât să insinuaţi că fiului nostru i-a fost afectat creierul…

Tony m-a întrerupt.

— Nu asta a spus domnul doctor, Sally.

— Am auzit ce a spus. Şi ce a spus e că există probabilitatea ca creierul fiului nostru să nu fi fost alimentat cu oxigen şi, prin urmare, e…

— Domnişoară Goodchild, *vă rog,* a spus Reynolds, cu glasul calm şi tot compătimitor. Deşi vă înţeleg pe deplin neliniştile, ele sunt – cu tot respectul – oarecum exagerate. Cum spuneam mai înainte, cred sincer că nu aveţi de ce să vă faceţi griji.

— Cum puteţi să spuneţi asta… *cum…* când recunoaşteţi că nu puteţi fi sută la sută sigur că…

Tony a intervenit iar.

— Ajunge, Sally.

— Nu-mi spune mie…

— *Destul!*

Tonul lui vehement m-a redus la tăcere. Şi m-am îngrozit dintr-odată – atât de lipsa de logică a patosului meu, cât şi de mânia iraţională pe care o manifestasem tocmai faţă de acest doctor cumsecade şi răbdător.

— Domnule doctor, îmi pare nespus de rău…

A ridicat mâna.

— Nu aveţi de ce să vă scuzaţi, domnişoară Goodchild. Înţeleg ce dificile au fost lucrurile. Şi mâine am să fiu iar aici dacă mai aveţi întrebări.

Apoi ne-a urat o seară bună şi a plecat. De îndată ce a ieşit, Tony s-a uitat foarte mult la mine. Pe urmă a întrebat:

— Vrei să-mi spui ce naiba a însemnat toată treaba aia?

Mi-am ferit privirea. Şi am spus:

— Nu ştiu.

Şase

Aşa cum au promis, m-au ţinut în spital încă vreo cinci zile. În acest timp, mi s-a permis să-l vizitez în mod regulat pe Jack, la Terapie intensivă. Hotărâseră să-l mai ţină câteva zile „sub observaţie continuă".

— Vă rog să înţelegeţi că nu sunt deloc motive de îngrijorare, a spus doctorul Reynolds. Nu facem decât să fim precauţi.

Oare chiar se aştepta să cred asta? Totuşi, n-am spus nimic. Pentru că ştiam că era mai bine dacă *încercam* să nu spun nimic.

Când şi când, mă pomeneam uitându-mă la Jack ca la o sculptură modernă ciudată, suprarealistă – o natură moartă cu un copil bolnav, înfăşurat în tuburi, expusă permanent într-o vitrină mare din plastic. Sau îmi aducea aminte de acel renumit film de opt ore al lui Andy Warhol – *Empire* – care era o secvenţă statică, lungă, cu Empire State Building. Uitatul la Jack era la fel. Zăcea acolo, imobil, rareori mişcând un muşchi (deşi, din când în când, mâna i se contracta foarte slab). Şi mă pomeneam proiectând asupra lui tot felul de chestii. Ca de pildă: cât speram că o să-i placă balansoarul pe care i-l cumpărasem. Dacă scutecele lui aveau să fie atât de dezgustătoare cum îmi închipuiam. Dacă o să se dea în vânt după desenele animate ale lui Warner Brothers sau Disney (dă, Doamne, să fie un puşti isteţ gen Bugs Bunny!). Şi dacă acneea lui o să fie la fel de oribilă ca a mea când aveam treisprezece ani…

În regulă, mergeam prea departe cu gândul. Dar un prunc e ca o *tabula rasa,* pe care poate fi scrisă o întreagă poveste. Iar acum, uitându-mă la Jack, aflat în acel glob de plastic, singurul meu gând era: s-ar putea să nu aibă viaţă… sau una substanţial redusă, şi asta numai din cauză că trupul lui s-a mişcat greşit câţiva centimetri în uter. Ceva asupra

căruia niciunul dintre noi nu a avut vreun control – dar care putea să schimbe complet tot ce avea să se întâmple cu amândoi de acum înainte. Chiar dacă Reynolds avea dreptate – şi Jack reuşise să scape nevătămat din acest accident –, oare acest prim contact tangenţial cu catastrofa avea să mă bântuie atât de tare, încât să devin o mamă dintre acelea al naibii de exagerat de protectoare, care să-şi facă griji ori de câte ori puştiul ei de zece ani urcă sau coboară un grup de trepte? Sau aveam să ajung să fiu atât de sigură că moartea pândeşte chiar după colţ, încât nu aveam să mai am niciodată linişte cu adevărat şi aveam să-mi duc viaţa cu o permanentă senzaţie de groază?

Sora de gardă de la Terapie intensivă era acum lângă mine – o tânără abia trecută de douăzeci de ani. Irlandeză. Extraordinar de calmă.

— E o frumuseţe, a spus ea, uitându-se la Jack. Vreţi să-l luaţi în braţe?

— Sigur, am spus, într-o doară.

I-a desfăcut câteva tuburi, apoi l-a ridicat şi mi l-a pus în braţe. Am dat să-l leagăn, însă m-am pomenit făcându-mi griji să nu deranjez cumva accesoriile medicale prinse de el… cu toate că sora m-a asigurat că nu deranjam nimic vital. Însă cu toate că mi-am lipit pe faţă un zâmbet iubitor, ştiam că port o mască. Pentru că, la fel ca ultima dată, n-am găsit în mine un singur sentiment matern faţă de acest copil. Tot ce îmi venea să fac era să-l dau înapoi.

— Sunteţi grozavă, a spus sora când l-am ridicat spre ea. Nu-i nicio grabă.

L-am strâns iar la piept, cu reţinere. Şi am întrebat:

— Chiar se simte bine?

— Grozav.

— Dar eşti sigură că nu a suferit nicio vătămare la naştere?

— Nu a vorbit doctorul Reynolds cu dumneavoastră despre asta?

Oh, ba da, vorbise – şi, oh, în ce situaţie idioată mă pusesem! Iar acum făceam exact la fel – punând din nou aceleaşi întrebări afurisite. Dând glas aceloraşi nelinişti obsesive… în acelaşi timp, nefiind în stare să-l ţin în braţe.

— Doctorul Reynolds a spus că el *consideră* că nu s-a produs nicio vătămare a creierului.

— Ei bine, atunci aşa e, a spus ea, scăpându-mă de Jack. Spre deosebire de o grămadă de copii de aici, nu e nicio îndoială că flăcăul dumneavoastră o să fie bine.

M-am agăţat de acel prognostic – folosindu-l ca pe un fel de mantră ori de câte ori simţeam că mă cuprind îndoielile (ceea ce, ca să spun adevărul, se întâmpla foarte des), sau deveneam fatalistă, sau mă apropiam de graniţa disperării. Ştiam că trebuia să arăt lumii o faţă pozitivă, îmbunătăţită – căci acum eram pândită dacă dau vreun semn de tulburare… mai ales de soţul meu şi de domnul Hughes.

Amândoi treceau pe la mine în mod regulat. Hughes apărea în vizitele lui de dimineaţă. Petrecea zece minute bune examinându-mă, cercetându-mi rănile de război, studiindu-mi fişa şi interogându-mă iute cu privire la sănătatea mea mentală, aruncând din când în când o privire piezişă spre sora de secţie pentru a se asigura că nu inventez ameliorarea stării mele personale.

— Dormiţi bine? m-a întrebat el în a treia zi de la naşterea lui Jack.

— Noaptea trecută, şase ore.

A notat asta, apoi s-a uitat la soră, pentru verificare. Ea a răspuns dând rapid din cap. El a întrebat:

— Şi episoadele de disconfort emoţional… acestea s-au rărit?

— N-am mai plâns de multe zile.

— Mă bucur să aud asta. Nici n-ar trebui să plângeţi, fiindcă băiatul dumneavoastră e pe cale

să-şi revină complet. Ca şi dumneavoastră. Încă două nopţi aici şi putem să vă trimitem acasă.

— Cu fiul meu?

— Va trebui să vorbesc cu doctorul Reynolds. Acesta e domeniul lui. Acum, mai e ceva despre care trebuie să vorbim?

— Sânii mei… am spus aproape în şoaptă.

— Ce-i cu ei? a întrebat el.

— Ei bine, s-au făcut cam… tari.

— Nu v-aţi muls laptele de când aţi născut?

— Bineînţeles că da. Dar în ultimele patruzeci şi opt de ore, s-au întărit ca piatra.

În realitate, parcă erau umpluţi cu beton armat cu uscare rapidă.

— E un sindrom absolut obişnuit, a spus Hughes, tot fără să ridice privirea din fişa mea. Canalele galactofore au tendinţa să se contracte, iar sânii încep să fie oarecum încărcaţi…

Şi-a dres glasul, apoi a adăugat:

— Sau, cel puţin, aşa mi s-a spus.

Sora de salon şi-a mascat un zâmbet.

— Totuşi, a continuat Hughes, există o cale de a ameliora situaţia. Ai să-i arăţi doamnei Goodchild ce să facă, nu-i aşa, soră?

Sora de salon a dat din cap.

— Şi îmi face mare plăcere să aud că sunteţi într-o formă mult mai bună, doamnă Goodchild.

Domnişoară, amice. Dar, firește, n-am spus-o cu glas tare, de teamă să nu se ridice iar steagurile de avertizare. Mai ales că eram hotărâtă să plec de aici poimâine netratată chimic. Aşa că doar i-am zâmbit domnului Hughes şi am spus:

— Chiar simt că mă însănătoşesc.

Dar, în acea seară, când a sosit Tony, eram pe punctul de a ţipa. Asta nu avea nicio legătură cu starea mea emoţională fragilă – mai exact, cu instrumentul de tortură ataşat, atunci, la sânul meu stâng. Semăna cu un aparat transparent de aerosoli, cu o deschizătură în formă de pâlnie la un capăt, o pară de cauciuc la celălalt şi un rezervor în partea

de jos. Era ataşat la un bloc electric de alimentare. Odată pus în funcţiune, acţiona ca un aspirator, trăgând din sân tot laptele.

Foloseam acest aparat fermecător chiar de la naşterea lui Jack – deoarece le trebuia laptele meu pentru a i-l da lui Jack, sus, în secţia de Terapie intensivă. La început, extragerea laptelui cu acest aspirator era doar moderat supărătoare. Dar pe urmă, sânii mi s-au întărit şi dintr-odată pompa de sân a devenit inamicul meu cel mai mare. Când am folosit-o prima dată pentru a debloca un canal de lapte, am slobozit un urlet, ceea ce a făcut-o pe sora de salon să se supere pe mine.

— Care-i problema? m-a întrebat, clar iritată.

— Mă doare ca dracu'! am urlat, apoi m-am blestemat imediat că răcnisem fără să gândesc. Aşa că m-am adunat şi am spus cu un glas pocăit corespunzător: îmi pare foarte rău.

Sora de salon mi-a ignorat scuzele şi, în schimb, a luat pompa şi a repoziţionat-o pe sânul meu drept. Pe urmă, punând mâna liberă pe umărul meu stâng, a dat drumul la aparat. În zece secunde, durerea era cumplită – şi mi-am muşcat tare buza, închizând strâns ochii.

— Uşurel! a spus sora de salon. Treaba e să creezi destulă presiune astfel încât canalul de lapte să n-aibă de ales decât să se desfunde.

Asta a mai durat un minut îngrozitor – timp în care sânul întărit parcă era stors cu o forţă răzbunătoare. *Nu ţipa, nu ţipa,* îmi tot spuneam. Dar fiecare strângere a perei, care etanşa pâlnia pe sân, făcea autocontrolul tot mai îndoielnic – până când, dintr-odată, s-a produs o smucitură ca o străpungere, şi am simţit un lichid cald învăluind sfârcul.

— Gata, a spus sora de salon, încântată de sine. Un sân desfundat. Acum va trebui să-l laşi să fie pompat încă zece minute bune ca să se elibereze complet canalele de lapte… şi pe urmă poţi să începi la celălalt.

Tony a intrat când lucram la sânul stâng – şi când se stingeau ultimele spasme ale durerii. Ţâţa asta părea de două ori mai înfundată decât perechea ei – şi odată început procesul de extracţie, ştiam că nu pot să mă opresc, deoarece senzaţia de plumb era de patru ori mai puternică, până în punctul în care era tot atât de insuportabilă ca această tortură prin aspirare. Ochii lui Tony s-au mărit imediat când m-a văzut strângând salteaua cu o mână, iar cu cealaltă ţinând îngrozitoarea pompă de sân.

— Ce naiba faci? a întrebat el.

— Taci! am spus, simţind că, în orice clipă…

Am slobozit un mic strigăt, deoarece canalul s-a desfundat şi lichidul apos a ţâşnit. Tony nu a spus nimic. Doar s-a uitat cum continuam să drenez sânul. Când am terminat, am lăsat pompa într-un castron de pe noptieră, mi-am încheiat halatul, mi-am luat capul în mâini şi i-am mulţumit lui Dumnezeu, lui Allah şi îngerului Moroni, *oricui,* că porţia mea de tortură se terminase (sau, cel puţin, pe ziua de azi – deoarece sora de salon m-a avertizat că va trebui să repet de mai multe ori pe zi această fermecătoare lucrare de instalator, dacă voiam să-mi menţin canalele de lapte desfundate).

— Acum eşti bine? a întrebat Tony, aşezându-se pe pat.

— Sunt mai bine, am spus, apoi i-am explicat exact de ce fusesem prinsă într-o astfel de activitate masochistă.

— Băftoaso! a spus Tony. Ce face flăcăul nostru?

I-am prezentat o informare la zi cu privire la vizita mea de azi-dimineaţă, apoi i-am spus că încă mai aştept să aud diseară de la Reynolds când o să fie mutat de la Terapie intensivă.

— Sora mi-a dat de înţeles că ar putea să se întâmple chiar mâine – deoarece ei chiar cred că starea lui se îmbunătăţeşte. Oricum, vor să mă

externeze peste două zile, aşa că s-ar putea să ne ai pe amândoi acasă până să bagi de seamă.

— Oh… grozav, a spus Tony.

— Hei – mulţumesc pentru răspunsul entuziasmat, am spus.

— Sunt încântat, pe *bune.* Doar că – abia azi am auzit că redactorul-şef vrea să trag o fugă până la Geneva la sfârşitul săptămânii. Nu ştiu ce conferinţă ONU pe tema…

— Ia-ţi gândul, am spus.

— Bineînţeles, acum că ştiu că veniţi acasă…

— Exact – doar că va trebui să pui pe altcineva să se ducă în locul tău.

— Nicio problemă, a zis repede Tony. Ceea ce a fost o uşurare – fiindcă nu-i mai spusesem niciodată lui Tony că nu poate să facă un anumit lucru (după ce, de la bun început, căzuserăm de acord să scoatem cuvântul *nu* din vocabularul nostru domestic… în limitele raţiunii, desigur). Dar în mod sigur nu îmi petreceam prima noapte acasă singură cu Jack. Deşi soţul meu a părut cam uimit de vehemenţa mea, a trecut încetişor la regimul de liniştire.

— Am să-l sun diseară pe Excelenţa sa, să-i spun că treaba iese din discuţie. Şi-ţi promit o masă grozavă de întoarcere acasă, mulţumită Marks and Spencer. Dar şampania o să vină din altă parte.

— Cum ar fi Tesco?

— Foarte spiritual, a spus el. Pe de altă parte, tu nu poţi să bei, nu-i aşa?

— Cred că un pahar am să reuşesc să beau.

În seara aceea ne-am uitat la Jack. Dormea dus şi părea mulţumit. Iar sora de gardă ne-a spus că doctorul Reynolds îşi dăduse acceptul să fie a doua zi mâine dimineaţă în rezerva mea – o perspectivă care m-a îngrozit. Pentru că acum avea să fie responsabilitatea mea.

Însă, dimineaţa următoare, am primit vizita doctorului Reynolds.

— Nu vreau să vă supăr, a început el, dar se pare că Jack a făcut icter.

— Ce a făcut?

— E o boală postnatală obişnuită care afectează aproape cincizeci la sută dintre nou-născuţi – şi, de obicei, trece în zece zile.

— Dar cum a făcut-o?

— Ei bine, ca să vă ofer definiţia din manual: icterul apare atunci când se produce descompunerea globulelor roşii, urmată de acumularea unui pigment galben numit bilirubină.

— Dar ce cauzează această acumulare de… cum aţi spus că se numeşte?

— Bilirubină. În general, vine din laptele de mamă.

— Vreţi să spuneţi că *eu* i-am dat icterul?

— Domnişoară Goodchild…

— Ce îmi spuneţi dumneavoastră e că eu l-am otrăvit.

Glasul meu căpătase o notă periculoasă – şi, deşi eram conştientă de prezenţa ei prevestitoare de rău, nu puteam să fac nimic ca s-o strunesc. Pentru că eu chiar nu pricepeam de ce mă înfuriasem.

Doctorul Reynolds a vorbit rar şi cu mare grijă.

— Domnişoară Goodchild, nu trebuie să vă învinuiţi. Pentru că n-aţi fi putut face nimic pentru a preveni icterul – şi, de asemenea, pentru că – aşa cum am spus mai înainte – e o boală caracteristică la nou-născuţi.

— Icterul poate fi periculos?

— Numai dacă valorile de bilirubină cresc prea mult.

— Ce se întâmplă atunci?

L-am văzut pe doctorul Reynolds mutându-se stânjenit de pe un picior pe celălalt.

— Atunci, a spus el în cele din urmă, se poate dovedi toxic pentru creier. *Dar* – şi trebuie să accentuez asta – astfel de niveluri sunt extrem de

rare. Şi, până acum, fiul dumneavoastră nu dă niciun semn de…

Dar eu nu-l mai ascultam. În mintea mea se instalase un alt glas. Un glas care tot repeta: *L-ai otrăvit… şi acum o să aibă creierul şi mai afectat. Şi numai tu eşti de vină…*

— Domnişoară Goodchild?

Am ridicat privirea şi l-am văzut pe doctorul Reynolds cercetându-mă cu îngrijorare.

— Vă simţiţi bine?

— Poftim?

— Se pare că v-am pierdut o clipă.

— Sunt… bine, am spus.

— Aţi auzit ce am spus – să nu vă consideraţi răspunzătoare de icterul fiului dumneavoastră?

— Da, am auzit.

— Şi va trece în circa zece zile. În acest timp, va trebui să-l ţinem la Terapie intensivă. Dar, iarăşi, asta nu are nimic ameninţător – e doar procedura standard pentru orice nou-născut care are icter. Aţi înţeles?

Am dat din cap.

— Aţi vrea să vă duceţi sus să-l vedeţi?

— Da, am spus – dar glasul meu suna plat, lipsit de emoţie. L-am văzut iar pe Reynolds studiindu-mă cu îngrijorare.

Lumina albastră de la reanimare masca nuanţa gălbuie care caracteriza acum pielea lui Jack. Şi nici n-am putut să desluşesc decolorarea din jurul pupilelor fiului meu, care, mi-a spus Reynolds, era încă o trăsătură a icterului. Dar nu conta că nu vedeam dovada fizică a bolii lui. Ştiam ce bolnav era. Şi ştiam că, în ciuda protestelor lui Reynolds, era vina *mea.*

După aceea, l-am sunat pe Tony la slujbă şi i-am dat vestea. Când i-am spus că Jack făcuse icter din cauza laptelui meu, soţul meu a zis:

— Eşti sigură că în altă viaţă n-ai fost catolică? Pentru că în mod sigur îţi place la nebunie să te scalzi în vinovăţie.

— Nu mă scald în vinovăţie. Pur şi simplu, recunosc adevărul: boala lui e isprava mea.

— Vorbeşti prostii, Sally.

— Nu mă acuza de…

— E icter, nu SIDA. Şi dacă doctorul spune că o să treacă în câteva zile…

— Nu mă asculţi! am urlat.

— Pentru că eşti absurdă.

Până să ajungă Tony în acea seară la spital, am reuşit să ies din criza de autoflagelare – şi imediat i-am cerut scuze pentru că urlasem la telefon.

— Nu-ţi face griji pentru asta, a spus el scurt.

Am urcat împreună la Terapie intensivă. Iarăşi, tuburile fluorescente albastre aruncau în secţie o lumină spectrală şi dădeau o nuanţă albicioasă pielii gălbejite a fiului nostru. Când Tony a întrebat-o pe sora de serviciu cât de rău e icterul, ea ne-a asigurat că situaţia lui Jack este absolut normală şi că (după cum îmi spusese Reynolds) avea să se vindece în câteva zile.

— Aşadar, nu avem de ce să ne facem griji? a întrebat Tony, dând întrebării o anumită tentă de „evident”, care mă ţintea pe mine.

— Ar trebui să se facă bine complet, fără efecte secundare de durată.

— Vezi? a spus Tony, bătându-mă pe braţ. Totul e bine.

Am dat din cap a încuviinţare – chiar dacă nu credeam asta. Ştiam adevărul. Exact cum ştia adevărul sora aceea. La urma urmei, nu a spus se *va face* bine complet; a folosit condiţionalul. Pentru că nu era deloc sigură că Jack o să se facă bine şi ştia că laptele meu îl otrăvise.

Dar nu aş fi îndrăznit să formulez nimic din toate astea în acea clipă. Nu aveam nicicum de gând să deschid gura mea mare şi să trântesc adevărul situaţiei. Mai ales că acum mă pândea toată lumea, să vadă dacă dau semne de stres şi încordare.

În următoarele treizeci şi şase de ore, mi-am păstrat acest aer calm şi stăpânit, arătând doctorilor şi surorilor de la Mattingly o faţă raţională, de om întreg la minte, vizitându-l pe Jack la Terapie intensivă de mai multe ori pe zi, şi întotdeauna încuviinţând când mi se serveau neadevăruri optimiste despre evoluţia lui favorabilă.

Apoi, cum era de aşteptat, mi s-a dat permisiunea să plec acasă. A fost destul de dureros să-l las pe Jack la Terapie intensivă – dar mă bucuram pentru el, deoarece era încă izolat de mine, într-un loc în care nu puteam să-i fac niciun rău. Şi de fiecare dată când un glas străin, raţional, din mintea mea mă admonesta că mă învinuiam de boala lui Jack, alt glas mai puternic, mai acuzator, îmi reamintea ce vinovată sunt.

De aceea, ieşirea din spital a fost oarecum o uşurare. Mai ales că Tony nu numai că m-a aşteptat cu masa pregătită când am venit acasă, ci şi (cum a promis) a adus-o menajera lui Margaret, Cha, punând-o să inspecteze amănunţit casa… ceea ce însemna că acum era un şantier destul de curăţel. Şi, da, chiar avea în frigider o sticlă de Laurent Perrier. Însă când mi-a întins un pahar, singurul meu gând a fost: asta nu e chiar o întoarcere acasă triumfătoare, aşa-i?

Totuşi, am ciocnit paharul cu el şi am dat pe gât şampania franţuzească dintr-o înghiţitură lungă. Tony l-a umplut iar, imediat.

— Eşti însetată, a spus el.

— Cred că se cheamă: nevoia de a bea ceva.

— Şi aşa spunem toţi.

Mi-am golit iar paharul.

— Îmi pare bine că am cumpărat două sticle, a spus Tony umplându-mi din nou paharul. Te simţi bine?

Nu am considerat că acea întrebare necesita răspuns. La fel, m-am hotărât să evit să mai explic excesiv, ca de obicei, cum mă simţeam – pentru că era al naibii de evident ce era în neregulă aici:

venisem acasă de la spital după ce născusem un copil, dar fără copilul în cauză… cu toate că ştiam că lui Jack îi era mai bine fără mine.

— Azi am primit o veste bună legată de casă, a spus Tony. Au fost aici constructorii…

— Puteai să mă tragi pe sfoară.

— Oricum, şeful de echipă – cum îl cheamă?… tipul nord-irlandez… Collins, aşa-i? întreba de tine. Iar când i-am spus că ai născut, dar copilul e la Terapie intensivă… ei bine, Iisuse, trebuia să fi văzut cum a intrat în acţiune vinovăţia catolică! A spus că în câteva zile o să vină cu o echipă completă şi o să încerce să termine toată lucrarea în două săptămâni.

— E bine de ştiut că un copil potenţial afectat la creier poate în sfârşit să facă un constructor să…

— Încetează, a spus încet Tony turnându-mi încă un pahar.

— L-am băut deja pe ultimul?

— Aşa se pare. Să pun masa?

— Lasă-mă să ghicesc. Vindaloo cu mult curry?

— Pe-aproape. Pui Tikka Masala.

— Cu toate că ştii că nu suport mâncarea indiană.

— Dacă nu suporţi mâncarea indiană, ai venit în ţara nepotrivită.

— Da, am spus. Exact asta am făcut.

Tony a luat iar o expresie de om care nu se simte în largul lui.

— Am să pun lucrurile în mişcare în bucătărie.

— Iar eu am să trec să desfund un canal de lapte.

Oh, Doamne, am pierdut un început grozav! Pentru ca lucrurile să fie şi mai vesele, ambii mei sâni erau din nou ca betonul armat. Aşa că m-am retras în baie şi m-am uitat la dulăpioarele pe jumătate terminate şi la podeaua fără gresie, în timp ce am pus în funcţiune pompa de tortură şi am ţipat numai de trei ori până când, în sfârşit, din sfârcul drept a ţâşnit lapte. Totuşi, sânul stâng

părea acum mai maleabil. După cinci minute de aspirare indusă electric, a ţâşnit. Pe urmă, m-am ridicat clătinându-mă de pe scaunul toaletei, am trântit pompa în chiuvetă, m-am dus în camera copilului, m-am aşezat în scaunul de răchită şi m-am pomenit uitându-mă absentă la pătuţul gol. M-am simţit iar demoralizată, acelaşi sentiment pe care-l avusesem chiar după naştere şi care acum se hotărâse să-mi mai facă o vizită. Era ca şi cum această cameră viu colorată devenise un cub, în care eram captivă, în timp ce urma o traiectorie descendentă. Şi, concomitent, cubul se micşora, până în punctul în care singurul lucru pe care îl puteam face era să-mi proptesc mâinile şi picioarele în cei patru pereţi, în încercarea de a-l împiedica să mă zdrobească.

— Ce naiba faci?

Glasul lui Tony mi-a oprit căderea liberă – şi, de asemenea, m-a readus brusc în prezent. Cubul redevenise cameră. Nu mai cădeam ca plumbul, însă eram cu siguranţă într-o poziţie incomodă şi al naibii de jenantă, ghemuită lângă un perete, presând duşumeaua cu mâinile.

— Te simţi bine, Sally?

N-am ştiut ce să răspund la această întrebare – pentru că încă nu ştiam sigur unde mă aflu. Aşa că n-am spus nimic, l-am lăsat pe Tony să mă ajute să mă ridic în picioare şi să mă aşez pe scaun. S-a uitat la mine cu acel amestec nemărturisit de nelinişte şi dispreţ, care părea să-i caracterizeze reacţia la, de acum, frecventele mele momente de nefericire.

Numai că, de data asta nefericirea a fost de scurtă durată. De îndată ce Tony m-a aşezat pe scaun, nefericirea a dispărut – şi m-am simţit iar funcţionând.

— E gata masa? am întrebat.

— Ce căutai pe podea, Sally?

— Zău că nu ştiu. Un mic leşin, cred.

— Dar arătai de parcă încercai să râcâi podeaua ca să ieşi din cameră.

— Asta mi se trage de la faptul că am băut trei pahare de şampanie pe stomacul gol.

Această remarcă spirituală mi s-a părut extrem de amuzantă – şi, dintr-odată, nu mă mai opream din râs. Iarăşi, Tony doar s-a uitat lung la mine şi n-a spus nimic.

— Oh, Tony, te rog, am spus. Trebuie să-mi dai un zece plus pentru prost gust.

— Poate n-ar trebui să mai bei nimic în seara asta.

— Cu nenorocita aia de mâncare indiană? Trebuie că glumeşti.

Numai că nu am mâncat pui Tikka Maşala (asta se voise să fie o glumă de-a lui Tony), ci Spaghetti alla Carbonara, minunat de bogate în carbohidraţi, cu mult parmezan proaspăt ras, şi o salată verde, mare, şi o pâine întreagă unsă cu unt şi usturoi, şi o sticlă adevărată de Chianti Classico, totul mulţumită lui „Marks and Spencer".

A fost o masă care mi-a mers la suflet. După atâtea zile de mâncare proastă de spital, m-am simţit dintr-odată înfometată. Am mâncat precum un ostatic în prima lui noapte de libertate. Numai că eu nu mă simţeam liberă de nimic. De fapt, mâncarea juca rolul unei diversiuni de moment împotriva…

A ce? Credeam că scăpasem de toate furiile care puseseră stăpânire pe mine. Dar acum… Ce naiba a fost mostra aia proastă de suprarealism din camera lui Jack? Poate că Tony avea dreptate: probabil că faptul că dădusem pe gât cantităţi mari de şampanie după o perioadă lungă de cumpătare îmi dăduse peste cap echilibrul. Iar vederea pătuţului gol al lui Jack mă tulburase din cale-afară.

— Parcă ai descânta paharul ăla cu vin, a spus Tony.

— După reprezentaţia de pe podea, m-am gândit că ar fi mai bine să trec la mormoni în seara asta. Îmi pare rău.

A dat din umeri.

— Fii pe pace, a spus el pe un ton plat, care nu era liniştitor.

— Îţi mulţumesc pentru cina asta minunată, am spus.

— Mâncarea gata preparată nu e chiar minunată.

— Totuşi, ai fost foarte atent.

Încă un ridicat din umeri din partea lui. Am tăcut amândoi. Apoi:

— Sunt speriată, Tony.

— Nu e de mirare. Ai trecut prin multe.

— Nu e doar asta. Ce se întâmplă dacă se va dovedi că Jack…

M-a întrerupt.

— Ai auzit ce a spus ieri sora. Toate semnele vitale sunt bune. RMN-ul nu a arătat nimic. Undele lui cerebrale sunt înregistrate ca fiind normale. Aşa că, de fapt, nu prea avem de ce să ne facem griji.

— Dar doctorul Reynolds nu a fost categoric în privinţa asta…

— Sally…

— Şi sunt absolut convinsă că Reynolds încearcă să ne ascundă posibilitatea ca Jack să aibă creierul afectat. Adică, e un om foarte cumsecade, foarte deschis – mai ales după snobul ăla împuţit, Hughes –, dar şi el e la fel ca toţi afurisiţii de doctori. În ceea ce-l priveşte, suntem problema lui… dar numai până când Jack este externat din Mattingly. Aşa că, firește, ne va ascunde cât mai multe lucruri.

— Nu mai vorbi ca ţăcăniţii ăia de teoreticieni ai conspiraţiei…

— Asta nu e o nenorocită de teorie a conspiraţiei, Tony. Aici e vorba de fiul nostru, care acum intră în a doua săptămână de terapie intensivă…

— Şi despre care toată lumea spune că se va face bine. Trebuie să-ţi repet întruna asta? Ţi-ai pierdut de tot raţiunea?

— Spui că sunt nebună?

— Spun că eşti iraţională…

— Am *dreptul* să fiu iraţională. Pentru că…

Dar atunci, din senin, am pus frâna emoţională. Răcneam. Dintr-odată, precum cineva care se duce în altă cameră, m-am pomenit înapoi într-o ambianţă mult mai raţională, sincer înspăimântată (încă o dată) de o astfel de suprasarcină temperamentală, ca să nu mai spun de felul brusc în care tocmai sfârşise. Asta nu era ca urmarea firească a supărării – în care, o dată ce schimbul de cuvinte se încheia, fierbeam un pic şi pe urmă, când era limpede că Tony nu avea de gând să-şi ceară scuze (un lucru de care era genetic incapabil), eram eu cea care cerea pace. Nu, situaţia era… cum să spun, *ciudată* era singurul cuvânt pentru a o descrie. Mai ales că supărarea tocmai mă părăsise. Într-o clipă eram furioasă la culme. În următoarea…

— Cred că trebuie să mă întind.

Tony mi-a aruncat încă o privire lungă, derutată.

— Bine, a spus în cele din urmă. Vrei să te ajut să te urci la loc în pat?

N-am fost în nenorocitul de pat de când m-am întors acasă, Tony… sau n-ai observat?

— Nu, mă descurc, am spus.

M-am ridicat, am ieşit din bucătărie, m-am dus în dormitor, mi-am pus pijamaua, m-am prăbuşit în pat şi am tras păturile peste cap, aşteptând să vină somnul.

Dar nu a venit. Dimpotrivă, eram al naibii de trează, în ciuda oboselii profunde, dureroase. Mintea mea gonea nebuneşte, ricoşând din gând în gând, din grijă în grijă. În capul meu se derulau scenarii absolut înspăimântătoare – dintre care ultimul îl implica pe Jack, în vârstă de trei ani, făcut covrig într-un fotoliu, incapabil să se

concentreze asupra mea sau a lucrurilor înconjurătoare, în timp ce un lucrător de la asistenţa socială, foarte raţional, foarte calm spunea pe un ton extrem de echilibrat: „Cred cu adevărat că dumneavoastră şi soţul dumneavoastră trebuie să vă gândiţi la un mediu cu «îngrijire supravegheată» pentru fiul dumneavoastră. Un loc în care să poată fi îngrijit pe măsura nevoilor lui douăzeci şi patru de ore pe zi".

Însă atunci, acest copil cataleptic a ţâşnit din fotoliu şi a făcut cea mai violentă criză de furie imaginabilă – scoţând ţipete dezarticulate, răsturnând o măsuţă şi dărâmând tot ce-i ieşea în cale când alerga prin camera de zi, înainte de a năvăli în baie şi a sparge oglinda cu pumnul. În timp ce mă căzneam să-l liniştesc – şi să-i înfăşor cu un prosop mâna din care începuse să-i curgă sânge – m-am zărit trecător în oglinda făcută praf: îmbătrânită, de nerecunoscut, în numai cei trei ani de la naşterea lui Jack; cu semilune vinete sub ochi şi riduri adânc săpate, care ofereau un indiciu clar despre aşa-zisa „calitate a vieţii" mele de când se născuse sărmanul meu băiat cu afecţiune mintală.

Totuşi, momentul meu de autocompătimire istovită a trecut repede – deoarece Jack a început să se dea cu capul de chiuvetă. Şi…

— Tony!

Niciun răspuns. Dar, pe de altă parte, de ce ar fi fost – întrucât eu eram în pat, iar uşa era închisă. M-am uitat la ceas: 2:05 Cum s-a întâmplat asta? Nu adormisem, nu-i aşa? M-am întors pe partea cealaltă. Tony nu era lângă mine în pat. Toate luminile din cameră erau şi acum aprinse. M-am dat jos din pat imediat şi am ieşit pe coridor. Dar înainte de a mă duce jos să văd dacă era treaz şi se uita la un film de noapte, am văzut lumină pe scările încă fără covor, care duceau sus la biroul lui.

Transformarea podului fusese terminată cât fusesem în spital, şi era evident că Tony depusese

un efort considerabil pentru a-l pune în ordine. În rafturile de cărţi, instalate, era stivuită acum marea lui bibliotecă. Alt perete era plin cu CD-uri. Avea o combină stereo mică şi un aparat de radio pe unde scurte în apropierea biroului mare, şic pe care l-a ales cu mine la magazinul Conran. Pe birou, în mijloc, era un computer Dell nou, iar în spatele biroului un scaun ortopedic nou, marca Herman Miller, pe care şedea acum Tony uitându-se atent la un ecran plin cu cuvinte.

— E impresionant, am spus, uitându-mă în jur.

— Mă bucur că îţi place.

Am vrut să-i spun că poate ar fi fost frumos să-şi fi concentrat energiile în eliberarea de cutii a colţurilor mai importante ale casei… dar m-am gândit că e mai înţelept să-mi ţin gura. În ultima vreme mă băgase în destule încurcături.

— Cât e ceasul? a întrebat el absent.

— Două şi un pic.

— N-ai putut să dormi?

— Ceva de genul ăsta. Nici tu?

— Lucrez de când te-ai dus la culcare.

— La ce? Ceva pentru ziar?

— La roman, de fapt.

— Pe bune? am spus pe un ton încântat. Pentru că Tony ameninţase că o să-şi înceapă prima incursiune în ficţiune când îl cunoscusem la Cairo. La acea vreme dăduse de înţeles că, dacă avea să fie transferat vreodată înapoi în îngrozitoarea şi prozaica Londră, avea de gând să încerce, în sfârşit, să scrie romanul, în genul lui Graham Green, care în ultimii ani i se învârtea în cap ca o morişcă.

O parte din mine se întreba mereu dacă Tony avea disciplina pe termen lung pe care o cerea această sarcină de durată. Asemeni multor jurnalişti care îşi ispăşeau condamnarea pe teren, îi plăcea la nebunie vânarea nebunească a unui subiect şi cursa frenetică, precipitată, de a preda materialul la termenul-limită necesar. Însă oare

putea să se retragă într-o cămăruţă, de dimineaţa până seara, ca să facă o naraţiune, să înainteze cu spor – ţinând cont că odată se lăudase în faţa mea că nicicând nu-i luase mai mult de două ore să scrie un articol?

Totuşi, iată-l aici, în toiul nopţii, lucrând. Eram şi impresionată, şi plăcut surprinsă.

— E o veste grozavă, am spus.

Tony a ridicat din umeri.

— Ar putea să se dovedească un rahat.

— Ar putea să iasă ceva bun.

Încă un ridicat din umeri.

— Cât ai scris?

— Doar câteva mii de cuvinte.

— Şi…?

— Cum spuneam, habar n-am dacă o să iasă ceva.

— Dar vei continua să-l scrii?

— Mda… până mă lasă nervii. Sau până când hotărăsc că n-are nicio valoare.

M-am dus la el şi i-am pus mâna pe umăr.

— N-am să te las să renunţi.

— Promiţi? a întrebat el, uitându-se, în sfârşit, la mine.

— Da. Promit. Şi, ştii…

— Da?

— Îmi pare rău pentru mai înainte.

S-a întors la loc spre ecran.

— Sunt sigur că dimineaţă ai să te simţi mai bine… dacă nu-ţi mai faci griji.

Dar, când m-am trezit la ora şapte în acea dimineaţă, Tony nu era lângă mine în pat. L-am găsit dormind pe noua canapea extensibilă din biroul lui, lângă computer aflându-se un mic teanc de pagini scoase la imprimantă. Când, după câteva ore, i-am adus o cană cu ceai, prima mea întrebare a fost:

— Până când ai lucrat?

— Până la trei, a spus el, pe jumătate treaz.

— Puteai să vii în pat, lângă mine.

— N-am vrut să te trezesc.

Dar noaptea următoare a făcut la fel. Tocmai mă întorsesem de la spital – a doua mea vizită la Jack în ziua aceea. Era ora nouă – şi m-a cam mâhnit să-l găsesc pe Tony lucrând deja în biroul său, deoarece îmi spusese că nu o să reuşească să ajungă la spital în această seară, din cauza a încă unei crize internaţionale (parcă ceva în Mozambic) care îl reţinea.

— Oricum, Jack n-o să-mi simtă lipsa, mi-a spus el în acea după-amiază, când mi-a telefonat acasă.

— Dar aş vrea să fii cu mine.

— Şi eu aş vrea. Dar…

— Ştiu, ştiu – munca e muncă. Şi cui îi pasă dacă fiul tău…

— Să nu începem! a spus el tăios.

— Bine, bine, am spus, acum cu adevărat ţâfnoasă. Fă cum vrei. Ne vedem acasă.

Aşa că, în acea seară, când l-am găsit în biroul lui, chiar m-a scos din sărite.

— Parcă spuneai că ai să lucrezi până târziu la ziar.

— Am dat paginile la tipar mai devreme decât mă aşteptam.

— Îţi mulţumesc mult că te-ai grăbit să ajungi la Mattingly să-ţi vezi fiul.

— Am ajuns acasă doar acum un sfert de oră.

— Şi te-ai dus direct să lucrezi la roman?

— Exact.

— Chiar te aştepţi să cred asta?

— Aveam inspiraţie, a spus el, fără nici cea mai slabă urmă de ironie.

— Presupun că acum vrei să mănânci de seară?

— Nu – am mâncat ceva în fugă la birou. Oricum, ceea ce chiar vreau e să lucrez mai departe, dacă se poate.

— Nu vrei să ştii ce face Jack?

— Asta ştiu. Am sunat la spital pe la şase şi am primit o informare completă, la zi, de la sora de la

Terapie intensivă. Dar presupun că ştii deja asta.

Mi-a venit să ţip. În loc de asta, m-am răsucit pe călcâie şi am plecat. După ce am înghiţit ceva la nimereală în bucătărie şi apoi, ca să alunece mai uşor, am băut un singur pahar de vin (nu riscam încă o prăbuşire în ciudăţenie) i-am turnat lui Tony un pahar şi i l-am dus sus în birou.

— Oh, mersi, a spus el ridicând privirea din ecran.

— Cum merge? am întrebat.

— Bine, bine, a spus pe un ton care sugera că îl întrerupeam.

— Vrei să te uiţi la *Ştirile de la ora* zece?

— Mai bine continuu să lucrez.

După două ore, am băgat capul în biroul lui.

— Mă duc la culcare, am spus.

— Bine.

— Vii?

— Cobor într-o clipă.

Dar, când cincisprezece minute mai târziu, am stins veioza de pe noptieră, nu venise lângă mine. Iar când m-am trezit dimineaţă la opt, locul de lângă mine era gol.

Aşa că am urcat încă o dată scările spre biroul lui – ca să-l găsesc pe canapea, sub pilotă.

Totuşi, de data asta, nu i-am adus o cană cu ceai. Nici nu l-am trezit. Dar când a coborât clătinându-se pe la zece, arătând supărat, primul lucru pe care mi l-a spus a fost:

— De ce naiba m-ai lăsat să dorm atât?

— Păi, întrucât acum se pare că ducem vieţi separate, nu trebuie să fiu ceasul tău deşteptător.

— Am dormit două nopţi pe canapea şi deja vorbeşti despre vieţi separate…

— Mă întreb dacă încerci să-mi spui ceva. Sau dacă asta e o pasiv-agresivă…

— *Pasiv-agresivă.* Ei drăcia dracului, n-am făcut decât să lucrez până târziu. La romanul pe care *tu* vrei aşa de mult să-l scriu. Deci care-i problema?

— Sunt doar…

— Bolnăvicios de nesigură.

N-am ştiut ce să spun la asta. În afară de:

— Poate.

— Ei bine, n-ar trebui. Şi diseară am să vin la spital. Şi am să dorm cu tine în pat. Bine?

Credincios cuvântului dat, Tony a apărut la Mattingly pe la opt seara. A întârziat o jumătate de oră, însă m-am hotărât să nu fac mare tam-tam din asta. Eram deja acolo de aproape o oră, stabilind un contact vizual cu fiul meu. Părea să se uite atent la cum îl priveam şi, pentru prima dată după săptămâni întregi, m-am pomenit chiar zâmbind.

— Vino să vezi, am spus când Tony s-a apropiat de noi.

S-a lăsat pe vine şi s-a uitat la fiul lui.

— Ţi-am spus eu că o să se facă bine, a spus el.

Da, mi-ai spus. Dar de ce trebuie să-mi aminteşti asta *acum*?

— Chiar ne vede, am spus, hotărând că nu e momentul să răspund la comentariul lui Tony.

— Aşa presupun. Şi-a fluturat mâna spre Jack. Salut. Noi suntem părinţii tăi, amice.

— O să fie sănătos. Pentru că vom avea grijă de asta.

— Mama ta e o veritabilă americancă optimistă, i-a spus Tony lui Jack.

Fiul nostru s-a uitat atent la noi, întrebându-se, fără doar şi poate, unde se află şi ce înseamnă chestia asta numită viaţă.

În acea noapte, Tony s-a băgat în pat lângă mine, a citit *The Honorary Consul* a lui Graham Green şi m-a sărutat de noapte bună. Deşi sexul era încă în afară de orice discuţie, n-ar fi fost rău să mă ia în braţe. Dar, pe de altă parte, o îmbrăţişare nevinovată (sau, cel puţin, una care să nu fie urmată de sex) nu a fost niciodată stilul lui Tony. A doua zi, când m-am trezit… conform obiceiului, l-am găsit sus, întins pe canapea,

teancul de pagini de lângă computer fiind mai mare.

— Se pare că nopţile tale sunt foarte productive, am spus.

— Noaptea se lucrează bine, a zis el.

— Şi astfel ai şi un pretext să nu te culci cu mine.

— Azi-noapte m-am culcat.

— Cât ai stat lângă mine?

— Chiar contează? La urma urmelor, tu *dormeai.*

— De îndată ce am adormit, te-ai dus sus.

— Da, aşa e. Dar am venit la culcare cu tine cum mi s-a cerut, nu-i aşa?

— Presupun că da, am spus, dându-mi seama că nu ajung nicăieri cu discuţia asta.

— Şi romanul e pe punctul de a fi terminat.

— Asta e bine.

— Deci care-i problema?

— Nu e nicio problemă, Tony.

Însă, totodată, ştiam că soţul meu se asigura cu viclenie că, atunci când Jack va veni acasă, o să poată evita nopţile întrerupte, fără somn, folosindu-şi romanul ca pretext… şi canapeaua extensibilă din birou drept refugiu.

Pe de altă parte totuşi îmi era teamă să ridic această problemă, deoarece, ori de câte ori spuneam ceva contrar, ofta din greu şi mă făcea să mă simt cicălitoare, ceea ce nu voiam să fiu. Şi lăsa ca micul meu episod de cădere liberă să vină şi să treacă fără să comenteze pre mult. La fel cum făcuse şi la spital, în timpul crizei mele hormonale, când fusese admirabil ca teflonul. Aşa că, pentru a menţine pacea domestică (mai ales dată fiind iminenta sosire acasă a lui Jack), m-am gândit că e mai bine să nu insist pe această problemă. *Rânjeşte şi rabdă:* grozava zicală conjugală.

Dar m-am hotărât să evit toate aceste gânduri negative folosind următoarele zile pentru a da casei o formă cât de cât rezonabilă, înainte ca fiul

nostru să ocupe toate locurile imaginabile. Din fericire, şeful de echipă şi oamenii lui au fost la uşa din faţă dimineaţa următoare la opt, gata să se pună pe treabă. (Probabil că Tony chiar jucase pe cartea vinovăţiei lor – sau, pur şi simplu, nu îi mai plătise.) Iar Collins – şeful nord-irlandez al echipei – a fost amabilitatea în persoană, întrebându-mă cu multă îngrijorare de „micuţul" meu, spunându-mi că „îi pare rău că am necazuri", dar, „cu voia lui Dumnezeu, micuţul se va simţi grozav". În plus, m-a asigurat că el şi băieţii lui or să termine toată munca, în mare, într-o săptămână.

— Să nu vă faceţi griji de nimic, doar de micuţul dumneavoastră. O să terminăm treaba.

Am fost sincer înduioşată de atâta amabilitate – mai ales ţinând cont de faptul că, înainte de asta, fusese o belea complet iresponsabilă, neţinându-se de cuvânt, încurcându-ne mereu, purtându-se veşnic de parcă ne făcea o favoare. Dintr-odată, decenţa lui înnăscută ieşise la suprafaţă. Deşi, în mod cinic, aş fi putut să pun asta pe seama faptului că el cedase la un şantaj emoţional, n-am putut să nu mă gândesc că era, probabil, ca orice constructor – jucând la două capete, angajându-se la mult mai multe lucrări decât putea să ducă şi nelăsând niciodată mâna dreaptă să ştie ce face mâna stângă. Dar când e vorba de un copil în primejdie, la aproape toţi dintre noi iese la suprafaţă bunăvoinţa – în afară de cazul în care, asemeni lui Tony, înalţi un zid în faţa panicii, a îndoielii, a sentimentului că viaţa e plină de nedreptăţi.

Pe de altă parte, îmi dădeam seama că acest *cordon sanitaire* emoţional al lui Tony era modul lui de a face faţă propriului curent subteran de îngrijorare. Aşa eliptic cum era el, de acum îl cunoşteam totuşi suficient de bine ca să-i ghicesc neîncrederea în sine. Şi cu toate că eram sincer mulţumită că înainta cu romanul, îmi dădeam seama şi că e un mecanism de apărare – un

dispozitiv de distanţare, cu care putea să ne dea la o parte pe mine şi potenţiala problemă care era Jack.

— Fără îndoială că e doar o problemă de timp până să înceapă să inventeze căi de a fi transferat înapoi la Cairo – singur, a spus Sandy când m-a sunat în acea dimineaţă.

— Se frământă în tăcere.

— Da – responsabilitatea e mare jigodie.

— Uite ce e, fiecare are felul lui de a trata o criză.

— Care, în cazul lui Tony, înseamnă să faci pe struţul.

Bineînţeles că asta nu era prima mea conversaţie la telefon cu sora mea de când fusesem dusă în grabă la spital. De când venisem acasă, vorbeam chiar de două sau trei ori pe zi. Fireşte, veştile mele au îngrozit-o pe Sandy.

— Dacă lepădătura aia de fost soţ al meu n-ar fi întins-o chiar acum într-o călătorie de-o lună cu ţiitoarea lui plimbăreaţă, aş fi venit glonţ la Londra. Dar nu am pe altcineva care să aibă grijă de copii, iar nemernicul călătoreşte fără celular, aşa că nu se poate lua nicicum legătura cu el.

Totuşi, după tipic, nu a reacţionat cu groază la marele semn de întrebare care plutea asupra lui Jack. În schimb, a înroşit telefonul, sunând toţi obstetricienii şi pediatrii din zona Boston pe care îi cunoştea, cerând informaţii şi păreri, şi făcând toate celelalte încercări de genul „trebuie făcut ceva!” pentru a ameliora o criză, încercări pe care noi, cei din Statele Unite, le facem cu mare drag.

— Sunt convinsă că o să fie bine, i-am spus lui Sandy, în încercarea de-a o face să abandoneze subiectul dificilului meu soţ. Mai important e că Jack e mutat astăzi de la Terapie intensivă.

— Ei bine, e ceva! Pentru că, după spusele soţului prietenei mele Maureen…

Şi s-a dovedit că soţul lui Maureen era un anumit doctor Flett, care, întâmplător, era şeful

secţiei de Neurologie pediatrică de la Mass General şi care spusese că…

— …dacă bebeluşul răspunde la stimuli normali după şapte zile, semnele sunt bunicele.

— Exact asta mi-au spus şi doctorii de aici, am zis.

— Da, a spus Sandy, dar ei nu sunt şeful secţiei de Neurologie pediatrică de la unul dintre cele mai bune spitale din America…

— Doctorii de aici au fost cu adevărat formidabili.

— Mă rog, dacă aş avea câteva milioane în bancă, v-aş aduce pe tine şi pe Jack aici cu elicopterul sanitar.

— Frumoasă intenţie – dar aici nu suntem chiar în Uganda.

— Mai am până să mă conving de asta. Azi eşti mai bine?

— Sunt bine, am spus cu prudenţă. Deşi îi spusesem lui Sandy de picajul meu postnatal iniţial, n-am intrat în amănunte… în special, fiindcă nu voiam să o neliniştesc şi mai tare, dar şi fiindcă eram destul de sigură că această scurtă tendinţă de cădere emoţională a mea nu fusese mai mult de-atât. Însă Sandy, ca de obicei, nu se lăsa păcălită de calmul meu.

— Am vorbit şi cu altă prietenă – Alison Kepler –, e sora-şefă la secţia postnatală de la Brigham şi spitalul de femei…

— Doamne, Sandy! am spus, întrerupând-o. Probabil că jumătate din Boston ştie de naşterea lui Jack…

— Mare brânză! Treaba e că sunt împuternicită să-ţi dau cel mai bun sfat imaginabil. Iar Alison mi-a spus că depresia postnatală poate să vină în câteva etape.

— Dar eu *nu* am depresie postnatală, am spus exasperată.

— De ce eşti aşa de sigură? Nu ştii că oamenii deprimaţi nu ştiu că sunt deprimaţi?

— Fiindcă mă scoate din sărite Tony, de asta. Şi nu ştii că oamenii deprimaţi nu sunt cu adevărat scoşi din sărite de soţii lor… sau de surorile lor?

— Cum te scot eu din sărite?

Cum poţi să fii atât de lipsită de simţul umorului? mi-a venit să-i strig. Însă aşa vedea lumea minunata mea soră lipsită de umor: într-un fel extrem de logic, bazat pe principiul *ce spui este ceea ce gândeşti.* De aceea n-ar fi supravieţuit *niciodată* – repet, *niciodată* – la Londra.

Dar în primele câteva zile de la ieşirea din spital, eram sigură că depăşisem simplul stadiu de supravieţuire al şocului postnatal. Poate că asta avea legătură cu scoaterea lui Jack de la Terapie intensivă. Miercuri, la zece şi jumătate, când am ajuns la spital pentru vizita de dimineaţă, am fost întâmpinată de sora care era de obicei dimineaţa, care a spus:

— Veşti bune. Icterul lui Jack a trecut de tot şi l-am mutat în salonul normal pentru copii.

— Eşti sigură că nu mai are nimic?

— Credeţi-mă, nu l-am fi mutat de aici dacă n-am fi fost siguri că totul e bine.

— Scuze, scuze, am spus. M-am transformat într-o veşnică prăpăstioasă.

— Bun venit în clubul părinţilor.

Salonul de copii era cu două etaje mai jos. Sora a dat telefon dinainte, ca să-i informeze că eu sunt mama adevărată a lui Jack Hobbs („în ziua de azi trebuie să fim prudenţi"). Când am ajuns acolo, sora de gardă pe salon mă aştepta.

— Sunteţi mama lui Jack? a întrebat ea.

Am dat din cap.

— Aţi venit la fix, a spus ea. Trebuie să fie hrănit.

A fost nemaipomenit să-l văd fără toate aparatele medicale care-l mumificaseră în ultimele zece zile. Înainte arăta îngrozitor de vulnerabil. Acum, faţa lui pierduse acea expresie buimacă de şoc, pe care o avusese în primele zile de viaţă. Şi,

cu toate că Sandy (graţie plutonului ei de specialişti) mă asigurase că el nu o să aibă amintiri ale acestor traume medicale de început, n-am putut să nu mă simt şi mai vinovată. Vinovată că făcusem ceva ce nu trebuia în timpul sarcinii – cu toate că n-aş fi putut spune precis ce anume.

Şi, dintr-odată, glasul acela dojenitor din capul meu a început să repete cu obstinaţie: *„Tu l-ai adus în starea asta. Tu eşti de vină. Pentru că nu l-ai vrut cu adevărat…”*

Gura!

M-am pomenit tremurând şi ţinându-mă strâns de marginile pătuţului lui Jack. Sora de gardă mă studia cu îngrijorare. Avea în jur de douăzeci şi cinci de ani, era voinică şi bondoacă – însă radia bunăvoinţă.

— Vă simţiţi bine? a întrebat ea.

— Doar un pic obosită, atâta tot, am spus, uitându-mă la numele de pe ecusonul ei: McGuire.

— Staţi să-l duceţi acasă, a spus ea, râzând uşurel.

Însă în loc să mă supăr pe ea pentru acest comentariu inocent nerespectuos, am reuşit să zâmbesc – pentru că nu voiam ca altcineva să-şi dea seama de nefericirea obsedantă ce mă învăluia în acele clipe.

— Sunteţi pregătită să-l luaţi? a întrebat sora.

Nu, nu sunt pregătită. Nu sunt pregătită pentru nimic din toate astea. Pentru că nu pot să fac faţă. Pentru că…

— Sigur, am spus cu un zâmbet silit.

A întins mâinile şi l-a luat cu delicateţe. A fost foarte docil până a fost pus în braţele mele. Moment în care a început să plângă. Nu plângea tare, dar în mod sigur stăruitor, precum cineva care, instantaneu, nu se simte bine în mâinile care îl ţin. Iar acel glas dojenitor din capul meu mi-a spus: *„Ei bine, e firesc să plângă. Pentru că ştie că tu eşti cea care i-a făcut rău”.*

— E primul dumneavoastră copil? a întrebat sora.

— Da, am spus, întrebându-mă dacă nu se vedea nervozitatea.

— Atunci, să nu vă îngrijoreze plânsul. Credeţi-mă, într-o zi o să ajungă să-i placă.

De ce încerci să îmi faci pe plac? E foarte limpede că Jack ştie că i-am vrut răul, ştie că nu sunt capabilă să fiu mamă. De aceea nu suportă acest prim contact fizic cu mine. *Ştie.*

— Să vă aduc un scaun? m-a întrebat sora.

— Ar fi bine, am spus, simţindu-mi dintr-odată picioarele ca de cauciuc.

A găsit un scaun drept, negru, din plastic. M-am aşezat, legănându-l pe Jack. El continua să ţipe – un plâns în toată regula din partea cuiva care era înspăimântat de persoana în compania căreia îl obligau să stea.

— Poate că dacă aţi încerca să-l alăptaţi… a sugerat sora. E vremea să mănânce.

— Am probleme cu mulsul, am spus.

— Ei bine, el o să rezolve pe loc problema, a spus ea râzând din nou cu bunăvoinţă, lucru menit să mă determine să mă simt în largul meu, dar care mă făcea şi mai stângace. Aşa că, ţinându-l cu un braţ pe Jack, care nu contenea cu plânsul, am încercat să-mi ridic tricoul şi sutienul cu mâna liberă. Dar cum ţipetele lui Jack mă făceau să fiu foarte agitată, de fiecare dată când încercam să-mi ridic tricoul se părea că sunt pe cale să scap copilul. Ceea ce îl tulbura şi mai tare.

— Lăsaţi că-l ţin eu cât vă rezolvaţi dumneavoastră problemele, a spus sora.

N-am să-mi rezolv problemele. Pentru că nu pot să le rezolv.

— Mulţumesc, am spus. Cum m-a scăpat de el, Jack n-a mai plâns. Mi-am tras tricoul în sus şi mi-am eliberat sânul drept din sutienul pe care îl purtam. Aveam mâinile asudate. Eram teribil de încordată – în parte, fiindcă în ultimele zile

canalele de lapte mi se tot înfundau. Dar şi fiindcă, ţinându-mi în braţe copilul, nu simţeam decât groază.

Nu eşti potrivită pentru asta… nu poţi să faci asta…

Odată sânul scos, sora mi l-a înapoiat pe Jack. Reacţia lui la atingerea mea a fost aproape pavloviană: *plângi când simţi mâinile mamei.* Şi a plâns. Din abundenţă. Până când buzele lui mi-au atins sfârcul, moment în care a început să sugă în gol, lacom şi zgomotos, ca cineva teribil de flămând.

— Iată-l! a spus sora, dând din cap cu aprobare, în timp ce el mi-a prins sfârcul cu gingiile şi a început să sugă la greu. Imediat a fost ca şi cum, de sân, mi-ar fi fost prins un cârlig de rufe. O fi fost ştirbă gura lui, dar gingiile erau ca de oţel. Şi strângea atât de tare, încât prima mea reacţie a fost un ţipăt de uimire, înăbuşit.

— E totul în regulă? a întrebat sora, încercând să fie în continuare numai zâmbete – cu toate că eram sigură că, pe măsură ce clipele treceau, mă eticheta drept total nepotrivită pentru îndatoririle de mamă.

— Are gingiile cam…

N-am apucat să termin propoziţia, deoarece m-a muşcat atât de tare, încât chiar am ţipat. Şi mai rău, durerea a fost atât de neaşteptată, atât de mare, încât l-am smuls necugetat de la sân – fapt care l-a făcut să se pună iar pe plâns.

— Oh, Doamne, îmi pare rău, îmi pare tare rău! am spus.

Sora şi-a păstrat calmul. L-a luat imediat pe Jack de la mine, iar el s-a potolit în câteva clipe după ce a fost în braţele ei. Stăteam acolo, cu sânul la vedere şi durându-mă, simţindu-mă inutilă, tâmpită şi teribil de vinovată.

— Se simte bine? am întrebat cu glasul răguşit de şoc.

— S-a speriat puţin, atâta tot, a spus ea. Ca şi dumneavoastră.

— Chiar n-am vrut să…

— Sunteţi grozavă, zău. Se întâmplă tot timpul. Mai ales dacă aveţi o mică problemă cu alăptatul. Ia staţi o clipă – cred că ştiu cum se poate rezolva.

A întins mâna liberă după un telefon. Cam după un minut, a venit altă soră cu îngrozitoarea pompă de sân.

— Aţi mai folosit vreodată o astfel de chestie? a întrebat sora McGuire.

— Cu părere de rău, da.

— Atunci, daţi-i drumul, a spus ea, întinzându-mi-o.

Durerea a fost şi acum sfâşietoare – dar, măcar de data asta, de scurtă durată. După un minut de pompat viguros, zăgazul s-a rupt – şi cu toate că acum lacrimile îmi şiroiau pe faţă, uşurarea a fost imensă.

— E bine acum? a întrebat sora, numai veselie şi eficienţă.

Am dat din cap. Mi l-a înapoiat pe Jack. Doamne, câtă oroare avea să-l ating! L-am dus repede la sfârcul care acum curgea. A avut iar reţineri să se apropie de el, însă când buzele lui au simţit gustul laptelui, l-a prins ca o menghină, sugând nebuneşte. Durerea revenită m-a făcut să tresar – dar m-am forţat să nu scot niciun sunet. Nu voiam să mă dau iar în spectacol în faţa acestei sore extrem de tolerante, însă ea mi-a sesizat chinul.

— Doare un pic, nu-i aşa? a întrebat ea.

— Mă tem că da.

— Nu sunteţi prima mamă care spune asta. Dar o să vă obişnuiţi.

Doamne, de ce era atât de drăguţă? Mai ales că nu meritam. Adică, citisem toate afurisitele alea de cărţi şi articole din reviste, care proslăveau plăcerile alăptatului: felul în care el *cimentează* relaţiile dintre mamă şi copil şi dezvoltă cele mai

profunde instincte materne. *Sânul e mai bun* era tema principală a acestor articole favorabile alăptatului – care nu întârziau să le denunţe pe sceptice ca fiind absurd de egoiste, nepăsătoare şi necorespunzătoare. Toate astea mă consideram eu acum. Pentru că singurul lucru despre alăptat pe care nu mi l-a spus nimeni era: *doare al naibii de tare.*

— Păi, bineînţeles că doare, a spus Sandy când i-am dat telefon în acea zi, pe la prânz. Mie îmi era groază ca de dracu' de fiecare clipă.

— Pe bune? am spus, agăţându-mă de această destăinuire.

— Crede-mă că n-am simţit un mare extaz matern.

Ştiam că minte – de dragul meu. Pentru că am fost de multe ori în casa lui Sandy în lunile imediat următoare naşterii primului ei fiu. Şi nu dădea nici cel mai mic semn de disconfort în timp ce alăpta. Dimpotrivă, era atât de expertă în treaba asta, încât odată am văzut-o călcând o cămaşă şi alăptându-şi fiul în acelaşi timp.

— Doar că la început ai un mic şoc, atâta tot, a spus ea. Când te duci iar la spital?

— Diseară, am spus, auzind groaza din glasul meu.

— Sunt sigură că e frumos, a spus ea. Ai un aparat foto digital?

— Nu.

— Ei bine, ia-ţi unul şi apucă-te să-mi trimiţi prin e-mail poze.

— Bine, am spus, cu glasul atât de plat, încât Sandy a zis imediat:

— Sally… spune-mi.

— Ce să-ţi spun?

— Spune-mi ce se petrece.

— Nu se petrece nimic.

— Se pare că nu ţi-e bine.

— Doar o zi proastă, atâta tot.

— Eşti sigură de asta?

— Da, am minţit. Fiindcă adevărul era…

Care?

Habar n-aveam care era adevărul aici. Doar că *nu voiam* să mă întorc la spital în acea seară. De îndată ce am închis telefonul, am fugit de muncitorii care erau peste tot în casă şi m-am refugiat în biroul lui Tony. M-am prăbuşit în scaunul lui de birou şi m-am uitat lung la teancul de pagini de manuscris, aşezate cu faţa în jos în stânga tastaturii calculatorului. Sub un suport rotund pentru pixuri, se afla o agendă mare cu nişte coperţi de moleschin negru. Am ştiut întotdeauna că Tony avea marea pasiune de a ţine jurnale. Am descoperit asta în prima noapte când m-am culcat cu el în dezordonatul lui apartament din Cairo – când m-am trezit pe la trei să fac un pipi şi l-am descoperit în camera de zi, scriind de zor într-o agendă care avea coperţile negre.

— Deci, ce notă îmi dai – cinci, opt? l-am întrebat, stând goală în prag.

— Este ceva secret, a spus el, închizând agenda şi punând capacul la pix. Ca tot ce se află în această agendă.

Tonul era vesel – dar impertinent de ferm. Am priceput aluzia şi nu l-am mai întrebat niciodată despre agenda lui… chiar dacă, în lunile care au urmat, l-am văzut deseori scriind de zor în ea. Cineva a spus odată că persoana care ţine un jurnal e cam ca un câine care se întoarce să-şi adulmece propria vomă. Dar, pentru mine, cel care îşi face cronica vieţii de zi cu zi – şi, în acelaşi timp, îşi notează reacţiile profund personale faţă de cei foarte apropiaţi – vrea, în ultimă instanţă, să-i fie citit jurnalul. De aceea – am presupus – îşi lăsase Tony, pe birou, ca din întâmplare, agenda cu coperţi de moleschin. Pentru că deşi ştia că îi respect intimitatea, până în punctul de a nu intra niciodată în biroul lui, n-am putut să nu mă întreb dacă, în acelaşi timp, nu juca cu mine un joc *pasiv-*

agresiv, spunându-mi pe muteşte: *Iată-l… dă-i bătaie, deschide-l dacă îndrăzneşti.*

Pe de altă parte, poate că l-a lăsat acolo pur şi simplu accidental… ceea ce însemna că toate gândurile mele cu pretenţii psihologice despre bănuitul lui comportament tactic erau mărturii în plus ale fragilităţii mele crescute.

În acel moment mă simţeam destul de fragilă. Atât de fragilă, încât – chiar dacă eram de tentată să deschid agenda şi să aflu eventualul adevăr crud pe care îl conţinea (*„Suntem o pereche cumplită”, „De ce e atât de afurisit de pedantă în toate?”, „Mi-am construit cu mâna mea o închisoare”)* – ştiam că m-aş fi aventurat în teritorii care era mai bine să fie evitate. Oricum, ce om întreg la minte vrea cu adevărat să cunoască gândurile secrete ale partenerului de viaţă?

Aşa că am luat mâna de pe agendă şi cu greu am rezistat tentaţiei de a citi câteva pagini de manuscris pentru a vedea dacă Tony făcea pe Graham Green sau Jeffrey Archer. În schimb, am desfăcut canapeaua extensibilă, am deschis cufărul din împletitură de răchită în care ţinea Tony pilota şi pernele, am făcut patul, am tras storul de la lucarnă, am pus telefonul pe căsuţa vocală, mi-am scos blugii şi m-am băgat sub pilotă. Cu toate că zgomotul de ciocănituri şi sablare de la etajele de jos era infernal, am adormit în câteva minute – o prăbuşire rapidă, amnezică, în uitare.

Pe urmă, am auzit un glas cunoscut.

— Ce faci aici?

Mi-au trebuit câteva clipe să-mi dau seama unde mă aflu. Sau să mă adaptez la faptul că acum era noapte, şi camera era luminată de lampadarul mare care stătea în dreapta biroului, iar soţul meu stătea în prag uitându-se la mine cu îngrijorare.

— Tony? am întrebat, cu glasul răguşit de somn.

— Spitalul a tot încercat să dea de tine…

Acum m-am trezit de tot.

— *Poftim*?

— Jack a avut în după-amiaza asta o recidivă minoră. Icterul s-a întors.

Acum eram în picioare, căutându-mi hainele.

— Să mergem, am spus, trăgându-mi blugii.

Tony mi-a pus pe braţ o mână fermă.

— Am fost deja acolo. Acum e bine. La început s-au speriat că ar putea fi o recidivă severă. Dar analizele de sânge au arătat doar o creştere foarte mică a nivelului de bilirubină, aşa că nu există motiv de îngrijorare. Totuşi, l-au dus înapoi la terapie intensivă…

Mi-am smucit umărul ca să dau la o parte mâna lui Tony.

— Îmi povesteşti în maşină.

— Nu o să mergem…

— Să nu-mi spui că nu mergem. El e…

— Nu mergem, a spus Tony apucându-mă de braţ cu mai multă hotărâre.

— Dacă tu nu mergi, eu…

— Vrei să fii atentă puţin? a spus el, ridicând dintr-odată glasul. E aproape miezul nopţii.

— Poftim? am spus sincer şocată.

— E douăsprezece fără şapte minute.

— Aiurea!

— Ai dormit toată ziua.

— Nu se pooate!

— Ei bine, de azi după-amiază de la trei, spitalul a tot încercat să dea de tine, sunându-te acasă.

— Oh, nu…

— Iar eu ţi-am lăsat vreo zece mesaje pe mobil…

— De ce n-ai vorbit cu constructorii?

— Fiindcă nu am avut nenorocitul număr de mobil al lor, de aia.

— Am tras un pui de somn după ce am fost la Jack azi-dimineaţă.

— Un pui de somn de douăsprezece ore?

— Îmi pare rău…

M-am desprins uşurel din strânsoare lui şi am terminat cu îmbrăcatul.

— Totuşi, mă duc acolo.

Mi-a tăiat calea spre uşă.

— În momentul ăsta nu e o idee bună. Mai ales după…

— După ce? am întrebat. Dar intuiam deja răspunsul la acea întrebare.

— Mai ales după dificultăţile pe care le-ai avut azi-dimineaţă.

Căţeaua aia, sora McGuire. Ea m-a turnat.

— A fost doar o problemă de alăptare, atâta tot.

— Asta bănuiesc şi eu – însă una dintre surorile de gardă a spus că aproape l-ai smuls pe Jack de la sân.

— A fost o chestie de moment. M-a durut.

— Sunt sigur că nu a vrut.

— Nu spun asta. În tot cazul, n-a fost ca şi cum l-aş fi aruncat în cealaltă parte a salonului. Doar am avut un mic şoc.

— Trebuie să fi fost un şoc zdravăn dacă sora l-a raportat superiorilor ei.

M-am aşezat pe pat. Mi-am luat capul în mâini. Chiar îmi venea să înhaţ paşaportul, să fug la aeroport şi să iau primul avion spre Statele Unite.

Nu poţi să faci asta… eşti o zonă maternă calamitată…

Apoi, un alt glas, calm şi lucid, mi-a intrat în cap, repetând întruna o mantră liniştitoare: *Nu-ţi pasă… Nu-ţi pasă… Chiar nu-ţi pasă.*

De ce i-ar păsa unei catastrofe de mamă ca mine de copilul ei? Oricum, chiar şi dacă mi-ar fi păsat, *ei* (doctorii, surorile, soţul meu) toţi ştiau adevărul despre mine. Aveau dovada. Şi şi-au dat seama de…

De ce?

De faptul că… nu pricepeam nimic din toate astea.

Că… acum eram copleşită de durere şi vinovăţie pentru ce i se întâmplase lui Jack… ca imediat să

nu-mi pese nici cât negru sub unghie.

Fiindcă sunt necorespunzătoare. Exact aşa, N-E-C-O-R-E-S-P-U-N-Z-Ă-T-O-A-R-E. Precum acea melodie country veche despre D-I-V-O-R…

— Sally?

Am ridicat privirea şi l-am văzut pe Tony uitându-se la mine în felul lui iritat, întrebător.

— Trebuie să te duci la culcare, pe bune, a spus el.

— Tocmai am dormit douăsprezece ore.

— Mă rog, asta a fost decizia ta.

— Ba nu – asta a fost decizia *corpului meu.* Deoarece corpul meu a observat ceva ce sigur tu nu ai observat… faptul că sunt dărâmată de tot după un mic efort fizic numit „naştere". Ceea ce ştiu că, la cartea ta, e cam ca a te poticni de ceva…

Tony a schiţat un zâmbet şi a început să strângă aşternuturile.

— Cred că acum am să trec la treabă, a spus el. Nu e nevoie să stai după mine.

— Nu mă culc la loc.

— Faci cum vrei. Şi acum, dacă-mi dai voie…

— Nu-ţi pasă ce se petrece, nu-i aşa?

— Scuză-mă, dar cine a dat fuga la spital în această seară când mama fiului nostru a închis toate telefoanele şi a întrerupt legăturile cu lumea?

Comentariul lui a venit ca o palmă peste faţă – mai ales că l-a făcut cu un glas foarte detaşat.

— Nu e deloc drept, am spus aproape în şoaptă.

Tony s-a mulţumit să zâmbească.

— Bine-nţeles că tu aşa crezi, a spus el. Pentru că adevărul este de obicei extrem de nedrept.

Pe urmă s-a aşezat pe scaunul de la birou, l-a rotit cu spatele la mine, şi a spus:

— Acum, te rog să mă scuzi…

— Du-te dracului!

A ignorat vorbele mele şi a spus:

— Dacă vrei să-mi faci o cană de ceai, ar fi cum nu se poate mai bine-venită.

Am răspuns la acest comentariu ieşind ca o furtună din birou, trântind uşa după mine.

Coborând scările, prima mea reacţie a fost să fug pe uşă, să sar într-un taxi, să-i spun şoferului să apese de tot acceleraţia până la Mattingly, să mă duc val-vârtej direct la Terapia intensivă de la pediatrie, să cer atât să-l văd imediat pe Jack, cât şi să fie găsită acea turnătoare irlandeză, ca să o confrunt pe Domnişoara Mironosiţă cu minciunile pe care le-a spus despre mine. Şi pe urmă…

Aş fi legată şi mi s-ar pune căluş şi aş fi expediată la cea mai apropiată casă de nebuni.

Am început să măsor podeaua cu paşii. Ca într-o obsedantă mişcare înainte şi înapoi: *aici-acolo, aici-acolo, aici-acolo.* Abia când m-a străfulgerat gândul *„uită-te la tine, umbli încoace şi încolo prin cameră ca un animal de laborator căruia i s-au administrat amfetamine”,* m-am aşezat. Moment în care m-au apucat rău frigurile. Un vânt arctic bătuse pe Sefton Street şi pătrunsese prin însăşi structura casei mele, dându-mi convingerea că scândurile podelei putrezeau, că umezeala în creştere predomina şi că toată această investiţie de rahat, acest jalnic exemplu de casă victoriană o să fie smuls din temeliile-i murdare, lăsându-ne săraci şi pe drumuri.

Însă pe urmă clima s-a schimbat. Mercurul a urcat la treizeci de grade. Plecasem la mijlocul lui ianuarie din Stâncoşii canadieni, iar acum eram undeva la tropice. Aruba, *baby.* S-a zis cu degeratul. *Avem un val de căldură, un val de căldură tropicală.* Cam cincizeci de grade la umbră şi nouăzeci şi şase la sută umiditate. Dintr-odată, transpiram. Eram atât de fleaşcă de transpiraţie, încât trebuia să-mi scot toate hainele.

Ceea ce am şi făcut – nebăgând de seamă că draperiile de la fereastra din faţă nu erau trase şi cineva ieşea dintr-un taxi negru parcat chiar în faţa ferestrei, iar şoferul se holba la mine cu gura căscată, şi mie îmi venea să mă întorc cu faţa la el

şi să-i arăt în mod ostentativ cicatricea de la cezariană. În loc de asta, o oarecare decenţă înnăscută a preluat controlul şi am ţâşnit pe scări în sus, spre baie, şi am deschis la maximum robinetul de apă rece, şi am sărit sub jetul puternic (slavă, Domnului, că insistasem asupra unui duş cu boiler electric), şi pe urmă…

Ce faci?

Am închis apa. Mi-am rezemat capul de peretele cu faianţă. Am avut încă un atac de panică – pentru că eram total descumpănită şi necontrolată. Ce mă speria cel mai tare era faptul că îmi dădeam seama că aceste episoade ciudate de nebunie păreau să nu-aibă nicio evoluţie logică. Devenisem un automat cu bile emoţional, care ricoşa nebuneşte din toate obiectele din calea mea. În mijlocul acestor schimbări de dispoziţie, existau momente de limpezime extremă, dureroasă – ca şi cel prin care treceam acum, în care îmi venea să mă dau cu capul de pereţi şi să repet la nesfârşit: *Ce faci*?

La întrebarea asta nu aveam decât un răspuns: Chiar că nu ştiu. Pentru că nu mai ştiu nici măcar cum funcţionează lucrurile în mine.

Oh, fii atentă ce spui! Domnişorica Văicăreaţă. O uşoară înclinare postnatală a echilibrului – un lucru pe care orice persoană raţională, cumpătată l-ar fi putut rezolva – şi te desfaci în două. Tony are dreptate să te trateze ca pe o recalcitrantă proastă. Pentru că te comporţi ca o idioată. Şi mai rău, te tot duci la vale pe acest drum nebunesc, şi vor începe să se ridice întrebări cu privire la sănătatea ta mentală. Aşa că, vino-ţi în fire, da? Şi, în timpul ăsta, fă-i o cană de ceai soţului tău.

Am urmat îndemnul acestui sfătuitor intern foarte critic – şi am ieşit de sub duş hotărâtă să îndrept totul. Mi-am spus că, de acum înainte, luciditatea calmă va predomina. Aveam să mă duc mâine dimineaţă la spital şi să-mi cer scuze că nu am apărut azi. Aveam să o caut pe sora McGuire şi să-i aduc la cunoştinţă că îi înţeleg perfect

îngrijorarea de ieri cu privire la sănătatea mea mentală, dar apoi să-i demonstrez că deţin controlul alăptându-l pe Jack cu o siguranţă resemnată. Iar pe frontul conjugal, aveam să risipesc toate temerile lui Tony potolindu-mă o vreme şi făcând pe soţia perfectă.

Prin urmare, nu numai că i-am făcut soţului meu o cană de ceai, ci am şi pregătit un platou mare cu biscuiţii lui preferaţi şi am găsit o sticlă de Laphroaig (whisky-ul din malţ, preferat de el). Pe urmă, am urcat scara, cât pe ce să-mi pierd echilibrul (graţie mult prea multor chestii de pe tavă). Când am ajuns la uşa biroului, era închis. Am bătut cu piciorul.

— Tony, am spus.

Nu a răspuns – cu toate că auzeam înăuntru muzică dată încet.

— Tony, te rog – ţi-am adus cana de ceai…

Uşa s-a deschis. Tony s-a uitat la tava încărcată.

— Ce e asta?

— Fortifiant pentru strădaniile tale literare. Şi scuze.

— Bine, a spus el, dând din cap. Apoi, uşurându-mă de tavă, a adăugat: cred că ar fi bine să mă întorc la masa de lucru.

— Merge bine?

— Presupun că da. Nu mă aştepta, culcă-te.

Şi a închis uşa.

Nu mă aştepta, culcă-te.

Tipic. Atât de *al dracului* de tipic. Făcea ceva pe parada mea, ca de obicei. Şi în timp ce eu mă străduiam să fiu atât de amabilă.

Termină. Termină. În definitiv, lucrează. Şi puţin mai înainte aţi avut acea mică repriză, peste care nu poţi să te aştepţi să treacă în zece minute… chiar dacă a făcut comentariul acela infect despre…

Destul. Tony are dreptate. Chiar trebuie să te duci la culcare. Singura problemă e că tocmai ai dormit douăsprezece ore…

Bine, bine. Găseşte-ţi de lucru. Fă ceva să treacă timpul.

Şi uite aşa m-am apucat să despachetez aproape toate cutiile şi lăzile care mai erau încă răspândite prin casă. Întregul proces a durat în jur de şase ore şi a trebuit să muncesc pe lângă mizeria lăsată de constructori. Când am terminat, începea să se crape de ziuă, iar eu eram ameţită de oboseală, dar mulţumită, aşa cum se întâmplă când isprăveşti o corvoadă casnică importantă ce te sâcâia de luni întregi. Umblând prin casă – care acum se apropia de stare de a fi cu adevărat locuibilă – m-a năpădit un ciudat optimism. În sfârşit, exista senzaţia de spaţiu şi proporţie şi (mai ales) ordine.

Ordinea era ceva ce acum doream cu înfocare.

Am dat drumul la apă să fac o baie. Am stat în cadă aproape o oră. Mi-am spus: *Vezi… puţină activitate de deplasare şi zeii echilibrului aterizează confortabil pe umerii tăi. Totul o să fie bine acum.*

Atât de bine încât, după ce m-am îmbrăcat, m-am simţit plină de energie – cu toate că nu dormisem toată noaptea. Am aruncat o privire în biroul lui Tony. Dormea dus pe canapea – însă am observat că la teancul de pagini de manuscris, în continuă creştere, chiar se adăugaseră unele noi. Aşa că m-am dus în vârful picioarelor la masa de lucru, m-am asigurat că am pus ceasul deşteptător cu radio la ora nouă, apoi am scris un bilet scurt:

> *Am plecat la spital, la băiatul nostru. Sper să-ţi placă acţiunea de dereticare a casei. Cinăm diseară, pe banii mei, la un restaurant ales de tine? Aştept răspuns.*
>
> *Te iubesc…*

M-am semnat, sperând că va răspunde favorabil la ideea genului de nopţi plăcute în oraş, pe care le aveam la Cairo. Cum Jack urma să vină acasă în

câteva zile, asta ar fi fost ultima noastră ocazie s-o ştergem de acasă nestânjeniţi.

Am coborât la parter. M-am uitat la ceas. Abia trecuse de şapte. Am deschis uşa din faţă şi am observat că persoana de pe cealaltă parte a drumului era în plin şantier de construcţii, cu un container gol, pentru diverse resturi. M-am uitat în spate la mormanul de cutii de carton şi lăzi din şipci, acum sparte, şi m-am gândit: asta m-ar scuti de un drum la groapa de gunoi. În plus, mi-am adus aminte că toată lumea de pe stradă şi-a golit podul în containerul nostru când eram în primul stadiu al renovărilor. Aşa că am hotărât că nu vor fi obiecţii dacă un număr mic de articole din casa mea vor ajunge să se amestece cu resturile vecinului meu.

Totuşi, în timp ce eram în curs de a arunca al doilea lot de cutii în acest container mare, o uşă a casei s-a deschis şi a ieşit un bărbat la vreo patruzeci şi cinci de ani. Era îmbrăcat cu un costum gri închis.

— Să ştii că ăsta-i containerul *nostru,* a spus el, cu glasul plin de indignare stăpânită.

Am început imediat să mă scuz.

— Scuze, dar m-am gândit că, deoarece era cam gol…

— Ar trebui să ceri voie înainte de a arunca lucruri în containerele altora.

— Dar m-am gândit…

— Acum aş aprecia dacă ţi-ai lua tot gunoiul…

Însă a fost întrerupt de un glas care a spus:

— Pentru numele lui Dumnezeu, tu auzi ce spui?

Individul a părut cam uimit. Apoi s-a fâstâcit imediat, deoarece s-a pomenit uitându-se la o femeie care se apropia de cincizeci de ani – blondă, cu oase mari, cu o faţă foarte ridată (întotdeauna blondele încep să se zbârcească după trecerea graniţei celor patruzeci de ani), dar încă atrăgătoare. La fel de impresionant era labradorul

foarte mare de lângă ea. Femeia trecea pe lângă noi când a auzit schimbul de cuvinte. Am recunoscut-o imediat: era cea care îmi vorbise aprobator atunci când îl silisem pe domnul Noor să fie politicos cu mine. Şi din reacţia Scorţosului mi-am dat seama că nu se simţea deloc în largul lui în prezenţa ei. I-a evitat privirea acuzatoare şi a spus:

— Nu făceam decât să-mi exprim punctul de vedere.

— Şi care era punctul acela de vedere?

— Consider că asta e între mine şi…

— Anul trecut, când îmi făceam bucătăria cea nouă şi aveam un container deschis, cine l-a umplut într-o noapte cu jumătate din conţinutul mansardei lui?

Scorţosul arăta acum îngrozit – fiindcă era făcut de râs în mod public. Din puţinele mele luni în Anglia, ştiam că să fii făcut de râs era cea mai de temut dintre calamităţile personale – şi trebuia evitată cu orice preţ. Însă, pe câtă vreme în Statele Unite tipul ar fi contrat spunând ceva plin de tact precum „Vezi-ţi de treaba ta”, aici tipul a pălit brusc, s-a făcut mic şi n-a mai putut decât să îngâne:

— Cum am spus, încercam doar să-mi exprim punctul de vedere.

La care buna mea samariteană cu labradorul i-a zâmbit rece, cunoscător şi a spus:

— Bine-nţeles că încercai.

Apoi s-a întors iar spre mine şi a întrebat:

— Ai nevoie de o mână de ajutor la restul cutiilor?

— Mă descurc. Dar eu…

— Îmi face plăcere să te revăd, Sally, a spus ea, întinzând mâna. Sally te cheamă, aşa-i?

Am dat din cap.

— Julia?

— Bravo!

Individul şi-a dres glasul, ca pentru a-şi anunţa plecarea. Apoi s-a întors şi a intrat grăbit în casă.

— Nătărăul! a spus Julia în surdină după plecarea lui. Nu-i de mirare că l-a părăsit nevasta luna trecută.

— N-am ştiut…

A ridicat din umeri.

— Încă o dramă conjugală – cum am avut toţi. Şi, apropo, am auzit că eşti proaspătă mămică. Minunată veste. Aş fi trecut pe la tine cu vreo atenţie, însă în ultimele două luni am fost plecată în Italia cu fiul meu Charlie.

— Câţi ani are?

— Paisprezece. Şi tu ce ai născut – un băiat sau un copil?

— Băiat, am spus râzând. Jack.

— Felicitări. Cum e viaţa fără somn?

— Păi… încă nu e acasă.

Apoi am explicat, în cel mai scurt mod cu putinţă, ce i se întâmplase.

— Doamne sfinte! a spus ea încet. Chiar că ai trecut printr-o perioadă cumplită.

— Mai mult el decât eu.

— Dar tu eşti bine?

— Da şi nu. Uneori chiar nu-mi dau seama.

— Ai timp pentru o ceaşcă de ceai?

— Mi-ar plăcea tare mult, dar trebuie neapărat să fiu devreme la spital în dimineaţa aceasta.

— Înţeleg foarte bine, a spus ea. Oricum, treci oricând pe la mine. Şi aruncă gunoi cât vrei în containerul acelui prost.

Cu un zâmbet plăcut, a pus capăt scurtei noastre întâlniri.

I-am urmat instrucţiunile şi am aruncat în container toate cutiile goale rămase, împreună cu patru pungi pline ochi cu moloz de la constructori. Apoi am plecat la metrou, gândindu-mă: „De fapt, am o vecină prietenoasă”.

La spital, am comutat pe comportamentul meu cel mai bun. Şi am fost extrem de uşurată să descopăr că întoarcerea lui Jack la terapie intensivă fusese scurtă, deoarece era din nou în

salonul de copii sănătoşi. Obişnuita soră de salon era şi ea acolo – cercetându-mă cu atenţie, ca pe cineva etichetat „periculos prin iresponsabilitate”.

Însă eu i-am zâmbit larg şi am spus:

— Sora McGuire este pe aici? Cred că îi datorez scuze pentru cum m-am purtat ieri.

Sora de salon s-a relaxat imediat. Actele de căinţă au de obicei acest efect.

— Mă tem că e într-o vacanţă de o săptămână – însă când se întoarce am să-i spun ce aţi zis.

— Şi îmi pare rău că nu am reuşit să ajung aici aseară. Pur şi simplu… ei bine, ca să fiu sinceră, eram aşa de obosită, încât am dormit dusă.

— Nu vă faceţi griji. Toate mamele sunt epuizate după naştere. Iar vestea bună e că mica recădere de aseară a fost chiar mică. De fapt, o să puteţi să-l luaţi acasă chiar mâine.

Am fost toată un zâmbet.

— Asta da veste grozavă!

— Sunteţi pregătită să-l hrăniţi, acum? Precis e flămând.

Dându-mi toată silinţa să-mi maschez neliniştea, am dat afirmativ din cap, păstrându-mi zâmbetul de pe faţă. Sora de salon mi-a făcut semn să o urmez. Am luat-o prin salon spre pătuţul lui Jack. Era culcat pe o parte, plângând tare. Eram încordată – întrebându-mă dacă o să se pună pe zbierat când îl iau în braţe. Însă am încercat să-mi ascund încordarea spunând:

— Chiar pare flămând.

Sora de salon mi-a întors zâmbetul. Apoi a urmat un moment stânjenitor, în care am stat lângă pătuţ neştiind dacă eu trebuie să-l ridic sau o să mi-l dea sora. Privindu-mă iar cam circumspect, sora de salon mi-a făcut semn să-l iau. Aveam mâinile transpirate când le-am întins spre el. Şi, da, ţipetele lui s-au amplificat când l-am ridicat.

Ţine-ţi firea, ţine-ţi firea, mi-am spus. *Şi, pentru Dumnezeu, nu arăta că ţi-e frică!*

L-am apropiat pe Jack de mine, legănându-l uşurel. Plânsul lui s-a înteţit. M-am aşezat repede pe scaunul tare, cu spătar drept, de lângă pătuţ, mi-am descheiat cămaşa, mi-am eliberat sânul stâng din sutien, am strâns zona din jurul sfârcului într-un efort de a stoarce puţin lapte, dar n-am simţit decât beton întărit.

Nu te gândi la asta, pune-l la sân şi speră că nu o să înceapă să urle. Sora îţi studiază fiecare mişcare.

Am direcţionat cu blândeţe capul lui Jack spre sân. Când l-a găsit, a început să sugă cu lăcomie. Am închis ochii de durere. Dar pe urmă, voracitatea lui a dat roade – gura lui, ca un aspirator, a desfundat canalele şi laptele a ţâşnit. Nu conta că gingiile lui ca de oţel strângeau în draci sfârcul sau că nivelul disconfortului meu creştea cu fiecare minut. Mânca.

— Vă doare puţin? a întrebat sora de salon.

— Nu e ceva de nesuportat, am spus.

Acesta a fost răspunsul corect, deoarece sora a dat aprobator din cap şi a spus:

— Vă las să vă vedeţi de treabă.

Cum a dispărut din vedere, m-am aplecat şi i-am şoptit lui Jack la ureche:

— Mulţumesc.

După zece minute, l-am transferat pe Jack la celălalt sfârc – şi, din nou, gura lui ca un aspirator a îndepărtat toate obstrucţiile în câteva clipe şi laptele a curs în voie.

Sigur, am citit materialele de psihologie pe înţelesul tuturor despre cum pot duce blocajele fizice la blocaje psihice, însă, deşi eram sceptică în privinţa acestui gen de legătură corp/minte, trebuie să recunosc că, atunci când am plecat de la spital în acea dimineaţă, mă simţeam de parcă scăpasem în sfârşit de sumbrul impas în care trăisem de la naşterea lui Jack.

— Ce să zic, slavă Domnului că nepotul meu suge, a spus Sandy când am sunat-o pe la nouă, ora

ei, ca să-i spun că, în sfârşit, reuşisem să-mi hrănesc fiul fără ajutorul unei îngrozitoare pompe de sân. Dar când i-am zis că acum mă simt aproape extaziată, a spus:

— E grozav să aud asta – dar să nu te sperii dacă aluneci pe neaşteptate înapoi în toanele proaste de dinainte. O dată ce Jack vine acasă, ai să te confrunţi cu nopţi distruse, când trei ore de somn neîntrerupt ţi se vor părea un adevărat triumf.

— Dar n-am dormit toată noaptea şi mă simt absolut grozav.

— De ce n-ai dormit azi-noapte?

— Pentru că ieri am dormit toată ziua.

— Nu-mi place cum sună asta.

— A fost cel mai bun lucru care mi se putea întâmpla. Am simţit nevoia să mă decuplez o vreme. Iar acum mă simt de parcă echilibrul meu a revenit la normal, şi am din nou o imagine corectă a lucrurilor, şi sunt cu adevărat una cu lucrurile.

Pauză lungă.

— Mai eşti la telefon, Sandy?

— Da, sunt. Dar mă şi întreb dacă nu te-ai transformat brusc într-o membră a sectei Biserica Unificării.

— Mulţumesc mult.

— Păi, la ce naiba te aştepţi când începi să spui aiureli de genul „Sunt una cu lucrurile”?

— Dar sunt.

— Acum mă faci pe mine să fiu foarte îngrijorată.

Un lucru tipic pentru Sandy – era şi mai strictă decât mine când era vorba de a judeca stările de spirit ale altora. Dar eu ştiam că sunt bine – cu toate că, atunci când m-am întors acasă de la spital, am găsit un bilet de la Tony, în care scria:

> *Invitaţie declinată cu regret. Secretarul adjunct al Statelor Unite vine aici diseară. Tocmai am primit o*

invitaţie de ultim minut la dineul de la ambasadă. Am să mă revanşez faţă de tine.

Grozav. Pur şi simplu, grozav. Dar după prostia de azi-noapte, nu aveam de gând să îl sun şi să-i fac capul mare că mi-a refuzat invitaţia. În schimb, am dat o întorsătură pozitivă acestei situaţii. În loc să mă trântesc în pat, să trag un pui de somn, aveam să-mi petrec ziua fără să dorm, apoi, pe la şapte, să mă duc la spital, după care, întoarsă acasă, să mă bag în pat la zece – destul de obosită, ca să dorm toată noaptea fără întrerupere. Dimineaţă aveam să mă întorc la programul normal şi gata să îmi aduc fiul acasă.

Fireşte, când am ajuns în acea seară la Mattingly nu dormisem de douăzeci de ore la rând şi începeam să virez spre teritoriul „capie de oboseală”. Şedinţa de alăptat de seară de la spital a ţinut mai mult decât mă aşteptasem – deoarece domnul Hughes a făcut o vizită-surpriză în salonul de nou-născuţi. Conducea un grup de studenţi prin acest colţ al spitalului – şi, când a văzut că îl alăptez pe Jack, şi-a îndreptat anturajul înspre mine. Eram cu fiul meu la sân – şi mi-am preschimbat tresărirea într-o expresie de satisfacţie maternă când s-a apropiat de noi.

— Ne înţelegem bine, nu-i aşa?

— Fără probleme, am spus toată un zâmbet.

— Şi judecând după felul în care fiul dumneavoastră e absorbit de sarcina prezentă, totul merge bine?

— Totul merge foarte bine.

— Splendid, splendid. Vă supăraţi dacă mă uit repede la micuţ?

Jack nu a fost încântat să fie deconectat de la sursa lui de hrană. În timp ce făcea tărăboi, mi-am vârât repede sânul la loc în cămaşă – mai ales că unul dintre studenţii care erau cu Hughes părea deosebit de interesat de sfârcul meu care acum era

umflat. Dar, judecând după felul critic în care îl cerceta, interesul lui era în mod clar mai mult clinic decât sexual. Între timp, ceilalţi studenţi se înghesuiau în jurul pătuţului. Hughes a început să vorbească într-un limbaj foarte tehnic despre naşterea complicată a lui Jack şi că a trebuit să fie ventilat după naştere. Apoi a explicat că, pe perioada sarcinii, am avut hipertensiune… până în punctul în care s-a întrebat dacă nu era mai bine să nasc prematur copilul – deoarece hipertensiunea se poate dovedi riscantă pentru sănătatea mamei.

— Mie nu mi-aţi spus asta, am zis.

Dintr-odată, toţi ochii au fost aţintiţi asupra mea. Hughes mi-a aruncat o privire încruntată. Nu îi plăcea să fie întrerupt în mijlocul discursului – mai ales de o americancă pisăloagă.

— S-a întâmplat ceva, doamnă Goodchild? a întrebat el.

— Mie nu mi-aţi spus că vă gândeaţi la o naştere prematură.

— Asta pentru că hipertensiunea dumneavoastră nu era preeclampsică… şi că, până la urmă, s-a stabilizat. Dar, ca să spun adevărul, la început, când s-a constatat că aveţi hipertensiune, aţi fost un caz-limită de cezariană de urgenţă…

— Mulţumesc pentru informaţii, chiar dacă e cam tardiv. Adică, dacă a existat un pericol pentru mine şi copilul meu, n-ar fi trebuit să mi se ofere la vremea respectivă opţiunea cezarienei de urgenţă?

— În mod foarte curios, întotdeauna e mai bine pentru copil să se nască la termen. Şi chiar mai curios, doamnă Goodchild, noi, cei de pe partea asta a iazului, suntem destul de la zi cu practica obstetrică modernă… ceea ce înseamnă că am făcut ce era cel mai bine din punct de vedere medical pentru dumneavoastră şi fiul dumneavoastră. Mai la obiect, doar la două săptămâni şi ceva de la o naştere extrem de complicată şi periculoasă, fiul dumneavoastră pare să înflorească. Bună seara, doamnă Goodchild.

Şi a trecut la pătuţul următor.

Minunat! Bună treabă! Bra-vo! Mă mir că Departamentul de Stat nu te-a racolat pentru talentele tale diplomatice.

M-am sprijinit cu mâinile de ambele laturi ale pătuţului şi am lăsat capul în jos, întrebându-mă dacă toţi ochii erau aţintiţi asupra mea şi dacă trebuia să încerc să repar lucrurile cu o scuză. Dar când am ridicat iar privirea cu intenţia de a spune ceva, Hughes şi compania erau ocupaţi cu alt pacient. Oricum, fusesem pusă la locul meu, prezentată la adevărata valoare, *făcută de râs.*

Am apucat şi mai strâns marginile pătuţului – şi m-am simţit redevenind foarte instabilă – o cădere care, din senin, m-a transportat într-un loc ameţitor, poziţionat chiar deasupra unei prăpăstii adânci.

— Pruncul trebuie hrănit iar, mă tem, a spus un glas în dreapta mea. Era sora de gardă – o femeie îndesată, severă, care zăbovise în vecinătate, în timp ce Hughes mă lua la trei păzeşte şi (judecând după cum se uita la mine acum) era întru totul de acord cu critica lui. Mai ales că Jack continua să plângă dezlănţuit, iar eu stăteam acolo, buimacă.

— Scuze, scuze, am spus şi l-am luat pe Jack, m-am aşezat iar pe scaunul cu spătar drept şi l-am reataşat la sfârcul meu stâng. Din fericire, a desfundat canalul de lapte în câteva secunde.

— Azi, mai devreme, am vorbit cu doctorul Reynolds – şi consideră că fiul dumneavoastră e pregătit pentru externare. Aşa că, dacă nu e o problemă, puteţi să-l luaţi mâine dimineaţă.

I-am evitat privirea.

— Sigur.

— Prea bine, atunci.

Zece minute mai târziu, după ce l-am pus pe Jack înapoi în pătuţ, eram într-un taxi care gonea pe Fulham Road, plângând ca o tâmpită. Şoferul – un individ tânăr, suplu şi dur ca aspect – se tot uita la mine în oglinda retrovizoare, nu chiar încântat

că o avea pe bancheta din spate a taxiului pe această femeie care se smiorcăia, totuşi indecis dacă să mă întrebe ce s-a întâmplat sau să nu se bage. Oricum, n-am fost niciodată genul *spune tot* care să se încreadă în străini. Pe de altă parte, eram arhitecta propriei nefericiri… şi mai şi reacţionam exagerat la faptul că Hughes mă discreditase.

Când am ajuns în Putney, reuşisem, în sfârşit, să mă controlez, cât de cât. Însă când am plătit cursa, şoferul a evitat în mod deliberat să se uite la mine.

Am intrat în casa pustie şi m-am dus glonţ sus în dormitor. Mi-am scos hainele, mi-am pus un tricou şi m-am urcat în pat. Am tras învelitoarea peste cap. M-am izolat de toate.

Dimineaţa următoare, la opt, când m-am trezit, eram atât de plăcut ameţită după această perioadă neîntreruptă de inconştienţă, încât mi-au trebuit câteva clipe ca să-mi dau seama că *am dormit cu adevărat.*

Tony mă asigurase că o să-şi ia liber dimineaţă ca să mă ducă la spital cu maşina să-l iau pe Jack. Dar când am coborât cu paşi târşâiţi în bucătărie, am găsit un bilet deasupra câtorva bancnote mototolite.

> *Urgenţă la ziar. Uite patruzeci de lire pentru un taxi dus-întors. Am să încerc să ajung diseară acasă cât pot de repede.*
>
> *T…*

Am pus mâna pe telefon. Am format numărul liniei directe a lui Tony. Am dat de căsuţa lui vocală. Aşa că l-am sunat pe mobil.

— Nu pot să vorbesc acum, a spus el.

— Nu-mi pasă ce *urgenţă* ai. Ne întâlnim la spital, ai înţeles?

— Nu pot să vorbesc.

Apoi a închis.

Am sunat înapoi imediat. Îşi închisese, evident, telefonul după ultima noastră conversaţie, aşa că am fost pusă direct în legătură cu căsuţa lui vocală.

— Cum îndrăzneşti – *cum mama dracului îndrăzneşti* – să-mi faci una ca asta? Să-ţi mişti fundul ăla mizerabil de englez şi să vii la spital, altfel n-am să răspund de ce o să se întâmple. Ai priceput?

Am închis, cu inima bătând nebuneşte, cu mintea plină de indignare îndreptăţită şi cu adevărat supărată. Mai precis, nu îmi plăcea deloc cum am vorbit la telefon. Nu îmi plăcea nici radicalismul reacţiei mele şi nici felul în care am trecut de la seninătate la furie, în doar câteva clipe. Dar… îmi pare rău… dar nu putea să mă lase cu ochii în soare de data asta. Nu în primul drum acasă cu fiul nostru nou-născut.

Dar m-a lăsat. Fiindcă n-am primit nicio veste de la el toată dimineaţa. Oricum, n-am avut timp să mă gândesc la acest ultim exemplu de indiferenţă totală din partea lui Tony, deoarece trebuia să fiu la timp la spital, altfel reputaţia mea de harpie s-ar fi înnegrit şi mai tare. Aşa că m-am băgat sub duş, m-am fardat puţin şi, la unsprezece, am fost la Mattingly.

— Sunteţi cu soţul în dimineaţa asta? a întrebat sora de salon studiindu-mă cu atenţie, întrebându-se, în mod evident, care putea să fie temperatura mea emoţională în dimineaţa asta.

— Mă tem că are o urgenţă la serviciu.

— Înţeleg. Şi cum aveţi de gând să vă duceţi fiul acasă?

Am ridicat portbebeul, pe care în graba mea nebună de a ieşi din casă îmi amintisem să îl aduc.

— Şi i-aţi adus nişte haine?

Oh, te rog, nu sunt tâmpită de tot.

— Bine-nţeles, am spus politicoasă.

— Prea bine, atunci.

Jack a reacţionat tot cu supărare când l-am atins. Şi nu i-a plăcut tehnica mea de schimbare a

scutecului – tehnică supravegheată de sora de salon, doar ca să se asigure că o execut aşa cum trebuie.

Şi punerea salopetei de bebeluş a necesitat un efort. Nu i-a plăcut deloc nici să fie prins cu curele în portbebe.

— Presupun că asistenta socială din zona dumneavoastră vă va face mâine o vizită, a spus sora.

— Nu ştiu… n-am auzit încă de vreuna.

— Vă va vizita foarte curând, fără îndoială – aşa că, dacă aveţi întrebări postnatale, ea e în măsură să vă lămurească…

Cu alte cuvinte: dacă o faci fiartă, ajutorul va veni imediat…

— Vă mulţumesc pentru asta. De fapt, vă mulţumesc pentru tot.

— Sper ca Jack să vă aducă multă fericire.

Una dintre surori m-a ajutat să cobor la parter cu portbebeul. În plus, l-a pus pe unul dintre portari să-mi cheme un taxi. Pe drumul de întoarcere în Putney, şoferul şi-a petrecut cea mai mare parte a timpului vorbind la celular, părând să fi uitat cu adevărat că, pe bancheta din spate, am un nou-născut. Dar când a virat brusc, pentru a evita o camionetă albă care venea din faţă, a coborât geamul şi a răcnit:

— Tâmpitule! Nu ştii că am un bebeluş în spate?

Când am ajuns în Sefton Street, şoferul a coborât din maşină şi m-a ajutat să-l duc pe Jack până la uşa din faţă.

— Unde e omu’ dumneavoastră? a întrebat el, după ce am plătit cursa.

— La birou.

— Cineva trebuie să câştige mălaiul, a spus el.

A fost foarte ciudat să intru în casa pustie cu această creatură micuţă.

Ca în toate evenimentele mai importante din viaţă, te aştepţi ca ocazia să fie însoţită de o

senzaţie de profunzime. Şi ca în toate evenimentele mai importante din viaţă, evenimentul în sine este o totală dezamăgire. Am deschis uşa, am ridicat portbebeul. L-am băgat pe Jack în casă. Am închis uşa în urma mea. Sfârşitul poveştii. Şi, iarăşi, singurul gând care mi-a venit în minte a fost: asta putea să fie o ocazie dacă soţul meu era aici.

În timpul drumului cu taxiul Jack adormise, aşa că l-am cărat la etaj în camera lui şi am desfăcut curelele. Cu cea mai mare grijă, l-am ridicat şi l-am pus în pătuţ. Şi-a lipit strâns braţele de corp când l-am învelit cu plăpumioara pe care mi-o trimisese Sandy. Nu s-a mişcat. M-am aşezat în fotoliul de răchită vizavi de pătuţ, simţind că îmi crapă capul de la neîntreruptele efecte ulterioare ale nopţii dinainte. M-am uitat la fiul meu. Am aşteptat să simt extaz, încântare, îngrijorare maternă şi vulnerabilitate – toate emoţiile alea afurisite pe care toţi scriitorii de ghiduri despre maternitate promit că te vor copleşi în zilele de după naşterea copilului tău. Însă tot ce am simţit a fost un gol cumplit, profund – şi sentimentul că, exceptând faptul că acest copil fusese efectiv scos din mine, nu aveam nicio legătură cu el.

Un telefon care suna m-a scos din această reverie deznădăjduită, absentă. Speram să fie Tony – pocăit şi corespunzător spăşit. Sau Sandy – căreia aş fi putut să mă vait pe larg de indiferentul, taciturnul meu soţ. În schimb, am primit un telefon de la o femeie cu accent clar londonez care s-a prezentat drept Jane Sanjay şi a spus că e asistenta mea socială. Tonul ei era uimitor – vioi, plăcut, *sunt aici să ajut.* Şi a întrebat dacă poate să treacă pe la mine în după-amiaza asta.

— Aveţi vreun motiv să veniţi la mine chiar acum? am întrebat.

A râs.

— Nu intraţi în panică – nu sunt de la poliţia bebeluşilor.

— Dar ce v-au spus cei de la spital?

A râs iar.

— Sincer, nimic. Oricum, noi nu vorbim cu spitalul decât dacă e ceva grav. Iar dumneavoastră nu păreţi genul de persoană care să prezinte probleme.

Nu te lăsa păcălită de accentul american. Nici nu ştii ce urât fac.

— Aşadar, aş putea veni peste vreo oră? a întrebat ea.

Jane Sanjay avea în jur de treizeci de ani, un zâmbet plăcut şi un fel simplu de a fi. Aşteptându-mă la genul adevărat de asistent social, am fost destul de surprinsă să o văd pe această femeie anglo-indiană, atrăgătoare fără ostentaţie, cu jambiere negre şi pantofi sport argintii, marca Nike. Comportamentul ei faţă în faţă îi reflecta stilul de la telefon – şi m-a făcut imediat să mă simt în largul meu, scoţând toate exclamaţiile vesele potrivite cu privire la Jack, întrebându-mă în treacăt cum a ajuns o americancă să se stabilească în Londra (şi părând foarte impresionată când a aflat de perioada mea egipteană, ca trimisă a *Boston Post),* şi chestionându-mă cu delicateţe despre starea mea generală postnatală. O parte din mine voia să îşi ia o mină fericită şi să-i spună că totul e nemaipomenit – de teamă de a nu apărea drept culmea incompetenţei. Dar cine nu vrea să i se destăinuie altei persoane – mai ales cuiva care, deşi în calitate oficială, pare să aibă o latură înţelegătoare? După ce a parcurs ce a descris ca fiind lista-standard de chestiuni legate de îngrijirea copilului – programul lui de alăptat şi de somn, cât de des trebuie să-i schimb scutecele şi cum să mă descurc cu bolile standard ale sugarilor, precum colicile şi eritemul fesier –, m-a întrebat pe urmă, în felul ei vioi, cum fac faţă. Iar când am răspuns cu un ridicat din umeri şovăitor, a spus:

— Cum am spus la telefon, nu sunt de la poliţia bebeluşilor. Şi toate femeile care au un sugar primesc întotdeauna vizite regulate de la un asistent social. Aşa că, Sally, nu trebuie să crezi că am venit să spionez.

— Dar *ei* ţi-au spus ceva, nu-i aşa?

— Care *ei?*

— Cei de la Mattingly.

— Sincer, nu. Dar s-a întâmplat acolo ceva de care ar trebui să ştiu?

— Nimic anume. Cred doar că… am şovăit o clipă, apoi am spus: Ei bine, să zicem aşa: nu cred că persoanelor de acolo le-a plăcut stilul meu. Poate fiindcă eram cam surescitată.

— Şi ce? a spus ea, zâmbind. Ai avut o naştere teribil de grea, iar copilul tău era la Terapie intensivă de mai mult timp. Aşa că aveai tot dreptul să fii înnebunită.

— Dar am reuşit să-l scot din sărite pe medicul specialist.

— Între noi fie vorba… asta-i problema lui. În tot cazul, cum am spus la telefon, n-am auzit nimic de la spital – şi, crede-mă, dacă ar fi fost îngrijoraţi din pricina ta, aş fi auzit.

— Asta-i o veste bună, cred.

— Aşadar, dacă vrei să-mi spui ceva…

Pauză. Instinctiv, am început să legăn portbebeul în care dormea acum Jack. Pe urmă, am spus:

— Cred că, de când s-a născut Jack, sunt cam instabilă.

— Nimic neobişnuit în asta.

— Şi, bine-nţeles, sunt sigură că lucrurile vor fi altfel acum că, în sfârşit, e acasă, cu noi. Dar… ei bine, până în acest punct…

M-am întrerupt, întrebându-mă cum naiba să formulez ce voiam să spun. Spre cinstea ei, Jane Sanjay nu s-a repezit să mă îndemne să termin fraza. Nu a spus nimic şi a aşteptat să reiau firul conversaţiei.

— Să te întreb ceva, direct, am zis, în cele din urmă.

— Sigur, a spus ea.

— Este neobişnuit să simţi că între tine şi fiul tău nu se stabileşte imediat o… *legătură?*

— Neobişnuit? Glumeşti, probabil. De fapt, aproape toate proaspetele mămici pe care le vizitez ajung să îmi pună această întrebare. Pentru că toată lumea se aşteaptă ca ele să se lege instantaneu de copiii lor. Sau, cel puţin, aşa scrie în toate cărţile gen mama şi copilul. Pe câtă vreme, adevărul este de obicei mai complicat – şi poate să dureze destul de mult să te acomodezi cu această făptură nouă din viaţa ta. Aşa că, *serios,* nu ai de ce să te nelinişteşti.

Dar, în noaptea aceea, am avut motive berechet de nelinişte. În primul rând, Jack s-a trezit pe la zece şi apoi a refuzat să se oprească din plâns cinci ore. Pentru ca acest urlat non-stop să fie şi mai îngrozitor, ambii sâni mi s-au înfundat iar – şi, în ciuda maxilarelor ca menghina ale lui Jack (şi a folosirii repetate a cumplitei pompe de sân), laptele a refuzat să curgă. Aşa că am dat fuga în bucătărie, am pus câteva măsuri de lapte praf pentru bebeluşi într-o sticlă, apoi am turnat cantitatea de apă specificată, am agitat sticla, am băgat-o în cuptorul cu microunde, am scos sticla fierbinte, aproape arzându-mă la mână, am scos un biberon din sterilizator, l-am ataşat la sticlă, am fugit înapoi în camera copilului, unde Jack hohotea, l-am luat, l-am pus pe genunchi şi l-am conectat la sticlă. Dar după trei sau patru înghiţituri plescăite de lapte pentru bebeluşi, i s-a făcut brusc rău şi a vomitat tot laptele pe mine. Pe urmă, a început cu adevărat zbieratul.

— Oh, Doamne, Jack! am spus uitându-mă cum laptele regurgitat se scurge pe tricoul meu. Moment în care am auzit în spatele meu glasul lui Tony spunând:

— Nu-l învinui pe el.

— Nu-l învinuiesc, am spus. Doar că nu-mi place să fiu acoperită de vomă.

— La ce te aştepţi dacă i-ai dat lapte cu biberonul? El are nevoie de laptele tău, *nu*...

— Cine naiba eşti tu, Doctorul Ştie-Tot?

— Orice prost ştie asta.

— Mi s-au înfundat iar ţâţele.

— Atunci, desfundă-le.

— Şi de ce naiba nu te cari înapoi în cuibul tău retras?

— Cu plăcere, a spus, trântind uşa după el.

Tony nu mai trântise niciodată o uşă după el. Şi a făcut-o cu atâta forţă, încât nu m-a făcut doar pe mine să tresar, ci l-a speriat şi pe Jack. Ca răspuns, plânsul lui s-a înteţit devenind un urlet puternic. Am simţit dintr-odată nevoia imperioasă, totală, de a izbi cu pumnul într-o fereastră. În loc de asta, mi-am scos tricoul ud fleaşcă de vomă, mi-am tras în sus sutienul şi, luându-l pe Jack din pătuţ, l-am pus la sfârcul drept. În timp ce el sugea de zor, capul meu parcă era gata să facă implozie – durerea provocată de sânul înfundat părând dintr-odată minoră în comparaţie cu oala de presiune dintre urechile mele. Iar când – din senin – sânul s-a desfundat şi Jack a început să mănânce cu lăcomie, reacţia mea nu a fost una de uşurare. Mai exact, am intrat pe un nou teren străin… un loc în care nu mă mai aventurasem. Un tărâm numit isterie…

Sau, cel puţin, aşa mi s-a părut. Hohotind necontenit, accentuat de un vaiet lăuntric în creştere. Acest vaiet mut era o senzaţie extrem de ciudată. Era ca şi cum mă retrăsesem într-un colţ al craniului meu, din care mă auzeam – de la distanţă – plângând. Dar, treptat, aceste lacrimi exterioare au fost copleşite de un ţipăt imens, nebunesc. Când acest urlet a atins o astfel de magnitudine, încât ameninţa să mă surzească, n-am avut de ales decât să-l smulg pe Jack de la sân, să-l pun în pătuţ şi să o iau pe coridor către dormitor. Acolo m-am

prăbuşit pe pat, am luat o pernă şi mi-am astupat urechile cu ea.

În mod ciudat, lucrul ăsta a părut să aibă un efect salutar. În câteva secunde, urletul lăuntric a încetat. La fel şi hohotitul meu. Dar, în locul lui a venit liniştea. Sau ceea ce, la început, semăna cu liniştea… dar apoi, din senin, s-a dovedit a fi absenţa sunetelor. Era ca şi cum ambele timpane mi se perforaseră şi acum nu mai auzeam nimic, ceea ce era oarecum o uşurare, deoarece nu mai suportam vaietul dintre urechi. Aşa că am zăcut acolo câteva clipe, sau aşa de puţin mi s-a părut, lăfăindu-mă în această surzenie proaspăt descoperită. Până când uşa s-a deschis larg şi a intrat Tony, surprinzător de agitat. La început, n-am auzit ce spunea (cu toate că îmi luasem perna de pe urechi). Pe urmă însă mi-a revenit din senin auzul. Într-o clipă Tony era pantomimă fără fond sonor, ca în următoarea glasul lui să-mi bubuie în urechi. Şi, la concurenţă cu tonul lui supărat, în apropiere se auzea plânsul lui Jack.

— …nu pricep cum naiba zaci acolo când fiul tău… a spus Tony, propoziţia spărgându-mi-se în urechi.

— Scuze, scuze, scuze, am spus, sărind în picioare şi trecând pe lângă el, atingându-l. Când am ajuns în camera lui Jack, l-am luat din pătuţ şi, în câteva secunde, îl aveam iar la sfârcul stâng. Din fericire, laptele a curs imediat, şi ţipetele lui Jack au încetat temporar. Niciunul dintre noi nu mai plânge atunci când capătă ce vrea… măcar o clipă sau două.

M-am lăsat pe spate în fotoliul de răchită în timp ce el sugea de zor. Am închis ochii, vrând să mă întorc în împărăţia surzeniei. În loc de asta, am auzit glasul lui Tony. Revenise la gama lui modulată.

— Ce s-a întâmplat acolo?

Am deschis ochii. Am întrebat, ciudat de calmă:

— Ce s-a întâmplat *unde?*

— Tu, în pat – cu perna pe urechi. Ţii minte?

— Urechile mele…

— Urechile tale?

— Da – durere de urechi, aşa ceva. Nu o suportam… durerea de urechi, adică. A fost ceva de moment. Doar…

Am închis iar ochii, neputând să suport hurducăiala şirului gândurilor mele.

— Să chem doctorul?

Ochii mi s-au deschis brusc.

— Nu e nevoie, am spus dintr-odată lucidă. Orice, în afară de un doctor care să se uite circumspect la starea mea fragilă şi să îngroaşe dosarul în continuă creştere al incompetenţei mele.

— Pe bune, eu cred că…

— Totul e bine acum, am spus, întrerupându-l. A fost doar o durere de moment.

Durere de moment. A sunat al naibii de englezesc.

Tony m-a studiat cu atenţie, în tăcere.

— Pe tine nu te apucă brusc durerea de urechi? l-am întrebat. Suferi ca dracu' şi pe urmă… bang, a trecut.

— Dacă spui tu, a zis el neconvins.

— Scuze că am strigat la tine.

— *Comme d'habitude,* a spus el. Te superi dacă mă întorc la treabă?

— Nicio problemă.

— Sunt sus dacă ai nevoie de mine.

Şi a plecat.

Comme d'habitude. Javră. Stai o amărâtă de jumătate de oră cu mine şi cu fiul tău (în prima lui zi acasă), apoi te retragi în *sanctum sanctuorum*-ul tău. Şi pe urmă te revolţi tot când mă enervez *puţin* din cauza micii tale prelegeri pe tema Laptele de masă versus Laptele praf pentru sugari. (De unde naiba ştia el asta? Din vreun articol din paginile pentru femei, ale *Chronicle,* fără îndoială – pe care probabil îşi aruncase privirea în jur de cincisprezece secunde.) Fără doar şi poate, o dată

ce Jack o să înceapă să plângă iar, soţul meu va invoca nevoia de somn (întrucât cineva de pe aici trebuie să aducă bani în casă) şi se va îndrepta către confortul liniştit al canapelei extensibile din biroul lui, lăsându-mă să fac o noapte albă.

Ceea ce s-a şi întâmplat. Ca lucrurile să fie şi mai înnebunitoare, l-am încurajat pe Tony să doarmă în altă parte. Pentru că atunci când a coborât din nou la parter – era trecut de ora unu noaptea – Jack era iar în plin proces de zbierat, cele treizeci de minute de supt fiind singura lui pauză într-un lung plâns de seară. Aşa că, atunci când Tony m-a găsit în camera de zi cu Jack, aruncând câte o privire când şi când spre televizor, încercând, totodată, să-l legăn să adoarmă, am făcut pe binevoitoarea.

— Biata de tine! a spus Tony. De când o ţine aşa?

— De foarte mult timp.

— Pot să fac ceva?

— Du-te la culcare. Ai nevoie de somn.

— Eşti sigură?

— Asta nu poate să ţină toată noaptea. Până la urmă trebuie să adoarmă.

Jack nu s-a potolit până la 3:17 fix (la vremea aceea mă uitam la BBC News 24 – care întotdeauna afişează într-un colţ al ecranului ora exactă). La acel moment, nu numai că ambii sâni erau desfundaţi, ci erau şi secaţi de suptul lui îndârjit. După cinci ore de lacrimi, săturat de lapte, a tras o râgâitură şi a adormit imediat.

Nu-mi venea să cred ce noroc am şi l-am dus repede sus şi l-am pus în pătuţ, mi-am scos hainele împuţite, am făcut un duş foarte fierbinte şi m-am târât în pat, aşteptându-mă să mă doboare somnul ca o lovitură prin surprindere.

Dar nu s-a întâmplat nimic. M-am uitat în tavan, dorindu-mi să adorm. Aiurea! Am întins mâna după o carte din teancul cu chestii de citit de lângă pat. Am încercat să citesc câteva pagini din

Portretul unei doamne (în definitiv, eram o americancă în Europa). Dar nici chiar stilul greoi, lugubru al lui Henry James nu m-a adormit. Aşa că m-am sculat şi mi-am făcut o cană de ceai de muşeţel, am trecut pe la Jack (era tot scos din circulaţie), am dat pe gât două aspirine, m-am băgat la loc în pat şi am încercat să mai trec de nişte aventuri ale lui Isabel Archer, aşteptând să vină somnul, şi…

Deodată, s-a făcut aproape cinci, iar eu ajunsesem cu romanul în punctul în care Isabel era pe cale să-şi distrugă viaţa măritându-se cu acea nulitate de ticălos, Gilbert Osmond, şi mă tot gândeam că Edith Wharton a făcut mult mai inteligent o treabă de genul ăsta în *Casa veseliei* şi, Doamne, dacă nici James, care scria fraze lungi, nu mă putea adormi, nimeni nu mai putea, şi…

Jack a început iar să plângă. Am lăsat cartea. M-am dus în camera lui. I-am scos scutecul murdar. I-am şters fundul murdar. I-am pus un scutec curat. L-am luat în braţe. M-am aşezat în fotoliul de răchită. Mi-am ridicat tricoul. Jack s-a fixat de sfârcul meu stâng. M-am strâns în mine, în aşteptarea durerii iminente.

Minunea minunilor – laptele a curs fără probleme.

— Asta-i o veste bună, a spus Jane Sanjay când a trecut pe la mine pe seară să vadă cum evoluez. Câte alăptări fără blocaj?

— Tocmai l-am terminat pe al treilea pe ziua de azi.

— Măiculiţă, s-ar părea că avem lapte din belşug! a spus ea.

Am râs, dar apoi am adăugat:

— Acum, de-aş putea să dorm puţin.

— A stat treaz toată noaptea?

— Nu – doar eu.

— Cum zice optimistul, o noapte proastă mai puţin. Dar pari să te ţii destul de bine, dată fiind situaţia. Mai bine decât mine, crede-mă.

— Tu n-ai copii.

— Hei, chiar arăt nebună?

Totuşi, în acea noapte, pe la două, începeam să mă întreb serios dacă viram spre nebunie. Tony fusese plecat toată seara la nu ştiu ce dineu al corespondenţilor externi şi a venit beat pe la ora două – găsindu-mă prăbuşită în faţa televizorului, cu Jack în poală, urlând de-i ieşeau ochii, neputând să se potolească şi complet sătul după o oră prelungită de supt.

— Încă trează? a întrebat Tony, încercând să îşi concentreze privirea asupra noastră.

— Nu de voie. Încă în picioare?

— Aproape. Ştii cum e o noapte de jurnalist.

— Da – îmi amintesc vag.

— Vrei să fac ceva?

— Ce zici să-mi arzi una în cap cu o bâtă?

— Scuze – cam prea omu' cavernelor pentru gustul meu. O cană de ceai?

— Muşeţel, te rog. Nu că ar ajuta la ceva.

Am avut dreptate – n-a ajutat la nimic. Pentru că Tony nu a mai ajuns să facă acea cană de ceai. S-a dus la baia în care se intra din dormitorul nostru, pe urmă a reuşit cumva să cadă lat pe pat, complet îmbrăcat, făcut knockout. Dacă aş fi vrut să dorm, ar fi fost problematic – deoarece n-aş fi putut nicidecum să-l fac să se clintească din tolănirea lui de-a curmezişul patului. Însă nu aveam nevoie de pat – pentru că, din nou, nu puteam să-mi opresc creierul… chiar dacă Jack l-a oprit în sfârşit pe al lui la trei dimineaţa.

— Două nopţi, fără somn? a spus Jane Sanjay în după-amiaza următoare. Este îngrijorător – mai ales că fiul tău pare să tragă obloanele cam patru ore pe noapte… ceea ce, ştiu, pentru tine nu e chiar mult timp de somn, dar sigur e mai bine decât deloc. Ce crezi că se petrece?

— Habar n-am – ştiu doar că, acum, mintea mea e mai mult decât un pic hiperactivă.

— Ei bine, treaba asta cu maternitatea n-a fost niciodată uşor de asimilat. Soţul tău te ajută la unele din îndatoririle de noapte?

— E cam ocupat pe frontul muncii, am spus, nevrând să încep să mă plâng unei străine de lipsa de interes a lui Tony faţă de majoritatea problemelor legate de copil.

— Poate n-ar fi rău să te gândeşti la o bonă de noapte pentru câteva zile, doar ca să poţi să te odihneşti un pic. Lipsa de somn e un pericol grav.

— Mie-mi spui? Dar sunt sigură că la noapte mă voi prăbuşi negreşit.

Dar n-am adormit. Şi nu din vina lui Jack. Dimpotrivă, flăcăiaşul s-a potolit pe la zece şi nu s-a mişcat până a doua zi la patru dimineaţă. Această miraculoasă fereastră de şase ore ar fi trebuit să fie umplută cu un somn comatos, adânc. În loc de asta, am petrecut-o bând la nesfârşit căni de ceai de plante, fierbând înăbuşit într-o baie aburindă (cu adaos de diverse uleiuri aromoterapeutice de alungare a frigului) şi uitându-mă la unul dintre acele filme în care se vorbeşte la nesfârşit, ale lui Eric Rohmer pe canalul Film Four (numai francezii pot să amestece flirtul cu citate liberale din Pascal), începând să citesc *Sora Carrie* a lui Dreiser (de acord, am un mare apetit pentru pedeapsă) şi dându-mi toată silinţa să nu îl deranjez pe soţul meu adormit care rareori îşi petrecea o noapte în patul nostru (simţeam că are chef de sex, însă adormea de „epuizarea mahmurelii de noapte” înainte să se întâmple ceva).

Zece şi zece. Unsprezece şi unsprezece. Douăsprezece şi douăsprezece. Unu şi unu. Două şi două. Trei şi trei…

Pentru mine a devenit un joc să mă uit la ceas exact în momentul în care ora era indicată de aceleaşi două numere. Un joc absolut idiot, pe care merită să-l joci numai dacă eşti în starea de

epuizare avansată dată de două nopţi la rând fără somn.

Şi apoi, până să apuc să prind patru şi patru, Jack era treaz şi noua zi începuse.

— Cât ai dormit? m-a întrebat Tony când, în sfârşit, a coborât din pat în acea dimineaţă, la nouă.

— Cinci ore, am minţit.

— E ceva, cred, a spus el.

— Da – mă simt mult mai bine.

Jane Sanjay mi-a spus că o să vină azi – dar mi-a dat numărul ei de mobil, în caz că simt nevoia să vorbesc. Dar nu am simţit nevoia să vorbesc. Am simţit nevoia să dorm. Însă n-am putut să dorm, fiindcă Jack a fost treaz toată ziua. Şi programul nostru comun s-a repetat întocmai.

Intră în camera copilului. Scoate-i scutecul murdar. Şterge-i fundul murdar. Pune-i un scutec curat. Ia-l în braţe. Aşază-te în fotoliul de răchită. Ridică tricoul. Oferă-i sfârcul. Şi apoi…

Când în după-amiaza aceea, la trei, a terminat de supt storcându-mă până la ultima picătură, vederea începea să mi se înceţoşeze. Era efectul celor patruzeci şi opt de ore de stare de veghe non-stop, care i-a jucat feste şi percepţiei mele subconştiente şi m-a făcut să mă simt ca Guliver în Ţara uriaşilor – în care chiar şi un scaun de masă părea dintr-odată la fel de înalt ca turla unei biserici.

Totuşi, m-am împăcat cu ciudata redimensionare a mobilierului din casă. Tot aşa cum m-am descurcat şi cu senzaţia de neclaritate din spatele ochilor, şi cu faptul că totul era uşor dilatat şi estompat.

Lucrul căruia nu i-am putut face faţă a fost sentimentul de nenorocire care a pus stăpânire pe mine – un hău adânc şi negru de deznădejde căruia îmi era greu să-i rezist. Mai ales din clipa în care – când m-am uitat direct în acest hău – lipsa de speranţă a situaţiei mele a preluat controlul. Nu eram doar mamă şi soţie inutile, ci şi o persoană

aflată într-o situaţie fără de ieşire. O condamnare pe viaţă la corvoada maternă şi casnică, alături de un bărbat care, clar, nu mă iubea.

Apoi, în timp ce meditam şi mai mult la disperarea mea totală, Jack a început iar să plângă. L-am legănat, l-am plimbat în sus şi în jos pe hol, i-am oferit o suzetă, sfârcul meu zbârcit, un scutec curat, încă o repriză de legănat, o plimbare pe stradă cu căruciorul, o întoarcere în pătuţ, treizeci de minute la rând de altă repriză nenorocită de legănat în balansoarul lui nenorocit…

Când făcuserăm trei ore de plâns neîntrerupt, am simţit că mă îndrept spre o aterizare forţată rapidă – în care ideea de a mă arunca pe o fereastră de la al doilea etaj a părut dintr-odată infinit de preferat încă unui singur minut de scâncit nenorocit al fiului meu.

Atunci ţin minte că am luat telefonul şi am format numărul de la biroul lui Tony şi am dat de secretara lui. A spus că Tony era într-o şedinţă. Am spus, puţin îmi pasă, e o urgenţă. Păi, a spus ea, pot să-i spun despre ce e vorba?

— Da, am spus extrem de calmă. Spune-i că, dacă nu e acasă în şaizeci de minute, îl omor pe fiul nostru.

Şapte

N-am aşteptat să mă sune Tony. Pentru că – după cinci ore de urlat non-stop – Jack a adormit brusc, de epuizare. Aşa că, după ce l-am instalat în camera lui, am scos din priză telefonul de lângă patul meu. Pe urmă mi-am scos hainele, m-am băgat sub pilotă şi am cedat, în sfârşit, în faţa epuizării.

Dintr-odată era ora unu noaptea, şi Jack plângea iar. Mi-au trebuit câteva clipe să mă trezesc de tot şi să-mi dau seama că dormisem peste nouă ore. Dar această constatare a fost înlocuită de o nedumerire mai importantă – cum naiba putuse să doarmă fiul meu atât de mult fără scutec schimbat, darămite fără mâncare?

Vinovăţia este cea mai motivantă forţă în viaţă – şi una care te poate face instantaneu să ignori cea mai imposibilă dintre mahmureli sau să-ţi revii brusc după multe ore de somn într-o clipă. Ţâşnind în camera copilului, am descoperit repede că, da, Jack chiar avea nevoie de scutec schimbat – doar că, graţie biberonului gol pe care l-am văzut lăsat pe o comodă, fusese hrănit cândva mai devreme. Vederea sticlei m-a lăsat mască, fiindcă singura dată când îi oferisem lui Jack acest înlocuitor de sân îl refuzase categoric. Dar acum…

— Aşadar, până la urmă nu te-ai omorât?

Tony stătea în cadrul uşii, uitându-se la mine cu o circumspecţie istovită, de miez de noapte. I-am ocolit privirea. L-am ridicat pe Jack şi l-am dus la masa de schimbat şi am început să-i desfac scutecul.

— Îmi pare rău, am spus în cele din urmă, în timp ce ştergeam fundul lui Jack de rahatul lăptos.

— Ai cam speriat-o pe secretara mea, a spus Tony. M-a luat pe sus din şedinţa cu redactorul-şef, spunând că e o urgenţă de familie. Noroc că a avut minte să nu spună nimic în faţa Înălţimii sale – dar

după ce am ieşit din birou mi-a comunicat ce i-ai spus şi pe urmă m-a întrebat dacă vreau să sun la poliţie.

Am închis ochii, am lăsat capul în jos şi am simţit ceva asemănător ruşinii acute.

— Tony, nu ştiam ce spun…

— Da, îmi dau seama. Totuşi, m-am gândit că e mai bine să mă asigur că nu ai optat pentru pruncucidere, aşa că am sunat acasă. Cum nu ai răspuns… ei bine, trebuie să recunosc că, preţ de câteva clipe, chiar m-am întrebat dacă n-ai luat-o razna de tot şi ai făcut ceva irecuperabil de nebunesc. Aşa că m-am gândit că merită să vin acasă. Iar când am intrat pe uşă, amândoi dormeaţi duşi.

— Trebuia să mă trezeşti.

— N-ai dormit de…

— Ţi-am spus că noaptea trecută am dormit cinci ore, am spus.

— Şi mi-am dat seama imediat că minţi.

Tăcere.

— Să ştii că nu m-am gândit o clipă să-i fac rău lui Jack…

— Sper.

— Oh, Doamne, Tony… nu mă face să mă simt şi mai prost.

Doar a ridicat din umeri, apoi a spus:

— Jack acceptă biberonul, să ştii. Sau, cel puţin, de la mine l-a acceptat.

— Bravo, am zis, neştiind ce altceva să spun. Şi l-ai şi schimbat?

— Se pare că da. Scuze că am băgat înapoi în priză alarma pentru copil. Însă după ce s-a potolit, m-am gândit să mă întorc sus, la carte…

— Nu e nevoie să te scuzi. Oricum trebuia să mă trezesc.

— Eşti sigură că eşti bine?

Cu excepţia unei vinovăţii cumplite, sunt bine.

— Îmi pare nespus de rău.

Tony s-a mulţumit să ridice din umeri.

— Ai spus deja asta.

Am terminat de schimbat scutecul. Am închis salopeta lui Jack. L-am luat în braţe, ne-am instalat amândoi în fotoliul de răchită, mi-am ridicat tricoul şi l-am lăsat să se prindă bine de sfârcul meu. Am scos un mic oftat de uşurare când laptele a început să curgă imediat.

— Oh, încă un lucru, a spus Tony. Mi-am luat libertate să-ţi fac programare la doctor, pentru mâine după-amiază la două.

— De ce? am întrebat, deşi ştiam deja răspunsul.

— Păi, dacă nu dormi…

— Sunt sigură că e doar o fază trecătoare.

— E mai bine să o tratezi, nu crezi? Şi am dat telefon şi la o companie pe nume Annie's Nannies[2] – cineva de la birou mi-a recomandat-o – ca să te ajute.

— N-am nevoie de ajutor. Oricum, o bonă o să ne coste foarte mult.

— Lasă-mă pe mine să-mi fac griji pentru asta.

N-am spus nimic. Tony a arătat cu degetul mare în direcţia biroului său.

— Te superi dacă…

— Spor la lucru, am spus.

De îndată ce a plecat, mi-am lipit capul de Jack şi am început să plâng. Dar acest episod lacrimogen a fost de scurtă durată – deoarece Jack a reacţionat nefavorabil la tremurul corpului meu şi şi-a manifestat neplăcerea muşcându-mă şi mai tare de sân: o măsură corectivă care îmi dădea de înţeles să-mi văd mai departe de sarcina mea.

Aşa că am pus frâna emoţională şi am stat acolo, cufundată într-o vinovăţie mută, întrebându-mă cum am putut să spun aşa ceva – şi simţind, pentru prima dată de la naşterea lui, nevoia copleşitoare de a-l apăra pe Jack şi de a avea grijă să nu i se întâmple nimic rău.

Dar de îndată ce am simţit asta, mi-a venit un gând neliniştitor: trebuie să-l apăr de mine?

Restul nopţii n-am mai dormit. Nici dimineaţă n-am avut timp pentru un pui de somn, deoarece Jack a fost treaz de-a binelea. Aşa că, atunci când eu şi Jack am ajuns în acea după-amiază la uşa cabinetului medical, epuizarea începea să se instaleze iar în mine – lucru pe care doctoriţa mea l-a diagnosticat imediat.

Din fericire, doctoriţa aleasă de mine – McCoy – era de gardă, căci nu cred că m-aş fi descurcat cu îngâmfatul acela uscat care m-a consultat ultima dată. De cum m-a văzut, doctoriţa McCoy a fost plăcut preocupată şi l-a cercetat amănunţit pe Jack mai multe minute. Ştia deja totul despre naşterea lui dificilă. Lucrul acesta m-a făcut pe loc să mă întreb dacă nu cumva de la spital transpirase ştirea că am fost o adevărată regină a dramei cât stătusem la Mattingly. Pe urmă, şi-a îndreptat atenţia asupra mea – şi şi-a dat seama că era ceva în neregulă.

— Vă ţine trează toată noaptea? a întrebat ea.

— Eu mă ţin trează toată noaptea, am spus, apoi am explicat tiparele de somn neregulat din ultimele zile.

— *Trebuie* să dormiţi, a spus ea. Este crucial pentru sănătatea dumneavoastră şi pentru copil. Aşadar, ce aş vrea să vă propun e un sedativ slab care să vă ajute să dormiţi, în caz că insomnia revine. O chestiune importantă: vă simţiţi şi un pic deprimată sau abătută?

Am clătinat din cap.

— Sunteţi sigură? a întrebat ea. Pentru că nu e deloc neobişnuit să suferi de astfel de lucruri atunci când nu poţi să dormi. De fapt, aş zice că e destul de obişnuit.

— Sincer vorbind, tot ce îmi trebuie sunt câteva nopţi de somn mulţumitor…

— Ei bine, aceste pilule ar trebui să vă ajute. De ţinut minte un lucru mic, dar important – după ce luaţi un sedativ din acestea, nu trebuie să alăptaţi

cel puţin opt ore, deoarece drogul va fi în organismul dumneavoastră.

— Nicio grijă în privinţa asta, am spus.

— Şi dacă insomnia continuă – sau dacă începeţi să vă simţiţi cam deprimată – trebuie să veniţi imediat la mine. Nu e de joacă.

Îndreptându-mă spre casă, am fost sigură că ştia. Aşa cum am fost sigură că Tony îi spusese de ameninţarea mea la adresa lui Jack. Fără doar şi poate, doctoriţa McCoy mă clasase acum la „Pericol”, deoarece era evident că Hughes vorbise cu ea despre diversele mele ieşiri necontrolate din spital. Astfel ea şi-a dat seama că mint. Tot aşa cum şi-a dat Tony seama că am minţit că am dormit noaptea trecută. Tot aşa cum toată lumea era acum convinsă că sunt o mamă diabolic de necorespunzătoare, care nu se poate descurca nici chiar cu cele mai simple îndatoriri materne.

Oh, Doamne, iar începe…

Am apăsat uşor pe frână. Am strâns volanul. Simţeam că încep să mă blochez – acea senzaţie de slăbire care mă făcea să simt că totul are potenţialul să mă copleşească. Inclusiv cretinul din Mercedesul din spatele meu. S-a proptit în claxon în încercarea de a mă face să mă urnesc.

A reuşit, deoarece am luat piciorul de pe frână şi am înaintat. Dar zgomotele stridente ale claxonului lui au reuşit şi să-l trezească pe Jack – care a continuat să plângă cât mi s-a făcut reţeta la farmacie. Tot mai plângea când am ajuns acasă, şi a ţinut-o aşa cea mai mare parte a după-amiezii. L-am verificat amănunţit, asigurându-mă că nu are eritem fesier, gingii infectate, că nu suferă de malnutriţie, tismus, ciumă bubonică sau orice alte grozăvii care mi-au venit în minte. I-am oferit, de asemenea, sfârcurile mele veşnic pregătite – şi la două ore după ce m-a supt până la ultima picătură, l-am trecut pe lapte praf îmbuteliat fără vreo nemulţumire.

Adică, până când a terminat biberonul şi a început iar să zbiere. Disperată am luat telefonul şi am sunat-o pe Sandy. I-a auzit imediat urletul puternic.

— Ăştia da plămâni! a spus ea. Cum merge?

— Mai mult decât prost – şi i-am povestit totul, cu excepţia ameninţării la adresa lui Jack. Nu puteam să recunosc o astfel de eroare de judecată nesăbuită în faţa nimănui, nici chiar a surorii mele, căreia întotdeauna i-am mărturisit tot.

— Ei bine, a spus, mie mi se pare o chestie absolut minoră şi standard, care operează la copiii mici. Iar plânsul non-stop poate fi de la colici – care îi scotea din minţi pe băieţii mei când erau sugari şi mă înnebuneau şi pe mine. Dar or să treacă.

— Ca o piatră la bilă, vrei să spui?

În noaptea aceea, Jack a reuşit să îşi încheie aria tragică în jurul orei când a venit Tony acasă – mirosind a prea multe ginuri cu apă tonică şi interesat dintr-odată să facă sex cu mine după…

Ei bine, nu mai făcuserăm sex de atât timp, încât chiar uitasem ce treabă proastă făcea Tony când era beat.

Prin asta vreau să spun că, drept preludiu, mi-a umplut gâtul de bale, mi-a descheiat repede nasturii de la blugi, a băgat mâna în chiloţii mei şi m-a pipăit de parcă stingea o ţigară în scrumieră (care, cum s-a dovedit, conţinea întâmplător clitorisul meu). Apoi, după această impresionantă smotoceală antierotică, şi-a tras în jos pantalonii de la costum şi chiloţii, s-a îndesat în mine, ejaculând în mai puţin de un minut… după care s-a rostogolit de pe mine, mormăind incoerent nişte scuze vagi fiindcă are „trăgaci” când e beat (aşa se cheamă asta). Pe urmă a dispărut în baie… în care moment m-a străfulgerat gândul: asta nu a fost unirea sexuală romantică la care sperasem.

Nu mai eram de mult în dormitor când Tony a ieşit de la toaletă – telefonam la pizzeria cu livrare

la domiciliu, din zonă, deoarece dulapurile noastre erau deosebit de goale acum. Când a coborât împleticit la parter, a deschis o sticlă de vin roşu, a turnat două pahare şi l-a dat pe gât pe-al lui în două înghiţituri lungi. Pe urmă a râgâit şi a spus:

— Cum a fost ziua ta?

— Minunată, am spus. Ţi-am comandat o pizza pepperoni cu brânză în plus. Merge?

— Ce-ar mai putea să ceară un bărbat?

— Vreun motiv de ce eşti aşa de beat?

— Uneori trebuie să…

— Te îmbeţi?

— Mi-ai ghicit gândurile.

— Asta pentru că te cunosc atât de bine, dragă.

— Oh, serios? a spus, dintr-odată cam prea tare.

— Eram ironică.

— Ba nu, nu erai. Erai critică.

— Hai să nu mai vorbim.

— Dar e amuzant. Şi mult întârziat.

— Vrei să spui, ca sexul de rahat pe care tocmai l-am – scuze, *l-ai* – făcut?

Şi am ieşit din cameră.

Nu, nu m-am aruncat pe pat, plângând iraţional. Nici nu m-am încuiat în baie. Nici nu am luat telefonul să mă vait lui Sandy. În loc de toate astea, m-am retras în camera copilului şi m-am instalat în fotoliul de răchită, m-am uitat lung în faţă şi m-am pomenit foarte repede întorcându-mă în zona de deznădejde în care intrasem cu două nopţi în urmă. Numai că, de data asta, creierul meu nu a fost inundat de gânduri nenorocite despre faptul că totul e fără speranţă. De data asta, a fost pur şi simplu un vid mare, tăcut – o senzaţie de absenţă care plutea liber, în care nimic nu conta. Lumea se aplatizase. Eram pe cale să mă prăbuşesc în gol. Şi nu-mi păsa câtuşi de puţin.

Nu m-am mişcat nici când am auzit soneria de la intrare. Nu am răspuns nici când, după vreo cinci minute, am auzit o bătaie în uşă, urmată de

glasul nedesluşit al lui Tony care mă informa că pizza mea e la parter.

Dintr-odată, pentru mine timpul nu mai avea sens. Ştiam doar că stau pe scaun, privind lung în faţă. Da, ştiam că în cealaltă parte a încăperii doarme un copil. Da, ştiam că, întâmplător, numitul copil e fiul meu. Dar dincolo de asta…

Nimic.

Ceva mai târziu, m-am ridicat şi am intrat în baie. După ce am făcut pipi, am coborât la parter. M-am aşezat pe canapea. Am deschis televizorul. Ecranul a pâlpâit prinzând viaţă. M-am uitat la el, observând că era BBC News 24. Am observat şi că era ora 01:08 şi că, pe măsuţa de lângă canapea, era o cutie cu pizza. Dar dincolo de asta…

M-am ghemuit pe canapea. M-am uitat în faţă. Eram conştientă de imaginile în mişcare. Simţeam şi mirosul de pizza. Trebuia să mănânc. Fiindcă nu mâncasem nimic de…

Ieri? Alaltăieri?

Nu conta.

Apoi Jack a început să plângă. Brusc, am fost toată acţiune. Acţiune maniacă. M-am blestemat pentru apatia mea, pentru mica mea escapadă cataleptică. *Du-te, du-te, du-te* – mi-am spus. Dă-i bătaie. De-acum ştii pe de rost tipicul:

Intră în camera copilului. Scoate-i scutecul murdar. Şterge-i fundul murdar. Pune-i un scutec curat. Ia-l în braţe. Aşază-te în fotoliul de răchită. Ridică tricoul. Şi apoi…

După supt, a adormit imediat. M-am dus clătinându-mă în dormitor şi am găsit patul gol (Tony – surpriză, surpriză – luându-şi pizza şi mahmureala iminentă sus în biroul lui). M-am ghemuit pe pilotă şi…

Nimic.

O oră, două ore, trei…

Vezica mea a strigat iar – singurul lucru care m-a scos din poziţia aproape fetală în care mă încolăcisem. În baie, în timp ce stăteam pe vasul

de toaletă, am văzut pe raftul de deasupra chiuvetei flaconul cu somnifere. Cheia de la adevărata pustietate pe care o doream cu înfocare.

Când am ajuns la chiuvetă, am rezistat tentaţiei de a ingera flaconul, cinci pilule o dată, zece înghiţituri mari, care asigurau uitarea permanentă. Nu ideea somnului veşnic m-a înspăimântat – eram pur şi simplu prea obosită ca să fac ceva în privinţa asta. Aşa că am înghiţit trei pilule (cu una mai mult decât doza recomandată… însă voiam un ajutor suplimentar pentru a adormi) şi m-am întors în pat, şi…

Alarma pentru copil a pornit. Totuşi, de data asta, nu m-am sculat bine dispusă şi energică. Nu, de data asta îmi simţeam capul de parcă era plin cu o substanţă cleioasă, lipicioasă, care făcea ca toate gesturile mele să pară lente şi vagi. Însă, iarăşi, am urmat tipicul:

Intră în camera copilului. Scoate-i scutecul murdar. Şterge-i fundul murdar. Pune-i un scutec curat. Ia-l în braţe. Aşază-te în fotoliul de răchită. Ridică tricoul. Oferă sfârcul. Şi apoi…

Înapoi în pat. Adormi la loc. Somn instantaneu. Care părea să se limpezească la nesfârşit. Până…

Tony mă zgâlţâia neliniştit, cu forţă, spunându-mi să mă scol.

Dar eu nu voiam să mă scol. Fiindcă sculatul ar fi însemnat să înfrunt ziua/noaptea, ce o fi fost. Sculatul ar fi însemnat să acord atenţie dezastrului care era viaţa mea. Sculatul ar…

— E vorba de Jack, a spus Tony speriat. Pare că e inconştient.

— Poftim?

— N-a vrut să se trezească. Şi ochii lui…

Am fost în picioare, chiar dacă totul era în continuare ceaţă indusă chimic. Deşi făceam drumul din dormitor până în camera copilului de, probabil, douăzeci de ori pe zi, acum mi s-a părut dintr-odată un labirint presărat cu obiecte grele de care mă tot loveam. Când am ajuns la pătuţul lui

Jack, mi-au trebuit mai multe clipe să-mi concentrez privirea. Însă când am făcut-o, am simţit ca şi cum cineva tocmai mi-ar fi tras un picior în stomac. Fiindcă Jack părea atins de catalepsie.

Când l-am luat în braţe, s-a făcut moale de tot – membrele îi erau răsucite în afară ca la o păpuşă de cârpă, capul îi atârna, privirea îi era vagă, inexpresivă. L-am tras spre mine şi l-am strigat pe nume. Niciun răspuns. Mi-am învins impulsul de a-l scutura. Mi-am apropiat faţa de a lui şi i-am simţit răsuflarea slabă, ceea ce a fost o uşurare. Pe urmă m-am întors spre Tony şi i-am spus să cheme o ambulanţă.

A sosit în cinci minute. Paramedicii au preluat controlul. Noi am mers în partea din spate a ambulanţei, cu Jack. Am gonit pe străzi, îndreptându-ne spre sud. Jack fusese ataşat la un monitor cardiac, iar ochii mei alergau între corpul lui micuţ (legat cu curele de o brancardă) la pulsaţia constantă înregistrată pe monitor. Paramedicul coordonator ne punea tot felul de întrebări: convulsii sau accese sau episoade de lipsă de respiraţie sau incidente cataleptice anterioare?

Nimic, nimic, nimic.

Şi pe urmă am ajuns la un spital numit St. Martin. Acolo ne aşteptau doi doctori la punctul de sosire a ambulanţelor. Paramedicul a vorbit cu ei. Jack a fost dus direct în sala de consultaţii, plină cu aparatură medicală. De gardă era o doctoriţă la vreo douăzeci şi cinci de ani. Calmă, eficientă, ne-a citit imediat teama. În timp ce verifica toate semnele vitale, a parcurs şi ea aceeaşi listă de control pe care o folosise anterior paramedicul, iar pe urmă a întrebat dacă e pe o medicaţie anume.

Moment în care am simţit ceva vecin cu groaza. Pentru că ştiam care avea să fie următoarea întrebare.

— Dumneavoastră personal luaţi vreun medicament? m-a întrebat ea.

— Da, am spus.

— Ce anume?

I-am spus.

— Şi se poate să-l fi alăptat pe fiul dumneavoastră înainte de cele opt ore stipulate?

Am simţit privirea lui Tony aţintită asupra mea. Dacă mi s-ar fi dat acum o armă, mi-aş fi zburat bucuroasă creierii.

— Jack m-a trezit dintr-un somn greu, am spus, şi eram aşa de buimacă încât nu m-am gândit…

— Oh, pentru Dumnezeu! a spus Tony. Unde îţi este mintea?

Doctoriţa l-a atins uşor pe mânecă pe Tony; o aluzie că trebuia să înceteze. Apoi a spus:

— Se întâmplă tot timpul, credeţi-mă, mai ales la proaspetele mame foarte obosite.

— Dar el o să fie bine? a întrebat Tony.

— Nu ştiu.

— Cum adică nu ştiţi? a spus Tony, dând acum semne de mânie.

— E o situaţie incertă, cred.

— *Credeţi*? a spus Tony.

— Îmi daţi voie, vă rog, să mă ocup eu de asta? a întrebat doctoriţa, apoi s-a întors, a pus mâna pe braţul meu şi mi s-a adresat direct: Nu trebuie să vă frământaţi pentru ce s-a întâmplat.

— L-am omorât, m-am auzit spunând.

— Ba nu, *nu* l-aţi omorât, a spus ea cu glasul ferm. Ia spuneţi-mi…

— Am ameninţat că îl omor, acum…

M-a apucat ferm de braţ.

— Vă rog să-mi spuneţi… aţi luat pilulele pe la, să zicem, cinci, şase azi-dimineaţă?

— Parcă…

— Şi pe urmă v-a trezit şi l-aţi hrănit…?

— Nu ştiu… dar era încă întuneric.

— Asta e bine. Şi cine l-a găsit în starea asta?

— Eu, a spus Tony, azi-dimineaţă pe la nouă.

— Ceea ce a fost, probabil, cam la trei sau patru ore după ce l-aţi hrănit?

— Cred că da.

S-a întors spre soră şi a vorbit cu glas coborât, dând instrucţiuni.

— O să fie bine? a întrebat Tony.

— Aşa cred. I-am cerut sorei să îl pună pe fiul dumneavoastră pe o perfuzie salină ca să nu se deshidrateze – şi îl vom ţine şi la un monitor cardiac, doar ca să fim absolut siguri că totul e bine. Dar, din experienţa mea cu astfel de situaţii, copilul trebuie doar să doarmă până trece efectul medicamentului.

— Dar va exista vreo sechelă pe termen lung? a întrebat Tony.

— Mă îndoiesc. Realitatea e că doza de medicament pe care a primit-o în laptele matern a fost atât de neînsemnată, încât…

Acela a fost momentul în care mi-au cedat genunchii şi m-am agăţat de marginea brancardei pe care era Jack, ca un pasager de pe un vas de croazieră care se scufundă, nevrând să abandoneze vasul, dar nici ştiind ce naiba să facă.

— Vă simţiţi bine? m-a întrebat doctoriţa.

De câte ori în ultimele săptămâni auzisem întrebarea asta afurisită?

— Trebuie doar să…

O soră m-a ajutat să mă aşez pe un scaun şi m-a întrebat dacă vreau un pahar cu apă. Am dat din cap. Pe urmă mi-am pus capul între picioare şi am început să dau la boboci. Dar tot ce a ieşit a fost mai mult apă.

— Oh, Doamne! a spus Tony, în timp ce eu continuam să vomit.

— V-ar deranja să aşteptaţi afară? l-a întrebat doctoriţa.

După plecarea lui, sora m-a şters bine, apoi m-a ajutat să mă aşez pe o brancardă opusă celei pe care era încă legat Jack. M-am aşezat pe marginea ei, cu picioarele atârnate.

— Când aţi mâncat ultima dată? m-a întrebat doctoriţa.

— Nu ştiu. Acum două zile, cred.

— Şi de când sunteţi deprimată?

— Nu sunt deprimată.

— Dacă nu vă amintiţi când aţi mâncat ultima dată…

— Sunt doar obosită, atâta tot.

— Ăsta e încă un semn de depresie.

— *Nu sunt…*

Dar m-am auzit întrerupându-mă. Singură. Însă fără a hotărî să mă întrerup. Doctoriţa a spus:

— Şi dacă n-aţi fi luat somnifere, sigur n-aţi fi…

— Am încercat să îl omor.

— Ba nu, n-aţi încercat.

— Ar trebui să mor.

— Acesta e încă un semn de depresie.

— Lăsaţi-mă în pace.

Mi-am luat faţa în mâini.

— Aţi mai suferit de depresie?

Am clătinat din cap.

— Şi acesta e primul dumneavoastră copil?

Am dat din cap.

— Bine, atunci… am să vă internez.

N-am spus nimic. Pentru că eram ocupată cu altceva – îmi apăsam palmele pe ochi, în încercarea de a şterge totul.

— Aţi auzit ce am spus? a întrebat doctoriţa pe un ton calm, încă respectuos. Păreţi să daţi semne pronunţate de depresie postnatală – şi, în situaţia asta, cred că e înţelept să vă internez pentru a fi sub observaţie.

Am apăsat şi mai tare palmele pe ochi.

— Şi trebuie să înţelegeţi, ceea ce vi se întâmplă nu e ceva neobişnuit. De fapt, depresia postnatală este…

Însă eu m-am rostogolit pe brancardă şi am început să îmi astup urechile cu o pernă. Doctoriţa m-a atins pe braţ, ca pentru a spune „înţeleg”, apoi

am auzit-o zicând că se duce afară să discute cu soţul meu. Am rămas singură cu Jack în sala de consultaţii. Însă nu suportam să mă uit la el. Pentru că nu suportam ce îi făcusem.

După câteva minute, doctoriţa s-a întors.

— Am vorbit cu soţul dumneavoastră. I-am adus la cunoştinţă diagnosticul meu şi este de acord să rămâneţi aici. Înţelege, de asemenea, că politica spitalului cere ca mama şi copilul să fie internaţi împreună… lucru care ne va permite, pe termen scurt, şi să ne asigurăm că la Jack nu se înregistrează efecte secundare în urma slabei…

S-a ferit să folosească un termen clinic, precum *supradoză.*

— Oricum, soţul dumneavoastră a spus că trebuie să plece repede la serviciu. Dar se va întoarce diseară…

Mi-am tras înapoi perna pe urechi. Doctoriţa a văzut asta şi şi-a întrerupt monologul. A luat un telefon şi a vorbit scurt. Pe urmă, închizând, s-a întors la mine şi a spus:

— O să fie bine. Şi o să scăpaţi de asta.

A fost ultima dată când am văzut-o, căci au venit doi infirmieri şi au deblocat frânele de la brancarda lui Jack şi au plecat cu el. În timp ce dispăreau pe uşă, a intrat o soră şi a spus:

— Fiţi fără grijă – o să-l urmaţi într-o clipă.

Însă eu nu îmi făceam griji. Pentru că nu simţeam nimic. Doar o amorţeală generală; senzaţia că, iarăşi, nimic nu conta pentru că nimic nu avea importanţă.

Infirmierii s-au întors după mine după vreo zece minute. M-au legat cu curele (dar nu prea strâns), apoi m-au dus pe un coridor lung până am ajuns la un ascensor de marfă. Pe drum, totul părea cenuşiu, prost iluminat, murdar. Şi predomina un miros toxic – un amestec de dezinfectant şi gunoi fetid. Dar atunci uşile ascensorului s-au deschis. Am fost împinsă înăuntru şi am început să urcăm. Uşile s-au deschis iar, şi am fost împinsă în alt

coridor lung, cenuşiu, până am ajuns la două uşi fortificate, cu plasă de sârmă la geamuri pe ambele părţi şi un mecanism de închidere cu cifru în dreapta uşii. Deasupra lui era o plăcuţă pe care scria: *Secţia de psihiatrie.*

Unul dintre infirmieri a format un cifru, s-a auzit un clic, şi am fost împinsă înăuntru, uşile închizându-se în urma mea cu o bufnitură hotărâtă.

Alt coridor lung. Din poziţia mea cu vedere laterală am văzut că, de-a lungul acestui hol, toate uşile erau din oţel şi prevăzute cu zăvoare exterioare. Am tot mers până am cotit la dreapta şi am trecut pe lângă un salon mic, cu uşi obişnuite. Dincolo de acesta era altă serie de uşi – niciuna cu întăriturile sau zăvoarele cumplite pe care le văzusem mai înainte. Ne-am oprit în faţa uneia dintre aceste uşi. Apoi, un infirmier a deschis-o şi am fost împinsă înăuntru.

Mă aflam într-o încăpere – cam de patru metri, cu o fereastră (zăbrelită), un televizor fixat în perete şi două paturi de spital. Ambele erau goale, însă judecând după fleacurile personale de pe dulăpiorul de lângă unul dintre ele, aveam deja o colegă de cameră. A intrat o soră. Avea între patruzeci şi cinci şi cincizeci de ani – era slabă, cu trăsături ascuţite, ochelari demodaţi cu ramă de os şi un glas modulat cu grijă.

— Sally?

N-am răspuns. Am continuat să mă uit în faţă – cu toate că eram atentă la toate.

— Sally?

M-am uitat la numele de pe ecusonul ei: Shaw.

— George Bernard? am spus dintr-odată. Sora s-a uitat cu atenţie la mine.

— Poftim?

— George Bernard… *Shaw,* am spus, iar apoi am izbucnit într-o cascadă de râs. Sora mi-a zâmbit calm.

— De fapt, Amanda Shaw.

Mi s-a părut cel mai amuzant lucru pe care l-am auzit vreodată, şi râsul mi s-a înteţit. Sora Shaw n-a spus nimic – şi, de fapt, m-a lăsat să râd ca o cretină până m-am potolit.

— Totul e bine acum? a întrebat ea.

Mi-am reluat poziţia ghemuită. Sora i-a făcut semn din cap unuia dintre infirmieri, iar acesta a desfăcut curelele care mă ţineau.

— Acum, dacă nu te superi, Sally, domnii aceştia au nevoie de brancardă, aşa că…

Nu m-am clintit.

— Nu vreau decât să te ridici, iar de restul ne vom ocupa noi.

Nu am reacţionat.

— Sally, îţi mai spun o dată. Vrei, te rog, să te ridici, sau trebuie să te ajute domnii aceştia?

Pauză.

Simţeam ameninţarea pândind în spatele glasului ei calm. M-am ridicat în şezut.

— Bine, foarte bine, a spus sora Shaw. Crezi că poţi să cobori de pe brancardă?

Am ezitat. Sora Shaw şi-a înclinat uşor capul şi cei doi infirmieri au venit şi m-au încadrat. Unul dintre ei a şoptit „Haide, iubiţico”, cu un glas stingherit, aproape rugător. I-am lăsat să mă ajute să cobor şi să mă urc în pat. Apoi, fără un cuvânt, s-au întors la brancardă şi au ieşit cu ea din rezervă.

— Aşadar, a spus sora Shaw, să-ţi spun câteva lucruri despre secţie…

Secţie.

— Înainte de toate, copilul tău e în salonul care se află la vreo zece paşi de aici, pe coridor. Aşa că poţi să te duci la el oricând, douăzeci şi patru de ore pe zi. Şi poţi şi să-l aduci aici… deşi preferăm să doarmă în salon, ca să ai şi tu parte de odihna atât de necesară.

Şi ca să-l scoateţi din ghearele mele…

— Următorul lucru important pe care trebuie să îl înţelegi este că nu eşti prizonieră aici. Pentru că,

spre deosebire de câteva persoane din secţie, nu ai restricţii… aşa că, dacă vrei să ieşi la plimbare sau să părăseşti secţia dintr-un motiv oarecare, nu e nicio problemă. Tot ce îţi cerem este să o înştiinţezi pe sora de gardă că pleci…

Pentru că uşa din faţă e tot timpul închisă… şi, de asemenea, pentru că nu vrem ca o cucoană smintită ca tine să fugă cu copilul… Mai ales fiindcă vrei să-i faci atât rău.

— Întrebări?

Am clătinat din cap.

— Bine. Acum vei găsi în dulăpiorul de lângă pat o cămaşă de noapte, aşa că, dacă n-ai nimic împotrivă să te schimbi în ea, voi avea grijă ca hainele tale să fie spălate bine.

Fiindcă le-ai umplut de vomă.

— În plus, cred că a trecut ceva timp de când ai mâncat, aşa că am să pun să ţi se trimită imediat ceva de mâncare. Dar înainte de toate astea, vrei să vezi ce face fiul tău?

Pauză lungă. În cele din urmă, am clătinat din cap. Sora Shaw a fost înţelepciunea însăşi.

— Nicio problemă. Dar ţine minte – ca să-l vezi, nu trebuie decât să apeşi pe soneria de la marginea patului.

Dar de ce ar vrea el să mă vadă? Mai ales după ce l-am otrăvit. Nu e de mirare că întotdeauna plângea în preajma mea. Mi-a simţit dintr-un bun început antipatia faţă de el.

— Oh, un ultim lucru: psihiatrul secţiei, doctoriţa Rodale, va veni să te vadă cam în două ore. Bine?

Abia aştept.

— Ei bine, am spus ce era de spus. Aşa că am să te las să te schimbi şi, pe urmă, în foarte scurt timp, una dintre colegele mele va veni cu masa de prânz.

Sora Shaw a plecat. Am rămas întinsă pe pat, fără să mă mişc. Timpul trecea. Sora Shaw s-a întors.

— Ai nevoie de ajutor să te schimbi, Sally?

M-am ridicat în şezut şi am început să-mi scot hainele.

— Aşa e bine, a spus sora Shaw şi a plecat.

Cămaşa de noapte de spital mirosea a înălbitor şi era aspră pe piele. Mi-am făcut ghem hainele de stradă şi le-am băgat în dulăpior. Pe urmă, m-am băgat între cearşafurile la fel de aspre şi am închis ochii, şi am sperat să adorm. A intrat o soră tânără, rotofeie, până în douăzeci şi cinci de ani, cu numele Patterson pe ecuson.

— B'nă ziua.

Australiancă.

— Eşti bine?

N-am spus nimic.

— Nicio grijă. A venit masa.

Purta o conversaţie în sens unic cu o cataleptică. Dar nu puteam face nimic în privinţa asta. Intrasem în altă zonă a acestui peisaj ciudat – în care până şi vorbitul părea dintr-odată imposibil sau, cumva, peste puterea mea.

Sora a aşezat tava cu mâncare pe masa mobilă care se afla lângă pat. A tras masa aproape. Nu m-am clintit. Sora mi-a zâmbit, sperând să primească un răspuns.

— Ţi-a mâncat pisica limba? Ţi-a mâncat limba pisica?

Am închis ochii.

— Bine, bine – a fost o glumă tâmpită, a spus ea. Totuşi, trebuie să mănânci. Colega ta de cameră nu a mai mâncat de mai bine de cinci zile. Şi pe urmă…

S-a întrerupt, de parcă era pe cale să dezvăluie ceva ce nu voia să aud. Sau, cel puţin, nu încă.

— Dar tu ai să haleşti prânzul ăsta, nu-i aşa? Sau măcar să bei ceva.

Am întins mâna spre tavă. Am luat paharul cu apă. L-am dus la gură. Am băut puţin, rămânând întinsă, fapt care a făcut ca o parte din apă să-mi

curgă pe faţă şi aşternuturi. Pe urmă am pus paharul la loc, pe tavă.

— Aşa, fetiţo! a spus sora. Acum ce zici de puţin potol?

Îmi venea să zâmbesc auzind acest jargon de cartier într-un spital din sudul Londrei. Nu puteam să fac nimic, în afară de a zăcea acolo, simţindu-mă ca o cretină.

— Uite cum facem. Las mâncarea aici şi mă întorc în jumătate de oră, bine? Dar, te rog, fă-ţi un bine şi înghite ceva.

Dar cum să mănânc când nu pot? Nu pricepi asta? Nu ţi se pare absolut logic?

După o jumătate de oră, s-a întors. Şi nu i-a plăcut să vadă mâncarea de pe tavă neatinsă.

— Ei, haide, a spus ea, încă voioasă. Trebuie să vrei să ai ceva în burtă, nu-i aşa?

Nu. Nu vreau nimic. Pentru că vreau să mă zbârcesc. Ca o prună. Să fac tuturor un imens serviciu şi să dispar din vedere. Definitiv.

S-a aşezat pe pat şi m-a strâns de braţ.

— Ştiu că e tare nasol şi că eşti într-o situaţie care te depăşeşte. Dar te avertizez – doctoriţa vine la tine cam într-o oră. Şi ea nu vede deloc cu ochi buni anorexia postnatală. Dacă nu mă crezi, vorbeşte cu colega ta când or s-o aducă înapoi de la teatru. Aşa că fă-ţi un bine şi ia măcar o îmbucătură de măr înainte să apară doctoriţa.

Dar ca să iau o îmbucătură de măr trebuie să muşc dintr-un măr. Pricepi?

Doctoriţa era o femeie la vreo patruzeci şi opt de ani. Foarte înaltă, foarte urâtă, cu părul şaten, potrivit de lung, purtând un costum simplu, practic, pe sub halatul alb de spital, cu ochelari simpli, cu lentile bifocale pe vârful nasului. Totul la ea radia raţionalitate – şi un mod de a vedea lucrul bazat pe principiul „la mine nu merge prosteala”. M-a îngrijorat imediat.

— Domnişoară Goodchild – *Sally* – sunt doctoriţa Rodale, psihiatrul secţiei.

A întins mâna.

Dar ca să-ţi iau mâna trebuie să-ţi iau mâna.

În faţa neputinţei mele de a face gestul social necesar, a zâmbit slab.

— Bine, a spus ea, trăgând un scaun lângă pat, apoi scoţând din servietă un clipboard şi un pix. Să începem…

Ea a fost cea care a început – întrebându-mă ce vârstă am, dacă acesta e primul meu copil, dacă e prima dată când trec printr-o depresie şi/sau prima dată când am amuţit aşa. Dedusese, de asemenea – din fişa lui Jack –, că fusese o naştere traumatizantă şi se întreba dacă acest lucru îmi afectase sănătatea mentală… bla, bla, bla, bla, bla, bla…

Ce mi s-au părut interesante la interogatoriul în sens unic al doctoriţei Rodale erau vioiciunea cu care îl susţinea şi felul în care o dădea înainte chiar şi când nu-i răspundeam. Şi m-a străfulgerat gândul că – deşi o fi fost ea psihiatru – nu făcea parte din şcoala de psihoterapie bazată pe atinge rea coardei sensibile *să vorbim cu copilul din tine.* Nu, ea voia doar informaţiile necesare stabilirii genului de tratament de care aveam nevoie.

Totuşi, era o problemă – nu răspundeam la întrebările ei. Lucru de care s-a prins destul de repede.

— Ei bine, Sally, a spus ea, în cele din urmă, după ce n-a ajuns nicăieri pe frontul răspunsurilor, ştiu bine că mă auzi şi că îţi dai seama unde te afli, că înţelegi în ce situaţie eşti şi ce efect ai asupra celorlalţi. Ceea ce înseamnă că refuzul tău de a vorbi trebuie privit ca fiind de natură psihosomatică.

Un zâmbet zgârcit.

— Totuşi, dacă chiar simţi că pur şi simplu nu poţi să vorbeşti în momentul de faţă, aşa să fie. Însă te rog să înţelegi că pentru a pune un diagnostic exact – şi a prescrie un tratament

corespunzător – am nevoie să îmi răspunzi la întrebări. Aşa că, s-o luăm de la capăt?

N-am spus nimic. A reluat lista de întrebări. Când a ajuns la jumătatea listei, mi-am schimbat poziţia în pat, arătându-i spatele. Am rămas cu spatele la ea. S-a ridicat şi şi-a adus scaunul în cealaltă parte a patului.

— Gata, acum ne vedem iar.

M-am răsucit şi i-am arătat iarăşi spatele. Doctoriţa Rodale a scos un oftat lung, obosit.

— Domnişoară Goodchild, nu faci decât să-ţi întârzii însănătoşirea şi să măreşti timpul pe care îl vei petrece la noi. Totuşi, încă o dată, nu te pot forţa să-mi răspunzi la întrebările medicale simple. E alegerea dumitale. Deocamdată. Tot aşa, dumneata hotărăşti dacă mănânci sau nu. Dar, cum bine ştii, nu poţi trăi fără hrană. Aşa că, dacă vei continua să refuzi să mănânci, s-ar putea foarte bine să ţi se ia această alegere. Oricum, văd din fişă că medicul dumitale ţi-a prescris un sedativ slab care să te ajute să dormi. Am să-i cer sorei să-ţi administreze aceeaşi doză în seara asta. Şi mâine, când mă întorc să te văd, sper să ne înţelegem mai bine decât azi. Bună ziua.

La vreo cinci minute după plecarea ei, uşile s-au deschis şi am făcut cunoştinţă cu colega mea de cameră. De fapt, n-am făcut cunoştinţă cu ea, deoarece era în stare de comă postoperatorie. Sau, cel puţin, am presupus că suferea de *ceva* postoperatoriu – întrucât a fost adusă pe o brancardă şi avea capul înfăşurat într-un bandaj mare. Deşi eram tot întinsă în pat, am văzut că era negresă şi era cam de vârsta mea. Sora Patterson i-a ajutat pe infirmieri să fixeze brancarda. După plecarea lor, sora i-a citit fişa, i-a verificat pulsul şi i-a aranjat aşternutul. Apoi, văzând că mă uit la ea, a spus:

— O cheamă Agnes. Băieţelul ei, Charlie, e în salon cu flăcăul tău. Probabil că o să aveţi ceva de povestit când o să-şi revină, fiindcă a trecut prin ce

treci şi tu. De fapt, *încă* mai trece, şi e păcat, dar asta-i viaţa. Dansul pe care-l dansezi n-are nici cap, nici coadă. Treaba e să îl ai din nou sub control până să te bage într-un necaz psihic grav – cum s-a întâmplat cu biata Agnes. Dar, hei, o las pe ea să-ţi povestească tot. O femeie foarte deşteaptă, Agnes a noastră – funcţionar de stat, cu grad superior. Dar, aşa e boala – nu-i pasă nici cât negru sub unghie cine eşti, aşa-i?

A venit şi s-a aşezat iar pe patul meu. Aş fi vrut tare mult să n-o fi făcut.

— Şi cum tot vorbim despre lucrurile rele care li se întâmplă oamenilor buni – nu-ţi place expresia asta? –, am să-ţi împărtăşesc un mic secret: nu i-ai făcut cea mai bună impresie doctoriţei. Şi ea este clar genul de doctor cu care vrei să cooperezi, dacă înţelegi ce vreau să spun. E cu adevărat de şcoală veche. E mare adeptă a sistemului vechi de autoritate şi ştie ce e mai bine pentru tine – ceea ce, nu-mi place s-o spun, probabil aşa şi este. Pentru că, indiferent de felul ei de a fi – care pe mulţi îi enervează –, ştie exact cum să scoată fetele ca tine din încurcătura asta. Numai că – ascultă-mă pe mine – drumul de ieşire de aici ar fi cam de cinci ori mai scurt şi mai uşor dacă ne-ai ajuta să te ajutăm… şi, da, scuze pentru clişeul tâmpit. Aşa că, hai să încercăm iar să mănânci puţin.

Hei, nu crezi că vreau să vă ajut să-mi daţi drumul de aici? Problema e care-i problema, care e faptul că există o problemă care prezintă o problemă când e vorba de a comunica numita problemă pentru că problema e…

A tras masa lângă pat şi mi-a tăiat o bucăţică de sendviş şi a adus-o aproape de gura mea.

— Doar câteva înghiţituri mici, nu-i mare lucru…

Ascultă, ştiu că ai intenţii bune, dar… n-am să intru iar în asta.

— Un măr? Un pahar cu lapte? Câţiva biscuiţi buni de-ai noştri? Nu-ţi place nimic?

Doar tăcere.

— Ei bine, ce zici să te dăm jos din pat şi să te ducem să-l vezi pe Jack? Probabil trebuie să mănânce acum…

Asta chiar m-a făcut să reacţionez, deoarece am apucat perna şi mi-am îngropat faţa în ea.

— S-ar părea că am călcat în strâchini, a spus sora Patterson. Dar, hei, şi copilul trebuie să mănânce, aşa-i?

Pagerul ei a început să sune. S-a uitat la el.

— Sunt chemată la ordin. Te duc mai târziu. Şi dacă ai nevoie de ceva, sună.

Nu aveam nevoie de nimic – şi sigur nu de sosirea, o oră mai târziu, a lui Tony. A venit cu un exemplar din *Chronicle* din acea zi şi o pungă de acadele de lemn dulce de diferite sortimente pentru sărbători. Când s-a aplecat să mă sărute, i-am văzut ceasul: 5:12 p.m. Probabil că vinovăţia l-a împins să vină în vizită aşa de devreme – înainte cu trei ore bune de a-şi da paginile la tipar.

— Cum merge? m-a întrebat el.

N-am spus nimic.

— Ţi-am adus…

Şi-a pus darurile pe dulăpiorul de la capătul patului, apoi s-a uitat după un scaun, întrebându-se dacă să se aşeze sau nu. A hotărât să stea în picioare. A hotărât şi să-şi concentreze atenţia puţin mai departe de mine – deoarece era foarte evident că starea mea respingătoare, cataleptică, îl tulbura.

— Tocmai am fost să-l văd pe Jack. Veşti bune – a reînviat şi, din ce mi-a spus sora, era atât de flămând, încât a hăpăit două biberoane. Ceea ce, a spus ea, e semn că şi-a revenit complet.

Pentru că nu mai e în grija mea iubitoare şi atentă.

— Oricum, sora a mai spus că poţi să-l vizitezi…

Termină, termină, termină! Nu vreau bunăvoinţa ta. Nu o merit.

Am tras perna pe cap.

— A mai spus că şi tu ai contribuit puţin la asta.

Am tras perna pe urechi.

— Dacă vrei să plec, am să plec.

Nu m-am mişcat. În cele din urmă, a spus:

— Sper să te simţi mai bine.

L-am auzit plecând. Am dat perna la o parte. Şi atunci am auzit un glas vizavi de mine.

— Cine eşti?

Era colega mea de cameră, Agnes. Şedea în pat, arătând nedumerită şi confuză.

— Ieri erai aici? Nu-mi amintesc… Erai aici, aşa-i? Dar poate…

S-a întrerupt, părând derutată – de parcă nu putea să se ţină de acest şir contradictoriu al gândurilor.

— Agnes – aşa mă cheamă. Întotdeauna îţi tragi aşa perna pe cap? Agnes… ai priceput?

Da – şi mă bucur să văd că nu sunt singura locuitoare a Planetei Ciudaţilor.

— Agnes. Ca în *Agnes.* A-G-N-E-…

A intrat sora Patterson.

— E o femeie zgârcită la vorbă, Sally a noastră, a spus ea.

— Sally? a întrebat Agnes.

— Aşa am spus. S-A-L-L-Y. Şi azi nu prea vorbeşte. Însă toţi am vrea să încerci mai departe s-o faci să vorbească, fiindcă mai devreme sau mai târziu trebuie să-i auzim accentul ăla american.

Agnes a clipit de mai multe ori, căutând să filtreze această informaţie.

— De ce e americancă? a întrebat ea.

— *De ce?* a întrebat râzând sora Patterson. Fiindcă îmi închipui că acolo s-a născut, de asta. Şi are un băieţel, exact ca tine.

— Îl cheamă Charlie? a întrebat Agnes.

— Nu – pe fiul tău îl cheamă Charlie…

— Ştiu, ştiu. M-am gândit doar…

S-a întrerupt iar, părând pierdută.

— Jack, a spus sora Patterson. Îl cheamă Jack.

— Şi eu sunt… eu sunt…

— Puţin bramburită, atâta tot. Dar îţi promit că mâine dimineaţă ai să fii iar limpede la minte. Ei bine, ce vrei la ceai?

Agnes a clătinat din cap.

— Ei, hai, nu o s-o luăm de la capăt, a spus sora Patterson. Mai ales că de la asta ţi s-a tras…

— Terci de ovăz, a spus Agnes. Am să mănânc terci de ovăz.

— Şi terci de ovăz ai să primeşti. Şi tu ce vrei, Sally?

Mi-am făcut numărul de muţenie de-acum obişnuit.

— Asta nu o să-ţi facă niciun bine, Sal.

S-a apropiat de mine cu un pahar cu apă şi o ceaşcă mică.

— N-am să-ţi bag mâncarea pe gât cu forţa, dar am să te rog să iei pilulele astea. Sunt la fel ca pilulele pe care le-ai luat noaptea trecută…

Şi care mi-au îngăduit să-mi otrăvesc fiul.

Mi-a zornăit la ureche ceaşca de plastic cu pilulele.

— Haide, ordinul doctorului şi aşa mai departe. Şi răsplata e că o să dormi toată noaptea. Oh – şi cum poate ţi-a spus soţul tău, Jack s-a sculat şi face militărie cu noi. Aşa că…

A scuturat iar pilulele.

— Te rog, Sal. Nu mă face…

Nu a terminat propoziţia. Pentru că n-a fost nevoie. M-am ridicat. Am luat pilulele. Pe urmă, m-am ridicat în picioare şi m-am dus cu paşi târşâiţi în baia alăturată, sora Patterson felicitându-mă zgomotos că m-am sculat. Ajunsă înăuntru, am evitat să mă privesc în oglindă. Mi-am golit vezica şi m-am întors în pat, mi-am tras aşternutul peste mine şi am aşteptat ca pilulele să-şi facă efectul.

Pe urmă, s-a făcut dimineaţă. Capul meu era undeva sus de tot, într-o zonă stratosferică vaporoasă. Când am început să rezolv întrebarea „unde mă aflu?”, am observat că în braţ aveam un

ac şi, suspendată deasupra mea, era o pungă cu glucoză. Colega mea de cameră lipsea. De gardă era o soră nouă, care poziţiona dinaintea mea alt ospăţ delicios. Era bondoacă şi scoţiană.

— Ai dormit bine?

Am răspuns ridicându-mă în picioare, apucând stativul cu punga cu glucoză şi împingându-l spre baie.

— Ai nevoie de ajutor? a întrebat sora.

Nu, sunt veteran cu experienţă al diverselor perfuzii de spital.

În baie am făcut pipi, apoi m-am dus la chiuvetă să mă spăl pe mâini şi să-mi dau cu apă pe faţă. Atunci am văzut coşmarul care eram. Faţa umflată, ochii injectaţi, părul încâlcit…

Oh, las-o baltă.

M-am întors în rezervă. Sora m-a ajutat să mă sui la loc în pat, repoziţionând punga cu perfuzie la stânga mea.

— Uite terci de ovăz, şi pâine prăjită, şi ouă prăjite, şi ceai bun, tare…

M-am întors cu spatele. Sora a continuat să vorbească.

— …şi după micul dejun sunt sigură că o să vrei să mergi să-ţi vizitezi copilul. Prin urmare, cu ce vrei să începi?

N-am mâncat nimic. Sora a încercat să-mi stârnească interesul pentru o felie de pâine prăjită. Am întors capul.

— Bine, a spus ea. Dar ştiu că doctoriţa Rodale nu va fi încântată.

A lăsat micul dejun lângă pat. Agnes s-a întors în rezervă. Cum stătea în picioare, am văzut că e o femeie înaltă, elegantă – în ciuda epuizării ca de pe urma şocului provocat de o explozie şi a mersului uşor nesigur.

— Ieri erai aici, aşa-i? a întrebat ea, urcându-se înapoi în pat. Americanca, aşa-i? Sau eşti nouă? Memoria mea…

Încă o frază întreruptă de-a ei. S-a uitat curioasă la mine.

— De ce nu vorbeşti? Ţi-a mâncat copilul limba?

A râs isteric. Iar eu m-am gândit: *Te-ai prins din prima, drăguţă.*

Apoi, brusc, râsul a încetat.

— Trebuie să mănânci, a spus ea. Dacă nu, dai de belea. De mare belea, vorbesc serios. Eu ştiu asta. Pentru că am trăit-o pe pielea mea. Şi nu vrei asta. *Nu vrei asta.*

Apoi s-a cufundat iar în tăcere.

— Eşti americancă, nu-i aşa?

Şi-a pus mâinile pe faţă.

— Scuze, scuze, scuze. Nu vreau să mă tot repet. Însă…

Şi apoi a amuţit iar.

Doctoriţa Rodale a apărut în acea după-amiază pe la trei. Prânzul meu neatins era lângă pat. S-a uitat în treacăt la el, apoi şi-a întors ochii la fişa mea. *Care-i treaba, doctoriţo?*

— Şi cum te simţi azi, Sally?

M-am uitat fix în perete. Buzele doctoriţei au schiţat un rictus, apoi a făcut câteva însemnări pe fişa mea.

— Aşa… Înţeleg că aseară ai refuzat cina, iar azi, micul dejun şi prânzul. Pe de altă parte, este dreptul tău – însă trebuie să înţelegi că te ţinem pe perfuzie. Şi într-o zi sau două va trebui să luăm o decizie privitoare la cum să te ajutăm să ieşi din starea actuală. Înţeleg şi că ai avut o noapte fără probleme. Ai dormit bine?

Niciun răspuns.

— Niciun efect secundar de la sedative… în afară de obişnuita uşoară ameţeală la trezire?

Niciun răspuns.

— Şi înţeleg, de asemenea, că, în ciuda mai multor oferte, n-ai manifestat niciun interes să-ţi vezi fiul, Jack. Ceea ce, desigur, nu e o faţetă neobişnuită a stării tale – deşi nu-ţi prea slujeşte

nici ţie, nici copilului. Dacă vrei, avem un psihoterapeut intern care poate să discute cu tine despre problemele emoţionale cu care te confrunţi. Dar pentru ca ea să-şi facă meseria, trebuie să fii capabilă să vorbeşti. Ceea ce ne pune pe toţi într-o situaţie greu de rezolvat, nu eşti de acord? Aşa că, poţi să încerci, te rog, să vorbeşti acum cu mine?

Niciun răspuns.

— N-am cuvinte să-ţi spun ce mult ne îngreunezi situaţia… şi, în ultimă instanţă, pe a ta.

Niciun răspuns.

— Prea bine, atunci. Mai vorbim mâine.

Apoi şi-a întors atenţia spre Agnes. Din reacţia ei speriată la această siluetă care se apropia, era limpede că doctoriţa Rodale o înspăimânta.

— Şi cum ne simţim azi, Agnes? A revenit pofta de mâncare?

— Mănânc.

— Fără efecte secundare, de data asta?

— Memoria mea…

— Asta-i doar pe termen scurt. Încă douăzeci şi patru de ore şi-ţi vei reveni la normal.

— Asta e ultima?

Doctoriţa Rodale nu a ridicat privirea din fişa ei.

— Vom vedea.

Mi-am tras învelitoarea peste cap. Fiindcă acum ştiam – sau, cel puţin, cred că ştiam – genul de tratament la care era supusă Agnes.

Însă cu toate că înţelegeam că trebuie să vorbesc şi să mănânc… ei bine, logica aia chinuită intervenea întruna: *ca să vorbesc trebuie să vorbesc… ca să mănânc trebuie să mănânc.* Ceea ce, în momentul de faţă, era cu neputinţă. Pentru că, deşi ştiam instinctiv să vorbesc şi/sau să mănânc, era ca şi cum îmi pierdusem capacitatea de a îndeplini aceste două funcţii. Sistemul meu de operare DOS era la pământ – şi, oricât aş fi încercat, nu puteam declanşa mecanismul care să mă facă să deschid gura. Şi cu toate că simţeam o anumită panică în ascensiune, ea era eclipsată de o

inerţie disperată. Pur şi simplu nu-mi mai păsa de nimic.

În acea seară, Tony a sosit la opt. Era evident că sora Patterson – acum iar de gardă – îl pusese la curent cu ultimele evenimente – pentru că s-a uitat neliniştit la tava cu cina neatinsă, şi s-a aşezat pe pat – şi m-a privit cu un amestec de deznădejde, dezgust şi îngrijorare (da, complexul meu soţ avea însuşirea unică de a radia toate cele trei stări de spirit în acelaşi timp, prin doar câteva contracţii faciale minore). Nu m-a sărutat, nici nu mi-a atins mâna – şi, din nou, i-a fost greu să mă privească direct. Însă a spus: „Bună!" Cum asta nu l-a dus nicăieri, a adăugat:

— Jack e în stare bună.

Iar pe urmă:

— Sunt cu adevărat îngrijoraţi că nu vorbeşti şi nu mănânci.

Iar apoi:

— În regulă… acum am să plec.

Este oare acesta felul lui de a spune: „Ştiu când nu sunt dorit"?

Soţul lui Agnes (sau partenerul sau altcineva important sau cine o fi fost) a apărut în acea seară. M-a surprins. Mă aşteptasem la un jamaican elegant, musculos – genul de arogant bine îmbrăcat, care emană încredere în sine şi farmec nonşalant şi toate celelalte clişee privitoare la afro-caraibieni care îţi vin în minte. Cum s-a dovedit, era un alb liniştit, rezervat, care se apropia de patruzeci de ani, îmbrăcat cu un costum gri de serie, cămaşă albastră, cravată în culori terne; uşor ezitant ca fel de a fi şi atent la comportamentul său în această situaţie. Însă era limpede cu prisosinţă faptul că o adora pe Agnes şi, de asemenea, că era sincer neliniştit de situaţia ei actuală. Stătea lângă ea, ţinând-o de mână, vorbindu-i cu glas scăzut, liniştitor, ba chiar făcând-o o dată să râdă. Niciodată nu poţi înţelege alte cupluri, nu-i aşa? Niciodată nu descifrezi scânteia de atracţie la doi

oameni atât de opuşi, ca să nu mai vorbesc de complexele legături care îi unesc şi dacă sunt destul de solide pentru a supravieţui unei crize precum… ei bine, precum aceasta.

Ce omuleţ convenţional era – şi cât am invidiat-o, dintr-odată, pentru o astfel de predictibilitate, pentru o astfel de stabilitate continuă (ştiind bine, însă, că aparenţele înşală întotdeauna). Când, în timpul vizitei, a venit sora Patterson cu somniferele mele, le-am luat imediat, fără să fiu îndemnată. Pentru că nu voiam să mă mai uit la această scenă fericită.

Încă o dată, sedativele şi-au făcut nemaipomenita treabă chimică şi am dormit unsprezece ore zdravene, trezindu-mă abia dimineaţa următoare, după şase şi un sfert. Doamne, ce buimacă eram! Fiindcă, de fapt, pilulele astea nu induceau somnul. Mai precis, îţi dădeau cu bâta în cap şi te lăsau năuc. Mi-au trebuit douăzeci de minute bune să găsesc echilibrul necesar pentru a mă ridica şi a mă târî (plus stativul cu perfuzie) la baie.

Ziua a urmat un tipar asemănător cu cel al zilelor precedente. Sora scoţiană mi-a oferit micul dejun. Am rămas mută. Agnes a încercat să mă antreneze într-o conversaţie. Am rămas mută (cu toate că am fost mulţumită să văd că îi revenea un anumit grad de claritate mentală). A plecat să se joace cu fiul ei, Charlie. Mi-am pierdut dimineaţa uitându-mă în tavan şi întrebându-mă de ce îmi irosesc aşa dimineaţa, dar nici nu aveam energie să fac altceva decât să-mi irosesc aşa dimineaţa.

Pe urmă, s-a făcut ora prânzului – şi n-am mâncat, în afară de ce am primit prin tubul din braţul meu. Apoi s-a făcut trei după-amiaza şi a intrat doctoriţa Rodale. Ca nişte actori într-o piesă proastă, ne ştiam pe de rost replicile prozaice. Sau cel puţin, ea îşi ştia replicile, pe când eu trebuia doar să-mi păstrez atitudinea bleagă, mută. Întrevederea a decurs conform şablonului…

doctoriţa cea bună scoţând zgomotele ei obişnuite privitoare la gravitatea crescândă a situaţiei mele, şi în cele din urmă spunând:

— În după-amiaza asta îl vom suna pe soţul tău la birou ca să discutăm despre situaţia ta şi opţiunile pe care le avem.

Tony a sosit în acea seară pe la opt. De data asta, m-a sărutat pe obraz. Şi-a tras un scaun aproape de mine. Mi-a luat mâna. Şi a spus:

— Trebuie să începi să mănânci.

Eu mă uitam la perete.

— Doctoriţa ta – Rodale, nu-i aşa? – m-a sunat la ziar şi a spus că, dacă nu începi să consumi hrană solidă, o să fie nevoită să ia în considerare TEC. Adică terapie electroconvulsivă. Adică terapie de şoc. A spus că e cea mai bună cale de a te scoate din situaţia în care eşti acum – dar că, pentru asta, are nevoie de consimţământul meu.

Tăcere. Iarăşi nu se uita la mine.

— Nu vreau să-mi dau consimţământul. Dar nici nu vreau să te văd că rămâi în această stare. Aşa că – s-a aplecat în faţă – în locul tău aş ieşi fulgerător din asta.

M-am întors într-o parte.

— Sally, *te rog…*

Mi-am tras iar învelitoarea peste cap. *Oh, de ce mă port aşa de infantil?* Brusc, a tras învelitoarea de pe mine. Privindu-mă direct, a şuierat:

— Nu-mi forţa mâna.

Apoi a plecat şi m-am pomenit gândind: *Va semna hârtiile cât ai zice peşte. Şi pe urmă pot să-mi iau noul rol de electro-fată. Electrocutează-mă, scoţianco…*

După plecarea lui, Agnes s-a dat jos din pat şi a venit spre mine. Mersul ei era tot ezitant, iar privirea tot rătăcită. Dar părea lucidă.

— Sally eşti, aşa-i?

N-am răspuns.

— Fii atentă, americanco. Nici soţul meu n-a vrut să semneze hârtiile. Adică, s-a rugat o

săptămână de mine să încerc să-mi revin şi să mănânc ceva şi să mă port ca şi cum aş şti unde sunt. Dar n-am făcut-o. Iar când am continuat să-mi smulg tubul de hrănire… ei bine, atunci n-au mai avut de ales. Cu o seară înainte ca ei să înceapă terapia, soţul meu a stat lângă mine şi a început să plângă, implorându-mă pentru ultima dată să mănânc ceva, orice. Dar…

Pauză.

— Dimineaţa următoare, am scos iar tubul. Iar în acea seară au început TEC-ul.

Pauză.

— Ieri a fost a cincea şedinţă. Cred că ajută oarecum, fiindcă mănânc iar şi pot iar să mă joc puţin cu Charlie. Dar…

Pauză.

— …ei spun că îţi pierzi memoria doar pe termen scurt. Dar la mine nu e aşa. Mai degrabă, parcă mi-a fost ştearsă o întreagă porţiune a creierului. Şi tot încerc s-o găsesc – tot scotocesc după ea. Dar…

Pauză.

— …ştii ce cred? Cred că, până la urmă, toată electricitatea aia îţi prăjeşte complet memoria. O face scrum. Doctoriţa continuă să spună că, odată tratamentul terminat, o să revină toată. Dar eu nu o cred. Nicio clipă. Fiindcă…

Pauză.

— Ascultă-mă. Poţi să eviţi asta. Poţi. Doar o îmbucătură. Doar una. Uite…

A tras masa pe care stătea tava cu cina neatinsă. A luat o chiflă şi a rupt o bucăţică.

— …doar o bucăţică de pâine. Am să ţi-o şi ung cu unt.

Şi chiar a făcut asta. Şi a adus-o lângă faţa mea. M-am întors într-o parte. Cu mâna liberă, mi-a tras capul înapoi.

— Haide, poţi să faci asta.

M-am întors iar într-o parte. M-a readus la loc. Am întors capul. Brusc, mi-a pus chifla direct în

gură. Am întors capul. M-a smucit înapoi, ţinându-mă strâns acum. De data asta, mi-a lipit cu forţa pâinea de dinţi. A fost momentul în care am luat-o razna, şi am dat pâinea la o parte, şi am scuipat-o pe Agnes în faţă. Fără să stea să se gândească, mi-a ars un dos de mână peste faţă. Şocul a fost feroce. La fel şi durerea. Şi m-am auzit strigând:

— Soră!

Sora Patterson a intrat în rezervă.

— Aşadar… poţi totuşi să vorbeşti.

Bineînţeles, m-am retras în tăcere tot restul nopţii. Bineînţeles, nu m-am atins de tava cu cina. Bineînţeles, mi-am luat pilulele de dormit ca o fată cuminte, şi pe urmă am aşteptat să mă izbească somnul cu bâta. Dar când m-am trezit dimineaţa… nu, n-aş spune că se ridicase ceaţa, sau că mă simţeam dintr-odată renăscută, întinerită, sau în armonie cu mine şi cu lumea. Dimpotrivă, aveam încă ameţeala postsedativă şi o senzaţie generală de toxicitate combinată cu o oboseală ciudată… chiar şi după alte unsprezece ore de inconştienţă. Dar, pentru prima dată după multe zile, chiar îmi era foame. Iar când sora scoţiană a adus tava cu micul dejun, am mormăit două cuvinte:

— Îţi mulţumesc.

Asta a făcut-o să se uite la mine, puţin uimită, dar şi încântată.

— Cu cea mai mare plăcere. Crezi că poţi să mănânci?

Am dat din cap. M-a ajutat să mă ridic în şezut, a tras masa lângă pat, a aşezat tava, ba chiar mi-a desfăcut şervetul de hârtie, ca un chelner dintr-un restaurant.

— Ai putea să bei cumva puţin ceai? a spus ea.

Am dat iar din cap.

— Mă întorc imediat.

După aproape o săptămână, mâncatul nu a fost un proces uşor. Dar am reuşit să înghit jumătate de castron de terci de ovăz. A fost un progres lent – şi, o dată sau de două ori, mi s-a făcut chiar greaţă.

Dar nu m-am lăsat. Pentru că ştiam că trebuie să mănânc.

Sora mi-a turnat o ceaşcă de ceai şi s-a uitat cum mănânc, zâmbind larg. Mi-am dat seama că, pentru ea, orice pacientă care ieşea dintr-o criză era o poveste de succes.

— Nu-ţi face griji că nu termini tot, a spus ea. Te descurci minunat.

Pe la jumătatea micului dejun, s-a trezit Agnes. La fel ca mine, era şi ea pe somnifere puternice şi i-au trebuit şi ei câteva clipe să-şi dea seama unde se află şi ce caută aici. Însă apoi, treptat, lumea a redevenit clară – şi m-a văzut zăbovind deasupra tăvii cu micul dejun, cu furculiţa în mână.

Spre cinstea ei, n-a spus nimic. Mi-a făcut doar un mic semn din cap, apoi s-a ridicat şi s-a dus la baie. Când s-a întors, a venit la patul meu şi a spus:

— Scuze pentru aseară.

— E în regulă, am spus, abia reuşind să scot cuvintele.

— Cum s-a dus mâncarea pe gât?

Am dat din umeri.

— La fel a fost şi la mine – prima dată când am mâncat după… Pe de altă parte, mâncarea de aici e o porcărie…

Am reuşit să schiţez un zâmbet.

Totuşi, ce mi-a fost greu a fost să vorbesc efectiv. Reuşeam să scot o vorbă sau două, dar apoi ceva îmi apuca laringele şi refuza să-i dea drumul.

— Nu te căzni, a spus Agnes când m-a văzut făcând sforţări să vorbesc. E nevoie de timp să revină.

Când a sosit masa de prânz, am reuşit să mănânc jumătate de copan de pui şi chestia cleioasă şi albă care trecea drept pireu de cartofi şi o porţie de morcovi fierţi prea mult, care aveau clar o textură de plastic. Dar important a fost că am făcut din prânzul meu un spectacol bun – pentru că doctoriţa

Rodale trebuia să vină în scurt timp – şi voiam să fiu absolut sigură că apetitul meu redescoperit era observat pentru raport.

Bineînţeles că a intrat în rezerva noastră cu o voioşie nou descoperită.

— Tocmai am auzit veşti bune despre tine, Sally, a spus ea. Micul dejun *şi* prânzul. Extrem de liniştitor. Şi înţeleg că ai reuşit chiar să articulezi un cuvânt sau două. Crezi că acum poţi să vorbeşti puţin?

— Am să încerc, am spus, vorbele luând ceva timp să se formeze.

— Nicio grabă, a spus ea, cu clipboardul şi pixul pregătite. Dar ar fi extrem de util de ştiut…

Şi a parcurs iar întreaga listă de control. Răspunsurile mele au fost în mare parte concise – şi am folosit, pare-se, cuvinte monosilabice. Dar, cu ajutorul ei, am reuşit să răspund la toate întrebările – şi, mulţumită dorinţei mele de a coopera, am câştigat-o de partea mea. Pentru că, atunci când a terminat, m-a felicitat pentru „o treabă bine făcută" şi a accentuat că tonul dur de până acum a fost o cale de a învinge barierele construite în capul meu, graţie depresiei postnatale.

— Bineînţeles că drumul din faţă nu e nicidecum sigur – şi trebuie parcurs cu prudenţă. De exemplu, te simţi deja pregătită să-l vezi pe Jack?

Am clătinat din cap.

— E perfect de înţeles, a spus ea, şi, în situaţia dată, probabil raţional. Trebuie să-l vezi când te simţi pregătită să-l vezi – ceea ce, să sperăm, nu va fi prea departe.

Apoi mi-a explicat că situaţia prin care trec este fără doar şi poate îngrozitoare pentru mine, dar nicidecum unică. Acum, că începusem să revin cu picioarele pe pământ, starea mea putea fi tratată în mare parte cu antidepresive. Cu puţin noroc, în

şase săptămâni trebuia să încep să văd o îmbunătăţire semnificativă.

Şase săptămâni? Aici?

Doctoriţa Rodale a văzut expresia şocată de pe faţa mea.

— Ştiu că pare îngrozitor de mult – dar, crede-mă, am văzut depresii care, în cea mai virulentă fază a lor, au trenat luni întregi. Iar vestea bună e că, dacă începi să răspunzi bine la antidepresive, vom putea să te trimitem acasă de îndată ce te consideri pregătită să mergi acasă.

Vrei să spui, când nu mai sunt un pericol pentru mine şi copilul meu?

Dar cum mi-a trecut prin cap acest gând, a intervenit altul: *încetează imediat.*

— S-ar părea că vrei să mă întrebi ceva, a spus ea. Ai întrebări?

— Nu, am spus, şi sunetul glasului meu i-a adus pe faţă încă o expresie de mulţumire.

— Chiar nicio întrebare?

— Totul mi-e clar, am minţit.

Opt

Doctoriţa a avut dreptate. Aşa cum în viaţă nimic nu e gratuit, nu există nici leac imediat pentru depresie – nicio evaporare efervescentă, de tipul comprimatelor Alka-Seltzer, a mlaştinii negre în care m-am afundat. Mai precis, este o revenire lentă, treptată la realitate (oricare ar fi ea), cu frecvente diversiuni nebuneşti pe drum, doar pentru a exista siguranţa că nu ajungi să te umfli prea tare în pene de rapiditatea însănătoşirii tale.

Totuşi, doctoriţa Rodale mi-a reamintit de multe ori că sunt liberă să plec de bunăvoie oricând doresc. Nu că m-ar fi încurajat în mod activ să fug din închisoare. Mai precis, am sesizat că era obligată legal să îmi tot comunice că am libertate de mişcare. Se simţea şi profesional obligată să-mi spună că, pentru binele meu, chiar trebuie să rămân în secţie până când (cum s-a exprimat ea foarte cuprinzător) „toţi vom fi liniştiţi privitor la întoarcerea ta pe frontul de acasă”.

Frontul de acasă. Adică locul de linişte cotidiană în care te întorci după bătălia sângeroasă de pe câmpul de luptă… deşi când a semănat vreodată frontul meu de acasă din Londra cu un refugiu liniştit?

Totuşi, Tony s-a hotărât să joace rolul soţului supus, afectuos – şi chiar s-a căit că s-a supărat pe mine când eram încă în timpul comei.

— Să ştii că n-am făcut decât să dau glas unor frustrări şi… îngrijorări disperate, a spus el în seara zilei în care am reînceput să mănânc. Şi a fost şi o încercare de a te ajuta… ăă…

Să-mi revin?

— Oricum, e bine că ţi-ai revenit. Alternativa ar fi fost… înspăimântătoare.

Dar electrizantă…

— Ai fost să-l vezi pe Jack?

Am clătinat din cap.

— Nicio grabă, a spus el. Doctoriţa mi-a spus că o să dureze ceva… ăă… timp şi s-ar putea ca voi doi să mai staţi câteva săptămâni…

Tony şi-a dat toată silinţa să-şi mascheze bucuria pentru această pauză în *la vie conjugale,* ca să nu mai spun de nopţile fărâmiţate ale primelor luni de pruncie (nu că ar fi avut multă experienţă în terorismul nocturn al lui Jack, mulţumită biroului devenit cuib retras).

— L-am informat pe redactorul-şef de… ăă… starea ta, şi a fost extrem de înţelegător. Mi-a spus să-mi iau liber cât avem nevoie.

Să stai pe patul meu şi să mă ţii de mână şi să-mi fii companie? Nu cred.

Dar Tony mi-a dovedit că m-am înşelat în privinţa asta. Zi de zi a apărut la spital şi a stat cel puţin o oră cu mine, aducându-mi întotdeauna o colecţie de ziare din acea zi – şi, când am început să devin mai responsabilă, m-a aprovizionat constant cu romane şi numere din urmă ale *New Yorker.* Ba chiar şi-a permis extravaganţa unui CD player cu un radio FM şi a unei perechi de căşti Bose, foarte elegante, cu un mic bloc de alimentare care permitea izolarea tuturor zgomotelor externe. Şi, treptat, a adus de acasă în jur de douăzeci de CD-uri. Spre marea mea uimire, a dovedit că îmi cunoaşte gustul în domeniul muzicii. Multe *concerti grossi* baroce de Händel şi Corelli. Preţioasa mea înregistrare din 1955 a *Goldberg Variations* de Bach, în interpretarea lui Glenn Gould. Sublimele colaborări ale Ellei Fitzgerald cu Louis Armstrong. Şi renumitul disc al lui Bill Evans, *Sunday at the Village Vanguard* – care, chiar de când l-am auzit în colegiu, mi s-a părut mereu culmea detaşării sofisticate – cu atât mai mult acum, când îl ascultam închisă într-un spital din sudul Londrei.

Muzica a devenit pentru mine o piatră de încercare – un mod de a-mi măsura întoarcerea treptată la un fel de stare conştientă. Însă, de

asemenea, eram conştientă de ceva pe care mi l-a spus doctoriţa Rodale: „E posibil ca la început să te întrebi dacă antidepresivele chiar acţionează. E nevoie de ceva timp să-şi facă efectul, şi niciodată nu lucrează la fel la toată lumea”.

M-a avertizat de posibilele efecte secundare – şi înainte să simt vreun efect al medicamentelor, efectele secundare i-au jucat feste organismului meu. Primul efect secundar a fost o uscăciune a gurii, care s-a răspândit rapid spre gâtlej şi a ajuns în cele din urmă (şi extrem de deranjant) în ochi.

— O să-ţi dăm nişte picături pentru hidratarea ochilor, a spus doctoriţa Rodale. Între timp, continuă să bei doi litri de apă pe zi.

Pe urmă, a fost un fel de greaţă – în care stomacul meu începea să se contracte, dar nu urma nimic.

— Asta trebuie rezolvat – însă *trebuie* să continui să mănânci.

Mâncarea era marea obsesie a doctoriţei – lucru care mă făcea să mă întreb dacă tratase mult timp anorexice (sau ea însăşi fusese anorexică). Presupun că avea o justificare – pentru că, după spusele sorei Patterson, refuzul de a mânca este un sindrom postnatal obişnuit, care tinde să exacerbeze depresia, din multe motive fiziologice evidente.

— Când nu mănânci, a spus ea, devii şi mai sensibilă la curba descendentă.

Mâncam iar – însă evoluţia mea de revenire la ceva care se apropia de pofta de mâncare era lentă, în parte din cauza lăturilor îngrozitoare care se serveau în spital. Aşa că Tony a început să facă zilnic pentru mine un drum la Marks and Spencer, alegând sandviciuri şi salate, şi chiar consultându-se cu surorile despre ce ar trebui să mănânc.

Încă o dată, solicitudinea lui m-a surprins şi m-a încântat. Sigur, ştiam că n-ar fi formulat niciodată clar motivele pentru care era dintr-odată prevenitor şi grijuliu.

— Contează care îi sunt motivaţiile? m-a întrebat Ellen Cartwright. Important e că Tony manifestă interes şi nu crezi că e un lucru bun?

Ellen Cartwright era terapeuta internă a secţiei. Doctoriţa Rodale te îndesa cu pilule, Ellen te punea în legătură cu idioata lăuntrică. Dar la fel ca toţi pe care îi cunoscusem până acum la spital, era o pragmatică serioasă care, de asemenea, adopta un punct de vedere foarte englezesc despre harababura vieţii: sunt multe de spus despre scosul cumva la capăt.

Lui Ellen îi plăceau fustele lungi şi largi şi cămăşile de in mari şi lălâi. Avea până în cincizeci şi cinci de ani – şi, din stilul ei, după părul lung şi cărunt, şi gustul pentru brăţări subcontinentale, am detectat la ea o notă de veterană a subculturii. Dar când era vorba despre abordarea complexităţilor stării mele, era liniştitor de practică.

— Ai schimbat ţările, ţi-ai pus cariera la păstrare, ai devenit mamă, în tot acest timp încercând să te adaptezi la viaţa conjugală alături de un bărbat de care erai în mod frecvent nesigură… şi asta înainte ca noi să constatăm faptul că naşterea copilului vostru a fost o experienţă grea pentru tine şi pentru el. Ei bine, când aduni toate astea, chiar poţi să stai acolo şi să-mi spui că tu crezi că faci prea multă tevatură din nimic?

— Mă simt doar foarte… nu ştiu… *nepotrivită*.

— În ce fel?

— În toate felurile.

Dacă discuţiile noastre aveau o temă generală, tema era acest sentiment persistent de nepotrivire – veşnica nelinişte a veşnicei eleve de nota nouă (care am fost pe toată durata liceului şi colegiului), care nu a simţit niciodată că îşi atinge potenţialul… care întotdeauna era aproape de „foarte bine” la toate, dar nu excela niciodată. Şi nu conta că lucrasem la un ziar important sau că fusesem corespondent extern, sau că aveam

reputaţia de a fi foarte sigură de mine pe frontul profesional. În particular, dubiile se conturau ameninţător în capul meu – şi mă tot întrebam când am să fiu, în sfârşit, descoperită.

— Dar n-ai fost niciodată „descoperită”, pentru că erai în mod evident foarte bună la ce făceai, a spus Ellen Cartwright.

— Doar încerci să mă faci să mă simt mai bine în pielea mea.

— De fapt, ai dreptate – asta încerc. Astfel de complimente ar trebui să te facă să gândeşti pozitiv. Adică, atunci când vorbeşti despre *Boston Post,* parcă ai spune că ai fost angajată să furi din casa nu ştiu cărui supermarket. Nu vezi ce ai realizat deja?

— Ce văd eu este o persoană care a ameninţat viaţa copilului ei.

Cât de mult voiam să văd altfel lucrurile! Dar în primele două săptămâni de tratament cu antidepresive încă îmi era groază chiar şi numai să trec pe la Jack. Mi-am exprimat în mod regulat această frică atât în faţa lui Ellen, cât şi a doctoriţei Rodale. Iar când Tony s-a învârtit în jurul acestei întrebări, tot ce am putut să spun a fost: „Pur şi simplu nu pot încă să-l văd”.

După două sau trei dăţi, Tony a avut bunul-simţ să nu-mi mai pună acea întrebare – pentru că era foarte clar că nu puteam să fac faţă. N-a spus nici chiar că l-a vizitat pe Jack – cu toate că ştiam că băga capul în salonul copiilor în fiecare seară când venea la mine.

Dar doctoriţa Rodale a rămas la fel de directă ca întotdeauna – părea să trateze incapacitatea mea de a-l vedea pe Jack la fel ca pe incapacitatea mea iniţială de a mânca: un obstacol de cotă de nivel care, odată trecut, avea să indice o viitoare întoarcere la stabilitate… ca să nu mai spun un semn că antidepresivele îşi făceau, în sfârşit, efectul.

Cu siguranţă, începeam să simt treptat un curent subteran de… *ce?* Calm? Nu chiar – deoarece încă mai aveam episoade de anxietate extremă. Fericire indusă chimic? Nu prea – deoarece deseori trebuia să mă încui în baie ca să hohotesc incontrolabil. Cât despre ameliorarea vinovăţiei…

— Până acum, aş numi progresul tău constant şi încurajator, a spus dr. Rodale când am intrat în a treia săptămână de antidepresive. Mănânci, stările tale de spirit par constante, faci lucruri pozitive precum cititul şi ascultatul muzicii…

Da, dar aparenţele pot fi înşelătoare. Pentru că, în fiecare dimineaţă, când în sfârşit ieşeam din coma indusă de medicamente, conştientizarea locului în care mă aflam (şi a motivelor care mă aduseseră aici) se prăvălea asupra mea cu o ferocitate teribilă. Era nevoie de următoarea doză de antidepresive şi de o oră lungă, în particular, cu Glenn Gould de pe CD playerul meu ca să-mi inducă o falsă senzaţie de apatie.

De la internarea mea în spital, Sandy telefona constant – iniţial monitorizându-mi evoluţia (cum am aflat mai târziu), discutând cu surorile. A vorbit de câteva ori şi cu Tony. El a reuşit să o convingă să nu vină la Londra după internarea mea la St. Martin, spunându-i în mod corect că nu eram în situaţia corespunzătoare primirii de vizitatori. Apoi, când am revenit pe tărâmul moderat funcţional, i-am spus că nu e cel mai bun moment pentru o vizită transatlantică, dându-i de înţeles că, realmente, nu voiam să mă vadă în starea actuală. Faptul că fiul ei cel mare tocmai îşi fracturase încheietura mâinii într-un accident de bicicletă o ţinea pe cealaltă parte a oceanului… spre marea mea uşurare. Totuşi, vorbeam zilnic. Am stabilit o oră anume (patru după-amiaza la Londra/unsprezece ziua la Boston – când ea avea o pauză de o jumătate de oră în programul de predare de dimineaţă), şi dădea un telefon cu plată în camera de vizite aflată pe hol, mai jos de locul

în care eram internată. Deoarece, în afara orelor de vizită, era întotdeauna goală. Şi Ellen, şi doctoriţa Rodale considerau că un rol important în însănătoşirea mea îl avea menţinerea legăturii strânse cu familia, aşa că în fiecare după-amiază, timp de o jumătate de oră, telefonul era considerat al meu.

La început, Sandy părea că are nevoie ea însăşi de o cură cu antidepresive – sau aşa a spus Tony, care, oricât ar părea de ciudat, a sunat-o la Boston să-i dea vestea încarcerării mele în spital. Chiar şi atunci când, în sfârşit, am început să vorbesc cu ea, neliniştea ei era evidentă şi, *comme d'habitude,* vorbise cu toţi posibilii specialişti de frunte în depresie postnatală din zona lărgită a Bostonului. În plus, luase legătura cu nu ştiu ce mare profesor de farmacologie de la Harvard, care îi dăduse informaţii preţioase despre doza mea de antidepresive („Este categoric doza corectă pentru tine"). Şi a luat legătura prin telefon şi cu doctoriţa Rodale („Păi, eşti singura mea soră", a spus ea când mi-am exprimat o anumită circumspecţie faţă de o astfel de intervenţie), care, de asemenea, a considerat ea, i-a dat veşti bune.

— Oh, sigur, am spus în una dintre primele noastre convorbiri telefonice. Atât timp cât îi asculţi toate poruncile.

— Ei bine, măcar n-ai fost trimisă la tratamentul cu şocuri… care, am aflat eu, aici este o ultimă soluţie.

— Şi aici se foloseşte, am spus, gândindu-mă la biata Agnes, făcută varză.

— Hei, doctoriţa aia te-a readus la un fel de echilibru.

— N-aş merge aşa departe.

— Crede-mă, din poveştile pe care le-am auzit…

Dar nu voiam să aud asemenea poveşti. Voiam doar să plec de aici.

— O să trebuiască să-i laşi pe ei să judece asta, a spus Sandy, surprinzându-mă cu punctul ei de vedere „doctorii englezi sunt pricepuţi”. Eşti încă fragilă. Îmi dau seama de asta.

Apoi, doar pentru a sublinia fragilitatea tuturor lucrurilor, au venit veşti despre Agnes. Erau aproape trei săptămâni de când se externase, şi de atunci avusesem diverse colege de cameră – toate internate pe termen scurt, şi pe care le-am tratat cu o rezervă politicoasă, folosindu-mă de CD player şi de diversele lecturi pentru a păstra distanţa. În plus, mi s-a permis să fac o plimbare pe terenul din jurul spitalului ori de câte ori voiam – aşa că, într-o zi, mi-am pus hainele de stradă pe care mi le adusese Tony şi m-am plimbat un sfert de oră prin curtea interioară a spitalului. Nu era chiar cel mai plăcut loc din punct de vedere estetic – deoarece era un patrulater de beton, cu un petic verde în mijloc, în jurul căruia personalul spitalului cerşea o ţigară. În timp ce îmi făceam rondul zilnic prin această curte deprimantă, mereu mă pomeneam gândindu-mă ce uşor mi-ar fi fost să evadez – cu toate că mă aflam aici din aşa-zisa proprie voinţă. În realitate, credeam că doctoriţa Rodale mă încuraja să fac această plimbare cotidiană pentru a întări faptul că nu sunt prizonieră şi, de asemenea, pentru a mă face să accept motivele din care ajunsesem aici. Pentru că sunt sigură că Ellen a pus-o la curent cu fantezia evadării pe care i-am împărtăşit-o în mai multe şedinţe.

— Deci, care e această „fantezie a evadării”? m-a întrebat Ellen când am adus-o prima dată în discuţie.

— E simplu, pe bune, am spus. Mă îmbrac şi ies să mă plimb prin curte. În loc de asta, ies din spital şi mă îndrept spre cea mai apropiată staţie de taxiuri. Sosesc înapoi acasă, îmi pun nişte lucruri într-o geantă de voiaj. Îmi iau paşaportul. Iau metroul până la Heathrow. Cumpăr un bilet la

primul avion spre Boston, New York, Washington, chiar şi Philadelphia – oriunde pe Coasta de Est…

— Şi când cobori din avion în America…?

Am dat din umeri.

Ellen mi-a zâmbit cu compătimire.

— Toţi visăm să plecăm.

— Chiar şi tu?

— Toată lumea. Însă ce nu trebuie să uiţi niciodată este că ai o boală. Depresia nu e o pedeapsă că ai fost fetiţă rea. Niciun semn de slăbiciune personală. Este o *boală* – şi una de care până la urmă vei scăpa. Dar starea asta cu care te lupţi este foarte gravă. Atât de gravă, încât…

A ezitat o clipă, apoi a spus:

— Doctoriţa Rodale şi cu mine am discutat în contradictoriu dacă să-ţi spunem sau nu ceea ce sunt pe cale să-ţi spun… însă am hotărât că e mai bine să auzi de la noi decât de la cineva de prin secţie. O ţii minte pe Agnes Shale cu care ai împărţit rezerva când ai sosit la noi?

— S-a întâmplat ceva?

— Cu regret, da. Săptămâna trecută, Agnes s-a aruncat în faţa unui tren de metrou şi a murit.

Am închis ochii şi n-am spus nimic.

— După spusele soţului ei, în ultima săptămână se descurca bine. Dar apoi nu a mai luat antidepresivele – pentru că, bănuiesc, nu le suporta. Insomnia a revenit. Însă soţul ei ne-a asigurat că legătura dintre ea şi fiul ei se întărea – şi, pe dinafară cel puţin, părea să facă faţă bine lucrurilor. Până când…

A întins mâna după paharul cu apă de pe masa de lângă scaunul ei şi a luat o înghiţitură.

— Vreau să înţelegi foarte bine un lucru. Sinuciderea lui Agnes nu poate fi legată cu certitudine de faptul că s-a externat înainte ca toată lumea de aici să fie de părere că este pregătită să plece. Depresia este întotdeauna o boală atipică – adică, niciodată nu poate fi depistată pe cale empirică sau prin tatonări. Aşa că, te rog să mă

crezi, nu încerc să dau acestei întâmplări un substrat *„Vezi ce se întâmplă dacă nu ne asculţi?”*. Nu vreau decât să accentuez faptul că toţi trebuie să fim foarte vigilenţi cu privire la starea ta, pentru că încă este fragilă. Dar, la timpul potrivit, te vei simţi mai bine.

Sandy a fost de acord cu acest punct de vedere când, în cursul convorbirii noastre telefonice din acea după-amiază, i-am povestit ce s-a întâmplat cu Agnes.

— Terapeuta ta are dreptate. În niciun caz nu trebuie să cedezi în faţa regresiei.

Să cedez în fata regresiei? Draga mea soră citea iar mult prea multe cărţi de autoperfecţionare.

Însă mi-am dat seama că Ellen a făcut bine că îmi spusese întâmplarea, căci a avut un efect de dezmeticire, făcându-mă să fiu prudentă cu privire la starea echilibrului meu şi ritmul lent al recuperării.

Aşa că am continuat să iau antidepresivele şi am continuat să vorbesc de trei ori pe săptămână cu Ellen, şi am continuat să vorbesc cu Sandy (care a continuat să mă ameninţe că sare într-un avion şi vine la mine – dar era mult prea strâmtorată financiar ca s-o facă). La sfârşitul a patru săptămâni, crizele de plâns care marcau majoritatea zilelor încetaseră. Când m-am cântărit, am văzut că pusesem la loc jumătate din cele şapte kilograme pe care le pierdusem (şi era suficient!). Doctoriţa Rodale m-a lăsat să renunţ la somnifere, pentru că reuşeam să dorm toată noaptea fără întrerupere. Uneori – când simţeam că mă îndrept uşurel spre mlaştina neagră, fără fund – păream capabilă să o cotesc şi să o iau înapoi spre un teren mai stabil. Îndemnul de a plonja în această mlaştină era încă prezent, dar acum părea să existe un mecanism de siguranţă – un fragil mecanism fără opriri care mă ţinea departe de hău… cel puţin deocamdată.

Apoi, la câteva zile după intrarea în a cincea săptămână, m-am trezit într-o dimineaţă şi mi-am luat pilulele şi micul dejun şi am anunţat-o pe sora de gardă că aş vrea să-l văd pe Jack. N-am luat această decizie în urma ridicării bruşte a norului; prin ferestrele anterior înceţoşate ale creierului meu nu răzbăteau razele soarelui. Nici n-am avut o nemaipomenită revelaţie renăscută despre minunăţiile maternităţii.

Am vrut pur şi simplu să-l văd.

Sora nu m-a bătut pe spate spunându-mi: „Grozavă veste… şi cam era şi vremea, slavă Domnului”. Mi-a făcut doar semn cu capul să o urmez.

Salonul copiilor avea o uşă grea, de oţel armat, cu o încuietoare solidă – o măsură de precauţie logică într-o secţie de psihiatrie. Sora a format un cifru, apoi a împins uşa, deschizând-o. În salon erau doar patru copii. Jack era în primul pătuţ. Am inspirat adânc, să mă calmez, şi m-am uitat la el.

Crescuse, desigur – cu cincisprezece centimetri, cel puţin. Dar ce m-a izbit foarte tare – în mod minunat, de fapt – a fost felul în care îşi pierduse acea caracteristică amorfă, prematură de după naştere, şi era acum clar băieţel. Dormea dus – şi cu toate că iniţial am ezitat să-l iau în braţe, sora m-a încurajat dând din cap. Astfel, cu foarte mare grijă, am întins mâinile, l-am luat şi l-am adus aproape de mine. În loc să plângă, şi-a lipit capul de al meu. L-am sărutat şi am simţit acel miros ca de talc al copiilor nou-născuţi, care încă persistă după atâtea săptămâni de la naştere. L-am ţinut foarte mult în braţe.

În acea seară am întrebat-o pe sora Patterson dacă Jack poate fi mutat în rezerva mea. Când a venit Tony în acea seară, a fost sincer uimit să mă vadă hrănindu-l cu biberonul pe Jack.

— Perfect… a spus Tony.

— Da, am spus. Într-adevăr, perfect.

Vestea reunirii mele cu Jack s-a răspândit repede. În după-amiaza următoare, doctoriţa Rodale a fost toată un zâmbet, spunându-mi că „această veste e cu adevărat foarte bine venită”, atenţionându-mă totuşi că trebuie să abordez fiecare zi cu un grad de circumspecţie şi cu înţelegerea faptului că nimic nu e simplu când e vorba de peisajul denaturat al depresiunii.

Între timp, Ellen a încercat să mă facă să mă concentrez asupra unui aspect dominant.

— Jack nu-şi va aduce aminte de nimic legat de toată această perioadă.

— Norocul lui, am spus.

— Şi cred că, o dată ce te vei însănătoşi pe deplin, vei începe să te ierţi, – chiar dacă, din punctul meu de vedere, n-ai de ce să te ierţi.

M-au ţinut în spital încă două săptămâni. Timpul a trecut repede – mai ales că acum îmi petreceam toată ziua cu Jack. În fiecare seară, îl duceau în salonul copiilor (deoarece doctoriţa Rodale insista că am nevoie de somn neîntrerupt), dar îl aduceau înapoi de cum mă trezeam dimineaţa – ceea ce însemna că, atunci când se deştepta, eram acolo să-l schimb şi să-l hrănesc. Era alături de mine până noaptea, când mă culcam. Ba chiar am început să-l scot în plimbările mele zilnice prin curtea spitalului. În afară de orele de somn, singurele momente când renunţam la compania lui erau cele trei şedinţe săptămânale cu Ellen.

— Sentimentul general este că eşti aproape pregătită să pleci acasă, a spus ea la începutul celei de-a şasea săptămâni. Întrebarea e: te consideri pregătită?

Am dat din umeri.

— Cândva tot trebuie să plec de aici.

— Ai discutat cu soţul tău despre eventualitatea angajării unei persoane care să te ajute acasă să ai grijă de Jack?

De fapt, Tony însuşi adusese în discuţie acest subiect – amintindu-mi că, înainte să intru în

spital, găsise numele unei agenţii pentru îngrijirea copiilor, din Battersea, şi anume Annie's Nannies, şi poate acum aş vrea să le dau un telefon. Deşi lui Ellen i-am spus că am să investighez în mod sigur această posibilitate, o parte din mine considera că ar trebui să încerc să-l îngrijesc singură, cu succes, pe Jack, că aducerea unei bone ar fi încă un indiciu al lipsei mele de aptitudini casnice… mai ales că acum nu lucram, iar Jack era încă în stadiul în care dormea o mare parte din zi. Aşa că i-am scris un bilet menajerei noastre, Cha, întrebând-o dacă ar putea să vină trei dimineţi în plus pe săptămână ca să stea cu ochii pe Jack, dându-mi astfel un scurt răgaz. Lui Tony i-a plăcut acest plan – mai ales că avea să ne ducă la o treime din costul unei bone cu normă întreagă. Ellen totuşi a fost sceptică.

— Dacă îţi permiţi, chiar ar trebui să te gândeşti la un ajutor constant. Încă n-ai scăpat de tot de primejdii…

— Sunt bine, am spus.

— Fără doar şi poate. Ai făcut progrese fantastice. Dar, de bună seamă, îţi poţi permite o bonă cu normă întreagă timp de o lună sau două, doar până eşti într-un stadiu în care…

Dar când am argumentat că pot uşor să mă ocup de fiul meu – mai ales că este încă în stadiul nemobil de dezvoltare – ea a spus:

— Sesizez că te mai simţi vinovată, nu-i aşa? Şi că te mai gândeşti că trebuie să dovedeşti lumii că eşti o mamă competentă.

Am ridicat din umeri, dar n-am spus nimic.

— Cum ţi-am spus încă de la începutul şedinţelor noastre, nu e nimic rău în a recunoaşte că nu poţi face faţă anumitor situaţii…

— Dar acum fac faţă.

— Şi nimeni nu caută să te contrazică. Însă, de asemenea, te afli în mediul controlat al unui spital – unde toate mesele sunt asigurate, cineva schimbă aşternuturile şi pregăteşte laptele praf pentru Jack şi are grijă de el noaptea în timp ce tu dormi…

— Ei bine, menajera va putea să facă în locul meu cea mai mare parte din toate astea – cu excepţia nopţilor. Iar dacă el începe să-mi strice iar somnul, pot oricând să dorm cât e ea la datorie.

— Foarte bine, aşa să fie – dar tot mai am sentimentul că există o anumită mustrare de conştiinţă că…

— Agnes se simţea teribil de vinovată de…?

— De ce?

— De faptul că îşi dezamăgea soţul şi copilul?

— Nu pot să vorbesc despre altă pacientă. Dar… te gândeşti des la Agnes?

— Tot timpul.

— V-aţi apropiat cât aţi împărţit rezerva?

— Nu prea – deoarece eu eram foarte absentă. Dar… sigur că mă gândesc mult la ea. Pentru că…

Am ezitat. Aşa că Ellen a întrebat:

— Pentru că te întrebi dacă vei sfârşi şi tu sub un tren de metrou?

— Da, am spus. Exact asta mă întreb.

— Nu îţi voi spune decât ce ţi-am spus înainte, a zis Ellen. Agnes a plecat înainte ca personalul spitalului să fie de părere că era pregătită să plece. Tu, în schimb, pleci cu aprobarea noastră. Pentru că noi considerăm că eşti pregătită să-ţi continui viaţa de mai înainte.

— Vrei să spui că asta nu e viaţă?

Pentru prima dată de la începerea şedinţelor noastre, am reuşit să o fac pe terapeuta mea să râdă.

Însă înainte de a fi trimisă înapoi „la viaţă”, am avut o şedinţă-test prelungită cu doctoriţa Rodale, a cărei principală grijă era să stabilească foarte corect viitoarea raţie farmacologică. Aşa că a vrut să ştie amănunţit în ce tipare se încadrează somnul meu, dieta mea, schimbările mele de dispoziţie, starea mea de calm, starea mea de nelinişte, cât de bine mă simt cu Jack, cât de bine mă simt cu Tony.

— Oh, sunt sigură că soţul meu va reveni la tipul primitiv de îndată ce voi fi acasă… acum că

se pare că m-am întors în lumea raţională.

— Aşadar, acel sentiment de afundare pe care mi l-ai descris de multe ori… care era termenul pe care l-ai folosit…?

— Mlaştină neagră.

— Da. Mlaştină neagră. Te simţi des atrasă într-acolo?

— Numai când doza anterioară de antidepresive începe să îşi piardă efectul.

A dat din cap – şi m-a informat că vrea să crească foarte puţin doza pentru a înlătura acele căderi.

— Asta înseamnă că am să fiu pe antidepresive în viitorul previzibil? am întrebat.

— Aşa se pare. Dar dacă ele te ajută să faci faţă…

Ah, da, deci asta devenisem: o femeie care are nevoie de ajutor pentru a face faţă…

Totuşi, doctoriţa Rodale a încheiat şedinţa spunând că este sincer încântată de însănătoşirea mea.

— Povestea ta e genul care contrabalansează…

Poveşti ca aceea a lui Agnes?

Apoi, mi-a spus că pot să plec oricând sunt pregătită să plec.

Astfel că, în dimineaţa următoare, Tony a apărut pe la zece cu maşina. Sora Patterson nu era de serviciu, dar îi mulţumisem în seara precedentă. Le-am mulţumit şi lui Ellen, şi doctoriţei Rodale, căzând de acord să vin peste două săptămâni la doctoriţa Rodale pentru a discuta despre relaţia mea cu antidepresivele. Ellen mi-a oferit şansa să continuăm şedinţele. I-am luat numărul de telefon şi am spus că am să mă gândesc la asta. Când i-am vorbit lui Tony despre oferta lui Ellen, a spus:

— Păi, dacă simţi nevoia să plăteşti pe cineva ca să-i povesteşti ce soţ rău sunt, dă-i înainte.

Ca de obicei, acest comentariu a fost rostit pe un ton sarcastic. Dar am sesizat şi că, în spatele lui, era o urmă de vinovăţie.

Totuşi, acest comentariu a avut efectul de a transfera asupra mea orice urmă de vinovăţie simţea el – şi bineînţeles că m-a făcut să nu vreau să trag şi mai mult de finanţele familiei dând de pomană 70 de lire pe oră unui terapeut. În definitiv, starea mea se stabilizase. Medicamentele lucrau. Iar dacă simţeam nevoia să-i umplu cuiva capul cu tâmpeniile mele, exista oricând Sandy la capătul unei linii telefonice transatlantice. Avea să fie bine.

Dar la cinci zile de la întoarcerea mea acasă, Tony a revenit la tipul primitiv.

Toată stima pentru Jack: în primele lui zile la Putney, s-a purtat ca un adevărat gentleman. Dormea cinci ore la rând. Hăpăia cinci biberoane. Nu se plângea de servire sau de montarea culcuşului, sau de ambianţa străină. Tony părea rezonabil de mulţumit în compania lui, la fel cum făcea şi lucruri mărunte, gesturi atente precum sterilizarea şi pregătirea mai multor biberoane şi, în două rânduri, chiar i-a schimbat scutecul. Nu, nu intra în schimbul de noapte când Jack se trezea la trei dimineaţa – însă insista în după-amiaza următoare să trag un pui de somn în timp ce el stătea cu ochii pe băiat.

Pe de altă parte, după acele câteva zile, a trebuit să se întoarcă la ziar – iar întoarcerea lui la muncă a marcat şi începutul unui proces de distanţare. A început să vină târziu acasă – nouă, zece, chiar unsprezece. Apoi, într-o noapte, pe la unu şi un sfert, m-a sunat de la Groucho Club ca să-mi spună că o cină cu nişte colegi de la *Chronicle* se prelungea puţin.

— Bine, nicio problemă, am spus. Şi după cum evoluează Jack în noaptea asta, probabil că am să fiu în picioare când ajungi acasă.

Când a venit la cinci, bineînţeles că eram tot trează de-a binelea – legănându-l pe Jack în poală, încercând să-l ajut să treacă peste o criză de colici

deosebit de rea, uitându-mă la CNN. Tony era beat. Beat de-a binelea. Şi nu plăcut.

— Ce eşti tu, mama mea…? a întrebat el, uitându-se la mine cu privirea rătăcită şi cu un dispreţ la fel de confuz.

— Stăteam pur şi simplu cu Jack, am spus, păstrând un ton coborât, calm.

— Nu sunt copilul tău nenorocit, a spus el nedesluşit. Şi nu… *nu*... îmi place ideea să fiu… adică, neobrăzarea ta blestemată de a mă aştepta fără să te culci, de parcă aş fi un vagabond…

— Tony, am spus încet. Du-te la culcare.

— Să nu-mi spui mie…

— Du-te la culcare. S-a uitat la mine, clipind mărunt de uimire confuză. Apoi s-a întors şi a urcat scările, clătinându-se. La scurt timp după aceea, Jack a adormit în sfârşit. L-am dus în camera lui, apoi am intrat în dormitor. Soţul meu căzuse cu faţa în jos pe pat, ocupând tot spaţiul cu trupul lui inert. Am aruncat o pătură peste el, am scos din priză alarma pentru copil şi am luat-o cu mine sus în biroul lui Tony, am întins canapeaua şi am scos pilota, m-am băgat sub ea şi am adormit.

Apoi, lumina îmi bătea în ochi, iar Tony era alături de mine, oferindu-mi o ceaşcă de cafea. Deşi ochii mei au avut nevoie de câteva clipe pentru a se limpezi bine, am văzut că arăta cumplit… şi teribil de vinovat.

— Cred că îţi datorez un milion de scuze, a spus el.

— Erai beat, am spus pe un ton absurd de blând.

— Am fost groaznic.

— Mulţumesc pentru cafea, am spus, zâmbind dulce.

Unul dintre cele mai uluitoare aspecte ale Vieţii pe Antidepresive era felul în care, până la urmă, elimina toate muchiile aspre, toate potenţialele colţuri emoţionale ascuţite, lăsându-te ciudat de indiferent faţă de o mare parte din rahatul cu care aruncă viaţa în tine. Doctoriţa a avut dreptate –

efectele antidepresivelor erau cumulative. Deşi deja din spital înregistram creşterea eficacităţii lor, beneficiile lor liniştitoare au început să se arate cu adevărat abia acum că mă aflam din nou pe proverbialul front de acasă. Ce m-a uimit foarte tare a fost faptul că antidepresivele îmi atenuaseră o mare parte din îndărătnicia înnăscută, din nevoia mea instinctivă de a riposta când eram provocată. Nu era ca şi cum m-aş fi pomenit dintr-odată programată într-o automulţumire robotică, în care venerarea bărbăţelului e la loc de cinste. Mai degrabă mă simţeam de parcă fusesem expediată într-un loc tropical, moleşitor, în care regula generală de conduită era *cui îi pasă?* Nu mai eram în sudul Londrei, eşuasem pe o insulă foarte relaxată, ameţită de marijuana, unde toate vicisitudinile vieţii erau întâmpinate cu o nepăsătoare ridicare din umeri.

Bine, poate că aici exagerez puţin, dar realitatea este că antidepresivele mi-au amorţit acea parte a creierului în care pândeau supărarea şi revolta. Dacă în trecut Tony ar fi venit beat acasă şi s-ar fi purtat urât cu mine, sigur nu l-aş fi iertat după nişte scuze mormăite, mahmure. Însă acum am acceptat ceaşca de cafea, sărutarea stângace pe cap şi tonul nervos de căinţă.

Nu doar medicamentele m-au făcut atât de *ego te absolvo.* Unei părţi din adâncul meu îi era groază să devină bătăioasă – de teamă că acest lucru ar trimite semnale de avertizare privind stabilitatea mea mentală. Oricum, ţinând cont de comportamentul exasperant din zilele premergătoare spitalizării mele, aici a trebuit să trec cu vederea obrăznicia lui Tony… şi să-l las să se reacomodeze cu prezenţa noastră. În schimb, în următoarele două săptămâni a fost foarte politicos – deşi cam îngândurat. Nu, n-au mai fost beţii până la cinci dimineaţa, dar era reţinut la ziar până la nouă sau zece, de mai multe ori pe săptămână, şi – desigur – romanul continua să curgă (sau aşa

spunea el). Ceea ce însemna că, majoritatea serilor, pe la miezul nopţii, se scuza şi dispărea la etaj.

Nu mă plângeam. Doar că mergeam pe drumul antidepresivelor de minimă rezistenţă. Când voia să împărţim patul (cam de două ori pe săptămână) şi să facem sex, eram bucuroasă. Când „trebuia" să rămână până târziu la *Chronicle* şi/sau să se ascundă la etaj, acceptam situaţia. Eram recunoscătoare că negociaserăm pe tăcute un grad de stabilitate familială şi că stabilitatea mea rezista.

Un alt lucru curios la ieşirea lentă din depresie: începi să doreşti cu înfocare rutina. Iar să te ocupi de un copil impune regularitatea metronomică a orelor de masă, de schimbare a scutecelor, obişnuitul disconfort gazos de după biberon, legănatul până adoarme, să fii tot timpul pe-aproape, să faci faţă colicilor, să faci faţă altei hrăniri, altei schimbări de scutece, obişnuitului disconfort gazos de după biberon…

Mai grăitor e că acum mă bucuram atât de mult de fiul meu. Teama cumplită că n-aş putea să mă descurc cu aspectele elementare ale maternităţii dispăruse, ca să nu mai vorbesc de îngrozitoarea frică postnatală că am să-i fac rău. Dimpotrivă, acum compania lui îmi făcea mare plăcere – mă încânta cum i se închidea mâna în jurul degetului meu, cum îşi lipea capul de al meu când îl ţineam în braţe, faptul că acum era minunat de uşor să-l fac să râdă.

— S-ar părea că acum chiar sunteţi un cuplu, a spus Sandy după ce i-am vorbit de plăcerea pe care mi-o făcea compania lui Jack.

— E un copil formidabil, am spus.

— E grozav să te aud atât de optimistă. Probabil că te simţi uşurată.

— Doar un pic, am spus râzând.

Deoarece, în această perioadă, nu eram cu exactitate în căutarea unui stimulent intelectual sau profesional – şi, de asemenea, voiam în mod serios

ca toate să rămână pe un plan deosebit de neted –, am acceptat această rutină domestică limitată cu un anumit grad de uşurare. Menajera Cha era la îndemână în fiecare dimineaţă de la nouă până la amiază – şi s-a dovedit foarte pricepută în privinţa lui Jack. Stătea cu el, înveselindu-l cât recuperam eu restanţele de somn sau plecam să mă plimb pe poteca dinspre râu. Îi aranja hainele, se ocupa de toate accesoriile prunciei şi îmi acorda o necesară pauză de trei ore de la îndatoririle de mamă… pe care apoi le reluam bucuroasă.

Într-o dimineaţă, stând în Coffee Republic de pe High Street, bând tacticos o cafea cu frişcă, uitându-mă la toate celelalte mămici cu cărucioare din jurul meu, privind stereotipia monoculturală a principalei artere din Putney, m-a străfulgerat gândul: asta e acum viaţa mea.

Iar stoica de New England din mine a raţionat: ai reuşit să supravieţuieşti unei mari prăbuşiri în adâncul noroiului nebuniei. Ai ieşit din încurcătură – clătinându-te, dar în stare de funcţionare. Se pare că ai ajuns la o *entente cordiale* cu soţul tău. Până la urmă, ai să-ţi găseşti drumul de întoarcere în lumea de zi cu zi. Deocamdată însă…

Asta e viaţa mea.

Şi putea să fie mult mai rea – sau marcată de nenorocire adevărată.

Ca a bietei mele surori Sandy. Seara următoare m-a sunat târziu într-o stare de şoc convulsiv. Fostul ei soţ, Dean, murise mai devreme în acea zi în timp ce escalada muntele Kathadin din nordul statului Maine. Ca şerpaş, conducea un grup printr-un loc deosebit de periculos numit „Muchia de cuţit”, pentru că asta şi era – o fâşie de pământ peste un defileu adânc. Probabil că Dean îl traversase de zeci de ori şi era un alpinist cu experienţă. Dar, în acea dimineaţă, s-a stârnit un vânt puternic şi l-a aruncat în prăpastie. Corpul i-a

fost găsit câteva ore mai târziu – căzuse în cap, şi gâtul i s-a frânt ca o rămurică.

— Probabil că nici nu a apucat să-şi dea seama ce i se întâmplă, a spus Sandy.

M-am gândit: dat fiind faptul că s-a prăbuşit în gol aproape trei sute de metri, trebuie să-şi fi dat seama ce avea să i se întâmple – că, fără doar şi poate, viaţa lui era pe cale să se sfârşească. Dar ei nu i-am spus asta.

— Tâmpitul! a spus Sandy plângând. Mereu l-am avertizat cu privire la muntele ăla afurisit. Ştii, l-am urcat în luna noastră de miere…

Ţineam minte – şi mereu m-am gândit ce ciudat mod de a sărbători o proaspătă căsătorie. Dar Dean a fost întotdeauna mare iubitor de natură, şi la acea vreme Sandy era îndrăgostită nebuneşte de el, iar iubirea te determină să faci lucruri total neobişnuite, precum escaladarea unui munte, cu toate că Sandy era genul care prefera să evite scările ori de câte ori era cu putinţă.

— Ştii ce mă revoltă cu adevărat? Faptul că odată, când urcam împreună Kathadinul, când am ajuns la „Muchia de cuţit”, am tot făcut pe nebuna că nu pot s-o trec, că mă îngrozeşte prea tare, şi am sfârşit împotmolită la mijlocul ei. Ştii ce a spus Dean? „N-am să te las niciodată împotmolită undeva.” Şi, desigur, l-am crezut.

Şi s-a pornit iar pe plâns – spunându-mi că băieţii ei suportau greu vestea, şi că noua iubită a lui Dean era distrusă. Nu o cunoscusem pe femeia aceea – dar niciodată n-am putut să o sufăr din cauza rolului ei de spărgătoare de căsnicii. Totuşi, acum îmi era teribil de milă de ea – mai ales că, atunci când s-a petrecut accidentul, ea era în spatele grupului de alpinişti şi l-a văzut prăbuşindu-se.

Şi iat-o pe Sandy plângând acum nestăpânit moartea unui bărbat pe care, doar cu câteva luni înainte, îl numise „javra aia de fost bărbat al meu". Dar asta e natura divorţului, nu-i aşa? Te

pomeneşti urând bărbatul în jurul căruia se învârtea cândva lumea. Uneori, nu poţi să nu te întrebi dacă motivul pentru care îl dispreţuieşti acum e că încă îl iubeşti cu disperare.

Sandy a spus că înmormântarea o să fie peste trei zile. Am zis imediat: „Voi fi acolo”. Sandy a argumentat că nu am condiţia necesară traversării Atlanticului; că îi are pe cei trei băieţi să o susţină. Dar ştiam că trei puşti sub doisprezece ani or să aibă ei înşişi nevoie de sprijin în această perioadă îngrozitoare. Aşa că am spus: „Cred că pot să fac asta”. Și i-am zis că iau din nou legătura cu ea în câteva ore.

Tony a fost extraordinar de înţelegător când i-am dat vestea. Practic, a insistat să mă duc – oferindu-se să o pună pe secretara lui să-mi ia biletul de Boston, sugerându-mi, de asemenea, să sun la Annie’s Nannies să văd dacă mi-ar putea găsi o bonă cu program de douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru pentru patru sau cinci zile.

— Dar nu o să ne coste o avere? am întrebat.

— E o urgenţă de familie, a spus el.

Însă înainte de a suna la agenţia de bone, i-am telefonat doctoriţei Rodale – şi am avut noroc să o prind în orele de consultaţii la cabinetul ei particular de pe Wimpole Street. Doar cu o săptămână în urmă fusesem la ea la spital pentru o consultaţie rapidă, şi păruse sincer încântată de evoluţia mea. Nu suficient de încântată ca să-mi micşoreze doza de antidepresive, dar destul de încrezătoare privind stabilitatea mea actuală pentru a-mi da acordul să trec Atlanticul.

În ziua aceea, Cha era la lucru, şi când i-am spus că am să lipsesc din ţară şaptezeci şi două de ore şi că trebuie să găsesc o bonă cu program întreg, a spus că ar face ea treaba pentru o sută de lire pe zi, cu totul. Am angajat-o pe loc. În după-amiaza aceea, am mutat în camera copilului unul dintre paturile de o persoană, pe care le cumpărasem pentru camera de oaspeţi, pentru ca Cha să doarmă

lângă Jack. Când i-am spus lui Tony despre acest aranjament, a părut mulţumit de el… mai ales că asta însemna şi că nu mai trebuia să plătim onorariile agenţiei, ca să nu mai vorbim de aducerea unei străine în casă. Nu mai aveam nici să fiu bântuită de obişnuite închipuiri paranoice despre un soţ lăsat singur în casă cu o bonă, deoarece socoteam că nici chiar în cel mai avansat stadiu de beţie Tony nu s-ar fi dat la o menajeră thailandeză de cincizeci şi cinci de ani.

La două zile după ce am primit liber de la medic şi am rezolvat îngrijirea copilului, am luat avionul spre Boston cu o cursă Virgin. Când am ajuns la aeroport, am avut oarecum o surpriză – deoarece s-a dovedit că Tony îmi luase bilet la cea mai bună clasă, numită Premium Economy. De îndată ce m-am suit în avion, l-am sunat la birou şi i-am spus:

— Nu eşti întreg la minte…? În cel mai drăguţ mod, vreau să spun.

— Nu eşti mulţumită?

— Bineînţeles că sunt mulţumită. Sunt doar teribil de îngrijorată în privinţa costului.

— N-a fost prea rău, pe bune. Doar trei sute în plus faţă de costul obişnuit la clasa economic.

— Totuşi sunt o grămadă de bani.

— Te restabileşti încă după o treabă dură… şi trebuie să fii într-o formă rezonabilă ca să faci faţă următoarelor zile. Sandy o să aibă nevoie de multă susţinere.

— Îţi sunt foarte recunoscătoare.

— N-ai de ce. Măcar atât să…

Nu mi-am dat seama dacă a fost luat de la telefon sau mi-a închis brusc.

— Mai eşti la telefon, Tony? am întrebat.

— Scuze, scuze…

Altă pauză ciudată. Era clar că mobilul meu făcea iar pe nebunul.

— Ascultă, trebuie să plec, a spus el.

— Eşti bine?

— Da, da… sunt doar târât într-o conferinţă, atâta tot.

— Să ai grijă de băiatul nostru grozav.

— Nicio grijă. Drum bun. Sună-mă diseară când ajungi.

— Am să te sun.

— Te iubesc, a spus el.

Câteva ore mai târziu, la jumătatea drumului peste Atlantic, m-a străfulgerat gândul că Tony îmi spusese că mă iubeşte pentru prima dată de la…

Ei bine, chiar nu mai ţineam minte când mi-a spus ultima dată asta.

Următoarele trei zile au fost un coşmar. Sora mea era o epavă. Cei trei nepoţi ai mei erau în stadii diferite de durere şi incapacitate de înţelegere. Înmormântarea s-a transformat într-o instrucţie teritorială, Sandy, copiii şi eu stând într-o parte a bisericii, iar familia lui Dean în partea opusă, împreună cu Jeannie (noua lui iubire), ai ei şi o mulţime de tipi bronzaţi, musculoşi, care păreau a fi membri ai Sierra Club (steagul acestei organizaţii acoperind sicriul lui Dean). Deşi părinţii lui Dean au stat puţin, după înmormântare, cu cei trei nepoţi ai lor, toată lumea le-a evitat cu grijă pe Sandy şi sora ei mai mică, cu ochii sticloşi de la atâtea antidepresive. Întreaga zi a fost un chin – iar faptul că, mulţumită antidepresivelor, n-am avut voie să mă ating de nici măcar un strop de alcool, a făcut-o să fie cam de cinci ori mai rece. Şi, Dumnezeule, a fost una dintre dăţile când chiar mi-ar fi prins bine un pahar cu alcool. Nu puteam să trec peste meschinăria nimicitoare în care se coboară familiile… chiar şi după ceva atât de traumatizant ca o moarte accidentală. De bună seamă, decesul lui Dean scotea în relief cel mai izbitor adevăr al existenţei lumeşti: că totul este teribil de trecător. Totuşi, petrecem atât de mult timp în nesfârşite conflicte cu alţii încât pierdem din vedere că viaţa e efemeră. Sau poate tocmai că ne dăm seama foarte bine de natura trecătoare a

tuturor strădaniilor, încercăm să-i dăm vieţii sens prin conflicte? Chiar atât de ridicoli, de tâmpiţi suntem?

În seara aceea, când ne-am întors acasă la Sandy, copiii erau atât de epuizaţi, încât s-au prăbuşit în pat şi au adormit imediat. Atunci, Sandy s-a aşezat pe canapea lângă mine şi a cedat. Am ţinut-o în braţe în timp ce hohotea pe umărul meu. A plâns aproape un sfert de oră fără întrerupere. Când în sfârşit s-a domolit, şi-a şters ochii şi a spus:

— Idiotul ăla mi-a frânt inima.

În noaptea aceea am stat de vorbă până târziu. În ziua precedentă, Sandy primise un telefon de la avocatul lui Dean, care o informase că toată averea lui (care nu era mare – în afară de o poliţă de asigurare de viaţă, în valoare de aproximativ 250.000 de dolari) fusese lăsată iubitei lui. Ceea ce, la rândul său, însemna că problemele financiare, deja considerabile, ale lui Sandy erau şi mai grave – deoarece mica pensie alimentară de 750 de dolari pe lună, pe care o plătea Dean copiilor, era o componentă importantă a bugetului familiei. N-am ştiut ce să spun, doar că îmi doream să fi fost eu însămi destul de avută pentru a-i da un cec lunar cu acea sumă.

— Ai şi tu destule belele, a spus ea.

Moment în care – ca la un semn – Tony a telefonat de la Londra. M-am uitat la ceas. Şapte seara la Boston, miezul nopţii la Londra. Spre imensa mea uşurare, nu voia decât să ştie ce fac şi să raporteze că totul era bine cu Jack. Vorbiserăm în serile precedente, şi de fiecare dată Tony se arătase sincer îngrijorat de situaţia lui Sandy şi, de asemenea, mă chestionase cu privire la starea mea mentală. De data asta, mi-a făcut în plus o informare la zi despre Cha („Se descurcă foarte bine cu toate, chiar dacă nu zâmbeşte niciodată”), şi a vrut să ştie totul despre înmormântare. Tonul lui era blând, receptiv. În timp ce nota detaliile

zborului meu de întoarcere („Am să trimit o maşină să te ia de la Heathrow”), a menţionat că a doua zi dimineaţă va face o călătorie rapidă, de o zi, la Paris. O chestie cu miniştrii de externe din G7. Dar nicio grijă – Cha primise ultimele instrucţiuni, iar el se întorcea mâine noapte cu ultimul tren Eurostar, gata să mă întâmpine când intram în casă dimineaţa următoare.

Când convorbirea s-a terminat, Sandy a spus:

— Păreţi să fiţi în termeni buni.

— Da – e uimitor ce efect pot să aibă antidepresivele asupra unei căsnicii care se clatină.

— Nu doar medicamentele te-au ajutat să învingi toate astea. Ar trebui să-ţi atribui şi ţie un mic merit.

— Pentru ce? Pentru că am luat-o razna de tot şi am sfârşit într-o secţie de psihiatrie?

— Ai avut o boală…

— Aşa mi se tot spune.

— Iar acum ai scăpat de ce a fost mai rău.

— Aşa mi se tot spune.

— Iar Tony se poartă frumos.

— Cred că am stabilit un fel de armistiţiu.

— Sună mai bine decât o grămadă de căsnicii pe care le ştiu.

— Ca a ta cu Dean?

— Ne descurcam bine… sau, cel puţin, aşa credeam eu. Până când a ascultat chemarea naturii.

— Poate că el…

— Ce? Nu putea să sufere că mă îngrăşasem şi mă acrisem?

— Termină cu asta.

— Dar e adevărul.

— Ba nu, adevărul aici e că Dean avea nevoie, probabil, de un pic de dramatism în viaţa lui.

S-a uitat la mine cu o privire întrebătoare.

— Dramatism? Nu înţeleg.

— O fi fost el mulţumit cu tine şi băieţii, însă când a apărut această femeie şi…

— Şi?

— Poate a văzut un prilej de dramatism, atâta tot. O viaţă nouă în sânul naturii. Foarte romantic – până îţi dai seama că şi să conduci grupuri de turişti în susul şi în josul aceluiaşi munte devine plictisitor. Iar plictiseala este lucrul de care ne temem cel mai mult în viaţă… mai mult decât de moarte, cred. Pentru că ea accentuează zădărnicia tuturor lucrurilor. De aceea nu trebuie să subestimezi niciodată nevoia de dramatism a omului – ea ne face să credem că suntem cu toţii vedete în această epopee pe ecran lat ai cărei autori suntem noi înşine, în loc să ne afundăm în mocirla vieţii de zi cu zi.

Sandy m-a privit cu atenţie.

— Cum se numesc antidepresivele alea pe care le iei?

Bineînţeles că dimineaţa următoare, când m-am trezit, am luat cele două capsule prescrise. Pe urmă am sunat acasă. Niciun răspuns la Londra – lucru care m-a făcut să presupun că, probabil, Cha l-a scos pe Jack la plimbare cu căruciorul. Aşa că l-am sunat pe Tony pe mobil, doar ca să îl salut, însă am dat de căsuţa vocală.

— Ştiu că eşti la Paris, am spus, dar nu voiam decât să zic un Bonjour scurt şi să-ţi spun că aştept cu nerăbdare să ajung acasă să vă văd.

Mi-am petrecut după-amiaza într-un mall, cu Sandy, cumpărând câteva articole de îmbrăcăminte pentru copii şi chiar permiţându-mi luxul unei jachete de piele, fabricată într-o ţară din America Centrală, pentru Tony. La prânz, am mai luat două antidepresive, iar ultimele două pastile le-am înghiţit chiar după ce mi-am luat la revedere de la sora mea pe Logan Airport – unde au podidit-o lacrimile că îşi expediază iarăşi sora pe tărâmuri străine.

— Ai să învingi situaţia asta, i-am spus. Pentru că trebuie să răzbeşti.

Înainte să mă sui în avion, m-am dus la un telefon şi am sunat acasă la Londra, sperând să iau

legătura cu Cha înainte să se culce (sau, de fapt, să se plimbe prin cameră cu Jack). Dar nu a răspuns nimeni. M-am uitat la ceas: şapte şi un sfert la Boston, abia trecut de miezul nopţii la Londra. Era evident că avea o noapte uşoară cu băiatul şi se dusese deja la culcare.

Exact asta am făcut şi eu după ce m-am instalat în scaunul încăpător de la clasa Premium Economy, mulţumindu-i în gând lui Tony pentru un asemenea gest spontan de generozitate. După ce am decolat, mi-am astupat urechile şi mi-am acoperit ochii şi am lăsat încordarea ultimelor zile să facă loc somnului.

Pe urmă am ajuns la Londra – şi, cum a spus Tony, la poarta pentru sosiri mă aştepta un taxi. Traversaserăm Atlanticul cu viteză *allegro con molto* şi, prin urmare, ajunseserăm cu patruzeci de minute înainte de ora prevăzută. Ceea ce a însemnat că la şapte fără un sfert dimineaţa goneam pe M4 – şi am rezistat tentaţiei să sun acasă de pe mobil, de teamă că am să-l trezesc pe Tony sau pe Cha.

Am ajuns în Putney într-un timp-record – în doar o jumătate de oră de la aeroport. Şoferul mi-a dus bagajul până la uşa din faţă. Am scos cheia şi am descuiat-o, deschizând-o cât se poate de încet. Am intrat înăuntru. Şi imediat mi-am dat seama că ceva nu e în regulă. Din holul din faţă lipsea o colecţie de fotografii istorice, înrămate, cu vechiul Cairo, pe care Tony le adusese din Egipt.

Poate că se hotărâse să le pună altundeva în casă. Însă pe urmă, în timp ce urcam scara spre camera lui Jack, mi-am aruncat privirea în camera de zi. Am încremenit. Aproape toate rafturile de cărţi fuseseră golite, împreună cu marea colecţie de CD-uri a lui Tony, şi combina scumpă, modernă, pe care şi-o făcuse cadou la scurtă vreme după ce ne-am mutat în casă.

Fuseserăm jefuiţi.

Am alergat pe scări, strigându-l pe Tony. Am deschis larg uşa camerei copilului. Nimic… adică, nu pătuţ, nu ţarc, nu jucării, nu cărucior, nu Jack. M-am oprit în mijlocul camerei goale – deposedată de tot mobilierul, de toate jucăriile şi de absolut toate hainele pe care i le cumpărasem lui Jack.

Am clipit mărunt, şocată. Acesta nu era jaf.

Pe urmă, am ţâşnit pe scări spre biroul lui Tony. Era absolut gol. Am coborât în grabă în dormitorul nostru şi am deschis larg şifonierul. Toate hainele lui Tony dispăruseră, însă ale mele erau tot acolo. Iar când m-am dus la baie, tot ce am găsit în dulăpiorul cu medicamente au fost articolele mele de toaletă.

M-am întors clătinându-mă în dormitor. M-am aşezat. Mi-am spus: asta n-are niciun sens… asta, pur şi simplu, nu are logică. Soţul meu şi fiul meu au dispărut.

Nouă

Mi-au trebuit mai multe minute să-mi impun să mă ridic de pe pat. Habar n-aveam unde ducea această poveste. Tot ce ştiam era că tocmai intrasem într-un coşmar.

Bucătăria. Era singura încăpere din casă pe care mai trebuia să o verific. M-am ridicat în picioare. Am coborât la parter – şi am văzut imediat că sterilizatorul, toate biberoanele şi scaunul înalt pe care îl cumpăraserăm dispăruseră. La fel şi întregul stoc de lapte praf pentru sugari, scutecele, şerveţelele umede pentru copii şi toate celelalte accesorii pentru prunci.

Nu puteam pricepe. Cineva venise şi îndepărtase din casă orice urmă de Tony şi Jack. Nu mai rămăsese niciun semn care să amintească de ei.

Am pus mâna pe telefon şi am format numărul mobilului lui Tony. Am fost conectată pe loc la căsuţa vocală. Glasul îmi tremura clar când am vorbit.

— Sunt eu. Tony. Sunt acasă. Şi trebuie să ştiu ce se petrece. Acum. Te rog. *Acum.*

Pe urmă, am sunat la el la birou – cu speranţa absurdă că ar putea fi acolo la şapte şi ceva dimineaţa. Am lăsat acelaşi mesaj.

Apoi, am sunat-o pe Cha. Nicio căsuţă vocală, de data asta. Doar un glas generat pe computer, care mă informa că telefonul mobil la care sunam fusese închis.

M-am rezemat de tejgheaua din bucătărie. Nu ştiam ce să mai fac.

A sunat soneria de la intrare. Am alergat la uşă, sperând totuşi că afară era Tony cu Jack în braţe. M-am pomenit, în schimb, faţă în faţă cu un tip masiv, la vreo douăzeci şi opt de ani. Era într-un costum care crăpa pe el, o cămaşă albă descheiată la guler, o cravată pătată de mâncare. Nu avea

deloc gât – doar un rulou de grăsime de la bărbie până la claviculă. Radia amenințare scabroasă.

— Sally Goodchild? a întrebat el.

— Da, eu sunt, am spus.

— Am ceva pentru tine, a zis, deschizând servieta.

— Ce?

— Te servesc cu hârtii, a spus, aproape îndesându-mi în mână un document mare.

— Hârtii? Ce fel de hârtii?

— O hotărâre *ex parte* a tribunalului, iubire, a spus el, vârându-mi în mână un plic mare.

Treaba făcută, s-a întors şi a plecat.

Am deschis plicul şi am citit. Era o hotărâre dată de venerabilul domn Justice Thompson, ieri la Înalta Curte de Justiţie. L-am citit o dată, l-am citit de două ori. Pentru că în el se specifica faptul că, după o audiere *ex parte* în faţa domnului Justice Thompson, tribunalul îi acordase lui Anthony Hobbs, din Albert Bridge Road 42, Londra SW11, custodia temporară *ex parte* a fiului său, Jack Hobbs, până la emiterea unei hotărâri ulterioare.

Am luat-o la fugă pe stradă până l-am prins din urmă pe portărel, care se suia în maşina lui.

— Trebuie să-mi explici asta, i-am spus.

— Nu e treaba mea, iubire, a spus.

— Te rog. Trebuie să ştiu…

— Ia-ţi un avocat, iubire. El va şti ce să facă.

A plecat.

M-am întors în casă. M-am aşezat la masa din bucătărie. Am încercat să recitesc hotărârea tribunalului. Conţinea trei fraze. Am lăsat documentul să cadă, m-am îmbrăţişat şi am simţit un fel de înfrigurare intensă care mi-a pricinuit un tremur lăuntric de nivel scăzut.

Nu e cu putinţă… nu se poate…

M-am ridicat. M-am uitat la ceasul de perete. Şapte cincizeci şi şapte. Am pus mâna pe telefon. L-am sunat iar pe Tony. Mi-a răspuns iar căsuţa

vocală. Am spus: „Tony – nu ştiu ce joc faci tu aici… dar trebuie să vorbeşti cu mine acum”.

Tribunalul i-a acordat lui Anthony Hobbs din Albert Bridge Road 42, Londra SW11…

M-am ridicat în picioare. Am deschis dulapul din bucătărie şi am băgat mâna în castronul în care erau ţinute toate cheile de rezervă de la casă şi maşină. Cheile de la maşină dispăruseră. Ceea ce însemna că luase şi maşina împreună cu…

M-a cuprins un val de groază.

După o audiere ex parte în faţa domnului Justice Thompson…

De ce a avut nevoie de o audiere? Ce căuta să demonstreze? Ce am făcut să merit…?

Am luat iar telefonul şi am sunat la compania de taxiuri din zonă. În cinci minute mi s-a trimis la uşă o maşină. I-am dat şoferului adresa: Albert Bridge Road 42, SW11.

Am nimerit direct în traficul orei de vârf. Şoferul era de curând venit în Anglia. Mai avea încă până să cunoască bine atlasul de la A la Z al străzilor oraşului, iar Volvo-ul lui paradit avea mare nevoie de un set nou de amortizoare. Însă fredona mulţumit în surdină, în timp ce stăteam, calmi, în blocajul de la opt dimineaţă. S-a şi rătăcit de două ori – dar a părut sincer îngrijorat de agitaţia mea în continuă creştere pe bancheta din spate.

— E în regulă, a spus el. Vă duc acolo.

Dar ne-a luat aproape o oră să parcurgem cele două mile până în Albert Bridge Road. Când am ajuns, un instinct m-a îndemnat să îi cer să aştepte o clipă cât cobor din taxi şi urc cele zece trepte ale unei impunătoare case victoriene cu parter şi două etaje. Am folosit inelul de alamă de pe uşă pentru a-mi anunţa sosirea, bătând cu el frenetic. După o clipă, uşa a fost deschisă de o femeie măslinie, micuţă, numai piele şi os, cu ochi obosiţi şi accent hispanic.

— Da? a întrebat ea uitându-se la mine cu prudenţă.

Aruncându-mi privirile peste umărul ei, am zărit holul de la intrare. Foarte minimalist. Foarte lustruit. Foarte arhitectural. Foarte scump.

— Cine locuieşte aici?

— Domnişoara Dexter.

— Altcineva?

— Are un prieten.

— Cum îl cheamă?

— Domnul Tony.

— Şi domnul Tony are un băieţel?

— Un băieţel *frumos,* a spus ea, chiar zâmbind.

— Sunt aici acum?

— Au plecat.

— Unde?

— La ţară.

— Unde anume?

— Nu ştiu. Domnişoara Dexter are o casă la ţară.

— Ai un număr de telefon, o adresă?

— Nu pot să dau…

A dat să închidă uşa. Am pus piciorul în deschizătură.

— Sunt mama băieţelului. Trebuie să ştiu…

— Nu pot, a spus ea.

— Te rog să mă ajuţi.

— Trebuie să plecaţi.

— Doar un număr de telefon. Sunt…

Aveam pe buze cuvântul „disperată”, dar nu l-am putut rosti căci eram copleşită de disperare şi de şoc. Menajera mă privi neliniştită.

— *Te rog,* am şoptit.

S-a uitat cu nervozitate în jur, de parcă ne-ar fi putut urmări cineva, apoi a spus:

— Au plecat la el la birou.

— Când?

— Acum o jumătate de oră. Trebuia să treacă pe acolo înainte să plece la ţară.

I-am atins mâna.

— Mulţumesc.

M-am întors repede la taxi.

— Poţi să mă duci acum în Wapping?

Pe drum, am încercat să procesez puţinele informaţii pe care le primisem. Femeia se numea Dexter. Era clar că avea bani – nu doar pentru acea casă mare, care făcea o avere, din Albert Bridge Road, ci şi pentru o casă la ţară. Iar faptul că soţului meu i se spunea domnul Tony însemna…

Ce? Că frecventa acea casă de…?

După o audiere ex parte în faţa domnului Justice Thompson…

Am întins mâna după telefon, gata să-l sun iar pe Tony pe mobil. Dar pe urmă m-am oprit, gândindu-mă că, dacă ar fi ştiut că sunt în drum spre *Chronicle,* ar fi avut ocazia să pregătească un obstacol sau…

Ce face? *Ce?*

„Ia-ţi un avocat, iubire. El va şti ce să facă.”

Dar nu cunoşteam niciun avocat în Londra. Absolut pe nimeni pe care să-l pot suna acum şi să-i spun…

Nu, toate astea sunt prea absurde. O festă oribilă, o fantastică neînţelegere care a degenerat în…

Şi el era atât de prietenos la telefon când eram la Boston! Şi mai înainte, când fostul soţ al lui Sandy a căzut de pe munte, a fost cum nu se poate mai prevenitor. *Du-te, iubito, du-te… şi uite un bilet de avion la o clasă mai bună, ca să călătoreşti mai confortabil. Pentru că în timp ce eşti plecată din oraş…*

Termină, *termină* – parcă eşti unul dintre nebunii ăia de teoreticieni ai conspiraţiei.

Ne-am apropiat de porţile Wappingului. I-am plătit şoferului treizeci de lire, apoi m-am apropiat de cordonul de securitate – un loc căruia Tony îi spunea întotdeauna Punctul de control Charlie. Însă în loc de ofiţerul Stasi de serviciu, m-am

pomenit faţă în faţă, la o mică gheretă pentru public, cu un paznic în uniformă.

— Pot să vă ajut cu ceva? a întrebat el.

— Am venit la soţul meu, am spus.

— Pentru care ziar lucrează?

— *Chronicle.* Tony Hobbs – redactorul-şef la externe.

— Oh, da, el. Şi sunteţi nevasta lui?

Am dat din cap. În timp ce forma un număr de telefon, m-a rugat să iau loc. A vorbit la telefon, a explicat cine sunt, apoi a auzit ceva de la persoana de la celălalt capăt al firului, care l-a făcut să-mi arunce o privire piezişă, ca şi cum aş fi fost o potenţială belea. După ce a închis, s-a întors spre mine şi a spus:

— Într-o clipă va veni aici cineva.

— *Cineva?* am spus, ridicându-mă. N-ai vorbit cu soţul meu?

— Cineva vă va explica…

— *Ce* să-mi explice?

— Ea o să fie aici în scurt timp, a spus paznicul.

— Cine este *ea?*

Paznicul a părut cam alarmat de glasul meu ridicat. Însă în loc să spună ceva, s-a îndepărtat de mine şi şi-a făcut de lucru cu nişte hârtii.

Aşa că m-am aşezat pe unul dintre scaunele de plastic d în sala de aşteptare, ţinându-mă bine. După vreun minut a intrat Judith Crandall. Era secretara lui Tony – o femeie peste cincizeci şi cinci de ani, care lucra la redacţia de externe de treizeci de ani. „Vieţaşa de la *Chronicle",* cum îi spunea Tony (râde ciob de oală spartă) – şi cineva care ştia unde sunt îngropate toate cadavrele. Era şi fumătoare înrăită şi, când s-a apropiat de mine, avea în mână o ţigară aprinsă. Faţa ei era mohorâtă, încurcată.

— Bună, Sally, a spus.

— Ce se petrece? am întrebat, vorbind iarăşi tare.

S-a aşezat pe un scaun, lângă mine, şi l-a tras înspre mine, astfel încât eram conspirativ înghesuite una în alta.

— Tony şi-a dat ieri demisia de la ziar.

Mi-a trebuit un moment să înregistrez asta.

— Minţi, am spus.

A tras adânc din ţigară.

— Aş vrea eu.

— De ce?

— Va trebui să-l întrebi pe el.

— Dar e aici, nu-i aşa?

— A fost aici – până acum un sfert de oră.

— Minţi. *Este* aici. Cu Jack.

Şi-a stins ţigara şi imediat şi-a aprins alta.

— Nu mint, a spus ea cu glas şoptit, conspirativ. A plecat acum un sfert de oră.

— Cu fiul meu?

— Era singur. A apărut cu maşina şi şi-a eliberat biroul. Pe urmă, şi-a luat la revedere de la câţiva dintre noi şi a plecat.

— Ţi-a dat vreo adresă unde să-i fie trimise scrisorile?

— Albert Bridge Road în Battersea.

— Aceeaşi adresă ca în hotărârea judecătorească…

Nu a spus nimic, dar şi-a ferit privirea – moment în care am fost sigură că e la curent cu tot ce se întâmplase.

— Cine este femeia asta? am întrebat.

— Nu ştiu.

— Ba ştii, am spus.

— N-a vorbit despre ea.

— Te rog…

— Vorbesc serios.

— Mincinoaso! am strigat.

Paznicul a ieşit de după biroul său şi s-a apropiat de mine.

— O să vă rog să plecaţi acum.

— Sally, a spus Judith, luându-mă de mână, asta nu ajută la nimic.

— Mi-a luat copilul. Ştii asta. A dispărut cu fiul meu. Şi nu plec acum. Pentru că sunt sigură că îl ascunzi. *Ştiu asta.*

Ultimele cuvinte au ieşit ca un ţipăt strident – făcându-i pe Judith şi pe paznic să pălească. Totuşi, paznicul şi-a revenit repede şi a spus:

— Vă mai spun o singură dată: plecaţi acum de bunăvoie, altfel voi fi nevoit să vă scot eu însumi din incintă. Iar dacă vă opuneţi, nu voi avea de ales decât să chem poliţia.

Judith era gata să mă ia de mână, dar s-a răzgândit.

— Te rog, Sally, nu-l obliga să facă asta.

— Tu ştii tot, nu-i aşa? am întrebat-o aproape în şoaptă. Ştii cine este această Dexter, şi de cât timp se vede cu ea, şi de ce a obţinut o hotărâre care mă desparte…

Am început să plâng. Judith şi paznicul au bătut în retragere. M-am prăbuşit pe scaun, hohotind sălbatic. Paznicul a dat să vină spre mine, dar Judith l-a oprit, şoptindu-i ceva la ureche. Apoi s-a lăsat pe vine lângă mine şi a spus:

— Ai nevoie de ajutor. Vrei să chem pe cineva?

— Oh, asta ţi-a spus el… că m-am sonat de tot şi *am nevoie de ajutor*?

Glasul meu mânios l-a făcut pe paznic să se apropie iar de mine.

— Am să plec, am spus.

Am ieşit ca o vijelie din gheretă, fără să mă uit în urmă.

M-am pomenit pe o şosea numită Highway, mergând clătinându-mă spre Tower Bridge, dar neştiind de fapt încotro mă îndreptam. De-a lungul marginii dinspre sud a şoselei Highway se înălţa un zid înalt. După vreo douăzeci de paşi m-am rezemat de el, neputând să mai merg. Deşi eram încă în picioare, simţeam cum mă prăbuşesc ca plumbul: aceeaşi prăvălire pe care o asociam cu primele stadii ale nenorocirii mele postnatale. Numai că, de data asta, senzaţia de prăbuşire era

accentuată de gândul că soţul meu dispăruse cu fiul meu – şi obţinuse o hotărâre judecătorească pentru a mă împiedica să-l văd.

Iată, în sfârşit, confirmarea legală a ceea ce lumea ştia deja: ca mamă, eram un dezastru. Iată, în sfârşit, dovada că ar fi cazul să fac tuturor o favoare străbătând sfertul de milă până la Tower Bridge şi urcându-mă pe o balustradă şi…

— Vă simţiţi bine, doamnă?

Era un poliţist care îşi făcea rondul şi m-a găsit rezemată de zid. Arătând…

Ei bine, trebuie să fi arătat al naibii de disperată ca un poliţist de oraş mare să ia în seamă o femeie singură care sprijină un zid.

— Doamnă…?

— Da, foarte bine.

— Nu păreţi a vă simţi bine.

— Eu… ăă…

— Ştiţi unde sunteţi acum?

Am dat din cap.

— Unde, vă rog?

— În Londra.

— Da, dar unde anume?

În Wapping.

— Sunteţi din America de Nord?

Am dat iar din cap.

— Vizitaţi Londra?

— Nu – locuiesc aici.

— Şi în momentul de faţă nu aveţi nevoie de ajutor?

— Doar… tulburată… problemă personală… ăă… un taxi.

— Aţi vrea un taxiu?

— Te rog.

— Unde să mergeţi?

— Acasă.

— Şi asta unde e, mai precis?

I-am spus. Cuvântul Putney m-a identificat imediat ca rezidentă propriu-zisă – întrucât ce

turist american s-a aventurat vreodată în acel colţ sud-vestic al oraşului?

— Sunteţi sigură că vreţi doar să mergeţi acasă?

— Da. Acasă. Acum pot să plec?

— Nu vă opreşte nimeni, doamnă. Aş putea să vă fac rost de un taxi?

— Te rog.

A ridicat mâna. În câteva secunde s-a oprit un taxi. I-am mulţumit poliţistului, m-am urcat în maşină, i-am dat şoferului adresa, apoi m-am prăbuşit pe bancheta din spate.

La zece am fost acasă. Liniştea locuinţei era uriaşă. M-am uitat în treacăt la hotărârea judecătorească de pe masă, la rafturile despuiate, la camera goală a copilului. M-am dus în baie şi am înghiţit două antidepresive. M-am întins în pat. Am închis ochii, deschizându-i un moment mai târziu în speranţa că mă voi afla dintr-odată în viaţa mea restabilită, de odinioară. În loc de asta, m-am pomenit dominată de înţelegerea unei singure realităţi îngrozitoare:

Mi l-au luat pe Jack.

M-am întins după telefonul de la căpătâiul patului. Am format numărul mobilului lui Tony. Am dat iar de căsuţa vocală. Am lăsat iar un mesaj.

Dar ştiam că nu avea să mă sune. Avea hotărârea judecătorească, valabilă două săptămâni. Plecase, fără să lase un număr de telefon la care să poată fi contactat, îşi închisese mobilul, lăsând activată doar căsuţa vocală pentru a cerne toate apelurile şi a evita posibilitatea de a vorbi cu mine. Gândise foarte bine totul.

Dar de ce îşi dăduse demisia? *Chronicle* era singura mare constantă din viaţa lui – şi un loc de care nu suporta să fie permanent despărţit.

Am pus telefonul jos. L-am ridicat şi am încercat iar să dau de Cha. De data asta am avut noroc. Mi-a răspuns la al treilea apel. Când mi-a auzit glasul, s-a neliniştit imediat.

— Nu pot să vorbesc, a spus ea, în engleza ei nesigură.

— De ce? Ce ţi-au spus?

O pauză ezitantă. Apoi:

— Mi-au spus că nu mai lucrez pentru dumneavoastră.

— Când au luat totul din casă?

— Acum două zile. Au adus şi o bonă să stea cu copilul.

O bonă? Care bonă?

— Când spui „au adus”, te referi la soţul meu şi…

Altă pauză ezitantă.

— Spune-mi, Cha.

— Nu ştiu cum o cheamă. O femeie.

— O chema Dexter?

— N-am ştiut cum o cheamă.

— Ce vârstă avea?

— Nu ştiu.

— Cum arăta?

— Nu ştiu.

— Cha…

— Acum trebuie să închid.

— Ai putea cumva să vii încoace în dimineaţa asta? Chiar am nevoie să…

— Mi-au spus că nu mai lucrez pentru dumneavoastră.

— Asta hotărâse eu, nu ei. Iar eu vreau să lucrezi mai departe aici.

— Nu pot.

— De ce?

— M-au plătit…

— Pentru ce te-au plătit?

— M-au plătit să nu mai lucrez pentru dumneavoastră.

— Dar… nu înţeleg…

— Au spus să nu vorbesc cu dumneavoastră…

— Cha, trebuie să-mi explici…

— Trebuie să mă întorc la treabă.

Linia a murit. Am apăsat pe butonul de redial, şi imediat am fost pusă în legătură cu o înregistrare care mă informa că mobilul cu care vorbeam fusese închis.

„*M-au plătit…*”

„Pentru ce te-au plătit?”

„M-au plătit să nu mai lucrez pentru dumneavoastră.”

„*Dar… nu înţeleg…*”

Nu înţelegeam nimic. Pentru că acum totul depăşea puterea de înţelegere.

Soneria de la intrare a sunat. Am coborât în fugă la parter. Dar când am deschis uşa, m-am pomenit faţă în faţă cu un bărbat blond, spilcuit, în costum negru, cămaşă bleumarin, cravată elegantă, cu motive florale.

— Sunteţi avocat? am întrebat.

A râs amuzat, cercetându-mă totodată cu circumspecţie.

— Graham Drabble de la Agenţia imobiliară Playfair din Putney. Am venit să evaluăm casa.

— Despre ce vorbiţi?

— Sunteţi doamna Hobbs, e corect?

— Mă numesc Sally Goodchild.

— În fine, am fost însărcinat de un anume domn Hobbs…

— Soţul meu. Şi ce va „însărcinat” să faceţi?

— Să vă vând casa.

— Ei bine, mie nu mi-a spus, am zis şi am închis uşa. *Vinde casa?* Dar nu poate să facă asta, nu-i aşa?

În timp ce o parte a creierului meu îmi spunea să mă târăsc până sus şi mă bag în pat, să-mi trag peste cap învelitoarea şi să adopt negarea isterică, alt glas, mai autoritar, călca în picioare această logică fatalistă, insistând: *ia-ţi un avocat acum.*

Dar nu aveam nicio idee despre avocaţii din Londra, sau despre sistemul juridic englezesc, sau despre hotărârile *ex parte.* Eram de un an în acest oraş, şi nu îmi făcusem nici măcar o singură

prietenă adevărată. În afară de Margaret. Dar ea era tot yankee. Iar acum, înapoi în Statele Unite cu soţul ei avocat…

Margaret.

Fără să stau pe gânduri, am format numărul ei din New York. Telefonul suna şi suna. În cele din urmă Margaret a răspuns – părând capie şi pe jumătate trează.

— Oh, Doamne, am spus, te-am trezit!

— Este… ăă… în regulă, cred…

— Ascultă, te sun mai târziu.

— Sally! a spus ea, dându-şi seama în sfârşit cine sunt.

— Îmi pare sincer rău că…

— Ce s-a întâmplat?

— N-am vrut să te deranjez atât de devreme.

— Ce s-a întâmplat?

I-am povestit tot, încercând să nu izbucnesc în lacrimi pe parcurs. Când am terminat, a părut sincer şocată.

— E o nebunie.

— Aş vrea eu să fie…

— Dar… înainte să pleci în Statele Unite, nu ţi-a dat niciun indiciu că avea de gând să facă asta?

— Nimic. De fapt, cât am fost în spital chiar m-a sprijinit.

— Şi femeia asta…

— Nu ştiu cine e. Doar că locuieşte într-o casă foarte mare, de pe o şosea foarte râvnită, peste drum de Battersea Park, şi are o casă la ţară, ca să nu mai spun de compania actuală a soţului şi copilului meu.

— Pur şi simplu nu poate să-ţi fure aşa copilul.

— Păi, există o hotărâre judecătorească…

— Dar care au fost argumentele lui?

— Cum a intrat în pământ, nu pot să-l întreb. Dar nemernicul încearcă să vândă casa.

— Dar e pe numele amândurora, aşa-i?

— Bineînţeles că pe numele amândurora. Dar întrucât habar n-am cum lucrează legea aici…

— Alexander e acum la Chicago, cu treburi. Aştept o oră până se trezeşte, pe urmă îi dau un telefon ca să încerc să aflu numele unui avocat bun din Londra. Între timp, fii tare, iubito.

M-a sunat după două ore.

— Înainte de toate, Alexander e îngrozit de ceea ce s-a întâmplat – şi e sigur… *sigur*… că veţi reuşi să negociaţi un fel de înţelegere…

— Să negociem? *Să negociem?* Aici nu e nimic de negociat. Jack e fiul meu. Iar eu…

— Sally, iubito, *uşurel.* Suntem amândoi de partea ta.

— Scuze, scuze… doar că…

— Nu e nevoie să explici. Ce s-a întâmplat e revoltător. Dar Alexander a găsit o firmă excelentă din Londra – Lawrence şi Lambert. Personal nu cunoaşte pe nimeni acolo – însă a spus că aceşti avocaţi au recomandări grozave. Şi, desigur, poţi să foloseşti numele lui Alexander când îi suni. Între timp, oricând simţi nevoia să vorbeşti, mă găseşti aici.

De îndată ce am încheiat convorbirea, am sunat la Lawrence şi Lambert. Recepţionera a fost foarte tăioasă.

— Există o parte cu care doriţi să vorbiţi direct?

— Treaba e că… alt avocat mi-a recomandat să iau legătura cu dumneavoastră…

— Dar nu v-a dat numele cuiva de aici?

— Ăă… nu…

— Păi, dacă nu aveţi un nume…

— Trebuie să vorbesc cu cineva care se ocupă de procesele de familie…

— Avem cinci avocaţi care se ocupă de procesele de familie.

— Păi… m-aţi putea pune în legătură cu unul dintre ei, vă rog?

Mi s-a spus să rămân la telefon. Apoi, după o clipă, a răspuns o tânără. Avea un puternic accent de Essex.

— Cabinetul Virginiei Ricks.

— Ăă… domnişoara Ricks se ocupă de procese de familie?

— Cine e la telefon?

I-am spus cum mă cheamă şi am explicat că sunt recomandată de Alexander Campbell.

— Iar domnul Campbell o cunoaşte pe domnişoara Ricks, nu?

— Nu cred.

— Ei bine, domnişoara Ricks e cea mai mare parte a zilei la tribunal, cu procese…

— Problema mea e destul de urgentă.

— Vreţi să mai spuneţi o dată cum vă numiţi?

I-am spus şi i-am dat atât numărul de acasă, cât şi pe cel de mobil.

După ce am închis, m-am văzut pusă în faţa unei mari întrebări: ce să fac mai departe?

Răspunsul era: *Nimic.* Acum nu puteam face absolut nimic. Nici nu aveam spre cine să mă întorc aici. Nici nu ştiam unde se aflau Tony şi Jack. Nici…

M-am hotărât brusc să merg la noroc, spunându-mi că, poate, toată povestea cu casa de la ţară era exact asta – *o poveste.* Aşa că am sunat la compania de taxiuri şi am cerut să mi se trimită o maşină. De data asta, şoferul ştia drumul. Traficul se mai decongestionase, aşa că am ajuns în doar cincisprezece minute. Am bătut iarăşi tare cu inelul mare de alamă. Menajera a fost profund nefericită să mă vadă.

— V-am spus, nu sunt aici.

— Vreau doar să mă asigur…

Mi-am făcut loc pe lângă ea şi am intrat în casă. Menajera a ţipat după mine. Am mers din cameră în cameră, strigându-mi fiul pe nume. Casa era mare, decorată foarte minimalist, cu artă bună, mobilă modernă, lustruită. Am urcat în fugă un grup de trepte şi am băgat capul într-un dormitor mare, apoi am luat-o pe coridor, încremenind când am văzut…

O cameră a copilului.

Nu doar o cameră oarecare a copilului. Aceeaşi cameră a copilului, identică cu cea pe care o aveam acasă. Acelaşi tapet. Acelaşi pătuţ şi şifonier şi comodă. Aceeaşi veioză rotitoare care cânta un cântec de leagăn când era întoarsă. Acelaşi carusel colorat suspendat deasupra pătuţului. Era ca şi cum camera lui fusese luată şi strămutată cu totul în această casă. Şi lucrul acesta m-a făcut să-mi dau seama până unde se ajunsese în plănuirea acestei operaţiuni.

Menajera a intrat în fugă, furioasă, enervată.

— Plecaţi acum, altfel chem poliţia.

— Plec, am spus.

Îl rugasem pe şofer să mă aştepte afară.

— Acum aş vrea să mă întorc în Putney.

Totuşi, pe la jumătatea drumului de întoarcere, mi-am dat seama că plecasem în fugă fără bani la mine.

— Trebuie să mă opresc la un bancomat, am spus.

Am oprit în faţa unui bancomat Natwest de pe West Hill – probabil cea mai urâtă porţiune de şosea din sudul Londrei. Am introdus cardul, am format codul şi am fost întâmpinată de următorul mesaj pe ecran:

> *Contul acesta a fost închis. Dacă aveţi nelămuriri, vă rugăm să contactaţi filiala din zona dumneavoastră.*

Am reintrodus pe loc cardul în bancomat, am format numerele necesare şi am citit din nou:

> *Contul acesta a fost închis. Dacă aveţi nelămuriri, vă rugăm să contactaţi filiala din zona dumneavoastră.*

Cont închis? El n-ar fi putut să…

Am cotrobăit prin portofel până am găsit un card AMEX pe care îl deţineam împreună cu Tony.

L-am introdus în bancomat. Am format codul PIN. Am citit:

Cardul nu mai este valid.

Nu, nu, *nu!* L-am văzut pe şofer uitându-se la mine cu îngrijorare. Mi-am verificat poşeta. Banii lichizi pe care îi aveam erau 8,4 lire – iar costul cursei dus-întors era de aşteptat să fie cel puţin 20 de lire. Am încercat contul meu personal, în care mi se vărsa de obicei salariul de la *Boston Post.* În ultimele luni fusese în mare parte golit, deoarece nu mai eram angajata *Post*-ului. Ce rămăsese în urma ultimei plăţi a ziarului către mine fusese transferat în contul nostru comun – ca să ne ajute să acoperim ipoteca şi să plătim şi o parte din ultimele renovări ale casei. Totuşi speram că poate mai rămăsese ceva în el, aşa că am format codul PIN şi am cerut 200 de lire. Mesajul de pe ecran spunea:

Fonduri insuficiente.

Am încercat 100 de lire. Mesajul a spus:

Fonduri insuficiente.

Am încercat 50 de lire. Bingo! Au ieşit cinci bancnote de câte zece lire. Banii lichizi pe care îi aveam acum erau 58,4 lire.

De fapt, după ce am plătit taxiul, am rămas cu 36,4 lire.

Întoarsă acasă, am sunat la bancă. Reprezentantul serviciului de relaţii cu clienţi mi-a confirmat că acel cont pe care îl deţineam în comun cu Tony fusese închis în urmă cu două zile. La fel şi cardul VISA comun – deşi vestea bună era că importantul sold de 4.882,31 lire fusese plătit integral. Ce amabil din partea lui!

— Dar cum e cu fondurile importante din contul comun? am întrebat. Unde au ajuns?

— N-au existat fonduri importante. Dimpotrivă, a existat o neacoperire de 2.420,18 lire… dar şi asta s-a achitat.

— Să vă întreb ceva: nu era nevoie de acceptul scris al ambelor părţi pentru a închide un cont bancar?

— Dar contul a fost întotdeauna pe numele domnului Hobbs. V-a adăugat ca semnatar adjunct doar acum zece luni.

Semnatar adjunct. Asta spunea tot.

Am încercat să cumpănesc bine întreaga situaţie. Tony renunţă la slujbă. Camera lui Jack este reprodusă identic în casa acelei femei Dexter. Iar ambele noastre conturi bancare sunt închise, după ce sunt achitate datorii de aproximativ 7.300 de lire.

Ce naiba se petrece aici?

— Nu pricepi? a spus Sandy după ce am sunat-o şi am îngrozit-o cu o relatare amănunţită a întoarcerii mele la Londra. A cunoscut o târfă bogată. Şi după cum a regizat toată treaba, e al naibii de limpede că a vrut să afli imediat de întregul aranjament. Adică, putea să folosească adresa voastră în hotărârea judecătorească. De ce n-a făcut-o?

— Nu ştiu.

— Poate că a vrut să ştii imediat că are o viaţă nouă. Adică, să presupunem că ar fi dispărut Jack, fără să-ţi lase noua lui adresă. Ai fi pus poliţaii pe urmele lui. Aşa însă… ştii exact ce s-a întâmplat.

— Dar nu şi *de ce* s-a întâmplat.

— La dracu' cu *de ce.* L-a luat pe Jack. Trebuie să-l aduci înapoi. Dar primul lucru pe care trebuie să-l faci e să găseşti un avocat.

— Aştept să mă sune cineva.

— Cum ai să plăteşti avocatul?

— Ţii minte obligaţiunile pe care ni le-au lăsat fiecăreia dintre noi mama şi tata.

— Ale mele au fost încasate de mult.

— Ei bine, la fel am să fac şi eu. Acum trebuie să valoreze în jur de 10.000 de dolari.

— E ceva, cred.

— Dar dacă n-am niciun alt venit…

— Ia-o pe rând. Ia legătura cu avocatul. Acum.

— Bine, am spus simţindu-mă brusc sfârşită.

— Mai important, ai nişte prieteni în oraş, care să aibă grijă de tine?

— Sigur, am minţit. Am lăsat câteva mesaje.

— Rahat! a spus ea. Apoi glasul i s-a schimbat brusc. Sally… treaba asta e oribilă.

— Da, am spus. Este.

— Aş vrea să fi putut să sar într-un avion chiar acum…

— Ai şi aşa destule pe cap.

— Să nu faci vreo prostie…

— Nu încă.

— Acum m-ai speriat.

— Nu te speria.

Însă adevărul era că şi eu eram speriată.

În acea după-amiază, la trei, am sunat-o iar pe Virginia Ricks. Am dat de căsuţa ei vocală. Am lăsat un mesaj. La cinci după-amiază am sunat iar. De data asta, am dat din nou de secretara ei.

— Cum v-am spus mai înainte, toată ziua e la tribunal, a spus ea.

— Dar este urgent. Cu adevărat *urgent.* Şi am nevoie disperată…

M-am întrerupt, am acoperit receptorul cu mâna şi am început să plâng. Când în sfârşit am putut să vorbesc iar, am descoperit că linia e moartă.

Am sunat din nou. Acum am dat iar de căsuţa vocală.

— Este absolut imperativ să o convingeţi pe domnişoara Ricks să mă sune cât mai curând.

Dar restul zilei n-am primit niciun telefon. Nici noaptea, în afară de Sandy care a sunat la 6 seara, ora Londrei, şi apoi iarăşi la zece noaptea ca să mă controleze.

— Absolut nicio veste? a întrebat ea.

— Am aşteptat toată noaptea lângă telefon. Ce, nu ştiu.

— N-ai mai încercat să-l suni pe Tony pe mobil?

— Numai de încă vreo cinci ori. E pus pe căsuţa vocală. Ceea ce înseamnă că nu are rost să mai sun. Îşi cerne toate apelurile.

— Dar ai să încerci în continuare?

— Ce altă opţiune am?

— Ar trebui să te culci.

— E o idee, da.

Am luat două somnifere împreună cu doza de antidepresive de sfârşit de zi. Pe la trei dimineaţă m-am trezit brusc – şi liniştea casei părea cavernoasă. M-am dus în camera copilului, acum pustie. Auzeam glasul lui Ellen Cartwright – terapeuta de la spital – spunându-mi întruna *„Nu e vina ta… nu e vina ta”*.

Însă eu ştiam mai bine. Eu eram arhitecta propriului dezastru. Şi nu aveam pe cine să dau vina decât pe mine. Iar acum…

Acum doream cu disperare un glas prietenos, liniştitor. Aşa că, în acea dimineaţă, la opt, am sunat la numărul particular pe care mi l-a dat Ellen, „în caz de urgenţă”, cum a spus ea la vremea respectivă. Ei bine, acum era clar o urgenţă, ceea ce însemna că puteam să sper că o să fie înţelegătoare în privinţa orei matinale a apelului telefonic.

Dar n-am vorbit cu Ellen – am dat în schimb de robotul telefonic, care m-a informat că e în concediul anual şi o să se întoarcă de acum în trei săptămâni.

Trei săptămâni. Nu puteam rezista trei săptămâni.

Mi-am făcut un ceai. Mi-am pregătit o baie. Dar îmi era groază să intru în cadă, de teamă că o să sune Tony şi n-am să aud telefonul, care era în celălalt capăt al dormitorului, departe de baie, ceea ce însemna că putea să sune de şapte ori până să

ajung la el, moment în care aş fi ratat apelul, şi atunci…

În regulă, raţionamentul ăsta era absolut nebunesc – *puteam să găsesc un prelungitor şi să mut telefonul mai aproape de baie, corect?* –, însă în acele momente nu puteam gândi logic. Eram în cea mai mare încurcătură imaginabilă, şi în mintea mea se repeta întruna aceeaşi întrebare afurisită: *Ce fac acum?*

Din nou, răspunsul era: *Nimic… până sună avocata*.

Lucru pe care l-a făcut în acea dimineaţă pe la nouă şi jumătate. De pe mobil, înţepenită undeva în trafic. Avea un glas răsunător, vioi cadenţat.

— Sally Goodchild? Sunt Ginny Ricks. Mi-a spus secretara că ai sunat ieri. Ceva urgent, da?

— Da, soţul meu a dispărut cu fiul nostru.

— A dispărut? Pe bune?

— Mă rog, nu chiar dispărut. În timp ce eram plecată din ţară, a obţinut o hotărâre judecătorească prin care i se acordă custodia copilului meu…

— Ştii, a spus ea, întrerupându-mă, probabil că e mai bine să discutăm despre asta faţă în faţă. Ce faci la sfârşitul săptămânii… să zicem, vineri pe la patru după-amiază?

— Dar mai sunt două zile până atunci.

— Mă tem că e tot ce pot să fac. Acum divorţează o grămadă de cupluri. Aşa că rămâne vineri, da?

— Sigur.

— Ştii unde să ne găseşti?

Şi mi-a dat o adresă din Chancery Lane.

Când, în acea după-amiază, m-a sunat Margaret pentru o informare transatlantică la zi, i-am spus că reuşisem să obţin o întâlnire cu cineva de la Lawrence şi Lambert.

— Ei bine, e un început.

— Dar nu poate vorbi cu mine decât peste două zile şi… nu ştiu… poate că mă pripesc să o judec

pe baza unui singur telefon rapid, dar tonul ei era al naibii de superior.

— Toţi avocaţii cam aşa sunt.

— Alexander nu cunoaşte pe altcineva aici?

— Pot să îl întreb iar, dar până te sun să-ţi spun se face mâine, şi poate suni tu la firmă şi obţii o întâlnire…

— În regulă, am priceput.

— N-ai nişte prieteni acolo care pot să-ţi indice un avocat pe care îl cunosc?

Iată din nou întrebarea asta: *nu ai prieteni în Londra*? La care răspunsul era lung: Am ajuns aici gravidă. Câteva luni mai târziu, am ajuns în spital cu hipertensiune. De atunci… în fine, să nu mai trecem în revistă acel scenariu vesel. Aşa că, nu – n-am găsit aici niciun punct de sprijin. Şi e numai vina mea.

— Nu – chiar nu cunosc mulţi oameni prin oraş.

— Hei, nu fi amărâtă din pricina asta, a spus ea. Mie mi-a trebuit mai mult de un an să cunosc pe cineva la Londra. Ăsta e oraşul ăla.

— Sunt disperată să-l văd pe Jack, am spus.

Mai mult decât disperată. Era o adevărată durere fizică.

— Nu pot nici măcar să încep să-mi imaginez…

— Să nu spui asta…

Următoarele patruzeci şi opt de ore au fost un iad. Am căutat să-mi fac de lucru. Am făcut curăţenie în casă. De două ori. Am sunat la vechea mea bancă din Boston, am cerut să mi se preschimbe obligaţiunile în bani şi să mi se trimită telegrafic întreaga sumă. Mi-am luat antidepresivele cu o regularitate metronomică – şi m-am întrebat de multe ori dacă acest compus farmaceutic mă ţinea în frâu; dacă, fără el, aş fi coborât deja într-o nebunie totală. Am reuşit cumva să fac să treacă ziua. Am sunat-o chiar şi pe secretara lui Tony şi mi-am cerut scuze pentru scena din Wapping din ziua precedentă.

— Nu e deloc nevoie să te scuzi, a spus Judith Crandall. Înţeleg foarte bine.

— Dar înţelegi de ce şi-a dat Tony demisia?

Tăcere. Apoi:

— Sally… nu că i-aş fi loială în mod nemeritat lui Tony, doar că… nu cred că e treaba mea să mă amestec în treburile voastre.

— Dar Tony ţi-a spus de… boala mea… nu-i aşa?

— Da, mi-a zis că… nu te simţi prea bine.

— Aşadar, ai ştiut într-o oarecare măsură situaţia mea. Ceea ce înseamnă că trebuie să ştii ceva şi despre femeia cu care a dispărut Tony.

— E foarte stânjenitor…

— Trebuie să iau legătura cu el. Ce face el este foarte necinstit.

— Îmi pare rău, Sally. Dar pur şi simplu nu pot să te ajut.

I-am telefonat adjunctului lui Tony, Simon Pinnock. A fost la fel de evaziv şi doar puţin ofensat să fie încolţit aşa de evitata soţie a fostului său şef.

— Zău că habar n-am de ce a făcut ce a făcut, a spus el, cu o nervozitate evidentă.

— Ei haide, Simon, am spus. Cred că ştii.

— Scuză-mă, sunt chemat la o conferinţă…

Am încercat să o sun chiar şi pe de mult înstrăinata soră a lui Tony – pe care nu o cunoscusem (avuseseră un diferend legat de ceva despre care el nu voise să discute cu mine) şi care acum locuia în East Sussex. Mi-a luat ceva timp să-i aflu numărul de telefon. Nici ea n-a fost deosebit de dornică să stea de vorbă cu mine.

— N-am mai vorbit cu Tony de ani întregi – aşa că de ce m-ar fi sunat acum?

— A fost doar o încercare.

— De când sunteţi căsătoriţi?

— Cam de un an.

— Şi deja te-a părăsit? Asta-i treabă rapidă, chiar foarte. Să ştii că nu mă miră. E genul care

părăseşte.

— Vrei să spui că a mai făcut asta?

— Poate.

— Acesta nu-i un răspuns.

— *Poate* că eu consider că nu sunt nevoită să-ţi dau un răspuns. Mai ales după ce ai adoptat tonul ăla cu mine…

— N-am adoptat niciun ton.

— Ba da. Şi nici nu te cunosc…

— Ei bine, îmi pare foarte rău, dacă te-am jignit. Şi…

— Nu mai am chef să vorbesc cu tine.

Şi linia a murit.

M-am lovit cu palma peste frunte, felicitându-mă pentru încă o victorie de tactică diplomatică. Înnăscuta mea incapacitate americană de a formula lucrurile în limbaj codificat m-a făcut de fiecare dată să o dau în bară. Oare nu învăţasem nimic în lunile petrecute aici?

Am jurat să mă comport cât pot de bine a doua zi, când mă întâlneam cu Virginia Ricks. Am luat metroul până în Chancery Lane cu mult înainte de ora stabilită şi am zăbovit o oră într-un Starbucks până s-a făcut trei şi jumătate.

Birourile Lawrence şi Lambert erau într-o casă îngustă, terasată, renovată şic în interior. La uşă era un angajat însărcinat cu paza, care m-a pus să mă înregistrez şi a verificat sus că am programare. Pe urmă, am urcat cu liftul până la trei şi am păşit într-o zonă de recepţie plăcută, modernă, cu mobilier cromat şi exemplare din toate cotidianele pe măsuţa de cafea. În timp ce recepţionera îi telefona Virginiei Ricks, m-am aşezat şi m-am uitat absentă prin ele, evitând în mod deliberat *Chronicle.*

După vreo cinci minute, a ieşit o tânără puţin peste douăzeci de ani. Blondă. Păr mare. Costum lălâu.

— Tu eşti Sally? a întrebat ea. Eu sunt Trudy. Am vorbit ieri. Eşti bine?

— Ăă, bine, da.

— Grozav. Dar, ascultă, Ginny e încă blocată la tribunal. Am putea reprograma toată treaba pentru luni…

— Trebuie neapărat să o văd azi.

— Am înţeles. Iar vestea bună e că trebuie să se întoarcă pe la patru şi jumătate. Aşa că…

Am omorât o oră într-o filială a Books Etc de pe Fleet Street, apoi am mai luat o cafea şi m-am aşezat pe o bancă în Lincoln's Inn, dârdâind de frig, înghiţind încă două antidepresive cu cafea, gândindu-mă că întotdeauna există ceva ciudat de reconfortant la o piaţetă ca asta, din mijlocul unui oraş – că îţi dă o senzaţie de împrejmuire şi adăpost.

Virginia Ricks bătea spre treizeci de ani. După cum m-am aşteptat, era blondă, cu o faţă prelungă, cam ca de cal, dar finisată fără cusur: genul de femeie care dimineaţa petrece o oră bună aranjându-se, înainte de a ieşi în lume. Dar lucrul care m-a izbit la ea a fost un anumit fel de a fi „noblesse oblige" – o superioritate uşor frivolă, învăţată fără îndoială de la o vârstă mică, de la genul de părinţi aristocraţi care îşi mascau propriile îndoieli în spatele unei faţade publice arogante.

— Ginny Ricks, a spus ea, intrând grăbită în sala de conferinţe în care fusesem condusă, întinzând mâna.

Acum era aproape ora cinci. În timp ce se aşeza pe scaunul de vizavi de al meu, nu a tăcut o clipă.

— Îmi pare foarte rău că am întârziat atât. Am avut o zi cumplită la tribunal. Sally te cheamă, aşa-i? Sper că Trudy te-a servit cu ceai. Sper că Trudy a noastră nu te-a luat prin surprindere. E cam şleampătă pentru gustul unora dintre clienţii mei – dar e genială în relaţia cu toate nevestele de fotbalişti, pe care părem să le reprezentăm veşnic. Din nu ştiu ce motiv curios, le face să se simtă imediat în largul lor. Şi-acum, ai parte de atenţia

mea totală, neîntreruptă… deşi va trebui să scurtăm lucrurile în vreo jumătate de oră. Traficul de vineri seara este cumplit. Cunoşti Sussex Downs, nu-i aşa? Un loc perfect pentru un weekend romantic, dacă eşti…

Dar s-a oprit.

— Vai de mine! a spus, râzând încetişor. Poţi să crezi prostiile astea? Îmi pare tare rău. Şi-acum, să începem. Ne-ai fost recomandată de…?

— Alexander Campbell.

— Îmi pare rău, n-am auzit de el.

— A condus timp de trei ani biroul de avocatură Sullivan şi Cromwell din Londra.

— Dar nu a avut niciodată legături de afaceri cu firma noastră?

— Nu – mi-a spus doar, prin soţia lui, că sunteţi cei mai buni avocaţi de divorţuri din Londra.

— Şi a avut mare dreptate, a spus. Şi presupun că, întrucât te afli aici, vrei să divorţezi.

— Nu chiar, am spus. Şi pe urmă i-am spus repede toată povestea, până la şocanta hotărâre judecătorească. Ginny Ricks a cerut să vadă hotărârea. I-am dat-o. A citit-o în viteză.

— Este evident că soţul tău şi-a pus avocatul să convingă un judecător înţelegător că eşti o mamă necorespunzătoare şi să emită această hotărâre temporară. Lucru care, la rândul lui, ridică neplăcuta, dar extrem de necesara întrebare: după părerea ta, erai o mamă necorespunzătoare?

M-am foit stânjenită pe scaun, pentru că îmi dădeam seama că Ginny Ricks mă studia acum cu atenţie.

— Nu ştiu, am spus.

— Ei bine, să te întreb următorul lucru: ţi-ai abuzat vreodată fizic copilul?

— Nu ştiu. M-am supărat de câteva ori…

— Nimic neobişnuit. Părinţii se supără des pe copii şi spun lucruri ameninţătoare. Dar vorbele *sunt doar* vorbe, cum vă place vouă, americanilor, să spuneţi.

De fapt, nu ne place să spunem asta.

— Atât timp cât nu ţi-ai agresat fizic copilul, suntem pe teren tare aici. Şi pe timpul şederii tale la St. Martin… n-ai fost niciodată izolată, nu-i aşa?

— Nu – a fost o şedere voluntară.

— Atunci, nicio problemă. În ziua de azi, depresia postnatală este un lucru foarte obişnuit. Deşi fireşte că vom cerceta dovezile pe care le-au folosit împotriva ta, aşa cum văd eu treaba, soţul tău nu are prea multe de-a face cu asta.

— Atunci cum a obţinut această hotărâre judecătorească?

— Erai plecată din ţară şi e clar că echipa lui de avocaţi a încropit un caz împotriva ta, în care se susţinea că siguranţa copilului vostru era în pericol… oh, apropo, e băiat sau fată?

— Îl cheamă Jack.

— Ei bine, probabil că au ales un judecător care e cunoscut pentru vederile lui misogine – şi cum tu nu ai fost prezentă la audiere, a auzit doar ce au vrut ei să audă…

— Dar a putut să decidă împotriva mea fără să audă şi varianta mea?

— Cum în joc era pretinsa siguranţă a copilului… categoric.

— Dar asta înseamnă că, deocamdată, mi se interzice să-l văd pe Jack?

— Mă tem că da. Totuşi, vestea bună e că această hotărâre *ex parte* poate fi anulată la următoarea audiere, care e fixată de azi în zece zile – ceea ce înseamnă că avem doar cinci zile lucrătoare, nepunând la socoteală ambele weekenduri, să ne construim cazul.

— Ne ajunge timpul?

— Trebuie.

— Şi crezi că ai putea şi să afli cine e această femeie Dexter?

— Ah, da, *la femme fatale.* A chicotit iar. Scuze – o glumă proastă. Dar da, asta n-ar trebui să necesite un efort mare. Acum să vorbim puţin

despre partea financiară. Onorariul meu e de 200 de lire pe oră, va trebui să pun imediat o asistentă la curent cu asta ca să mă ajute la cercetare, şi ea va costa în jur de 50 de lire pe oră. Pe urmă, va trebui să pregătim şi un avocat pledant, deşi asta va fi numai pentru audiere. Aşa că, să zicem, un onorariu iniţial de 2 500 de lire ca să pornim…

Eram pregătită pentru o astfel de sumă iniţială, totuşi am pălit.

— Asta e o problemă? a întrebat ea.

— Nu, am banii. Totuşi…

Pe urmă i-am explicat cum a închis Tony conturile bancare şi ce mi-a spus tipul de la Natwest.

— Dar dacă n-ai insistat niciodată asupra unui cont comun aşa cum trebuie… a spus ea, cu un mic ridicat din umeri superior.

— *Am crezut* că e un cont comun.

— Este clar că eşti o persoană foarte credulă.

— Şi cum e cu faptul că încearcă să vândă casa?

— Sunteţi amândoi proprietari, nu-i aşa?

— Aşa credeam.

— Vom cerceta registrul cadastral să vedem cine stăpâneşte casa. Oricum, dacă ai băgat bani în casă, la divorţ îi vei primi înapoi. Şi dacă ajungi să-l păstrezi pe Jack, probabil că vei ajunge să păstrezi şi casa… sau, cel puţin, cât e încă la şcoală.

— Şi când am să obţin vreun fel de sprijin de la soţul meu…?

— Asta e treaba de luni, a spus ea uitându-se la ceas. Aşadar, luni dimineaţă – vom avea nevoie de onorariul iniţial şi de o listă cu diverşi profesionişti din sănătate şi oameni care te cunosc, care pot să garanteze pentru caracterul tău frumos şi, mai important, pentru relaţia bună cu fiul tău.

A tras spre ea o agendă, a deschis-o, şi s-a uitat pe o pagină.

— Ziua de luni e cumplită… dar, să zicem, cinci fără un sfert?

— Nu e târziu, dacă avem numai săptămâna asta să construim cazul?

— Sally… încerc să te bag la o oră când chiar n-am să încerc să iau alţi clienţi. Dacă însă tu consideri că poţi să rezolvi mai bine în altă parte…

— Nu, nu, luni după-amiază e bine.

S-a ridicat şi a întins mâna. I-am luat-o.

— Excelent. Pe luni, atunci.

În acea seară, în timp ce vorbeam cu Sandy, am spus:

— Mi se pare cam tânără, dar extrem de arogantă… ceea ce ar putea fi un lucru bun în situaţia dată. Sigur pare să ştie ce face.

— Bun, pentru că ţie îţi trebuie o scorpie în colţul tău, şi ea pare potrivită.

Weekendul nu se mai termina. Luni dimineaţă m-am dus la bancă. Banii americani sosiseră. Am cumpărat o poliţă în bani englezeşti în valoare de 2.500 de lire. După asta am rămas cu ceva mai puţin de 6.000 de dolari – sau în jur de 4.000 de lire… cu care sigur aş fi putut să trăiesc o bucată de vreme, atât timp cât facturile la biroul de avocatură nu depăşeau onorariul iniţial.

Am adus în discuţie această îngrijorare când m-am întâlnit cu Ginny Ricks în acea după-amiază. M-a făcut iarăşi să aştept mai mult de o jumătate de oră, deoarece era „prinsă” cu alt client.

— Îmi pare foarte rău că a trebuit să aştepţi, a spus ea, intrând vioaie.

I-am arătat lista cu persoanele de contact, pe care o întocmisem. Erau doar patru nume: doctoriţa Rodale, Ellen terapeuta, medicul meu de familie şi Jane Sanjay, asistenta socială. Am spus că Ellen e plecată din oraş.

— Nicio grijă, îi dăm noi de urmă, a spus Ginny Ricks. De asemenea, s-a întrebat cu glas tare dacă am o prietenă în oraş – preferabil englezoaică („Asta va da mai bine în faţa judecătorului, va arăta că ai găsit aici un reazăm, lucruri de genul

asta”) care ar putea garanta pentru caracterul tău frumos.

— Vezi tu, Sally, înainte de următoarea audiere interimară de săptămâna viitoare, va trebui să supunem deja judecătorului spre examinare declaraţiile martorilor. Prin urmare, cu cât sunt mai multe persoane care au de spus despre tine, ca mamă, lucruri pozitive…

— Sunt mamă doar de câteva săptămâni, am spus.

— Da, dar sigur ai aici câteva prietene bune…

— Sunt în ţară doar de câteva luni. Şi chiar n-am cunoscut mulţi oameni…

— Înţeleg, a spus Ginny Ricks. Ei bine… am să pun un cercetător de-al nostru să se ocupe repede de declaraţiile martorilor. Un ultim lucru: ai adus, sper, onorariul iniţial?

I-am dat poliţa şi am spus:

— Dacă există vreo cale de a putea menţine costurile în limitele acelor 2.500 de lire, aş fi foarte recunoscătoare. Resursele mele sunt destul de limitate.

— Ne vom da toată silinţa, a spus ea, dar dacă chiar trebuie să dăm de urma unor persoane şi altele de genul ăsta, costurile vor creşte.

— În momentul de faţă, am fix 4.000 de lire pe numele meu, n-am slujbă, n-am cont în bancă.

— Îţi înţeleg situaţia, a spus ea ridicându-se. Şi, fără îndoială, vom vorbi în următoarele zile.

Însă următoarea persoană de la Lawrence şi Lambert cu care am ajuns să vorbesc a fost o asistentă de-a lor. O chema Deirdre Pepinster. Şi ea vorbea cu acelaşi glas afectat – dar cu o inflexiune „treaba asta e foarte *plictisitoare”* care m-a neliniştit.

— De două zile încercăm să dăm de această Ellen Cartwright…

— Dar i-am spus lui Ginny Ricks că e plecată din oraş.

— Oh, aşa e. Oricum, se dovedeşte că e într-o excursie în Maroc şi nu se poate lua legătura cu ea decât peste două săptămâni. Iar Jane Sanjay, asistenta socială, e într-un concediu prelungit. Canada, cred. Nu se întoarce cel puţin patru luni.

— Vreo şansă să-i dăm de urmă?

— Asta ar putea creşte factura ceva mai mult.

— M-aş putea îngriji eu de asta. Mai ales că mă plăcea. Cred că ar spune lucruri frumoase…

— Lasă asta în seama mea.

— Şi sunt sigură că aş putea afla o mulţime de lucruri despre femeia care e acum cu soţul meu…

— Lasă-ne pe noi să ne ocupăm şi de asta. Şi noi avem nevoie de informaţii despre trecutul ei.

— Dar asta înseamnă mai mult timp.

— Vrem să facem o treabă cât se poate de minuţioasă.

N-am mai avut veşti de la ea până la sfârşitul săptămânii.

— Bine, a spus ea. Femeia cu pricina se numeşte Diane Dexter. Domiciliu: Albert Bridge Road 42, Londra SW11. Are şi o casă în Litlington, East Sussex, şi un apartament la Paris, pe Rue du Bac… care este o parte foarte frumoasă a Parisului, nu că Litlington ar fi un loc urât. Foarte la îndemână pentru Glyndebourne… în al cărui consiliu de administraţie este.

— Aşadar, e bogată.

— Foarte. Fondatoare şi preşedintă a Dexter Communications – o companie de marketing, de mărime medie, dar de mare succes. Proprietate particulară. Foarte respectată. Are cincizeci de ani, e divorţată, fără copii…

Până acum adică.

— Ai vreo idee cum sau când l-a cunoscut pe soţul meu?

— Pentru asta ar trebui să angajezi un detectiv particular. Tot ce am putut să aflăm noi despre ea sunt detaliile de bază.

— Aşadar, nu ştiţi unde sunt ei acum?

— Nici asta nu face parte din sarcina mea. Însă am obţinut o declaraţie de martor de la medicul tău de familie, şi de la doctoriţa Rodale, care te-a tratat la St. Martin.

— Ce a spus?

— Că sufereai de „depresie postnatală pronunţată”, dar ai răspuns bine la antidepresive. De fapt, cam asta a fost tot. Oh, am aflat ce s-a întâmplat la audierea *ex parte.* Se pare că, într-o seară, ai ameninţat viaţa fiului tău…

— Dar am făcut-o într-un moment de supărare provocată de epuizare…

— Problema e că i-ai spus asta secretarei soţului tău. Ceea ce înseamnă că a auzit şi o a treia parte. Ceea ce, la rândul său, înseamnă că există o mărturie a celei de-a treia părţi. Cealaltă problemă e că, în esenţă, au cerut într-o sâmbătă seară, prin telefon, o audiere în faţa unui judecător pe nume Thompson, renumit pentru faptul că ţine cu taţii în cazurile care implică sănătatea mintală a mamei şi căruia i s-a prezentat această dovadă în legătură cu şederea ta prelungită în aripa rezervată secţiei de psihiatrie de la St. Martin. Şi la vremea respectivă mai erai şi plecată din ţară, lucru de care, fără îndoială, s-au folosit ca să te facă să pari frivolă…

— Dar am fost la înmormântarea…

— Judecătorul nu ştia asta. El nu ştia decât că eşti o femeie cu antecedente de depresie, care a ameninţat că îşi omoară copilul, şi pe urmă, cu prima ocazie, a plecat din ţară. Şi cum hotărârea era numai pentru două săptămâni, a semnat-o fără nicio problemă. Îmi pare rău… Şi-acum, să ne întoarcem la declaraţiile de martor. În ceea ce priveşte asistenta socială… se pare că domnişoara Sanjay tocmai a părăsit casa din Vancouver, în care stătea, şi a pornit în călătorie prin Canada, urmând să se întoarcă în Anglia abia peste vreo patru luni.

— Poate are o adresă de internet?

— O ai, cumva, tu?

M-am abţinut să scot un oftat de exasperare.

— Nu – dar dacă ai suna la autoritatea sanitară din zonă…

— Bine, bine, am să mă ocup de asta, a spus, părând plictisită.

— Şi, te rog, ai putea să o rogi pe Ginny Ricks să mă sune? Audierea este marţea viitoare, nu-i aşa?

— Aşa e. Toate declaraţiile noastre de martor trebuie să fie la tribunal luni, la încheierea afacerii.

Ceea ce însemna că avea la dispoziţie numai weekendul pentru a-i da de urmă lui Jane Sanjay prin e-mail… dacă, adică, Jane se opreşte în vreun internet café să-şi verifice e-mail-ul în weekendul ăsta, şi dacă prea puţin interesata domnişoară Pepinster se deranja măcar să-i găsească adresa.

Am aşteptat lângă telefon toată ziua de vineri să mă sune Ginny Ricks. Nu m-a sunat – cu toate că i-am lăsat două mesaje la Trudy.

— Îmi pare rău, e plecată în weekend, mi-a spus Trudy când am sunat a doua oară. Dar sunt sigură că o să te sune luni, când se întoarce de la ţară.

Ah, da, alt weekend la ţară – fără îndoială cu „flăcăul" ei, pe care cu siguranţă îl chema Simon şi era probabil un fost elev la Harrow, care acum făcea ceva în City[3] şi vorbea la fel de gâgâit ca iubita lui, şi prefera croiala de Jermyn Street şi ţinuta de weekend de la Hackett's, şi avea, fără îndoială, o căsuţă fermecătoare pe Sussex Downs, foarte la îndemână pentru acele seri de vară la opera din Glyndebourne, în al cărei consiliu de administraţie era Diane Dexter, şi avea să-şi etaleze noua (noile) achiziţie (achiziţii) când sezonul din acest an…

M-am ridicat şi am intrat în bucătărie – ducându-mă la un dulap în care, pe un raft mic, ţineam diverse cărţi de bucate şi o carte de telefon pentru Londra şi un atlas rutier britanic. Litlington din East Sussex era la vreo şaptezeci de mile de Londra – şi avea o distanţă uşor de parcurs din Putney. Fără să stau pe gânduri, am telefonat la

Informaţii şi am întrebat dacă există un număr de telefon pe numele Dexter D. din Litlington. Desigur, exista un astfel de număr de telefon. L-am notat. Timp de vreo jumătate de oră am rezistat tentaţiei de a ridica receptorul. Pe urmă m-am întors la dulap şi am luat de pe raft un ghid telefonic britanic cu serviciile de telefonie digitală, descoperind că, dacă vrei să dai un telefon fără să ţi se detecteze numărul (sau să apară pe afişajul celeilalte persoane), tot ce trebuie să faci e să formezi 141.

Dar mi-a mai trebuit o oră – şi doza de antidepresive din acea seară – să-mi iau inima în dinţi să dau telefon. În cele din urmă, am pus mâna pe telefon, am format 141, apoi numărul, acoperind microfonul cu mâna, şi simţindu-mi inima bătând ca o tobă când a început să sune. La al cincilea ţârâit – tocmai eram gata să închid – cineva a răspuns.

— Alo?

Tony.

Am închis, apoi m-am aşezat pe un scaun, dorindu-mi să fi avut voie să amestec antidepresivele cu alcool. O duşcă de votcă ar fi fost extrem de bine venită acum.

Faptul că i-am auzit glasul a fost…

Nu, nu sfâşietor. Câtuşi de puţin sfâşietor. În săptămâna şi ceva de când a început acest coşmar, singurul lucru pe care îl simţeam faţă de soţul meu era furie… mai ales că devenea tot mai limpede că pusese la cale acest complot de multă vreme. Revedeam într-una în minte ultimele luni, întrebându-mă când a început legătura lui cu această femeie Dexter, încercând să-mi dau seama unde a cunoscut-o, dacă, a fost un *coup de foudre* sau ea era genul prădător care s-a năpustit asupra unui bărbat care (cum bine ştiam) era fantastic de slab şi uşor de măgulit. M-am gândit la toate serile în care Tony stătuse până târziu la ziar, la ocazionalele lui călătorii cu şedere peste noapte la

Paris şi Haga şi la acel prilej favorabil minunat de lung când eram închisă în secţia de psihiatrie: toate acele săptămâni în care, în mod convenabil, altcineva avea grijă de soţia şi copilul lui, iar el putea să facă orice voia, când voia.

Secătura. Ăsta era singurul cuvânt pentru el. Şi în toiul amărăciunii mele nebune că fusesem despărţită de Jack, furia mea clară, feroce, faţă de soţul meu s-a dovedit un fel ciudat de echilibru, o contrabalansare la vinovăţia şi suferinţa care altfel mă rodeau la fel ca şi cea mai virulentă formă de cancer.

Dar faptul că i-am auzit glasul la telefon a fost şi ca una dintre acele palme din senin peste faţă, care te scot din apatie şi te silesc să te confrunţi cu sumbra realitate a situaţiei tale. Înainte de acest telefon, o parte din creierul meu încă mai încerca să meargă înainte ca şi cum asta nu s-ar fi întâmplat cu adevărat. Nu era chiar negare (ca să folosesc acel termen nesuferit); era mai mult ceva ca o neîncredere extremă, accentuată de o nevoie acută de a te convinge că toată această farsă macabră, greţoasă se va sfârşi şi te vei întoarce la viaţa de dinainte.

Acum, însă, nu aveam cum să evit realitatea rece şi dură a situaţiei: el locuia în casa ei, cu copilul nostru. Şi pusese în mişcare maşinăria juridică pentru a mă despărţi de Jack.

Am avut încă o noapte proastă, de insomnie. A doua zi, la şapte dimineaţa, am sunat la Budget-Rent-a-Car şi am descoperit că avea o filială în şirul de magazine din apropiere de staţia de metrou East Putney. Când au deschis, la opt, am fost prima clientă, închiriind pentru o zi un Nissan mic – 32 de lire cu totul, respectând condiţia să-l aduc înapoi până a doua zi la opt dimineaţă.

— E vreo problemă dacă plătesc în numerar? am întrebat.

Funcţionarul a părut circumspect, dar după ce a vorbit cu superiorul său, a spus că se accepta plata

în numerar, dacă accept condiţia să se facă o copie după cardul meu de credit, doar în caz că aveau să fie costuri suplimentare. Am dat cardul VISA eliberat de Bank of America, acum lichidat, şi am sperat că am să fiu departe, pe drum, când şi dacă vor face o verificare a creditului.

Norocul a fost de partea mea. Funcţionarul doar a trecut cardul prin vechiul lui aparat manual, apoi m-a pus să semnez mai multe formulare de închiriere şi mi-a înmânat cheile.

Tot drumul spre sud, traficul a fost lejer. Am făcut drumul până în Lewes, oraşul în care se ţin iarmaroacele, în aproximativ nouăzeci de minute, şi m-am oprit să întreb încotro să o iau pentru Litlington. Am mai făcut cincisprezece minute mergând spre sud-est – trecând pe lângă câmpii blând vălurite şi, din când în când, pe lângă o fermă. Pe urmă am cotit la dreapta, la un indicator pe care scria Alfriston/Litlington, şi m-am pomenit intrând într-un peisaj de ilustrată a Angliei paradiziace. Ajunsesem într-o fantezie bine căptuşită cu bani, de genul pe care numai cei foarte avuţi puteau să o cumpere. Ştiam că sunt în căutarea unei case numite Forest Cottage. Am avut noroc – mergând pe un drum deosebit de şerpuit, uitându-mă în treacăt la toate indicatoarele mici cu numele caselor, am observat indicatorul vopsit simplu, pe jumătate îngropat în nişte tufe înalte. Am frânat şi am început să urc aleea îngustă şi abruptă.

La jumătatea aleii, m-a străfulgerat gândul: ce am să fac când am să ajung la casa ei? Ce am să spun? Nu îmi pregătisem niciun discurs, nicio strategie sau plan de atac. Voiam doar să îl văd pe Jack.

Când am ajuns în vârful aleii, am dat de o poartă. Am parcat maşina. Am coborât. M-am dus până la poartă şi m-am uitat la frumoasa casă de ţară, cu două niveluri, aflată la vreo sută de metri depărtare. Părea la fel de bine întreţinută ca şi

terenul îngrijit din jurul ei. Lângă uşa din faţă era parcat un Land Rover destul de nou. M-am hotărât să deschid pur şi simplu poarta, să străbat aleea, să bat la uşă şi să văd ce se întâmplă. O parte din mine, care se amăgea singură, gândea: nu trebuie decât să îmi arăt faţa, şi lui Tony şi acestei femei le va fi atât de ruşine de ce au făcut, încât mi-l dau pe loc pe Jack…

Pe neaşteptate, uşa din faţă s-a deschis şi a apărut ea. O femeie înaltă. Foarte elegantă. Pomeţi înalţi. Păr negru, scurt, uşor înspicat cu argintiu. Îmbrăcată în ţinută sport, scumpă: jeanşi negri, jachetă de piele neagră, cizme sport, de firmă, pulover gri, cu guler colant… care toate, chiar şi de la distanţă, radiau bani. Iar după gât avea prins cu curele unul dintre acele dispozitive de transportat bebeluşii, în care şedea…

A fost cât pe ce să-l strig pe nume. M-am abţinut. Poate pentru că eram pur şi simplu uluită la vederea acestei femei – a acestei *străine* – cu fiul meu atârnând pe pieptul ei, purtându-se ca şi cum era copilul ei.

S-a îndreptat spre Land Rover. Apoi m-a văzut. Nu ştiam dacă i se arătase vreodată o fotografie a mea – însă de îndată ce m-a zărit la poartă a ştiut cine sunt. S-a oprit. Părea sincer surprinsă. A urmat un moment lung, nesfârşit, în care ne-am uitat pur şi simplu una la cealaltă, neştiind ce să spunem. Instinctiv, şi-a petrecut braţele pe după Jack, apoi, dintr-odată, şi le-a retras, dându-şi seama…

Ce? Că săvârşise furtul suprem, cea mai condamnabilă formă de hoţie?

M-am agăţat strâns de poartă. Îmi venea să fug până la ea, să-mi iau fiul şi să ţâşnesc înapoi la maşină şi…

Dar pur şi simplu nu puteam să mă mişc. Poate din cauza şocului a ceea ce vedeam, a groazei absolute de a o vedea pe acea femeie legănându-mi fiul. Sau poate din cauza unui soi de frică

paralizantă, cuplată cu neliniştitoarea înţelegere a faptului că, dacă păşeam peste graniţele de aici – şi făceam o scenă –, le-aş fi dat şi mai multă muniţie împotriva mea. Chiar şi numai faptul de a mă afla aici, ştiam, era o tactică nesăbuită… şi una care putea să se întoarcă foarte eficient împotriva mea. Dar… *dar*... trebuia să ştiu. Trebuia să văd cu ochii mei. Şi trebuia să-l văd pe Jack. Iar acum…

Ea s-a îndepărtat brusc de mine, îndreptându-se înapoi spre casă, cu pas neliniştit, cu braţele iar în jurul lui Jack.

— Tony… am auzit-o strigând. Şi dusă am fost. M-am întors în grabă la maşină, am băgat în marşarier, am făcut o întoarcere rapidă în U şi am pornit în viteză pe alee. Când m-am uitat în oglinda retrovizoare, l-am văzut pe Tony alături de ea, uitându-se în urma maşinii mele.

Am condus non-stop până am ieşit din Litlington şi am ajuns iar în drumul principal, am tras pe stânga într-un refugiu şi am oprit motorul, mi-am rezemat capul de volan şi am stat aşa mult timp, incapabilă să mă mişc.

După vreo zece minute, am făcut un efort şi m-am îndreptat în scaun, am pornit motorul, am băgat maşina în viteză şi am pornit spre Londra. Nu mai ţin minte precis cum am ajuns acolo. Probabil că un pilot instinctual automat a preluat comanda. Am ajuns în Putney. Am lăsat maşina la Budget, înregistrând o privire ironică din partea funcţionarului de la birou când am predat cheile atât de devreme. O oră mai târziu, zăceam în pat acasă, după ce luasem de două ori mai multe antidepresive decât doza recomandată, simţind că îmi amorţise toată durerea, lăsându-mă inertă, inactivă pentru restul zilei. În noaptea aceea, şi somniferele le-am luat în doză dublă. A dat rezultate – un somn comatos de opt ore, în ceaţă, până în zori. În care moment am luat-o de la capăt cu dublarea dozei de antidepresive.

Şi pe urmă s-a făcut luni, şi telefonul suna.

— La telefon Ginny Ricks, a spus avocata mea, vorbind lapidar, ca pe un ton preocupat. Scuze că n-am putut să stăm de vorbă vineri – încă o zi cumplită la tribunal. Dar să te pun în viteză la curent cu toate – Deirdre a terminat toate declaraţiile de martor, pe care le depunem la tribunal în după-amiaza asta. Azi am să-l pregătesc pe avocatul pledant, iar audierea se ţine la Curtea de Justiţie mâine dimineaţă la zece şi jumătate. Ştii unde e, nu-i aşa?

— Păi… ăă… nu…

— Pe Strand. N-ai cum să o ratezi. Întreabă pe oricine. Şi am s-o pun pe Deirdre să stea în faţa intrării principale să te vadă când vii. Noi vom fi în faţa sălii de şedinţe undeva în clădire. Şi presupun că ai ceva de îmbrăcat elegant, dar simplu. Un costum ar fi cel mai bine. Negru şi mai bine.

— Am să văd ce… scuze, eu…

Am pierdut firul vorbelor.

— Te simţi bine, Sally? a întrebat ea, părând cam iritată de bolboroseala mea.

— Am avut o noapte rea… am reuşit să spun.

— S-ar părea că a fost o noapte îngrozitor de rea. Şi sper să ai grijă ca la noapte să ai una mult mai bună – pentru că, deşi mâine nu vei fi citată să depui mărturie, judecătorul te va studia, şi dacă se va vedea că nu prea eşti în formă, asta în mod sigur va stârni îngrijorare. Iar îngrijorările suplimentare sunt cam ultimul lucru de care avem nevoie acum.

— Promit să fiu… acolo, am spus.

— Păi, sper să fie sigur aşa, a zis ea.

Sandy fusese plecată tot weekendul cu copiii la o prietenă în Cape, aşa că nu vorbiserăm. A auzit imediat ceaţa din glasul meu. A bănuit numaidecât că am luat tranchilizante în exces. Am încercat să o liniştesc. A stăruit să ştie dacă se mai întâmplase ceva care să mă arunce în această stare de *Vale a păpuşilor*[4]. Nu am putut să-i spun de vizita pe care

o făcusem în weekend în East Sussex – şi de faptul că l-am văzut pe Jack în braţele acelei femei. În parte fiindcă, sub ceaţa indusă de narcotice, îmi era foarte ruşine şi mă simţeam umilită chiar şi numai că mă dusesem acolo. Dar ştiam şi că Sandy era încă într-o stare îngrozitor de fragilă. Tristeţea şi durerea ei – sentimentul de pierdere a unui bărbat pe care în mod clar îl adorase, chiar şi după ce el o lepădase ca pe-un fotoliu stricat – erau şi vii, şi epuizante. Şi ştiam că şi-ar fi făcut griji în mod obsedant în următoarele douăzeci şi patru de ore dacă i-aş fi dezvăluit adevărul despre starea mea mentală actuală. Nu că n-ar fi fost îngrozită în privinţa rezultatului audierii de mâine.

— Să mă suni neapărat în clipa în care ai auzit decizia judecătorului. Ce ţi-a spus azi avocata ta?

— Nu mare lucru. Doar că… vom vedea, cred.

— Sally, câte antidepresive iei acum?

— Doza recomandată.

— Nu te cred.

— De ce aş…

Am închis ochii deoarece încă o propoziţie s-a pierdut pe drum, undeva între creier şi gură.

— Acum chiar mă sperii, a spus ea.

— Cred, nu ştiu, poate cu una mai mult mai devreme.

— Ei bine, să nu mai iei în noaptea asta.

— Bine.

— Îmi promiţi?

— Ai cuvântul meu.

Bineînţeles că la scurt timp după aceea am înghiţit una. În noaptea aceea n-am avut nevoie de somnifere, pentru că doza suplimentară de antidepresive a realizat un atac prin surprindere. Însă pe urmă, la cinci dimineaţa, am revenit brusc la starea de conştienţă, simţindu-mă intoxicată, febrilă, bolnavă. Ca cineva care tocmai se prăbuşise dintr-un zbor prelungit în stratosfera consumatorilor de droguri… ceea ce, de fapt, făcusem.

Am stat o oră într-o baie fierbinte, majoritatea timpului cu o cârpă aburindă pe faţă. Mi-am uscat părul, am ignorat faţa descompusă din oglindă, m-am dus în bucătărie şi mi-am făcut o cană mare de cafea. Am băut-o toată. Apoi mi-am mai făcut o cană şi am golit-o şi pe asta. Când m-am întors în baie şi am încercat să limitez stricăciunile cu ajutorul fondului de ten şi al dermatografului aplicat din belşug, mâinile îmi tremurau. Toxicitate, cofeină în exces, groază. Cea mai cruntă groază imaginabilă. Pentru că eram pe cale să fiu judecată, şi, deşi îmi tot spuneam că Ginny Ricks ştie ce face, mă temeam de ce era mai rău.

Mi-am pus cel mai bun costum negru, mi-am mai dat cu puţin fond de ten, ca să-mi maschez cearcănele negre. Pe urmă am plecat pe jos la metrou. În drum spre Temple, m-am armonizat cu îmbulzeala orei de vârf de dimineaţă – eram doar încă un costum care evita într-un mod autentic londonez contactul vizual cu tovarăşii de călătorie, suportam cu stoicism trenul supraaglomerat, umezeala lipicioasă, adânca tăcere indiferentă a cetăţenilor în drum spre muncă. Numai că, spre deosebire de ei, eu eram în drum spre a descoperi dacă izbuteam sau nu să-mi revăd fiul.

La Temple, am coborât din metrou şi am mers pe jos până în Strand. Am ajuns cu o oră mai devreme (bineînţeles că nu mi-aş fi permis să întârzii la acest eveniment), aşa că am stat într-o cafenea, încercând să-mi potolesc nervii. N-am reuşit. Ginny Ricks mă avertizase că era posibil ca soţul meu să nu apară la audiere („legea nu îl obligă să fie prezent – şi poate să-şi lase echipa de avocaţi să se ocupe de toate în locul lui”), însă chiar şi probabilitatea redusă că ar putea să-şi facă apariţia mă îngrozea. Pentru că nu ştiam cum am să reacţionez dacă ajung faţă în faţă cu el.

La zece şi un sfert m-am apropiat de tribunal şi am urcat treptele. O tânără – urâtă, ochelaristă, într-un fulgarin negru peste un costum gri, simplu

– aştepta lângă uşile de la intrare. S-a uitat întrebător la mine. Am dat din cap.

— Deirdre Pepinster, a spus ea, cu o aplecare scurtă a capului. O luăm pe aici.

Am trecut de pază şi am intrat într-un hol mare, boltit, de marmură. Parcă eram într-o biserică – cu tavane înalte, boltite, slab luminat, cu ecou de glasuri şi o paradă constantă de trafic uman. N-am vorbit cât am străbătut holul şi am luat-o apoi pe diverse coridoare. Lucrul acesta mi-a convenit de minune, deoarece eram din ce în ce mai nervoasă. După mai multe cotituri, am ajuns la o uşă în faţa căreia erau mai multe bănci. Ginny Ricks şedea deja pe una dintre ele, purtând o conversaţie cu un bărbat cu aspect anemic, la patruzeci şi ceva de ani, îmbrăcat cu un costum gri adevărat.

— Acesta e Paul Halliwell, avocatul pledant care te reprezintă, a spus Ginny Ricks.

Bărbatul a întins mâna.

— De-abia azi-dimineaţă am primit declaraţiile de martor, dar totul pare să fie în ordine, a spus el.

În capul meu au pornit soneriile de alarmă.

— Cum adică de-abia aţi primit declaraţiile? am întrebat.

— Am vrut să te sun aseară cu privire la întârzierea asta, a spus Ginny Ricks. Avocatul pledant pe care îl pregătisem s-a îmbolnăvit… aşa că a trebuit să găsesc un înlocuitor. Dar chiar n-ai de ce să-ţi faci griji. Paul are multă experienţă…

— Însă se uită abia acum la declaraţii…

Am fost întrerupţi de sosirea celeilalte părţi. La prima vedere, erau ca o versiune identică a echipei mele: un bărbat slab, cărunt; o blondă cu oase mari, iradiind multă întreţinere – era cu câţiva ani mai în vârstă decât Ginny Ricks, dar incontestabil absolventă a aceleiaşi şcoli „noblesse oblige”. Toţi păreau să se cunoască între ei – deşi, cum repede mi-am dat seama, bărbatul cărunt era avocatul lui Tony, în vreme ce blonda „născută la conac” era avocatul pledant care îl reprezenta. Am văzut-o

uitându-se la mine în timp ce vorbeam cu ceilalţi – ocazională privire detaşată, în timpul căreia mă evalua, mă măsura, dând un chip tuturor lucrurilor care i se spuseseră despre mine.

Paul Halliwell a venit şi m-a tras deoparte.

— Ştii că asta e doar o audiere intermediară, la care nu ești obligată să stai până la capăt, întrucât poate fi cam stresantă.

— Trebuie să fiu prezentă, am spus, venindu-mi să adaug: *Spre deosebire de soţul meu, care îi trimite pe alţii să-i facă treaba murdară.*

— Bine, bine, evident că e mai bine, fiindcă judecătorul o să vadă că îţi pasă cu adevărat de rezultat. Acum am să citesc repede toate astea, a spus el răsfoind declaraţiile de martor, dar pare să fie foarte simplu. Raportul de la doctoriţa de la spital este cheia aici. Este foarte mulţumită de progresele pe care le-ai făcut şi aşa mai departe. Cât despre faptul că ţi-ai ameninţat pruncul… presupun că erai obosită, da?

— Nu dormisem de zile întregi.

— Şi nu i-ai făcut niciun rău fizic fiului tău?

— Categoric nu.

— Atunci, e bine. Cheia aici este că nu există nimic deosebit de anormal în comportamentul tău faţă de bebeluş, care să convingă Curtea că reprezinţi un risc pentru copilul tău…

— După cum i-am spus lui Ginny Ricks…

Ca la un semn, ea a întrerupt conversaţia noastră şi a zis:

— Tocmai mi s-a spus că începem în cinci minute.

— Să nu-ţi fie frică, a spus Paul Halliwell. Totul va fi bine.

Sala de şedinţe era o încăpere în stil victorian, cu lambriuri şi ferestre plumbuite. Judecătorul avea un scaun mare, în partea din faţă a sălii. În faţa lui erau şase rânduri de bănci. Echipa lui Tony şedea într-o parte a sălii de şedinţe, avocatul pledant în prima bancă, avocatul în spatele lui.

Avocatul meu pledant stătea în aceeaşi bancă cu cel al lui Tony, dar în cealaltă parte a sălii de şedinţe. Eu stăteam în rândul al doilea cu Ginny Ricks şi Deirdre. Ele m-au informat că, la audierile de genul ăsta, avocaţii pledanţi nu erau obligaţi să poarte perucă şi judecătorul robă.

— Apropo, frumos costum, mi-a şoptit Ginny în timp ce aşteptam venirea judecătorului. O să vadă imediat că eşti aici, ceea ce spune foarte multe despre faptul că îţi vrei tare mult fiul înapoi. Şi o să vadă şi că nu eşti prea prăpădită, ci extrem de respectabilă şi…

Aprodul ne-a cerut să ne ridicăm întrucât trebuia să sosească judecătorul. Judecătorul a intrat. Toţi stăteam în picioare. Pe judecător îl chema Merton. Şi era renumit pentru faptul că îşi făcea treaba într-o manieră vioaie, eficientă.

— La nivel general, nu este cel mai rău, mi-a spus Ginny Ricks până să intre el. Adică, ţinând seama de numărul misoginilor autentici care ar fi putut să audieze acest caz, suntem foarte norocoase. E de şcoală veche, dar corect.

Arăta în mod sigur de şcoală veche. Costum negru, cu croială sobră, ţinută de patrician. I-a cerut avocatului pledant al lui Tony să „deschidă" cazul, lucru pe care ea l-a făcut în vreo două minute, spunându-i judecătorului cine sunt părţile şi explicând fondul primei audieri *ex parte.* Apoi judecătorul a spus că o să citească declaraţiile şi că vrea doar să audă expunerile.

Primul s-a ridicat Paul Halliwell, statura lui mărunţică şi hainele gri, de gata, făcându-l dintr-odată să arate cam ponosit în faţa persoanelor rasate de pe bancă. Dar a vorbit cu glas clar, moderat prevenitor, şi din clipa în care şi-a început expunerea cu cuvintele „Onorată instanţă", a povestit versiunea mea cu o claritate simplă şi fără discontinuităţi de concentrare. Treaba îngrozitoare era că, în esenţă, improviza (cum ar fi putut face altfel?) – ca unul dintre acei preoţi închiriaţi care,

la crematoriul din zonă, inserează numele decedatului în slujba prestabilită. Măcar aici a reuşit să fie rezonabil de convingător, însă argumentele pe care le-a prezentat nu erau de fapt argumente, ci doar o repetare a faptelor.

— Aşa cum afirmă în depoziţia ei dr. Rodale, psihiatrul curant al domnişoarei Goodchild, aceasta a răspuns bine la tratament şi s-a reataşat bine de fiul ei. Cât despre afirmaţia că i-a spus secretarei soţului ei că o să-l omoare pe fiul ei… ăă…

A trebuit să se uite pe una dintre declaraţii.

— …fiul ei Jack… realitatea e că domnişoara Goodchild nu i-a făcut niciodată vreun rău fizic fiului ei. Şi cu toate că vorbele ei au fost, poate, oarecum exagerate – şi domnişoara Goodchild le-a regretat profund din clipa în care le-a rostit – este important să se ţină seama de faptul că, asemeni oricărei proaspete mame, care trebuie să se descurce cu un sugar, suferea de o privare de somn severă care, la rândul ei, poate să facă pe oricine să spună la supărare lucruri exagerate, regretabile… ce nu aveau absolut nicio legătură cu relaţia iubitoare pe care o are cu fiul ei. Sper, de asemenea, Onorată instanţă, că tribunalul va ţine seama de faptul că aceste vorbe au fost rostite când clienta mea suferea de depresie postnatală, o afecţiune medicală extrem de răspândită şi complicată, care poate determina o persoană să se comporte temporar într-un mod total contrar firii sale. Mă refer din nou la declaraţia doctoriţa Rodale…

După câteva alte fraze, a încheiat cu observaţia că i se pare o pedeapsă crudă şi neobişnuită ca fiul meu să fie luat de la o femeie atât de respectabilă ca mine – „o fostă distinsă jurnalistă” – din cauza unor vorbe rostite în timp ce eram „captivă în îngrozitorul labirint mental care este depresia”; un labirint din care ieşisem acum înapoi în „normalitatea complet funcţională”. Şi, de bună

seamă, cum ar putea tribunalul despărţi un copil de mama lui, dată fiind lipsa oricărui comportament violent din partea mea?

Am considerat că a fost o interpretare destul de bună, ţinând cont de faptul că rolul îi fusese înmânat cu doar câteva minute înainte de ridicarea cortinei. Şi eram mulţumită că a subliniat cruzimea extremă a hotărârii emise împotriva mea – de bună seamă, un judecător raţional, practic, precum Merton, nu poate să nu vadă adevărul unei astfel de situaţii.

Însă, pe urmă, s-a ridicat avocatul pledant a lui Tony. Ginny Ricks îmi spusese că o cheamă Lucinda Fforde şi cam atât. Poate pentru că ştia ceva ce eu nu ştiam… dar sigur eram pe cale să aflu. Fforde avea instincte de pradă ale unui pitbull.

Şi totuşi, glasul ei – ca şi purtătoarea sa – era culmea rezonabilităţii cultivate. Părea foarte calmă, foarte implicată, foarte sigură. Şi devastator de precisă când a fost vorba să submineze tot ce mă privea…

— Onorată instanţă, clientul meu, domnul Anthony Hobbs, ar fi ultimul care să conteste că soţia lui a fost odată o distinsă jurnalistă la ziarul *Boston Post.* Nu ar contesta nici faptul că ea a trecut printr-o boală psihică gravă, pe parcursul căreia a sprijinit-o cu multă compasiune şi înţelegere…

Oh, mă laşi?

— Dar chestiunea în litigiu aici nu este situaţia profesională de odinioară a domnişoarei Goodchild sau faptul că – după cum a confirmat în mod clar psihiatrul ei – a răspuns treptat la tratamentul medicamentos pentru depresie postnatală. Nu, aici este vorba despre binele fiului ei, Jack, şi despre faptul că, prin actele ei din ultimele luni, domnişoara Goodchild a ridicat serioase semne de întrebare atât cu privire la continua ei stabilitate mentală, cât şi legate de

capacitatea ei de a se descurca cu un copil mic, fără să-i pună în pericol siguranţa.

Apoi a pus în funcţiune artileria grea.

— Şi-acum, Onorată instanţă, vă rugăm să luaţi notă din declaraţia de martor a domnişoarei Judith Crandall – care era secretara domnului Hobbs la *Chronicle* – de faptul că, în urmă cu mai multe săptămâni, domnişoara Goodchild l-a sunat pe soţul ei la ziar şi a spus, citez: „Spune-i că, dacă în şaizeci de minute nu e acasă, am să-l omor pe fiul nostru”. Din fericire, domnişoara Goodchild nu a pus în practică această ameninţare, şi deşi avocatul ei poate argumenta, desigur, că aceste vorbe îngrozitoare au fost rostite sub presiune, realitatea că toate femeile care au copii nou-născuţi suferă de privare de somn şi oboseala care rezultă din asta, însă marea majoritate a femeilor nu ameninţă că îşi omoară copiii, indiferent cât de obosite ar fi. Mai grăitor, deşi o astfel de răbufnire survenită la supărarea provocată de epuizare ar putea fi iertată, faptul că domnişoara Goodchild a făcut un asemenea comentariu de două ori…

M-am auzit spunând „Poftim?” Imediat toţi ochii din sală au fost aţintiţi asupra mea şi, mai important, cei ai judecătorului, care s-a uitat cu atenţie la mine.

Ginny Ricks a intervenit până să apuce el să spună ceva.

— Vă cerem scuze, Excelenţă. Nu se va repeta.

— Sper, a spus el. Apoi, întorcându-se din nou spre Lucinda Fforde, a spus: Puteţi să continuaţi.

— Vă mulţumesc, Excelenţă, a spus ea, calmul personificat, mai ales că acum ştia că mă termină. Cum spuneam, ameninţarea domnişoarei Goodchild că îşi omoară copilul nu a fost un eveniment singular. După naşterea fiului său, domnişoara Goodchild a fost spitalizată la Mattingly, timp în care comportamentul ei postnatal a devenit din ce în ce mai straniu, până în punctul în care, când fiul ei se afla la secţia de

Terapie intensivă a spitalului, a fost auzită de una dintre surori spunându-i soţului ei – şi citez din nou dintr-o declaraţie de martor, ce se află în faţa Excelenţei voastre – „E pe moarte – iar mie nu-mi pasă. Pricepi asta? *Nu-mi pasă”.*

Ginny Ricks s-a uitat la mine îngrozită. Am lăsat capul în jos.

— Oricum, nu numai că şi-a declarat public lipsa de interes faţă de soarta fiului ei, dacă acesta trăia sau murea, ci a şi fost văzută de una dintre surorile din spital smulgându-şi pruncul de la piept în timp ce îl alăpta, fapt care a făcut-o pe soră să fie sincer îngrijorată că ar putea să îşi azvârle copilul pe podea. Şi această întâmplare este confirmată în declaraţiile de martor de sora în cauză – o anume domnişoară Sheila McGuire, care de cinci ani lucrează la Mattingly. De asemenea, Onorată instanţă, vă rugăm să acordaţi atenţie unei declaraţii de martor luate eminentului specialist obstetrician, domnul Thomas Hughes, care afirmă foarte clar că repetatele izbucniri emoţionale ale domnişoarei Goodchild în spital i-au produs o îngrijorare crescândă. După cum notează limpede domnul Hughes în declaraţia sa de martor: „Încă de la început mi-a fost clar că starea mentală a domnişoarei Goodchild se deteriora repede, până în punctul în care eu şi colegii mei din spital ne-am exprimat în particular îngrijorarea cu privire la capacitatea ei de a face faţă fluxului şi refluxului interesului postnatal pentru fiul ei".

Fluxul şi refluxul interesului postnatal… Eram eviscerată cu o uşurinţă letală.

— Din nefericire, îngrijorarea domnului Hughes şi a colegilor săi s-a dovedit întemeiată, deoarece la scurt timp după ce s-a externat cu fiul ei, medicul de familie i-a prescris sedative pentru combaterea insomniei de care suferea în ultima vreme. Medicul a avertizat-o în mod anume să nu îşi alăpteze copilul în timp ce ia aceste sedative. Totuşi, la scurt timp după aceea, fiul ei a fost dus

în grabă la spital în stare de inconştienţă, ca urmare a ingerării tranchilizantelor din laptele mamei sale. Iar la sosirea la spitalul St. Martin, personalul a fost atât de îngrijorat de starea mentală a domnişoarei Goodchild, încât a internat-o în secţia de Psihiatrie, unde a rămas aproape şase săptămâni – deoarece în primele zile nu a scos o vorbă şi a refuzat să mănânce.

M-am pomenit punându-mi mâinile pe creştetul capului deja coborât, ca cineva care se apără de o serie de lovituri repetate.

Acum a trecut la lovitura de graţie – povestind cum domnul Hobbs, distinsul corespondent extern de la *Chronicle,* tocmai renunţase la funcţia sa de redactor-şef pe probleme externe pentru a avea grijă tot timpul de fiul său…

Mi-a venit din nou să ţip „Poftim?", dar m-am stăpânit. Eram destul la ananghie şi fără asta.

Apoi a explicat că domnişoara Dexter era fondatoarea şi preşedinta uneia dintre cele mai puternice companii de marketing din Anglia, care, în curând, avea să fie înscrisă la Bursa de Valori din Londra. A înşiruit holdingurile ei imobiliare, diversele companii bine cunoscute a căror preşedintă era şi a precizat faptul că avea de gând să se căsătorească cu domnul Hobbs de îndată ce divorţul lui se finaliza.

— Lucrul cel mai important e că, de la începutul acestei crize familiale, domnişoara Dexter şi-a asumat răspunderea asigurării bunăstării şi siguranţei lui Jack. În acest sens, a angajat o bonă permanentă să aibă grija de el – pe lângă tatăl lui care, cum am spus mai înainte, a demonstrat că şi-a luat foarte în serios rolul de părinte renunţând la funcţia lui de la *Chronicle* pentru a fi alături de fiul lui la începutul vieţii acestuia. Nu încape îndoială că domnul Hobbs şi domnişoara Dexter vor asigura genul de mediu iubitor, sigur, în care Jack va înflori. Nu încape îndoială nici că, deşi o fi răspunzând bine domnişoara Goodchild la

tratamentul medicamentos, există încă mari semne de întrebare cu privire la stabilitatea ei neîntreruptă, lucru dovedit de faptul că, doar în urmă cu două zile, a sosit neanunţată şi neinvitată la poarta casei de vacanţă, din East Sussex, a domnişoarei Dexter – o vizită extrem de deranjantă, care contravenea hotărârii *ex parte* emise împotriva ei acum două săptămâni… În încheiere, daţi-mi voie să accentuez că nici domnul Hobbs, nici domnişoara Dexter nu doresc răul domnişoarei Goodchild. Dimpotrivă, soţul ei înstrăinat este foarte afectat de actuala ei stare debilitată. În spatele hotărârii lui de a cere o hotărâre *ex parte* împotriva soţiei lui nu a existat vreun plan răutăcios sau de răzbunare… ci numai dorinţa de a-l apăra pe fiul lor de vătămări ulterioare. Relaţia lui cu domnişoara Dexter era deja bine închegată când a luat această decizie. A considerat pur şi simplu că, dacă nu îşi fereşte fiul de contactul fizic direct cu domnişoara Goodchild, acesta ar putea fi supus şi la alte pericole. Domnişoara Dexter nu numai că i-a acordat lui Jack adăpost, ci i-a asigurat şi îngrijire douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru. Ţinând cont de faptul că nu este mama copilului, comportamentul ei în acest moment critic nu poate fi socotit decât ca fiind exemplar.

Şi apoi, dintr-odată, totul s-a terminat. Sau, cel puţin, Lucinda Fforde i-a mulţumit Excelenţei sale şi s-a aşezat. Apoi judecătorul a spus că se retrage pentru a se gândi la decizia pe care urma să o ia şi ne-a cerut tuturor să ne întoarcem în douăzeci de minute când avea să dea sentinţa. Deirdre Pepinster m-a înghiontit să mă ridic în picioare când el însuşi s-a ridicat şi a plecat. Însă abia am reuşit să mă ridic.

Lucinda Fforde şi avocatul au venit în partea dreaptă a sălii, evitându-mă când au trecut pe lângă mine. După ei a venit Paul Halliwell.

— Îmi pare rău, a spus el. Însă eu nu pot să joc decât cărţile care îmi sunt împărţite.

Apoi a plecat şi el.

M-am lăsat iar pe bancă. A fost o pauză foarte lungă. Apoi, Ginny Ricks a întrebat.

— Chiar te-ai dus în weekendul ăsta la casa de la ţară a acelei femei?

N-am spus nimic.

— Şi de ce nu ne-ai spus de incidentul cu somniferele? Sau de ameninţările pe care le-ai făcut la adresa copilului tău? Dacă ai fost sinceră cu noi, am fi putut să…

M-am ridicat.

— Trebuie să mă duc la toaletă.

Am luat-o spre ieşire, dar genunchii au început să mă lase. Deirdre Pepinster m-a prins la timp.

— Copăcel, a spus ea.

— Rămâi cu ea, a spus Ginny Ricks cu un glas atât de dispreţuitor, încât era limpede că mă considerau acum o marfă complet stricată, care avea să fie aruncată din viaţa lor de acum în douăzeci de minute, când tot acest episod jenant rămânea în urma lor.

Mi-a venit să-i spun că e o javră fiţoasă şi incompetentă. Să-i amintesc că a omis să culeagă de la mine toate datele necesare, că a tratat cazul meu ca pe o addenda la viaţa ei foarte încărcată, că a neglijat să-l pregătească pe avocatul meu pledant până cu zece minute înainte de audiere (şi nu-mi pasă că a fost un expedient de ultim moment – putea să găsească seara trecută un înlocuitor), şi că acum încerca să dea vina pe mine de neglijenţa ei.

Dar n-am spus nimic şi i-am permis Deirdrei Pepinster să mă ajute să ajung la toaletă, unde m-am încuiat într-o cabină, am căzut în genunchi şi timp de cinci minute lungi mi-am golit stomacul de întregul lui conţinut.

Când am ieşit din cabină, Deirdre Pepinster m-a privit iritată, cu dezgust, s-a uitat la ceas şi a spus:

— Ar fi bine să ne întoarcem.

Înainte de a pleca, am reuşit să mă spăl la gură cu nişte apă de la robinet. Când am ajuns în sala de şedinţe, le-am văzut pe Deirdre şi pe Ginny Ricks schimbând o privire.

Pe urmă aprodul a anunţat intrarea judecătorului. Ne-am ridicat toţi în picioare. Uşa laterală s-a deschis şi a intrat judecătorul. S-a aşezat. La fel şi noi. După ce şi-a dres glasul, a început să vorbească. A vorbit non-stop cinci minute. Când era pe terminate, sala de şedinţe era goală. Ginny Ricks s-a aplecat spre mine şi a spus:

— Mai rău de atât nici că se poate.

Zece

Judecătorul nu se uita la mine în timp ce vorbea. Părea să se adreseze unui loc aflat jos, pe podea, chiar în faţa mesei la care stătea. Însă glasul lui tăios mă ţintea direct.

„Sentinţa" lui a fost concisă şi la obiect. După cumpănirea cuvenită, judecătorul nu a văzut niciun motiv pentru a schimba hotărârea *ex parte* iniţială şi, drept urmare, această Hotărâre de rezidenţă rămânea valabilă încă şase luni, până avea loc „Audierea finală" cu privire la custodie. Totuşi, adăuga câteva clauze la hotărârea iniţială. Deşi era de părere că siguranţa copilului e primordială, a ordonat ca „mamei să i se permită contact săptămânal supravegheat la un centru de contact din zona ei de reşedinţă". De asemenea, a comandat întocmirea unui raport STCSFC cu cinci săptămâni înainte de Audierea finală pe care a fixat-o în „termen" de şase luni, moment în care problema avea să fie rezolvată o dată pentru totdeauna.

Apoi s-a ridicat şi a plecat.

Lucinda Fforde s-a aplecat şi i-a întins mâna lui Paul Halliwell. După scurtimea strângerii de mână şi lipsa de conversaţie dintre ei, mi-am dat seama că era o simplă formalitate de sfârşit de audiere. Pe urmă, ea şi avocatul ei au plecat în grabă, cu un salut rapid, din cap, spre Ginny Ricks, cu audierea terminată, cu treaba făcută, spre următoarea mizerie umană. Avocatul meu pledant a avut o abordare similară. Şi-a făcut servieta, şi-a luat fulgarinul şi a plecat în grabă, mormăindu-i avocatei mele: „Vom ţine legătura". Cu toate că fusese paraşutat în caz astăzi, şi el arăta stânjenit de rezultat. Nimănui nu îi place să piardă.

S-a ridicat şi Deirdre Pepinster şi s-a scuzat, lăsându-mă singură cu avocata în sală. Acela a fost

momentul în care ea a scos un oftat greu, teatral şi a spus:

— Mai rău de atât nici că se poate.

Apoi a adăugat:

— La fel ca Paul Halliwell, întotdeauna am spus despre astfel de cazuri: pot să joc numai cărţile care mi-au fost împărţite. Şi mă tem că tu mi-ai împărţit cărţi de o singură culoare, fără niciun atu. Dacă aş fi ştiut…

Mi-a venit să-i răspund – să-i spun exact ce cred despre ea. Dar m-am stăpânit.

Cu glas tremurând, am spus:

— Am nevoie de o traducere a ceea ce tocmai a spus judecătorul.

Alt oftat obosit.

— O hotărâre de rezidenţă este exact ce se aude. Tribunalul decide la cine trebuie să stea copilul şi, în cazul de faţă, judecătorul a hotărât să menţină valabilitatea ultimei hotărâri. Ceea ce înseamnă că fiul tău va locui cu soţul tău şi cu noua lui parteneră timp de şase luni, când va avea loc ceea ce judecătorul a numit o „Audiere finală”, termen la care vei putea să-ţi susţii din nou cazul şi, să sperăm, să obţii un aranjament de custodie mai favorabil. Deocamdată însă, cum a spus el, ţi se va îngădui contactul supravegheat la un centru de contact – care, în esenţă, înseamnă o încăpere într-un centru de asistenţă socială… unde, o dată pe săptămână, vei avea la dispoziţie o oră să stai cu copilul tău, sub supravegherea unui asistent social, al cărui rost este să se asigure că băiatul nu păţeşte nimic. STCSFC înseamnă „Serviciul Tribunalului de Consultaţii şi Sprijin pentru Familie şi Copil”. Iar raportul STCSFC pe care l-a comandat înseamnă că, în următoarele şase luni, raportorul tribunalului va investiga condiţiile tale de trai, precum şi pe cele ale soţului tău şi ale noii sale partenere. Şi, ca să vorbesc fără ocolişuri, dat fiind cazul pe care l-au instrumentat împotriva ta, sincer nu văd cum vei putea să schimbi părerea

tribunalului. Mai ales că, la acea vreme, copilul va fi foarte obişnuit cu tatăl lui şi cu noua sa parteneră. Sigur, dacă doreşti să ne însărcinezi să preluăm cazul…

Am ridicat capul şi am privit-o în ochi.

— Nici vorbă de aşa ceva, am spus.

S-a ridicat în picioare, a ridicat din umeri în felul ei dispreţuitor şi a spus:

— E dreptul dumitale exclusiv, domnişoară Goodchild. Bună ziua.

Acum eram singură în sala de şedinţe. Nu-mi venea să mă mişc din acel loc. O instanţă judecătorească mă declarase necorespunzătoare ca mamă. În următoarele şase luni, singurul meu contact cu fiul meu avea să fie de numai o oră pe săptămână, cu un asistent social stând prin preajmă, în caz că o luam razna. Şi Ginny Ricks avea dreptate: date fiind dovezile adunate împotriva mea – şi date fiind bogăţia şi înalta poziţie socială ale domnişoarei Dexter –, şansele de a mi se acorda custodia lui Jack sau de a mi se permite, măcar, să-l văd în mod regulat, fără supraveghere, erau ca şi nule.

Tocmai îmi pierdusem fiul.

Am încercat să înţeleg acest lucru – să mă conving în mintea mea de el.

Tocmai îmi pierdusem fiul.

Repetam întruna în gând această frază. Îmi era cu neputinţă să pricep enormitatea înţelesului ei.

După zece minute, a intrat aprodul şi mi-a spus că trebuie să plec. M-am ridicat şi am ieşit în stradă.

M-am dus în staţia de metrou Temple. Când trenul a venit în viteză, în lungul peronului, m-am lipit de un perete şi m-am agăţat de un coş de gunoi, ca să fiu sigură că nu mă arunc sub el. Nu mai ţin minte drumul spre sud sau cum am ajuns acasă. Îmi amintesc însă că m-am dus în dormitor, am închis toate obloanele, am scos telefonul din priză, m-am dezbrăcat, m-am băgat sub cuverturi,

iar apoi mi-am dat seama că, deşi mă puteam izola de lume, lumea continua să existe dincolo de ferestrele dormitorului, indiferentă la nenorocirea mea.

Neştiind ce să fac mai departe, am rămas în pat ore întregi, cu învelitoarea trasă peste cap, dorindu-mi să evadez în uitare, însă nereuşind. De data asta totuşi nu m-am pomenit ţinându-mă de saltea ca de singurul lucru stabil care mă oprea să cad în prăpastie. De data asta, deşi simţeam o durere intensă, disperată, ea nu era eclipsată de senzaţia colapsului iminent sau a unui plonjeu în gol. Nu ştiam dacă asta era ca urmare a efectului cumulativ al antidepresivelor sau al vreunei crăpături în vălul, ca o armură, al depresiei. Nu-mi dădeam seama decât de faptul că nu mă mai duc la fund. Picioarele mele erau pe teren stabil. Capul nu-mi mai era înceţoşat. Priveliştea din faţă era limpede – şi absolut deprimantă.

Aşa că m-am forţat să cobor din pat, să fac un duş scoţian şi să fac ordine în dormitor, care în ultimele zile devenise un fel de groapă de gunoi, aparte. Când m-am prăbuşit – un val de hohote care m-a lovit la scurt timp după ce am terminat de pus pe umeraş ultima pereche de blugi, aruncată –, nu m-am pomenit căzând în uitare. Eram numai chinuită de tristeţe.

După vreo oră am băgat iar telefonul în priză. A sunat imediat. Era Sandy. A ştiut rezultatul după glasul meu. Dar când i-am detaliat concluzia judecătorului – şi accesul supravegheat pe care urma să îl am la Jack – a fost îngrozită.

— Doamne, sfinte, doar nu eşti o criminală sadică!

— Adevărat – dar cu siguranţă i-au dat avocatului lor pledant suficientă muniţie pentru a mă descrie ca pe o persoană care a fost în pragul catastrofei. Şi în mod sigur nu mi-am uşurat situaţia…

— Spune.

Şi atunci i-am povestit de călătoria pe care am făcut-o în weekend la ţară, cerându-mi scuze că nu i-am spus mai înainte.

— Fii fără grijă, a spus ea, deşi ar trebui să ştii că mie poţi să-mi zici orice… chiar *orice,* fără să mă apuce isteria. Treaba e că normal ar fi fost ca tribunalul să manifeste înţelegere faţă de ideea că trebuie să-ţi vezi fiul – ceea ce nu e chiar un instinct anormal, nu? Şi, de asemenea, nu ai bătut cu putere în uşa lor la trei dimineaţa, mânuind o puşcă de vânătoare de calibru doisprezece. Doar ai stat la poartă şi te-ai uitat, corect?

— Da – dar nici avocatul pledant care m-a reprezentat nu a fost instruit aşa cum trebuie…

— Ce naiba vrei să spui?

I-am povestit de modul improvizat în care abordase cazul avocata mea. Pe Sandy au apucat-o pandaliile.

— Cine ţi-a recomandat-o pe jigodia asta?

— Soţul prietenei mele Margaret Campbell…

— Ea era prietena aia din Statele Unite ce trăia la Londra, iar acum s-a întors în State, aşa-i?

Sandy avea cu siguranţă o memorie de speriat.

— Da, ea e.

— Ce mai prietenă!

— Nu e vina ei, nici a soţului ei. Eu ar fi trebuit să cercetez un pic lucrurile…

— Termină cu asta, a spus ea. De unde naiba era să ştii tu despre avocaţii de divorţuri din Londra?

— Acum sigur ştiu câte ceva despre ei.

În seara aceea, mai târziu, a sunat telefonul şi m-am pomenit vorbind cu Alexander Campbell.

— Sper că nu e un moment nepotrivit, a spus el. Însă sora ta a sunat-o azi pe Margaret şi i-a povestit ce s-a întâmplat şi cum s-a purtat această femeie – Virginia Ricks, aşa-i? Şi vreau să-ţi spun că sunt îngrozit. Cu adevărat îngrozit. Şi am de gând, ca mâine, să sun personal la Lawrence şi Lambert…

— Cred că răul a fost în mare parte făcut, Alexander.

— Rău de care mă simt răspunzător.

— De unde era să ştii?

— Ar fi trebuit să mă consult cu alţi colegi de la Londra despre cele mai bune firme care se ocupă de divorţuri.

— Iar eu nu ar fi trebuit să accept primul avocat cu care am stat de vorbă. Dar… asta e.

— Şi acum?

— Acum… cred că mi-am pierdut fiul.

În acea seară m-a sunat şi Margaret, ca să-mi spună că e alături de mine şi că se simte tare prost.

— Te-au stors de bani avocaţii ăia?

— Hei, eşti măritată cu un avocat – ştii că întotdeauna te storc de bani.

— Cât?

— E irelevant acum.

— Cât?

— Un onorariu iniţial de două mii cinci sute de lire. Dar sunt sigură că factura finală va ajunge la mai mult.

— Şi cum ai s-o acoperi?

Din fondurile mele în veşnică scădere, aşa.

De fapt, factura de la Lawrence şi Lambert a sosit în dimineaţa următoare. Am avut dreptate când am spus că o să depăşească onorariul iniţial – nici mai mult, nici mai puţin decât 1.730 de lire peste cele 2.500 de lire iniţiale – fiecare cheltuială şi taxă fiind aşternute în cel mai mic amănunt. Am primit şi un telefon de la Deirdre Pepinster. A fost concisă, ca de obicei.

— Ieri am vrut să discut cu tine o treabă – dar m-am gândit că nu ai nevoie de încă o veste proastă…

Oh, Doamne, ce mai e acum?

— Am verificat la cadastru. Casa e pe numele amândurora…

Ei bine, asta e ceva, cred.

— Dar înainte de audierea de ieri, am primit veşti de la avocaţii soţului tău. Se pare că vrea să o vândă imediat.

— Poate să facă asta?

— Conform legii, fiecare parte care este coproprietară a unei case poate să forţeze vânzarea. Însă asta ia timp, şi tribunalele de divorţ pot să împiedice vânzarea. Ei bine, dacă ai fi avut custodia copilului tău, ar fi fost o cu totul altă problemă. Niciun tribunal nu ar fi îngăduit ca locuinţa să fie vândută împotriva voinţei tale. Dar, în situaţia asta…

— Am priceput, am spus.

— Au făcut o ofertă – o ofertă de înţelegere, aş spune.

— Care e?

— Ăă… Ginny Ricks a spus că de acum înainte nu te mai reprezentăm.

— Absolut corect.

— Atunci, ţi-o voi trimite prin fax.

A apărut după câteva minute – o scrisoare foarte lungă de la avocaţii lui Tony, în care mă informau despre clientul lor care dorea să grăbească divorţul şi să fie generos atât cât se putea în situaţia dată. Deoarece clientul lor „avea să păstreze custodia fiului său", pensia alimentară pentru copil ieşea din discuţie. Cum înainte de a mă muta la Londra avusesem o carieră jurnalistică îndelungată, nu se punea nici problema alocaţiei de întreţinere pentru mine – întrucât eram perfect capabilă să-mi câştig singură existenţa. Şi cum clientul lor băgase în casă 80% din avans, se aştepta să primească tot 80% din profitul rămas după vânzare (însă, dat fiind faptul că aveam casa doar de şapte luni, acel profit nu avea să fie uriaş). Totuşi, dorind să fie generos în acest caz, propunea următorul târg: atât timp cât nu contestam custodia, aveam să primesc, la vânzarea casei, nu doar cele 20.000 de lire pe care le investisem în acontul ei, ci şi cele 7.000 de lire pentru transformarea podului (căci eu plătisem

pentru asta), plus un bonus de 10.000 de lire, plus 50% din profitul de la vânzare. Dacă totuşi nu acceptam această ofertă, nu aveau de ales decât să meargă în tribunal cu această problemă, după care…

Am priceput aluzia. Acceptă repede sau pregăteşte-te să dai şi mai mulţi bani pe taxe de judecată. Bani pe care acum pur şi simplu nu îi aveam.

În această scrisoare, de altfel politicos concepută, dar total ameninţătoare, era dat un mic răgaz: aveam douăzeci şi opt de zile pentru ca să răspund acestei oferte înainte de a se intenta acţiunea judecătorească. Ceea ce însemna că puteam să tergiversez un pic să mă ocup de ea. Mai ales că acum aveam griji mai urgente. Ca de pildă, lipsa severă de bani. Cu toate că mă aşteptam la o notă de plată crescută, o parte din mine spera că, dat fiind rezultatul negativ al procesului, poate Lawrence şi Lambert îşi reduseseră costurile. Ce idee absurdă – şi, doar ca să toarne pe rană acid sulfuric, factura lor pentru cele 1.730 de lire în plus era marcată cu: *A se achita în paisprezece zile.*

Bineînţeles că mi-a venit să mototolesc această factură şi să o expediez la cel mai apropiat coş de hârtii. Sau să găsesc alt avocat şi să o dau în judecată pe Ginny Ricks pentru incompetenţă profesională totală. Dar ştiam şi că, dacă mă eschivam de la plata acestei facturi, Lawrence şi Lambert nu numai că aveau să vină după mine, ci aveau şi să răspândească vorba că, pe lângă faptul că sunt o mamă necorespunzătoare, mai sunt şi rău-platnică. Aşa că, în acea după amiază, m-am dus la bancă şi am cumpărat o poliţă de 1.730 de lire, şi am trimis-o prin poştă la Lawrence şi Lambert, şi am stat într-o cafenea de pe Putney High Street, reflectând asupra faptului că activul meu net era acum de 2.500 de lire – destul cât să mă ajute să supravieţuiesc câteva luni, atât timp

cât nu angajam alt avocat să lupte în procesul de custodie.

Am fost nevoită să îi admir pe avocaţii lui Tony: oferta lor era strategică la sânge. Acceptă oferta noastră şi ai să te alegi cu ceva bani să-ţi iei viaţa de la capăt. Refuză-ne – şi te vom târî într-o bătălie legală pe care nu ţi-o permiţi şi care se va sfârşi cu acelaşi rezultat: Jack rămâne la Tony şi femeia aia.

Fireşte că o mare parte din mine voia pur şi simplu să le accepte condiţiile infecte şi să termine cu asta – să ia bani şi să încerce să găsească un alt loc de trăit şi o slujbă şi, în timp, să încerce să negocieze un acord de custodie comună. Dar asta ar fi însemnat ca Jack să crească socotind-o pe femeia aia mama lui – în timp ce eu aş fi fost un fel de anexă părintească păgubită, pe care în cele din urmă avea să ajungă să o considere persoana care l-a părăsit, nefiind în stare să facă faţă condiţiei de mamă. Judecând după comportamentul lor de până acum, nu aveam nicio îndoială că Tony şi femeia aia şi-ar fi dat toată silinţa să-l otrăvească împotriva mea. Dar chiar şi dacă, la timpul cuvenit, ar fi devenit corecţi şi cinstiţi, legal tot aş fi fost împiedicată de ei să-mi cresc fiul. Iar asta era ceva ce pur şi simplu nu puteam să accept.

— Nu pari atât de zguduită cum m-am aşteptat, a spus Sandy în acea seară când mi-a dat telefon.

— Oh, ba sunt zguduită, am spus. Şi mă pomenesc plângând din senin. Dar de data asta sunt şi furioasă.

Sandy a râs.

— Mă bucur să aud asta, a spus ea.

Însă furia mea a fost temperată şi de realitatea situaţiei. Legal şi financiar, eram în mare încurcătură. Deocamdată, nu puteam face mare lucru în privinţa asta… decât să încerc să arăt lumii o faţă exemplară.

Ceea ce însemna ca, de la început, să adopt o anumită stare de spirit când era vorba de lucrătorii

sociali de la centrul de contact, care acum aveau de-a face cu mine. Nu puteam să apar ca arogantă sau furioasă sau o persoană care crede că e dreptul ei inalienabil să-şi crească fiul. În ochii lor, Hotărârea interimară spunea tot: fusesem declarată periculoasă pentru binele copilului meu. Nu conta că faptele fuseseră manipulate împotriva mea de un avocat pledant foarte deştept sau că suferisem de o boală clinică. Aici nu puteam să dau vina pe nimeni. Îmi plăcea sau nu, trebuia să accept cumva că sunt la mila lor.

Aşa că, atunci când de la Serviciile Sociale Wandsworth mi-a telefonat o femeie pe nume Clarice Chambers, ca să-mi propună ca prima vizită supravegheată să aibă loc peste două zile, am fost imediat de acord cu data propusă şi m-am prezentat cu cincisprezece minute mai înainte de ora stabilită.

„Centrul de contact" era într-o clădire modernă, sumbră, din Wandsworth, chiar lângă Garrat Lane. Era situat în apropiere de un bloc solid şi urât, numit Arndale Centre – care, pe plan local, era cunoscut ca zona în care puteai să faci rost cel mai uşor de o sticluţă de cocaină.

Bineînţeles că tovarăşele mele, mame necorespunzătoare, de la centrul de contact arătau toate de parcă fuseseră martore la diverse grozăvii conjugale, ca să nu mai vorbesc despre trauma de a fi despărţite legal de copiii lor. Eram patru care aşteptam pe o bancă într-un hol cu linoleum tocit şi pereţi de beton murdari. Cele trei colege de bancă ale mele erau toate tinere. Una dintre ele nu părea să aibă mai mult de cincisprezece ani. Alta avea genul de ochi de zombi şi comportament de persoană care suferă de psihoză traumatică şi m-a făcut să mă întreb ce substanţă de control lua. A treia femeie era extrem de supraponderală şi gata în orice clipă să izbucnească în lacrimi. Nu am vorbit cât am aşteptat să fim strigate pe nume.

După zece minute, dintr-o zonă de recepţie, a apărut o femeie şi a spus „Sally Goodchild”, apoi m-a îndrumat spre Camera 4, direct pe coridor, a doua uşă pe dreapta. În drum spre cameră, mi s-a făcut frică. Pentru că nu ştiam cum am să reacţionez la vederea fiului meu.

Însă când am intrat, el nu era acolo. Mai exact, m-am pomenit faţă în faţă cu Clarice Chambers – o afro-caraibiană masivă, impunătoare, cu o strângere de mână hotărâtă şi un zâmbet ferm. Am observat imediat că această încăpere era aranjată ca o cameră pentru copii – cu jucării moi şi un ţarc de joacă, şi tapet cu animale, care arăta dezolant de nepotrivit în lumina aspră, fluorescentă şi sub tavanul crăpat.

— Unde e Jack? am întrebat, trădându-mi emoţia.

— Va fi cu noi într-un minut, a spus ea, făcându-mi semn să iau loc pe un scaun de plastic, vizavi de al ei. Vreau doar să stăm de vorbă puţin înainte să-ţi vezi fiul şi să-ţi explic cum funcţionează toate astea.

— Bine, bine, am spus căutând să mă calmez.

Clarice Chambers mi-a zâmbit din nou cu înţelegere, apoi mi-a spus că de acum trebuie să consider această zi şi această oră – miercuri, unsprezece ziua – ca fiind programul întâlnirii mele cu Jack. Tatăl lui fusese informat de acest lucru, iar bona lui avea să îl aducă aici în fiecare săptămână. În timpul acestor vizite, ea nu avea să fie de faţă – doar eu şi Clarice. Totuşi, dacă doream, puteam să desemnez o prietenă sau un membru al familiei ca supraveghetor la aceste vizite – dar, desigur, această persoană trebuia mai întâi să fie verificată de serviciile sociale Wandsworth pentru a se aprecia dacă era potrivită pentru acest rol.

— Nu sunt de multă vreme în Londra, aşa că nu cunosc pe nimeni care ar putea…

M-am întrerupt, neputând să continui.

Clarice mi-a atins mâna.

— E în regulă. Am să fiu eu supraveghetorul tău.

A continuat, spunându-mi că puteam să-i aduc lui Jack orice jucării sau haine voiam. Puteam să mă joc cu el. Puteam să-l ţin în braţe. Puteam să mă uit pur şi simplu cum doarme. De asemenea, puteam să-l hrănesc cu biberonul, iar Clarice avea să acţioneze ca element de legătură între bonă şi mine, pentru a afla ce fel de lapte praf pentru bebeluşi bea el şi care e acum programul lui de masă.

— Singurul lucru pe care nu poţi să-l faci e să ieşi din cameră cu el neînsoţită. Şi, mă tem, nici să fii lăsată singură cu el în orice moment. Contactul supravegheat tocmai asta înseamnă.

Încă un zâmbet ferm, *„o să ne înţelegem bine, nu-i aşa?”*

— Ştiu că toate astea sunt pentru tine destul de dificile şi artificiale. Dar o să căutăm să profităm la maximum de ele. Bine?

Am dat din cap.

— În regulă, atunci, a spus ea ridicându-se. Mă întorc într-o clipă.

A dispărut într-o cameră alăturată şi s-a întors după o clipă ţinând în mâini un portbebe cunoscut.

— Iată-l, a spus ea încet, întinzându-mi-l.

M-am uitat la el. Dormea dus. Dar ce m-a izbit imediat a fost cât de mult crescuse în trei luni. Se mai împlinise, faţa îi era mai definită, cu mai multă personalitate. Chiar şi degetele lui păreau mai lungi.

— Poţi să-l iei dacă vrei, a spus ea.

— Nu vreau să-l deranjez, am spus. Aşa că am pus portbebeul pe podea, lângă mine, m-am aplecat şi, cu arătătorul de la mâna dreaptă, i-am mângâiat pumnul încleştat. Şi-a desfăcut mâna, şi-a petrecut degetele pe după al meu şi s-a ţinut de mine, continuând să doarmă profund.

Atunci am pierdut bătălia pe care o purtam chiar de când am ajuns aici. Am început să plâng, punându-mi mâna pe gură ca să înăbuş hohotele şi să nu-l trezesc. O dată m-am uitat în treacăt la Clarice Chambers şi am văzut-o urmărindu-mă cu ochi detaşat, de profesionist.

— Îmi pare rău, am şoptit. Toate astea sunt cam…

— Nu trebuie să te scuzi, a spus ea. Ştiu că e greu.

— E tare bine că-l văd.

Nu s-a trezit o oră întreagă… deşi pumnul i s-a desfăcut după vreo zece minute, aşa că am stat pur şi simplu lângă el, legănându-l în portbebe, mângâindu-i faţa, gândindu-mă ce senin era el şi ce disperată eram eu să fiu tot timpul cu el.

Toată ora Clarice nu a spus nimic, deşi eram conştientă că mă urmăreşte – ca să vadă cât de legată sunt de Jack, cum mă descurc în această situaţie de mare încărcătură emoţională şi dacă par o persoană stabilă, echilibrată. Dar n-am încercat să joc pentru galerie sau să fac pe mama perfectă. Am stat pur şi simplu lângă el, fericită de contactul temporar.

Apoi, înainte să-mi dau seama de asta, Clarice a spus încet:

— Mă tem că e vremea.

Am înghiţit nodul din gât şi am simţit lacrimile arzându-mi faţa.

— Bine, am spus.

Mi-a mai dat un minut, apoi a venit spre noi. Am atins cu mâna faţa lui Jack, apoi m-am aplecat şi l-am sărutat pe cap, inspirându-i aroma de pudră de talc. M-am ridicat şi m-am dus în alt colţ al încăperii, uitându-mă pe o fereastră murdară la o curte cu gunoi împrăştiat, în timp ce ea a luat portbebeul şi a ieşit. Când s-a întors, s-a apropiat de mine şi a întrebat:

— Te simţi bine?

— Încerc.

— Întotdeauna prima dată e cel mai greu.

Ba nu, m-am gândit. De fiecare dată va fi greu.

— Ţine minte – săptămâna viitoare poţi să-i aduci îmbrăcăminte şi jucării, a spus ea.

Ca şi cum ar fi o păpuşă pe care pot să o gătesc şi să mă joc o oră cu ea.

Am închis ochii. Am dat din cap. Ea mi-a atins braţul cu mâna.

— O să fie mai uşor.

M-am dus acasă. M-am aşezat pe pat şi am plâns. De data asta, totuşi, plânsul nu a mai fost însoţit de acea senzaţie fizică de prăbuşire în gol, pe care o asociam cu începutul unei crize depresive prelungite. Asta a fost doar încă o exprimare a durerii feroce – şi una asupra căreia nu aveam niciun control.

Se spune că nimic nu scoate durerea acumulată, pe care o porţi în tine, ca un plâns zdravăn. Dar, când în cele din urmă, am reuşit să îmi revin şi m-am dus clătinându-mă în baie să-mi dau cu puţină apă pe faţă, m-am pomenit gândind: *Asta nu mi-a făcut niciun bine.*

M-am gândit: *Dacă sunt permanent împiedicată să fiu cu el, asta se va sfârşi vreodată? Mă voi împăca vreodată cu situaţia?*

Următoarele şase zile au fost deprimante. Dormeam cu intermitenţe – în ciuda folosirii neîntrerupte a pilulelor de dormit. Nu aveam poftă de mâncare. Nu am ieşit din casă decât ca să fac o incursiune până la magazinul din colţ sau la Marks and Spencer. M-am pomenit lipsită de energie – într-atât, încât atunci când m-am dus la spitalul St. Martin la o consultaţie la doctoriţa Rodale, ea a comentat imediat paloarea mea.

— N-au fost nişte săptămâni uşoare, am spus.

— Da, a zis ea, am auzit despre hotărârea judecătorească. Îmi pare tare rău.

— Mulţumesc, am spus, deşi în sinea mea eram supărată pe ea pentru rezerva ei profesionistă, pentru refuzul ei de a-mi spune că fusesem extrem

de nedreptăţită, mai ales că ştia că sunt incapabilă să-i fac vreun rău fizic copilului meu şi că fusesem în ghearele unei boli monstruoase de-a lungul căreia…

Nu, nu! Nu aveam de gând să joc iar *cartea nu mă învinui pe mine.* Aveam să înfrunt pur şi simplu realitatea situaţiei şi…

…Dar de ce naiba nu putea să-mi spună doctoriţa Rodale ceea ce probabil ştia: că decizia tribunalului era atât de vădit nedreaptă?

— Şi cum te simţi acum?

Ne mutase rapid înapoi pe tărâmul întrebărilor farmacologice. Bine, atunci: vrei răspunsuri directe, vei primi răspunsuri directe. Aşa că i-am susţinut privirea şi am spus:

— Plâng mult. Mă pomenesc furioasă o mare parte din timp. Cred că mi s-a întâmplat ceva care este total nedrept şi aranjat pe ascuns.

— Şi acele „spirale descendente" pe care le descriai înainte?

— Nu mai sunt atât de dese. Nu că nu aş fi deprimată – sunt tot timpul –, doar că se pare că sunt capabilă să evit mlaştina neagră. Dar asta nu înseamnă că sunt chiar fericită…

Buzele doctoriţa Rodale au schiţat un zâmbet rece.

— Cine este? a spus ea încet.

La sfârşitul întrevederii noastre, s-a declarat din nou satisfăcută de progresele mele şi a părut şi mai mulţumită să constate că antidepresivele se dovediseră atât de eficiente.

— Cum ţi-am spus de la început, acestor tipuri de medicamente le trebuie timp să se acumuleze în organism şi să-şi demonstreze eficacitatea. Însă faptul că pari să eviţi „mlaştină neagră" arată că au avut un impact pozitiv considerabil. Nu oi fi tu fericită, dar măcar funcţionezi iarăşi. Ceea ce este o veste bună. Aşa că, deocamdată, nu socotesc necesar să modific doza. Dar pe frontul nefericirii… ai ţinut legătura cu Ellen Cartwright?

De fapt, m-a sunat a doua zi după ce am fost la doctoriţa Rodale, cerându-şi mii de scuze că nu se putuse lua legătura cu ea când asistenta avocatei mele o căuta-o pentru o declaraţie de martor.

— Mesajul de pe robotul meu era cam denaturat, aşa că n-am înţeles exact de ce avea nevoie de această declaraţie de la mine, a spus ea. Ceva despre o procedură judecătorească…

Am informat-o despre acea procedură şi rezultatul ei. A părut uluită.

— Dar e scandalos! a spus ea. Mai ales că puteam să le spun… Oh, Doamne, acum mă simt îngrozitor. Dar cum te simţi?

— Oribil.

— Ai vrea să reîncepem şedinţele noastre?

— Cred că ar fi o idee bună.

— Atunci, e în regulă. E o problemă, totuşi – în prezent, la St. Martin, nu pot să mă ocup decât de cei internaţi în secţie. Aşa că, dacă vrei să vii la mine, va trebui să fie în particular.

— Şi care e onorariul?

— 70 de lire pe oră, mă tem. Dar dacă ai asigurare privată de sănătate…

— Noi eram la BUPA, dar sunt destul de sigură că mi s-a anulat poliţa.

— Totuşi, ar trebui să le dai un telefon, şi dacă mai eşti încă acoperită, ei îţi vor spune câte şedinţe săptămânale sunt dispuşi să acopere şi cât timp. Vei avea nevoie şi de o recomandare de la doctoriţa Rodale, însă asta nu va fi o problemă.

Am sunat la BUPA de îndată ce am terminat de vorbit cu Ellen. Funcţionara de la „relaţiile cu clienţii” de la celălalt capăt al firului mi-a cerut numele, adresa şi numărul poliţei. Apoi, după o clipă, a confirmat ceea ce deja bănuiam.

— Mă tem că poliţa dumneavoastră a fost anulată. Eraţi asigurată pe poliţa soţului dumneavoastră, care, la rândul ei, făcea parte dintr-o poliţă de grup a companiei. Cum el şi-a părăsit slujba, poliţa a fost anulată. Îmi pare rău.

Am făcut nişte calcule. Chiar dacă mă limitam la o şedinţă pe săptămână timp de şase luni, până la audierea finală, tot aş fi ajuns să plătesc 1.680 de lire pentru serviciul terapeutic al lui Ellen – o sumă imposibilă, dat fiind faptul că nu aveam slujbă. Aşa că se părea că trebuia să mă mulţumesc cu antidepresivele mele şi convorbirile telefonice transatlantice prelungite cu Sandy.

— Trebuie să găseşti alt avocat, a spus ea în seara în care am descoperit că fusesem scoasă din schema noastră de sănătate privată. Mai ales că, foarte curând, o să trebuiască să te ocupi de treaba cu casa.

— Poate ar trebui să-i accept oferta şi gata.

— Nici vorbă…

— Dar e o situaţie fără şanse de izbândă, indiferent ce aş face. Şi ştie şi Tony asta. Iar el o are pe femeia aia în spate – cu toţi banii de care au nevoie ca să mă zdrobească. Ceea ce sigur încearcă să facă. Oricât mi-ar plăcea să mă îmbărbătez şi să spun „Nu mă vor doborî", realitatea e că pot să o facă şi o vor face.

— Indiferent ce faci, să nu fii de acord cu nimic până îţi iei alt avocat.

— În clipa de faţă nu îmi permit alt avocat.

— O să trebuiască să te întorci la muncă, nu-i aşa?

— *Vreau* să mă întorc la muncă. *Trebuie* să mă întorc la muncă. Înainte să înnebunesc de tot.

Am exprimat acelaşi sentiment în faţa unei anumite domnişoare Jessica Law, raportor la STCSFC, care m-a vizitat acasă pentru o întrevedere preliminară, cum a descris-o ea. Era cam de vârsta mea, purta îmbrăcăminte în culori terne, ochelari cu ramă metalică subţire şi avea un fel direct de a fi. Din clipa în care am deschis uşa, mi-am dat seama că mă cântăreşte, căutând să mă descifreze şi să vadă dacă toate rapoartele pe care, fără doar şi poate, le-a citit despre mine se potrivesc cu felul în care mă percepe ea.

Afabilitatea ei forţată de la început – un glas al cărui ton spunea *„Să încercăm să rezolvăm cât mai rezonabil această afacere neplăcută”* – dădea de înţeles că se aştepta la o baborniţă aflată încă în pragul unei majore rupturi psihologice. Mi-am dat seama şi de faptul că se uita cu luare-aminte la tot ce ţinea de ţinuta mea, manierele mele, felul de a mă îmbrăca (blugi bine călcaţi, pulover pe gât, negru, mocasini negri) şi situaţia mea materială. A remarcat colecţia mea de cărţi şi de CD-uri cu muzică adevărată.

Apoi a dat repede de înţeles că venise cu treburi.

— Ştiu că, pentru tine, nu e cea mai uşoară situaţie… a spus ea punând zahăr în cafea.

— Nu, nu e, am spus, gândindu-mă că aproape toate persoanele de la serviciile sociale pe care le-am cunoscut au folosit acea expresie – *„situaţia asta nu poate să fie uşoară pentru tine”.* Era oare o recunoaştere a aşa-numitei mele „dureri” sau felul lor de a mă informa că: *or să vină neplăceri şi mai mari?*

— Am de gând să ne vedem de două sau trei ori înainte să înaintez raportul. În mod normal, cu prima ocazie m-aş fi întâlnit cu tine şi cu soţul tău însă, dat fiind faptul că situaţia e foarte sensibilă, m-am hotărât ca, în cazul tău, să nu fac asta. Cu el mă voi întâlni separat. Ce aş vrea să subliniez este faptul că discuţiile noastre nu trebuie nicidecum considerate ca fiind interogatorii. Aici nu eşti la proces. Scopul meu este doar să-i ofer tribunalului un tablou general al situaţiei tale.

Aici nu eşti la proces… e doar o mică şuetă. Ce minunat de englezesc! Aici eram, fără îndoială, la proces – amândouă ştiam asta.

— Am înţeles, am spus.

— Foarte bine, a zis ea. A muşcat dintr-un biscuit Stem Ginger, l-a contemplat o clipă înainte de a înghiţi, apoi a întrebat: Marks and Spencer?

— Corect, am spus.

— Mă gândeam eu. Delicios. Să vedem… am reţinut din dosarul tău că te-ai mutat la Londra în urmă cu mai puţin de un an. Astfel, presupun că o primă întrebare rezonabilă ar putea fi: cum ţi se pare viaţa în Anglia?

Când, mai târziu în acea seară, i-am repetat întrebarea lui Sandy, a spus:

— Glumeşti? Chiar te-a întrebat asta?

— Şi se mai spune că americanii stau prost la capitolul ironie!

— Ei bine, i-ai dat răspunsul ironic potrivit?

— Deloc. Am fost foarte politicoasă şi moderat de sinceră spunând că nu a fost cea mai uşoară acomodare, dar şi că în ultimele luni am fost bolnavă şi de aceea n-aş putea cu adevărat să judec oraşul din punctul de vedere al unei persoane care nu e încă o parte funcţională a lui. Atunci m-a întrebat dacă intenţionez să devin „o parte funcţională a Angliei", la care am răspuns „Categoric" – amintindu-i că fusesem jurnalistă înainte de a veni în Anglia şi fusesem şi aici corespondentă până hipertensiunea m-a scos din slujbă.

— Ar trebui să pot să-mi găsesc de lucru aici, am spus. Pentru că e foarte multă muncă de jurnalism în Londra.

— Aşadar, dacă ai să recâştigi custodia fiului tău sau dacă tribunalul e de acord cu o custodie comună, ai de gând să îl creşti în Anglia? a întrebat ea.

— Da, am spus, acesta ar fi planul – pentru că atunci ar avea acces la ambii părinţi.

— Inteligent răspuns, a zis Sandy. Anchetatoarea ta a privit cu ochi buni răspunsul?

— Cred că da. Tot aşa cum cred şi că nu are o părere nefavorabilă despre mine. Ceea ce e un început grozav. Totuşi, problema critică acum e să-mi găsesc de lucru şi să arăt că pot să fiu din nou un membru *funcţional* al societății.

— Dar crezi că eşti cu adevărat pregătită să munceşti? Adică…

— Ştiu ce vrei să spui. Iar răspunsul este: n-am de ales. Am nevoie de bani, şi trebuie şi să le dovedesc puternicilor zilei că *pot* să muncesc.

Însă găsirea unei slujbe s-a dovedit o sarcină complicată, în primul rând, relaţiile mele profesionale din Londra erau neînsemnate – doi sau trei editori de ziare, pe care îi cunoscusem în timpul scurtei mele şederi aici ca şi corespondent, şi un producător CNN, pe nume Jason Farrelly, cu care mă împrietenisem oarecum în urmă cu vreo doi ani, când a avut o detaşare de patru luni la Cairo. De atunci, fusese retrogradat în ghetoul ştirilor de afaceri de la biroul din Londra. Dar era producătorul senior al CNN Business News Europe – ceea ce însemna că nu era uşor să iei legătura prin telefon cu el, deoarece toţi producătorii seniori de ştiri din marile birouri îşi făceau o regulă din a fi prea ocupaţi ca să-ţi răspundă la telefon. Aşa că, după ce am lăsat cinci mesaje, m-am hotărât să-mi încerc norocul la unul dintre editorii de ziare pe care îi cunoscusem cu câteva luni mai înainte. Se numea Isobel Walcott. Era redactor adjunct la *Daily Mail.* O invitasem la masă în oraş când lucram la articolul despre declinul şi căderea manierelor londoneze, deoarece scrisese o cărţulie umoristică pe tema asta. Mi-o aminteam ca pe o persoană care combina un accent tăios cu înclinaţia de a trânti o înjurătură într-o conversaţie degajată; care bea cam cinci pahare în plus de Sauvignon Blanc, dar şi care mi-a spus către sfârşitul mesei „Dacă ai vreodată o idee de articol care ar putea merge la *Mail,* dă-mi un telefon”.

Ceea ce m-am hotărât să fac acum. Am reuşit chiar să dau de cartea de vizită pe care mi-o lăsase şi i-am găsit numărul direct. Dar când a răspuns şi mi-a auzit numele, a întrebat tăios:

— Ne-am cunoscut?

— Sunt corespondenta de la *Boston Post* care te-a invitat la masă acum câteva luni, mai ţii minte?

Dintr-odată, tonul ei a trecut de la abrupt la respingător.

— Oh, da aşa e. Zău că nu pot vorbi acum…

— Pot să te sun mai târziu? Am câteva idei pentru o rubrică, şi cum ai spus că dacă, vreodată, am să vreau să scriu pentru *Mail*…

— Mă tem că în momentul de faţă suntem supraîncărcaţi cu rubrici. Dar uite cum facem – trimite-mi ideile prin e-mail şi vom vedea. Bine? Acum trebuie s-o întind. Pa.

I-am trimis prin e-mail cele două idei, fără să mă aştept să primesc veşti de la ea.

Şi am avut dreptate să nu mă aştept.

Am mai încercat să telefonez cuiva care lucra la revista *Sunday Telegraph* – un tip pe nume Edward Jensen, pe care îl ţineam minte ca fiind prietenos – şi care îl cunoscuse pe Tony la Frankfurt, când erau amândoi corespondenţi acolo. Nici de data asta n-am fost primită bine. Numai că, spre deosebire de Walcott, nu a fost tăios – mai degrabă oarecum nervos.

— Mă tem că m-ai prins într-un moment prost, a spus el. Ce face Tony?

— Păi…

— Oh, Doamne, ce prost sunt! Auzisem…

— Ce auziseşi?

— Că voi doi… ăă… îmi pare teribil de rău. Şi parcă ai fost bolnavă.

— Acum sunt mai bine.

— Bine, bine. Dar, ăă, trebuie să intru în şedinţă dintr-o clipă în alta. Aş putea să te sun eu mai târziu?

I-am dat numărul, fiind sigură că nu o să mă sune.

Şi nu m-a sunat.

Judecând după tonul lui stânjenit, era limpede că în media londoneză se răspândise vestea despărţirii

noastre. Cum Tony era omul cu toate relaţiile, lumea auzea versiunea lui. Ceea ce însemna că Edward Jensen fusese informat în mod evident de faptul că mă scrântisem şi ameninţasem viaţa copilului meu… şi, prin urmare, trebuia să fiu evitată cu orice preţ.

Măcar Jason Farrelly mi-a răspuns la telefoane, în cele din urmă. Şi, măcar, el a fost prietenos pe dinafară… deşi mi-a făcut cunoscut al naibii de repede că (a) e superocupat şi că (b) în momentul de faţă nu e nicio speranţă de vreo slujbă la Cable News Network.

— Ştii ce reduceri de personal am avut de la fuziune. Am noroc că încă mai am slujbă… şi, crede-mă, nu mă distrez deloc la *Business News.* Totuşi, mă bucur că te aud. Îţi place Londra?

Asta era metoda americană de diseminare a veştilor proaste: să fii ultraprietenos, ultraentuziast, ultrapozitiv… chiar dacă tu comunicai de fapt ceva ultranegativ. În timp ce metoda englezească de a da veşti nefavorabile era fie umilirea bâzâietoare, fie grosolănia pură. Preferam oarecum metoda din urmă. Măcar ştiai ce obţii – iar aşteptările tale nu erau crescute de bonomie falsă… ca aceea pe care o practica Jason Farrelly.

— Dar, hei, ar fi grozav să ne vedem, Sally. Şi nu se ştie niciodată, poate, nu ştiu, poate putem să-ţi găsim ceva aici.

Am avut îndoieli cu privire la acest comentariu din urmă, însă cum era cam primul lucru pe jumătate pozitiv pe care mi-l spusese cineva în ultima vreme, am vrut să cred că, probabil, el ar fi putut să mă ajute.

— Ei bine, ar fi grozav, Jason.

— Ar fi o problemă, a spus el. Sunt trimis să conduc biroul de la Paris în următoarele trei săptămâni… şeful nostru de acolo a trebuit să dea o fugă până în Statele Unite după un deces în

familie… aşa că mai sunt aici doar două zile şi orarul meu de muncă e plin.

— Al meu e destul de gol – aşa că, dacă ai putea să găseşti o jumătate de oră…

— Mâine dimineaţă la nouă şi un sfert ar merge?

— Unde?

— Ştii un restaurant în Aldwych numit Bank? Acolo se serveşte micul dejun. N-am să am mult timp. O jumătate de oră maxim.

Mi-am pus singurul meu costum negru decent, curăţat chimic, şi am aruncat 30 de lire pe care, de fapt, nu-mi puteam permite să le cheltuiesc pe un tuns şi un spălat la un coafor de pe Putney High Street şi m-am prezentat la Bank cu cincisprezece minute mai devreme. Era unul dintre acele restaurante mari foarte şic – numai crom şi sticlă şi linii suple şi clienţi gălăgioşi, bine îmbrăcaţi, care vorbeau tare peste vacarmul acţiunii, chiar şi la micul dejun. Jason rezervase o masă pe numele lui. Am fost condusă la ea, şi am comandat un cappuccino, şi am citit *Independent,* şi am aşteptat.

Nouă şi un sfert a venit şi a plecat. Nouă şi jumătate a venit şi a plecat… oră la care eram deja sincer neliniştită, deoarece la unsprezece trebuia să fiu înapoi în Wandsworth pentru supravegheata mea întâlnire săptămânală cu Jack. Ceea ce însemna că, la zece fără un sfert, trebuia pur şi simplu să ies din restaurant. Am tot întrebat-o pe chelneriţă dacă primise un mesaj de la el. Regret, absolut nimic.

Şi apoi, tocmai când strigam după nota de plată, a apărut. Era nouă patruzeci şi trei. Arăta cam istovit şi mi-a explicat că azi-dimineaţă, la prima oră, Hang Seng-ul[5] avusese o revenire spectaculoasă din senin, era un subiect important, şi, în fine, ştii cum e, nu-i aşa?

Ştiam – şi mai ştiam că nu pot să rămân. În acelaşi timp însă, nu voiam să îi spun de ce plec – şi să-i explic că acum aveam voie doar la un

contact supravegheat cu fiul meu. Ştiam că asta era singura mea şansă de a apela la el, şi speram să mă aleg cu o slujbă care, în schimb, era crucială atât pentru a-mi câştiga existenţa, cât şi pentru a dovedi serviciilor sociale Wandsworth că sunt o persoană responsabilă, care prezintă încredere că îşi poate creşte şi îngriji fiul.

Aşa că m-am hotărât să risc şi, după întâlnire, să-mi permit luxul de a lua un taxi rapid care să mă ducă direct la Garratt Lane. Şi i-am spus lui Jason că, cel târziu, la zece şi un sfert trebuie să plec. A comandat cafea şi am băut cu el al doilea cappuccino. În primele douăzeci de minute a vorbit non-stop, povestindu-mi despre îngrozitoarea politică internă a CNN de la fuziune, şi despre numărul de concedieri, şi spunându-mi că nimeni care fusese disponibilizat în Atlanta nu îşi găsea post în „sectorul ştiri", şi că fostul lui şef vindea acum cărţi la o filială locală a lanţului de librării Borders, că era mare criză de locuri de muncă. Situaţia la CNN Europa era totuşi ceva mai bună – pentru că toate birourile lor lucrau non-stop, de aceea puteau să angajeze colaboratori cu un contract pe termen scurt.

Am scos un oftat de uşurare, gândindu-mă: o să-mi ofere ceva. Însă atunci, dintr-odată, a schimbat subiectul şi a spus:

— Să ştii că eu şi cu Janie suntem despărţiţi.

Janie era de patru ani soţia lui. La fel ca Jason, avea doar treizeci de ani. Blondă, dezgheţată, agresivă, şi (când am cunoscut-o la Cairo) îşi exprima deja frustrarea că jurnaliştii câştigă îngrozitor de puţin (înainte de căsătorie fusese agent imobiliar în Atlanta).

— Când m-a cunoscut, era o fată din Georgia, de douăzeci şi cinci de ani, care considera că e trăsnet să ai un iubit din Ivy League, care la douăzeci şi cinci de ani e deja jurnalist la CNN. Dar nu îi plăcea deloc să se tot mute – ţii minte că la Cairo se plângea tot timpul, iar apoi, când eram

în Franţa, îi ura cu adevărat pe francezi… dar, hei, acum pot să spun asta, e genul de american care îi urăşte mereu pe francezi. Iar când a apărut Londra, mi-am imaginat că readucerea ei în lumea anglofonă ar putea să ajute căsnicia. Doamne, cât m-am înşelat! În comparaţie cu britanicii, francezii erau ca nişte tovarăşi confederaţi. „Cel mai deprimant, mai prost crescut, mai împuţit popor pe care am avut ghinionul să îl cunosc” şi te rog să scuzi accentul de Scarlett O’Hara.

— Chiar a spus *împuţit*? am întrebat vrând să par politicos interesată, dar şi devenind tot mai îngrijorată de trecerea timpului. M-am uitat la ceas. Zece şi zece. Trebuia să-l întrerup şi să-mi susţin cauza. Dar acum el vorbea despre cum, cu doar trei săptămâni în urmă, ea se întorsese dintr-o vizită de două săptămâni în Atlanta şi îi adusese la cunoştinţă că se îndrăgostise de fostul ei iubit din liceu…

— Şi nu, nu îl cheamă Bubba. Ci Brad. Şi e unul dintre cei mai mari dezvoltatori imobiliari din Atlanta, şi jucător de golf pasionat, şi genul de individ care probabil conducea un Mercedes alb mare, şi…

Mi-am dres glasul.

— Oh, drace, uite cum îmi turuie gura!

— Doar că… eu chiar trebuie să plec în vreo două minute.

— Voi ce faceţi?

— Eu şi soţul meu ne-am despărţit.

— Glumeşti. Dar nu tocmai ai născut?

— Aşa e. Ascultă, Jason… ştii că sunt o jurnalistă foarte adaptabilă. Am scris articole, am scris reportaje de război, am condus un birou…

— Sally, nu trebuie să mă convingi. La naiba, în lunile alea cât am fost la Cairo m-ai învăţat o grămadă de lucruri. Problema aici este lipsa bugetului. Adică, mi s-a spus să reduc personalul cu doi oameni…

— Dar tocmai ai spus că CNN Europa angajează colaboratori…

— Aşa e. Dar, deocamdată, nu în Londra. Dacă ai vrea să încerci şase luni la Moscova sau Frankfurt, sunt destul de sigur că ai avea şanse foarte mari.

— Nu pot să părăsesc Londra, am spus.

— Atunci, chiar nu pot să fac nimic.

— Tot ce îţi cer, Jason, e chiar şi ceva cu program redus. Două, trei zile pe săptămână. Mai mult, dacă poţi – dar treaba e că am cu adevărat nevoie de slujbă.

— Te aud, Sal. Şi, Dumnezeu ştie, mi-ar plăcea tare mult să te ajut. Dar în privinţa asta, Atlanta m-a legat la mâini. Oricum, aşa cum ţi-am spus la telefon, mâine plec pentru o lună să conduc biroul de la Paris…

M-am uitat la ceas. Zece şi optsprezece.

— Trebuie să plec, Jason.

— Hei, nicio problemă. Şi zău că îmi pare rău. Dar să păstrăm legătura, bine? Să nu fii ca o străină cu mine.

— N-am să fiu, am spus şi am ţâşnit spre uşă.

Afară, traficul de pe Aldwych curgea liber. Dar a fost o problemă. N-am putut să găsesc un taxi. Cel puţin o duzină de bestii negre au trecut pe lângă mine – toate cu luminile stinse. Am făcut înnebunită cu mâna în direcţia lor, sperând că poate unul dintre ele uitase să aprindă lumina. Nicio şansă. La zece şi douăzeci şi cinci mi-am dat seama că se cerea o acţiune de urgenţă, aşa că am luat-o la fugă spre Embankment Station – o plimbare de zece minute la cele mai bune ore. Speranţa mea era să găsesc un taxi care se îndreaptă spre Strand şi să-i spun şoferului să calce acceleraţia. În jur de zece taxiuri au trecut pe lângă mine, toate cu pasageri. Am luat-o acum la galop. În timp ce fugeam, am sunat pe mobil la Informaţii şi am cerut numărul Centrului de Contact Waldsworth. Însă operatoarea nu a găsit un număr

anume pentru Centrul de Contact din cadrul Consiliului Waldsworth, aşa că mi-a dat numărul general al Consiliului Waldsworth. Dar telefonul a sunat de vreo douăsprezece ori până să răspundă cineva şi să-mi dea legătura, moment în care eram în staţia de metrou Embankment, având costumul acum fleaşcă de transpiraţie, coafura scumpă lăsată şi răvăşită şi doar cincisprezece minute să ajung în Garratt Lane. Chiar şi să fi avut un elicopter la dispoziţie, mă îndoiesc că aş fi ajuns la timp. Dar nu am avut de ales decât să sar în metrou şi să mă agit ca o nebună tot drumul până la East Putney – înjurându-l pe Jason că întârziase şi că îmi mâncase timpul nespunându-mi la telefon ce ştia deja: la CNN Londra nu erau posturi libere.

Iar acum… *acum…* aveam să întârzii îngrozitor de mult la singura mea întâlnire săptămânală, de o oră, cu Jack. Tot drumul, în metrou, am încercat să-mi folosesc telefonul – şi am reuşit să prind Wandsworth Council când, preţ de o clipă, trenul a ieşit pentru scurt timp la suprafaţă la South Kensington. Dar apoi linia a murit.

Am mai avut semnal abia când am ajuns în staţia East Putney. Era unsprezece şi douăzeci. Am ţâşnit pe scări, am cotit la dreapta şi am alergat direct spre un dispecerat mic şi murdar de minitaxiuri, aflat pe strada următoare, într-un şir de magazine. Dispecerul a părut cam uimit de agitaţia mea furibundă, dar mi-a găsit un taxi (un Vauxhall prăpădit) care nu a făcut mare lucru în ceea ce priveşte viteza când s-a confruntat cu lucrările la carosabil de pe Upper Richmond Road, rezultatul fiind că am ajuns în cele din urmă în Garratt Lane la douăsprezece fără douăzeci.

Recepţionera părea că mă aştepta.

— Staţi aici, a spus ea, apoi a ridicat receptorul şi a format un număr. După o clipă, pe hol a apărut Clarice Chambers.

— N-am cuvinte să spun ce rău îmi pare, am zis în timp ce o urmam către camera de contact. Am

fost în West End la un interviu pentru o slujbă, tipul a întârziat, n-am reuşit să găsesc un taxi…

Însă, în loc să intrăm în camera de contact, am virat la stânga şi am intrat într-un birou mic.

— Te rog să închizi uşa şi să iei loc, a spus ea.

Am făcut ce mi se cerea, îngrijorată dintr-odată.

— S-a întâmplat ceva? am întrebat.

— Da, s-a întâmplat, a spus ea. Ai întârziat patruzeci de minute.

— Dar încercam să îţi explic…

— Ştiu: un interviu pentru o slujbă. Şi judecând după hainele tale, sunt sigură că spui adevărul. Dar această perioadă de o oră este singura ta ocazie de a sta cu fiul tău pe parcursul săptămânii. Iar faptul că ai ratat cea de-a doua vizită…

— Dar n-am ratat-o. Sunt aici.

— Da, dar ţi-am trimis fiul acasă cu bona lui acum zece minute.

— Nu trebuia să faci asta.

— Dar nu erai aici, iar copilul avea o criză de colici…

— Colici rele?

— Colicile sunt colici. Însă făcea un pic de gălăgie, şi cum tu nu erai aici… în fine, am considerat că e mai bine să-i trimit acasă.

— Dar am încercat să sun.

— N-am primit niciun mesaj. Îmi pare rău.

— Nu atât de rău ca mie.

— Timpul trece foarte repede şi s-a şi făcut săptămâna viitoare.

— Până atunci, n-am putea aranja altă vizită?

A clătinat din cap.

— Asta ar contraveni hotărârii judecătoreşti. Niciunul dintre cei de aici nu poate să facă asta.

Am închis ochii. M-am blestemat pentru încurcătura creată.

Clarice a spus încet:

— Pe viitor, ar fi bine să ţii dimineaţa de miercuri complet liberă. *Trebuie* să fii aici.

Acest aspect mi-a fost accentuat iar, două zile mai târziu, când Jessica Law mi-a făcut o vizită acasă – sunându-mă, cu o jumătate de oră înainte, pentru a mă întreba dacă poate să treacă pe la mine în această după-amiază. Ştiam ce mă aştepta – o corecţie verbală, o muştruluială. Însă Jessica Law nu m-a dăscălit.

Dimpotrivă, a acceptat o ceaşcă de cafea şi mai mulţi biscuiţi Stem Ginger, iar apoi a spus:

— Sunt sigură că îţi dai seama de ce m-am hotărât să-ţi fac această vizită cam subită.

— Dacă aş putea să explic…

— Clarice m-a pus la curent. Şi chiar înţeleg: nu vreau deloc să te dojenesc pentru ce este foarte evident că a fost o încurcătură…

— Treaba e că am avut acest interviu pentru slujbă, şi omul numai atunci putea să vină, şi a întârziat foarte mult şi…

— Am citit raportul lui Clarice.

M-am oprit brusc.

— A scris *un raport* despre asta? am întrebat.

— Mă tem că a trebuit s-o facă. N-ai fost la o întâlnire supravegheată cu fiul tău, cum spune o hotărâre judecătorească. Acum tu ştii, şi ştiu şi eu, că asta s-a întâmplat din cauza unor împrejurări independente de voinţa ta. Problema e că asta e totuşi o bilă neagră pentru tine, pe care avocaţii soţului tău ar putea încerca să o folosească împotriva ta la Audierea finală… dar asta n-ai auzit-o de la mine, bine?

— Nu, n-am auzit-o. Dar ce pot să fac ca să îndrept greşeala?

— Să nu mai întârzii niciodată la o vizită. Iar eu voi scrie un raport al meu, declarând că am avut această discuţie şi că ai întârziat din cauza unui interviu pentru slujbă, şi că, după părerea mea, această singură întârziere nu poate fi catalogată drept „comportament iresponsabil”, mai ales că la momentul respectiv îţi căutai serviciu. Apropo, cum a mers interviul?

Am clătinat din cap.

— Continuă să cauţi, a spus ea, dându-mi de înţeles prin asta că, fără slujbă, şansele mele la Audierea finală aveau să fie diminuate. Şi ţinând cont de faptul că erau destule lucruri împotriva mea în acest moment…

Însă încercările mele de a-mi găsi de lucru au fost fără rezultat. Dacă eşti un outsider cu puţine relaţii, un oraş mare precum New York sau Londra devine o fortăreaţă inexpugnabilă când încerci să-ţi croieşti drum pentru a pătrunde în structura lui economică. Lucrul acesta este valabil mai ales atunci când toată viaţa profesională de până acum ai respirat aerul rarefiat al presei scrise, însă te pomeneşti dintr-odată în afara cercului tău de relaţii, ca să nu mai vorbim de ţara ta. Iar marea metodă empirică a tuturor posibililor angajatori este întotdeauna: *când eşti în dubiu, descurajează.*

Ei bine, în următoarele săptămâni am fost constant descurajată. Am încercat la toate canalele de televiziune şi ziarele americane importante, folosindu-mă de puţinele relaţii de la NBC, CBS şi ABC. Degeaba. Am încercat la *New York Times, Wall Street Journal* şi chiar la fostul meu loc de muncă, *Boston Post.* Şi aici, birourile erau conduse de oamenii lor. Iar când l-am rugat pe Thomas Richardson, redactorul-şef de la *Post,* asistentul lui m-a informat că e ocupat cu altă treabă, dar o să mă contacteze el mai târziu. A făcut-o după câteva zile, printr-un e-mail politicos, la obiect:

> *Dragă Sally,*
>
> *Deoarece n-am mai primit veşti de la tine de ceva timp, presupun că nu eşti interesată de oferta noastră pentru un post în Boston. Fireşte că, personal, sunt dezamăgit că nu vrei să te întorci la noi – dar îţi doresc numai bine în toate acţiunile tale viitoare.*

De îndată ce am primit acest e-mail, i-am scris un răspuns, explicându-i că, la fel ca înainte, fiul meu nou-născut mă ţine la Londra şi întrebându-l dacă ziarul este dispus să-mi ofere un contract de colaborare pentru câteva articole pe lună, din această parte a lumii. Am jucat şi cartea anilor de loialitate pe care îi dăruisem ziarului, şi am şi dat de înţeles (într-un mod cât se poate de subtil) că am cu adevărat nevoie de slujbă.

Thomas Richardson a fost întotdeauna eficient, şi răspunsul lui a sosit pe computerul meu după câteva ore.

> *Dragă Sally:*
>
> *Dacă ar fi fost după mine, erai şi acum unul dintre corespondenţii noştri la Londra. Dar sunt legat la mâini de finanţatori – iar ei sunt inflexibili: fără personal suplimentar sau colaboratori la niciunul dintre birourile noastre permanente din străinătate.*
>
> *Îmi pare sincer rău.*

Aşa că asta a fost. Nu aveam de ales decât să încep să lucrez iar pentru ziarele britanice. Dar şi aici era o problemă: nimeni nu mă cunoştea (şi bineînţeles că nu aveam de gând să joc cartea „Sunt soţia înstrăinată a lui Tony Hobbs", deoarece putea să-mi explodeze în faţă). Totuşi, după vreo săptămână de telefonat non-stop, editorii de articole de fond de la *Guardian* şi *Observer,* cu care am reuşit să iau legătura, mi-au cerut prin e-mail idei şi mostre ale muncii mele. Ei bine, am trimis extrasele de presă cerute şi câteva idei. A trecut o săptămână. Am repetat telefoanele. Editorii erau prinşi cu alte treburi. Am continuat cu e-mail-uri de a le aduce aminte. Niciun răspuns. Lucru la care mă şi aşteptam – căci aşa lucrează jurnalismul. Mai ales dacă, în ochii celor cărora încerci să le vinzi o idee, eşti o nulitate.

Până şi soţul lui Margaret, Alexander, a dat câteva telefoane transatlantice în numele meu, pentru a vedea dacă era ceva pentru mine la Sullivan şi Cromwell din Londra. Mi-am dat seama că în spatele eforturilor pe care le făcea în interesul meu se afla vinovăţia de a mă fi îndrumat în mâinile lui Lawrence şi Lambert (şi că, probabil, Margaret ţipa la el să repare gafa ajutându-mă). Dar, cum i-am spus lui Alexander, nu aveam niciun talent care ar fi putut fi de folos într-o firmă de avocatură. Colegii lui din Londra au avut aceeaşi părere. Nu eram nici secretară juridică, nici juristă, şi nu aveam absolut nicio calificare ca să-mi permită să practic avocatura. Aşa că tot ce am putut să fac a fost să-i mulţumesc lui Alexander pentru eforturile depuse în interesul meu şi să-i spun să nu se mai simtă vinovat din cauza incompetentei de Ginny Ricks. Nu era vina lui.

Dacă în căutarea slujbei nu aveam succes, cu cei de la Centrul de Contact Wandsworth, care se ocupau de mine, părea să stau bine. La vizita săptămânală m-am prezentat cu cincisprezece minute mai devreme. Clarice mi-a spus că păream să relaţionez bine cu Jack şi, din fericire, el era treaz la toate şedinţele noastre, ceea ce însemna că puteam să îl hrănesc, să-i schimb scutecul şi să încerc să-i stârnesc interesul pentru diverse jucării pentru sugari, şi să-l ţin lipit la pieptul meu, şi să-mi doresc din tot sufletul ca la sfârşitul orei să nu trebuiască să-l dau înapoi. Am luat hotărârea să nu mai plâng în timpul acestor şedinţe, judecând că trebuie să manifest o anumită stabilitate şi un grad de echilibru în faţa lui Clarice, pentru a dovedi că fac faţă despărţirii forţate de fiul meu, chiar dacă era un chin. Dar de îndată ce şedinţa se termina şi mă îndreptam încet spre ieşirea din clădire, lăsam capul în jos şi ieşeam împleticindu-mă în peisajul cenuşiu, sărăcăcios, presărat cu gunoaie al lui Garratt Lane, şi găseam cel mai apropiat zid, şi îmi

lipeam capul de el, şi plângeam ca o proastă un minut şi ceva, apoi mă adunam şi încercam să sfârşesc cu bine ziua.

În esenţă, toate durerile se concentrează în jurul conştientizării faptului că nu poţi să scapi niciodată de năpasta care te-a lovit. Pot fi momente când poţi să faci faţă severităţii ei; când cruzimea ei slăbeşte temporar. Dar adevărata problemă la durere este caracterul ei perpetuu. Ea nu pleacă. Şi cu toate că, la un nivel, întotdeauna plângi pentru pierderea pe care ai suferit-o, plângi şi pentru că îţi dai seama că acum rămâi cu pierderea, că – oricât ai încerca – ea devine o parte intrinsecă a ta, şi va schimba pentru totdeauna felul în care priveşti lucrurile.

Nu i-am spus lui Jessica Law despre aceste momente de după vizită, în care plângeam ca o proastă. Nu i-am spus decât:

— Situaţia asta mi se pare înfiorător de grea.

S-a uitat la mine cu un amestec de detaşare profesională şi compătimire personală şi a spus:

— Îmi dau seama de asta.

Ce altceva putea să spună – că, asemeni unei migrene puternice, va lua sfârşit în cele din urmă? Nu va lua. Amândouă ştiam asta. Tot aşa cum amândouă ştiam că – date fiind dovezile adunate împotriva mea – cel mai bun lucru la care puteam să sper de la Audierea finală era un fel de custodie comună.

— Sper să fii realistă în ceea ce priveşte un viitor alături de Jack, a spus ea în timpul celei de a treia „şuete” a noastră.

— Cu alte cuvinte, n-am să-l recapăt.

— N-am spus asta, Sally. Iar în cele patru luni şi jumătate se pot întâmpla multe. Dar adevărul e că…

S-a oprit, încercând să găsească limbajul neutru potrivit. M-am hotărât să întrerup căutarea.

— Am fost declarată mamă necorespunzătoare şi, o dată ce lucrul ăsta este trecut în procesul-

verbal, e greu de şters.

— Da, mă tem că exact aşa e. Dar asta nu înseamnă că nu se poate ajunge la o înţelegere cu tribunalul. S-ar putea ca ea să nu fie perfectă. S-ar putea să nu îţi ofere accesul pe care îl doreşti. Dar tot va fi mai bună decât ce ai acum.

După această conversaţie mi-am dat seama că, în felul ei circumspect, îmi dădea de înţeles că nu mă consideră nepotrivită pentru a fi mamă. Tot aşa cum mă silea, cu blândeţe, să înfrunt realitatea situaţiei mele. În timp ce Sandy îmi tot spunea să nu-mi pierd speranţa pentru ca să merg înainte, Jessica Law inversa aceeaşi frază: ca să mergi înainte, trebuie să-ţi pierzi speranţa.

În timp ce mă întorceam acasă de la a patra întâlnire supravegheată cu Jack, târându-mă prin ploaie pe West Hill, americanca din mine nu voia să accepte pesimismul pragmatic pe care îl îmbrăţişa Jessica Law, şi care mie mi se părea teribil de englezesc. Eu voiam să îmbrăţişez acel străvechi spirit bătăios american. Nu era de mirare că englezii erau atât de atraşi în taină de latura duhovnicească. Era un antidot la tot acel realism practic – la recunoaşterea faptului că Raiul e doar material de folclor, subminat de realitatea nemiloasă a aparenţei de clasă, limitărilor personale şi zdrobitoarei zădărnicii a vieţii pe care trebuie cumva să o înfrunţi pentru a da zilei formă şi ordine.

Pe când eu, la fel ca majoritatea americanilor, am fost crescută cu acea idee mitologică răsuflată că, prin muncă grea şi cu optimism nemărginit, poţi să fii ce vrei, că posibilităţile pe care le oferă lumea sunt infinite şi la dispoziţia ta.

Ca să mergi înainte, trebuie să-ţi pierzi speranţa.

Toată logica abstractă a acestei afirmaţii era pentru mine un blestem. Însă când am cotit în Sefton Street – şi m-am uitat la terasele îngrijite ale locuinţelor clasei de mijloc, şi am văzut o bonă

aşezând un copil mic în scaunul pentru bebeluşi al unui Land Rover, şi mi-am amintit cum îşi lipise Jack căpşorul de obrazul meu cu doar zece minute mai devreme, şi mi-am dat seama că, îmi place sau nu, trebuie să mă confrunt cu scrisoarea care, în prezent, se afla în buzunarul de la spate al blugilor mei (o scrisoare de la avocaţii lui Tony, care mă informau că perioada de graţie de douăzeci şi opt de zile a trecut şi, dacă nu accept oferta lor financiară, în şapte zile vor întreprinde paşii legali pentru scoaterea la vânzare a casei noastre), m-am oprit din mers. Şi dintr-odată mi-am pierdut toată speranţa.

M-am aşezat pe capota unei maşini parcate în faţa casei mele şi am început să plâng iar – pe deplin conştientă de faptul că plâng pe strada pe care locuiesc şi neputând să intru pe uşa casei care în curând avea să-mi fie luată.

— Sally?

Mi-a trebuit un moment să-mi dau seama că tocmai fusesem strigată pe nume. Pentru că nu eram obişnuită să mi se spună pe nume pe Sefton Street. Nu cunoşteam pe nimeni acolo. În afară de…

— Sally?

Am ridicat privirea. Era vecina mea, Julia Frank – femeia pe care o cunoscusem la chioşcul de ziare cu multe luni în urmă. Acum stătea lângă mine, cu braţul petrecut după al meu.

— Sally… te simţi bine?

Am inspirat adânc şi mi-am şters ochii.

— Am o dimineaţă proastă, atâta tot.

— Pot să te ajut cu ceva?

Am clătinat din cap.

— O să-mi treacă. Dar, mulţumesc.

M-am ridicat să plec.

— O ceaşcă de ceai?

— Te rog.

M-a condus în casa ei şi, pe un coridor, în bucătărie. A pus ceainicul pe foc. Am cerut un

pahar cu apă. Am văzut-o urmărindu-mă când am scos din buzunarul de la jachetă flaconul cu antidepresive, am luat o pilulă şi am înghiţit-o cu apă. N-a spus nimic. Nu a încercat să facă o conversaţie. A făcut doar ceaiul. Şi a pregătit ceşti şi farfurioare, şi lapte şi zahăr, şi o farfurie cu fursecuri. Mi-a turnat o ceaşcă şi a spus:

— Nu vreau să-mi bag nasul, dar… s-a întâmplat ceva?

— Da – s-a întâmplat ceva.

Pauză.

— Dacă vrei să vorbeşti despre asta…

Am clătinat din cap.

— Bine, a spus ea. Lapte? Zahăr?

— Amândouă, te rog.

A turnat un pic de lapte şi o linguriţă de zahăr. Mi-a dai ceaşca. Am amestecat cu linguriţa. Am pus linguriţa jos. Am spus:

— Acum şase săptămâni mi-au luat fiul.

S-a uitat atentă la mine. Apoi i-am povestit totul. Nu a spus nimic. Doar a stat şi a ascultat. Când am terminat, ceaiul era rece. S-a lăsat o tăcere lungă. Apoi Julia a întrebat:

— Ai de gând să-i laşi să scape basma curată?

— Nu ştiu ce să fac mai departe.

S-a gândit o clipă la asta, apoi a spus:

— Ei bine, să-ţi găsim pe cineva care ştie ce să facă mai departe.

Unsprezece

Din clipa în care am intrat în biroul lui, nu mi-a plăcut înfăţişarea lui Nigel Clapp. Nu că ar fi arătat ciudat sau ameninţător sau ieşit din comun. De fapt, ce m-a izbit la el a fost aspectul lui absolut obişnuit – genul de individ care trece neobservat pe stradă. A apărut ca un bărbat cu adevărat cenuşiu, care părea să se fi născut în vârstă de patruzeci de ani şi să-şi fi petrecut toată viaţa cultivând un aspect cenuşiu de funcţionar, până la costumul gri, ieftin, pe care îl purta peste o cămaşă albă, de poliester, şi o cravată tricotată, ponosită, de culoare castanie.

Aş fi putut să trec peste îmbrăcămintea proastă, peste faţa gălbejită, părul negru, rărit, peste umerii ninşi de mătreaţă şi faptul că nu se uita niciodată la tine în timp ce vorbea. *„Nu judeca o carte după coperţi*", cum spunea minunata mea mamă, care avea o slăbiciune pentru motourile cu tâlc.

Nu, ce m-a deranjat cu adevărat la Nigel Clapp a fost strângerea lui de mână. Era practic inexistentă – o plasare scurtă a patru degete umede, fără vlagă, în palma mâinii tale drepte. Nu aveai numai senzaţia că ţi se pusese în palmă un chefal mort, ci şi că posesorul acestei mâini nu avea pic de personalitate.

Această percepţie era întărită de glasul lui. Coborât, monoton, cu o cadenţă uşor ezitantă. Era genul de glas care aproape mă forţa să-mi fac urechile pâlnie ca să aud ce spune. Dacă mai adăugam şi expresia permanent buimacă de pe faţa lui (care îl făcea să arate ca şi cum tocmai se rostogolise într-un puţ de ascensor), sigur nu inspira încredere.

Lucru care era motiv de îngrijorare, ţinând seama de faptul că Nigel Clapp era noul meu avocat şi singura mea speranţă de a-mi recăpăta vreodată fiul.

De ce am ajuns la Nigel Clapp? Mă văd nevoită să citez din nou o platitudine favorită de-a mamei mele.

Cerşetorii nu pot să aleagă.

De fapt, m-am pomenit în birourile lui Nigel Clapp graţie unui proces care a început în bucătăria Juliei Frank. După ce mi-a auzit povestea, şi-a sunat o prietenă care lucra ca redactor-şef adjunct la *Guardian,* care, printre alte îndatoriri, se ocupa de câteva pagini juridice săptămânale, care deseori tratau cazuri de litigii familiale. I-a descris situaţia mea, menţionând că sunt căsătorită cu un jurnalist bine cunoscut, dar ferindu-se să-i dea numele. Redactorul-şef adjunct i-a spus că, deoarece în prezent nu am niciun venit, am dreptul la asistenţă juridică gratuită şi i-a dat numărul unui avocat pledant pe nume Jane Arnold, care era specializată în litigii familiale. Julia a sunat-o pe Jane. Care a pus-o în legătură cu o prietenă pe nume Rose Truman, care întâmplător era funcţionar la biroul de informaţii de la Societatea Avocaţilor (locul în care erau înregistraţi toţi avocaţii consultanţi şi avocaţii pledanţi din Anglia). La rândul ei, Rose Truman a promis să îmi trimită astăzi prin poştă o listă cu avocaţii din zona mea, care dau consultaţii juridice.

Viteza cu care a rezolvat Julia toate astea a fost ameţitoare. De asemenea, m-a făcut să-mi dau seama ce puţin ştiu despre felul în care merg lucrurile aici.

— Aşadar, s-a rezolvat, a spus ea, cu toate că ştiu că prietenei mele de la *Guardian* tare i-ar fi plăcut să-i scap numele soţului tău.

— Nu vreau să răspândesc bârfe despre Tony. Îmi vreau doar fiul înapoi. Oricum, aşa cum ţi-am spus, nu mai e la *Chronicle.* Este tată cu normă întreagă şi, totodată, probabil că încearcă să îşi termine romanul.

— Şi deşteptul nemernic a găsit o protectoare bogată să-i subvenţioneze încercările literare. Aş paria pe o miză mare că băieţelul tău face parte din pactul faustian pe care l-au făcut.

M-am uitat în ceaşcă.

— Da, gândul ăsta mi-a trecut şi mie prin minte.

— Ştii ce mai cred? a întrebat ea.

— Ce? am spus ridicând privirea.

— Cred că ai nevoie de un pahar foarte mare de băutură.

— Şi eu cred la fel. Însă iau pilulele astea…

— Sunt antidepresive?

— Da.

— Ce fel?

I-am spus.

— Atunci, o votcă mare n-o să te omoare.

— De unde ştii?

— Le-am luat şi eu în timpul divorţului meu… şi, în plus, sora mea e farmacistă. Ea mi-a dat liber să beau frecvent un pahar de Absolut. Îţi place votca, sper?

— Da, chiar că ar fi foarte bine venită.

A deschis congelatorul frigiderului, a scos sticla de votcă, apoi a luat două pahare şi a turnat două porţii mici de votcă.

— Eşti sigură că pot să beau?

— Mie nu mi-a făcut niciun rău. Dar, pe de altă parte, eu sunt din Glasgow.

— Nu pari a fi scoţiană.

— Părinţii mei erau din Glasgow. Primii şapte ani mi i-am petrecut acolo, apoi tata ne-a adus în sud. Nu ne-am mai întors – ceea ce probabil înseamnă că sunt complet dezrădăcinată.

Am ciocnit paharele. Am luat o înghiţitură micuţă, uitasem ce anesteziantă poate fi votca de la gheaţă. Am lăsat lichidul să mi se plimbe câteva clipe prin gură înainte de a-mi arde plăcut gâtlejul. După ce a alunecat, am scos un mic oftat.

— S-o iau ca pe un semn de aprobare? a întrebat Julia.

— Ai gusturi bune în materie de votcă.

— Asta compensează gusturile proaste în materie de bărbaţi, a spus ea aprinzându-şi o ţigară. Te deranjează dacă mă las în voia dezgustătorului meu obicei?

— E casa ta.

— Bun răspuns. Poţi să rămâi.

A dat votca pe gât şi şi-a mai turnat un deget.

— Pot să-ţi pun o întrebare directă? am întrebat.

— Pune-mă la încercare.

— Ţi-au plăcut antidepresivele?

— Enorm. Ţie?

— Le-aş recomanda oricui i s-a luat copilul…

Am clătinat din cap, am luat încă o înghiţitură mică de votcă şi am spus:

— Scuze, a fost ceva negândit.

— Dar adevărat.

— Cât timp le-ai luat?

— Aproape un an.

— Doamne Dumnezeule!

— Nu-ţi face griji. Nu e imposibil să te laşi, mai ales dacă le reduci treptat. Însă, trebuie să spun, ori de câte ori, în prezent, mă lupt să alung proasta dispoziţie, mă gândesc cu nostalgie la prelungitul meu răstimp antidepresiv.

— Ce foloseşti astăzi în locul lor?

— Marlboro Lights şi Absolut – nici ţigările, nici votca neavând în realitate aceeaşi eficienţă ca antidepresivele, când e vorba să faci faţă situaţiei prin care treci, ceea ce face ca divorţul meu cumplit să semene cu o tăietură cu hârtie.

— Tăieturile cu hârtie pot fi dureroase. Divorţul tău chiar a fost cumplit?

— Cine spune că a avut un divorţ amiabil minte. Dar da, nu a fost o experienţă plăcută.

— Ai fost mult timp măritată?

— Nouă ani. Şi deşi căsnicia mea a cunoscut obişnuitele suişuri şi coborâşuri, m-a cam surprins când Jeffrey m-a anunţat că se mută cu franţuzoaica drăguţă cu care se vedea pe furiş.

Cred că lucrul cel mai rău, atunci când descoperi o infidelitate de lungă durată, este că te simţi o proastă înceată la minte.

— Să nu subestimezi niciodată înclinaţia bărbaţilor spre a duce o viaţă ascunsă… mai ales când e vorba de sex. Ai fost devastată?

— Da, am fost dărâmată. „Moartea iubirii" şi tot tacâmul. Am citit undeva – cred că într-un roman irlandez – că divorţul e mai rău decât moartea. Pentru că pe nemernic nu poţi să-l îngropi – şi ştii că e plecat altundeva, ducând o viaţă fără tine.

— Dar tu ai dus o viaţă fără el?

— Doamne, Dumnezeule, da.

— Ai pe cineva acum?

A tras adânc din ţigară.

— E o întrebare foarte directă.

— Sunt o afurisită de yankee, am spus imitându-i accentul. Să fiu directă e specialitatea mea.

— Păi, atunci să fiu al naibii de directă: da, a existat cineva. Dar s-a terminat acum vreo şase luni.

— Îmi pare rău.

— Mie nu.

Apoi mi-a explicat că, în preajma divorţului ei, micii proprietari de ziare pentru care lucra ca redactor au fost înghiţiţi de un conglomerat important, iar ea a fost una dintre victimele colaterale ale acestei fuzionări prin înghiţire. („Au dat vina pe economiile de mijloace, ce-o mai fi însemnând şi asta.") La vremea aceea, locuia cu soţul ei şi cu fiul lor, Charlie, într-o casă mare, terasată din Barnes. În urma hotărârii pronunţate la divorţ, Charlie a rămas la ea, iar ea a primit destui bani pentru a cumpăra această vilişoară chiar din Putney („ceea ce mă situează înaintea a nouăzeci şi opt la sută din populaţia planetei, aşa că nu mă plâng… chiar dacă nemernicul îmi dă numai 500 de lire pe lună pensie alimentară pentru copil").

Dar a reuşit să încheie destule contracte de redactor colaborator pentru a avea din ce trăi.

— Am făcut destule pentru ca eu şi Charlie să avem o viaţă bună. Şi n-oi fi având eu acum un bărbat la dreapta, însă faptul că o să-l mai am pe Charlie câţiva ani alături de mine face ca totul să…

S-a oprit şi a spus:

— Scuză-mă. Am vorbit fără să gândesc.

— N-ai de ce să te scuzi. Ce ai spus e adevărat. De asta este atât de al naibii de greu.

— Mâine, când vine lista de la Societatea Avocaţilor, găseşte-ţi un avocat dispus să lupte pentru cauza ta.

— Împotriva unei bogătaşe cu o grămadă de bani şi un dosar mare şi gras de dovezi care mă incriminează? Mă îndoiesc că vreun avocat o să vrea să mă reprezinte, am spus.

Dar a venit lista şi am descoperit două lucruri. Consultaţia juridică nu era întru totul gratuită. Dacă erai sărac, fără niciun fel de avere, puteai să obţii reprezentare legală fără taxă. Dar dacă, asemeni mie, nu aveai venit, însă aveai o casă în coproprietate, atunci sistemul opera mai mult ca un împrumut – în care toate costurile care se adunau până la urmă trebuiau rambursate (cu dobândă mică, totuşi cu dobândă) din eventuala vânzare a proprietăţii respective. Cu alte cuvinte, aş fi făcut altă datorie – şi una care, probabil, trebuia să fie achitată o dată ce casa era vândută de sub mine. Măcar ratele consultaţiei juridice erau nimic în comparaţie cu cele cerute de o incompetentă particulară ca Ginny Ricks.

Al doilea lucru pe care l-am descoperit a fost că în Wandsworth existau mai mult de două duzini de avocaţi care se ocupau de cazurile de consultaţie juridică. Chiar că nu ştiam pe care să îl aleg sau de unde să pornesc – aşa că am început pur şi simplu să sun fiecare nume în ordine alfabetică.

Primii patru avocaţi de pe listă erau ocupaţi cu alte cazuri în dimineaţa aceea şi, judecând din ce mi-au spus secretarele lor, indisponibili majoritatea săptămânii. Dar când am ajuns la numele numărului cinci de pe listă – Nigel Clapp –, secretara lui mi-a spus că da, putea să mă primească mâine la zece şi jumătate.

Dar de îndată ce l-am văzut pe Nigel Clapp, mi-am zis: *Categoric nu!* Nu m-a descurajat doar înfăţişarea lui insipidă, ci şi biroul lui. Era localizat în alt sector al Wandsworthului, numit Balham. Cum nu aveam maşină şi eram foarte sensibilă la cheltuieli, m-am hotărât să evit un drum de 10 lire cu taxiul până în acest colţ din estul acestui cartier londonez, aşa că m-am dus pe jos până la gara din Putney, am schimbat trenul la Clapham Junction şi am mai mers două staţii până în Balham. Trenurile erau presărate cu gunoaie. Locurile erau murdare. Vagoanele erau acoperite de graffiti. Iar treaba era că, deşi încă mă mai uitam cu o scârbă de moment la o astfel de stare de neglijenţă şi uzură, o altă parte din mine ajunsese să se deprindă cu această mizerie publică, până la a o socoti aproape ca făcând parte din teritoriu. Asta se întâmpla când trăiai în Londra – ajungeai să accepţi dărăpănarea, neglijenţa şi mizeria ca pe un lucru obişnuit?

Balham High Road era obişnuitul amestec de reţele de magazine şi ciudate rămăşiţe comerciale din anii ’60 (un magazin care vindea echipament pentru coafare profesionistă) şi semnele ocazionale ale îmburghezirii năvalnice (cafenele de fiţe, blocuri moderne, de mare firmă). Biroul lui Nigel Clapp se afla deasupra unei curăţătorii chimice, într-o casă victoriană, de cărămidă roşie. Am intrat pe o uşă de pe o stradă laterală, o uşă cu geam mat, de stil vechi, pe care scria cu vopsea: *Clapp & Co – Avocaţi.* Am urcat o scară îngustă, prost luminată, am ajuns la altă uşă şi am sunat la sonerie. Mi-a deschis o femeie durdulie, impozantă, la cincizeci şi ceva de ani, cu un

pronunţat accent din sudul Londrei, pe care ajunsesem să-l recunosc.

— Tu eşti cea care a venit pentru certificatul de deces? a întrebat ea.

— Sunt Sally Goodchild.

— Cine? a spus ea tare, ca şi cum aş fi fost cam surdă. Am repetat numele. Oh, da, aşa-i, a spus ea. Cazul de consultanţă juridică. Intră. Acum e ocupat, dar nu durează prea mult.

Clapp & Co includea două camere şi o mică zonă de aşteptare, care era de fapt un coridor îngust, cu o canapea ieftină, două plante în ghiveci de plastic şi un suport pentru reviste, plin cu exemplare vechi de şase luni din *Hello!* şi diverse reviste de vânzări imobiliare. Pereţii erau zugrăviţi într-o nuanţă crem-murdar, podelele erau acoperite cu linoleum galben, iluminatul era asigurat de două tuburi fluorescente prinse în tavan. Singurul obiect decorativ era un calendar de perete, de la un local indian din zonă, cu mâncare de luat acasă: *Cu complimente de la Bengal House, Balham High Road.* Femeia dolofană – secretara lui Clapp şi femeia bună la toate – lucra într-un birou mic şi înghesuit, fără uşă. În timp ce aşteptam pe hol – frunzărind absentă o revistă a filialei locale a Agenţiei Imobiliare Foxton, observând cu uimire că pe aici puteai cheltui uşor 750.000 de lire pe o casă de familie, ea a răspuns continuu la telefon cu glasul acela aspru al ei, în timp ce termina cu perseverenţă un pachet deschis cu biscuiţi Bourbon cream de pe biroul ei. După câteva minute s-a ridicat şi mi-a spus:

— Să văd dacă a terminat, în sfârşit, de vorbit la telefon.

S-a dus la uşa alăturată, a deschis-o fără să bată, a băgat capul înăuntru şi a spus:

— Clienta dumneavoastră e aici.

Pe urmă am fost introdusă la Nigel Clapp.

S-a ridicat în picioare când am intrat. Apoi mi-a oferit mâna lui de chefal mort şi mi-a făcut semn

să iau loc în scaunul ieftin de plastic portocaliu, din faţa biroului său de oţel, şi a început să cotrobăie prin nişte hârtii, evitându-mi privirea. Am observat pe birou câteva fotografii de familie înrămate, precum şi o licenţă în drept înrămată. Trebuie să-şi fi petrecut două minute bune cercetându-mi dosarul, nescoţând nicio vorbă, singurul zgomot din birou provenind de la traficul de pe Balham High Road şi de la vocea de stentor a secretarei lui de alături. Clapp părea să nu ia în seamă acest bruiaj de mulţi decibeli – aşa cum, mi-am imaginat eu, cei care locuiesc în apropierea unei linii de cale ferată devin cumva imuni la uruitul constant al trenurilor. Dosarul meu era întins pe biroul lui. Când, în sfârşit, a vorbit, n-a ridicat privirea din documente. Cu un glas atât de coborât şi şovăitor, încât a trebuit să mă aplec ca să-l aud, a spus:

— Fostul dumneavoastră avocat nu a căutat să facă recurs la sentinţa Audierii Interimare?

— Am stricat tovărăşia imediat după audiere, am spus.

— Înţeleg, a zis el, cu glasul nehotărât, cu ochii tot în hârtii. Şi această afacere cu locuinţa… vă amintiţi numele avocaţilor care s-au ocupat de redactarea actelor de vânzare?

I le-am spus. Şi le-a notat. Apoi a închis dosarul şi s-a uitat o clipă cu reţinere la mine.

— Poate acum aţi vrea să-mi spuneţi întreaga poveste.

— Ce înţelegeţi prin „întreagă?”

— De la… ăă… cred… de când l-aţi cunoscut pe soţul dumneavoastră până… ăă… în această dimineaţă, cred. Numai detaliile la obiect, desigur. Dar… ăă… aş vrea un tablou general. Ca să… ăă… am o vedere de ansamblu, cred.

M-a cuprins şi mai tare disperarea. Omul ăsta avea personalitatea unui pahar de hârtie.

Totuşi, i-am relatat povestea întreagă a mariajului meu – de la Cairo la Londra, de la

primele probleme cu sarcina până la depresia postnatală, de la şederea mea prelungită în spital până la coşmarul în care am intrat la întoarcerea de la Boston. Am fost absolut sinceră cu el – povestindu-i exact cum rostisem, la furie, ameninţările la adresa fiului meu şi purtarea mea dificilă în spital după naşterea lui, incidentul cu somniferele, hotărârea mea absurdă de a căuta casa de la ţară a lui Diane Dexter – pe scurt, tot ce avocaţii lui Tony ar fi putut folosi împotriva mea.

Relatarea întregii poveşti a durat în jur de douăzeci de minute. În timp ce vorbeam, Clapp şi-a rotit scaunul în aşa fel încât se uita într-un punct de pe peretele din spatele ecranului computerului său. Cât am vorbit, nu a trădat nicio emoţie, nu m-a întrerupt, nu a reacţionat la niciunul dintre aspectele mai înfricoşătoare ale poveştii. Prezenţa lui nu a trădat cu nimic. Ţinând seama de lipsa de reacţie pe care o obţineam, aş fi putut la fel de bine să-i vorbesc unui caras auriu dintr-un acvariu.

Când, în cele din urmă, am terminat, a urmat altă pauză considerabilă – de parcă nu s-a prins că povestirea mea s-a terminat. Apoi, când şi-a dat seama, s-a întors la dosarul meu, a strâns hârtiile, a închis dosarul şi a spus:

— Ăă… bine. Avem aici adresa dumneavoastră şi numărul de telefon, nu-i aşa?

— Sunt pe prima pagină din dosar.

A deschis iar dosarul, s-a uitat în el, l-a închis.

— Aşa e, a spus. Apoi s-a ridicat şi a zis: Ei bine, ăă… consultaţia juridică de urgenţă va fi disponibilă chiar acum, deşi certificatul final va fi autorizat abia după procesarea documentelor. Oricum… ăă… vom păstra legătura.

Asta m-a dat gata. Mă aşteptasem să răspundă la nişte întrebări, să-mi împărtăşească punctul lui de vedere, ca avocat, să vorbească despre şansele pe care le aveam la tribunal, să sugereze strategia pe care ar fi putut să o adopte, *orice.* În loc de toate astea, mi-a oferit mâna lui de chefal mort. Am fost

atât de năucită de asta, încât i-am strâns scurt degetele umede, fără vlagă, şi am plecat.

O oră mai târziu eram în bucătăria Juliei, acceptând altă duşcă de Absolut. Aveam nevoie de una.

— Tipul ăsta nu e doar neîncrezător în sine; e unul dintre oamenii ăia care par dispăruţi în acţiuni în timp ce stau totuşi în aceeaşi cameră cu tine.

— Poate că aşa e felul lui de a fi, a spus Julia.

— Sigur că ăsta e felul lui – şi încă unul fără leac. Adică, la început m-am gândit: e doar plictisitor. Sau, ca să fiu mai exactă: e cam cea mai plictisitoare persoană pe care am cunoscut-o în viaţa mea. Însă pe urmă – după ce i-am povestit tot ce mi s-a întâmplat în ultimele şase luni – care a fost reacţia lui? „Vom păstra legătura." Şi ar fi trebuit să-l vezi pe individ în timpul lungului meu monolog. Sunt convinsă că făcea meditaţie transcendentală cu ochii deschişi.

— Eşti sigură că nu e doar cam timid?

— *Cam* timid? A părut *patologic* de timid… până în punctul în care nu văd cum naiba o să întreprindă vreo acţiune mai incisivă pentru mine.

— Nu crezi că ar trebui să-i dai puţin timp?

— Nu am mult timp, am spus. Mai puţin de patru luni, ca să fiu exactă. Şi nu degeaba i se spune Audierii Finale *finală.* Şi am nevoie de cineva care poate măcar să încerce să repare pagubele. Nu mă aştept la minuni. Însă el e ca unul dintre avocaţii ăia din oficiu din Statele Unite, despre care citeşti că sunt numiţi într-un proces de condamnare la moarte, şi ajung să doarmă pe toată durata rezumatului acuzării.

M-am oprit. Julia s-a mulţumit să-mi zâmbească.

— În regulă, am spus. Poate că e cam melodramatic. Dar…

— Ştiu care e miza, Sally. Zău că ştiu. Şi chiar dacă Nigel e avocatul tău, bănuiesc că poţi să obţii permisiunea de la autoritatea Consultanţei juridice

să-ţi schimbi avocatul dacă prezinţi un motiv destul de bun. Aşa că, dacă nu ai pic de încredere în acest avocat, sună-i pe ceilalţi avocaţi de pe listă şi află când pot să te primească.

Exact asta am făcut dimineaţa următoare, lăsând trei mesaje pentru trei avocaţi diferiţi. Unul dintre ei, Helen Sanders, m-a sunat. Nu avea timp să se întâlnească faţă în faţă cu mine săptămâna asta, dar putea să vorbească acum cu mine. Aşa că am petrecut iarăşi cincisprezece minute povestindu-i acestei femei întreaga sagă – de la început până la sfârşit. Verdictul ei a fost sincer şi ferm.

— Orice am zice despre incorectitudinea a ceea ce vi s-a întâmplat, a spus ea, tristul adevăr al problemei este că au un caz puternic împotriva dumneavoastră. Mai la obiect, după cum poate v-au informat alţi avocaţi, o dată ce domiciliul copilului este stabilit la un părinte, tribunalului nu îi place să-l schimbe.

Exact asta mi-a spus şi îngrozitoarea de Ginny Ricks în urma dezastrului de la Audierea interimară. Aşa că am întrebat-o pe Helen Sanders:

— Cazul meu e fără speranţă, asta spuneţi?

— Nu pot să mă pronunţ fără să studiez toate documentele relevante şi hotărârile judecătoreşti. Dar din ce mi-aţi spus până acum… ei bine, nu am să vă mint: nu văd cum aţi avea vreo şansă să obţineţi custodia fiului dumneavoastră.

S-a oferit să mă primească la ea la birou săptămâna viitoare, dacă voiam să mai discutăm. Însă eu i-am mulţumit pentru timpul acordat şi am închis. Ce era de discutat? Cazul meu era fără speranţă.

— Nu trebuie să gândeşti aşa, a spus Julia după ce i-am relatat această conversaţie.

— Nu e mai bine să priveşti adevărul în faţă?

— Sunt sigură că avocatul potrivit ar putea să dezgroape mizeria potrivită despre relaţia soţului tău cu acea muiere Dexter şi cum ţi-au înscenat toată treaba.

— Poate, am spus. Dar acum, am cu adevărat nevoie de cineva care să dea de urma materialului şi să încerce să cerceteze trecutul lui Dexter ca să vadă dacă există vreo mizerie care merită dezgropată. Iar în trei luni nu prea e timp de adunat toate astea.

— Nu ai prieteni superbogaţi care te-ar putea ajuta să angajezi un detectiv particular sau pe cineva de genul ăsta care să investigheze pentru tine?

Singurii oameni pe care îi ştiam mai înstăriţi erau Margaret şi Alexander Campbell. Dar îmi dădeam seama că, dacă îi abordam acum, ar fi părut ca şi cum le-aş fi cerut să se răscumpere pentru faptul că mi-i recomandaseră pe Lawrence şi Lambert. Probabil că asta ar fi pus capăt relaţiei cu Margaret. O dată ce ai cerut bani de la o prietenă, prietenia e compromisă.

— Cum ţi-am spus mai înainte, singura mea rudă este sora mea. Ea e falită. Părinţii mei erau profesori. Singura lor avere era casa – şi mulţumită a ceea ce legiştilor le place să numească „proastă planificare patrimonială" şi a faptului că au murit pe neaşteptate, singura lor avere, casa, a fost în mare parte înghiţită de guvern. Apoi a mai fost procesul de după moartea lor.

— Ce proces…?

Am şovăit o clipă, uitându-mă lung în pahar. Apoi am spus:

— Cel intentat tatălui meu. Raportul autopsiei a găsit că băuse cu vreo două pahare peste limita legală. Nu e o cantitate uriaşă, totuşi n-ar fi trebuit să conducă maşina. Iar faptul că a lovit un break în care era o familie alcătuită din cinci persoane…

Julia s-a uitat la mine cu ochii mari.

— A murit cineva?

— Mama, care avea doar treizeci şi doi de ani, şi fiul ei de paisprezece luni. Soţul ei şi ceilalţi doi copii au reuşit să scape, cumva.

Tăcere. Apoi am spus:

— Treaba e că soţul femeii care a murit… s-a dovedit a fi un preot episcopal, şi încă unul de genul celor care au convingeri religioase foarte ferme, care cred cu adevărat în axiomele creştine precum întoarcerea celuilalt obraz şi iertarea, nu răzbunarea. Aşa că, atunci când a reieşit că, tehnic vorbind, tata a condus sub influenţa alcoolului, el a insistat ca toată treaba să fie ţinută ascunsă ziarelor, nu numai spre binele lui Sandy şi al meu, ci şi – mi-a spus el mai târziu – al lui.

„Ajunge tragedia care s-a întâmplat. Nu vreau mila publică, la fel cum nu vreau să vă văd pe tine şi pe sora ta denigrate din cauză că tatăl vostru a făcut o greşeală.” Cred că este cel mai formidabil om pe care l-am întâlnit vreodată… deşi, la vremea aceea, m-am întrebat dacă bunătatea lui nu era cumva un fel de dereglare posttraumatică. Nu e îngrozitor să gândeşti aşa?

— E sincer.

— Oricum, Sandy şi cu mine am căzut de acord să acceptăm tot ce pretindeau asigurătorii lor. Ceea ce, în esenţă, au fost toate poliţele de asigurare ale părinţilor noştri, casa şi aproape tot restul. Aşa că amândouă am ieşit din asta practic cu nimic. Avocaţii noştri ne tot spuneau că trebuie să ne luptăm pentru dreptul nostru – că era destul că le-am dat poliţele de asigurare. Dar noi ne simţeam atât de îngrozitor de vinovate, încât le-am dat totul preotului şi copiilor lui… cu toate că el chiar m-a sunat o dată şi mi-a spus că nu trebuie să mergem atât de departe. Îţi poţi închipui pe cineva care să spună asta… care să nu vrea răzbunare sau recompensă? Însă asta ne-a convins şi mai mult că trebuie să-i dăm totul. Nu era vorba doar de penitenţă. Era un act de căinţă.

— Dar nu voi aţi condus maşina, a spus Julia. Tatăl vostru a fost la volan.

Am rămas tăcută un timp, nedorind să mai vorbesc despre asta. Dar pe urmă am spus:

— Ai dreptate, el a fost la volan. Dar înainte de a se urca în maşină, el şi mama au fost la petrecerea mea de absolvire a colegiului. S-a distrat grozav, a vorbit cu toţi prietenii mei, a fost tipul de treabă dintotdeauna. Seara târziu, i-am întins un pahar nenorocit de vin Almaden, şi el a spus că chiar nu putea să mai bea, iar eu am zis – şi ţin minte foarte bine asta – „Te dai babalâc în faţa mea, tată?" Iar el a râs şi a spus „La naiba, nu!" şi l-a dat pe gât dintr-o înghiţitură.

M-am oprit. M-am uitat în paharul cu votcă. L-am dat la o parte.

— Încă nu pot să uit. Şi au trecut atâţia ani! Nu e zi şi nu e oră în care să nu mă gândesc la asta. E de atât timp cu mine, încât consider că face parte din sistemul meu sinaptic – ceva care mă încercuieşte tot timpul.

— Ce a spus sora ta când a aflat?

— Tocmai asta este – nu a aflat niciodată. Pentru că nu m-am putut hotărî să-i spun…

— Cui i-ai spus?

N-am răspuns. În cele din urmă, Julia a întrebat:

— N-ai spus nimănui?

— Am vorbit cu un terapeut despre asta. Dar…

— Soţului tău nu i-ai spus o vorbă?

— M-am gândit să-i spun cam la vremea când am rămas însărcinată. Însă mi-am zis… nu ştiu… m-am gândit că Tony o să râdă de mine că mă consider atât de vinovată. O să spună că sunt patetică. Acum îmi dau seama că, dacă i-aş fi spus, ar fi întors această recunoaştere împotriva mea la un proces. Nu doar mamă necorespunzătoare, ci şi complice la un omor prin imprudenţă pe şosea.

— Dar stai aşa – doar nu crezi că *tu* ai fost răspunzătoare de moartea acelei femei şi a copilului?

— Eu i-am dat tatei paharul de vin care l-a făcut să depăşească limita.

— Ba nu – tu doar *i-ai întins* paharul şi pe urmă l-ai tachinat cu blândeţe că e babalâc. Ştia că după

petrecere trebuie să conducă. Ştia cât băuse până ai apărut tu cu acel ultim pahar de vin.

— Spune-i asta conştiinţei mele. Uneori cred că adevăratul motiv pentru care am fugit până la urmă în străinătate a fost să pun cât mai multă geografie între mine şi toată acea vinovăţie persistentă.

— Metoda Legiunii Străine franceze.

— Exact – şi o vreme a mers într-o anumită măsură. Am învăţat că coabitez cu ea.

— Până ţi l-au luat pe Jack?

— Cred că e limpede. Şi, da, după ce s-au întâmplat toate astea, am fost sigură că e un fel de pedeapsă cosmică pentru cauzarea acelui accident; că Jack mi-a fost luat fiind că îi dădusem tatălui meu vinul care l-a făcut să producă accidentul de maşină în care a murit un băieţel.

Julia s-a întins peste masă şi a pus mâna pe braţul meu.

— Ştii că nu e adevărat.

— Nu mai ştiu nimic. În ultimele luni toată logica s-a întors cu susul în jos. Nimic nu mai are sens.

— Ei bine, un lucru *trebuie* să aibă sens. Nu primeşti niciun fel de pedeapsă divină pentru accidentul tatălui tău, fiindcă nu ai avut absolut niciun rol în acel accident şi fiindcă nu aşa lucrează divinitatea… şi o spun în calitate de catolică semipracticantă.

Am râs slab, fără inimă.

— Numai Dumnezeu ştie cât de mult îmi doresc să-i fi mărturisit toate astea surorii mele cu ani în urmă.

— Dar la ce ar fi slujit?

— De curând, am simţit această uriaşă nevoie de a-i mărturisi totul.

— Promite-mi că nu o s-o faci niciodată. Şi nu doar pentru că eu cred cu adevărat că nu ai nimic de mărturisit. Asta n-ar face decât să arunce toată vinovăţia pe care o simţi de atâţia ani drept în poala ei. Şi – iar acum vorbeşte catolica din mine –

în viaţă există multe lucruri care e mult mai bine să fie lăsate nespuse. Toţi vrem să mărturisim. Este cea mai omenească dintre nevoile imaginabile. Să cerem un fel de dezlegare de păcate pentru faptul de a fi dat peste cap lucrurile – fapt pe care l-au făcut toţi cei dinaintea noastră şi îl vor face şi toţi cei care vor veni după noi. Uneori mă gândesc că talentul de a o da în bară pentru noi şi pentru alţii este singura mare constantă din întreaga istorie a omenirii. Poate că acesta e cel mai cumplit – şi cel mai liniştitor – lucru privitor la viaţă: faptul că toţi cei dinaintea noastră au făcut-o de oaie la fel ca noi. Suntem cu toţii îngrozitor de repetitivi, nu-i aşa?

M-am gândit la asta mai târziu, când eram acasă şi mă uitam pe lista avocaţilor care prestau servicii juridice gratuite, furnizată de Societatea Avocaţilor. O secţiune întreagă era dedicată avocaţilor care se ocupau de dreptul familial – şi tot ce mi-a venit în minte a fost că, pentru aceşti specialişti în desfacerea căsătoriilor, toate poveştile trebuie să înceapă să se suprapună sau, cel puţin, să se reducă la câteva puncte de bază ale intrigii: *El a cunoscut pe altcineva… Ne certăm din orice… El nu mă ascultă… Ea consideră că viaţa ei se limitează doar la casă şi copii… Lui îi e ciudă că eu câştig mai mult decât el.* Şi toate aceste nemulţumiri şi supărări şi dezamăgiri îşi pot avea sursa, în parte, în obişnuita nepotrivire de caracter, în obişnuita incapacitate de a coabita. Însă Julia avea dreptate: astea izvorăsc şi din nevoia de harababură, de schimbare… toate ar putea fi legate de însăşi teama omului de moarte, şi de conştientizarea faptului că totul este finit. Această conştientizare ne face să ne luptăm şi mai tare pentru a da un sens sau o semnificaţie vieţilor neimportante pe care la ducem… chiar dacă asta înseamnă să rupem totul pe parcurs.

Am redus posibilităţile de a-mi găsi un nou avocat la patru nume – criteriul de alegere fiind

acela că toţi îşi aveau birourile în apropierea casei mele şi puteam ajunge la ei pe jos. Desigur că toţi aveau să-mi spună acelaşi lucru: *sunteţi într-o situaţie fără ieşire.* Totuşi, trebuia să găsesc pe cineva să mă reprezinte la Audierea finală. Eram gata să încep să le telefonez acestor patru candidaţi, dar acum era în jur de ora cinci într-o după-amiază de vineri, ceea ce însemna că aveam să vorbesc fie cu roboţi telefonici, fie cu secretare care abia aşteptau să ajungă acasă, şi sigur nu voiau să discute la ora aceea despre un caz de asistenţă juridică gratuită. Aşa că m-am hotărât să încep să înroşesc telefonul luni dimineaţă la prima oră – iar acum aveam să mă răsfăţ cu o plimbare lungă pe malul râului. Mai eram încă un pic ameţită de pe urma dezvăluirii pe care i-o făcusem Juliei. Însă nu mă simţeam uşurată sau despovărată. Nici grozav de consolată de vorbele ei. Deşi alţii te pot sfătui să scapi de toată vinovăţia, este extrem de greu să o faci. Cel mai greu lucru din lume este să te ierţi pe tine.

Mi-am luat jacheta, mi-am pus o pereche de pantofi şi mă îndreptam spre bolul din bucătărie, în care aruncam întotdeauna cheile de casă, când a sunat telefonul. Fir-ar să fie! O parte din mine voia să lase robotul să preia apelul – pentru că vremea se ameliorase şi chiar aveam nevoie de o plimbare prelungită în aer liber. Dar cum eram însetată de pedeapsă, am ridicat receptorul.

— Ăă… aş vrea să vorbesc cu domnişoara… ăă… Goodchild.

Minunat! Pur şi simplu minunat! Exact omul de la care voiam să am veşti într-o după-amiază de vineri. Dar am păstrat un ton politicos.

— Domnul Clapp?

— Oh, dumneavoastră sunteţi, domnişoară Goodchild. E un moment potrivit?

— Sigur.

— Ăăm… păi…

Încă o pauză apăsătoare.

— Mai sunteţi la telefon, domnule Clapp? am întrebat, încercând să nu-mi trădez nerăbdarea.

— Ăăm, da… domnişoară Goodchild. Şi vreau doar să vă spun că audierea de la tribunal a mers bine.

Pauză. Eram sincer derutată.

— Ce audiere de la tribunal?

— Oh, nu v-am spus?

— Ce să-mi spuneţi?

— Că am solicitat azi-dimineaţă o hotărâre judecătorească, insistând ca soţul dumneavoastră să plătească ipoteca pe casă până la soluţionarea divorţului.

Asta era o noutate pentru mine.

— Chiar aşa?

— Sper că nu vă supăraţi…

— Câtuşi de puţin. Doar că n-am ştiut.

— Păi, ţinând cont că sunteţi ameninţată cu evacuarea, m-am gândit…

— Nu trebuie să vă scuzaţi, am spus. Vă mulţumesc.

— Ăă, sigur. Oricum, ăă, se pare… ei bine, trecând peste obiecţiile puternice ale avocatului soţului dumneavoastră, judecătorul a hotărât că soţul dumneavoastră trebuie să continue să plătească ipoteca până ajungeţi la o înţelegere financiară reciproc acceptată.

Nu-mi venea să cred ce aud.

— Asta înseamnă că locuinţa nu poate fi vândută fără voia mea?

— Ăă… aşa e. Iar dacă soţul dumneavoastră nu achită ratele ipotecare, se va considera că a sfidat tribunalul. Ceea ce înseamnă că ar putea fi chiar închis pentru că nu şi-a respectat obligaţiile faţă de dumneavoastră.

— Doamne, Dumnezeule! am spus.

— Încă un lucru, a spus el. Avocatul lui a spus că vrea să facă o ofertă, vizavi de sprijinul financiar interimar pentru dumneavoastră.

— Zău? Pe bune?

— Cred că l-a cam speriat ideea că, în situaţia dată, judecătorul ar fi putut să-l pună pe clientul lui să vă plătească lunar o sumă substanţială. Aşa că v-au oferit o mie de lire pe lună ca întreţinere interimară.

— Mă luaţi peste picior?

— E chiar atât de puţin?

— Deloc. Nu vreau niciun ban.

— Oh, bine. Dar cum rămâne cu ipoteca?

— Asta e altceva – deoarece casa e o investiţie comună. Dar sigur nu vreau să fiu sprijinită de banii *ei.*

— Mă rog, ăă, e alegerea dumneavoastră. Iar dacă, ăă, doriţi să mă ocup în continuare de problema asta, le voi aduce la cunoştinţă hotărârea dumneavoastră.

Întotdeauna era atât de nesigur pe el. Am reflectat preţ de-o clipă, apoi am spus:

— Sunt foarte mulţumită că vă am în colţul meu, domnule Clapp.

— Oh… a spus el părând oarecum uimit. Şi a adăugat: Ăăm… mulţumesc.

Doisprezece

Încă o săptămână n-am primit veşti de la Nigel Clapp. Dar mi-a trimis o copie a hotărârii judecătoreşti pe care o obţinuse împotriva lui Tony, împreună cu o scrisoare de la avocatul lui Tony, care confirma că el avea să plătească mai departe ratele ipotecare pe casa deţinută în comun până se ajungea la o înţelegere pecetluită prin notariat cu privire la plata pe bunurile deţinute în comun. Scrisoarea mai confirma şi că refuzasem o ofertă de 1.000 de lire pe lună pentru întreţinere şi anunţa că, în lumina acestui refuz de a accepta numita ofertă, clientul său nu va intra în negocieri ulterioare cu privire la plăţile de întreţinere până la înţelegerea financiară finală, bla, bla, bla, bla…

— Trebuia să iei banii, a spus Sandy după ce i-am citit la telefon această scrisoare. Amanta care îl întreţine plăteşte totul. Un miar în plus pe lună ţi-ar fi adus o reducere a presiunii financiare şi posibilitatea de a angaja un consilier juridic mai bun.

— Aşa cum i-am spus şi lui Clapp, sub nicio formă n-am să trăiesc din banii ei.

— Tu şi mândria ta tâmpită! Adică, bun venit divorţului – unde arta e să tragi în piept cealaltă parte. Exact asta îţi fac minunatul Tony şi târfa lui bogată. De aceea cred că ai fost nebună că ai refuzat gologanii. Pentru că abia dacă ţi-a mai rămas cu ce să trăieşti, dar şi pentru că, din ce mi-ai spus, avocatul care te reprezintă nu e chiar energic şi cu influenţă. Cealaltă parte îl va mânca de viu o dată ce se va ajunge la proces. Şi gândeşte-te ce simulacru de proces o să fie când va apărea ca avocat pledant al tău. Vreau să spun că toţi avocaţii sunt actori, corect? Aşa că niciun „actor” important nu o să lucreze cu o nulitate ca el.

— Cred că eşti cam dură cu bietul om.

— Hei, doar repet ce mi-ai spus.

— Adevărat – dar asta a fost înainte să obţinem treaba cu plata ipotecii… ceea ce, să recunoaştem, m-a salvat de stradă şi m-a ţinut în casă. Şi da, ai dreptate: el e ca şi cum ai avea de a face cu cea mai mare plantă agăţătoare din lume, ceea ce chiar mă îngrijorează. Dar ţinând cont de felul în care m-a băgat în încurcătură incapabila aia aristocrată de la Lawrence şi Lambert, în momentul de faţă nu prea mai am încredere în firmele de avocatură cu pretenţii.

— Dar aia a fost doar o englezoaică de nimic, plină de aere. Cu siguranţă în Londra există câţiva avocaţi de divorţuri excelenţi.

— Da, dar acum nu-mi pot permite unul. Şi ai dreptate – e vina mea că am refuzat banii lui Tony. Dar treaba e că, pentru prima dată de când a început acest lung vis urât, chiar am câştigat o dispută. Şi asta datorită foarte ciudatului meu avocat. Aşa că, de ce să-i întorc spatele unui tip care l-a tăiat cu atu pe Tony?

Totuşi, Sandy avea dreptate într-o privinţă: să ai de-a face cu Nigel Clapp era ca şi cum ai avea de-a face cu numărul zero. Era imposibil să îl înţelegi sau să-i descifrezi metodologia legală. După succesul cu ipoteca, a dispărut şapte zile. Apoi, din senin, m-a contactat iar.

— Ăăm… a spus el după ce am răspuns la telefon.

— Domnul Clapp?

— Aş vrea să vorbesc cu domnişoara Goodchild.

— Eu sunt.

— Serios?

— Sunt foarte sigură de asta, da.

— Oh, aşa-i. Păi… ăăm... Numele.

— Numele?

— Da, numele.

— Chiar nu vă înţeleg.

— Am nevoie de numele tuturor celor care s-au ocupat de dumneavoastră de la serviciile sociale.

A făcut o pauză – ca şi cum efortul de a scoate acea singură frază fără un *ăăm* a fost copleşitor. Apoi a continuat:

— Mai am nevoie şi de numele bonelor sau infirmierelor pe care poate le-aţi folosit.

— Bine, nicio problemă. Să vi le trimit prin e-mail azi?

— Da, ăăm, e foarte bine prin e-mail.

— Ştiţi că primul meu avocat a luat declaraţii de martor de la aproape toată lumea, în afară de funcţionara de la prevederile sociale, care era în Canada la acea vreme.

— Da. Ştiu asta. Pentru că am declaraţiile.

— Le aveţi?

— Ăăm, da.

— De unde le aveţi?

— Am obţinut copii ale tuturor documentelor depuse la tribunal.

— Sigur, sigur. Dar dacă aveţi toate declaraţiile de martor, de ce vă trebuie iarăşi numele tuturor?

— Pentru că, ăăm… păi, aş vrea să stau de vorbă cu toţi din nou.

— Înţeleg, am spus. E necesar acest lucru?

— Păi… ăăm… *da,* de fapt.

În acea zi, mai târziu, relatându-i Juliei această conversaţie la o cafea în bucătăria ei, am spus:

— Ştii, a fost primul lucru categoric pe care mi l-a spus până acum.

— N-ar trebui să-ţi faci atâtea griji în privinţa lui. Pare să ştie ce face.

Patru zile mai târziu, am fost trezită pe la unu noaptea de un telefon. Un telefon care sună la ora aceea poate să însemne numai două lucruri – (1) un număr greşit format de un beţiv sau (2) veşti foarte proaste. Totuşi, în cazul ăsta, era o femeie cu glas tinerel şi accent londonez, care, judecând după paraziţii de pe fir, suna de departe.

— Alo, domnişoara Goodchild… Sally?

— Cine e la telefon? am întrebat trează pe jumătate.

— Jane Sanjay.

— Cine?

— Funcţionara de la prevederile sociale care te-a vizitat, mai ţii minte?

— Oh, da, desigur. Bună, Jane. Nu trebuia să fii plecată din ţară?

— *Sunt* plecată din ţară, a spus ea. În Canada. Ai auzit vreodată de Jasper National Park? Departe, sus, în Alberta. Uimitor loc – şi la mare distanţă de sudul Londrei. Dar, fii atentă, avocatul tău, domnul Clapp, mi-a dat de urmă.

— Te-a găsit domnul Clapp?

— Da. Şi mi-a spus prin ce treci şi m-a întrebat dacă aş fi pregătită să depun mărturie în favoarea ta. Lucru pe care, bineînţeles, sunt extrem de dispusă să-l fac, mai ales că peste doar două luni am să-mi reiau munca la Consiliul Wandsworth. Dar motivul pentru care te-am sunat – şi nu mai pot să vorbesc mult, deoarece cartela mea telefonică e pe terminate – este să-ţi spun că sunt foarte şocată că ţi l-au luat pe Jack. Din ce mi-a spus domnul Clapp, au născocit dovezi false împotriva ta. Mi-a spus şi despre depresia postnatală – care, ea singură, ar fi trebuit să te scoată din încurcătură. Adică, şi ce dacă ai spus ceva ameninţător când erai epuizată şi sufereai de o boală clinică? Şi ce dacă ţi-ai alăptat accidental fiul în timp ce luai somnifere? Am avut cazuri mult mai rele în sector – şi vorbesc despre cazuri de copii cu adevărat maltrataţi, în care totuşi mamei nu i s-a luat copilul. Aşa că, în ceea ce mă priveşte, ce ţi s-a făcut ţie este revoltător. Şi vreau să ştii că sunt cu totul de partea ta şi te voi ajuta în orice fel pot…

Eram atât de plăcut uimită – şi înduioşată – de acest telefon transatlantic din senin, încât am mormăit un uriaş mulţumesc şi am invitat-o să vină la mine la masă de îndată ce se întoarce. Pe

urmă, am sunat-o pe Sandy la Boston şi i-am dat vestea.

— E uimitor, a spus ea, sincer emoţionată. Vreau să spun, faptul că te-a văzut acasă cu Jack o să conteze enorm. Şi cum sarcina ei este să vadă cum se descurcă mamele cu nou-născuţii lor, părerea ei de profesionistă o să cântărească greu. Apropo, cum a mers ieri cu Jack?

Nici nu se putea ca sora mea să nu ţină minte exact când aveam întâlnirea supravegheată cu Jack.

— Acum pare să mă recunoască, am spus. Sau poate mă amăgesc singură.

— Nu – bebeluşii chiar ajung să-i recunoască pe cei din preajma lor.

— Ceea ce înseamnă că mai mult ca sigur Jack o crede pe femeia aia mama lui.

— N-are decât câteva luni, a spus Sandy. Încă nu ştie cine ce este.

— Cauţi să-mi faci pe plac.

— Da, aşa e, a spus ea. Dar faptul că pare să ştie cine eşti… ei bine, nu e un semn grozav că vă legaţi…?

Legat. Iarăşi cuvântul ăla.

— Da, ne legăm foarte bine… ţinând seama de faptul că avem numai o oră pe săptămână pentru a ne lega. Totuşi, Clarice – femeia care supraveghează întâlnirile – pare mulţumită. La fel şi Jessica Law – care face…

— Ştiu: raportul STCSFC pentru tribunal.

— Chiar mă impresionezi.

— Hei, mă agăţ de fiecare detaliu pe care mi-l dai. Dar iată o întrebare pe care ar trebui să i-o pui domnişoarei Law data viitoare când o vezi: de ce nu te-a contactat Tony măcar o dată?

— E simplu, am spus. Fiindcă este absolut laş.

— Fără îndoială. Dar ar trebui să o întrebi asta pe domnişoara Law pentru că, deoarece stă de vorbă cu ambele părţi din acest caz, probabil că ia legătura destul de regulat cu Tony. Iar dacă tu simţi

că ea crede că eşti în regulă… ei bine, de ce nu-i spui că te cam miră că n-ai primit nicio ştire de la soţul tău? În viitor, va trebui să vă sfătuiţi amănunţit cu privire la creşterea lui Jack, indiferent care dintre voi obţine custodia. Înţelegi ce vreau să spun?

Am înţeles – şi a înţeles şi Nigel Clapp. Fără vreun imbold de la mine, a ridicat aceeaşi problemă a doua zi când l-am sunat să îl felicit pentru că dăduse de urma lui Jane Sanjay.

— Oh, da, a spus el.

— Dar trebuie să vă fi sacrificat foarte mult timp încercând să ghiciţi unde e. Vreau să spun că asistenta avocatei de la Lawrence şi Lambert nu a avut deloc noroc, întrucât Jane se deplasa tot timpul prin Canada.

— Se deplasa? Serios? Părea şi mai uimit. Pentru că ea mi-a spus că de patru luni lucrează la Jasper Park. Şi, ăăm, ca s-o găsesc… păi, a fost nevoie de două telefoane. Primul la Consiliu. Am explicat cine sunt şi de ce trebuie să stau de vorbă cu ea. Şi deşi nu ştiau unde s-o găsească, au spus că au să o sune pe mama ei din partea mea – deoarece mamele ştiu de obicei unde sunt fiicele lor. Ceea ce, ăăm, s-a dovedit a fi adevărat şi aici. Consiliul i-a dat doamnei Sanjay numărul meu. Ea m-a sunat. Am stat de vorbă. Mi-a dat numărul din Canada al fiicei ei. Am sunat-o. Am stat de vorbă. Şi a fost de acord să vă fie martor la Audierea finală. Oh, şi… ăăm… în eventualitatea că e reţinută în Canada sau nu reuşeşte să ajungă la audiere în ziua cu pricina, am contactat Societatea Avocaţilor din Canada, şi am găsit numele unui avocat din oraşul Jasper, şi am vorbit ieri cu el. Mai târziu, în cursul săptămânii, o să ia de la domnişoara Sanjay o depoziţie sub jurământ – pe care o va autentifica prin notariat, pentru a avea certitudinea că e acceptată de un tribunal englezesc. Dar asta a fost doar o măsură de precauţie din partea mea.

Apoi, râzând uşor, a spus:

— Sunt cam precaut de felul meu.

M-a mai informat că aproape toţi ceilalţi oameni pe care îi specificam în e-mail-ul meu fuseseră intervievaţi de doamna Keating.

— Cine e doamna Keating? am întrebat.

— Oh, n-o ştiţi pe doamna Keating?

— Ăă, nu… am spus, abţinându-mă să adaug: *„Dacă aş fi ştiut-o, sigur nu v-aş fi întrebat”.*

— Poate nu v-am făcut cunoştinţă?

— Dar unde ar fi trebuit să o cunosc?

— La mine la birou. De câte ori aţi fost aici?

— O dată.

— Atât?

— Categoric.

— Rose Keating e secretara mea.

Ei bine, mi-a trebuit un oarece efort să scot asta de la el.

— Şi i-a intervievat pe toţi cei de la serviciile sociale?

— Ăă, da. Se pricepe foarte bine la treburi de genul ăsta.

— Sunt convinsă, am spus. Sunteţi mulţumit de noile declaraţii?

— Mulţumit? a întrebat el de parcă nu ştia înţelesul cuvântului. Cred că sunt bune, da. Dar mulţumit…?

A urmat o lungă pauză existenţială pe fir, cât a meditat asupra implicaţiilor semantice ale lui „mulţumit”. Doamne, omul ăsta era tare! Din scurta noastră colaborare până în prezent, mi-am dat seama că, probabil, n-am să-l înţeleg niciodată, darămite să ajung să îl cunosc. După prima noastră întâlnire, toată afacerea a fost dirijată prin telefon – şi în cele câteva ocazii când am propus să trec pe la el să stăm de vorbă, a părut aproape îngrozit şi a spus: „Nu e nevoie să vă deranjaţi să bateţi atâta drum până în Balham”. Mi-am dat seama că era foarte conştient de profunda lui stângăcie socială, de şovăiala lui verbală, de incapacitatea lui

aproape autistă de a stabili chiar şi cea mai minoră legătură emoţională cu un client. Dar acum ştiam că e foarte bun în ceea ce face – extraordinar de meticulos şi prudent. Eram sigură că, în spatele stângăciei, se afla un om de o complexitate emoţională şi simţire adevărate – avea soţie şi copii, la urma urmei. Însă nu avea să mă lase niciodată (şi probabil nici pe alt client) să-i cunosc acea latură. Şi nu pentru că ar fi fost ca acei excentrici englezi mult iubiţi, care joacă pentru galerie când e vorba de idiosincrasiile lor. Nu, Nigel Clapp nu era nici trăsnit, nici sinuos – era de-a dreptul ciudat. Descurajant de ciudat… dat fiind faptul că era singura mea speranţă de a ieşi din acest coşmar.

Şi totuşi, puţin câte puţin, începeam să am încredere în el.

— Domnule Clapp, mai sunteţi la telefon?

— Cred că da, a spus el. Aşadar, mai era ceva de discutat, nu-i aşa?

— Nu ştiu, domnule Clapp, am spus cu respect. Dumneavoastră m-aţi sunat.

— Aşa e, eu v-am sunat. Acum… ăăm… cred că ar trebui să scrieţi o scrisoare. Nu vă supăraţi că vă spun asta, nu?

— Nu, dacă părerea dumneavoastră de profesionist e că ar trebui să scriu o scrisoare care ar folosi cazului meu, voi scrie scrisoarea. Trebuie doar să ştiu *cui* trebuie să-i scriu scrisoarea.

— Soţului dumneavoastră. Aş vrea să dovedesc… ăăm… că doriţi să stabiliţi un contact cu el cu privire la binele fiului dumneavoastră în noua lui casă… cu privire la felul în care se poartă cu el această domnişoară Dexter şi ce planuri de viitor are el. Aş mai vrea să vă sugerez să propuneţi o întâlnire faţă în faţă… doar dumneavoastră şi el… pentru a discuta despre viitorul lui Jack.

— Dar chiar nu vreau să mă întâlnesc acum cu el, domnule Clapp. Nu cred că l-aş putea privi în

faţă.

— Îmi dau seama de asta. Dar… ăăm… dacă nu greşesc… şi s-ar putea să greşesc, am mai greşit în trecut, chiar fac greşeli… ăăm… nu cred că el va dori să vă vadă. Vinovăţia, înţelegeţi. Se va simţi vinovat. Dacă nu mă înşel…

— Nu, am spus. Nu cred că vă înşelaţi. De fapt, sora mea a avut o idee asemănătoare.

— Cu privire la ce? a întrebat el.

Şi am abandonat subiectul înainte ca lucrurile să devină mai încurcate.

Dar, în acea seară, am scris scrisoarea.

Dragă Tony,

Nu am cuvinte să-ţi spun ce durere mi-ai pricinuit. Nici nu pot să înţeleg cum ai putut să ne trădezi pe mine şi pe fiul tău într-un mod atât de crud şi de egoist. Te-ai folosit de boala mea – o stare clinică temporară, din care acum mi-am revenit în mare parte – pentru a-mi fura fiul şi a-ţi reface viaţa alături de o femeie cu care e limpede că te vedeai în timp ce eu îţi purtam fiul în pântece. Faptul că, pe urmă, ai manipulat datele depresiei mele postnatale pentru a pretinde că sunt un pericol pentru Jack este îngrozitor atât prin viclenia, cât şi prin cruzimea lui.

Dar altă problemă, mai presantă, mă sileşte să-ţi scriu. Ca mamă a lui Jack, mă îngrijorează faptul că mi se ascunde în mod deliberat cine are grijă de el, dacă e îngrijit aşa cum trebuie şi dacă are parte de atenţia maternă corespunzătoare, de care are nevoie un sugar.

Mai sunt şi chestiuni legate de creşterea lui – indiferent care vor fi aranjamentele finale cu privire la

custodie – pe care trebuie să le hotărâm împreună.

Lucrul pe care vreau să-l subliniez cel mai mult acum este că, în ciuda durerii nespuse pricinuite de faptul că sunt pe nedrept despărţită de fiul meu şi în ciuda furiei mele pricinuite de îngrozitoarea trădare – principala mea preocupare sunt binele lui Jack şi fericirea lui viitoare. Din acest motiv, sunt dispusă să-mi las deoparte supărarea şi să mă aşez cu tine la prima din ceea ce trebuie să fie o serie neîntreruptă de discuţii despre fiul nostru şi viitorul lui. De dragul lui, ar trebui să ne lăsăm la o parte toate animozităţile şi să stăm de vorbă.

Aştept cu nerăbdare să am degrabă veşti de la tine, în care să propui când şi unde să ne întâlnim.

Cu stimă

— Vai, da' deşteaptă mai eşti! a spus Julia după ce i-am arătat ciorna finală.

— Poţi să-i mulţumeşti domnului Clapp pentru asta. M-a silit să scriu trei ciorne diferite până să fie mulţumit de scrisoare.

— Vorbeşti serios? Domnul Clapp – Domnul Nesigur de la început – chiar ţi-a dat *bun de tipar*?

— Nu doar atât, ci mi-a tot trimis e-mail-uri cu diferite sugestii cu privire la cum am putea să înfigem mai adânc cuţitul… deşi, fireşte, el n-ar fi niciodată atât de crud, încât să sugereze că am încerca să-l prindem pe picior greşit pe înstrăinatul meu soţ, chiar dacă exact ăsta e scopul.

— Ei bine, trebuie să spun că e o scrisoare extrem de iscusită. Pentru că insistă asupra persecutării tale fără să cadă în văicăreală. În

acelaşi timp, îl săpuneşte că te-a trădat de două ori şi, de asemenea, ridică tot felul de întrebări despre adevăratele motive care l-au determinat să facă toate astea. Iar pe urmă, ai dat dovadă de o bunăvoinţă extraordinară când ai spus că laşi supărarea la o parte ca să faci ce e mai bine pentru fiul tău…

După trei zile, am primit o scrisoare de la Tony.

Dragă Sally,

Ţinând seama de ameninţările pe care le-ai făcut la adresa vieţii fiului nostru – şi ţinând seama de totala ta lipsă de interes matern faţă de el după naşterea lui – găsesc că e foarte ciudat că îmi scrii acum, spunându-mi că te-am trădat. Mai ales că tu eşti cea care a trădat un copil nevinovat.

Cât despre acuzaţia ta că te înşelam în timp ce erai însărcinată, ar trebui să ştii că Diane Dexter îmi este de ani întregi prietenă bună. Şi, ca prietenă, am căutat un sprijin în ea, sănătatea ta mentală a început să se deterioreze în timpul sarcinii. Prietenia noastră s-a transformat în altceva abia după căderea ta nervoasă şi purtarea ta iresponsabilă, care punea în primejdie viaţa fiului nostru.

Pentru fiul meu, ea ţine locul de mamă cum nu se poate mai bine – şi i-a asigurat lui Jack mediul sigur, liniştit de care are nevoie în acest început de viaţă. Sunt extrem de conştient de faptul că tu – ca mamă a lui Jack – ar trebui să ai un rol important în deciziile privitoare la viitorul lui. Dar până nu mă conving că nu mai reprezinţi un pericol pentru el, nu pot să mă aşez la discuţii nesfârşite cu

tine. Sper că eşti în curs de însănătoşire mentală şi ai început să accepţi că ai avut un comportament periclitant faţă de fiul nostru. Te rog să înţelegi că nu îţi port deloc pică. Şi îţi doresc numai bine în viitor.

Al tău sincer
Tony
CC. Jessica Law, Wandsworth DHSS

Scrisoarea îmi tremura în mâini când am citit-o. I-am trimis imediat prin fax o copie lui Nigel Clapp, iar apoi am bătut la uşa Juliei. Mi-a oferit o cafea şi compasiune.

— Să ştii că a lucrat cu un avocat la scrisoarea asta, a spus ea.

— Exact ca scrisoarea mea.

— Numai că a ta a fost măcar pe graiul tău. Misiva asta sună… de-a dreptul victoriană pe alocuri. *Comportament periclitant faţă de fiul nostru.* Cine mai foloseşte în ziua de azi un limbaj ca ăsta?

— Sigur nu este stilul de proză al lui Tony – care este vioi şi concis. Şi nu se dă în vânt după sentimentalisme de genul *„Nu îţi port deloc pică. Şi îţi doresc numai bine în viitor”.* Îmi poartă mare pică şi speră să mă calce autobuzul cu prima ocazie.

— Aici e vorba de divorţ. Iar divorţul e întotdeauna urât. Mai ales când miza e atât de mare.

În acea după-amiază, mai târziu, m-a sunat domnul Clapp.

— Ăăm… în legătură cu scrisoarea soţului dumneavoastră…

— M-a îngrijorat, am spus.

— Oh, serios?

— Pentru că i-a permis acelui nemernic să dezmintă tot ce am scris în prima scrisoare. Şi, de asemenea, pentru că i-a permis să îşi exprime

punctul de vedere precum că ea l-a „savat” pe fiul meu – ceea ce, pe lângă că e o minciună sfruntată, e şi totalmente jignitor.

— Mi-am dat seama că… ăăm… un asemenea comentariu v-ar putea supăra. Dar privitor la răul pe care l-ar putea face scrisoarea… este ceea ce am aşteptat.

— Serios?

— Oh, da, vorbesc foarte serios. E ceea ce am aşteptat şi am dorit.

— Aţi *dorit* genul ăsta de răspuns?

— Ăă, da.

Apoi a urmat încă o pauză cu semnătura lui, care sugera că voia să treacă la alt subiect de discuţie.

— Pot să vă întreb dacă aţi reuşit să vă găsiţi de lucru?

— Încerc, dar se pare că nu prea am noroc.

— Am vorbit cu doctoriţa Rodale… ăăm…

Şi-a dres glasul, nevoind, evident, să rostească jenantul cuvânt.

— Psihiatrul meu.

— Da, psihiatrul dumneavoastră. Mi-a spus că va scrie un raport în care va declara că, în lumina… ăăm…

— Depresiei mele.

— Da, depresiei dumneavoastră, consideră că încă nu sunteţi aptă pentru o slujbă cu normă întreagă. Cu asta vom avea cel puţin acoperire în caz că avocatul pledant al soţului dumneavoastră va ridica la audiere problema lipsei dumneavoastră de slujbă. Dar dacă v-aţi putea găsi o slujbă oarecare, asta s-ar răsfrânge favorabil asupra vindecării dumneavoastră de… ăăm…

— Depresie.

— Ăsta-i cuvântul.

După câteva zile, am primit un telefon de la Julia. Mi-a spus că e în biroul unui prieten editor. În una dintre primele noastre şuete îi spusesem că,

în colegiu, mi-am petrecut vacanţele de vară lucrând pe post de corector la o editură din Boston.

— Şi când prietenul meu de aici mi-a spus că are nevoie urgent de un corector pentru o lucrare mare – şi că amândoi corectorii cu care lucrează de obicei sunt angrenaţi în alte lucrări – m-am gândit imediat la tine. Dacă, adică, te interesează…

— Oh, mă interesează…

A doua zi am luat metroul până în Kensington High Street şi am petrecut o oră în biroul unui editor pe nume Stanley Show – un bărbat slab, tăcut, destul de politicos, la vreo cincizeci şi cinci de ani. Lucra în compartimentul de scrieri nebeletristice al unei edituri importante şi se ocupa în mare parte de cărţi documentare voluminoase, printre care şi „Ghidul CD-urilor cu muzică clasică”, care era publicat din doi în doi ani şi care era un volum broşat gigantic de vreo mie cinci sute de pagini.

— Te pricepi cât de cât la muzica clasică? m-a întrebat el.

— Îmi dau seama de diferenţa dintre Mozart şi Mahler, am spus.

— Ei bine, e un început, a spus el zâmbind, apoi m-a chestionat cu privire la experienţa mea de corector – şi dacă m-aş putea adapta la anglicisme şi la terminologia tehnică muzicală şi la un număr mare de abrevieri care făceau parte din ghid. L-am asigurat că învăţ repede.

— Asta e bine – pentru că întregul ghid trebuie să fie corectat în două luni. O să fie solicitant din punct de vedere tehnic, deoarece este un compendiu al celor mai bune înregistrări disponibile ale lucrărilor aproape tuturor compozitorilor importanţi şi mai puţin importanţi. E o muncă uriaşă şi, ca să fiu sincer, nu-mi vine să o încredinţez cuiva care nu a mai lucrat de atât timp ca şi corector, ca tine. Dar sunt disperat, şi dacă Julia Frank crede că poţi s-o faci, atunci cred

şi eu. Adică, dacă şi tu crezi că poţi s-o faci şi poţi să-mi predai ghidul în două luni.

— Pot s-o fac.

Am bătut palma. A doua zi, a venit la mine acasă un curier pe motocicletă, cu o cutie de carton mare – şi peste o mie cinci sute de pagini de şpalturi. Pentru sarcina asta eliberasem masa din bucătărie, instalând deja o lampă de birou şi un borcan plin cu creioane proaspăt ascuţite. Şpalturile erau însoţite de un contract. Înainte de a-l semna, i l-am trimis prin fax lui Nigel Clapp. M-a sunat într-o oră.

— Aveţi o slujbă, a spus el părând surprins.

— Aşa se pare. Dar mă îngrijorează ceva – dacă retribuţia mea îmi va anula dreptul la asistenţă juridică gratuită.

— Păi… ăăm… aţi putea oricând să-i puneţi să reformuleze contractul, garantându-vă că plata integrală se va face la publicare, care… conform contractului… e de acum în opt luni. Astfel am putea să-i arătăm tribunalului că lucraţi, dar că veţi fi retribuită după Audierea finală, ceea ce v-ar păstra dreptul la asistenţă juridică gratuită. Adică, dacă vă puteţi permite să nu luaţi acum un salariu.

Audierea era peste zece săptămâni, iar eu nu mai aveam decât echivalentul a 1.500 de lire. Ar fi însemnat să fiu cumplit de strânsă la pungă.

— Dacă, să zicem, i-aş cere lui Stanley o treime din retribuţie?

— Da – aşa v-aţi încadra pe mai departe în limitele asistenţei juridice gratuite.

Stanley a fost cum nu se poate mai dispus să rescrie contractul, subliniind că „în cei treizeci de ani de când sunt editor, asta e prima dată când un scriitor sau un redactor de carte mi-a cerut să-i plătesc mai târziu… lucru pe care, desigur, îl fac cu cea mai mare bucurie”.

În acea seară am mai făcut nişte calcule. Aveam, în total, şaizeci şi una de zile să-mi fac treaba. O

mie cinci sute împărţit la şaizeci şi unu fac 24,5 pagini pe zi, care, împărţite la opt, fac trei.

Trei pagini pe oră. Posibil de făcut. Atât timp cât nu mă abăteam de la sarcina asta. Cât nu-mi lăsam mintea să rătăcească. Cât nu stăruiam asupra neîncetatului dor chinuitor de Jack. Cât nu cedam veşnicei frici că la Audierea finală judecătorul avea să fie de partea lui Tony, iar pe mine să mă limiteze la o vizită de o oră pe săptămână până…

Nu, nu… nu te gândi la asta. Treci la treabă!

Mi-au trebuit patru zile să trec pragul compozitorilor de la litera A (Albinoni, Alkan, Arnold, Adams) şi să intru în grupa celor de la litera B şi, treptat, să parcurg familia Bach. Şi, Dumnezeule, ce multe lucrări erau trecute în revistă. Apoi, mai erau părerile pro şi contra ale criticilor – felul în care editorii ghidului discutau dacă, la înregistrarea *Mesei în Si minor,* trebuie să optezi pentru tradiţionala abordare *kappelmeister* a lui Karl Richter sau intervalurile de intensitate redusă, mai slabe, ale lui John Eliot Gardiner, sau interpretarea genială a lui Masaki Suzuki, sau…

Lucrând la acest ghid, faptul care m-a uimit cel mai mult (mai ales că aveam puţine cunoştinţe muzicale) a fost să descopăr că, în muzică, interpretarea se schimbă o dată cu fiecare dirijor, fiecare instrumentist, fiecare cântăreţ. Însă cu toate că poţi să te joci cu măsurile metronomice şi tempoul, chiar nu poţi să deviezi prea mult de la partitură. Pe când, toate poveştile sunt întotdeauna expuse speculaţiilor, îndoielilor, chiar şi reinventării… până în punctul în care, la repovestire, începi să te întrebi unde a dispărut naraţiunea originală şi cum linia intrigii a fost deturnată de cei doi protagonişti principali, amândoi prezentând acum versiuni diametral opuse ale aceleaşi poveşti.

— Probabil că ai să înnebuneşti citind cuvânt cu cuvânt tot materialul ăla muzicologic, mi-a spus

Sandy într-o seară, în timpul zilnicei noastre convorbiri telefonice.

— De fapt, chiar îmi place. Nu doar fiindcă mi se pare interesant, ci şi pentru că îmi oferă ceva după care tânjesc de luni întregi: o organizare a zilei.

Trei pagini pe oră, opt ore pe zi – munca împărţită în patru reprize a câte două ore, cu o pauză de jumătate de oră între reprize. Desigur că a trebuit să întocmesc programul în jurul întâlnirilor mele săptămânale cu Jack, al discuţiilor bilunare cu Jessica Law şi al consultaţiilor bilunare la doctoriţa Rodale. Astfel, munca îmi definea timpul. Tot aşa cum mă ajuta să am noţiunea timpului şi accelera chinuitoarea aşteptare a Audierii finale. Da, în mod frecvent, această intensă muncă de corectare mi se părea istovitoare, şi eram şi concomitent plictisită şi copleşită de proporţiile uriaşe ale sarcinii. Însă îmi făcea şi o anumită plăcere să înaintez tot mai mult în alfabet. După trei săptămâni, Berlioz era o amintire îndepărtată, deoarece tocmai îi dădusem gata pe Hindemith şi Roy Harris. Terminarea întregii părţi consacrate lucrărilor lui Mozart a semănat un pic cu o călătorie pe care am făcut-o o dată cu maşina prin Canada, în timpul căreia îmi tot spuneam: asta trebuie să se încheie cândva. Apoi, la mijlocul săptămânii a cincea, am început să intru în panică. Tocmai începeam marea secţiune „S”, cu compozitori extrem de prolifici, precum Schubert şi Şostakovici. Stanley Shaw (alt „S”) m-a verificat o dată, amintindu-mi că până la termenul-limită mai erau doar două săptămâni şi jumătate.

— Fii fără grijă – am să reuşesc să termin, am spus, cu toate că eu însămi începeam să mă întreb cum am s-o fac.

Am crescut timpul zilnic de lucru de la opt la douăsprezece ore. Asta a dat rezultate, deoarece la mijlocul celei de a şasea săptămâni reuşisem să-l dau gata pe Telemann şi mă ocupam de Tippett. Iar

la următoarea şedinţă cu doctoriţa Rodale, aceasta mi-a spus că acum păream atât de echilibrată şi stăpână pe mine, încât avea să înceapă să-mi reducă treptat doza de antidepresive. O săptămână mai târziu, în timp ce citeam secţiunea care cuprindea toate simfoniile lui Vaughan Williams (*Bonet* era înregistrarea favorită), am primit de la Nigel Clapp vestea că avem o dată exactă pentru Audierea finală – 18 iunie.

— Ăăm… avocatul pledant pe care vreau să-l pregătesc… şi care se pricepe foarte bine la genul ăsta de cazuri… şi… ăăm… este şi în registrul Asistenţei Juridice Gratuite… ei bine, numele ei este…

— Al *ei?* am întrebat.

— Da, e femeie. Dar perfectă pentru situaţia dumneavoastră… scuze, scuze, asta sună prost de tot.

— Ştiu ce vreţi să spuneţi. Cum o cheamă?

— Maeve Doherty.

— Irlandeză?

— Ăăm… da. Născută şi crescută acolo, şcolită la Oxford, apoi a făcut parte un timp dintr-un barou judecătoresc destul de radical…

— Înţeleg…

— A făcut… ăăm… treabă serioasă. Mai ales în zona litigiilor de familie. E disponibilă. Dă asistenţă juridică gratuită. Va fi sensibilă la situaţia dificilă în care sunteţi.

— Şi dacă, să zicem, ajunge să se confrunte cu un judecător conservator care nu suportă politica ei?

— Ei bine… ăăm… nu poţi să le ai pe toate.

N-am avut timp să insist asupra acestei probleme potenţiale, deoarece Vaughan Williams le-a cedat locul lui Verdi şi Victoria şi Vivaldi şi Walton şi Weber şi Weekes şi mai erau douăzeci şi patru de ore şi eu încă mai lucram la Wesley, şi beam cafea după cafea şi îl asiguram pe Stanley Shaw că putea să trimită un curier la uşa mea

mâine dimineaţă la nouă, şi parcurgeam lucrările complete pentru orgă ale lui Widor şi, pe la miezul nopţii, am ajuns la ultimul compozitor (Zwillich), şi dintr-odată soarele răsărea, şi am aruncat ultima pagină în vârful teancului, şi am schiţat acel zâmbet care vine o dată cu terminarea unei trebi, şi am făcut o baie, la nouă când a apărut curierul eram îmbrăcată şi îl aşteptam, şi o oră mai târziu am primit un telefon de la Stanley Shaw care m-a felicitat că am respectat termenul final. La o oră după asta, îmi ţineam în braţe copilaşul sub privirea tot mai puţin vigilentă a lui Clarice Chambers, care mi-a spus că în dimineaţa asta o să ne lase singuri, dar o să fie mai încolo pe coridor la bufet, dacă avem nevoie de ea.

— Ce zici de asta, Jack? am spus după plecarea ei. În sfârşit suntem singuri.

Dar Jack era prea ocupat să dea gata un biberon ca să răspundă.

În seara aceea am căzut lată la şapte şi am dormit douăsprezece ore fără întrerupere. M-am trezit dimineaţa următoare simţindu-mă mai puţin împovărată decât în ultimele luni. Această stare de uşurare a continuat până săptămâna următoare când m-a sunat Stanley Shaw şi m-a întrebat:

— Eşti cumva liberă pentru încă o sarcină?

— Sunt.

— Grozav! Pentru că mai e încă o carte uriaşă. *Ghidul de film.* În prezent numără 1.538 de pagini. Trebuie să fie corectat în întregime în nouă săptămâni. Aceleaşi condiţii ca înainte?

— Mie îmi convine.

— Ei bine, treci mâine pe la amiază pe la birou şi am să te pun la curent cu parametrii de bază, şi pe urmă te invit la masă undeva, într-un loc plăcut, dacă eşti de acord.

— S-a făcut! am spus.

Două zile mai târziu eram iar la treabă, înaintând încet prin acest compendiu critic imens. Iar când Sandy m-a întrebat cum poate să se

descurce mintea mea cu un volum atât de mare de muncă migăloasă, i-am spus:

— Mă afund pur şi simplu în ea şi, preţ de câteva ore, nu mă mai gândesc la nimic altceva. Aşa că, e cam ca novocaina – un anestezic temporar, cu acţiune rapidă care, pentru scurt timp, amorţeşte toate celelalte. Nici plata nu e rea.

După vreo trei săptămâni, am primit un telefon de la Maeve Doherty. Deşi copilărise în Dublin, avea un accent de Oxford şi Cambridge, domolit de un mod plăcut de a vorbi la telefon. Mi-a spus că Nigel Clapp îi încredinţase cazul. Deoarece îi plăcea să fie bine pregătită înainte de data audierii, şi întotdeauna se întâlnea cu persoanele pe care urma să le reprezinte, ar fi vrut să ne întâlnim de îndată ce ne permitea programul fiecăreia dintre noi.

Patru zile mai târziu, mi-am luat o după-amiază liberă. Am luat metroul până la Temple, am mers pe jos până în Fleet Street, şi am intrat într-un pasaj numit Inner Temple, de unde am ajuns la ceea ce părea a fi un colegiu Oxford – Cambridge în miniatură, al cărui arhitectură era un amestec de stiluri gotic şi tudorian: o mică şi liniştită enclavă a legii, ascunsă de continua zarvă a Londrei. Am ajuns la o uşă, în faţa căreia era un panou de lemn, pe care erau scrise cu litere negre numele a cincisprezece avocaţi pledanţi care lucrau aici. *Domnişoara M. Doherty* era aproape de vârful listei.

Biroul ei era micuţ. La fel şi ea – mică de statură, cu trăsături pe măsură. Nu era drăguţă – de fapt, putea fi descrisă ca fiind aproape urâtă –, dar avea un aer studios atrăgător, iar firea foarte hotărâtă pe care i-o ghiceai era menită să contracareze statura micuţă. Strângerea ei de mână era fermă, m-a privit în ochi când a vorbit cu mine şi, deşi era foarte practică, era foarte practică într-un mod plăcut.

— Dă-mi voie să-ţi spun de la început că părerea mea fermă e că ai fost pe nedrept denigrată. Şi am înţeles de la domnul Clapp că avocatul pledant care te-a reprezentat la Audierea interimară a primit instrucţiunile cu privire la caz numai cu vreo jumătate de oră înainte de audiere. Oare cum îl chema? a întrebat ea căutând prin dosar. Ah, da, domnul Paul Halliwell…

— Îl cunoşti? am întrebat, detectând urma de dispreţ din glasul ei.

— Lumea dreptului e mică. Deci, da, îl cunosc pe domnul Halliwell.

— Ei bine, partea cu adevărat vinovată a fost avocatul meu consultant, Virginia Ricks, de la Lawrence şi Lambert.

— Ba nu, *odinioară* la Lawrence şi Lambert. A fost dată afară luna trecută după ce a stricat un mare proces de divorţ în care era implicat un client foarte important din Dubai. Acum e considerată o paria.

Apoi a vorbit despre strategie aproape o jumătate de oră, chestionându-mă amănunţit cu privire la căsnicia mea cu Tony, la trecutul lui, concentrându-se asupra felului în care s-a închis tot timpul în biroul lui după naşterea copilului, asupra nopţilor în care stătea până târziu în oraş, asupra faptului că era în mod foarte evident încurcat cu Diane Dexter în timpul sarcinii mele.

— Am văzut scrisoarea pe care i-ai scris-o soţului tău acum câteva săptămâni, precum şi răspunsul lui. O strategie foarte abilă – mai ales că l-a făcut să declare, în scris, că relaţia lor era doar platonică. Iar dacă investigaţiile lui Nigel Clapp în trecutul ei scot la iveală ce sperăm noi să scoată, atunci chiar o să avem de prezentat împotriva lor un caz interesant.

— Nigel Clapp a pus să fie investigată Dexter?

— Aşa mi-a zis.

— De către cine?

— Nu mi-a spus. Pe de altă parte, cum probabil ai dedus până acum, domnul Clapp este o persoană care, în cele mai bune momente, are probleme cu frazele compuse. Dar, lăsând la o parte aptitudinile lui interpersonale, este poate cel mai bun avocat consultant cu care am lucrat vreodată – extrem de conştiincios şi angajat. Mai ales în cazuri ca acesta – când, la fel ca mine, o consideră pe clienta noastră grav nedreptăţită.

— Ţi-a spus el asta?

— Nici vorbă, a răspuns ea zâmbind. Dar lucrăm împreună destul de des ca să ştiu că se implică în mod pătimaş în îndreptarea lucrurilor. Acesta este cu siguranţă unul dintre exemple. Doar că să nu te aştepţi să recunoască asta în faţa ta.

Sigur nu mă aşteptam la o astfel de recunoaştere – cu toate că, atunci când la următoarea noastră convorbire telefonică l-am întrebat dacă a angajat un detectiv particular în numele meu, a devenit dintr-odată rezervat şi defensiv, spunând:

— E… ăăm… doar cineva care cercetează lucrurile pentru mine, atâta tot.

Tonul lui neliniştit m-a convins să nu mai pun alte întrebări.

În săptămânile care au urmat, m-am concentrat asupra ceea ce trebuia să fac *eu:* să termin afurisitul ăsta de manuscris. Zile lungi de muncă, întâlniri săptămânale cu Jack, consultaţii bilunare cu dr. Rodale şi Jessica Law, telefoane ocazionale de la Nigel Clapp, în care îmi dădea informaţii la zi despre cum înainta cazul şi, de asemenea, mă informa că, aşa cum stăteau lucrurile acum (şi după consultarea cu echipa de avocaţi ai lui Tony), se părea că Audierea finală avea să dureze vreo două zile. Am mai avut două conversaţii telefonice cu Maeve Doherty, în care a lămurit câteva puncte cu mine, şi, în plus, mi-a spus să nu îmi fac griji cu privire la ce judecător avea să audieze cazul – numele lui aveam să îl cunoaştem abia în după-amiaza de dinaintea audierii.

Apoi, cu doar două săptămâni înainte de data acestei Audieri finale, am primit un telefon de la Nigel Clapp. Era aproape opt seara – pentru el, o oră neobişnuită să mă sune.

— Ăăm… scuze că telefonez atât de târziu.

— Nicio problemă. Lucram.

— Cum merge treaba? a spus el, într-o încercare stângace de a face conversaţie.

— Bine, bine. Stanley chiar vorbeşte despre încă o corectură care o să vină după asta. S-ar părea că, în curând, o să am un venit constant.

— Bun, bun, a spus el părând mai distrat ca niciodată, după care a urmat încă o pauză marca Nigel Clapp. Apoi: Dacă aţi fi liberă mâine după-amiază…

— Doriţi să mă vedeţi?

— Păi, nu *trebuie* să vă văd. Dar… cred…

S-a întrerupt. Şi mi-am dat seama că este ceva în neregulă.

— Aveţi să-mi spuneţi ceva faţă în faţă? am întrebat.

— Ar fi mai bine…

— Fiindcă e o veste proastă?

O tăcere neliniştită.

— Nu e o veste bună.

— Spuneţi-mi acum.

— Dacă aţi putea veni în Balham, la mine la birou…

— Spuneţi-mi acum, domnule Clapp.

Încă o tăcere neliniştită.

— Ei bine… dacă insistaţi…

— Insist.

— Ăăm… sunt două veşti proaste, mă tem. Şi prima are legătură cu raportul domnişoarei Law…

Am simţit cum o mână rece mă apucă de ceafă.

— Oh, Dumnezeule, să nu-mi spuneţi că a hotărât împotriva mea!

— Nu chiar. De fapt, s-a declarat foarte impresionată de dumneavoastră, foarte impresionată de felul în care v-aţi descurcat în

urma despărţirii de fiul dumneavoastră, precum şi foarte impresionată de însănătoşirea dumneavoastră de depresie. Dar… ăăm… mă tem că a fost foarte impresionată şi de soţul dumneavoastră, şi de domnişoara Dexter. Şi cu toate că nu e treaba ei să facă o recomandare, a dat de înţeles că bebeluşul e pe mâini foarte bune la tatăl său şi mama înlocuitoare.

Am simţit că telefonul îmi tremură în mână.

— Vă rog… ăăm… să înţelegeţi că asta nu înseamnă că a recomandat ca băiatul să rămână la domnişoara Dexter…

— Şi a doua veste proastă?

— Ei bine, asta a sosit cu doar o oră în urmă şi… ăăm… încă încerc să o diger. E o scrisoare pe care mi-a trimis-o avocatul soţului dumneavoastră, în care mă informează că soţul dumneavoastră şi domnişoara Dexter sunt detaşaţi pe linie profesională la Sydney pentru următorii cinci ani, unde domnişoara Dexter a fost angajată să întemeieze un nou important concern de marketing.

— Oh, Doamne…

— Da… şi avocatul lor mă informează că au de gând să-l ia pe Jack cu ei.

Acum eram împietrită de şoc.

— În mod legal, pot să facă asta?

— Dacă audierea le e favorabilă şi fac o cerere…

S-a întrerupt. Am spus:

— Terminaţi fraza, domnule Clapp.

— De fapt aş prefera…

— Terminaţi fraza.

La celălalt capăt al firului, l-am auzit inspirând adânc înainte de a spune:

— Dacă audierea le e favorabilă – dacă ei îl conving pe judecător că sunteţi o mamă necorespunzătoare şi un continuu pericol pentru fiul dumneavoastră –, atunci nu veţi avea niciun

cuvânt de spus în această problemă. Pot să-l ia pe fiul dumneavoastră unde doresc.

Treisprezece

— În cazul de faţă, a spus Maeve Doherty, problema se reduce la o singură întrebare centrală: unde e mai bine să stea copilul? Asta va trebui tribunalul să hotărască – şi pentru că există deja două hotărâri judecătoreşti în favoarea tatălui copilului, o să fie misiunea noastră să îl convingem pe judecător că soluţia care ar sluji interesele copilului este măcar o custodie împărţită între mamă şi tată, de preferat fiind ca micuţul să petreacă mai mult timp cu mama lui.

— Dar dacă Tony obţine custodia?

— Atunci nu vei avea niciun cuvânt de spus privitor la unde trăieşte copilul cu tatăl lui, a spus Maeve. Prin urmare, dacă – aşa cum au indicat avocaţii soţului tău – el şi noua lui parteneră au de gând să se stabilească în Sydney pentru mai mulţi ani, atunci pot cu certitudine să-l ia acolo, chiar dacă tu obiectezi împotriva distanţei atât de mari care te desparte de fiul tău. Fireşte că, dacă se întâmplă asta, putem să ne certăm şi, probabil, îţi vom obţine drepturi de vizitare – dar lucrul acesta nu va fi prea satisfăcător. Decât dacă, desigur, eşti dispusă să te muţi în Australia.

— Fără viză sau slujbă? Imediat!

— Ei bine, să sperăm că nu o să se întâmple. Problema e, totuşi, că ambele hotărâri judecătoreşti au arătat că ai putea fi considerată mamă necorespunzătoare şi că pretinsul tău comportament de după naşterea copilului a indicat că i-ai putea face rău copilului tău. Pe asta vor insista iarăşi. Bineînţeles că noi putem cita ca martori diverşi profesionişti care să garanteze pentru stabilitatea ta mentală, pentru faptul că eşti corespunzătoare ca mamă şi că sufereai de depresie clinică la vremea aceea. Câte declaraţii avem acum, Nigel?

— Opt în total, a spus el. Şi… ăăm… toate îi sunt foarte favorabile domnişoarei Goodchild.

— Ceea ce înseamnă că putem conta pe opt martori favorabili. Totuşi, punctul nevralgic este raportul STCSFC. Tribunalul *întotdeauna* acordă atenţie acestui raport. El are inevitabil o mare influenţă asupra deciziei finale – deoarece el poate fi autorizat numai de tribunal şi, de asemenea, este privit ca fiind declaraţia definitivă cu privire la caz din partea Serviciilor sociale. De asta mă cam îngrijorează acest raport. Pentru că nu este hotărât de partea ta, Sally. Îmi împărtăşeşti îngrijorarea, nu-i aşa, Nigel?

Stăteam în biroul lui Nigel. Era la două zile după scrisoarea-bombă care venise de la avocaţii lui Tony, care anunţa intenţiile lui de a se muta în Australia. Deşi încerca să jongleze cu patru cazuri în acelaşi timp, Maeve Doherty considera situaţia destul de gravă pentru a-şi găsi o oră liberă să vină în Balham să ne întâlnim toţi trei. Aşa m-am pomenit făcând doar a doua vizită la biroul lui Nigel Clapp de când începuse să mă reprezinte.

— Ăăm… din experienţa mea, a spus Nigel, dacă raportul STCSFC nu contestă starea de fapt, tribunalul permite de obicei menţinerea stării de fapt. Ceea ce… mi-e teamă să spun că ar putea însemna că… ăăm… custodia va fi acordată soţului dumneavoastră, dar cu privilegii de vizitare mai generoase şi nesupravegheate. Ceea ce totuşi înseamnă că pot să îl ia pe Jack în Australia. Aşa că, ăăm, sunt de acord cu domnişoara Doherty… trebuie să ne luptăm pentru vreun fel de aranjament de custodie comună…

— Dar, Nigel, a spus Maeve, problema aici e că nu avem muniţie adevărată nici împotriva lui Tony, nici a partenerei lui. Afară de cazul în care „detectivul” tău a descoperit ceva.

La auzul cuvintelor „detectivul tău”, Nigel aproape a reuşit să schiţeze un zâmbet stânjenit.

— S-o aduc aici să vedem ce a reuşit să descopere? a întrebat el.

— Detectivul dumneavoastră e o *ea?* am întrebat.

— E… ăăm… doamna Keating.

— Mă luaţi peste picior? am spus, apoi am văzut brusc că vorbele astea l-au neliniştit.

— E cu adevărat foarte bună la asta, a spus el.

— Pot să confirm, a spus Maeve.

— Scuze, scuze, am spus. N-am vrut să insinuez…

— De ce nu o aduci aici? a spus Maeve.

Nigel a întins mâna spre telefon şi a format un număr. Am auzit pe doamna Keating răspunzând de alături la telefon cu un puternic „Da?"

— Vrei să vii aici o clipă, Rose – şi ai putea să aduci, te rog, şi dosarul domnişoarei Goodchild.

— Oh, da, bine.

A apărut după o clipă. Când a intrat, am observat pe rochia ei înflorată şi mare nişte firimituri maronii. Rămăşiţe de la biscuiţii de ciocolată, fără îndoială. Nigel ne-a făcut din nou cunoştinţă. Deşi cu doar zece minute mai devreme îmi dăduse drumul în birou, se uita la mine ca la o străină pe care nu o văzuse în viaţa ei. Nigel a spus:

— Domnişoara Goodchild şi domnişoara Doherty ar vrea să audă rezultatele investigaţiei tale cu privire la domnişoara Dexter.

— Vreţi să citesc raportul sau vreţi să vă prezint versiunea condensată? a întrebat ea.

— Să… ăăm… auzim versiunea condensată, pe urmă putem să facem fotocopii ale raportului tău pentru amândouă.

— Mie îmi convine, a spus ea instalându-se într-un scaun şi deschizând dosarul. Am aici toate datele ei. Diane Dexter, născută în Leeds, 15 ianuarie 1953. Tatăl a lucrat la Regia de Gaz din localitate, mama a fost casnică. A urmat gimnaziul din localitate, o şcoală de stat. Fată inteligentă – a

intrat la Facultatea de Economie a Universităţii din Leeds. După ce şi-a luat licenţa, a plecat la Londra. Zece ani în publicitate. A lucrat la câteva firme mari, printre care Dean Delaney şi John Hegarty. Apoi a fost racolată de Apple UK, pentru a conduce departamentul de marketing. A stat cinci ani la ei. Şi-a extins activitatea la studierea pieţei. În 1987 a fondat o companie – Market Force Ltd – împreună cu un partener pe nume Simon Chandler, cu care a avut un timp o relaţie amoroasă. În 1990, când s-au despărţit, el a cumpărat partea ei de firmă, bani pe care ea i-a folosit pentru a întemeia Dexter Communications, care de-a lungul ultimilor zece ani a devenit o firmă de mare succes, până în punctul în care Diane Dexter are în prezent un capital de zece milioane de lire, cu case în… ei bine, toate astea le ştiţi din raportul anterior al Lawrence şi Lambert, din dosar… Şi-acum, iată ce informaţii scandaloase am găsit despre ea. Două luni de spitalizare în 1990 la Priory pentru „dependenţă psihotropă” – mai cunoscută ca abuz de cocaină. Vestea proastă e că nu au existat arestări pentru posesie de droguri, de fapt absolut nimic de natură infracţională, mai puţin câteva amenzi de circulaţie pentru viteză. De la externarea din Priory n-a mai consumat deloc droguri. De fapt, în prezent discută cu grupuri de tineri despre dependenţa ei din trecut şi a strâns bani pentru o fundaţie care a sponsorizat programe de educaţie împotriva drogurilor în Leeds şi în împrejurimi.

Grozav, mi-am zis. O consumatoare de droguri care s-a îndreptat şi treisprezece ani a rămas curată – iar acum face acte caritabile ca o cale de a repara trecutul năbădăios. Oh, şi o femeie de afaceri de un succes nebun, şi bogată pe deasupra.

— Aspectul legat de cocaină e interesant, a spus Maeve Doherty. Acolo ar putea fi ceva. Altceva?

— Pe lângă relaţia cu Simon Chandler, au fost două căsnicii eşuate, una de doi ani, făcută în

pripă, în universitate cu un flăcău de care a divorţat în 1975. El este acum învăţător undeva în Yorkshire. Apoi una de şase ani cu un regizor de televiziune, pe nume Trevor Harriman, care s-a sfârşit în ’85, când l-a cunoscut pe Simon Chandler. De fapt, Chandler a fost numit co-pârât în cererea de divorţ înaintată de soţul ei. Din 1990, când ea şi Chandler s-au despărţit, au urmat câteva legături amoroase, printre care una cu scriitorul ăla de romane de groază, Philip Kimball, dar nimic trainic. Până în 1999 când l-a cunoscut pe Tony Hobbs.

Aici am întrerupt-o.

— Tony susţine că, la început, au fost doar prieteni.

Rose Keating a spus:

— Mă rog, or fi fost ei „doar prieteni”, însă în ’99 ea l-a luat într-o vacanţă în Africa de Sud, apoi, anul următor, au fost să facă scufundări la Marea Barieră de Corali, după care, în 2001, a petrecut cu el o lună la Cairo.

— În ce lună din 2001? am întrebat.

— Septembrie.

— Are logică. Cu mine s-a cuplat în octombrie.

— Nu-mi place deloc să spun asta, dar ea e cea care l-a părăsit în septembrie, pe motiv că el nu a vrut să se întoarcă la Londra să trăiască cu ea.

Aici a intervenit Maeve Doherty.

— Ai reuşit să afli când au reînceput să se vadă?

Rose Keating a dat din cap.

— Cam acum un an – la scurt timp de la întoarcerea domnului Hobbs de la Cairo.

Am icnit surd. Şi am întrebat:

— De unde ştii asta?

— Mi-a spus fosta menajeră a domnişoarei Dexter. Domnul Hobbs a venit într-o după-amiază acasă la domnişoara Dexter.

Maeve Doherty a întrebat:

— Dar a spus fosta menajeră dacă el doar a trecut pe acolo sau chiar a stat la ea?

— Nu, a fost clar asta din urmă. A rămas cu ea până pe la unu noaptea… şi n-au ieşit din dormitor până a plecat el.

…şi a venit acasă şi mi-a spus că a băut până târziu cu tovarăşii lui.

Acum am întrebat:

— Şi după spusele menajerei, după aceea venea în mod regulat la ea?

— Conform menajerei, da, a spus Rose Keating. Era tot timpul acolo.

Maeve Doherty a întrebat:

— Bănuiesc că avocatul pledant al domnului Hobbs ar putea contesta validitatea mărturiei menajerei… mai ales că e fostă menajeră.

— Aşa e, a spus Rose Keating. A fost concediată fiindcă a fost bănuită că fura.

— Oh, grozav! am spus.

— Da, dar menajera a consultat un avocat şi i-a forţat mâna domnişoarei Dexter. Reiese că nu numai că a primit de la ea scuze în scris, precum că acuzaţia a fost în întregime falsă, ci şi un cec echivalent cu salariul pe un an, ca reparaţie morală.

— Şi e dispusă să depună mărturie această menajeră? a întrebat Maeve Doherty.

— Oh, da. Nu are o părere prea bună despre domnişoara Dexter, asta e sigur. Şi mi-a mai spus unde şi când au plecat pe furiş din oraş cei doi pentru un mic rendez-vous romantic în ultimele şase luni. De două ori la Bruxelles şi o dată la Paris. Am obţinut numele hotelurilor, am sunat şi mi-au confirmat că domnul Hobbs a avut companie în ambele ocazii. De fapt, portarul de la hotelul Montgomery din Bruxelles mi-a spus că, în ambele dăţi, a fost aceeaşi femeie… Oh… un ultim lucru important. Se pare că domnişoara Dexter a pierdut o sarcină când consuma vârtos cocaină. La un an după aceea, a încercat fertilizarea *in vitro.* Nu a ţinut. A încercat iar în ’92 şi ’93, vreme la care avea patruzeci de ani, şi

partida era cam pierdută. Treaba e că, după spusele menajerei, pentru ea a devenit oarecum o obsesie să aibă un copil, până în punctul în care, la mijlocul anilor nouăzeci, s-a gândit o vreme să adopte unul, până a intervenit chestia cu afacerea… se pare că a avut, un timp, o mică problemă financiară la corporaţie…

M-am uitat uimită la Rose Keating.

— Cum naiba ai descoperit tot acest material?

A zâmbit cu sfială.

— Am căile mele, dragă.

Maeve Doherty a spus:

— Faptul că aveau o legătură amoroasă în timp ce el era însurat cu tine e o chestie bună. Faptul că el a scris că, până la boala ta, relaţia lor era de prietenie – iar noi avem dovezi în sens contrar – e tot o chestie bună. Iar faptul că, în toţi aceşti ani, ea şi-a dorit cu disperare un copil… ei bine, din asta o putem deduce pe cealaltă.

Însă, pe urmă s-a uitat la mine şi a spus:

— Totuşi, trebuie să fiu sinceră cu tine, Sally. După părerea mea, deşi toate dovezile astea sunt utile, ele nu contrazic sau slăbesc informaţiile scandaloase pe care le au împotriva ta.

Am simţit dintr-odată nevoia unei doze în plus de antidepresive. Tot aşa cum m-am văzut dintr-odată stând la rând la Consulatul Australiei cu alte viitoare emigrante, explicându-i unui funcţionar plictisit că fostul meu soţ şi proaspăta lui soţie au obţinut custodia copilului meu şi doresc viză pentru Australia pentru a-mi putea vizita săptămânal băieţelul. La care funcţionarul avea să întrebe, fără doar şi poate: „Şi de ce a primit soţul dumneavoastră custodia băieţelului dumneavoastră?”

— Ăăm… domnişoară Goodchild.

Am revenit brusc cu picioarele pe pământ.

— Te simţi bine, dragă? m-a întrebat Rose Keating.

— Încerc.

Maeve Doherty a spus:

— Problema e că Audierea finală este în douăsprezece zile. Şi dacă nu…

Aici a intervenit Nigel Clapp.

— Ăăm… cred că domnişoara Doherty vrea să spună că, ei bine, ca s-o spun de-a dreptul, trebuie să găsim altceva fie despre soţul dumneavoastră, fie despre domnişoara Dexter. Cum doamna Keating a cercetat minuţios viaţa domnişoarei Dexter…

— Îţi vine în minte ceva despre soţul tău, care ne-ar putea fi util? m-a întrebat Maeve.

— Vrei să spui, pe lângă faptul că ani întregi a evitat însurătoarea şi mi-a spus că nu şi-a dorit niciodată copii?

— Totuşi, te-a adus cu el la Londra când ai rămas însărcinată, a spus Maeve.

— Nu ştiu ce să spun, am zis. Până să apar eu, viaţa lui însemna numai muncă şi, din când în când, o iubită. Nu pot zice că mi-a povestit multe despre asta. De fapt, singura dată când am aflat câte ceva despre fosta lui viaţă privată a fost atunci când un jurnalist din Cairo mi-a spus…

În acel moment, am auzit un mic zbârnâit în fundul creierului meu; o singură frază care îmi fusese spusă în urmă cu vreo şapte luni. Ceva pe care, în confuzia mea de la acea vreme, nici nu-l recepţionasem. Până acum când, din senin, era scos din lada de gunoi a creierului meu şi aşezat în faţa mea.

— Te simţi bine, dragă? m-a întrebat Rose Keating.

— Aş putea da un telefon?

Am sunat la Informaţiile din Seaford. Numele pe care îl voiam era înregistrat, dar persoana cu care doream să vorbesc nu era acasă. Am lăsat un mesaj, rugând-o să mă sune urgent acasă, la Londra. Pe urmă m-am întors în biroul lui Nigel şi am spus pe cine încercam să contactez, ce mi-a spus ea cu nişte luni înainte şi de ce ar putea fi util.

— E puţin probabil să fie, pentru că ea mi-a spus ceva al naibii de vag. Dar merită să aflăm ce a vrut să spună prin asta.

— Ăăm… credeţi că aţi putea să-i daţi de urmă şi să staţi de vorbă cu ea? a întrebat Nigel Clapp. Mai avem doar douăsprezece zile.

Douăsprezece zile. Acel termen-limită stăruia ameninţător în mintea mea. La fel şi adevărul spus de Maeve Doherty: fără nişte dovezi noi, probabil că tribunalul avea să se pronunţe în favoarea lui Tony. Evidenţa vorbea de la sine.

Douăsprezece zile. M-am dus în grabă acasă în Putney şi mi-am verificat mesajele. Doar unul – de la Jane Sanjay, care mă informa că s-a întors în ţară, dar că stă la nişte prieteni din Brighton o săptămână înainte să îşi reia munca. „Să luăm prânzul ăla cândva, în viitor… şi, desigur, ne vom întâlni la tribunal la audiere. Sper să îţi păstrezi calmul…”

Greu. Am format din nou numărul din Seaford. Am dat din nou de robotul telefonic. Am lăsat din nou un mesaj. Pe urmă m-am întors la treabă la *Ghidul de Film.* Dar, spre deosebire de intervalele mele anterioare de corectat, de data asta n-am mai putut să mă izolez de lumea exterioară două ore la rând. De data asta, mă tot uitam la telefon, dorindu-mi să sune. Lucru pe care nu l-a făcut.

Aşa că am sunat iar şi am mai lăsat un mesaj. Pe urmă, am început să sun la intervale de trei ore.

La sfârşitul zilei, telefonul a sunat. Am sărit. Dar era Rose Keating.

— Am sunat doar să văd dacă ai vreo veste, a spus ea.

— Încă nu m-a sunat.

— Încearcă mai departe, dragă, a spus ea, deşi am priceput şi subtextul vorbelor ei: *ne trebuie ceva nou.*

Până la miezul nopţii trebuie să mai fi sunat de opt ori. Am avut un somn agitat şi, în cele din urmă, pe la cinci dimineaţă, m-am pomenit la masa

din bucătărie corectând nişte pagini în plus. La şapte, am format numărul din Seaford. Niciun răspuns. Am încercat din nou la zece, la trei, la şase. Apoi, când am telefonat la opt şi jumătate, minunea s-a produs. Chiar mi s-a răspuns. Când Pat Hobbs mi-a auzit glasul, s-a indignat.

— Tu m-ai sunat ieri toată ziua?

— Domnişoară Hobbs… Pat… te rog să mă asculţi până la capăt…

— Să nu mă tutuieşti. Nu te cunosc.

— Sunt soţia lui Tony…

— Ţin minte al naibii de bine. M-ai deranjat în urmă cu multe luni…

— E o situaţie urgentă.

— A murit sau e pe moarte?

— Nu, dar…

— Atunci nu e urgent.

— Dacă m-ai lăsa să-ţi explic…

— Nu cred că vreau.

— E doar o simplă întrebare.

— La care n-am de gând să răspund, indiferent care e. Şi nu vreau să mă mai deranjezi.

A închis. Am sunat iar. Linia era ocupată. Am sunat din nou după zece minute. Tot ocupat. După o jumătate de oră. Tot ocupat. Scosese receptorul din furcă. M-am plimbat prin bucătărie, îngrijorată. M-am uitat la ceasul de perete. Pe urmă am întins mâna spre telefon şi am sunat la Informaţiile de la gară şi am aflat că, dacă prindeam trenul de 21:32 din Putney către Clapham Junction şi schimbam luându-l pe cel de 21:51 spre Eastbourne, la 23:22 aş fi ajuns în Seaford.

Am aruncat câteva lucruri într-o geantă de voiaj – gândindu-mă că, deoarece era un orăşel la malul mării, trebuie să existe acolo câteva hoteluri la care, în preţul cazării, intră şi micul dejun. Pe urmă am fugit la tren.

După două ore, când am ieşit din gara din Seaford, am simţit în aer acel iz de iod care

trădează că marea e aproape. În faţa gării era un singur taxi. I-am arătat şoferului adresa – aflată de la Informaţiile telefonice.

— E doar la trei minute de mers pe jos de aici, a spus el arătând spre un supermarket Safeway de peste drum de gară. I-am mulţumit şi am pornit la drum. Străzile erau pustii. Iluminatul public era slab, aşa că tot ce am putut să disting a fost o stradă principală mică, având o amestecătură de clădiri moderne şi edwardiene, printre care una foarte modernă, pătrăţoasă a unei filiale Safeway. Am cotit la dreapta înainte de ea şi m-am pomenit pe o stradă cu magazine modeste, la capătul căreia era o mână de bungalow-uri tencuite cu mortar de prundiş. Numărul 26 era al doilea din capăt. Era zugrăvit în crem. Avea la ferestre perdele de dantelă. Deasupra uşii era o placă de lemn, care informa lumea că această casă fusese botezată Creasta Mării. Planul meu fusese să caut casa, apoi să găsesc în apropiere un hotel şi să pun micul ceas de voiaj, pe care îl adusesem cu mine, să sune la şase şi jumătate, ca la şapte să fiu la uşa ei. Poate nu avea să-i placă vizita matinală, dar măcar aveam şansa s-o prind înainte să plece la muncă (dacă, adică, muncea). Dar, când am ajuns la uşa din faţă, am văzut că toate luminile erau aprinse. Aşa că, socotind că era mai bine să-i stârnesc mânia cât era încă trează, m-am apropiat de uşă şi am sunat.

După o clipă, uşa s-a deschis puţin. De ea era prins un lanţ. În spatele lanţului, am văzut o femeie foarte ridată şi cu ochi speriaţi. Dar glasul era la fel de mânios ca înainte.

— Ce vrei la ora asta din noapte?

Am băgat repede piciorul între uşă şi toc, spunând:

— Sunt soţia lui Tony, Sally Good…

— Cară-te de aici, a spus ea încercând să trântească uşa.

— Acordă-mi doar cinci minute, te rog.

— Dacă nu pleci acum, chem poliţia.

A încercat iar să trântească uşa.

— Te rog doar să mă asculţi până la capăt…

— În toiul nopţii? Nici gând. Acum şterge-o, altfel…

— Mi-a luat copilul.

Tăcere. Asta a făcut-o în mod clar să se gândească, şi s-a văzut.

— Cine ţi-a luat copilul?

— Fratele tău.

— Ai un copil cu Tony?

— Un fiu – Jack. Are în jur de nouă luni acum. Iar Tony a…

Mi-am pus mâna pe faţă. Am simţit că încep să tremur. Nu voiam să plâng în faţa acestei femei.

— Ce a făcut? a întrebat ea, acum cu un glas mai puţin dur.

— A fugit cu altă femeie. Şi mi-au luat fiul…

Am văzut în ochii ei un amestec de îngrijorare şi ambivalenţă.

— N-am avut nimic de-a face cu fratele meu de aproape douăzeci de ani.

— Înţeleg. Şi îţi promit că nu te reţin mai mult de zece minute. Dar *te rog* – situaţia e destul de disperată. Crede-mă că n-aş fi aici în toiul nopţii dacă…

Am auzit-o desfăcând lanţul.

— Zece minute, nu mai mult, a spus ea, şi pe urmă a deschis uşa.

Am păşit pe un covor cu modele, din perete în perete. Acesta se continua pe un hol cu tapet înflorat, maroniu. Camera de zi dădea din acest coridor. Alt covor Axminster, o garnitură de mobilier în trei piese cu tapiserie de vinilin bej, un televizor cam vechi şi un aparat video; un bufet vechi, de mahon, pe care erau o sticlă de lichior irlandez Bailey, băută pe jumătate, şi o jumătate de litru de gin ieftin, după aspect. Pe pereţi nu existau obiecte ornamentale – doar un tapet cu un altfel de

model: în tonuri sepia şi decolorat. În aer se simţea distinct un iz de igrasie.

— Deci, ce vrei să-mi spui?

Ca de atâtea ori în ultimele luni, am depănat iar toată povestea. Pat Hobbs a ascultat-o de la un capăt la altul, impasibilă, fumând ţigară după ţigară. Ştiam că e cu vreo zece ani mai mare decât Tony – şi cu toate că nu era scundă şi îndesată, faţa cu riduri adânci şi ochii trişti şi halatul de baie înflorat şi ponosit care atârna pe ea o făceau să pară aproape babă. Pe la jumătatea poveştii, m-a întrerupt întrebând:

— Bei gin?

Am dat din cap. S-a ridicat şi a umplut două pahare cu gin, apoi a adăugat apă plată dintr-o sticlă de pe bufet. Mi-a întins un pahar. Am luat o înghiţitură mică. Apa plată era groaznică. La fel şi gustul metalic al ginului ieftin. Dar era alcool şi îmi prindea bine.

Mi-a mai luat vreo zece minute să o aduc la zi pe deplin. În acel timp a mai fumat două ţigări. Şi în cele din urmă a spus:

— Aş fi putut să-ţi spun că fratele meu e o jigodie. O jigodie fermecătoare, totuşi jigodie. Aşa că, pe lângă să-ţi spun că îmi pare rău pentru necazurile tale, cu ce pot să te ajut în privinţa asta?

Am luat încă o gură de gin, să-mi fac curaj, ştiind că, dacă nu o câştigam de partea mea acum, toată vizita asta din miez de noapte avea să fie inutilă. Pe urmă am spus:

— Ţii minte când am vorbit acum ceva timp, şi ţi-am spus că Tony tocmai m-a părăsit, iar tu m-ai întrebat…

I-am redat succint conversaţia, cu toate că o ţineam minte cuvânt cu cuvânt.

— *De când sunteţi căsătoriţi*? m-a întrebat ea.

— *De aproximativ un an.*

— *Şi deja te-a abandonat? A lucrat repede. Ţine minte ce îţi spun – nu mă miră. Este genul care abandonează.*

— *Vrei să spui că a mai făcut asta?*

— *Poate.*

Acum m-am uitat direct la ea şi am întrebat:

— Ce ai vrut să spui prin „poate”?

Şi-a aprins altă ţigară. Mi-am dat seama că, în mintea ei, cântărea toate astea, întrebându-se dacă ar trebui să se implice cât de cât în povestea mea. Îi ceream să-şi trădeze fratele. Şi cu toate că nu mai vorbise cu el de douăzeci de ani, îi era totuşi frate.

A tras adânc din ţigară, apoi a suflat fumul.

— Am să-ţi spun – cu o condiţie. N-ai auzit asta de la mine. Ai înţeles?

Am dat din cap. Acum a fost rândul ei să spună o poveste. Două poveşti, de fapt, deşi făceau parte din aceeaşi naraţiune centrală. Pe urmă, când a ajuns la sfârşitul poveştilor, s-a ridicat şi s-a dus în hol şi s-a întors cu o agendă cu adrese, o bucată de hârtie şi un pix. A găsit două numere. Le-a notat. A spus:

— Acum, poţi să te ocupi de ele. Dar, ne-am înţeles – pe mine nu mă amesteci.

Am asigurat-o că n-am să scot o vorbă despre implicarea ei, apoi i-am mulţumit călduros pentru ajutor, spunându-mi că îmi dau seama ce greu i-a fost să facă aşa ceva.

— Nu mi-a fost deloc greu.

S-a ridicat, dând de înţeles că e vremea să plec.

— Dimineaţă trebuie să mă duc la muncă, a spus ea.

— Cu ce te ocupi?

— Sunt casieră la o societate de construcţii de aici din oraş.

— Îţi place?

— E o slujbă.

— N-am cuvinte să-ţi mulţumesc…

M-a oprit cu o fluturare a mâinii. Nu voia recunoştinţă.

— Bine, atunci, am spus luând geanta de voiaj. Dar să ştii că îţi sunt recunoscătoare pentru tot.

A dat scurt din cap, apoi a deschis uşa. Aveam de gând să o întreb unde aş putea să găsesc cel mai apropiat hotel, dar m-am răzgândit. Nu voiam să o implic şi mai mult. Mai ales că făcuse deja atâtea.

Am luat-o pe stradă către oraş, nu deosebit de îngrijorată că era posibil ca toate hotelurile să fie pline sau închise noaptea. Dacă trebuia să dorm pe o bancă în gară, aşa să fie. Aventura se soldase cu succes. Ceea ce obţinusem merita din plin o noapte de nesomn. Dar pe la jumătatea străzii, am auzit-o pe Pat Hobbs strigând:

— Unde te duci acum?

M-am răsucit în loc. Stătea în pragul casei ei.

— Nu ştiu. Îmi închipui că trebuie să fie deschis acum un hotel.

— În Seaford, la aproape unu noaptea? Toată lumea e în pat. Vino, am o cameră liberă.

Camera era îngustă şi mucegăită. La fel şi patul. Pe pervazul unei ferestre era o colecţie mică şi tristă de păpuşi vechi. Nu a vorbit mult cu mine, mi-a spus doar că baia e pe hol şi că în dulapul încălzit e un prosop de rezervă. Pe urmă mi-a urat noapte bună.

M-am dezbrăcat şi m-am strecurat între cearşafuri. Am adormit în câteva minute.

Pe urmă era dimineaţă, şi ea bătea în uşa mea, spunându-mi că e opt şi că într-o oră trebuie să fie la muncă. Pat era îmbrăcată de slujbă într-o uniformă bleumarin cu o bluză bleu şi o eşarfă bleu cu alb, care reprezenta logoul conglomeratului la care lucra. Pe un reşou, era un ceainic maro, de modă veche. Alături, era un suport de oţel pentru pâine prăjită, cu două felii de pâine albă, prăjită, care mă aşteptau, precum şi un borcan cu gem şi o cutie de margarină.

— M-am gândit că ai vrea să mănânci ceva, a spus ea.

— Mulţumesc, am spus.

— Bei ceai? Eu nu beau cafea.

— Ceaiul e foarte bun.

M-am aşezat la masă. Am luat o felie de pâine şi am uns-o cu gem. Pat şi-a aprins o ţigară.

— Am dat deja telefoanele alea în locul tău, a spus ea.

— Poftim?

— Numerele alea două pe care ţi le-am dat azi-noapte. Le-am sunat deja pe amândouă. Amândouă sunt dispuse să te vadă. Ce faci azi?

— Sunt liberă, am spus cu adevărat încântată şi doar puţin surprinsă de un astfel de gest.

— Asta-i bine, fiindcă prima persoană – cea cere locuieşte în Crawley – a spus că e acasă în dimineaţa asta. Şi am sunat la gară – e un tren de aici spre Gatwick Airport la 9:03, dar trebuie să schimbi în Brighton. Ajungi la Gatwick la 10:06 şi apoi faci zece minute cu un taxi până la ea acasă. Cealaltă femeie nu se poate întâlni azi cu tine. Dar e liberă mâine dimineaţă. Oricum, ea locuieşte în Bristol. Te aşteaptă la unsprezece, ceea ce înseamnă că în jur de nouă trebuie să fii într-un tren care pleacă din Londra. E în regulă?

— Nu ştiu ce să spun, doar că sunt de-a dreptul copleşită…

— Gata, a spus ea dorind evident să evite încă o revărsare de recunoştinţă din partea mea. Sper să-ţi meargă bine, şi asta e tot ce am de gând să spun despre asta.

Ne-am cufundat în tăcere. Am încercat să fac conversaţie.

— Locuieşti de mult în Seaford?

— De douăzeci şi trei de ani.

— E mult. Şi înainte?

— Amersham. Am locuit cu părinţii mei până au murit amândoi. Pe urmă am avut chef de-o schimbare. Nu voiam să hoinăresc prin casa lor fără ei. Aşa că i-am cerut societăţii de construcţii să mă mute în altă parte. Mi-au oferit Seaford-ul. Mi-a cam plăcut ideea de a fi aproape de apă. Am venit aici în 1980. Am cumpărat casa asta cu banii

obţinuţi pe casa din Amersham, partea mea. De atunci, nu m-am mai mutat.

— Ai fost căsătorită sau…

— Nu, a spus ea întrerupându-mă. N-am fost niciodată măritată.

Şi-a stins ţigara. Trecusem frontiera în viaţa privată, şi acum conversaţia era închisă.

M-a condus la gară. Când am ajuns la intrare, am spus:

— Îţi mulţumesc din nou că m-ai pus la curent. Sper că nu te-am deranjat prea mult.

— După vreo şapte ani, e prima dată când a stat cineva la mine.

I-am atins braţul.

— Pot să te sun să-ţi spun cum s-au rezolvat lucrurile?

— Aş prefera să n-o faci, a spus ea. Apoi, dând din nou scurt din cap, a spus repede „La revedere” şi a plecat.

În timp ce aşteptam să mă sui în trenul de Gatwick, m-am pomenit studiind o hartă a East Sussex-ului, de pe peretele gării. În timp ce îmi mutam privirea uşor la nord-est de Seaford, am observat oraşul Litlington – scena ruşinoasei mele sosiri la poarta lui Diane Dexter. Am măsurat cu arătătorul distanţa dintre cele două oraşe, apoi mi-am lipit degetul de indicatorul distanţelor în mile din partea de jos a hărţii. Tony îşi petrecea acum weekendurile la doar trei mile de locul în care trăia sora lui.

Am schimbat trenul la Brighton. În Gatwick am luat un taxi până la o casă modernă de pe o moşie modestă din Crawley. Femeia de acolo mi-a acordat treizeci de minute din timpul ei, mi-a spus tot ce voiam să aud şi a zis că, da, e de acord să fie intervievată de unul dintre avocaţii mei. Pe urmă, am luat taxiul până la gară. În timp ce aşteptam trenul, l-am sunat pe Nigel Clapp şi i-am turuit emoţionată tot ce se întâmplase în ultimele douăsprezece ore. Nu a spus nimic cât am

trăncănit eu incoerent. Iar când, în sfârşit, am încheiat cu vorbele: „Nu e rău, nu-i aşa?”, a spus: „Da, e o veste destul de bună”.

Ceea ce, de la Nigel Clapp, semăna cu ceva care se apropia de mare optimism.

Mi-a mai spus şi că aranjase să o trimită pe Rose Keating la Crawley să ia o declaraţie de martor.

A doua zi, pe la amiază, l-am sunat din Bristol cu încă o veste bună: auzisem exact ce dorisem să aud de la a doua cunoştinţă a lui Pat Hobbs, şi era şi ea gata să dea o declaraţie de martor. Încă o dată, a fost entuziasmul însuşi: „V-aţi descurcat foarte bine, domnişoară Goodchild”.

Maeve Doherty a fost de aceeaşi părere, sunându-mă după două zile ca să-mi spună că e foarte mulţumită de munca mea de detectiv.

— Este cu siguranţă o mărturie foarte interesantă, a spus ea părând precaută. Şi dacă la audiere este plasată cu grijă, ar putea să aibă un impact. Nu spun că e proba incontestabilă care mi-ar plăcea mie, dar, fără îndoială, este extrem de convingătoare.

Apoi m-a întrebat dacă sunt liberă să trec pe la cabinetul ei o oră, ca să-mi explice cum are de gând să mă interogheze la audiere când depun mărturie şi la ce trebuie să mă aştept din partea avocatului pledant al lui Tony.

Deşi ea avea nevoie de doar şaizeci de minute ca să stea de vorbă cu mine, drumul dus-întors până în Chancery Lane îmi mânca două ore. La capitolul timp stăteam prost deoarece pierdusem peste o zi de muncă plină, cu diversele mele expediţii în Sussex şi Bristol, şi deoarece corectura *Ghidului de Film* trebuia să fie gata înainte de începerea audierii. Odată ajunsă în cabinetul ei, m-am pomenit frământând în mâini o bucată de hârtie, în timp ce parcurgeam mărturia mea. Mi-a spus că frământatul unei bucăţi de hârtie e ceva pe care trebuie să-l evit categoric în timp ce voi fi chestionată, întrucât mă face să arăt nervoasă şi

îngrozită. Pe urmă, a exersat un potenţial interogatoriu contradictoriu, terorizându-mă complet, hărţuindu-mă cu răceală, atacându-mi toate slăbiciunile şi subminându-mi toate apărările.

— Acum m-ai speriat de moarte, i-am spus după ce a terminat.

— Să nu fii speriată, a zis ea. Pentru că te-ai descurcat chiar foarte bine. Trebuie să ţii minte că avocata lor îşi va da mai mult decât toată silinţa să te prindă că te contrazici şi să te facă să pari o mincinoasă fără pereche. Va încerca şi să te înfurie. Singura şmecherie aici e *să nu muşti momeala.* Răspunde scurt şi concis. Evită contactul vizual cu ea. Repetă mereu acelaşi lucru. Nu te abate de la povestea ta şi o să fie bine.

Mă îndoiam de asta, dar, din fericire, groaza de audiere a fost pentru scurt timp înlocuită de groaza mai imediată de a nu respecta termenul-limită. Eram chiar recunoscătoare pentru această presiune, deoarece mă făcea să uit de teama pe care o aveam. În plus, m-a făcut să lucrez paisprezece ore pe zi în ultima săptămână. În afară de drumurile ocazionale la supermarket după mâncare şi un galop rapid de treizeci de minute pe poteca de lângă râu, n-am ieşit din casă… cu excepţia, desigur, întâlnirii mele săptămânale cu Jack. Acum mergea de-a buşilea, şi scotea o mare varietate de sunete, şi îi plăcea să fie gâdilat, şi mai ales să-l ţin în aer deasupra mea, stând întinsă pe podea, şi să spun „unu, doi, trei, *buum”* şi să-l cobor brusc peste mine. De fapt, asta i se părea ceva distractiv, şi în felul lui monosilabic îmi tot sugera că voia să repet iar şi iar. Lucru pe care, firește, îl făceam cu mare bucurie. Până intra Clarice şi îmi spunea că ora noastră expirase.

Ca întotdeauna, acesta era cel mai greu moment. Predarea. Erau zile când îl ţineam pe Jack strâns lipit de mine şi mă luptam cu lacrimile. Erau alte zile în care el arăta cam nedumerit şi descumpănit de faptul că trebuia să punem capăt distracţiei

noastre, iar eu îmi stăpâneam cu greu lacrimile. Erau zile când el adormea sau avea o criză de plâns, sau pur şi simplu nu era în apele lui în general, iar eu mă luptam să nu plâng. Astăzi nu a fost altfel. M-am ridicat de pe podea cu el în braţe. I-am lipit capul de al meu. Am spus:

— Pe săptămâna viitoare, voinicule.

Pe urmă i l-am dat lui Clarice. Ea a dispărut în camera de alături. M-am aşezat pe unul dintre scaunele de plastic turnat şi – pentru prima dată de la prima noastră întâlnire supravegheată – am cedat. A intrat Clarice. S-a aşezat lângă mine, m-a cuprins cu un braţ şi m-a lăsat să-mi îngrop capul în umărul ei în timp ce îmi dădeam drumul. Spre marea ei cinste, nu a spus nimic. Cred că a înţeles presiunea sub care eram – atât să mă port corect şi cu calm în prezenţa ei, cât şi să ţin piept separării forţate din ultimele luni cu o necesară stăpânire de sine, pentru a nu fi considerată scandalagioaică. Tot aşa cum a înţeles ce mă aştepta peste doar trei zile. Şi că dacă nu aveam câştig de cauză…

Aşa că m-a ţinut în braţe şi m-a lăsat să plâng. Iar când, în cele din urmă, m-am potolit, a spus:

— Sper că, săptămâna viitoare, la ora asta, aceste întâlniri supravegheate vor fi pentru tine doar o amintire urâtă şi vei fi iar cu băieţelul tău.

Între timp, aveam o treabă de terminat – şi eram hotărâtă să o termin înainte de începutul audierii, ca să-mi îngădui o noapte de somn mulţumitor înainte de audierea de la tribunal.

Cu câteva zile înainte de audiere m-a sunat Sandy.

— Aşadar, marţi dimineaţă e ziua cea mare, corect?

— Aşa e.

— Aş vrea să fi fost catolică. Aş fi pus să se rostească o mesă pentru tine.

— Intervenţia divină nu o să mă ajute acum.

— Nu se ştie niciodată. Oricum, promite-mi că ai să mă suni marţi seară.

Am închis. Şi am lucrat în acea noapte până la trei, apoi m-am prăbuşit pe pat şi m-am trezit la şapte, şi am lucrat (cu o oră de somn undeva pe la miezul zilei) până a doua zi la şapte dimineaţă. Oră la care am făcut o baie şi m-am felicitat că am terminat această corectură fără de sfârşit.

Manuscrisul a plecat prin curierul pe motocicletă la nouă. La scurt timp după aceea, m-am dus la baia publică din Putney şi am petrecut o oră făcând tururi de bazin. Pe urmă am plecat şi m-am coafat, şi m-am dus la masă, şi am trecut drumul şi am intrat în cinematograful din zonă, şi am văzut de la un capăt la altul o aiureală romantică în care juca Meg Ryan, apoi am ridicat un costum de la curăţătorie, şi la cinci am fost acasă, şi am primit un telefon de la Maeve Doherty – care îmi spunea că tocmai fusese informată despre ce judecător avea să audieze cazul.

— Îl cheamă Charles Traynor.

— E un judecător rezonabil? am întrebat-o.

— Păi…

— Cu alte cuvinte, nu e rezonabil.

— Aş fi preferat pe altcineva. Foarte de şcoală veche. Foarte după tipic. Foarte conservator…

Părea să fie exact ca ultimul tip cu care mă confruntasem. Am întrebat:

— Spui că urăşte femeile?

— Ar fi un pic exagerat să-l numeşti misogin. Însă are, într-adevăr, un punct de vedere foarte ortodox despre problemele de familie.

— Minunat! Ai pledat vreodată în faţa acestui tip Traynor?

— Oh, da. Şi trebuie să spun că, acum cinci ani când m-am lovit de el, Traynor mi s-a părut cel mai rău soi de fost student la Eton: îmbâcsit, îngâmfat şi un om care, în mod evident, detesta tot ce susţineam eu. Totuşi, la sfârşitul audierii, l-am respectat pe deplin. Pentru că – lăsând la o parte conduita lui de mare conservator şi atitudinea lui discutabilă faţă de femei – este scrupulos de corect

când e vorba de aplicarea legii. Aşa că sigur nu mi-e frică de el.

M-am hotărât să ignor pe timpul nopţii toate aceste temeri – fiindcă ştiam că au să dea năvală în zori. Aşa că la nouă m-am băgat în pat şi am dormit neîntrerupt până a doua zi la şapte dimineaţa când a sunat ceasul.

În timp ce mă trezeam, au fost câteva clipe de ameţeală delicioasă, până mi-am dat seama brusc:

Asta e ziua!

Am fost la tribunal abia după zece şi un sfert. Nu am vrut să ajung prea devreme acolo, deoarece ştiam că n-aş fi făcut decât să mă agit prin faţa principalei arcade gotice, intrând într-un stadiu avansat de frică. Şi aşa, în călătoria cu metroul până la Temple, am ţinut cu atâta încordare ziarul *Independent* încât a început să se ferfeniţească. La ora la care am ajuns eu la tribunal, era deja în plină activitate – avocaţi pledanţi, cu peruci, treceau pe lângă mine, însoţiţi de avocaţi consultanţi încărcaţi cu dosare voluminoase, şi civili cu aspect nelinişţit, care erau fie reclamanţi, fie pârâţi în dramele juridice care aveau loc în acest vast edificiu. A apărut Nigel Clapp, trăgând o cutie pe roţi, ca acelea ale piloţilor de avioane. Maeve Doherty îl însoţea, îmbrăcată cu un costum negru foarte conservator – după ce la întâlnirea noastră din săptămâna precedentă îmi explicase că, la fel ca la Audierea interimară, nu aveau să fie nici peruci, nici robe. Doar costume de culoare închisă şi (cum a spus ea sec) „obişnuitele formalităţi rigide”.

— Ăăm… bună dimineaţa, domnişoară Goodchild, a spus Nigel.

Am încercat să zâmbesc şi să par calmă. Maeve mi-a detectat imediat neliniştea.

— Nu uita că în câteva zile totul va fi terminat – şi că acum avem şanse foarte mari să schimbăm situaţia. Mai ales că ieri am vorbit la telefon cu

cele două martore. Te-ai descurcat foarte bine, Sally.

Un taxi negru s-a oprit în faţa noastră. S-a deschis portiera şi – pentru prima dată în mai mult de opt luni, m-am pomenit uitându-mă la bărbatul care, din punct de vedere legal, era încă soţul meu. Între timp Tony se mai îngrăşase puţin, însă arăta tot al naibii de chipeş şi se îmbrăcase frumos pentru această ocazie, cu un costum negru, cămaşă albastru-închis şi o cravată pe care i-o cumpărasem sub imboldul momentului în Selfridges în urmă cu vreun an. Când m-a zărit, şi-a acoperit o clipă cravata cu mâna, înainte să mă salute, abia perceptibil, cu o înclinare a capului, apoi a plecat. Nici eu nu am putut să mă uit la el şi mi-am întors privirea. Însă în acea clipă, o imagine mi-a apărut brusc în minte: momentul în care am urcat în elicopterul Crucii Roşii din Somalia şi l-am zărit pe Tony Hobbs aşezat pe podea vizavi de mine, zâmbindu-mi cu aerul unui bărbat care flirtează discret – zâmbet la care i-am răspuns. Aşa a început povestea noastră – şi iată unde ne-a adus acum: pe treptele unui tribunal, înconjuraţi de echipele noastre de avocaţi, incapabili să ne privim în ochi.

Avocatul pledant al lui Tony, Lucinda Fforde, l-a urmat, împreună cu acelaşi avocat consultant pe care îl avusese la Audierea interimară. Şi apoi din taxi a ieşit Diane Dexter. Văzută de aproape, nu contrazicea imaginea pe care o aveam despre ea: înaltă, suplă, îmbrăcată elegant cu un costum sobru şi modern, păr negru, strâns, o faţă care îşi purta cei cincizeci de ani cu relativă uşurinţă. N-aş fi descris-o ca pe o femeie frumoasă sau măcar drăguţă. Era arătoasă într-un fel extraordinar de discret. După ce m-a zărit pe treptele tribunalului, s-a uitat drept prin mine. Apoi, toţi patru au trecut pe lângă noi şi au intrat în clădire, cei doi avocaţi pledanţi schimbând agreabil saluturi formale. În acel moment mi-am dat seama că, exceptându-l pe

Nigel Clapp, care era în obişnuitele lui haine de nuanţă gri moderat, toţi ceilalţi participanţi la această mică dramă erau îmbrăcaţi în negru, de parcă luau parte la o înmormântare.

— Ei bine, a spus Maeve, s-ar părea că suntem toţi aici. Aşa că…

A făcut semn din cap spre uşă şi am intrat în clădire. Maeve ne-a condus prin vastul foaier al tribunalului. Am cotit la stânga, am traversat o curte şi am intrat în Thomas More Building, care, după spusele lui Maeve, era în mare parte folosită pentru procese de familie. Apoi, am urcat două grupuri de trepte până am ajuns la Sala 43: o sală de şedinţe mare, semănând cu o capelă, cu lambriuri de lemn decolorat, foarte asemănătoare cu cea în care se ţinuse Audierea interimară. Erau şase rânduri de bănci. Scaunul judecătoresc era aşezat pe o platformă înălţată. Boxa martorilor era imediat în stânga lui. Dincolo de ea era o uşă care (am presupus) dădea în biroul judecătorului. Ca şi înainte, noi eram pe partea stângă a sălii de şedinţe; Tony şi Compania în dreapta. În faţă stăteau o stenografă şi un aprod. Maeve îmi explicase deja că, deoarece Tony făcea „petiţie" să păstreze custodia lui Jack, fusese distribuit (legal vorbind) în rolul de *petiţionar*… şi întrucât eu eram silită să „răspund" la această petiţie, aveam să fiu cunoscută în sala de şedinţă ca *respondenta.* Echipa lui Tony avea să deschidă procesul şi să-şi prezinte mai întâi dovezile. Avocatul lui pledant îi prezentase deja judecătorului schiţa pledoariei ei (la fel ca şi Maeve). Aveau să fie chemaţi martorii, în mare parte pentru a corobora declaraţiile date de ei. După fiecare „interogatoriu în particular", lui Maeve avea să i se permită să interogheze în contradictoriu martorii, după care Lucinda Fforde putea să-i reinterogheze, dacă dorea.

— În mare parte ne-am luat după modelul de interogări francez, când e vorba de litigiile de familie, mi-a explicat Maeve când ne-am cunoscut

în biroul ei, ceea ce înseamnă că, spre deosebire de Statele Unite, nicio parte nu poate să întrerupă interogarea unui martor de către cealaltă parte, decât dacă este absolut necesar.

După ce va fi fost prezentat cazul petiţionarului, era rândul nostru să depunem mărturie. Apoi, după ce cazul nostru a fost prezentat, aveau să fie pledoariile de încheiere. Primii aveam să fim noi, iar apoi avocatul pledant al lui Tony. Pe urmă, lui Maeve avea să i se permită să dea un răspuns, după care avocatul pledant al lui Tony avea ultimul cuvânt.

— Şi ştiu ce ai să spui: că e total nedrept dacă se întâmplă să fii respondent. Ceea ce, mă tem, este absolut corect. Dar aşa lucrează sistemul – şi niciunul dintre noi nu poate să facă nimic. Doar să aibă mare grijă ca ei să nu poată să demoleze nimic din ce am prezentat noi instanţei – ceea ce e treaba mea.

În timp ce treaba mea era să stau acolo şi să mă întreb dacă am să-mi recapăt vreodată fiul.

Maeve Doherty s-a aşezat în rândul din faţă al sălii de şedinţe. Eu şi Nigel Clapp şedeam chiar în spatele ei. De cealaltă parte a sălii, Tony şi echipa lui erau aşezaţi la fel.

M-am uitat la ceas. 10:31 a.m. Judecătorul întârzia să apară. Ştiam deja de la Maeve că audierea avea să se ţină cu uşile închise, aşa că şirurile de bănci pentru public din fundul sălii aveau să rămână libere. Dar apoi, pe neaşteptate, uşa principală s-a deschis, şi am auzit un glas foarte cunoscut rostindu-mi numele.

Glasul era al surorii mele, Sandy. M-am întors. Era ea, arătând obosită şi dezorientată şi trăgând după ea un geamantan pe roţi. M-am ridicat uluită. Am spus:

— Ce cauţi aici?

Tonul meu nu era nemaipomenit de entuziasmat şi ea s-a prins imediat.

— M-am gândit pur şi simplu că trebuie să fiu aici.

Tony şi-a întins gâtul şi a părut înmărmurit să o vadă în sală.

— La ce te uiţi? s-a răstit ea la el, şi el s-a întors instantaneu. Pe urmă, ea s-a întors spre mine şi a şoptit: nu eşti mulţumită că sunt aici?

Am îmbrăţişat-o repede şi am şoptit:

— Bineînţeles, bineînţeles. Doar că nu mă aşteptam, atâta tot. Tocmai ai sosit?

— Da. Am luat metroul de la Heathrow şi iată-mă. Cred că poţi să-mi găseşti un pat pentru câteva nopţi.

Am reuşit să zâmbesc slab.

— Cred că se poate aranja. Cine are grijă de copii?

— Îi ştii pe vecinii mei, familia Fulton? Cei doi copii ai lor sunt plecaţi în tabăra de vară, aşa că pentru ei n-a fost nicio problemă să…

Dar am fost întrerupte de aprod care a anunţat: „Vă rog să vă ridicaţi”. I-am făcut semn lui Sandy să găsească o bancă şi m-am întors în fugă la locul meu de lângă Nigel Clapp. El era deja în picioare.

— Sora mea, i-am şoptit.

— Oh… ăăm… bine, a spus.

Uşa din spate s-a deschis şi a intrat domnul Justice Charles Traynor. Avea până în şaizeci şi cinci de ani. Masiv. Impunător. Bine clădit. Cu păr des şi cărunt şi o ţinută imperială care dădea imediat de înţeles că avea o părere grozavă despre sine. Costumul lui negru, din trei piese, era ireproşabil. La fel şi cămaşa albă şi cravata de şcoală, pe care am bănuit-o a fi de la Eton (lucru pe care mi l-a confirmat mai târziu Maeve). A luat loc pe scaunul judecătoresc. S-a înclinat în faţa noastră, ne-am înclinat în faţa lui. Ne-a făcut semn din cap să ne aşezăm. A scos din buzunarul de la piept al costumului o pereche de ochelari semilună şi i-a pus pe nas. Şi-a dres glasul. Aprodul a cerut să se facă linişte. Traynor s-a chiorât la noi. L-am

văzut zărind-o pe persoana singuratică din rândul din spate.

— Cine oţi mai fi şi dumneavoastră?

Nigel i-a şoptit repede o explicaţie lui Maeve Doherty, care s-a ridicat şi a spus:

— Domnule judecător, aceea este sora respondentei, care tocmai a sosit din Statele Unite pentru a fi alături de domnişoara Goodchild la audiere. Îi cerem instanţei permisiunea să o lase să rămână.

Traynor s-a uitat înspre Lucinda Fforde.

— Avocatul petiţionarului doreşte să ridice vreo obiecţie faţă de această persoană?

— O clipă, vă rog, domnule judecător, a spus ea, apoi s-a aplecat în spate şi a avut o conversaţie rapidă *sotto voce* cu Tony şi avocatul lui consultant. După o clipă, s-a ridicat şi a spus:

— Nu avem nicio obiecţie, domnule judecător.

— Prea bine, atunci – persoana poate să rămână.

Am evitat să mă întorc chiar atunci să mă uit la Sandy – de teamă că ar face ceva întru câtva triumfător şi bine intenţionat, ca de pildă să ridice degetul mare în semn de satisfacţie.

Traynor şi-a dres glasul. Apoi, fără vreun preambul elaborat sau comentarii explicative, i-a cerut avocatului pledant al petiţionarului să prezinte cazul clientului său.

Lucinda Fforde s-a ridicat cu o mică înclinare a capului către judecător şi a început să vorbească.

— Domnule judecător, deoarece sunteţi în posesia declaraţiei mele, ştiţi, fără doar şi poate, că acest caz este, fără nicio îndoială, extrem de trist şi tragic…

Cu asta şi-a dat drumul, zugrăvind tabloul unui profesionist de mare succes – Anthony Hobbs, „unul dintre jurnaliştii remarcabili ai generaţiei lui” – care se pomenise încurcat cu o femeie despre care ştia foarte puţine lucruri şi care a rămas însărcinată la doar câteva săptămâni de la începutul legăturii lor. Bineînţeles că domnul

Hobbs ar fi putut să fie nemernic şi să-i întoarcă spatele acestei femei. În loc de asta, la aflarea veştii transferului său înapoi la Londra, a întrebat-o dacă ar vrea să-l însoţească – şi, de fapt, să-şi reglementeze situaţia prin căsătorie. Deşi nu există niciun dubiu că domnişoara Goodchild a avut o sarcină extrem de dificilă şi a şi trebuit să facă faţă unei depresii postnatale extrem de severe, comportamentul ei a devenit extraordinar de ciudat, până în punctul în care…

Şi apoi – la fel ca în pledoaria ei de deschidere de la Audierea interimară – a înşirat şi a împodobit tot ce aveau împotriva mea. Prima mea declaraţie din spital precum că nu-mi pasă dacă Jack trăieşte sau moare. Comportamentul meu din ce în ce mai straniu în timp ce eram la Mattingly. Ameninţarea mea că îl omor pe Jack. Incidentul otrăvirii cu somnifere. Încarcerarea mea în secţia de Psihiatrie. Minunata statornicie a soţului meu în tot acest răstimp de…

În care moment, în fundul sălii s-a auzit un oftat puternic de mânie. Sandy. Lucinda Fforde s-a oprit în mijlocul discursului şi a întins gâtul să vadă cine a pricinuit această întrerupere. La fel şi Maeve şi Nigel Clapp, în timp ce domnul Justice Traynor doar s-a uitat peste ochelarii cu lentile bifocale şi a întrebat:

— A spus cineva ceva?

Sandy a lăsat capul în jos, evitând toate acele priviri acuzatoare.

— Aveţi grijă să nu se mai repete, a spus tranşant judecătorul, pe un ton care dădea de înţeles că data viitoare nu avea să fie îngăduitor în privinţa asta. Apoi a rugat-o pe Lucinda Fforde să continue.

Ea a reluat de unde rămăsese, subliniind decenţa lui Tony, şi faptul că a rămas lângă mine chiar şi după ce am vorbit de omorârea fiului nostru, şi cum, de disperare, s-a întors către vechea lui

prietenă, Diane Dexter, care i-a oferit găzduire pentru a-l feri de maniaca…

Şi aşa mai departe. A trebuit să-mi scot pălăria în faţa ei: a fost energică. A fost concisă. A fost dură. Nu i-a lăsat ascultătorului nicio îndoială că devenisem pruncucigaşă – şi că, oricât era de oribil să desparţi o mamă de copilul ei, în cazul de faţă nu era de ales. Să reîncredinţezi acum copilul mamei sale, a argumentat ea, n-ar fi însemnat decât să-l pui iarăşi în pericol – lucru pe care, era convinsă, instanţa nu voia să-l faciliteze. Mai ales că acum copilului îi era foarte bine cu tatăl lui şi domnişoara Dexter.

Ei bine, mai auzisem majoritatea acestor argumente. Dar asta nu slăbea impactul de a le auzi din nou. Ca toţi avocaţii pledanţi buni, Lucinda Fforde avea o putere de convingere extraordinară şi, într-un limbaj clar, precis şi raţional, m-a prefăcut într-o nenorocită îngrozitoare care era atât de iresponsabilă încât s-a gândit în mod serios să-şi omoare fiul.

Acum a fost rândul lui Maeve să prezinte cazul nostru, şi a făcut-o cu o luciditate şi o concizie impresionante – concizia (mi-a spus ea) fiind una dintre virtuţile preferate de Traynor. A început prin a-i reaminti repede judecătorului de trecutul meu jurnalistic, de munca mea de lungă durată în calitate de corespondent extern al ziarului *Boston Post*, de capacitatea mea de a mă descurca admirabil ca jurnalistă şi femeie în Orientul Mijlociu. Apoi a detaliat, în vreo trei fraze, idila mea vijelioasă cu domnul Hobbs, arătând că am rămas însărcinată la vârsta de treizeci şi şapte de ani, că am ajuns în situaţia „acum ori niciodată” în care ajunge, în problema maternităţii, o femeie care se apropie de patruzeci de ani, că m-am hotărât să vin cu el la Londra, şi că apoi am fost lovită de o sarcină de coşmar.

I-a prezentat declinul şi căderea mea, într-un limbaj economic, riguros şi lipsit de compătimire

melodramatică pentru ce mi se întâmplase. Era o povestitoare excelentă şi a captat întreaga atenţie a lui Traynor în timp ce înainta în ritm rapid spre sfârşitul pledoariei ei de deschidere.

— Deşi domnişoara Goodchild nu a negat niciodată că, în timp ce era în chinurile unei depresii clinice, şi-a exprimat o dată lipsa de interes cu privire la supravieţuirea copilului, şi o dată a rostit o ameninţare la adresa fiului ei, nu a înfăptuit această ameninţare şi nici nu a comis vreun act violent asupra lui. De asemenea, recunoaşte deschis că, în timp ce suferea de privare de somn şi de depresia postnatală care continua, şi-a alăptat accidental fiul în timp ce lua sedative – un incident pentru care are şi acum remuşcări… Însă acele trei incidente pe care tocmai le-am prezentat în linii mari sunt suma totală a „crimelor şi delictelor" de care este acuzată clienta mea de către petiţionar că le-a comis. Şi pornind de la aceste trei incidente, petiţionarul a manipulat faptele pentru a obţine iniţial o hotărâre de urgenţă *ex parte* împotriva domnişoarei Goodchild – o audiere care a avut loc în mod convenabil în timp ce ea era plecată din ţară, la o înmormântare în familie. De atunci, petiţionarul a exploatat şi mai mult aceste incidente pentru a obţine hotărârea interimară, care îi acorda custodia copilului, învinuind-o că e o mamă necorespunzătoare şi, cu excepţia unei jalnice ore pe săptămână, despărţind-o pe clienta mea de fiul ei sugar în ultimele şase luni. Spun că petiţionarul a acţionat într-un mod nemilos, oportunist, împotriva soţiei lui – şi numai pentru propriul câştig.

S-a aşezat. A urmat o pauză de o clipă. Apoi Lucinda Fforde s-a ridicat şi a chemat primul ei martor: domnul Thomas Hughes.

Acesta a intrat, îmbrăcat cu un costum excelent, purtarea lui trădându-l în întregime pe arogantul specialist de pe Harley Street. A intrat în boxa

martorilor, a depus jurământul, şi apoi l-a salutat din cap cu o anumită politeţe de coleg de şcoală pe domnul Justice Traynor. Acela a fost momentul în care am observat că purtau aceeaşi cravată de uniformă şcolară.

— Domnule Hughes, sunteţi considerat, nu-i aşa, unul dintre cei mai buni specialişti obstetricieni din ţară, a început domnişoara Fforde, apoi a amintit curţii că declaraţia lui a fost supusă spre examinare mai devreme. Însă doar pentru a verifica detaliile acestei declaraţii, considera el că purtarea domnişoarei Goodchild a fost anormal de contradictorie în timp ce se afla în îngrijirea sa la Mattingly Hospital?

El s-a lansat în acest subiect cu o plăcere bine cumpănită, explicând că, în toată cariera lui de specialist, eu am fost una dintre cele mai agresive şi contradictorii paciente pe care le-a întâlnit. Apoi a continuat să explice că, la scurtă vreme după naşterea fiului meu, surorile din secţie îi aduseseră la cunoştinţă comportamentul meu periculos de „capricios şi schimbător".

— Perioade de plâns disperat, a spus el, urmate de accese de mânie exagerată şi o totală lipsă de interes faţă de binele copilului ei – care, la acel moment – se afla la secţia de Terapie Intensivă Pediatrică.

— În declaraţia dumneavoastră de martor, a spus Lucinda Fforde, accentuaţi acest aspect din urmă, notând că una dintre surori v-a raportat că domnişoara Goodchild a spus – citez: „E pe moarte – şi nu-mi pasă. Ai priceput? *Nu-mi pasă".*

— Mă tem că e corect. După ce fiul ei s-a însănătoşit după icter, a devenit extrem de agitată în faţa întregului salon de la maternitate, până în punctul în care a trebuit să o calmez verbal şi să-i spun că purtarea ei este absolut inacceptabilă.

— Ei bine, s-a dovedit clinic că, în această perioadă, domnişoara Goodchild suferea cumplit de o depresie postnatală. De bună seamă, aţi mai

avut de-a face cu paciente care sufereau de genul ăsta de boală?

— Desigur. Nu e nicicum o boală atipică. Totuşi, n-am avut încă de-a face cu o pacientă care a reacţionat într-un mod atât de deosebit de agresiv şi periculos – astfel încât, atunci când am auzit că soţul ei a cerut o hotărâre judecătorească pentru a-i lua copilul, n-am fost deloc surprins.

— Vă mulţumesc foarte mult, domnule Hughes. Nu mai am întrebări în acest moment.

Acum s-a ridicat Maeve Doherty. Glasul ei era calm, egal.

— Domnule Hughes… aş vrea să vă întreb când aţi pus să fie legată domnişoara Goodchild de patul de spital?

El a părut uimit.

— N-am ordonat niciodată asta, a spus el pe un ton indignat.

— Şi când aţi pus să fie puternic tranchilizată?

— N-a fost niciodată puternic tranchilizată. Era pe un antidepresiv moderat ca să facă faţă şocului postoperator de care suferea în urma cezarienei de urgenţă…

— Şi când aţi pus să fie închisă în aripa de psihiatrie a spitalului Mattingly?

— N-a fost niciodată închisă, n-a fost niciodată tranchilizată puternic, n-a fost niciodată legată de pat.

Maeve Doherty s-a uitat la el şi a zâmbit.

— Ei bine, domnule, întrucât aţi afirmat asta, cum puteţi să spuneţi că a fost o pacientă periculoasă? De bună seamă că, dacă ar fi fost o pacientă periculoasă, aţi fi ordonat să tu legată…

— E adevărat că nu a săvârşit acte de violenţă fizică, dar comportamentul ei verbal…

— Însă, după cum tocmai aţi spus, suferea de şoc postoperator, ca să nu mai spun că încerca să facă faţă faptului că fiul ei era la terapie intensivă. Şi a existat la început îngrijorarea că pruncul ar fi putut suferi leziuni cerebrale în timpul naşterii. Ei

bine, de bună seamă, în această situaţie te-ai putea aştepta ca pacienta să fie destul de agitată.

— E o mare diferenţă între agitaţie şi…

— Violenţă?

Aici a intervenit Traynor.

— Vă rog să vă abţineţi de la a pune vorbe în gura martorului.

— Scuze, domnule judecător, a spus Maeve Doherty, apoi s-a întors iar spre Hughes.

— Daţi-mi voie să vă întreb aşa: dacă am căzut de acord că domnişoara Goodchild nu era violentă sau foarte nestăpânită în comportamentul ei, atunci cum puteţi să vă justificaţi afirmaţia că a fost una dintre cele mai agresive paciente cu care aţi avut de-a face?

— Pentru că, aşa cum spuneam mai devreme, înainte să mă întrerupeţi, agresivitatea ei verbală era excesivă.

— În ce fel excesivă?

— Era complet necivilizată şi nerespectuoasă.

— Ah! a spus tare Maeve. Era *nerespectuoasă.* Faţă de dumneavoastră, presupun?

— Faţă de mine şi de alţi membri ai personalului, da.

— Dar, îndeosebi, faţă de dumneavoastră, da?

— S-a purtat cu furie cu mine.

— A folosit un limbaj obscen, a aruncat cu insulte în dumneavoastră, v-a spus vorbe grele…?

— Nu, nu chiar… Dar mi-a contestat opinia medicală.

— Şi, în manualul dumneavoastră, asta este agresivitate verbală extremă?

Hughes s-a uitat la Lucinda Fforde, ca un actor care cere să i se sufle.

— Vă rog să-mi răspundeţi la întrebare, a spus Maeve Doherty.

— De obicei, pacientele mele nu mă contestă aşa, a spus el.

— Dar această *americancă* a făcut-o – şi nu v-a plăcut, nu-i aşa?

Însă până să apuce el să răspundă, ea a spus:

— Nu mai am întrebări, domnule judecător.

Judecătorul s-a întors către Lucinda Fforde şi a întrebat-o dacă ar vrea să reinterogheze martorul.

— Vă rog, domnule judecător, a spus ea ridicându-se. Domnule Hughes, vă rog să repetaţi comentariul pe care vi l-a raportat una dintre surorile dumneavoastră ca fiind făcut de domnişoara Goodchild când i s-a spus despre fiul ei?

Buzele lui Hughes au schiţat un zâmbet relaxat. Apoi şi l-a şters de pe faţă şi s-a uitat la mine cu o mânie rece.

— Sora m-a informat că domnişoara Goodchild a spus: „E pe moarte – şi nu-mi pasă. Ai priceput? *Nu-mi pasă”.*

— Vă mulţumesc, domnule Hughes. Nu mai am întrebări.

El s-a uitat la judecător, care i-a spus că poate să coboare din boxa martorilor. Apoi, uitându-se urât la Maeve Doherty, a părăsit sala de şedinţe.

A urmat Sheila McGuire – asistenta de secţie, care mă pârâse lui Hughes cu privire la incidentul cu alăptatul. Părea teribil de emoţionată şi stânjenită în boxă şi frământa întruna o batistă în mâini. Maeve ştia că ea o să fie al doilea martor şi mi-a spus că o tactică pasiv-agresivă folositoare împotriva cuiva care depune mărturie împotriva mea este să-i atrag privirea, şi pur şi simplu să mă uit la el pe tot parcursul depoziţiei lui. Exact asta am făcut – şi chiar a avut efectul dorit, deoarece nivelul ei de disconfort a crescut proporţional. Dar tot a reuşit să relateze întreaga poveste despre cum l-am smuls furioasă pe Jack de la piept în timp ce îl alăptam şi trebuise să fiu împiedicată să îl arunc în partea cealaltă a camerei.

În timpul interogatoriului contradictoriu, Maeve Doherty a încolţit-o cu privire la cuvântul „smuls” folosit de ea.

— Vă rog să-mi explicaţi clar asta, a spus Maeve. Domnişoara Goodchild a smuls pur şi simplu copilul de la sân pe neaşteptate, de supărare că o muşcase…

— Păi, nu a fost chiar un *smuls*.

— Adică?

— Păi, l-a smuls, dar nu l-a *smuls* intenţionat…

— Îmi pare rău, nu înţeleg.

— Păi… domnişoara Goodchild suferea de mastită acută…

— Altfel cunoscută ca inflamarea sânului, care poate pietrifica laptele, da?

— Nu întotdeauna pietrifică, dar poate cauza un blocaj îngrozitor, care poate să fie foarte dureros.

— Aşadar, avea sânii umflaţi şi o dureau, şi apoi fiul ei i-a muşcat mamelonul umflat, iar ea a reacţionat aşa cum ar reacţiona oricine dacă i s-ar pricinui o durere subită.

— Vă rog să nu mai îndrumaţi martora, a spus Traynor.

— Scuze, domnule judecător. Am să reformulez. Soră McGuire, vreţi să spuneţi că domnişoara Goodchild a tresărit de durere când fiul ei a muşcat-o de mamelon, da?

— Da, e adevărat.

— Aşadar, smulsul de care vorbiţi nu a fost o mişcare deliberată, premeditată, nu-i aşa? De fapt, n-a fost decât o reacţie pricinuită de şoc?

— Aşa e.

— Aşa că, dacă suntem de acord că a avut o reacţie instinctivă, de şoc să-şi tragă fiul de la piept, putem fi de acord şi că a fost pe cale să arunce copilul?

— Absolut.

— Dar s-a oprit, nu-i aşa?

— Păi, noi eram acolo să…

— Aţi încercat să apucaţi copilul?

— Ăă… nu.

— Aşadar, domnişoara Goodchild s-a oprit singură. Nu mai am întrebări.

După ce McGuire a părăsit boxa martorilor, şedinţa s-a suspendat zece minute, timp în care Sandy a venit în grabă la locul în care mă consultam cu Nigel şi Maeve.

— Îmi pare tare rău, a spus ea pocăită. Numai că, atunci când femeia aia a început să-l descrie pe nemernicul ăla ca pe un cavaler nobil…

Am pus mâna pe braţul ei, indicându-i să se oprească. Pe urmă, întorcându-mă iar spre Nigel şi Maeve, am spus:

— Aş vrea să v-o prezint pe sora mea, Sandy, venită de la Boston într-o vizită-surpriză.

Nigel s-a ridicat şi i-a oferit obişnuita lui strângere de mână de chefal mort. Maeve a zâmbit vag şi a spus:

— Înţeleg de ce aţi reacţionat aşa cum aţi făcut-o. Dar dacă vreţi să vă ajutaţi sora, vă rog să ţineţi seama de ce a spus judecătorul şi să nu mai faceţi asta.

A doua jumătate a dimineţii a fost ocupată de depoziţiile altor două surori de la Mattingly, amândouă confirmând părerea domnului Hughes precum că am fost beleaua întruchipată cât am stat în secţie. Maeve a reuşit să dezumfle o parte din criticile lor – însă rămânea totuşi ideea principală, şi anume că, în ochii surorilor din spital şi ai medicului specialist care mă îngrijise, fusesem în mod serios un pericol.

Apoi, chiar înainte de pauza de prânz, a venit minunata mea prietenă, Jessica Law, autoarea raportului STCSFC care, în esenţă, făcea cunoscut că, deşi eram în curs de însănătoşire, Tony Hobbs şi Diane Dexter îi asiguraseră lui Jack un mediu exemplar.

Interogată de Lucinda Fforde, a spus:

— În mintea mea n-am nicio îndoială că Sally Goodchild este conştientă de faptul că a trecut printr-o perioadă extraordinar de traumatizantă, ceea ce a determinat-o să facă şi să spună lucruri pe care le regretă. N-am nicio îndoială nici că,

atunci când se va însănătoşi pe deplin, va fi o mamă extrem de conştiincioasă şi iubitoare. Rapoartele pe care le-am primit de la Clarice Chambers – care a supravegheat toate întâlnirile ei cu fiul ei – au fost absolut exemplare. De asemenea, domnişoara Goodchild a reuşit să-şi găsească de lucru ca şi corector colaborator şi începe să-şi descopere drumul în această activitate nouă. Pe scurt, sunt extrem de impresionată de curajul şi tenacitatea de care a dat dovadă în împrejurări extrem de dificile.

Însă pe urmă a început să vorbească liric despre Dexter. Cum a umplut locul gol divina domnişoară Dexter şi s-a îngrijit magnific de nevoile lui Jack. Cum i-a lăsat domnul Hobbs impresia unui tată extrem de iubitor şi devotat, care este şi cât se poate de mulţumit de relaţia lui cu domnişoara Dexter, şi şi-a întrerupt cariera pentru a avea grijă de fiul său tot timpul. Că, în plus, exista şi o bonă, angajată pe toată ziua. Că ea nu avea nimic de reproşat acestui aranjament şi că era sigură că în momentul de faţă Jack se află – şi acestea au fost vorbele ucigaşe – „în cel mai bun loc”.

M-am aşteptat ca Maeve Doherty să o ia deoparte, să o convingă să repete aprecierea pozitivă despre starea mea, şi apoi să o interogheze cu privire la adevăratele maşinaţiuni ale cuplului Hobbs/Dexter.

Însă, în loc de asta, ea a pus o singură întrebare:

— Domnişoară Law, după părerea dumneavoastră, Jack Hobbs nu merită să fie crescut de ambii săi părinţi?

— Bineînţeles că merită. Dar…

— Nu mai am întrebări.

Eram uluită de scurtimea acestui interogatoriu şi de faptul că Maeve nu s-a uitat la mine când s-a întors la locul ei. Pe urmă s-a ridicat Lucinda Fforde.

— Şi eu am doar o singură întrebare pentru dumneavoastră, domnişoară Law. Vreţi să

confirmaţi acea ultimă frază pe care aţi rostit-o în timpul interogatoriului meu principal: „Sunt sigură că în momentul de faţă Jack se află în cel mai bun loc”?

— Da, asta am spus.

— Nu mai am întrebări, domnule judecător.

Şi am luat o pauză de masă.

O dată ce domnul Justice Traynor a ieşit din sală şi Tony şi Compania au plecat repede afară, arătând extrem de mulţumiţi de ei, m-am întors spre Maeve şi am spus:

— Pot să te întreb de ce…?

M-a întrerupt.

— De ce n-am încercat să o pun în încurcătură pe Jessica Law? Pentru că Traynor îşi iese imediat din ţâţâni dacă este atacat un raport STCSFC sau autorul acestuia. O fi el conservator, dar are mare respect pentru părerea profesioniştilor. Şi da, ce a spus ea puţin mai înainte ne dăunează. Dar ne-ar fi dăunat mai mult dacă îi puneam la îndoială părerea sau insinuam că a fost ademenită de cealaltă parte – ceea ce este în mod clar adevărat. Ai încredere în mine – Traynor s-ar fi întors pe loc împotriva noastră.

— Dar cum rămâne cu răul pe care l-a făcut ea?

— Să vedem ce aduce după-amiaza asta, a spus ea. Pe urmă, a zis că ea şi Nigel trebuie să revadă câteva lucruri în timpul mesei de prânz.

Aşa că eu şi Sandy ne-am retras într-un Starbucks din apropiere.

— Exact ca acasă, a spus ea uitându-se în jur. În afară de preţuri. Doamne, cum poţi să-ţi permiţi?

— Nu-mi permit, am spus precaută.

— Te rog să nu-mi spui că sunt grasă, a zis ea înfulecând o negresă şi făcând-o să alunece pe gât cu înghiţituri de cafea cu frişcă. Ştiu că sunt grasă, şi am să mă ocup de problema asta de îndată ce se termină vara.

— Asta e bine, am spus eu, uitându-mă în ceaşca de hârtie cerată.

— Ar trebui să mănânci ceva, a zis ea.

— Nu mi-e foame.

— Ştii, cred că avocata ta a făcut o treabă grozavă cu doctorul ăla îngrozitor şi idioata aia de soră irlandeză. Dar tot nu înţeleg de ce a lăsat-o pe muierea aia de la asistenţa socială să scape doar cu…

— Sandy, *te rog*…

S-a uitat la mine cu un amestec de oboseală pricinuită de diferenţa de fus orar, confuzie şi durere.

— Nu trebuia să vin, nu-i aşa?

— Nu spun asta.

— Ba nu, ai dreptate. Îmi turuie păcătoasa asta de gură…

— Termină, am spus luând-o de mână. Sunt foarte mulţumită că eşti aici.

— Nu crezi ce spui.

— Ba da, *zău.* Mi-ai fost o soră cum nu se poate mai bună de-a lungul acestei afaceri îngrozitoare. Fără tine, m-aş fi dus la fund. Dar…

— Ştiu, ştiu. Tensiunea e insuportabilă acum.

Am dat din cap.

— De asta m-am hotărât să vin aici, a spus ea. Pentru că n-aş fi putut deloc să suport să stau la Boston, întrebându-mă cum naiba merge audierea asta…

— Nu bine, asta-i ce cred eu în momentul de faţă.

— În regulă, n-o fi înregistrat ea un succes cu lucrătoarea socială, dar uite cum l-a făcut surcele pe marele specialist…

— „Lucrătoarea socială”, cum îi spui tu, contează cel mai mult în acest caz. Pentru tribunal, raportul ei este ca Alfa şi Omega – pentru că e autorizat de tribunal. Ai auzit ce a spus Maeve – judecătorul ţine seama de părerea ei mai mult decât de a oricui altcuiva. De aceea cred că e de rău. Nu că n-aş fi ştiut din clipa în care am citit

raportul STCSFC. Însă chiar am crezut că Maeve o să se ţină scai de ea şi o s-o încurce.

— Mai ales pentru că, pun pariu pe orice, domnişoara lucrătoare socială s-a plimbat prin casa modernă a târfei bogate, a văzut pozele cu ea şi Tony şi cucoana din Downing Street, şi a fost probabil atât de măgulită că e luată atât de în serios de o asemenea *jucătoare,* încât a devenit o mare pupincu… scuză-mi limbajul.

— Îl scuz, am spus. Şi cred că ai dreptate.

— Cine urmează în după-amiaza asta?

— Minunatul meu soţ.

— Abia aştept.

A trebuit să-mi scot pălăria în faţa lui Tony, mărturia lui a fost magistrală – un adevărat spectacol, de genul convingător pe care l-am văzut cândva dându-l în faţa unui ministru de externe arab, de categorie grea, de la care voia ceva. Tony din boxa martorilor a devenit Anthony Hobbs de la *Chronicle:* erudit, serios, un om cu gravitate, dar şi cu multă compasiune, mai ales când a fost vorba să se descurce cu năbădăioasa lui soţie. Încurajat de Lucinda Fforde să joace rolul umanitaristului, a purtat-o prin întreaga poveste a căderii mele nervoase, subliniind că s-a străduit din greu să mă ajute, că eu i-am respins sprijinul şi că, chiar şi după ce am ameninţat viaţa fiului nostru, a rămas alături de mine.

Apoi a intrat în „prietenia” lui cu Diane Dexter – că, da, întotdeauna a fost o prietenie amestecată cu flirt, dar că mai mult de atât n-a fost niciodată, până când căsnicia lui a început să se destrame, şi el a început să se teamă pentru siguranţa fiului său. Iar pe urmă a ţinut un discurs pasionant de om renăscut, spunând că a fi părinte este cel mai bun lucru care i s-a întâmplat, că nu a ştiut niciodată cu adevărat ce bucurie şi mulţumire extraordinare poate să aducă în via ţa ta un copil, că n-ar putea cere o parteneră mai extraordinară (da, a folosit de două ori acel cuvânt) decât Diane Dexter (şi s-a

uitat direct la ea în timp ce îi înălţa osanale), şi că este îngrozitor, îngrozitor de mâhnit că nu a avut altă alegere decât să-l îndepărteze pe Jack de „furia autodistructivă” a mea, dar speră că – o dată ce îmi regăsesc echilibrul – am să joc, poate, un rol în viaţa lui. Deocamdată totuşi îşi asumă pe deplin obligaţia să fie persoana care se ocupă de îngrijirea lui Jack, motiv pentru care a hotărât să renunţe la slujba de la *Chronicle,* şi, nici luna viitoare, când se mută în Australia, nu va căuta să se angajeze cu normă întreagă măcar încă un an şi ceva, „pentru a fi permanent alături de Jack”.

În timp ce Tony continua cu această rutină de om împăcat cu sine însuşi, furia mea crescândă era domolită doar de teama că Sandy ar putea să înceapă să scoată sunete îngreţoşate în rândul din spate.

Pe urmă, Maeve Doherty s-a apropiat de boxă. S-a uitat la el cu detaşare.

— Aşadar, domnule Hobbs, a început ea. Tocmai v-am auzit părerea despre bucuriile paternităţii. Ceea ce aţi spus este, desigur, vrednic de laudă. Doar din curiozitate, domnule, de ce aţi aşteptat atât de mult până să aveţi copii?

— Domnule judecător, a spus Lucinda Fforde, părând cu adevărat deranjată. Chiar trebuie să obiectez faţă de acest stil de interogare. Ce legătură are asta cu problema de fond?

— Lăsaţi martorul să răspundă la întrebare, a spus Traynor.

— Iar eu sunt bucuros să răspund la ea, a spus Tony. Motivul pentru care n-am avut copii până am cunoscut-o pe Sally a fost natura profesiei mele, şi faptul că, fiind un jurnalist nomad care umbla din război în război şi din capitală în capitală, pur şi simplu nu am avut ocazia să cunosc pe cineva, să mă aşez la casa mea. Dar pe urmă am cunoscut-o pe Sally, iar sarcina ei a coincis cu întoarcerea mea la Londra şi numirea mea în funcţia de redactor-şef pe probleme externe la

Chronicle. Aşa că acesta a părut a fi momentul ideal să mă căsătoresc şi să devin tată.

— Şi, înainte de asta, n-aţi avut nicio experienţă de tată?

— Nu, absolut niciuna.

— În mod evident, recuperaţi timpul pierdut.

— Domnişoară Doherty… a spus Traynor, însoţindu-şi vorbele cu o privire ucigătoare.

— Retrag comentariul. Acum, domnule Hobbs, să ne întoarcem la alt subiect pertinent… hotărârea dumneavoastră de a pleca de la *Chronicle.* Aţi lucrat peste douăzeci de ani pentru *Chronicle.* E corect?

— Da, aşa e.

— Unul dintre cei mai distinşi corespondenţi externi, care, aşa cum aţi menţionat, a relatat despre un număr mare de războaie, ca să nu mai spun că a fost omul lui *Chronicle* la Washington, Tokyo, Frankfurt, Paris, Cairo. Şi apoi, cu doar un an şi ceva în urmă, aţi fost rechemat la Londra pentru a fi numit redactor-şef pe probleme externe. Aţi fost mulţumit de această rechemare?

— Domnule judecător, mă văd nevoită să obiectez din nou, a spus Lucinda Fforde. Se deviază de la…

— Să încheiem acest interogatoriu contradictoriu, a spus Traynor. Vă rog să răspundeţi la întrebare, domnule Hobbs.

— A fost… da, recunosc… a fost destul de greu, la început, să mă readaptez la viaţa de birou. Dar m-am acomodat…

— Deşi, câteva luni mai târziu, nu numai că aţi renunţat la funcţia de redactor-şef, ci v-aţi dat şi demisia de la ziar. Şi, în aceeaşi săptămână, v-aţi hotărât şi să puneţi capăt căsniciei dumneavoastră cu domnişoara Goodchild, să cereţi o hotărâre judecătorească pentru a obţine custodia fiului dumneavoastră şi să vă mutaţi la domnişoara Dexter. Un număr impresionant de decizii

schimbătoare de viaţă în doar câteva zile, nu sunteţi de acord?

— Deciziile pe care le-am luat au fost dictate toate de pericolul în care mi-am dat seama că era fiul meu.

— În regulă, să spunem că aţi hotărât că e important să staţi acasă cu Jack un timp. Cu siguranţă, *Chronicle* are o conducere rezonabil de luminată şi, cu siguranţă, dacă v-aţi fi dus la ei şi le-aţi fi spus că vreţi un concediu pentru probleme personale, ar fi fost înţelegători. Dar să renunţaţi aşa, pur şi simplu, la slujbă, după mai bine de douăzeci de ani la *Chronicle?* De ce aţi făcut asta?

— Nu a fost „pur şi simplu", a fost o decizie la care mă gândeam de ceva timp.

— Ah, aşadar, de fapt nu v-aţi readaptat la viaţa la un birou din Wapping…?

— Nu tocmai. Era vremea să merg mai departe.

— Pentru că?

— Pentru că îmi descoperisem alte ambiţii.

— Ambiţii literare, poate?

— Aşa e. Scriam un roman.

— Ah, da, romanul dumneavoastră. În declaraţia ei de martor – pe care fără doar şi poate aţi citit-o –, domnişoara Goodchild afirmă că, după ce fiul dumneavoastră a venit acasă de la spital, aţi devenit din ce în ce mai preocupat de romanul dumneavoastră, încuindu-vă în biroul dumneavoastră, dormind tot acolo, lăsând-o pe soţia dumneavoastră să se descurce singură cu nopţile de somn întrerupt, cu mesele de la ora patru dimineaţă şi toate celelalte neplăceri pe care le implică îngrijirea unui copil.

Tony anticipase această întrebare şi era total pregătit pentru ea.

— Cred că asta e o interpretare profund incorectă a situaţiei. După ce Sally şi-a lăsat slujba…

— Nu a fost nevoită soţia dumneavoastră să renunţe la muncă din cauza unei stări medicale

care îi ameninţa sarcina?

— În regulă. După ce soţia mea a fost nevoită să renunţe la muncă, eu eram singura sursă de venit a familiei. Trudeam nouă, zece ore pe zi la *Chronicle,* un ziar la care nu mai eram mulţumit, şi mai şi încercam să-mi împlinesc o veche ambiţie de a scrie ficţiune. Pe deasupra, îi mai făceam faţă şi soţiei mele foarte instabile care suferea de o depresie puternică…

— Dar cine totuşi făcea faţă tuturor problemelor dificile pe care le presupune îngrijirea unui copil? Nu aveaţi bonă acasă, nu-i aşa, domnule Hobbs?

— Nu – dar asta din cauză că eram cam strâmtoraţi financiar.

— Aşadar, soţia dumneavoastră trebuia să se ocupe singură de toate. Şi pentru cineva care suferă de o depresie postnatală puternică s-a descurcat foarte bine, nu sunteţi de acord?

— A stat aproape două luni într-o secţie de psihiatrie.

— Unde a fost îngrijit şi fiul dumneavoastră. Lăsându-vă timp din belşug să vă transformaţi prietenia cu domnişoara Dexter în altceva…

Traynor a scos un oftat de exasperare.

— Domnişoară Doherty, vă rog să rezistaţi tentaţiei de a face presupuneri.

— Scuze, domnule judecător. Ei bine, când soţia dumneavoastră a părăsit spitalul – şi trebuie subliniat că, recunoscând că are o problemă, a rămas în acea secţie psihiatrică de bunăvoie –, nu aţi găsit-o ca fiind o persoană mai calmă, mai raţională?

— Din când în când, da. Dar era şi predispusă la schimbări de dispoziţie teribile.

— Ca toţi cei care se luptă cu depresia clinică.

— Mă îngrijora în mod constant.

— Chiar dacă nu a existat un incident anume în care aţi crezut că viaţa copilului e în pericol?

— Nu credeţi că alăptarea unui copil în timp ce iei doze foarte mari de antidepresive e

primejdioasă pentru copil?

— Domnule Hobbs, a spus judecătorul, nu dumneavoastră puneţi întrebări aici.

— Cu toate astea, am să răspund, domnule judecător, a spus Maeve. Deşi e adevărat că, după acest incident, fiul dumneavoastră a ajuns la spital, este foarte clar şi faptul că soţia dumneavoastră a făcut o greşeală. O greşeală pe care a făcut-o când suferea şi de depresie, şi de privare de somn extremă. O greşeală comisă în timp ce dumneavoastră vă făceaţi cele opt ore de somn, dormind dus pe canapeaua din biroul dumneavoastră.

A făcut o pauză pentru accentuare. Apoi glasul ei şi-a pierdut răceala de oţel şi a redevenit periculos de plăcută.

— O întrebare foarte simplă, domnule: după întoarcerea de la spital, domnişoara Goodchild a făcut ceva pentru a vă face să vă temeţi că viaţa copilului este în pericol?

— Cum am spus mai înainte, suferea de severe schimbări de dispoziţie, fapt care m-a făcut să mă tem că ar putea să izbucnească.

— Dar nu a izbucnit, nu-i aşa?

— Nu, dar…

— Iar pe tema izbucnirilor ei precedente, daţi-mi voie să vă întreb următorul lucru: dumneavoastră n-aţi spus niciodată o prostie la supărare? O supărare alimentată de şoc post operator şi depresie clinică?

— Eu n-am suferit niciodată de aceste afecţiuni.

— Sunteţi un om norocos. Dar n-aţi spus niciodată nimic la supărare?

— Bineînţeles că am spus. Dar n-am ameninţat niciodată viaţa unui copil…

— Întorcându-ne la cartea dumneavoastră…

Această abatere bruscă de la subiect m-a îngrijorat imediat. Ea dovedea că Maeve îi cedase un punct, şi încerca să se scoată înaintând cât mai repede.

— Îmi închipui că aţi primit un avans pentru romanul dumneavoastră.

Tony a părut surprins că ea ştia această informaţie.

— Da, am semnat de curând un contract cu un editor.

— De curând – adică acum patru luni?

— Aşa e.

— Aşadar, până în acel punct, ce aţi făcut să aveţi un venit?

— Am avut un venit foarte mic.

— Dar o aveaţi pe domnişoara Dexter…

— Când a aflat că Jack e în pericol, domnişoara Dexter… Diane… s-a oferit să ne ia la ea. Apoi, când m-am hotărât să am grijă de Jack tot timpul, s-a oferit să ne acopere cheltuielile curente de zi cu zi.

— Spuneţi că aveţi grijă de Jack „tot timpul”. Dar nu e adevărat că domnişoara Dexter a angajat o bonă cu normă întreagă – adică o zi de lucru plină – să aibă grijă de Jack?

— Păi, am nevoie de timp să lucrez la cartea mea.

— Dar aţi spus că bona e cu normă întreagă. Deci câte ore pe zi scrieţi?

— Patru, cinci ore.

— Şi ce face bona în restul timpului?

— Toate celelalte îndatoriri asociate cu îngrijirea copilului.

— Prin urmare, după cele patru, cinci ore de scris, staţi cu fiul dumneavoastră.

— Aşa e.

— Aşadar, de fapt n-aţi plecat de la *Chronicle* pentru a avea grijă de fiul dumneavoastră tot timpul. Aţi părăsit *Chronicle* ca să vă scrieţi romanul. Iar domnişoara Dexter era acolo pentru a subvenţiona în mod convenabil acea activitate. Acum, domnule Hobbs: avansul pentru acest roman al dumneavoastră. A fost de 20.000 de lire, dacă nu greşesc?

Iarăşi, Tony a părut uluit de faptul că ea ştia suma asta.

— Aşa e, a spus el.

— Nu o sumă mare – dar normală pentru un prim roman. Şi dacă nu greşesc, domnişoara Dexter a angajat-o pe bona lui Jack printr-o firmă numită Annie's Nannies din Battersea, aflată pe strada dumneavoastră, ceva mai jos.

— Cred că acesta era numele firmei, da.

— *Credeţi*? În mod sigur un tată grijuliu ca dumneavoastră ar fi luat parte de la început la această decizie de angajare a unei bone. Eu am verificat la Annie's Nannies, şi se pare că, înainte de impozit, costul mediu al unei bone cu normă întreagă este în jur de 20.000 de lire pe an. Ceea ce înseamnă că avansul dumneavoastră aproape că acoperă costul îngrijirii fiului dumneavoastră, dar atât. Domnişoara Dexter acoperă restul, nu-i aşa?

Tony s-a uitat la Lucinda Fforde pentru îndrumare. Ea i-a indicat că trebuie să răspundă.

— Ei bine… cred că Diane acoperă grosul costurilor.

— Dar dumneavoastră i-aţi cumpărat soţiei dumneavoastră biletul de avion când a trebuit să plece în grabă în Statele Unite după moartea cumnatului ei.

— *Fostul* cumnat, a spus Tony.

— Într-adevăr. Dar soţia dumneavoastră s-a dus repede să-şi consoleze sora, nu-i aşa?

— Da, e adevărat.

— Aţi încurajat-o să se întoarcă în Statele Unite?

— M-am gândit că sora ei are nevoie de ea, da.

— Aţi încurajat-o, domnule Hobbs?

— Cum am spus, era o urgenţă de familie, aşa că m-am gândit că Sally trebuie să fie acolo.

— Chiar dacă ea era foarte îngrijorată că o să fie departe de fiul ei mai multe zile?

— De copil a avut grijă… menajera noastră.

— Răspundeţi la întrebare, vă rog. Era îngrijorată că o să fie departe de fiul ei mai multe zile?

Altă privire nervoasă către Lucinda Fforde.

— Da, era.

— Dar aţi încurajat-o să plece. I-aţi cumpărat bilet. Şi în timp ce ea era plecată din ţară, v-aţi dus la tribunal şi aţi obţinut o hotărâre judecătorească *ex parte* care vă acorda custodia temporară a fiului dumneavoastră. Asta este succesiunea corectă a evenimentelor, domnule Hobbs?

Tony părea foarte încurcat.

— Vă rog să răspundeţi la întrebare, a spus Traynor.

— Da, a spus Tony, cu glas scăzut, asta e succesiunea corectă a evenimentelor.

— O ultimă întrebare. I-aţi cumpărat soţiei dumneavoastră un bilet la clasa Economy până la Boston?

— Nu mai ţin minte.

— Serios? Pentru că am biletul aici, şi e un bilet Premium Economy foarte scump. Nu mai ţineţi minte că i-aţi cumpărat bilet la această clasă mai confortabilă?

— L-am lăsat pe agentul meu de voiaj să rezolve detaliile.

— Dar cu siguranţă i-aţi dat instrucţiuni cu privire la ce clasă trebuie să călătorească? Vreau să spun că diferenţa dintre un bilet la clasa Economy şi unul la clasa Premium Economy este peste trei sute de lire.

— Poate că mi-a oferit biletul Premium Economy ca opţiune, şi…

— Pentru că aţi vrut să călătorească mai confortabil până la Boston şi înapoi aţi aprobat cheltuiala suplimentară?

— Da, cred că da.

— Şi după ce aţi expediat-o la clasa Premium Economy în Statele Unite, v-aţi dus la tribunal să

obţineţi hotărârea care efectiv o împiedică să-şi vadă fiul…?

Lucinda Fforde a fost în picioare. Dar până să apuce să spună ceva, Maeve i-a retezat-o.

— Nu mai am întrebări, a spus ea.

Tony părea fericit. Deşi reuşise să devieze câteva dintre atacurile ei, era, totodată, genul de om căruia nu-i place deloc să fie prins pe picior greşit. Iar eu consideram că Maeve făcuse foarte bine asta.

— Reinterogare? a întrebat Traynor cu acel glas uşor plictisit al lui.

— Da, domnule judecător, a spus Lucinda Fforde. Şi e doar o singură întrebare, domnule Hobbs? Vă rog să ne reamintiţi de ce aţi considerat necesar să cereţi o hotărâre de urgenţă care să vă acorde custodia fiului dumneavoastră.

— Fiindcă m-am temut că ar fi putut s-o apuce iarăşi una dintre acele crize periculoase şi, de data asta, chiar să ducă până la capăt ameninţarea că îl omoară.

Mi-am împreunat mâinile strâns, încercând să fac un efort să tac. A trebuit să admir logica tactică extrem de inteligentă a Lucindei Fforde: după toată vorbăria dintr-un interogatoriu contradictoriu, s-a întors doar la un singur punct central şi a slăbit toate celelalte puncte marcate mai devreme împotriva clientului ei printr-o singură repetare a unei minciuni sfruntate.

Când lui Tony i s-a spus că poate să coboare din boxa martorilor, s-a întors la locul lui, lângă muierea Dexter. Ea l-a îmbrăţişat discret şi i-a şoptit ceva la ureche. Apoi a fost chemată să intre în boxa martorilor.

Stând în picioare acolo, era foarte impresionantă. Calmă, sigură pe ea, doar puţin maiestuoasă. Înţelegeam ce vedea Tony la ea. Poseda un anumit coeficient de strălucire la care ştiam că el întotdeauna a râvnit. Tot aşa cum ştiam şi că, probabil, s-a uitat la portofoliul proprietăţilor

ei – şi la gustul ei în materie de decoraţiuni interioare – şi şi-a dat seama că e o captură grozavă. La fel cum ea – o femeie care de curând intrase în cincizeci de ani – i-a admirat realizările profesionale, faptul că era umblat prin lume, umorul sardonic şi nevoia lui de a fugi de încorsetările căminului şi biroului. Şi apoi, s-a întâmplat un lucru minor – el a venit însoţit de un copil…

Dar în timp ce Lucinda Fforde o punea să repete ce scrisese în declaraţia de martor, s-a văzut limpede cum juca ea acest joc: prietena minunată care s-a pomenit îndrăgostită de minunatul ei prieten, însă ştia că nu putea să-i strice căsnicia (mai ales după ce el şi soţia lui tocmai avuseseră un copil). Însă pe urmă, soţia lui a intrat într-o „criză mentală", Tony era extraordinar de îngrijorat din pricina siguranţei micului Jack, ea a oferit o cameră în casa ei, un lucru a dus la altul şi…

— Trebuie să subliniez, a spus ea, că nu a fost vorba de un *coup de foudre.* Cred că vorbesc şi în numele lui Tony când spun că amândoi aveam aceste sentimente unul faţă de celălalt de mulţi ani. Numai că, până acum, n-am avut niciodată prilejul de a ni le mărturisi.

Apoi, Lucinda Fforde a pus-o să vorbească despre aceste sentimente nou descoperite: că se simţea foarte ataşată de el, că îi voia numai binele şi că îşi sacrifica o mare parte din timpul de lucru pentru a fi cu el.

— Acesta este poate principalul motiv pentru care am hotărât să mă mut la Sydney pentru mai mulţi ani. Compania mea deschide acolo o filială. Aş fi putut încredinţa sarcina de a o pune pe picioare şi a o conduce unuia dintre colegii mei. Însă am considerat că ar fi bine să plec câţiva ani din stresul şi harababura Londrei şi să-i dau şi lui Jack prilejul de a fi crescut în Sydney.

De asemenea, avea să-şi facă programul în aşa fel încât să poată să stea mult timp cu el. Apoi a trecut la descrierea casei pe care o închiriase în Point Piper – chiar la malul mării şi aproape de nişte şcoli excelente (când avea să vină vremea). În timp ce continua în acest stil de agent imobiliar m-am pomenit împreunându-mi iar strâns mâinile în încercarea de a-mi păstra controlul. Pentru că îmi venea să-i spun că e o târfă mincinoasă.

Însă atunci, în sfârşit, a ajuns la subiectul persoanei mele.

— N-am cunoscut-o niciodată pe Sally Goodchild. N-am absolut nimic cu ea. Dimpotrivă, îmi pare teribil de rău de ea, şi pot doar să-mi imaginez cât de îngrozitoare trebuie să fi fost ultimele câteva luni. Sunt sigură că îşi regretă faptele. Şi, Dumnezeu îmi este martor, cred în îndreptare şi iertare. De aceea, n-aş despărţi-o niciodată de Jack şi aş saluta un aranjament de vizite libere pe viitor.

De îndată ce a spus asta, m-am văzut obosită de moarte după douăzeci şi şase de ore de zbor până la capătul lumii, stând într-un motel prost şi ieftin, apoi luând un autobuz până la somptuoasa ei casă de la malul mării, pentru a fi întâmpinată de un băieţel cu puternic accent australian, care să se întoarcă spre muierea Dexter şi să spună: „Dar mami, nu vreau să plec să-mi petrec ziua cu ea”.

Diane Dexter şi-a încheiat mărturia cu declaraţia:

— Sper că domnişoara Goodchild se va însănătoşi pe deplin, şi că, într-o zi în viitor, poate vom putea fi prietene.

Categoric. De fapt, am să-ţi spun exact când putem fi prietene. La Paştele Cailor.

Maeve Doherty s-a ridicat şi i-a zâmbit egal femeii din boxa martorilor.

— Aţi fost căsătorită de două ori în trecut, nu-i aşa, domnişoară Dexter?

Nu i-a plăcut acea întrebare şi s-a văzut.

— Da, aşa e, a spus ea.

— Şi, în timpul acestor căsnicii, aţi încercat să aveţi copii?

— Da, bineînţeles că am încercat să am copii în timpul acestor căsnicii.

— Şi aţi avut un avort spontan prin 1990?

— Da, am avut. Şi ştiu care va fi următoarea dumneavoastră întrebare şi aş vrea să răspund la ea…

Aici a intervenit judecătorul.

— Dar mai întâi trebuie s-o lăsaţi pe domnişoara Doherty *să pună* întrebarea.

— Scuzaţi-mă, domnule judecător.

— Dar, da, aş fi foarte mulţumită să ştiu care credeţi că ar fi următoarea mea întrebare, a spus Maeve.

Dexter s-a uitat la ea cu o mânie calmă, de oţel.

— „Domnişoară Dexter, aţi avortat copilul din cauza abuzului de droguri?” La care răspunsul meu ar fi: Da. La vremea aceea eram mare consumatoare de cocaină, şi acest lucru a provocat avortul. După această tragedie, am cerut ajutor specializat. Am stat două luni la Priory Clinic. De atunci, n-am mai consumat droguri. Dacă acum beau un pahar de vin în cursul unei seri, e un eveniment. Iar activitatea mea caritabilă cu privire la educaţia pentru prevenirea consumului de droguri în şcoli este bine cunoscută.

— Şi aţi încercat şi mai multe tratamente de fertilizare *in vitro* în 1992 şi 1993, ambele soldate cu eşec?

Din nou, Dexter a fost luată prin surprindere de dezvăluirea acestei informaţii.

— Nu ştiu cum aţi aflat aceste lucruri, dar sunt corecte.

— La fel de corect e şi că specialistul din Harley Street la care mergeaţi la acea vreme v-a spus că nu există nicio şansă să concepeţi iar?

Dexter a coborât privirea.

— Da, mi-a spus asta.

— Şi de atunci, aţi încercat să adoptaţi… când a fost asta?… În 1996, dar cererea v-a fost respinsă din cauza vârstei şi a statutului dumneavoastră de persoană necăsătorită?

— Da, a spus ea, aproape în şoaptă.

— Iar pe urmă a reapărut în viaţa dumneavoastră Tony Hobbs, acum revenit la Londra, acum proaspăt tată, cu un copil sugar şi o soţie care suferea de depresie clinică severă…

Dexter s-a uitat la Maeve cu o furie abia stăpânită.

— Cum am explicat mai înainte…

— Daţi-mi voie să vă întreb următorul lucru, domnişoară Dexter: dacă o cunoştinţă v-ar întâlni pe strada pe care locuiţi şi v-ar vedea plimbându-l pe Jack cu căruciorul şi v-ar întreba: „E copilul tău?”, ce aţi răspunde?

— Aş spune: da, sunt mama lui.

Maeve şi-a încrucişat braţele la piept şi nu a spus nimic, lăsând acel comentariu să umple liniştea din sala de şedinţe.

— Dar *nu sunteţi* mama lui, domnişoară Dexter, a spus ea.

— Bineînţeles că nu sunt mama lui biologică. Dar am devenit mama lui surogat.

Judecătorul s-a uitat la ea peste ochelarii semilună şi a spus cu acel glas pe jumătate obosit al lui:

— Ba nu, n-aţi devenit. Pentru că nu s-a stabilit încă legal dacă vă veţi asuma sau nu rolul de mamă-surogat. Copilul în cauză are o mamă şi un tată. Întâmplător, dumneavoastră trăiţi cu tatăl. Dar asta nu vă dă dreptul să afirmaţi că sunteţi mama copilului, surogat sau altfel. Mai aveţi întrebări, domnişoară Doherty?

— Nu, domnule judecător.

— Reinterogare, domnişoară Fforde?

Aceasta arăta serios descumpănită.

— Nu, domnule judecător.

— Atunci ne vom întâlni din nou după o pauză de zece minute.

După ce judecătorul a ieşit din sală, Maeve s-a aşezat lângă mine şi Nigel a spus:

— Ei bine, nu a fost rău deloc.

— De ce a sărit aşa judecătorul când ea a spus că se consideră mama lui Jack? am întrebat.

— Pentru că singurul lucru pe care Charles Traynor îl urăşte mai mult decât pe avocaţii pledanţi care atacă un raport STCSFC este noua parteneră a cuiva aflat într-o dispută de divorţ, care se dă drept părintele recent descoperit. Asta e total împotriva ideii lui de decenţă şi corectitudine familială şi întotdeauna sare la oricine încearcă să joace acea carte.

— De asta ai atras-o în capcana asta?

— Categoric.

Sandy mi s-a alăturat.

— Ai fost magnifică, i-a spus ea lui Maeve. I-ai dat peste bot obraznicei ăleia…

— Gata, Sandy, am spus întrerupând-o.

— Scuze, scuze, a spus ea. Cred că sufăr de oboseala din cauza diferenţei de fus orar.

Maeve s-a întors spre Nigel şi a spus:

— Hobbs mi-a luat un punct, nu-i aşa?

— Cred că, de fapt… ăăm… te-ai descurcat destul de bine acolo, având în vedere…

— Că a câştigat punctul cu acel comentariu: „Eu n-am ameninţat niciodată viaţa unui copil”.

— Nu cred că a fost o lovitură care să producă pagube uriaşe, a spus el. Mai ales după ce i-ai făcut domnişoarei Dexter.

— Acum ce urmează? am întrebat.

— Eu cred că… ăăm… s-a terminat cu martorii. Deci presupun că judecătorul va relua şedinţa doar pentru a pune capăt în mod legal procedurilor şi a ne spune tuturor să fim aici mâine dimineaţă la nouă.

Dar când judecătorul s-a întors, Lucinda Fforde a avut o mică surpriză pentru noi.

— Domnule judecător, avem un martor de ultim moment, pe care am vrea să-l citățm.

Traynor nu a părut mulţumit – deoarece, probabil, se vedea acasă de-acum într-o oră. În loc de asta…

— Şi de ce a venit acest martor în ultimul moment?

— Pentru că locuieşte în Statele Unite – în Boston, mai precis…

M-am întors şi m-am uitat la Sandy, întrebându-mă dacă avea vreo idee pe cine aveau ei de gând să citeze. A clătinat din cap, părând la fel de emoţionată ca mine.

— …şi am putut să obţinem declaraţia lui abia alaltăieri şi să-l aducem cu avionul noaptea trecută. Cerem scuze instanţei pentru sosirea lui întârziată. Dar este foarte important pentru cazul nostru şi…

— Pot să văd declaraţia lui? a întrebat judecătorul întrerupând-o. Şi vă rog să-i daţi o copie şi domnişoarei Doherty.

Ea i-a înmânat declaraţia lui Traynor şi lui Maeve. Avocata mea s-a uitat repede peste document şi nu a părut mulţumită. De fapt, a înţepenit vizibil. Judecătorul a ridicat privirea din copia declaraţiei şi a întrebat:

— Şi domnul… S-a uitat iar pe document… Domnul Grant Ogilvy este acum aici?

Grant Ogilvy. Numele mi se părea vag cunoscut.

— Da, domnule judecător, a spus Lucinda Fforde. Poate să depună mărturie imediat.

— Dumneavoastră ce spuneţi, domnişoară Doherty? Puteţi ridica tot felul de obiecţii la asta, dacă doriţi s-o faceţi… şi eu aş fi obligat să vă susţin.

Am urmărit-o pe Maeve, şi am văzut-o gândind repede. A spus:

— Domnule judecător, cu permisiunea dumneavoastră, aş vrea să mă consult cinci minute cu clienta mea înainte de a lua o decizie.

— Aveţi cinci minute, domnişoară Doherty. Pe această perioadă, şedinţa se suspendă.

Maeve ne-a făcut semn mie şi lui Nigel să o urmăm afară. A găsit o bancă. Ne-am grupat în jurul ei. A vorbit cu glas scăzut.

— Ai fost vreodată la un terapeut pe nume Grant Ogilvy? m-a întrebat ea.

Mi-am dus mâna la gură. *El?* L-au găsit pe *el?*

Mi s-a făcut rău dintr-odată. Acum am fost sigură că am să-l pierd pe Jack.

— Domnişoară Goodchild, a spus Nigel cu glasul plin de nelinişte, vă simţiţi bine?

Am clătinat din cap şi m-am aşezat pe bancă.

— Pot să citesc ce le-a spus? am întrebat.

— Citeşte repede, pentru că trebuie să luăm o decizie în aproximativ cinci minute.

Am citit declaraţia. Era ce m-am aşteptat. Pe urmă i-am dat-o lui Nigel. El şi-a ridicat ochelarii şi s-a uitat pe ea.

— Ăăm… nu există un fel de acord de confidenţialitate medic/pacient cu privire la lucruri de genul ăsta? a întrebat el.

— Ba da, există, a spus Maeve – cu excepţia situaţiei în care – ca în acest caz – e vorba de protecţia copilului. Atunci acordul de confidenţialitate poate fi încălcat. Dar sunt sigură că am putea contesta asta, şi să tărăgănăm lucrurile săptămâni întregi, stârnind între timp furia lui Traynor. Şi mai e ceva: din ce am citit, toate astea s-au întâmplat cu atât de mult timp în urmă, încât îmi închipui că Traynor nu le va considera o dovadă esenţială împotriva caracterului tău. Pari sceptic, Nigel.

— Cu… ăăm… toată sinceritatea, e un risc. Şi îmi pare rău să vă spun asta, domnişoară Goodchild, dar ar putea pune sub semnul întrebării anumite aspecte privitoare la caracterul dumneavoastră. Chiar dacă, personal vorbind, nu consider că asta schimbă vreun pic părerea mea despre dumneavoastră.

Maeve a spus:

— Problema e că mâine vrem să-i luăm prin surprindere cu doi martori – lucru care am crezut că o să fie o manevră abilă, dar pe care Traynor va fi mai dispus s-o permită dacă am acceptat deja martorul lor surpriză. Este o acţiune riscantă, dar cred că merită să ne asumăm riscul, deoarece martorii noştri vor avea mult mai multă influenţă asupra cazului decât ai lor. Dar, în ultimă instanţă, tu trebuie să hotărăşti, Sally. Şi mă tem că trebuie s-o faci chiar acum.

Am inspirat adânc. Am expirat. Am spus:

— În regulă. Să depună mărturie…

— Bună hotărâre, a spus Maeve. Acum ai exact trei minute să-mi spui tot ce trebuie să ştiu despre ce s-a întâmplat atunci, demult.

Când ne-am întors în sala de şedinţe, Maeve i-a adus la cunoştinţă domnului Justice Traynor poziţia noastră.

— În interesul accelerării audierii şi al evitării eventuale lor amânări, vom accepta acest martor de ultim moment.

— Prea bine, a spus Traynor. Vă rog să-l chemaţi pe domnul Ogilvy.

Când a intrat, mi-am zis: au trecut cincisprezece ani şi arată la fel. Acum avea cincizeci şi cinci de ani. Ceva mai rotunjor la mijloc, ceva mai cărunt, dar purtând acelaşi gen de costum cafeniu de gabardină pe care îl purta ostentativ în 1982. Aceeaşi cămaşă Oxford, albastră, deschisă la guler, şi cravată în dungi. În timp ce se îndrepta spre boxa martorilor, ţinea capul sus şi privirea înălţată ca să nu mă vadă. Însă o dată ce a fost în boxă, m-am uitat fix la el. S-a întors într-o parte şi şi-a concentrat atenţia asupra Lucindei Fforde.

— Domnule Ogilvy, conform declaraţiei dumneavoastră, sunteţi psihoterapeut practicant în zona Boston de peste douăzeci şi cinci de ani.

— Aşa este.

— Iar după moartea părinţilor ei, în 1982, într-un accident de maşină, domnişoara Goodchild a apelat la dumneavoastră ca pacientă?

El a confirmat acest fapt.

— Vă rog să confirmaţi şi ce v-a spus domnişoara Goodchild în cursul uneia dintre şedinţe.

În următoarele zece minute, el exact asta a făcut – a relatat povestea aproape la fel cum i-am relatat-o eu Juliei. Nu a încercat să înfrumuseţeze sau să exagereze ceva. Ce a spus el a fost o redare exactă, rezonabilă a ce i-am zis eu. Dar – în timp ce îl sfredeleam cu privirea – nu mi-a venit în minte decât un gând: m-ai trădat nu doar pe mine, te-ai trădat şi pe tine.

Când el a terminat, Lucinda Fforde s-a uitat la mine şi a spus:

— Aşadar, formulat destul de urât, domnişoara Goodchild i-a dat tatălui ei paharul cu băutură care l-a făcut să depăşească măsura şi să facă praf maşina…

— Obiectez cu tărie faţă de acest mod de interogare, domnule judecător, a spus Maeve, sincer supărată. Domnişoara avocat nu doar face presupuneri, ci şi scrie ficţiune.

— Sunt de acord. Vă rog să reformulaţi, domnişoară Fforde.

— Cu plăcere, domnule judecător. Deşi domnul Goodchild i-a spus fiicei sale că a băut prea mult, ea i-a dat totuşi paharul de vin. E corect?

— Da, e corect.

— Şi în acea noapte, mai târziu, el a intrat cu maşina în altă maşină, provocând un accident în care au murit el, soţia lui, o femeie tânără, de treizeci de ani, şi fiul ei de paisprezece luni?

— Da, e corect.

— Şi domnişoara Goodchild i-a mai spus cuiva acest lucru în afară de dumneavoastră?

— Din câte ştiu eu, nu.

— Nici chiar singurei ei surori?

— Doar dacă nu a făcut-o în ultimele două decenii, nu. Pentru că, la vremea aceea, una dintre temele centrale ale conversaţiilor noastre era faptul că nu îi putea mărturisi surorii ei acest fapt. Nu-l putea mărturisi nimănui.

Deodată, am auzit în spatele meu un hohot lung şi înăbuşit. Apoi Sandy s-a ridicat şi a fugit pe uşa din spate a sălii. De îndată ce a fost afară, plânsul ei s-a reverberat în hol. Am dat să mă ridic, dar Nigel Clapp a făcut ceva foarte nespecific pentru el. M-a apucat de braţ şi m-a ţinut, şoptind repede:

— Nu trebuie să plecaţi.

Lucinda Fforde a continuat:

— Ca terapeut, ce sfat i-aţi dat la vremea aceea domnişoarei Goodchild, domnule?

— I-am spus că ar fi mai bine să-i mărturisească totul surorii ei.

Lucinda Fforde s-a întors către fundul sălii.

— Cea care a părăsit sala adineauri nu e sora domnişoarei Goodchild?

Apoi, după o pauză teatrală necesară, a spus:

— Nu mai am întrebări, domnule judecător.

Maeve Doherty s-a ridicat şi s-a uitat pur şi simplu la Grant Ogilvy preţ de mai bine de treizeci de secunde. El a încercat să-i susţină privirea dispreţuitoare, dar până la urmă a întors capul. Domnul Justice Traynor şi-a dres glasul.

— Nu veţi mai fi reţinut mult, domnule Ogilvy, a spus Maeve. Pentru că chiar nu vreau să pierd mult timp stând de vorbă cu dumneavoastră.

Şi ea a făcut o pauză pentru efect, înainte de a începe interogatoriul contradictoriu.

— Câţi ani avea domnişoara Goodchild când v-a fost pacientă?

— Douăzeci şi unu.

— Ce vârstă avea tatăl ei când a murit?

— În jur de cincizeci de ani, cred.

— Domnişoara Goodchild i-a întins un pahar cu vin la acea petrecere, da.

— El a refuzat.

— Da.

— „Ce tipic vârstei de mijloc!” a spus ea. Iar el a băut paharul. Aşa e?

— Da.

— Şi credeţi că, din cauza asta, trebuie să fie considerată vinovată de accidentul fatal pe care l-a făcut el câteva ore mai târziu?

— Niciodată nu mi s-a cerut să comentez pe seama vinovăţiei ei.

— Dar aţi fost adus atâta drum peste Atlantic să-i mânjiţi caracterul, nu-i aşa?

— Am fost aici doar ca să relatez ce mi-a spus ea.

— În timp ce vă era pacientă, da?

— Aşa e.

— În Statele Unite nu există legi cu privire la confidenţialitatea medic/pacient?

— Eu nu sunt medic. Sunt terapeut. Şi da, există legi. Însă ele se ocupă în principal de infracţiuni.

— Ei bine, dacă domnişoara Goodchild nu a vorbit cu nimeni altcineva despre asta, cum Dumnezeu v-au găsit oamenii domnului Hobbs după atâţia ani şi de ce aţi fost de acord să fiţi adus aici?

— Pentru că m-au rugat să depun mărturie, de asta.

— Şi cu cât vă plătesc pentru deranj?

— Domnule judecător, nu-mi place deloc că trebuie să intervin iar, dar întrebarea asta este deplasată.

— Oh, *mă laşi*? a spus printre dinţi Maeve. Este clar că nu e aici din motive altruiste.

— Ni se termină timpul, domnişoară Doherty, a spus Traynor. Credeţi că întrebarea asta poate să aducă lămuriri suplimentare?

— Nu mai am întrebări pentru acest… *domn.*

Traynor a scos un oftat uriaş de uşurare. Acum putea să plece acasă.

— Martorul e liber. Şedinţa se suspendă până mâine dimineaţă la nouă.

Cum a ieşit Traynor din sală, am fost în picioare şi am fugit pe uşa din spate, în căutarea lui Sandy. Am găsit-o pe o bancă în hol, cu ochii roşii, cu faţa udă. Am atins-o pe umăr. Şi-a scuturat umărul, respingându-mă.

— Sandy…

Uşa sălii de şedinţă s-a deschis şi a ieşit Grant Ogilvy, însoţit de avocatul consultant al lui Tony. Până să apuc s-o opresc, Sandy a fost în faţa lui.

— Am să mă întorc la Boston în două zile, a urlat ea, şi primul lucru pe care am să-l fac e să am grijă ca toate persoanele care au un cuvânt greu în profesia ta să ştie ce ai făcut azi aici. Ai priceput? Am să te distrug! Pentru că o meriţi!

Un aprod, auzind glasul ei ridicat, a venit în fugă spre ei. Dar avocatul lui Tony l-a gonit.

— Acum s-a terminat, a şoptit el şi a scos în brânci din clădire un Grant Ogilvy cu ochii mari şi foarte nenorocit.

M-am întors spre Sandy, dar s-a îndepărtat de mine. Maeve şi Nigel erau la uşa sălii de şedinţă, spectatori.

— O să se simtă bine? a întrebat Maeve.

— Trebuie doar să se liniştească. E un şoc îngrozitor pentru ea.

— Şi pentru dumneavoastră, a adăugat Nigel. Vă simţiţi bine?

Am ignorat întrebarea şi m-am adresat lui Maeve:

— Cât rău crezi că a făcut Ogilvy?

— Adevărul e că nu ştiu, a spus ea. Dar treaba importantă acum e: du-te să rezolvi cu sora ta, caută să-ţi păstrezi calmul şi, mai ales, dormi bine la noapte. Mâine va fi o zi foarte grea.

Am observat că Nigel avea lângă el geamantanul lui Sandy.

— A lăsat asta, a spus el. Pot să vă ajut cu ceva?

Am clătinat din cap. A întins stângaci mâna şi m-a atins pe braţ.

— Domnişoară Goodchild… Sally… încercarea la care tocmai ai fost supusă a fost îngrozitor de incorectă.

Apoi, aproape şocat de această manifestare de simţire, şi-a luat la revedere dând din cap.

În timp ce am plecat să o caut pe Sandy, mi-am dat seama că era singura dată când Nigel Clapp îmi spusese pe numele mic.

Paisprezece

Sandy aştepta în faţa tribunalului, rezemată de un stâlp.

— Să luăm un taxi, am spus.

— Cum vrei.

Pe drumul de întoarcere în Putney, nu mi-a spus o vorbă. A stat rezemată într-un colţ al banchetei, epuizată, sfârşită, într-o stare de posomoreală asemănătoare celor pe care le avea în copilărie. Nu o condamnam că era atât de abătută. Din punctul ei de vedere, o trădasem. Şi avea dreptate. Iar acum nu aveam nicio idee cum ar trebui (sau aş putea) să repar aşa o eroare de judecată.

Dar, totodată, ştiam destule despre Sandy ca să-mi dau seama că, în momentul de faţă, cea mai bună strategie era să o las să încheie faza de mânie monstruoasă a acestei ţineri la distanţă. Aşa că n-am spus nici eu nimic. Când am ajuns acasă, am făcut patul din camera de oaspeţi, i-am arătat unde e baia, şi i-am adus la cunoştinţă că în frigider este multă mâncare ce se prepară la microunde. Dar dacă voia să mănânce cu mine…

— Ce vreau e o baie, o gustare şi să dorm. Vorbim mâine.

— Ei bine, atunci mă duc să fac o plimbare.

Ce voiam să fac era să bat la uşa Juliei şi s-o rog să-mi toarne o votcă şi să mă lase să plâng un pic pe umărul ei. Dar când m-am apropiat de uşa din faţă, am văzut un bilet ce aterizase pe preşul dinăuntru. Era de la ea.

> *Ard de nerăbdare să ştiu cum a mers azi… dar trebuie să plec pentru o problemă de ultim moment. Mă întorc la unsprezece. Dacă nu te culci până atunci şi vrei companie, eşti liberă să baţi la uşă.*
>
> *Sper că ai trecut cu bine prin toate.*

Cu dragoste,
Julia

Doamne, ce nevoie aveam să vorbesc cu ea, cu oricine. În loc de asta, mi-am găsit o brumă de alinare într-o plimbare de-a lungul râului. Când m-am întors, am constatat că Sandy mâncase într-adevăr un pui Madras şi îşi dusese devreme la culcare oboseala şi supărarea.

Am ciugulit dintr-o Spaghetti Carbonara făcută la microunde. M-am uitat absentă la televizor. Am făcut o baie. Am luat doza necesară de antidepresive şi somnifere. M-am strecurat în pat. Chimicalele şi-au făcut treaba timp de vreo cinci ore. Când m-am trezit, ceasul arăta 4:30 – şi tot ce simţeam era groază. Groază de mărturia mea de azi. Groază de dezastrul de ieri cu Sandy. Groază de influenţa pe care ar avea-o Grant Ogilvy asupra deciziei judecătorului. Groază, mai presus de toate, că acum îmi era destinat să-l pierd pe Jack.

M-am dus în bucătărie să-mi fac un ceai din plante medicinale. Când am trecut pe lângă camera de zi, am văzut că lumina e aprinsă. Sandy era întinsă pe canapea, trează, pierdută în gânduri.

— Bună, am spus. Pot să-ţi aduc ceva?

— Ştii ce mă omoară cu adevărat? a spus ea. Nu faptul că i-ai dat tatei ultimul pahar. Ce m-a supărat al naibii de tare este că n-ai putut să-mi spui.

— Am vrut, dar…

— Ştiu, ştiu. Şi îţi înţeleg toate motivele. Dar să ţii asta pentru tine atâţia ani… Doamne, Sally, nu te-ai gândit că am să înţeleg? Nu te-ai gândit?

— Nu m-am putut hotărî să recunosc…

— Ce? Că timp de cincisprezece ani ai cărat povara vinovăţiei fără niciun motiv? Puteam să te conving într-o clipită că nu ai fost vinovată. Dar ai ales să nu mă laşi. Ai ales să stagnezi în vinovăţie, şi asta uluieşte cu adevărat.

— Ai dreptate.

— Ştiu că am dreptate. Oi fi eu o grăsană din suburbii…

— Acum cine face trafic de ură de sine?

A râs înveselită. Şi a spus:

— Nu ştiu cum e cu tine, dar eu întotdeauna mi-am urât numele de familie. *Goodchild.*[6] Prea mult ca să fii la înălţimea lui.

S-a ridicat de pe canapea.

— Cred că am să încerc să mai dorm două ore.

— Bună idee.

Eu însă n-am putut să dorm. I-am luat locul pe canapea şi m-am uitat lung la grătarul gol din şemineu, şi am încercat să înţeleg de ce nu m-am putut hotărî să-i spun, de ce am evitat dezlegarea de păcate pe care o doream cu atâta înfocare. Şi de ce orice copil vrea să fie un copil cuminte – şi niciodată nu poate îndreptăţi cu adevărat aşteptările altora, darămite ale lui.

La un moment dat am aţipit, şi pe urmă m-am pomenit înghiontită de Sandy, care avea în mână o cană cu cafea.

— Este opt, a spus ea, şi asta e ca să te trezeşti.

Am dat pe gât cafeaua. Am făcut un duş rapid. Mi-am pus iar costumul cel bun. Mi-am dat cu puţin fond de ten şi fard de obraz. Am ieşit pe uşă şi la nouă şi un sfert eram în metrou. Era o zi senină, însorită.

— Ai dormit bine? m-a întrebat Maeve când ne-am aşezat în rând în faţă, în partea stângă a sălii de şedinţe.

— Nu chiar atât de rău.

— Şi cum se simte sora ta?

— Ceva mai bine, cred.

Tocmai atunci a apărut Nigel, însoţit de Rose Keating. Ea m-a îmbrăţişat uşor.

— Doar nu credeai că o să ratez asta, nu-i aşa? a întrebat ea. Cine e femeia din rândul din spate?

— Sora mea, am spus.

— A venit din Statele Unite atâta drum ca să te susţină? Bravo ei. Am să stau cu ea.

— Ce fac martorii noştri de ultim moment? a întrebat Maeve.

— Trebuie să fie aici după-amiază, cum li s-a cerut, a spus Rose.

— Ştiu cum să ajungă la tribunal? a întrebat Maeve.

— Totul e aranjat. Nigel se întâlneşte cu una dintre ele la Padington, în pauza de prânz, iar eu am să mă duc la Victoria pentru cealaltă.

Atunci au sosit Tony şi Compania – avocaţii lui salutându-se cu echivalenţii lor din cealaltă parte a sălii, iar clientul lor şi noua lui parteneră evitându-mi privirea ca şi înainte. Tot aşa cum nici eu nu am vrut să am contact vizual cu vreunul dintre ei.

Apoi aprodul s-a ridicat şi ne-a cerut să facem la fel. Domnul Justice Traynor a intrat, s-a aşezat, ne-a salutat cu un scurt „Bună dimineaţa" şi a declarat şedinţa deschisă.

A fost acum rândul lui Maeve să prezinte cazul nostru. Aşa că ea a chemat primul ei martor: doctoriţa Rodale.

Aceasta nu mi-a zâmbit din boxa martorilor. Părea să-mi ignore în mod deliberat prezenţa – poate pentru că asta ar fi dat multă greutate mărturiei ei.

Maeve a pus-o să-şi prezinte calificarea profesională, activitatea îndelungată la Sf. Martin, faptul că avea o experienţă de două decenii în tratarea femeilor cu depresie postnatală şi scrisese mai multe articole medicale pe această temă. Apoi a pus-o să sublinieze, pe scurt, cumplitele implicaţii emoţionale şi psihice ale acestei boli, faptul că îşi surprinde victimele furişându-se pe neştiute, că deseori îi împinge pe cei prinşi în vârtejul ei să facă lucruri atipice precum rostirea de ameninţări, tendinţele suicidale, refuzul de a mânca şi de a se spăla, comiterea de acte de violenţă… şi că această afecţiune, cu rare excepţii, este tratabilă.

Pe urmă a detaliat cazul meu clinic.

Când a terminat, Maeve a întrebat-o:

— După părerea dumneavoastră, este domnişoara Goodchild pe deplin capabilă să-şi reia rolul de mamă permanentă?

S-a uitat direct la Tony şi a spus:

— După părerea mea, era întru totul capabilă de acest rol când s-a externat din spital, acum aproape zece luni.

— Nu mai am întrebări, domnule judecător.

S-a ridicat Lucinda Fforde.

— Dr. Rodale, în cariera dumneavoastră de douăzeci şi cinci de ani, câte femei aţi tratat de depresie postnatală?

— În jur de cinci sute, cred.

— Şi dintre acestea, vă puteţi aminti câte cazuri de mame care au ameninţat că îşi omoară copilul aţi avut?

Dr. Rodale a părut extrem de stânjenită de întrebare.

— Când spuneţi „au ameninţat că îşi omoară copilul”…?

— Exact asta vreau să spun: cineva care ameninţă că omoară un copil.

— Ei bine… ca să fiu sinceră, îmi amintesc doar de încă trei exemple *raportate.*

— Numai încă *trei* exemple din cinci sute de cazuri. Atunci, este evident că o astfel de ameninţare se rosteşte destul de rar. Şi daţi-mi voie să vă întreb următorul lucru: dintre aceste trei cazuri… patru, de fapt, dacă o includem şi pe domnişoara Goodchild, câte au trecut de la ameninţare la faptă, omorându-şi copilul?

Doctoriţa Rodale s-a întors spre judecător.

— Domnule judecător, consider că această întrebare…

— Doamnă doctor, trebuie să răspundeţi la întrebare.

Ea s-a uitat drept la Lucinda Fforde.

— Numai una dintre aceste femei şi-a omorât copilul.

Pe buzele Lucindei Fforde a apărut un zâmbet victorios.

— Aşadar, dat fiind faptul că una dintre aceste patru femei chiar şi-a omorât copilul, există o şansă de douăzeci şi cinci la sută ca domnişoara Goodchild să-şi omoare copilul.

— Domnule judecător…

Dar până să apuce Maeve să mai spună ceva, Lucinda Fforde a zis:

— Nu mai am întrebări.

— Reinterogare?

— Categoric, domnule judecător, a spus Maeve cu glas furios. Dr. Rodale, vă rog să ne vorbiţi despre pacienta care şi-a omorât copilul.

— Suferea de schizofrenie extremă şi a fost unul dintre cele mai grave cazuri de depresie maniacală pe care le-am tratat vreodată. Era ţinută în secţia de Psihiatrie – iar omorul s-a întâmplat în cursul unei întâlniri supravegheate cu copilul ei, când supraveghetoarei i s-a făcut rău şi a trebuit să iasă din cameră în căutare de ajutor, nelipsind mai mult de un minut. Când s-a întors, mama frânsese gâtul copilului.

A urmat o tăcere lungă.

— Cât de rare sunt cazurile de acest fel în depresia postnatală? a întrebat Maeve.

— Extraordinar de rare. Cum am spus, acesta este singurul exemplu din cele cinci sute de cazuri şi ceva pe care le-am tratat. Şi trebuie să subliniez din nou că, spre deosebire de toate celelalte cazuri, acesta a fost singurul în care pacienta era esenţialmente psihopată.

— Aşadar, nu există absolut nicio legătură între boala de care suferea femeia care şi-a omorât copilul şi cea a domnişoarei Goodchild?

— Categoric niciuna. Şi cine încearcă să facă genul ăsta de comparaţie se face vinovat de o monstruoasă manipulare a adevărului.

— Vă mulţumesc, doamnă doctor. Nu mai am întrebări.

A urmat Clarice Chambers. Mi-a zâmbit din boxa martorilor şi, la întrebările blânde şi scurte ale lui Maeve, a povestit cât de mult mă ataşasem de Jack, durerea pe care o manifestasem la prima noastră întâlnire supravegheată şi felul în care reuşisem să stabilesc o legătură adevărată cu el în timpul întâlnirilor noastre săptămânale de o oră. Şi apoi, Maeve i-a pus practic aceeaşi întrebare pe care i-o pusese doctoriţei Rodale.

— Deoarece aţi fost unica şi singura persoană care aţi urmărit interacţiunea dintre domnişoara Goodchild şi fiul ei în ultimele luni, părerea dumneavoastră calificată este că e o mamă iubitoare?

— O mamă *foarte* iubitoare, şi în care am cea mai mare încredere.

— Vă mulţumesc. Nu mai am întrebări.

Încă o dată, Lucinda Fforde a jucat jocul „Am o singură întrebare pentru dumneavoastră”. Iar acea întrebare a fost:

— Din experienţa dumneavoastră, oare nu toate mamele pe care legea le-a împiedicat să aibă contact nesupravegheat cu copilul lor – din motive de siguranţă a copilului – nu se arată ele teribil de îndurerate în faţa dumneavoastră?

— Bineînţeles că da. Pentru că…

— Nu mai am întrebări.

— Reinterogare?

— Domnişoară Chambers, e adevărat că în ultimele şase săptămâni i-aţi permis domnişoarei Goodchild să aibă contact nesupravegheat cu copilul ei?

— Este complet adevărat.

— Şi de ce aţi permis asta?

— Pentru că, pentru mine, e limpede că este o persoană cu un comportament normal, care nu prezintă nici cel mai mic pericol pentru copilul ei. De fapt, am simţit asta de la început.

— Vă mulţumesc foarte mult, domnişoară Chambers.

A fost rândul lui Jane Sanjay să intre în boxă. A explicat că, în calitate de asistentă socială, m-a vizitat de mai multe ori după ce am ieşit din spital cu Jack. Şi a spus că nu are niciun dubiu cu privire la competenţa mea ca mamă. Maeve a întrebat:

— Totuşi, asta a fost înainte de efectele de mare anvergură ale depresiei postanatale care a chinuit-o, e corect?

— Da, e adevărat, dar la vremea respectivă suferea în mod evident de epuizare, şoc postoperator, ca să nu mai spun de împrejurarea cumplită cu privire la starea fiului ei. Epuizarea a fost exacerbată şi de privarea de somn, şi de faptul că nu avea niciun ajutor acasă. Aşa că, în această situaţie, cred că se descurca minunat.

— Aşadar, în comportamentul ei nu era nimic care să indice că nu poate să facă faţă treburilor de zi cu zi care ţin de îngrijirea copilului?

— Absolut nimic.

— Ştiţi, desigur, că şi-a alăptat accidental fiul în timp ce lua un sedativ. În experienţa dumneavoastră, este asta o întâmplare rară?

— Câtuşi de puţin. Avem o duzină de astfel de cazuri pe an în Waldsworth. E o greşeală comună. Mama nu doarme, aşa că ia somnifere. I se spune: „Nu alăpta cât iei somniferele”. Copilul se trezeşte în toiul nopţii. Mama e capie. Alăptează copilul. Şi deşi copilul devine inert pentru scurt timp, el sau ea doarme până ce se duce efectul somniferelor, atâta tot. Iar în cazul lui Sally… scuze, domnişoarei Goodchild… faptul că s-a întâmplat asta nu a avut nicio influenţă asupra părerii mele că e o mamă absolut competentă.

— Nu mai am întrebări.

Lucinda Fforde s-a apropiat de boxa martorilor.

— Domnişoară Sanjay, incidentul cu alăptatul, despre care vorbiţi, nu s-a întâmplat *după* întâlnirile dumneavoastră cu domnişoara Goodchild?

— Ba da. A intrat în spital după aceea.

— A intrat într-o secţie de psihiatrie după aceea… Incidentul cu alăptatul fiind evenimentul care a adus-o la spital. Prin urmare, dacă nu aţi fost acolo, cum puteţi spune că ştiţi că acest incident este o greşeală comună?

— Pentru că am mai avut de-a face cu cazuri de genul ăsta.

— Dar nu aţi avut de-a face în mod anume cu acesta…

— Am avut de-a face cu domnişoara Goodchild…

— Dar *înainte* de acest incident, e corect?

Pauză. Jane era încolţită, şi o ştia.

— Da, presupun că e corect.

— Cât despre afirmaţia dumneavoastră că „deşi copilul devine inert pentru scurt timp, el sau ea doarme până se duce efectul somniferelor, atâta tot", am aici un articol decupat din *Scotsman,* datat 28 martie, anul acesta, în care se vorbeşte de moartea unui băiat în vârstă de două luni, într-un spital din Glasgow, după ce mama lui l-a alăptat în timp ce lua un sedativ asemănător. Nu mai am întrebări.

— Reinterogare, domnişoară Doherty?

— Da, domnule judecător. Domnişoară Sanjay, v-aţi confruntat vreodată cu un deces ca acela care tocmai a fost descris?

— Niciodată – dar sunt sigură că se poate întâmpla, însă numai dacă mama a ingerat mult peste doza normală de sedative. M-ar interesa să ştiu dacă acea mamă din Scoţia era dependentă de droguri, pentru că mulţi dependenţi se droghează cu doze mari de sedative. Iar dacă alăptezi după ce te-ai drogat cu o supradoză de sedative, ei bine… se poate întâmpla o tragedie ca aceea.

Aici a intervenit judecătorul.

— Doar din curiozitate, mama din Glasgow era dependentă de droguri, domnişoară Fforde?

Domnişoara Fforde a părut extrem de stânjenită.

— Era, domnule judecător.

După ce Jane a fost liberă să plece, a sosit momentul de care îmi fusese groază. Maeve Doherty a rostit numele meu. Am străbătut intervalul, am intrat în boxa martorilor, am depus jurământul. M-am uitat la sală şi am avut aceeaşi senzaţie pe care am avut-o unica şi singura dată când am apărut pe scenă, într-o piesă, când eram la şcoală: groaza de a avea toţi ochii aţintiţi asupra ta, chiar dacă (în cazul ăsta) asistenţa era atât de mică.

Maeve a fost genială. A respectat întru totul scenariul. Nu a dat pe-afară de compătimire („Asta n-o să ţină la Traynor”), nici nu m-a făcut să joc după cum îmi cânta ea. Dar, punct cu punct, m-a pus să explic natura vijelioasă a relaţiei mele cu Tony, sentimentele mele cu privire la faptul că am rămas însărcinată la aproape patruzeci de ani, sarcina mea dificilă, groaza de a descoperi că, după naştere, Jack era la terapie intensivă şi faptul că mă simţeam mental alunecând într-o mlaştină neagră.

— Cunoaşteţi expresia „într-o pădure neagră”? am întrebat.

— Dante, a intervenit domnul Justice Traynor.

— Da, Dante. Şi o descriere potrivită a locului în care m-am pomenit eu.

Maeve a întrebat:

— Şi în acele momente de luciditate când aţi ieşit din această „pădure neagră”, cum v-aţi simţit privitor la faptul că aţi strigat la doctori sau că aţi făcut acele două nefericite comentarii despre fiul dumneavoastră, sau că l-aţi alăptat accidental în timp ce luaţi somnifere?

— Îngrozitor. Mai mult decât îngrozitor. Şi încă mă mai simt îngrozitor că am făcut toate astea. Ştiu că la vremea aceea eram bolnavă, dar asta nu mă face să mă simt mai puţin vinovată sau ruşinată.

— Sunteţi mânioasă pe soţul dumneavoastră pentru cum s-a purtat?

— Da, sunt. Şi consider că faptul care mi s-a întâmplat a fost teribil de nedrept, ca să nu mai spun că a fost cea mai dureroasă experienţă din viaţa mea… mai dureroasă chiar decât moartea părinţilor mei. Pentru că Jack este fiul meu. Este centrul vieţii mele. Şi pentru că mi-a fost efectiv furat – şi din motive pe care le consider nu doar injuste, ci şi inventate.

În timpul acestei ultime afirmaţii am strâns cât am putut de tare balustrada boxei martorilor. Pentru că ştiam că, dacă îi dădeam drumul, toată sala ar fi văzut că mâinile îmi tremurau.

— Nu mai am întrebări, domnule judecător, a spus Maeve.

Lucinda Fforde s-a uitat acum la mine şi a zâmbit. Zâmbetul unei persoane care vrea să te descurajeze, vrea să spună că te are în cătare şi e pe cale să apese pe trăgaci.

— Domnişoară Goodchild, după ce vi s-a spus despre starea critică a fiului dumneavoastră în timp ce eraţi la Mattingly Hospital, aţi spus: „E pe moarte – şi nu-mi pasă. Pricepi? *Nu-mi pasă”?*

Am strâns şi mai tare balustrada.

— Da, am spus.

— Câteva săptămâni mai târziu, aţi sunat-o pe secretara soţului dumneavoastră la birou şi i-aţi spus: „Spune-i că, dacă nu e acasă în şaizeci de minute, am să-l omor pe fiul nostru”?

— Da.

— V-aţi alăptat fiul în timp ce luaţi sedative, după ce medicul dumneavoastră v-a spus în mod anume să n-o faceţi?

— Da.

— După acest incident, fiul dumneavoastră a ajuns la spital?

— Da.

— Aţi fost internată aproape două luni într-o secţie de psihiatrie, după acest incident?

— Da.

— În 1988, tatăl dumneavoastră a participat la petrecerea de acordare a diplomelor, a promoţiei dumneavoastră, de la Mount Holyoke College din Massachusetts?

— Da.

— La acea petrecere, i-aţi dat un pahar de vin?

— Da.

— V-a spus că nu mai voia acel pahar de vin?

— Da.

— Dar dumneavoastră aţi spus „Ce tipic vârstei de mijloc!”, iar el a dat paharul pe gât. Corect?

— Da.

— În acea seară, mai târziu, a scăpat maşina de sub control şi a produs un accident în care au murit el, soţia lui şi doi pasageri nevinovaţi din maşina în care a intrat?

— Da.

— Vă mulţumesc, domnişoară Goodchild, că aţi confirmat că toate acuzaţiile majore împotriva dumneavoastră sunt corecte. Nu mai am întrebări, domnule judecător.

— Reinterogare, domnişoară Doherty?

— Da, domnule judecător. Dar înainte să încep, vreau să spun că nu sunt de acord cu faptul că domnişoara avocat a folosit cuvântul „acuzaţii” în legătură cu clienta mea. Trebuie precizat că domnişoara Goodchild *nu este* la proces aici.

— Am luat notă, a spus Traynor, cu un oftat plictisit.

— Domnişoară Goodchild, aţi vorbit serios când aţi spus „E pe moarte – şi nu-mi pasă. Pricepi? *Nu-mi pasă”?*

— Nu, n-am vorbit deloc serios. Sufeream de şoc postnatal.

— Aţi vorbit serios când aţi ameninţat viaţa copilului dumneavoastră?

— Nu – sufeream de depresie clinică.

— Aţi comis vreodată un act de violenţă asupra copilului dumneavoastră?

— Niciodată.

— L-aţi mai alăptat în timp ce luaţi sedative?

— Niciodată.

— În fatala seară de iunie din 1988, i-aţi dat tatălui dumneavoastră un pahar de vin?

— Da.

— Ei bine, deşi nu i l-aţi turnat cu forţa pe gât – şi, de fapt, n-aţi făcut decât un comentariu frivol –, încă vă simţiţi vinovată că i-aţi dat acel pahar de vin?

— Da. M-am simţit întotdeauna vinovată pentru asta. În ultimii cincisprezece ani, nu a fost zi în care să nu mă simt vinovată.

— Dar credeţi că acea vinovăţie e îndreptăţită?

— Dacă e îndreptăţită sau nu, ea există.

— Cred că e ceea ce se cheamă a avea o conştiinţă. Vă mulţumesc, domnişoară Goodchild, că aţi amintit atât de clar *adevăratele* fapte din acest caz. Nu mai am întrebări.

Am coborât din boxă. Am traversat intervalul. M-am aşezat lângă Nigel Clapp. El m-a atins pe umăr şi a spus:

— Bravo.

Mare laudă din partea lui Nigel Clapp. Totuşi, mă gândeam că Fforde marcase puncte serioase împotriva mea şi scosese în relief, pentru Traynor, că am confirmat toate acuzaţiile împotriva mea.

Înainte de masa de prânz a mai fost un martor. Fosta menajeră a lui Diane Dexter – femeia hispanică pe care o cunoscusem în ziua în care dădusem fuga la casa lui Dexter. Se numea Isabella Paz. Mexicancă, rezidentă de zece ani în Anglia. În serviciul domnişoarei Dexter până în urmă cu patru luni. Şi ea a confirmat că domnul Hobbs a fost oaspete obişnuit în casa ei din 1998… şi nu, nu au dormit în camere separate în timpul acestor vizite ocazionale, care aveau loc atunci când el se întorcea la Londra din detaşări în străinătate. A confirmat că domnişoara Dexter plecase în vacanţă cu el în 1999 şi 2000 şi că petrecuse cu el o lună la Cairo în 2001. Şi, da, de

atunci a vizitat-o în mod regulat pe domnişoara Dexter – şi, de fapt, aproape că s-a mutat în casa ei timp de vreo opt săptămâni în acest an care a trecut… adică, după cum a adăugat în mod util Maeve, în cele opt săptămâni în care eu şi Jack ne aflam în secţia de Psihiatrie de la St. Martin.

— Cu alte cuvinte, domnul Hobbs şi domnişoara Dexter au avut o aventură ocazională din 1999 şi o idilă foarte constantă de la întoarcerea lui la Londra în 2002?

— Aşa am văzut-o eu, da, a spus fosta menajeră.

În timpul interogatoriului contradictoriu, Lucinda Fforde a spus:

— Nu aţi fost concediată de domnişoara Dexter pentru furt?

— Ba da – dar pe urmă a retras ce a spus şi mi-a plătit daune.

— Şi înainte de domnişoara Dexter, nu aţi lucrat pentru domnul şi doamna Robert Reynolds din Londra SW5?

— Da, am lucrat.

— Şi nu aţi fost concediată şi din acea slujbă? Tot pentru furt?

— Ba da, dar…

— Nu mai am întrebări.

— Reinterogare?

— O întrebare foarte scurtă, domnişoară Paz, a spus Maeve. Aţi fost acuzată vreodată de furt de domnul şi doamna Reynolds?

— Nu.

— Aşadar, nu aveţi cazier?

— Nu.

— Şi dacă instanţa ar dori dovezi despre datele, să spunem, vacanţelor petrecute de domnişoara Dexter cu domnul Hobbs, cum ar putea obţine dovezile?

— Are un jurnal lângă telefon, în care scrie tot. Unde merge, cu cine. O dată ce anul se încheie, pune jurnalul într-un dulăpior de sub telefon. Trebuie să aibă acolo jurnale pe zece ani.

— Mulţumesc, domnişoară Paz.

Când am luat pauză de prânz, m-am aplecat în faţă şi am întrebat-o pe Maeve:

— Chiar a fost dată afară pentru furt din prima slujbă?

— Oh, da, a şoptit Maeve. Un colier de diamante, care, din fericire, a fost recuperat de la casa de amanet unde l-a vândut. Şi cred că rugăminţile ei fierbinţi i-au făcut pe patronii ei să nu implice poliţia. Şi sunt destul de sigură că a furat şi de la Dexter – dar, ştiind că e implicată în acest caz, Paz s-a hotărât să ţipe că acuzaţia e falsă şi să facă tărăboi. De aceea a plătit Dexter. Aşa că, dacă eşti în căutarea unei menajere, nu o angaja pe ea. Este o mare hoaţă… dar cu siguranţă a fost folositoare scopului nostru.

Apoi a ridicat uşor din umeri, ca pentru a spune: „Ştiu că nu-i frumos, dar dacă vrei să câştigi, trebuie să joci puţin murdar, exact ca partea cealaltă".

— Te-ai descurcat bine în boxa martorilor, a spus Maeve.

Rose şi Nigel au întins-o să le aducă pe cele două martore de ultim moment ale noastre. Maeve s-a scuzat pentru a se pregăti pentru cele două interogatorii finale. Aşa că eu şi cu Sandy am făcut o plimbare pe malul Tamisei. N-am vorbit mult – presiunea audierii şi dezvăluirile de ieri înăbuşind orice conversaţie serioasă. Dar sora mea şi-a exprimat părerea că dimineaţa de azi merge bine pentru mine.

— De unde bine?

— Tony şi târfa lui bogată au fost prinşi cu minciuna când au afirmat că relaţia lor e recentă şi, până el l-a furat pe Jack, au fost doar prieteni. Iar tu ai fost impresionantă, după părerea mea.

— Simt că urmează un *dar*.

— *Dar*… cred că avocata lui Tony te-a dovedit în interogatoriul ei. Nu că ai fi făcut ceva rău. Doar că toate semnele de întrebare care planau asupra ta

au fost confirmate de tine. Dar poate că sunt eu excesiv de pesimistă.

— Nu, ai perfectă dreptate. Şi Maeve a gândit aşa. Sunt îngrijorată. Pentru că nu pot să-l „citesc" pe judecător şi nici nu ştiu în ce direcţie îndreaptă cazul… exceptând faptul că vrea să se termine cât mai curând posibil.

Când ne-am întors în sala de şedinţe după suspendarea de două ore, Maeve stătea singură în partea sălii rezervate nouă şi mi-a spus că – pentru a se asigura că Tony şi Compania nu dau nas în nas cu martorii noştri surpriză – Nigel şi Rose pierdeau vremea cu ei în două cafenele separate, din apropiere. Şi îndată ce partea cealaltă era la locul ei…

Au intrat, Tony şi cu mine prefăcându-ne că între noi era un Zid al Berlinului. Maeve a ţâşnit imediat pe coridor, cu mobilul în mână. S-a întors într-un minut, gâfâind, tocmai când aprodul chema sala la ordine. A intrat Traynor, exact în timp ce Nigel a venit în grabă şi s-a strecurat lângă mine. Lui Traynor nu i-a plăcut deloc asta.

— Cam târziu, nu-i aşa, domnule? a întrebat el.

Bietul Nigel a părut umilit.

— Eu… ăăm… îmi pare teribil de rău, domnule judecător.

— Aşadar, domnişoară Doherty, a spus Traynor. O să terminăm în după-amiaza asta, sper?

— Fără îndoială, domnule judecător. Dar trebuie să vă informez că, la fel ca petiţionarul, şi noi avem martori de ultim moment.

Buzele lui Traynor s-au strâns. Nu i-a plăcut deloc vestea asta.

— Aţi spus „martori", domnişoară Doherty, a zis Traynor. Câţi, adică?

— Doar doi, domnule judecător.

— De ultim moment, dar de ce atât de târziu?

— Abia ieri am putut să obţinem declaraţiile lor, şi temeinicia acestora a trebuit să fie verificată azi-dimineaţă.

— Martorii se află aici?

— Da, domnule judecător.

— Putem să le cunoaştem numele, vă rog?

Maeve s-a întors uşor în direcţia lui Tony.

— Bineînţeles, domnule judecător. Numele lor sunt Elaine Kendall şi Brenda Griffiths.

Tony a început imediat să şoptească la ureche Lucindei Fforde. Panica lui instantanee era evidentă.

— Şi aveţi declaraţiile domnişoarei Kendall şi domnişoarei Griffiths? a întrebat judecătorul.

Nigel şi-a deschis servieta şi i-a întins lui Maeve un dosar gros:

— Da, domnule judecător.

— Ei bine, să aruncăm o privire pe el.

Maeve a înmânat copii ale celor două declaraţii Lucindei Fforde şi avocatului consultant care o însoţea. Am văzut cum Tony l-a uşurat imediat pe avocatul consultant de copiile lui şi le-a parcurs repede cu privirea, devenind tot mai tulburat cu fiecare paragraf, şi apoi spunând cu glas tare:

— Este revoltător!

Traynor s-a uitat la el peste ochelarii semilună şi a cerut:

— Vă rog să vă abţineţi de la a tulbura şedinţa, domnule Hobbs.

Lucinda Fforde a pus o mână liniştitoare pe umărul lui Tony şi a spus:

— Clientul meu îşi cere scuze pentru acea mică răbufnire, domnule judecător. Îmi permiteţi să mă consult un minut cu el?

— Aveţi un minut, a spus judecătorul.

A urmat o discuţie secretă, foarte rapidă şi agitată în colţul lui Tony. Pe toată durata acestui minut, Maeve a rămas spectatoare, impasibilă, rezistând tentaţiei de a zâmbi sau a părea încrezută.

— Aşadar, a spus judecătorul când minutul a expirat, acum putem continua, domnişoară Fforde?

— Domnule judecător, avem o problemă serioasă cu aceste declaraţii.

— Şi care este acea problemă, domnişoară Fforde?

— Ei bine, în vreme ce declaraţia domnului Ogilvy a sosit abia ieri din Statele Unite, împreună cu el, avem senzaţia că avocatul părţii adverse ţine de mult timp aceste declaraţii – de la două persoane care au domiciliul în Anglia.

— Cum răspundeţi la asta, domnişoară Doherty?

— Domnule judecător, am explicat deja de ce le-am citat atât de târziu.

— Aşadar, domnişoară Fforde, a spus Traynor, obiectaţi la aceşti doi martori de ultim moment?

— Da, domnule judecător.

— Ei bine, dat fiind faptul că avocatul respondentei v-a acceptat ieri martorul de ultim moment, şi dat fiind faptul că niciunul dintre noi nu doreşte ca acest caz să fie parţial audiat, am să permit ca aceşti martori să fie interogaţi.

— Domnule judecător, aş dori să vorbesc o clipă cu clientul meu să văd dacă doreşte să depună o obiecţie şi, de asemenea, să ceară suspendarea acestei audieri până…

— Da, da, ştim toţi cum se termină această frază, domnişoară Fforde, a spus Traynor. Iar mingea este, cum se spune, clar în terenul dumneavoastră. Fie acceptaţi martorii de ultim moment ai domnişoarei avocate, fie ne luăm la revedere de acum în patru săptămâni, deoarece după vacanţa de vară am să plec în circuit. Prin urmare, dacă vreţi timp să studiaţi aşa cum trebuie declaraţiile acestor martori ai respondentei, cazul acesta va fi parţial audiat, şi ne vom reîntâlni cu toţii aici, la toamnă, pentru a ajunge la înţelegerea la care s-ar fi putut ajunge aici şi acum. Dar alegerea este în întregime a dumneavoastră şi a clientului dumneavoastră. Poate vreţi să vorbiţi cu el un moment?

— Vă mulţumesc, domnule judecător.

A urmat altă discuţie secretă, aprinsă, în partea sălii ocupată de Tony şi echipa lui. Numai că, de data asta, muierea Dexter s-a implicat foarte mult în dezbaterea şoptită – şi din vehemenţa cu care gesticula, era limpede că avea un punct de vedere puternic cu privire la acest subiect. În timp ce ei îşi continuau discuţia secretă, Maeve s-a aplecat spre mine şi a şoptit:

— Australia.

Am înţeles brusc stratagema genială din spatele acţiunii riscante a lui Maeve. Ştiind foarte bine că Diane Dexter trebuia să fie cât mai repede în Sydney, pentru a pune pe picioare noua filială, pariase pe faptul că Dexter o să obiecteze puternic când partea noastră o să ameninţe cu suspendarea audierii. Pentru că asta ar fi însemnat că Tony şi Jack nu o să poată să fie alături de ea cel puţin patru luni – dacă, adică, la acea vreme Traynor decidea în favoarea lor. Văzând-o acum punând stăpânire pe discuţia dintre Tony şi echipa lui, am bănuit ce le spunea cu glas coborât, dar insistent: „*Cât rău pot face aceste martore? Nu ne putem permite amânarea… să terminăm acum cu asta”.*

Sau, cel puţin, speram că le spunea asta.

Dezbaterea lor a continuat încă un minut, timp în care Tony a încercat să ridice o obiecţie, dar Dexter i-a închis gura. El a părut învins.

— Aşadar, domnişoară Fforde, a spus Traynor, întrerupând acest conclav. Dumneavoastră şi clientul dumneavoastră aţi ajuns la o decizie?

— Cu reţinere, dar nedorind să mai întârziem încheierea acestor proceduri, acceptăm cei doi martori noi ai respondentei.

Traynor a părut extrem de uşurat. La fel şi Maeve Doherty, care şi-a permis un zâmbet fugar.

— Vă rog să chemaţi primul martor, domnişoară Doherty. Cine va fi?

— Elaine Kendall, domnule judecător.

Nigel a tulit-o pe interval şi pe uşa din spate. S-a întors după o clipă urmat de Elaine Kendall. Era o femeie măruntă de statură, care bătea spre cincizeci de ani, şi arăta foarte obosită. A intrat în boxa martorilor şi s-a uitat direct la Tony cu tristeţe şi dispreţ. Maeve a început:

— Domnişoară Kendall, vreţi să spuneţi instanţei de unde îl cunoaşteţi pe domnul Hobbs?

Ea a început să îşi depene agale povestea, cu un glas ezitant. Crescuse în Amersham, şi în perioada Crăciunului din 1982 lucra într-o cârciumă din localitate când a intrat „domnul acela care stă acolo". Au stat de vorbă în cursul acelei seri („Eu îl serveam, înţelegeţi"), şi a spus că s-a întors în Amersham să-şi viziteze părinţii şi că e un important corespondent extern al lui *Chronicle.*

— Oricum, era foarte fermecător, foarte rafinat, şi o dată ce am terminat slujba, m-a invitat în oraş la un pahar. Ne-am dus la un club. Am băut mult prea mult. Un lucru a dus la altul şi, în dimineaţa următoare, ne-am trezit unul lângă celălalt… După aceea, el a dispărut… şi, după câteva săptămâni, am descoperit că sunt gravidă. Am încercat să iau legătura cu el prin ziar – dar n-am ajuns nicăieri. Iar părinţii mei fiind adevăraţi catolici irlandezi… ei bine, nici vorbă să nu păstrez copilul. Dar… bărbatul acela… era în Egipt sau undeva la acea vreme, şi cu toate că am tot încercat să luăm legătura cu el, din partea lui a fost numai tăcere… Până la urmă, a trebuit să angajăm un avocat şi să facem zarvă la ziar. După cum am auzit, şefii lui i-au spus să aranjeze asta cumva, aşa că el a fost de acord, în cele din urmă, să-mi dea pensie alimentară pentru copil.

— Care era acea sumă?

— Cincizeci de lire, în 1983. Prin 1991 am reuşit să angajăm alt avocat pentru problema asta. El l-a făcut să dea 125 de lire pe lună.

— Iar domnul Hobbs nu a manifestat niciodată cel mai mic interes faţă de dumneavoastră sau de

fiul dumneavoastră…?

— Jonathan. Îl chema Jonathan. Şi acel bărbat nici n-a vrut să ştie de noi. I-am trimis în fiecare an, prin *Chronicle,* o fotografie a băiatului lui. N-a răspuns niciodată.

— Şi – cu toate că ştiu deja răspunsul la această întrebare, şi trebuie să vă cer scuze pentru că abordez acest subiect dureros – unde e acum fiul dumneavoastră?

— A murit în 1995. De leucemie.

— Trebuie să fi fost îngrozitor.

— Nu a fost, a spus ea, dar glasul ei era aspru şi privirea aţintită în continuare asupra lui Tony.

— I-aţi scris domnului Hobbs, pentru a-l informa de moartea fiului său?

— Da. Şi am sunat şi la ziar, rugându-i să-l contacteze. Niciun cuvânt. Am crezut că măcar atunci o să mă sune. Ar fi fost un gest mic şi frumos.

Maeve Doherty nu a spus nimic o clipă, întreţinând liniştea. Apoi:

— Nu mai am întrebări.

Lucinda Fforde avea o discuţie, aprinsă secretă cu Tony. M-am uitat la Dexter. Şedea acolo rece, impasibilă.

— Domnişoară Fforde? a spus judecătorul. Doriţi să interogaţi în contradictoriu?

— Da, domnule judecător, a spus ea, dar mi-am dat seama că încerca în mod disperat să găsească o strategie pe moment, o reacţie de limitare a daunelor. Şi, Doamne, a găsit repede. Pentru că a spus:

— Domnişoară Kendall, cu toate că sunt perfect conştientă de tragedia dumneavoastră… trebuie să vă întreb următorul lucru: credeţi cu adevărat că o distracţie de o noapte constituie un angajament pe viaţă?

— Când rezultatul e un copil, da, cred.

— Dar nu şi-a luat domnul Hobbs un angajament financiar, de durată, faţă de

dumneavoastră şi fiul dumneavoastră?

— Un angajament de doi bani, pentru care avocatul meu a trebuit să lupte.

— Dar staţi puţin… Presupun că la acea vreme eraţi o femeie activă sexual. La urma urmei, v-aţi culcat cu domnul Hobbs din prima noapte. În mod sigur el ar fi putut să ceară un test de paternitate.

— Nu eram târâtura oraşului. Era copilul lui. Înainte de el, nu mă mai culcasem cu nimeni de vreun an.

— Dar el nu a cerut un test de paternitate?

— Nu… nu a cerut.

— Aţi primit o sumă de bani de la bărbatul care era tatăl copilului dumneavoastră. Şi, de bună seamă, 50 de lire însemnau ceva în 1983. Exact cum 125 de lire însemnau ceva la începutul anilor nouăzeci. Aşadar, şi-a îndeplinit responsabilităţile faţă de dumneavoastră. Iar în problema morţii fiului dumneavoastră… sigur, trebuie să recunoaşteţi că, deşi pentru dumneavoastră moartea lui a fost dureroasă, el nu a avut absolut nicio legătură cu băiatul. Prin urmare…

Elaine Kendall a început să plângă pe neaşteptate. S-a străduit să se abţină, dar nu a putut. I-a trebuit aproape un minut să îşi recapete controlul, timp în care toţi cei din sală n-au putut decât să asiste neputincioşi. Iar eu mă simţeam îngrozitor de vinovată. Eu o convinsesem să intre în povestea asta. Am stat cu ea în camera ei de zi din Crawley şi mi-a povestit că, după moartea lui Jonathan, s-a mutat în acel oraş nenorocit ca să fie departe de locul pe care îl asocia atât de mult cu el, că el era singurul ei copil, că nu se măritase niciodată, că a făcut tot felul de munci înjositoare ca să aibă amândoi cu ce să-şi ţină zilele, dar aşa greu cum era, Jonathan era centrul vieţii ei. Iar apoi… din senin… leucemia. Şi…

A fost o poveste foarte dureroasă de auzit. Chinul, de fapt. Mai ales că ştiam că femeia asta pierduse singurul lucru din viaţa ei care conta. La

fel ca orice părinte care a pierdut un copil, nu avea să treacă niciodată peste asta. Şi totuşi – şi era cumplit să recunosc acest lucru – am văzut povestea ei şi ca o mare oportunitate pentru cazul meu; un mod de a-l da în vileag pe Tony că era un rahat fără inimă. Am fost sinceră cu ea în privinţa asta. I-am spus – foarte limpede – că mărturia ei m-ar putea ajuta să-mi recapăt copilul. Am implorat-o să mă ajute. Şi a fost de acord. Iar acum… acum era supusă la acest chin inutil. Şi da, obţinusem ce voiam de la ea. Dar văzând-o plângând în boxa martorilor, tot ce am simţit a fost ruşine.

Când, în cele din urmă, s-a oprit din plâns, s-a întors spre judecător şi a spus:

— Îmi cer scuze, domnule judecător. Jonathan era singurul meu copil. Şi chiar şi acum mi-e greu să vorbesc despre asta. Aşa că îmi pare rău…

— Domnişoară Kendall, nu datoraţi scuze acestei instanţe. Dimpotrivă, noi vă datorăm scuze.

Apoi, trimiţând o privire ca un pumnal în direcţia domnişoarei Fforde, judecătorul a întrebat:

— Mai aveţi întrebări, domnişoară Fforde?

— Nu, domnule judecător.

S-a uitat la Maeve la fel de nimicitor, şi a întrebat:

— Reinterogare, domnişoară Doherty?

— Nu, domnule judecător.

— Domnişoară Kendall, sunteţi liberă să plecaţi.

I-a trebuit un mic efort să părăsească boxa martorilor. Când a trecut pe lângă mine i-am şoptit: „Îmi pare tare rău…”, dar ea şi-a continuat drumul fără o vorbă.

Câteva clipe, Traynor n-a spus nimic. Era limpede că privelişte a acelei biete femei care plângea în boxa martorilor îl afectase. Şi a avut şi el nevoie de o clipă ca să se adune înainte de a reveni la cazul în speţă.

— Şi acum ultimul dumneavoastră martor, domnişoară Doherty.

— Da, domnule judecător. Domnişoara Brenda Griffiths.

Spre deosebire de Elaine Kendall, femeia care a străbătut intervalul emana siguranţă… ba chiar acelaşi gen de încredere în sine ca Diane Dexter. Deşi îmbrăcămintea ei nu era de firmă – purta un costum verde, simplu –, avea o ţinută foarte elegantă; o femeie de patruzeci de ani pe care nu o deranja că avea patruzeci de ani. Iar când a intrat în boxa martorilor, l-a învrednicit pe Tony cu un mic salut ironic.

Maeve Doherty a rugat-o să spună cum l-a cunoscut pe Tony Hobbs.

— În 1990, când eram jurnalistă la *Chronicle,* am fost trimisă pentru trei luni să scriu despre situaţia financiară din Frankfurt. Tony era şeful secţiei de acolo. Eram o secţie de două persoane. Amândoi eram fără obligaţii. Am avut o aventură. Către sfârşitul şederii mele acolo, a fost şi o seară în care n-am fost tocmai treji, şi nu ne-am gândit la măsuri de contracepţie. La întoarcerea mea la Londra, am descoperit că sunt însărcinată. Fireşte că l-am contactat pe Tony. A fost extrem de nefericit la auzul veştii, şi bineînţeles că nu s-a oferit „să mă facă o femeie cinstită" sau ceva de genul ăsta… nu că aş fi vrut sau aş fi aşteptat asta de la el. În schimb, m-a implorat să fac avort… lucru care, i-am spus pe loc, nu avea să se întâmple. „Ei bine, atunci", a spus el, „să nu contezi pe mine pentru nimic în afară de sprijin financiar". N-a fost un comentariu plăcut – şi, da, am fost foarte supărată la acea vreme. Dar, totodată, i-am admirat în mod ciudat sinceritatea. M-a anunţat, de la bun început, că nu voia să aibă de-a face cu acest copil… Oricum, eu sunt de origine din Avon, şi nu mi-a plăcut niciodată cu adevărat Londra, aşa că, după ce am aflat că sunt însărcinată, am început să mă interesez de o slujbă în zona Bristol. Am găsit un post liber la BBC News din Bristol. Am luat postul. M-am mutat.

Am născut copilul. Un an mai târziu, am avut norocul să-l cunosc pe cel mai minunat bărbat. Ne-am căsătorit. Catherine, fiica mea cu Tony, îl consideră pe Geoffrey tatăl ei. Mai am un copil, însă cu Geoff – tot o fată, Margaret. Şi asta e cam tot ce e de spus.

— În afară de faptul că Tony Hobbs nu şi-a cunoscut niciodată fiica, pe Catherine, care are acum aproape doisprezece ani? a întrebat Maeve.

— Aşa este. De-a lungul anilor, i-am trimis când şi când un bilet, oferindu-i prilejul să o cunoască. Însă până la urmă, lipsa lui de reacţie a fost grăitoare. Aşa că nu m-am mai deranjat să îl contactez de… Doamne, trebuie să fie şase ani.

— Nu mai am întrebări, domnule judecător.

— Interogare contradictorie, domnişoară Fforde?

— Da, domnule judecător. Domnişoară Griffiths, de ce aţi acceptat să depuneţi azi mărturie?

— Pentru că domnişoara Goodchild a venit la mine, mi-a povestit ce a făcut Tony în legătură cu copilul lor, şi m-a întrebat dacă aş vrea să informez tribunalul despre lipsa de interes a domnului Hobbs faţă de fiica lui. Dată fiind gravitatea situaţiei domnişoarei Goodchild şi dat fiind faptul că Tony joacă acum cartea „tatălui iubitor” – m-am simţit obligată să „stau mărturie”, ca să zic aşa, pentru precedenta lipsă de interes paternal a lui Tony.

— Dar nu se poate ca, în cei doisprezece ani care au trecut de la naşterea fiicei dumneavoastră, domnul Hobbs să-şi fi schimbat atitudinea în ceea ce priveşte calitatea de tată? Mai ales când avea de-a face cu o femeie care a ameninţat fizic…

— Domnişoară Fforde, a spus iritat Traynor, acest martor nu poate să răspundă la întrebarea asta.

— Scuze, domnule judecător. V-aţi adus azi fiica aici, domnişoară Griffiths?

— Dumnezeule, nu! N-am vrut s-o expun la ceva de genul ăsta, darămite să o etalez.

— Vă felicit pentru grija dumneavoastră de a nu le produce neplăceri emoţionale altora.

— Ce v-am spus adineauri, domnişoară Fforde? a întrebat Traynor.

— Scuze din nou, domnule judecător. Şi nu mai am întrebări.

De îndată ce Brenda Griffiths a ieşit din sală, Traynor s-a uitat la ceas şi a spus:

— Deoarece a fost audiat şi ultimul martor al respondentei, aş vrea să aud acum argumentările de închidere.

Însă eu nu am auzit acele două argumentări, darămite răspunsurile, şi nici pe Lucinda Fforde exercitându-şi (ca avocat al petiţionarului) dreptul legal de a avea ultimul cuvânt. Deşi nu m-am mişcat de la locul meu şi eram la o distanţă de la care puteam să îi aud clar pe ambii avocaţi pledanţi, ceva în mine s-a izolat. Poate că din cauza ruşinii persistente că o vizitasem pe Elaine Kendall. Poate de vină era epuizarea nervoasă. Ajunsesem în acel punct de saturaţie în care pur şi simplu nu mai suportam să aud încă o dată cum fiecare avocat îşi susţinea partea de poveste. Indiferent care era pricina, stăteam acolo, uitându-mă în podea, impunându-mi să nu aud şi reuşind.

Pe urmă m-am pomenit înghiontită de Nigel Clapp. Vorbea Traynor.

— Deoarece s-au încheiat toate mărturiile şi argumentările din această audiere, acum mă retrag pentru deliberare. Şi am să mă întorc în două ore să anunţ ce am hotărât.

Asta m-a readus brusc la realitate. După plecarea lui Traynor, m-am aplecat în faţă spre Maeve şi am întrebat:

— Dacă dă pronunţarea în două ore, înseamnă că a scris deja cea mai mare parte din ea?

— Poate a scris, a spus ea, părând dezumflată. Pe de altă parte, poate că vrea doar să evite să vină

mâine la lucru. Ştiu că sună prozaic, dar ăsta-i adevărul. E renumit pentru faptul că termină repede lucrurile.

— Mai ales când a hotărât deja care va fi rezultatul.

— Mă tem că aşa e.

Rose Keating venise la noi. A pus o mână consolatoare pe umărul meu.

— Te simţi bine, dragă?

— Aproape. Ce face Elaine Kendall?

— Rezistă. Cred că am s-o duc acasă în Crawley. Nu vreau s-o trimit înapoi singură.

— Bună idee, a spus Nigel. Şi eu am s-o duc pe domnişoara Griffiths la Paddington.

— Vă veţi întoarce pentru hotărâre?

— Bineînţeles, a spus el. O să vă descurcaţi în următoarele două ore?

M-am uitat prin sală. Vizavi de noi şedea Diane Dexter. Imobilă. Rigidă. Faţa ei reflecta un amestec de şoc emoţional, furie şi tristeţe. Lângă ea stătea Tony, şoptindu-i cu aprindere, încercând s-o împace, relaţia lor luând-o brusc razna după dezvăluirile tocmai făcute. Dezvăluiri care au ieşit la iveală doar din cauză că încercaseră să-mi fure copilul. Lucru care nu mi-a lăsat altă soluţie decât să ripostez şi să caut ceva care să le slăbească poziţia. Exact cum Maeve şi Lucinda Fforde se străduiseră din greu, în numele nostru, să facă praf cazul celeilalte. Iar acum, iată-ne – robi ai apropiatei sentinţe a unei a treia părţi – epuizaţi, terminaţi, la fel de făcuţi praf. Nimeni nu câştigă într-un caz ca acesta. Toată lumea iese arătând ponosită şi murdară.

Am pus mâna pe umărul lui Maeve.

— Indiferent ce se întâmplă acum, nu pot să-ţi mulţumesc îndeajuns.

Ea a clătinat din cap.

— Am să fiu sinceră cu tine, Sally. Cred că arată prost. Mi-am dat seama că lui Traynor chiar nu i-a

plăcut deloc expunerea noastră finală. Mai ales sărmana Elaine Kendall.

— Asta a fost vina mea. Mutarea mea grozavă, eficientă.

— Ba nu – a fost mutarea corectă. Şi ce a spus ea trebuia spus. Ar fi trebuit să o instruiesc, să-i cântăresc starea emoţională. Asta era treaba mea şi nu mi-am făcut-o aşa cum trebuie.

— Ce ai să faci în următoarele două ore?

— Mă întorc la birou. Tu?

Am luat-o pe sora mea din fundul sălii. Am traversat podul pe jos şi ne-am aşezat la coadă la bilete de ultim moment la London Eye[7]. Am reuşit să obţinem două locuri. Am urcat în nori, oraşul se întindea în toate părţile ca una dintre acele hărţi ale lumii din secolul al şaisprezecelea, care te fac să crezi că pământul e plat, şi poţi chiar să vezi unde se sfârşeşte oraşul şi începe abisul. Sandy s-a uitat spre vest – pe lângă palat, pe lângă Albert Hall şi verdeaţa luxuriantă a grădinilor Kensington, pe lângă grandoarea rezidenţială a lui Holland Park, în suburbiile fără de sfârşit de dincolo de ele.

— Spui că oraşul ăsta are monumente grozave… a zis ea, dar sunt sigură că în marea majoritate a timpului este doar mohorât.

La fel ca o mare parte a vieţii, nu-i aşa?

Când am coborât din acel scrânciob masiv, am cumpărat îngheţată ca două turiste eliberate temporar de grijile de zi cu zi ale vieţii. Pe urmă, ne-am întors în Strand, traversând Waterloo Bridge şi am intrat în tribunal ştiind că avea să fie pentru ultima dată.

Pe drumul de întoarcere ne-am cufundat în tăcere până am ajuns în sală. Punct în care Sandy a întrebat:

— Pot să stau lângă tine la pronunţarea sentinţei?

— Mi-ar plăcea.

Tony şi echipa lui erau deja la locurile lor când am intrat noi. Dar am observat că Diane Dexter

şedea acum lângă avocatul lor consultant. Maeve era în rândul din faţă lângă Nigel. Nimeni nu a salutat. Nimeni nu a scos o vorbă. Eu şi Sandy ne-am aşezat. Am inspirat adânc de câteva ori, încercând să rămân calmă. Dar nimeni din această sală nu era calm. Aura fricii era peste tot.

Au trecut cinci minute, apoi zece. Continuam să stăm toţi acolo, în tăcere. Ce altceva am fi putut face? Apoi a intrat aprodul. Ne-am ridicat toţi. Traynor s-a îndreptat agale spre scaunul judecătoresc, ţinând între degetele lungi şi elegante o mapă. S-a înclinat. S-a aşezat. Ne-am înclinat. Ne-am aşezat toţi. A deschis dosarul. A început să citească. Când el şi-a început recitarea, mi-am adus aminte ce mi-a spus Maeve cu câteva zile în urmă.

— În cursul sentinţei s-ar putea să efectueze ceea ce el numeşte „constatări”. Acestea sunt considerate, în termeni legali, fapte irefutabile – ceea ce, în esenţă, înseamnă că, odată făcute, nu pot fi contestate.

Dar, de la început, a făcut cunoscut că nu e mulţumit de întregul ton al cazului.

— Daţi-mi voie să spun la început că, în cele două zile scurte ale acestei Audieri finale, s-au spălat multe rufe murdare în public. Am aflat că domnul Hobbs a avut doi copii cu două femei diferite şi că nu a stabilit nicio relaţie cu aceşti copii. Am aflat că noua parteneră a domnului Hobbs, domnişoara Dexter, a avut o problemă de dependenţă de droguri, pe care a învins-o în mod curajos după ce a făcut-o să avorteze un copil. Şi trebuie să spun că eu găsesc candoarea domnişoarei Dexter cu privire la dependenţa ei din trecut atât curajoasă, cât şi exemplară. A fost un martor extrem de impresionant…

Oh, Doamne…

— Am mai aflat şi că, de atunci, domnişoara Dexter a făcut tot ce e posibil pentru a avea copii… până în punctul în care, dacă e să îl credem

pe avocatul respondentei, a fost dispusă să conspire cu partenerul ei pentru a-i fura fiul de la mama lui, pe baza unor pretinse inventate acuzaţii de abuz asupra copilului.

Sandy s-a uitat la mine. Traynor tocmai dăduse de înţeles că nu accepta drept adevărat cazul nostru.

— Am aflat că, acum mai bine de douăzeci de ani, domnişoara Goodchild i-a dat tatălui ei un pahar cu vin care, e posibil, sau nu, să-l fi făcut să depăşească alcoolemia admisă şi e posibil, sau nu, să fi contribuit la accidentul fatal în care au murit el şi soţia lui şi doi oameni nevinovaţi. Şi am mai aflat că domnişoara Dexter şi domnul Hobbs nu au fost deosebit de sinceri cu privire la adevărata durată a relaţiei lor… deşi, la drept vorbind, instanţa chiar nu vede ce importanţă are dacă au devenit intimi acum trei ani sau doar acum trei luni.

Încă o privire nervoasă între Sandy şi mine. M-am uitat prin sală. Toţi aveau capul plecat, de parcă eram la biserică.

— Şi spun asta pentru că, în mijlocul tuturor mărturiilor din ultimele două zile, subiectul central a fost pus în umbră: ce e cel mai bine pentru copil? Acesta este unicul şi singurul litigiu aici. După părerea instanţei, orice altceva este neesenţial… Fără îndoială, relaţia dintre o mamă şi copilul ei este fundamentală în viaţă. Am putea merge până-ntr-acolo încât să folosim cuvântul „primordial” pentru a descrie această legătură importantă. Mama ne dă viaţă, ea ne dă să sugem, ea ne hrăneşte în cele mai critice etape de început ale existenţei noastre. Din acest motiv, legea are mari reţineri când e vorba să tulbure, cu atât mai mult să rupă, această relaţie primordială – în afară de cazul în care încrederea pe care i-o acordă societatea unei mame a fost grav încălcată… Azi, mai devreme, avocatul petiţionarului a subliniat „acuzaţiile” – cum le-a numit ea – împotriva

respondentei. Şi trebuie să recunoaştem că aceste acuzaţii sunt extrem de grave şi serioase. Tot aşa cum trebuie să recunoaştem şi că respondenta suferea de o dereglare clinică severă care i-a afectat judecata şi, de asemenea, a făcut-o să se comporte într-un mod complet iraţional. Dar, deşi recunoaşte numita stare clinică, poate tribunalul să rişte să pună în pericol binele copilului? Asta este principala dilemă pe care a trebuit să o rezolve tribunalul. Tot aşa cum a trebuit să studieze dacă băiatului îi va fi mai bine dacă va fi plasat în grija tatălui său şi a noii lui partenere – o femeie care poate să afirme că e mama lui înlocuitoare, dar pe care acest tribunal nu o va considera niciodată aşa.

S-a oprit. S-a uitat peste ochelari în direcţia mea.

— Ameninţarea vieţii unui copil – chiar şi la furie maniacală – este o problemă extrem de serioasă…

Sandy m-a apucat de mână, ca pentru a spune: „Am să te ţin în timp ce el te aruncă în prăpastie”.

— A o face de două ori este foarte îngrijorător. La fel şi otrăvirea unui copil cu somnifere – chiar dacă a fost un accident cauzat de ameţeală. Dar sunt aceste fapte suficiente pentru a rupe acea legătură primordială dintre mamă şi copil? Mai ales când trebuie ridicate întrebări în legătură cu mobilurile ulterioare ale tatălui copilului, şi adevăratele motive pentru care, acum opt luni, s-a adresat legii pentru a obţine custodia copilului?… În ultimă instanţă totuşi, trebuie să ne întoarcem din nou la miezul problemei: dacă mamei i se acordă custodia integrală sau comună a copilului, va pune ea în practică ameninţările pe care le-a făcut mai înainte? N-ar trebui să fim prudenţi în acest caz şi să rupem astfel acea legătură maternă primordială, pentru a sluji interesele copilului?

Traynor s-a oprit şi a sorbit dintr-un pahar cu apă. În faţa mea, Nigel Clapp şi-a pus mâna pe

faţă. Pentru că acea ultimă frază dăduse de gol rezultatul. Pierduserăm.

Traynor a pus apa jos şi a continuat să citească.

— Acestea sunt întrebările asupra cărora a trebuit să cumpănească tribunalul. Întrebări importante, grele. Şi totuşi, când toate dovezile sunt studiate cu grijă, există un răspuns clar la toate aceste întrebări.

Am lăsat capul în jos. Iat-o acum. În sfârşit. Pedeapsa dată mie.

— Aşa că, după judecata cuvenită, consider că mama, domnişoara Goodchild, *nu* a fost răspunzătoare de faptele ei în această perioadă, deoarece suferea de depresie diagnosticată medical… De asemenea, consider că tatăl, domnul Hobbs, a făcut tot posibilul pentru a reteza legătura dintre mamă şi copil. Ca atare, consider că motivaţiile domnului Hobbs – şi ale partenerei sale, domnişoara Dexter – de a afirma că băiatul era supus riscului nu au fost întru totul altruiste. Şi mai consider că au manipulat adevărul în interesul lor.

Sandy mă strângea acum de mână atât de tare, încât eram sigură că o să-mi rupă mai multe oase. Dar nu-mi păsa.

— Acestea sunt motivele pentru care *hotărârea* acestei instanţe este că acest copil trebuie să-şi vadă şi să petreacă mult timp cu ambii părinţi…

S-a oprit doar câteva secunde, dar mie mi s-a părut un minut.

— …însă eu acord custodia copilului mamei.

A urmat o tăcere lungă, de stupefacţie, întreruptă de Traynor.

— Deoarece consider şi că a existat răutate îndreptată împotriva respondentei, ordon ca petiţionarul să plătească cheltuielile respondentei.

Lucinda Fforde a fost în picioare.

— Cer permisiunea să fac recurs.

Traynor s-a uitat la ea. Şi a spus:

— Permisiunea se refuză.

Şi-a adunat hârtiile. Şi-a scos ochelarii semilună. S-a uitat la feţele noastre uluite. A spus:

— Dacă nu mai sunt probleme, voi declara şedinţa închisă.

Cincisprezece

Şase săptămâni mai târziu, asupra Londrei s-a abătut un val de căldură care a durat aproape o săptămână. Mercurul a urcat vertiginos, cerul era un dom de albastru intens, fără nori, iar soarele a rămas o prezenţă incandescentă deasupra oraşului.

— Nu-i aşa că e ciudat? am spus în a cincea zi de temperaturi mari şi fără ploaie.

— Vremea se va strica în orice clipă, a zis Julia. Şi pe urmă ne vom întoarce la cenuşiul obişnuit.

— Adevărat – dar n-am să mă gândesc acum la asta.

Eram în Wandsworth Park. Era după-amiază târziu. Cu vreo jumătate de oră mai devreme, Julia bătuse la uşa mea şi mă întrebase dacă am chef de o plimbare. Am împins la o parte noul manuscris la care lucram, mi-am luat pălăria şi ochelarii de soare şi am plecat cu ea. Când am ajuns în parc, Jack adormise. Ne-am aşezat pe o movilă cu iarbă, de lângă râu, Julia a băgat mâna în geanta de pe umăr şi a scos două pahare de vin şi o sticlă rece de Sauvignon Blanc.

— Să ne închipuim că sărbătorim căldura cu un strop de vin… dacă îţi permiţi acum, adică.

— Cred că rezist la un pahar, am spus. Am o zi de când am redus doza de antidepresive la două.

— E impresionant, a spus ea. Mie mi-a luat aproape un an să mă dezvăţ de ele.

— Ei bine, doctoriţa Rodale nu m-a declarat încă „vindecată”.

— Dar, cu siguranţă, spre asta te îndrepţi.

A scos dopul. M-am întins pe spate o clipă, şi am simţit soarele pe faţă, şi am lăsat aroma acră, de lămâie, a ierbii să acopere toate mirosurile urbane obişnuite, şi m-am gândit: *e foarte plăcut.*

— Poftim, a spus Julia, punând un pahar lângă mine, apoi aprinzându-şi o ţigară. M-am ridicat. Am ciocnit paharele.

— Pentru treaba terminată, a spus ea.

— Adică?

— Am încheiat, în sfârşit, un proiect îngrozitor.

— Treaba cu istoria Angliei răsăritene?

— Da, fiara aia, a spus ea, vorbind despre un volum pe care îl edita şi care o plictisise de moarte (sau aşa îmi tot spusese). Am isprăvit-o azi-noapte. Şi oricine îşi petrece trei luni vârât până peste cap în istoria Angliei răsăritene merită câteva pahare de vin. Tot la *Ghidul Jazz-ului* lucrezi?

— Oh, da – are 1.800 de pagini. Şi încă n-am trecut de Sidney Bechet.

— Fii atentă – Stanley îşi va face griji.

— Mai am şapte săptămâni până la termen. Şi dat fiind faptul că Stanley tocmai m-a invitat în oraş, mă îndoiesc că o să mă terorizeze cu privire la…

Julia aproape s-a înecat cu fumul de la ţigară.

— Stanley te-a invitat în oraş?

— Asta am spus.

— Cerule! Sunt surprinsă.

— De-a lungul vieţii mele de adult, am mai fost, când şi când, invitată în oraş de bărbaţi.

— Ştii despre ce vorbesc. Despre Stanley. Nu este chiar cel mai îndrăzneţ dintre bărbaţi. Iar de când a divorţat, s-a cam menţinut în umbră pe frontul ăsta.

— Este absolut fermecător, în felul lui de unchiaş. Sau, cel puţin, asta e impresia pe care mi-a făcut-o când am luat masa cu el acum multe luni.

— Şi nu are decât cincizeci de ani şi un pic. Şi se îngrijeşte. Şi e un editor foarte bun. Şi aud că are o căsuţă tare drăguţă în South Ken. Şi…

— Sunt sigură că ştie să ţină o furculiţă în mână fără să-i curgă balele.

— Scuze, a spus ea râzând. Pe bune că nu încercam să ţi-l vând.

— Poţi să-l vinzi cât vrei. Pentru că i-am spus deja că acum sunt prea ocupată pentru o cină.

— Dar de ce? E vorba doar de o cină.

— Ştiu, dar în momentul de faţă el este singura mea sursă de venit. Şi nu vreau să pun în primejdie asta virând în situaţii neprofesionale. Am nevoie de această muncă.

— Ai ajuns la o înţelegere cu avocaţii lui Tony?

— Da, tocmai am încheiat-o.

De fapt, încheierea înţelegerii i s-a datorat lui Nigel Clapp, care le-a forţat mâna cu obişnuita lui hotărâre ezitantă – o descriere care, dacă ar fi aplicată altcuiva, ar suna oximoronic, dar care, în cazul lui Nigel, avea logică. La o săptămână de la audiere, partea cealaltă a luat legătura cu el şi a făcut prima ofertă: casa să fie pe mai departe proprietate comună, în schimbul a cincizeci la sută din rata pe ipotecă şi o pensie alimentară pentru soţie/copil de 500 de lire pe lună. Avocaţii lui Tony au explicat că, dat fiind faptul că el nu mai era angajat permanent, să-i cer să plătească toată rata lunară pe ipotecă, plus 500 de lire pentru întreţinerea fiului şi a fostei soţii era un efort îngrozitor.

La vremea aceea, Nigel mi-a spus:

— Eu… ăăm… le-am reamintit că are o protectoare bogată şi că o să punem piciorul în prag şi o să-l silim să vă dea toată casa. Nu că am fi avut şanse mari de a câştiga acea bătălie, dar… ăăm… am simţit că nu prea mai aveau chef să lupte.

După aceea au căzut foarte repede la înţelegere. Casa rămânea proprietate comună şi, în cazul vânzării, banii se împărţeau, dar Tony avea să plătească rata întreagă pe ipotecă, pe lângă 1.000 de lire pe lună pentru întreţinere – sumă care avea să ne acopere cheltuielile de bază, dar atât.

Totuşi, nici nu voiam mai mult. De fapt, imediat după audiere, singurul gând care mă preocupa (dincolo de şocul câştigării cazului şi recăpătării lui Jack) era că, dacă aveam puţin noroc, nu o să mai fiu nevoită să mă aflu în compania lui Tony. Adevărat, acceptaserăm termenii custodiei

comune, şi anume ca Jack să stea la el din două în două săptămâni, în weekend. Pe de altă parte, faptul că el avea să-şi petreacă toate weekendurile viitoare la Sydney excludea custodia comună… deşi avocaţii lui Tony l-au asigurat pe Nigel că acesta avea să se întoarcă la Londra în mod regulat pentru a-şi vedea fiul.

Şi Tony m-a asigurat personal de asta, în timpul singurei noastre conversaţii. Aceasta a avut loc la o săptămână după audiere – în ziua stabilită de comun acord de avocaţii noştri ca Jack să-mi fie redat. „Predarea", cum a numit-o Nigel Clapp – o expresie care avea o anumită tentă de roman de spionaj din perioada Războiului Rece, dar care a fost foarte potrivită. Pentru că, în dimineaţa precedentă, am primit un telefon de la Pickford Movers, care mă informau că aveau să sosească mâine la nouă dimineaţa cu un transport de mobilă pentru copii de la o adresă din Albert Bridge Road. În acea zi, mai târziu, a sunat Nigel ca să-mi spună că fusese contactat de avocaţii lui Tony, care îl întrebaseră dacă mâine pe la nouă am să fiu acasă, „deoarece atunci va avea loc predarea".

— Au spus cine o să-l aducă pe Jack? am întrebat.

— Bona.

Caracteristic lui Tony, m-am gândit. Lasă o a treia parte să facă treaba murdară în locul lui.

— Spune-le că am să-l aştept pe Jack la amiază, am zis.

Dimineaţa următoare, cei de la firma de mutări au venit cu o oră mai devreme („Ne-am gândit că n-o să te superi, iubire", a spus şeful de echipă). În şaizeci de minute nu numai că au descărcat tot, ci au şi pus iar la locul lor pătuţul lui Jack, şifonierul şi scrinul. Mobila era însoţită de mai multe cutii cu îmbrăcăminte şi diverse accesorii pentru copii. Mi-am petrecut dimineaţa aranjând totul, reinstalând caruselul muzical care fusese suspendat deasupra pătuţului lui, fixând pe scrin o placă pentru

schimbat scutece, aşezând la loc, în bucătărie, sterilizatorul de biberoane şi instalând un ţarc de joacă în camera de zi. În timp ce mă ocupam de toate astea, amintirile unei case fără copil au început să se şteargă.

Apoi, la amiază, s-a auzit soneria de la intrare. Eram emoţionată? Bineînţeles că eram. Nu pentru că mi-aş fi făcut griji pentru cum o să reacţionez sau că însemnătatea momentului o să mă copleşească. Mai precis, pentru că n-am crezut niciodată că acest moment o să vină. Iar când te confrunţi brusc cu o realitate mult dorită – mai ales una care părea cândva imposibilă –, ei bine, cine nu este emoţionat într-un astfel de moment?

M-am dus la uşă, aşteptându-mă să văd în prag o bonă cu fiul meu în braţe. Dar când am deschis-o larg, m-am pomenit faţă în faţă cu Tony. Am clipit des de uimire, apoi am coborât imediat privirea, să mă asigur că îl avea pe Jack cu el. Îl avea. Fiul meu era aşezat confortabil în portbebe, cu o suzetă în gură, ţinând în mânuţe o raţă de poliuretan.

— Bună, a spus încet Tony.

I-am răspuns la salut dând din cap, observând că arăta foarte obosit. A urmat un lung moment de stânjeneală, în care ne-am uitat unul la altul şi chiar n-am ştiut ce să spunem.

— Ei bine… a zis el în cele din urmă. M-am gândit că trebuie să fac asta eu însumi.

— Înţeleg.

— Sunt sigur că nu te-ai gândit că eu am să-l aduc.

— Tony, am spus încet, acum încerc să mă gândesc cât mai puţin la tine. Dar îţi mulţumesc că l-ai adus pe Jack acasă.

Am întins mâna. A ezitat o clipă, apoi mi-a dat portbebeul. L-am luat. A fost un moment scurt când l-am ţinut amândoi. Pe urmă, Tony i-a dat drumul. Surplusul de greutate m-a surprins. Dar n-am pus portbebeul pe pământ. Nu voiam să-i dau drumul lui Jack. M-am uitat la el. Continua să sugă

de zor suzeta, continua să se ţină de raţa de un galben aprins, fără să-şi dea seama că, printr-un simplu schimb, printr-o simplă predare, traiectoria vieţii lui tocmai se schimbase. Care avea să fie acea viaţă, cum avea să fie ea, nu se putea şti. Doar că acum avea să fie diferită de viaţa pe care ar fi putut să o aibă.

A urmat încă un moment de stânjeneală şi tăcere.

— Ei bine, am spus în cele din urmă, cred că singurul lucru asupra căruia au căzut de acord avocaţii noştri e că trebuie să-l vezi pe Jack din două în două săptămâni. Aşa că am să te aştept de vineri într-o săptămână.

— De fapt, a spus el, evitându-mi privirea, miercurea viitoare plecăm în Australia.

A făcut o pauză – de parcă se aştepta să-l întreb dacă, după toate dezvăluirile despre purtarea lui urâtă din trecut, reuşise să rezolve lucrurile cu Diane. Sau unde aveau să locuiască în Sydney. Sau cum prindea formă afurisitul lui de roman. Dar nu aveam de gând să-l întreb nimic. Voiam doar să plece. Aşa că am spus:

— Atunci, presupun că nu trebuie să te aştept de vineri într-o săptămână.

— Nu, cred că nu.

Încă o tăcere grea. Am spus:

— Când mai vii la Londra, ştii unde ne găseşti.

— Ai de gând să rămâi în Anglia? a întrebat el.

— N-am hotărât nimic deocamdată. Dar cum fiul nostru este în responsabilitatea amândurora, tu vei fi printre primii care vor şti.

Tony s-a uitat la Jack. A clipit mărunt de mai multe ori, de parcă era gata să plângă. Însă ochii i-au rămas uscaţi, faţa impasibilă. L-am văzut uitându-se la mâna mea care ţine portbebeul.

— Cred că ar trebui să plec, a spus el, fără să mă privească.

— Da, am spus. Cred că ar trebui.

— La revedere, atunci.

— La revedere.

S-a uitat la Jack, apoi la mine. Şi a spus:

— Îmi pare rău.

A rostit aceste vorbe plat, fără ton, aproape ciudat de indiferent. Era o recunoaştere a vinovăţiei sau remuşcare? O exprimare a regretului că a făcut ce făcuse? Sau doar scuzele obosite ale unui om care pierduse atât de mult încercând să câştige? Naiba să-l ia, a fost un moment clasic Tony Hobbs! Enigmatic, obtuz, constipat emoţional, lăsând totuşi să se înţeleagă rana lăuntrică. O scuză că nu era o scuză care *era* o scuză. Exact ce aşteptam de la un bărbat pe care îl cunoşteam atât de bine… şi nu-l cunoşteam deloc.

M-am întors şi l-am adus pe Jack în casă. Am închis uşa în urma noastră. Ca la un semn, fiul meu a început să plângă. M-am aplecat. Am desfăcut curelele care îl ţineau în portbebe. L-am ridicat. Dar nu l-am strâns imediat la piept, izbucnind în lacrimi de recunoştinţă. Fiindcă atunci când l-am luat din portbebe, ridicându-l până în dreptul nasului meu, m-a izbit un miros grăitor. Era doldora.

— Bine ai revenit, am spus sărutându-l pe cap. Dar dezmierdarea mea nu l-a liniştit. Voia să i se schimbe scutecul.

O jumătate de oră mai târziu, în timp ce îl hrăneam la parter, a sunat telefonul. Era Sandy din Boston, care voia doar să se asigure că predarea avusese loc. A rămas fără cuvinte (ceva foarte rar la Sandy) când i-am spus că Tony a fost cel care apăruse cu Jack.

— Şi chiar a spus că îi pare rău? a întrebat ea, de-a dreptul şocată.

— În felul lui stângaci.

— Nu crezi că încerca să-şi croiască drum înapoi în viaţa ta, nu-i aşa?

— În câteva zile se cară cu doamna lui elegantă la Sydney, aşa că nu, nu cred că asta era în cărţi. Realitatea e că nu ştiu ce să cred referitor la faptul

că a venit, că şi-a cerut scuze, care era adevărata lui „agendă”… dacă, adică, a existat o agendă. Tot ce ştiu e că n-am să-l mai văd un timp, şi ăsta e un lucru foarte bun.

— Nu poate să se aştepte să-l ierţi.

— Nu, dar în mod sigur *vrea* să fie iertat. Pentru că toţi vrem asta, nu-i aşa?

— Oare detectez absurda ta vinovăţie prelungită legată de tata?

— Da, categoric.

— Ei bine, n-ai de ce să-mi ceri să te iert. Întrucât ce ţi-am spus la Londra rămâne valabil: nu te învinuiesc. Marea întrebare, în cazul ăsta, este: tu poţi să te ierţi? N-ai făcut nimic rău. Dar numai tu poţi hotărî. Aşa cum numai Tony poate hotărî că a făcut ceva rău. Şi o dată ce hotărăşte asta, poate…

— Ce? O convertire paulină[18]? O mărturisire făţişă a păcatului? E englez, pentru Dumnezeu!

Şi aş fi putut să adaug: asemeni anumitor britanici fără stimă de sine, el urăşte credinţa noastră americană conform căreia, *cu deschidere, sinceritate şi un cântec în inimă,* putem să ne reinventăm şi să facem bine. Aici, viaţa e un talmeş-balmeş tragic pe care îl învingi cumva. Acasă, în Statele Unite, viaţa e tot un talmeş-balmeş, însă noi vrem să ne convingem că suntem toţi un proiect neterminat încă – şi că, o dată cu trecerea timpului, vom face lucrurile aşa cum trebuie.

— Ei bine, încă puţin şi nu va trebui să ai de-a face cu poporul englez.

Asta era marea speranţă a lui Sandy, pe care mi-o împărtăşise cu cinci săptămâni în urmă, pe Heathrow, în timp ce aşteptam avionul cu care pleca. Audierea tocmai se sfârşise. Tony şi Compania plecaseră în grabă – după ce Diane Dexter aproape că a ţâşnit singură pe interval de îndată ce Traynor a terminat de citit hotărârea. Tony a urmat-o îndeaproape, Lucinda Fforde şi

avocatul consultant găsind un moment să dea mâna cu Maeve şi Nigel înainte de a o întinde. Astfel, noi patru am rămas singuri în sală, încă în stare de şoc, încă încercând să asimilăm faptul că ieşise ca noi. În cele din urmă, Maeve a rupt tăcerea. Adunându-şi hârtiile, a spus:

— Nu prea mă pricep eu la pariuri, dar cu siguranţă n-aş fi mizat pe rezultatul ăsta. Pe cuvântul meu…

A clătinat din cap şi şi-a permis un mic zâmbet.

Şi Nigel era corespunzător preocupat şi potolit în timp ce punea la loc dosare groase în cutia pe roţi. M-am ridicat şi am spus:

— Nu pot să vă mulţumesc îndeajuns amândurora. M-aţi salvat de la…

Nigel a ridicat mâna ca pentru a spune „Fără sentimentalisme, *te rog”.* Dar pe urmă a vorbit.

— Mă bucur pentru tine, Sally. Mă bucur *mult.*

Între timp, Sandy şedea pur şi simplu acolo, cu lacrimile curgându-i pe faţă – masiva, minunata, mult prea expansiva mea soră, emoţionându-ne pe toţi. Nigel părea şi înduioşat, şi stânjenit de această manifestare de simţire autentică. Maeve m-a atins pe braţ şi a spus:

— Eşti norocoasă că ai aşa o soră.

— Ştiu, am spus, încă prea ameţită de hotărârea pronunţată de judecător ca să ştiu cum să reacţionez. Şi cred că lucrul ce ne trebuie tuturor acum este să sărbătorim cu un pahar de ceva.

— Mi-ar plăcea tare mult, a spus Maeve, dar mâine sunt iar la tribunal, şi chiar că am rămas în urmă cu pregătirea. Aşa că…

— Am înţeles. Domnule Clapp?

— Am o închidere de casă la cinci.

Aşa că am dat pur şi simplu mâna cu amândoi, i-am mulţumit încă o dată lui Maeve şi i-am spus lui Nigel că aştept telefonul lui o dată ce oamenii lui Tony vor dori să înceapă negocierile pentru divorţ.

— Aşadar, doriţi să vă reprezint pe mai departe? a întrebat el.

— Cine altcineva aş dori să mă reprezinte? am întrebat. Şi, pentru prima dată în prezenţa mea, Nigel Clapp a zâmbit.

După plecarea lui, Sandy a spus că trebuie neapărat să bem ceva pentru a sărbători… însă la aeroport, deoarece avea de prins un avion. Aşa că am luat metroul până la Heathrow, şi-a luat bilet de avion, după care am băut un pahar de vin roşu, prost, într-un bar din holul rezervat plecărilor. Atunci a fost momentul în care m-a întrebat: „Aşadar, când vă mutaţi la Boston tu şi Jack?” Fiecare lucru la timpul lui, i-am spus atunci. Iar acum – când a ridicat din nou această întrebare în această primă după-amiază acasă cu fiul meu – răspunsul meu a fost şi mai ambiguu:

— Încă n-am hotărât nimic.

— Cu siguranţă că, după tot ce ţi-au făcut ei, n-ai de gând să rămâi acolo.

Mi-a venit să-i spun că „ei” despre care vorbea nu erau Anglia sau englezii. Doar doi oameni care mi-au făcut rău dorind ceva ce nu puteau avea.

— După cum am spus, în momentul de faţă nu iau hotărâri importante.

— Dar locul tău e în Statele Unite, a spus ea.

— Locul meu nu e nicăieri. Ceea ce – am ajuns la concluzia – nu e rău.

— Nu vei supravieţui încă unei ierni umede acolo, a spus ea.

— De curând, am supravieţuit la ceva mai mult decât asta.

— Ştii ce spun eu aici – te vreau înapoi în Boston.

— Iar tot ce îţi spun eu este: toate opţiunile sunt deschise. Dar, deocamdată, tot ce vreau e să stau cu fiul meu şi să trăiesc ceva ce mă ocoleşte de vreun an: o viaţă normală.

După o clipă, a spus:

— Viaţa normală nu există.

Asta a fost în urmă cu mai multe săptămâni. Şi deşi sunt de acord cu Sandy că viaţa normală nu există, de atunci încerc să duc ceva care se apropie de o existenţă liniştită, obişnuită. Mă scol când Jack mă trezeşte. Mă ocup de el. Stăm împreună. El stă în portbebeu sau în ţarcul de joacă în timp ce eu lucrez. Mergem la supermarket, pe High Street. De când a venit acasă, l-am încredinţat de două ori, pe timpul serii, unei babysitter, fapt care mi-a permis să o şterg la un film cu Julia. Altfel, am fost nedespărţiţi. Şi îmi place aşa – nu doar pentru că în felul acesta recuperez o mare parte din timpul pierdut în ultimele câteva luni, ci şi pentru că ne creăm un program împreună. Bineînţeles că va veni un moment când un astfel de program va trebui să fie modificat. Dar asta va fi în viitor. Deocamdată, totuşi, rutina de zi cu zi a vieţii noastre nu mi se pare un lucru rău.

Mai ales de când a ieşit soarele.

— Pun pariu pe cinci lire că mâine nu o să plouă, i-am spus Juliei în timp ce îşi turna încă un pahar de vin.

— S-a făcut, a spus ea. Dar ai să pierzi.

— Vrei să spui că ai auzit prognoza zilei de mâine?

— Nu, n-am auzit.

— Atunci de ce eşti atât de sigură că o să plouă?

— Pesimism înnăscut… contrar atitudinii tale pozitive tipic americane.

— Sunt doar genul moderat optimist.

— În Anglia, asta înseamnă că eşti o optimistă incurabilă.

— Îmi recunosc vina, am spus. Nu pierzi niciodată cu adevărat ceea ce ai în tine.

Şi, bineînţeles, în acea noapte, târziu, a început să plouă. Eram în bucătărie cu fiul meu, teroristul somnului, hrănindu-l cu biberonul. Deodată, din senin, un bubuit puternic de tunet de vară a anunţat că văzduhul este pe cale să se deschidă. Apoi, după vreo cinci minute, exact asta a făcut. O adevărată

ploaie torenţială tropicală, care bătea în ferestre cu aşa o forţă percutantă, încât Jack a dat la o parte biberonul şi s-a uitat cu ochii mari la geamurile negre şi ude.

— E în regulă, am spus lipindu-l de mine. E doar ploaia şi ar fi bine să ne obişnuim cu ea.

Mulţumiri

Sunt profund recunoscător lui Frances Hughes de la Frances Hughes Fowler Carruthers, din Chancery Lane, Londra, WC2A. Nu numai că m-a ajutat să mă iniţiez rapid în complexităţile sistemului juridic englez, dar ea a mai şi verificat primele două versiuni ale manuscrisului. Sper să nu mai am nevoie de ajutorul ei profesional.

Doctorul Alan Campion s-a asigurat ca toată terminologia şi procedura medicală din acest roman să fie adecvate. Şi o femeie deosebită, pe care o voi numi simplu „Kate", mi-a fost indispensabilă atunci când a trebuit să detalieze – cu o sinceritate impresionantă – propria experienţă din timpul confruntării cu depresia postnatală.

Orice eroare juridică sau medicală îmi aparţine.

Două prietene, de pe maluri diferite ale Atlanticului – Christy Macintosh din Banff şi Noeleen Dowling din Dublin – au citit diferite ciorne ale acestei cărţi. Sunt „cititoarele mele permanente" – şi niciodată nu se sfiesc să-mi spună când naraţiunea deviază de la subiect.

Acest roman a fost început într-unul dintre studiourile Leighton din cadrul Centrului Artistic Banff, printre măreţia epică a Munţilor Stâncoşi canadieni. Este cea mai bună ascunzătoare imaginabilă pentru activitatea scriitoricească.

Editorul meu, Sue Freestone, este o coordonatoare dură – şi sunt foarte recunoscător să o am alături de mine. La fel cum şi agentul meu, Antony Harwood, este cel mai bun prieten pe care îl poate avea un romancier.

În cele din urmă, la douăzeci de ani după ce ne-am cunoscut, aş vrea să-i mulţumesc lui Grace Carley pentru că a rămas aceeaşi Grace Carley.

[1] *Wet dream* – vis erotic însoţit de orgasm.

[2] Annie's Nannies = Bonele lui Annie.

[3] City – districtul comercial şi financiar al Londrei.

[4] Aluzie la filmul cu acelaşi nume, care tratează pericolul pe care îl prezintă consumul de droguri.

[5] Indicele principal al bursei din Hong Kong. *(N. Red.)*

[6] Goodchild = Copil cuminte.

[7] „Ochiul Londrei", cunoscut ca şi Roata Mileniului, este o structură metalică impresionantă, aşezată pe malul Tamisei, care oferă o privelişte unică asupra Londrei. A fost construit în 1999 pentru a sărbători intrarea în noul mileniu. (*N. Red.)*

[8] Aluzie la episodul convertirii la creştinism, în drumul spre Damasc, a apostolului Pavel. (*N. Red.)*

Table of Contents

Unu	5
Doi	21
Trei	46
Patru	84
Cinci	118
Şase	147
Şapte	213
Opt	249
Nouă	278
Zece	330
Unsprezece	366
Doisprezece	386
Treisprezece	411
Paisprezece	473
Cincisprezece	506
Mulţumiri	518